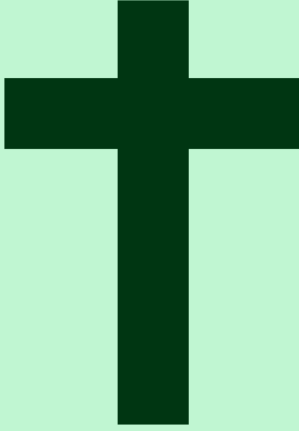

Sanskrit Bible (NT)
in IAST Script
(satyavedaḥ|)

New Testament in Sanskrit Language; printed in IAST Script

Sanskrit Bible (NT) in IAST Script (satyavedah|) **New Testament in Sanskrit Language; printed in IAST Script**

copyright © 2018 SanskritBible.in

Language: Sanskrit

Contributor: SanskritBible.in

Thank you for your interest in Sanskrit Bible.

Sanskrit Bible (NT) is freely available in 22 different scripts of your choice. This edition is in IAST script and is based on the Sanskrit translation of the Holy Bible published by Calcutta Baptist Missionaries in 1851. Please visit SanskritBible.in to learn more about Sanskrit Bible and to download various free Christian literature.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners. Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-01-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
31769233-a0b6-5aba-900b-e7ab6b270e97

Contents

Matthew	1
Mark	51
Luke	83
John	137
Acts	179
Romans	233
1 Corinthians	256
2 Corinthians	278
Galatians	292
Ephesians	300
Philippians	308
Colossians	313
1 Thessalonians	318
2 Thessalonians	323
1 Timothy	326
2 Timothy	332
Titus	336
Philemon	339
Hebrews	341
James	357
1 Peter	363
2 Peter	369
1 John	373
2 John	379
3 John	380
Jude	381
Revelation	383

mathilikhitaḥ susaṁvādaḥ

I ibrahīmaḥ santāno dāyūd tasya santāno yīśukhrīṣṭastasya pūrvvapuruṣavaṁśaśreṇi|

II ibrahīmaḥ putra ishāk tasya putro yākūb tasya putro yihūdāstasya bhrātaraśca|

III tasmād yihūdāstāmāro garbhe perasserahau jajñāte, tasya perasaḥ putro hiṣroṇ tasya putro 'rām|

IV tasya putro 'mmīnādab tasya putro nahaśon tasya putraḥ salmon|

V tasmād rāhabo garbhe boyam jajñe, tasmād rūto garbhe obed jajñe, tasya putro yīśayaḥ|

VI tasya putro dāyūd rājaḥ tasmād mṛtoriyasya jāyāyām sulemān jajñe|

VII tasya putro rihabiyām, tasya putro'biyaḥ, tasya putra āsā:|

VIII tasya suto yihōśaphaḥ tasya suto yihorāma tasya suta uṣiyaḥ|

IX tasya suto yotham tasya suta āham tasya suto hiṣkiyaḥ|

X tasya suto minaśiḥ, tasya suta āmon tasya suto yośiyaḥ|

XI bābilnagare pravasanāt pūrvvaṁ sa yośiyo yikhaniyaṁ tasya bhrātrmśca janayāmāsa|

XII tato bābili pravasanakāle yikhaniyaḥ śaltiyelaṁ janayāmāsa, tasya sutaḥ sirubbāvil|

XIII tasya suto 'bohud tasya suta iliyākīm tasya suto'sor|

XIV asoraḥ sutaḥ śadok tasya suta ākhīm tasya suta ilihūd|

XV tasya suta iliyāsar tasya suto mattan|

XVI tasya suto yākūb tasya suto yūṣaph tasya jāyā mariyam; tasya garbhe yīśurajani, tameva khriṣṭam (arthād abhiṣiktaṁ) vadanti|

XVII ittham ibrahīmo dāyūdaṁ yāvat śakalyena caturdaśapuruṣāḥ; ā dāyūdaḥ kālād bābili pravasanakālaṁ yāvat caturdaśapuruṣā bhavanti| bābili pravāsanakālāt khriṣṭasya kālaṁ yāvat caturdaśapuruṣā bhavanti|

XVIII yīśukhrīṣṭasya janma kaththate| mariyam nāmikā kanyā yūṣaphe vāgdattāsīt, tadā tayoh saṅgamāt prak sā kanyā pavitreṇātmanā garbhavati babbhūva|

XIX tatra tasyaḥ pati ryūṣaph saujanyāt tasyaḥ kalaṅgaṁ prakāśayitum anicchan gopanene tām pāriyaktum manaścakre|

XX sa tathaiva bhāvayati, tadānīm parameśvarasya dūtaḥ svapne taṁ darśanaṁ dattvā vyājahāra, he dāyūdaḥ santāna yūṣaph tvaṁ nijām jāyām mariyamam ādātuṁ mā bhaiṣiḥ|

XXI yatastasyā garbhāḥ pavitrādātmano'bhavat, sā ca putraṁ prasaviṣyate, tadā tvaṁ tasya nāma yīsum (arthāt trātāraṁ) kariṣyase, yasmāt sa nijamanujān teṣāṁ kaluṣebhya uddhariṣyati|

XXII itthaṁ sati, paśya garbhavati kanyā tanayaṁ prasaviṣyate| immānūyel tadīyañca nāmadheyāṁ bhaviṣyati|| immānūyel asmākāṁ saṅgīśvaraṇiyarthaḥ|

XXIII iti yad vacanaṁ purvvaṁ bhaviṣyadvaktrā īśvaraḥ kathāyāmāsa, tat tadānīm siddhamabhavat|

XXIV anantaraṁ yūṣaph nidrāto jāgarita utthāya parameśvariyaḍūtasya nideśānusāreṇa nijām jāyām jagraha,

XXV kintu yāvat sā nijam̐ prathamasutam̐ a suṣuve, tāvat tām nopāgacchat, tataḥ sutasya nāma yīṣum cakre |

II

I anantaram̐ herod samjñake rājñi rājyam̐ śāsati yihūdīyadeśasya baitlehami nagare yīṣau jātavati ca, katipayā jyotirvudaḥ pūrvvasyā diśo yirūśālamnagaram̐ sametya kathayamāsuḥ,

II yo yihūdīyānām̐ rājā jātavān, sa kutrāste? vayam̐ pūrvvasyām̐ diśi tiṣṭhantastadiyam̐ tārakām̐ apasyāma tasmāt tam̐ praṇantum aṅgamāma |

III tadā herod rājā kathāmetām̐ niśamya yirūśālamnagarasthitaiḥ sarv-vamānavaiḥ sārddham̐ udvijya

IV sarvān pradhānayājakan̐ adhyāpakām̐śca samāhūyāniya papraccha, khriṣṭaḥ kutra janiṣyate?

V tadā te kathayāmasuḥ, yihūdīyadeśasya baitlehami nagare, yato bhaviṣyadvādinā iṭham̐ likhitamāste,

VI sarvvābhyo rājadhānibhyo yihūdīyasya nīvṛtaḥ | he yihūdīyadeśasye baitlehami tvam̐ na cāvarā | isrāyēliyalokān me yato yaḥ pālayiṣyati | tāḍgeko mahārājastvanmadhya udbhaviṣyati |

VII tadānīm̐ herod rājā tām̐ jyotirvido gopanam̐ āhūya sā tārakā kadā dṛṣṭābhavat , tad viniścayāmāsa |

VIII aparam̐ tām̐ baitlehamam̐ prahītya gaditavān, yūyam̐ yāta, yatnāt tam̐ śīṣum̐ anviṣya taduddeśe prāpte mahyam̐ vārttām̐ dāsyatha, tato mayāpi gatvā sa praṇam̐syate |

IX tadānīm̐ rājñi etādṛṣīm̐ ājñām̐ prāpya te pratasthire, tataḥ pūrvvasyām̐ diśi sthitaistai ryā tārakā dṛṣṭā sā tārakā teṣāmagre gatvā yatra sthāne śīṣūrāste, tasya sthānasyopari sthagitā tasyau |

X tad dṛṣṭvā te mahānanditā babbhūvuḥ,

XI tato gehamadhyā praviṣya tasya mātṛā mariyamā sādham̐ tam̐ śīṣum̐ nirīkṣaya daṇḍavad bhūtvā praṇemuḥ, aparam̐ sveṣām̐ ghanasampattiḥ mocayitvā suvarṇam̐ kundurum̐ gandharamāñca tasmai darśanīyam̐ dattavantaḥ |

XII paścād herod rājasya samīpam̐ punarapi gantum̐ svapna īsvareṇa niśiddhāḥ santo 'nyena pathā te nijadeśam̐ prati pratasthire |

XIII anantaram̐ teṣu gatavatmu parameśvarasya dūto yūṣaphe svapne darśanam̐ datvā jagāda, tvam̐ utthāya śīṣum̐ tanmātarañca gṛhitvā misardeśam̐ palāyasva, aparam̐ yāvadahaḥ tubhyam̐ vārttām̐ na kathayiṣyāmi, tāvat tatraiva nivasā, yato rājā herod śīṣum̐ nāṣayitum̐ mṛgayiṣyate |

XIV tadānīm̐ yūṣaph utthāya rajanyām̐ śīṣum̐ tanmātarañca gṛhitvā misardeśam̐ prati pratasthe,

XV gatvā ca herodo nṛpate rmarāṇaparyyantam̐ tatra deśe nyuvāsa, tena misardeśadahaḥ putram̐ svakīyam̐ samupāhūyam̐ | yadetadvacanam̐ īsvareṇa bhaviṣyadvādinā kathitam̐ tat saphalamabhūt |

XVI anantaram̐ herod jyotirvidbhirātmānam̐ pravañcitam̐ vijñāya bhṛṣām̐ cukopa; aparam̐ jyotirvidbhastyena viniścitam̐ yad dinam̐ taddinād gaṇayitvā dvitīyavatsaram̐ praviṣṭā yāvanto balakā asmin baitlehamnagare tatsīmamadhye cāsan, lokān prahītya tām̐ sarvvān ghātayāmāsa |

XVII atah anekasya vilāpasya nināda: krandanasya ca| śokena kṛtaśabdaśca rāmāyām saṁnīśamyate| svabālaganahetorvai rāhel nārī tu rodinī| na manyate prabodhantu yataste naiva mantī hi| |

XVIII yadetad vacanaṁ yirīmiyanāmakabhaviṣyadvādinā kathitaṁ tat tadānīm saphalam abhūt|

XIX tadanantaraṁ heredi rājani mṛte parameśvarasya dūto misardeśe svapne darśanaṁ dattvā yūśaphe kathitavān

XX tvam utthāya śīśuṁ tanmātarañca gṛhītvā punarapīsrāyelo deśaṁ yāhi, ye janāḥ śīśuṁ nāśayitum amṛgayanta, te mṛtavantaḥ|

XXI tadānīm sa utthāya śīśuṁ tanmātarañca gṛhlan isrāyeldeśaṁ ājagāma|

XXII kintu yihūdīyadeśe arkhilāyanāma rājakumāro nijapitu rherodaḥ padaṁ prāpya rājatvaṁ karotīti nīśamya tat sthānaṁ yātuṁ śaṅkitavān, paścāt svapna īśvarāt prabodhaṁ prāpya gālildeśasya pradeśaikāṁ prasthāya nāsarannāma nagaraṁ gatvā tatra nyuṣitavān,

XXIII tena taṁ nāsaratiyāṁ kathayiṣyanti, yadetadvākyāṁ bhaviṣyadvādibhiruktaṁ tat saphalamabhavat|

III

I tadānoṁ yohannāmā majjayitā yihūdīyadeśasya prāntaram upasthāya pracārayan kathayāmāsa,

II manāmsi parāvarttayata, svargīyarājatvaṁ samīpamāgatam|

III parameśasya panthānaṁ pariṣkuruta sarvvataḥ| tasya rājapathāmścaiva samīkuruta sarvvathā| ityetat prāntare vākyāṁ vadataḥ kasyacid ravaḥ||

IV etadvacanaṁ yīśaiyabhaviṣyadvādinā yohanamuddīśya bhāṣitam| yohano vasanaṁ mahāṅgaromajaṁ tasya kaṭau carmmakaṭibandhanaṁ; sa ca śūkakīṭān madhu ca bhuktavān|

V tadānīm yirūśalamnagarānīvāsiṇaḥ sarvve yihūdīdeśīyā yaddan- taṭīnyā ubhayataṭasthāśca mānavā bahirāgatya tasya samīpe

VI svīyaṁ svīyaṁ duritam aṅgikṛtya tasyāṁ yaddani tena majjitā babbhūvuḥ|

VII aparaṁ bahūn phirūśinaḥ sidūkīnaśca manujān maṁktuṁ svasamīpam āgacchto vilokya sa tān abhidadhau, re re bhujagavaṁśā āgāmīnaḥ kopāt palāyituṁ yuṣmān kaścetitavān?

VIII manaḥparāvarttanasya samucitaṁ phalaṁ phalata|

IX kintvasmākaṁ tāta ibrahīm astīti sveṣu manaḥsu cintayanto mā vyāharata| yato yuṣmān ahaṁ vadāmi, īśvara etebhyaḥ paśāṇebhya ibrahīmaḥ santānān utpādayituṁ śaknoti|

X aparaṁ pādapānāṁ mūle kuṭhāra idānīmapi lagan āste, tasmād yasmīn pādape uttamaṁ phalaṁ na bhavati, sa kṛtto madhye'gnīm nikṣepsyate|

XI aparaṁ ahaṁ manaḥparāvarttanāsūcakena majjanena yuṣmān majjayāmīti satyaṁ, kintu mama paścād ya āgacchati, sa mattopi mahān, ahaṁ tadiyopānahaḥ voḍhumapi nahi योग्यस्मि, sa yuṣmān vahnirūpe pavitra ātmani saṁmajjayiṣyati|

XII tasya kāre sūrpa āste, sa svīyaśasyāni samyak prasphoṭya nijān sakalagodhūmān saṁgṛhya bhāṅḍāgāre sthāpayiṣyati, kimntu sarvvāṇi vuṣānyanirvvānavahninā dāhayiṣyati|

XIII anantaram yīsu ryohanā majjito bhavituṃ gālīlpradeśād yaddani tasya samīpam ājagāma|

XIV kintu yohan taṃ niṣidhya babhāse, tvaṃ kiṃ mama samīpam āgacchasi? varaṃ tvayā majjanam mama prayojanam āste|

XV tadānīm yīsuḥ pratyavocat; idānīm anumanyasva, yata itthaṃ sarvvadharmmasādhanam asmākaṃ kartavyam, tataḥ so'nvamanyata|

XVI anantaram yīsurammasi majjituḥ san tatksaṇāt toyamadhyād utthāya jagāma, tadā jīmūtvāre mukte jāte, sa īsvarasyātmānaṃ kapotavad avaruhya svoparyyāgacchantam vīkṣāṅcakre|

XVII aparam eṣa mama priyaḥ putra etasminneva mama mahāsantoṣa etādṛṣi vyomajā vāg babhūva|

IV

I tataḥ paraṃ yīsuḥ pratāraṇa parīkṣito bhavitum ātmanā prāntaram ākrṣṭaḥ|

II san catvāriṃśadahorātrān anāhāraṣṭiṣṭhan kṣudhito babhūva|

III tadānīm parīkṣitā tatsamīpam āgatya vyāhṛtavān, yadi tvamiśvarātmajo bhavestarhyājñāyā pāṣāṇanetan pūpān vidhehi|

IV tataḥ sa pratyabavit, itthaṃ likhitamāste, "manujaḥ kevalapūpena na jīviṣyati, kintvīśvarasya vadanād yāni yāni vacāmsi niḥsaranti taireva jīviṣyati|"

V tadā pratārakastaṃ puṇyanagaraṃ nītvā mandirasya cūtopari nidhāya gaditavān,

VI tvaṃ yadiśvarasya tanayo bhavestarhito'dhaḥ pata, yata itthaṃ likhitamāste, ādeḥsyati nijān dūtān rakṣitum tvāṃ parameśvaraḥ| yathā sarvveṣu mārgēṣu tvadīyacaraṇadvaye| na laget prastarāghāstvam ghariṣyanti te karaiḥ||

VII tadānīm yīsusmasmai kathitavān etadapi likhitamāste, "tvaṃ nijaprabhuṃ parameśvaraṃ mā parīkṣasva|"

VIII anantaram pratāraḥ punarapi tam atyuñcadharādharopari nītvā jagataḥ sakalarājyāni tadaīśvaryaṇi ca darśayāścakāra kathayāñcakāra ca,

IX yadi tvaṃ daṇḍavad bhavan mām praṇamestarhyaham etāni tubhyaṃ pradāsyāmi|

X tadānīm yīsustamavocat, dūrībhava pratāraka, likhitamidam āste, "tvayā nijaḥ prabhuḥ parameśvaraḥ praṇamyāḥ kevalaḥ sa sevyāśca|"

XI tataḥ pratāraṇa sa paryyatyāji, tadā svargiyadūtairāgatya sa siṣeve|

XII tadanantaram yohan kārāyām babandhe, tadvārttām niśamya yīsunā gālīl prāsthīyata|

XIII tataḥ paraṃ sa nāsarannagaraṃ vihāya jalagheṣṭe sibūlunnaptāli etayoruvabhayoḥ pradeśayoḥ simnormadhyavartti ya: kapharnāhūm tannagaram itvā nyavasat|

XIV tasmāt, anyādeśiyagālīli yaddanpāre'bdhirodhasi| naptālisibūlundeṣau yatra sthāne sthītau purā|

XV tatradyā manujā ye ye paryabhrāmyan tamisrake| tairjanairbrhadālokaḥ paridarśisyate tadā| avasan ye janā deśe mṛtyucchāyāsvarūpake| teṣāmpari lokānāmālokaḥ saṃprakāṣitaḥ||

XVI yadetadvacanāṃ yīsayiabhaviṣyadvādinā proktaṃ, tat tadā saphalam abhūṭ|

XVII anantaraṃ yīsuḥ susaṃvādaṃ pracārayan etāṃ kathāṃ kathayitum ārebhe, manāṃsi parāvarttayata, svargīyarājatvaṃ savidhamabhavat|

XVIII tataḥ paraṃ yīsu rgālilo jaladhestaṭena gacchan gacchan āndriyastasya bhrātā simon arthato yaṃ pītaraṃ vadanti etāvubhau jalaghau jālaṃ kṣipantau dadarśa, yatastau mīnadhāriṇāvastāṃ|

XIX tadā sa tāvāhūya vyājahāra, yuvāṃ mama paścād āgacchataṃ, yuvāmahaṃ manujadhāriṇau kariṣyāmi|

XX tenaiva tau jālaṃ vihāya tasya paścāt āgacchatāṃ|

XXI anantaraṃ tasmāt sthānāt vrajan vrajan svadiyasya sutau yākūb yohannāmānau dvau sahajau tātena sārddhaṃ naukopari jālasya jirṇoddhāraṃ kurvvantau vikṣya tāvāhūtavān|

XXII tatkṣaṇāt tau nāvaṃ svatātaṅca vihāya tasya paścādgāminau babhūvatuḥ|

XXIII anantaraṃ bhajanabhavane samupadiśan rājyasya susaṃvādaṃ pracārayan manujānāṃ sarvvaprakārān rogān sarvvaprakārapīḍāśca śamayan yīsuḥ kṛtsnaṃ gālildeśāṃ bhramitum ārabhata|

XXIV tena kṛtsnasuriyādeśasya madhyaṃ tasya yaśo vyāpnot, aparāṃ bhūtagrastā apasmārgiṇaḥ pakṣādhātiprabhṛtayaśca yāvanto manujā nānāvīdhavyādhibhiḥ kliṣṭā āsan, teṣu sarvveṣu tasya samīpam ānīteṣu sa tān svasthān cakāra|

XXV etena gālil-dikāpani-yirūśalam-yihūdiyadeśebhyo yaddanaḥ pārāṅca bahavo manujāstasya paścād āgacchan|

V

I anantaraṃ sa janānivahaṃ nirīkṣya bhūdharopari vrajītvā samupaviveśa|

II tadānīm śiṣyeṣu tasya samīpamāgateṣu tena tebhya eṣā kathā kathyāṅcakre|

III abhimānahīnā janā dhanyāḥ, yataste svargīyarājyam adhikariṣyanti|

IV khidyamānā manujā dhanyāḥ, yasmāt te sāntvanāṃ prāpsanti|

V namrā mānavāśca dhanyāḥ, yasmāt te medinīm adhikariṣyanti|

VI dharmmāya bubhuḥṣitāḥ tṛṣārttāśca manujā dhanyāḥ, yasmāt te paritarpsyanti|

VII kṛpālavo mānavā dhanyāḥ, yasmāt te kṛpām prāpsyanti|

VIII nirmmalahṛdayā manujāśca dhanyāḥ, yasmāt ta īscarāṃ drakṣyanti|

IX melayitāro mānavā dhanyāḥ, yasmāt ta īscarasya santānatvena vikhyāsyanti|

X dharmmakāraṇāt tāḍitā manujā dhanyā, yasmāt svargīyarājye teṣāmadhikaro vidyate|

XI yadā manujā mama nāmakṛte yuṣmān nindanti tāḍayanti mṛṣā nānādurvvākyāni vadanti ca, tadā yuyāṃ dhanyāḥ|

XII tadā ānandata, tathā bhṛṣāṃ hlādadhvaṅca, yataḥ svarge bhūyāṃsi phalāni lapsyadhve; te yuṣmākaṃ purātānān bhaviṣyadvādinō'pi tādrḡ atāḍayan|

XIII yuyāṃ medinyāṃ lavaṇarūpāḥ, kintu yadi lavaṇasya lavaṇatvam apayāti, tarhi tat kena prakāreṇa svāduyuktaṃ bhaviṣyati? tat kasyāpi

kāryyasyāyogyatvāt kevalam bahiḥ prakṣeptum narāṇām padatalena dalayituṅca yogyaṁ bhavati|

XV yūyaṁ jagati dīptirūpāḥ, bhūdaropari sthitaṁ nagaraṁ guptaṁ bhavituṁ nahi śakṣyati|

XV aparaṁ manujāḥ pradīpān prajvālya droṇādho na sthāpayanti, kintu dīpādharoparyyeva sthāpayanti, tena te dīpā gehasthitān sakalān prakāśayanti|

XVI yena mānavā yuṣmākaṁ satkarmmāṇi vilokya yuṣmākaṁ svar-gasthaṁ pitarāṁ dhanyaṁ vadanti, teṣāṁ samakṣaṁ yuṣmākaṁ dīptistadrk prakāśatām|

XVII ahaṁ vyavasthāṁ bhaviṣyadvākyaṅca loptum āgatavān, itthaṁ mānubhavata, te dve loptum nāgatavān, kintu saphale karttum āgatosmi|

XVIII aparaṁ yuṣmān ahaṁ tathyaṁ vadāmi yāvat vyomamedinyo rdhvaṁso na bhaviṣyati, tāvat sarvvasmin saphale na jāte vyavasthāyā ekā mātrā bindurekopi vā na lopsyate|

XIX tasmāt yo jana etāsāṁ ājñānām atikṣudrām ekājñāmapī laṅghate manujāmṅca tathaiva śikṣayati, sa svargīyarājye sarvvebhyaḥ kṣudratvena vikhyāsyate, kintu yo janastām pālayati, tathaiva śikṣayati ca, sa svargīyarājye pradhānatvena vikhyāsyate|

XX aparaṁ yuṣmān ahaṁ vadāmi, adhyāpakaphirūśimānavānām dharmmānuṣṭhānāt yuṣmākaṁ dharmmānuṣṭhāne nottame jāte yūyam īsvarīyarājyaṁ praveṣtuṁ na śakṣyatha|

XXI aparaṅca tvam naraṁ mā vadhiḥ, yasmāt yo naraṁ hanti, sa vicārasabhāyām daṇḍārho bhaviṣyati, pūrvvakālīnajanebhya iti kathitamāsīt, yuṣmābhiraśrāvi|

XXII kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, yaḥ kaścit kāraṇaṁ vinā nijabhṛatre kupyati, sa vicārasabhāyām daṇḍārho bhaviṣyati; yaḥ kaścicca svīyasahajaṁ nirbbodhaṁ vadati, sa mahāsababhāyām daṇḍārho bhaviṣyati; punaśca tvam mūḍha iti vākyaṁ yadi kaścit svīyabhṛtaraṁ vakti, tarhi narakāgnau sa daṇḍārho bhaviṣyati|

XXIII ato vedyāḥ samīpaṁ nijanaivedye samāṇite'pi nijabhṛtaraṁ prati kasmāccit kāraṇāt tvam yadi doṣī vidyase, tadānīm tava tasya smṛti rjāyate ca,

XXIV tarhi tasyā vedyāḥ samīpe nijanaivaidyaṁ nidhāya tadaiva gatvā pūrvvaṁ tena sārddhaṁ mīla, paścāt āgatya nijanaivedyaṁ nivedaya|

XXV anyaṅca yāvat vivādīnā sārddhaṁ vartmani tiṣṭhasi, tāvat tena sārddhaṁ melanaṁ kuru; no cet vivādī vicārayituḥ samīpe tvam samarpayati vicārayitā ca rakṣiṇaḥ sannidhau samarpayati tadā tvam kārāyām badhyethāḥ|

XXVI tarhi tvāmahaṁ taththaṁ bravīmi, śeṣakapardake'pi na pariśodhite tasmāt sthānāt kadāpi bahirāgantum na śakṣyasi|

XXVII aparaṁ tvam mā vyabhicara, yadetad vacanaṁ pūrvvakālīnalokebhyaḥ kathitamāsīt, tad yūyaṁ śrutavantah;

XXVIII kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, yadi kaścit kāmataḥ kāñcana yoṣitaṁ paṣyati, tarhi sa manasā tadaiva vyabhicaritavāṁ|

XXIX tasmāt tava dakṣiṇaṁ netraṁ yadi tvam bādhte, tarhi tan-netram utpāṭya dūre nikṣīpa, yasmāt tava sarvvavapuṣo narake nikṣepāt tavaikāṅgasya nāso varam|

XXX yadvā tava dakṣiṇaḥ karo yadi tvām bādhatē, tarhi tam karam chittvā dūre nikṣipa, yataḥ sarvvavapuṣo narake nikṣepāt ekāṅgasya nāso varaṃ|

XXXI uktamāste, yadi kaścin nijajāyām parityaktum icchati, tarhi sa tasyai tyāgapatraṃ dadātu|

XXXII kintvahaṃ yuṣmān vyāharāmi, vyabhicāradoṣe na jāte yadi kaścin nijajāyām parityajati, tarhi sa tām vyabhicārayati; yaśca tām tyaktām striyaṃ vivahati, sopi vyabhicarati|

XXXIII punaśca tvam mṛṣā śapatham na kurvvan īscarāya nijaśapathaṃ pālaya, pūrvvakālinalokebhyo yaiṣā kathā kathitā, tāmapi yūyaṃ śrutavantaḥ|

XXXIV kintvahaṃ yuṣmān vadāmi, kamapi śapathaṃ mā kārṣṭa, arthataḥ svarganāmnā na, yataḥ sa īśvarasya siṃhāsanaṃ;

XXXV pṛthivyā nāmnāpi na, yataḥ sā tasya pādapiṭhaṃ; yirūśālamō nāmnāpi na, yataḥ sā mahārājasya puri;

XXXVI nijaśironāmnāpi na, yasmāt tasyaikam kacamapi sitam asitam vā karttuṃ tvayā na śakyate|

XXXVII aparaṃ yūyaṃ saṃlāpasamaye kevalaṃ bhavatīti na bhavatīti ca vadata yata ito'dhikaṃ yat tat pāpātmano jāyate|

XXXVIII aparaṃ locanasya vinimayena locanaṃ dantasya vinimayena dantaḥ pūrvvaktamidaṃ vacanaṃca yuṣmābhiraśrūyata|

XXXIX kintvahaṃ yuṣmān vadāmi yūyaṃ hiṃsakaṃ naraṃ mā vyāghāyaya| kintu kenacit tava dakṣiṇakapole capeṭāghāte kṛte tam prati vāmaṃ kapolaṃca vyāghoṭaya|

XL aparaṃ kenacit tvayā sārhdhaṃ vivādaṃ kṛtvā tava paridheyavasane jighṛtite tasmāyuttariyavasanaṃapi dehi|

XLI yadi kaścit tvām krośamekaṃ nayanārthaṃ anyāyato dharati, tadā tena sārhdhaṃ krośadvayaṃ yāhi|

XLII yaśca mānavastvām yācate, tasmai dehi, yadi kaścit tubhyaṃ dhārayitum icchati, tarhi tam prati parāṃmukho mā bhūḥ|

XLIII nijasamīpavasini prema kuru, kintu śatruṃ prati dveṣaṃ kuru, yadetat puroktaṃ vacanaṃ etadapi yūyaṃ śrutavantaḥ|

XLIV kintvahaṃ yuṣmān vadāmi, yūyaṃ ripuvvapi prema kuruta, ye ca yuṣmān śapante, tāna, āśiṣaṃ vadata, ye ca yuṣmān ṛṭiyante, teṣāṃ maṅgalaṃ kuruta, ye ca yuṣmān nindanti, tāḍayanti ca, teṣāṃ kṛte prārthayadhvaṃ|

XLV tatra yaḥ satāmasatāṅcopari prabhākaram udāyayati, tathā dhārmikānāmadhārmikānāṅcopari niraṃ varṣayati tādrśo yo yuṣmākaṃ svargasthaḥ piṭā, yūyaṃ tasyaiva santānā bhaviṣyatha|

XLVI ye yuṣmāsu prema kurvanti, yūyaṃ yadi kevalaṃ teveva prema kurutha, tarhi yuṣmākaṃ kiṃ phalaṃ bhaviṣyati? caṅḍālā api tādrśaṃ kiṃ na kurvanti?

XLVII aparaṃ yūyaṃ yadi kevalaṃ svīyabhṛtṛtvena namata, tarhi kiṃ mahat karma kurutha? caṅḍālā api tādrśaṃ kiṃ na kurvanti?

XLVIII tasmāt yuṣmākaṃ svargasthaḥ piṭā yathā pūrṇo bhavati, yūyamapi tādrśā bhavata|

VI

I sāvadhānā bhavata, manujān darśayitum teṣāṃ gocare dharmmakarṇma mā kuruta, tathā kṛte yuṣmākaṃ svargasthapituḥ sakāśāt kiñcana phalaṃ na prāpsyatha|

II tvaṃ yadā dadāsi tadā kapaṭiṇo janā yathā manujebhyaḥ praśaṃsāṃ prāptum bhajanabhavane rājamārge ca tūriṃ vādayanti, tathā mā kuriḥ, ahaṃ tubhyaṃ yathārthaṃ kathayāmi, te svakāyaṃ phalam alabhanta|

III kintu tvaṃ yadā dadāsi, tadā nijadakṣiṇakaro yat karoti, tad vāmakaraṃ mā jñāpaya|

IV tena tava dānaṃ guptaṃ bhaviṣyati yastu tava pitā guptadarśi, sa prakāśya tubhyaṃ phalaṃ dāsyati|

V aparaṃ yadā prārthayase, tadā kapaṭiṇaiva mā kuru, yasmāt te bhajanabhavane rājamārgasya koṇe tiṣṭhanto lokān darśayantaḥ prārthayitum priyante; ahaṃ yuṣmān tathyaṃ vadāmi, te svakiyaphalaṃ prāpnuvan|

VI tasmāt prārthanākāle antarāgāraṃ praviśya dvāraṃ rudvā guptaṃ paśyatastava pituḥ samīpe prārthayasva; tena tava yaḥ pitā guptadarśi, sa prakāśya tubhyaṃ phalaṃ dāsyati|

VII aparaṃ prārthanākāle devapūjakāiva mudhā punaruktiṃ mā kuru, yasmāt te bodhante, bahuvāraṃ kathayāṃ kathitāyaṃ teṣāṃ prārthanā grāhiṣyate|

VIII yūyaṃ teṣāmiva mā kuruta, yasmāt yuṣmākaṃ yad yat prayojanaṃ yācanātaḥ prāgeva yuṣmākaṃ pitā tat jānāti|

IX ataeva yūyama idṛk prārthayadhvaṃ, he asmākaṃ svargasthapitaḥ, tava nāma pūjyaṃ bhavatu|

X tava rājatvaṃ bhavatu; tavecchā svarge yathā tathaiva medinyāmapī saphalā bhavatu|

XI asmākaṃ prayojaniyam āhāraṃ adya dehi|

XII vayaṃ yathā nijāparādhinaḥ kṣamāmahe, tathaivāsmākaṃ aparādhān kṣamasva|

XIII asmān parīkṣāṃ mānaya, kintu pāpātmano rakṣa; rājatvaṃ gau-ravaṃ parākramaḥ ete sarve sarvādā tava; tathāstu|

XIV yadi yūyam anyeṣāṃ aparādhān kṣamadhve tarhi yuṣmākaṃ svargasthapitāpi yuṣmān kṣamiṣyate;

XV kintu yadi yūyam anyeṣāṃ aparādhān na kṣamadhve, tarhi yuṣmākaṃ janakopi yuṣmākaṃ aparādhān na kṣamiṣyate|

XVI aparaṃ upavāsakāle kapaṭiṇo janā mānuṣān upavāsaṃ jñāpayitum sveṣāṃ vadanāni mlānāni kurvanti, yūyaṃ tēja viṣaṇavadanā mā bhavata; ahaṃ yuṣmān tathyaṃ vadāmi te svakiyaphalam alabhanta|

XVII yadā tvam upavasasi, tadā yathā lokaistvaṃ upavāsiva na dṛśyase, kintu tava yo'gocaraḥ pitā tenaiva dṛśyase, tatkrte nijaśirasi tailaṃ marddaya vadanañca prakṣālaya;

XVIII tena tava yaḥ pitā guptadarśi sa prakāśya tubhyaṃ phalaṃ dāsyati|

XIX aparaṃ yatra sthāne kiṭāḥ kalaṅkāśca kṣayaṃ nayanti, cau-rāśca sandhiṃ karttayitvā corayitum śaknuvanti, tādṛśyāṃ medinyāṃ svārthaṃ dhanāṃ mā sañcinuta|

XX kintu yatra sthāne kiṭāḥ kalaṅkāśca kṣayaṃ na nayanti, caurāśca sandhiṃ karttayitvā corayitum na śaknuvanti, tādṛśe svarge dhanāṃ sañcinuta|

XXI yasmāt yatra sthāne yuṣmānka dhanam tatraiva khāne yuṣmākam manāmsi|

XXII locanam dehasya pradipakam, tasmāt yadi tava locanam prasannam bhavati, tarhi tava kṛtsnam vapu rdiptiyuktam bhaviṣyati|

XXIII kintu locane'prasanne tava kṛtsnam vapuḥ tamisrayuktam bhaviṣyati| ataeva yā dīptistvayi vidyate, sā yadi tamisrayuktā bhavati, tarhi tat tamisram kīyan mahat|

XXIV kopi manujo dvau prabhū sevituṃ na śaknoti, yasmād ekam sammanya tadanyam na sammanyate, yadvā ekatra mano nidhāya tadanyam avamanyate; tathā yūyamapiśvaram lakṣmīncetyubhe sevituṃ na śaknutha|

XXV aparam aham yuṣmabhyam tathyam kathayāmi, kiṃ bhakṣiyāmah? kiṃ pāsyāmah? iti prānadhāraṇāya mā cintayata; kiṃ paridhāsyāmah? iti kāyarakṣaṇāya nā cintayata; bhakṣyāt prāṇa vasaṇca vapuṃṣi kiṃ śreṣṭhāni na hi?

XXVI vihāyaso vihaṅgamān vilokayata; tai rropyate na kṛtyate bhāṅdāgāre na sañciyate'pi; tathāpi yuṣmākam svargasthaḥ pitā tebhya āhāram vitarati|

XXVII yūyam tebhyah kiṃ śreṣṭhā na bhavatha? yuṣmākam kaścit manujaḥ cintayan nijāyuṣaḥ kṣaṇamapi varddhayituṃ śaknoti?

XXVIII aparam vasaṇāya kutaścintayata? kṣetrotpannāni puṣpāni katham varddhante tadālocayata| tāni tantūn notpādayanti kimapi kāryam na kurvanti;

XXIX tathāpyaham yuṣmān vadāmi, sulemān tādṛg aiśvaryavānapi tatpuṣpamiva vibhūṣito nāsī|

XXX tasmāt kṣadya vidyamānam ścaḥ cullyām nikṣepsyate tādṛśam yat kṣetrasthitaṃ kusumaṃ tat yadiścara itthaṃ bibhūṣayati, tarhi he stokapratyayino yuṣmān kiṃ na paridhāpayiṣyati?

XXXI tasmāt asmābhiḥ kimasyate? kiñca pāyisyate? kiṃ vā paridhāyisyate, iti na cintayata|

XXXII yasmāt devārccakā apīti ceṣṭante; eteṣu dravyeṣu prayojanamastīti yuṣmākam svargasthaḥ pitā jānāti|

XXXIII ataeva prathamata īśvarīyarājyam dharmmañca ceṣṭadhvam, tata etāni vastūni yuṣmabhyam pradāyisyante|

XXXIV śvaḥ kṛte mā cintayata, śvaeva svayam svamuddīśya cintayisyati; adyatani yā cintā sādyakṛte pracuratarā|

VII

I yathā yūyam doṣikṛtā na bhavatha, tatkrte'nyam doṣiṇam mā kuruta|

II yato yādrśena doṣeṇa yūyam parān doṣiṇaḥ kurutha, tādṛśena doṣeṇa yūyamapi doṣikṛtā bhaviṣyatha, anyañca yena parimāṇena yuṣmābhiḥ parimīyate, tenaiva parimāṇena yuṣmatkrte parimāyisyate|

III aparañca nijanayane yā nāsā vidyate, tām anālocya tava sahasyasya locane yat tṛṇam āste, tadeva kuto vīkṣase?

IV tava nijalocane nāsāyām vidyamānāyām, he bhrātaḥ, tava nayanāt tṛṇam bahiṣyartuṃ anujānihi, kathāmetām nijasahajāya katham kathayituṃ śaknoṣi?

V he kapaṭin, ādau nijanayanāt nāsām bahiṣkuru tato nijadrṣṭau suprasannāyām tava bhrātṛ rlocanāt tṛṇam bahiṣkartuṃ śakṣyasi|

VI anyañca sārameyebhyaḥ pavitravastūni mā vitarata, varāhānām samakṣaṅca muktā mā nikṣipata; nikṣepaṅāt te tāḥ sarvvāḥ padai rdalaiṣyanti, parāvṛtya yuṣmānapi vidārayiṣyanti|

VII yācadhvam̐ tato yuṣmabhyaṁ dāyīṣyate; mṛgayadhvam̐ tata ud-
deṣam̐ lapsyadhve; dvāram āhata, tato yuṣmatkṛte muktam̐ bhaviṣyati|

VIII yasmād yena yācyate, tena labhyate; yena mṛgyate tenoddeṣaḥ
prāpyate; yena ca dvāram āhanyate, tatkṛte dvāram̐ mocyate|

IX ātmajena pūpe prārthite tasmai pāṣāṅam̐ viśrāṇayati,

X mīne yācite ca tasmai bhujagaṁ vitarati, etādṛṣaḥ pitā yuṣmākaṁ
madhye ka āste?

XI tasmād yūyam abhadraḥ santo'pi yadi nijabālakebhya utta-
mam̐ dravyam̐ datuṁ jānītha, tarhi yuṣmākaṁ svargasthaḥ pitā
svīyayācakebhyaḥ kimuttamāni vastūni na dāsyati?

XII yuṣmān pratitareṣāṁ yādṛṣo vyavahāro yuṣmākaṁ priyaḥ,
yūyam̐ tān prati tādṛṣāneva vyavahārān vidhatta; yasmād
vyavasthābhaviṣyadvādinām̐ vacanānām̐ iti saram̐|

XIII saṅkīrṇadvāreṇa praviṣata; yato narakagamanāya yad dvāram̐ tad
vistīrṇam̐ yacca vartma tad brhat tena bahavaḥ praviṣanti|

XIV aparaṁ svargagamanāya yad dvāram̐ tat kīdṛk saṅkīrṇam̐| yacca
vartma tat kīdṛg durgamam̐| taduddeṣṭāraḥ kiyanto'lpāḥ|

XV aparañca ye janā meṣaveśena yuṣmākaṁ samīpam̐ āgacchanti,
kintvantardurantā vṛkā etādṛṣebhyo bhaviṣyadvādibhyaḥ sāvadhānā
bhavata, yūyam̐ phalena tān paricetuṁ śaknutha|

XVI manujāḥ kiṁ kaṅtakino vṛkṣād drākṣāphalāni śṛgālakolitaśca
uḍumbaraphalāni śātayanti?

XVII tadvad uttama eva pādapa uttamaphalāni janayati,
adhamapādapaevādhamaphalāni janayati|

XVIII kintūttamapādapaḥ kadāpyadhamaphalāni janayituṁ na śaknoti,
tadhāhamopi pādapa uttamaphalāni janayituṁ na śaknoti|

XIX aparaṁ ye ye pādapā adhamaphalāni janayanti, te kṛttā vahnau
kṣipyante|

XX ataeva yūyam̐ phalena tān pariceṣyatha|

XXI ye janā māṁ prabhuṁ vadanti, te sarvve svargarājyaṁ pravekṣyanti
tanna, kintu yo mānavo mama svargasthasya pituriṣṭam̐ karmma karoti
sa eva pravekṣyati|

XXII tad dine bahavo māṁ vadiṣyanti, he prabho he prabho, tava nāmnā
kimasmāmi rbhaviṣyadvākyaṁ na vyāhṛtam̐? tava nāmnā bhūtāḥ kiṁ
na tyājitaḥ? tava nāmnā kiṁ nānādbhūtāni karmmāni na kṛtāni?

XXIII tadāham̐ vadiṣyāmi, he kukarmmakāriṇo yuṣmān aham̐ na vedmi,
yūyam̐ matsamīpād dūribhavata|

XXIV yaḥ kaścit mamaitāḥ kathāḥ śrutvā pālayati, sa pāṣāṅopari
gṛhanirmmātrā 'jñāninā saha mayopamiyate|

XXV yato vṛṣṭau satyaṁ āplāva āgate vāyau vāte ca teṣu tadgeham̐
lagneṣu pāṣāṅopari tasya bhittestanna patatī|

XXVI kintu yaḥ kaścit mamaitāḥ kathāḥ śrutvā na pālayati sa saikate
gehanirmmātrā 'jñāninā upamiyate|

XXVII yato jalavṛṣṭau satyaṁ āplāva āgate pavane vāte ca tai rgrhe
samāghāte tat patatī tatpatanam̐ mahad bhavati|

XXVIII yīśunaiteṣu vākyeṣu samāpīteṣu mānavāstadiyopadeṣam̐
āścaryaṁ menire|

XXIX yasmāt sa upādhyāyā iva tān nopadideśa kintu samarthapuruṣaiva samupadideśa|

VIII

I yadā sa parvvatād avārohat tadā bahavo mānavāstatpaścād vavrajuḥ|

II ekaḥ kuṣṭhavān āgatya taṁ praṇamya babhāse, he prabho, yadi bhavān sarṁmanyate, tarhi mām nirāmayam karttuṁ śaknoti|

III tato yīśuḥ karaṁ prasāryya tasyāṅgam spr̥śan vyājahāra, samanye'haṁ tvaṁ nirāmayo bhava; tena sa tatksaṇāt kuṣṭhenāmoci|

IV tato yīśustaṁ jagāda, avadhehi kathāmetām kaścidapi mā brūhi, kintu yājakasya sannidhiṁ gatvā svātmānaṁ darśaya manujebhyo niranirāmayatvaṁ pramaṇayituṁ mūsānirūpitaṁ dravyam utsrja ca|

V tadanantaraṁ yīśunā kapharnāhūmnāmani nagare praviṣṭe kaścit śatasenāpatistatsamīpam āgatya vinīya babhāse,

VI he prabho, madiya eko dāsaḥ pakṣāghātavyādhinā bhṛśaṁ vyathitaḥ, satu śayanīya āste|

VII tadānīm yīśustasmai kathitavān, ahaṁ gatvā taṁ nirāmayam kariṣyāmi|

VIII tataḥ sa śatasenāpatiḥ pratyavadat, he prabho, bhavān yat mama gehamadhyam yāti tadyogyabhājanaṁ nāhamasmi; vānmatram ādiśatu, tenaiva mama dāso nirāmayo bhaviṣyati|

IX yato mayi paranidhne'pi mama nideśavaśyāḥ kati kati senāḥ santi, tata ekasmin yāhityukte sa yāti, tadanyasmin ehityukte sa āyāti, tathā mama nijadāse karmmaitat kurvvityukte sa tat karoti|

X tadānīm yīśustasyaitat vaco niśamya vismayāpanno'bhūt; nijapaścādgāmīno mānavān avocca, yuṣmān tathyaṁ vacmi, isrāyeliyalokānām madhye'pi naitādṛšo viśvāso mayā prāptaḥ|

XI anyaccāhaṁ yuṣmān vadāmi, bahavaḥ pūrvvasyāḥ paścimāyāśca diśa āgatya ibrahīmā ishākā yākūbā ca śakam militvā samupavekṣyanti;

XII kintu yatra sthāne rodanadantagharṣaṇe bhavatastasmin bahirbhūtata misre rājyasya santānā nikṣesyante|

XIII tataḥ paraṁ yīśustaṁ śatasenāpatiṁ jagāda, yāhi, tava praṭityanusārato maṅgalaṁ bhūyāt; tadā tasminneva daṇḍe tadyadāso nirāmayo babhūva|

XIV anantaraṁ yīśuḥ pitarasya gehamupasthāya jvareṇa pīditām śayanīyasthitām tasya śvaśrūṁ vīkṣāñcakre|

XV tatastena tasyāḥ karasya spr̥ṣṭatavāt jvarastām tatyāja, tadā sā samutthāya tān śiṣeve|

XVI anantaraṁ sandhyāyām satyām bahuśo bhūtagrastamanujān tasya samīpam āninyuḥ sa ca vākyena bhūtān tyājayāmāsa, sarvavaprakārapīditajanāmsca nirāmayān cakāra;

XVII tasmāt, sarvā durbalatāsmākam tenaiva paridhāritā| asmākam sakalam vyādhiṁ saeva saṁgr̥hitavān| yadetadvacanāṁ yīśayiyabhaviṣyadvādinoktamāsīt, tattadā saphalamabhavat|

XVIII anantaraṁ yīśuścaturdikṣu janānivahaṁ vilokya taṭinyāḥ paraṁ yātuṁ śiṣyān ādideśa|

XIX tadānīm eka upādhyāya āgatya kathitavān, he guro, bhavān yatra yāsyati tatrāhamapi bhavataḥ paścād yāsyāmi|

XX tato yīsu rjagāda, kroṣṭuḥ sthātuṃ sthānaṃ vidyate, viḥāyaso vihaṅgamānāṃ niḍāni ca santi; kintu manuṣyaputrasya śiraḥ sthāpayituṃ sthānaṃ na vidyate|

XXI anantaram apara ekaḥ śiṣyastaṃ babhāṣe, he prabho, prathamato mama pītarāṃ śmaśāne nidhātuṃ gamanārthaṃ mām anumanyasva|

XXII tato yīsuruktavān mṛtā mṛtān śmaśāne nidadhatu, tvaṃ mama paścād āgaccha|

XXIII anantaram tasmin nāvamarūḍhe tasya śiṣyāstatpaścāt jagmuḥ|

XXIV paścāt sāgarasya madhyaṃ teṣu gateṣu tādrśaḥ prabalo jhañbhśanila udatiṣṭhat, yena mahātaraṅga utthāya taraṇiṃ chāditavān, kintu sa nidrita āsīt|

XXV tadā śiṣyā āgatya tasya nidrābhaṅgaṃ kṛtvā kathayāmāsuḥ, he prabho, vayaṃ mriyāmahe, bhavān asmākaṃ prāṇaṃ rakṣatu|

XXVI tadā sa tān uktavān, he alpaviśvāsino yūyaṃ kuto vibhītha? tataḥ sa utthāya vātaṃ sāgaraṅca tarjayāmāsa, tato nirvvātamabhavat|

XXVII aparaṃ manujā vismayaṃ vilokya kathayāmāsuḥ, aho vātasaritpatī asya kimājñāgrāhiṇau? kīdrśo'yaṃ mānavah|

XXVIII anantaram sa pāraṃ gatvā gideriyadeśam upasthitavān; tadā dvau bhūtagrastamanujau śmaśānasthānād bahi rbhūtvā taṃ sāksāt kṛtavantau, tāvetādrśau pracaṇḍāvāstāṃ yat tena sthānena kopi yātuṃ nāśaknot|

XXIX tāvucaih kathayāmāsatuḥ, he īśvarasya sūno yīso, tvayā sākam āvayoḥ kaḥ sambandhaḥ? nirūpitakālāt prāgeva kimāvabhyāṃ yātanāṃ dātum atrāगतosī?

XXX tadānīm tābhyāṃ kiñcid dūre varāhāṇāṃ eko mahāvrajo'carat|

XXXI tato bhūtau tau tasyāntike vinīya kathayāmāsatuḥ, yadyāvāṃ tyājayasi, tarhi varāhāṇāṃ madhyevrajam āvāṃ preraya|

XXXII tadā yīsuravadat yātaṃ, anantaram tau yadā manujau viḥāya varāhān āśritavantau, tadā te sarvve varāhā uccasthānāt mahājavena dhāvantaḥ sāgarīyatoye majjanto mamruḥ|

XXXIII tato varāharakṣakāḥ palāyamānā madhyenaḡaram tau bhūtagrastau prati yadyad aghaṭata, tāḥ sarvvavārttā avadan|

XXXIV tato nāgarikāḥ sarvve manujā yīsuṃ sāksāt karttuṃ bahirayātāḥ tañca vilokya prārthayañcakrire bhavān asmākaṃ simāto yātu|

IX

I anantaram yīsu r naukāmāruhya punaḥ pāramāgatya nijagrāmam āyayau|

II tataḥ katipayā janā ekaṃ pakṣāghātināṃ svaṭṭopari śāyayitvā tat-samīpam ānayan; tato yīsusteṣāṃ pratītiṃ vijñāya taṃ pakṣāghātināṃ jagāda, he putra, susthiro bhava, tava kaluṣasya marṣaṇaṃ jātam|

III tāṃ kathāṃ nīśamya kiyanta upādhyāyā manaḥsu cintitavanta eṣa manuja īśvaraṃ nindati|

IV tataḥ sa teṣāṃ etādrśiṃ cintāṃ vijñāya kathitavān, yūyaṃ manaḥsu kṛta etādrśiṃ kucintāṃ kurutha?

V tava pāpamarṣaṇaṃ jātaṃ, yadvā tvamutthāya gaccha, dvayoranayo rvākyaḥ kim vākyaṃ vaktuṃ sugamaṃ?

VI kintu medinyāṃ kaluṣaṃ kṣamituṃ manujasutasya sāmartyamastīti yūyaṃ yathā jānītha, tadarthaṃ sa taṃ pakṣāghātināṃ gaditavān, uttiṣṭha, nijaśayanīyaṃ āḍāya gehaṃ gaccha|

VII tataḥ sa tatkṣaṇād utthāya nijagehaṃ prasthitavān|

VIII mānavā itthaṃ vilokya vismayaṃ menire, iśvareṇa mānavāya sāmartyam iḍṣaṃ dattaṃ iti kāraṇāt taṃ dhanyaṃ babhāṣire ca|

IX anantaraṃ yīṣustatsthānād gacchan gacchan karaṣaṃgrahasthāne samupaviṣṭaṃ mathināmānam ekaṃ manujaṃ vilokya taṃ babhāṣe, mama paścād āgaccha, tataḥ sa utthāya tasya paścād vavrāja|

X tataḥ paraṃ yīṣau grhe bhoktum upaviṣṭe bahavaḥ karaṣaṃgrāhiṇaḥ kaluṣiṇaśca mānavā āgatya tena sākaṃ tasya śiṣyaiśca sākaṃ upa-viviśuḥ|

XI phirūsinastad dṛṣṭvā tasya śiṣyān babhāṣire, yuṣmākaṃ guruḥ kiṃ nimittaṃ karaṣaṃgrāhibhiḥ kaluṣibhiśca sākaṃ bhūṅkte?

XII yīṣustat śrutvā tān pratyavadat, nirāmayalokānāṃ cikitsakena prayojanaṃ nāsti, kintu śamayalokānāṃ prayojanamāste|

XIII ato yūyaṃ yātvā vacanaśyārthaṃ śikṣādhvam, dayāyāṃ me yathā prītiṃ rna tathā yajñakarmaṇi|yato'haṃ dhārmikān āhvātum nāgato'smi kintu manaḥ parivarttayitum pāpina āhvātum āgato'smi|

XIV anantaraṃ yohanaḥ śiṣyāstasya samīpam āgatya kathayāmāsuḥ, phirūsiṇo vayaṅca punaḥ punarupavasāmaḥ, kintu tava śiṣyā nopavasanti, kutaḥ?

XV tadā yīṣustān avocat yāvat sakhināṃ saṃṅge kanyāyā varastiṣṭhati, tāvat kiṃ te vilāpaṃ karttum śaklūvanti? kintu yadā teṣāṃ saṃṅgād varaṃ nayanti, tādṛśaḥ samaya āgamiṣyati, tadā te upavatsyanti|

XVI purātanavasane kopi navīnavastrāṃ na yojayati, yasmāt tena yojitena purātanavasanaṃ chinatti tacchidraṅca bahukutsitaṃ dṛśyate|

XVII anyaṅca purātanakutvāṃ kopi navānagostanīrasaṃ na nidadhāti, yasmāt tathā kṛte kutū rvidiryyate tena gostanīrasaḥ patati kutūśca naśyati; tasmāt navīnāyāṃ kutvāṃ navīno gostanīrasaḥ sthāpyate, tena dvayoravanaṃ bhavati|

XVIII aparaṃ tenaitatkathākathanakāle eko'dhipatistaṃ praṇamya babhāṣe, mama duhitā prāyeṇaitāvatkāle mṛtā, tasmād bhavanāgatya tasyā gātre hastamarpayatu, tena sā jīviṣyati|

XIX tadānīm yīśuḥ śiṣyaiḥ sākaṃ utthāya tasya paścād vavrāja|

XX ityanantare dvādaśavatsarān yāvat pradārāmayena śirṇaikā nārī tasya paścād āgatya tasya vasanasya granthiṃ pasparśa;

XXI yasmāt mayā kevalaṃ tasya vasanaṃ sprṣṭvā svāsthyaṃ prāpsyate, sā nārīti manasī niścitavati|

XXII tato yīśurvadanaṃ parāvarttya tāṃ jagāda, he kanye, tvaṃ susthīrā bhava, tava viśvāsastvāṃ svasthāmākārṣit| etadvākye gadītaeva sā yoṣit svasthābhūt|

XXIII aparaṃ yīṣustasyādhyakṣasya gehaṃ gatvā vādakaprabhṛtīn bahūn lokān śabdāyamānān vilokya tān avadat,

XXIV panthānaṃ tyaja, kanyeyaṃ nāmriyata nidritāste; kathāmetāṃ śrutvā te tamupajahasuḥ|

XXV kintu sarveṣu bahiṣkṛteṣu so'bhyantaraṃ gatvā kanyāyāḥ karaṃ dhṛtavān, tena sodatiṣṭhat;

XXVI tatataatkarmaṇo yaśaḥ kṛtsnaṃ taṃ deśaṃ vyāptavat|

XXVII tataḥ paraṃ yīṣustasmāt sthānād yātrāṃ cakāra; tadā he dāyūdaḥ santāna, asmān dayasva, iti vadantau dvau janāvandhau procairāhūyantau tatpaścād vavrājatuh|

XXXVIII tato yīsau gehamadhyam̄ praviṣṭam̄ tāvapi tasya samīpam upasthitavantau, tadānīm sa tau prṣṭavān karmmaitat karttuṁ mama sāmārthyam̄ āste, yuvām̄ kimiti pratīthaḥ? tadā tau pratyūcatuḥ, satyaṁ prabho|

XXXIX tadānīm sa tayo rlocanāni sprṣan babhāṣe, yuvayoḥ pratīyanusārād yuvayo rmaṅgalaṁ bhūyāt| tena tatksaṇāt tayo rnetrāṇi prasannānyabhavan,

XXX paścād yīstustau dṛdhamājñāpya jagāda, avadhattam etām̄ kathām̄ kopi manujo ma jāniyāt|

XXXI kintu tau prasthāya tasmin kṛtsne deṣe tasya kīrttiṁ prakāśayāmāsatuḥ|

XXXII aparaṁ tau bahiryāta etasminnantare manujā ekaṁ bhūtagrastamūkaṁ tasya samīpam ānītavantaḥ|

XXXIII tena bhūte tyājite sa mūkaḥ kathām̄ kathayituṁ prārabhata, tena janā vismayaṁ vijñāya kathayāmāsuḥ, isrāyelo vaṁse kadāpi nedṛgadṛṣyata;

XXXIV kintu phirūśinaḥ kathayañcakruḥ bhūtādhipatinā sa bhūtān tyājayati|

XXXV tataḥ paraṁ yīstusteṣām̄ bhajanabhavana upadiśan rājyasya susaṁvādaṁ pracārayan lokānām̄ yasya ya āmayo yā ca piḍāsīt, tān śamayan śamayāṁśca sarvvāṇi nagarāṇi grāmām̄śca babhrāma|

XXXVI anyāṅca manujān vyākulān arakṣakameṣāniva ca tyaktān nirīkṣya teṣu kāruṇikaḥ san śiṣyān avadat,

XXXVII śasyāni pracurāṇi santi, kintu chettāraḥ stokāḥ|

XXXVIII kṣetraṁ pratyaparān chedakān prahetuṁ śasyasvāmināṁ prārthayadhvam|

X

I anantaram̄ yīsu rdvādaśaśiṣyān āhūyāmedhyabhūtān tyājayituṁ sarvvaprakāraroḡān piḍāśca śamayituṁ tebhyaḥ sāmārthyamadāt|

II teṣām̄ dvādaśapreṣyāṅām̄ nāmānyetāni| prathamāṁ śimon yaṁ pītarāṁ vadanti, tataḥ paraṁ tasya sahaja āndriyaḥ, sivadiyasya putro yākūb

III tasya sahajo yohan; philip barthalamay thomaḥ karasaṁgrāhi mathiḥ, ālpheyaputro yākūb,

IV kināniyaḥ śimon, ya īṣkariyotiyayihūdāḥ khriṣṭam̄ parakare'rpayat|

V etān dvādaśaśiṣyān yīsuḥ preṣayan ityājñāpyat, yūyam̄ anyadeśiṣyānām̄ padaviṁ śemironiṣyānām̄ kimapi nagaraṅca na praviṣye

VI isrāyelogtrasya hāritā ye ye meṣāsteṣāmeva samīpaṁ yāta|

VII gatvā gatvā svargasya rājatvaṁ savidhamabhavat, etām̄ kathām̄ pracārayata|

VIII āmayagrastān svasthān kuruta, kuṣṭhinaḥ pariṣkuruta, mṛtalokān jīvyata, bhūtān tyājayata, vinā mūlyam̄ yūyam̄ alabhadhvaṁ vinaiva mūlyam̄ viśrāṇayata|

IX kintu sveṣām̄ kaṭibandheṣu svarṇarūpyatāmraṅām̄ kimapi na grhlīta|

X anyacca yātrāyai celasamputam̄ vā dviṭiyavasanaṁ vā pādūke vā yaṣṭiḥ, etān mā grhlīta, yataḥ kāryyakṛt bharttuṁ yogyo bhavati|

XI aparaṁ yūyam̄ yat puraṁ yaṅca grāmāṁ praviśatha, tatra yo jano yogyapātraṁ tamavagatya yānakālaṁ yāvat tatra tiṣṭhata|

XII yadā yūyaṁ tadgehaṁ praviśatha, tadā tamāśiṣaṁ vadata |

XIII yadi sa yogyapātraṁ bhavati, tarhi tatkalyāṇaṁ tasmai bhaviṣyati, nocet sāsīryuṣmabhyameva bhaviṣyati |

XIV kintu ye janā yuṣmākamātithyaṁ na vidadhati yuṣmākāṁ kathāñca na śrṅvanti teṣāṁ gehāt purādvā prasthānakāle svapadūliḥ pātayata |

XV yuṣmānaḥaṁ tathyaṁ vacmi vicāradine tatpurasya daśātaḥ sido-mamorūpurayordaśā sahyatarā bhaviṣyati |

XVI paśyata, vṛkayūthamadhye meṣaḥ yathāvistathā yuṣmāna prahiṇomi, tasmād yūyam ahiriva satarkāḥ kapotāivāhimsakā bhavata |

XVII nṛbhyaḥ sāvadhānā bhavata; yatastai ryūyaṁ rājasamsadi samarpīsyadhve teṣāṁ bhajanagehe prahāriṣyadhve |

XVIII yūyaṁ mannāmahetoḥ sāstrṇāṁ rājñāñca samakṣaṁ tānanyadeśinaścādhi śakṣitvārthamāneṣyadhve |

XIX kintvitthaṁ samarpitā yūyaṁ kathaṁ kimuttaraṁ vakṣyatha tatra mā cintayata, yatastadā yuṣmābhi ryad vaktavyaṁ tat taddaṇḍe yuṣmanmanaḥ su samupasthāsyati |

XX yasmāt tadā yo vakṣyati sa na yūyaṁ kintu yuṣmākamantarasthaḥ pitṛtāmā |

XXI sahaḥaḥ sahaḥaṁ tātaḥ sutañca mṛtaṁ samarpayīsyati, apatyāgi svasvapitro rvipakṣibhūya tau ghātayīsyanti |

XXII mannamahetoḥ sarvve janā yuṣmān r[ṅ]tīyīsyante, kintu yaḥ śeṣaṁ yāvad dhairyyaṁ gṛtvā sthāsyati, sa trāyīsyate |

XXIII tai ryadā yūyamekapure tāḍīsyadhve, tadā yūyamanypuraṁ palāyadhvaṁ yuṣmānaḥaṁ tathyaṁ vacmi yāvanmanuḥasuto naiti tāvad isrāyeldeśīyasarvvanagarabhramaṇaṁ samāpayitūṁ na śakṣyatha |

XXIV guroḥ śiṣyo na mahān, prabhordāso na mahān |

XXV yadi śiṣyo nijaguro rdāsaśca svaprabhoḥ samāno bhavati tarhi tad yatheṣṭaṁ | cettairgṛhapatirbhūtarāja ucyate, tarhi parivārāḥ kim tathā na vakṣyante?

XXVI kintu tebhyo yūyaṁ mā bibhīta, yato yanna prakāśīsyate, tāḍṛk chāditaṁ kimapi nāsti, yacca na vyañciṣyate, tāḍṛg guptaṁ kimapi nāsti |

XXVII yadaḥaṁ yuṣmān tamsaḥ vacmi tad yuṣmābhirdīptaṁ kathyatām; karṇābhyaṁ yat śrūyate tad gehopari pracāryatām |

XXVIII ye kāyaṁ hantuṁ śaknuvanti nātmānaṁ, tebhyo mā bhaiṣṭa; yaḥ kāyātmanau niraye nāśayitūṁ, śaknoti, tato bibhīta |

XXIX dvaṁ caṭakau kimekatāmramudrayā na vikrīyete? tathāpi yuṣmattātānumatiṁ vinā teṣāmekopi bhuvī na patati |

XXX yuṣmacchirasāṁ sarvvakacā gaṇitāmḥ santi |

XXXI ato mā bibhīta, yūyaṁ bahucaṭakebhyo bahumūlyāḥ |

XXXII yo manujasākṣānmāmaṅgīkurate tamaḥaṁ svar-gasthatātasākṣādaṅgīkariṣye |

XXXIII pṛthvyāmahaṁ śāntiṁ dātumāgataḥi mānubhavata, śāntiṁ dātūṁ na kintvasiṁ |

XXXIV piṭṛmāṛṣcaśrūbhiḥ sākaṁ sutasutābadhū rvirodhayi-tuñcāgate[smi] |

XXXV tataḥ svasvaparivāraeva nṛśatru rbhavita |

XXXVI yaḥ pitari mātari vā mattodhikaṁ priyate, sa na madarhaḥ; |

XXXVII yaśca sute sutāyāṁ vā mattodhikaṁ priyate, se[pi] na madarhaḥ |

XXXVIII yaḥ svakruṣaṁ gṛhlan matpaścānnaiti, se[pi] na madarhaḥ |

XXXIX yaḥ svaprāṇānavati, sa tān hārayiṣyate, yastu matkṛte svaprāṇān hārayati, sa tānavati|

XL yo yuṣmākamātithyaṁ vidadhāti, sa mamātithyaṁ vidadhāti, yaśca mamātithyaṁ vidadhāti, sa matprerakasyātithyaṁ vidadhāti|

XLI yo bhaviṣyadvāditi jñātvā tasyātithyaṁ vidhatte, sa bhaviṣyadvādinah phalaṁ lapsyate, yaśca dhārmika itī vīditvā tasyātithyaṁ vidhatte sa dhārmikamānavasya phalaṁ prāpsyati|

XLII yaśca kaścit eteṣāṁ kṣudranarāṇāṁ yaṁ kañcanaikāṁ śiṣya itī vīditvā kaṁsaikāṁ śītalasalilāṁ tasmai datte, yuṣmānaḥ tathyaṁ vadāmi, sa kenāpi prakāreṇa phalena na vañciṣyate|

XI

I itthaṁ yīsuḥ svadvādaśāṣiṣyāṇāmājñāpanaṁ samāpya pure pura upadeṣṭuṁ susaṁvādaṁ pracārayituṁ tatsthānāt pratasthe|

II anantaraṁ yohan kārāyāṁ tiṣṭhan khriṣṭasya karmaṇāṁ vārttaṁ prāpya yasyāgamanavārttāsīt saeva kiṁ tvam? vā vayamanyam apekṣiṣyāmahe?

III etat praṣṭuṁ nijau dvau śiṣyau prāhiṇot|

IV yīsuḥ pratyavocat, andhā netrāṇi labhante, khañcā gacchanti, kuṣṭhinaḥ svasthā bhavanti, badhirāḥ śṛṅvantī, mṛtā jīvanta uttiṣṭhanti, daridrāṇāṁ samīpe susaṁvādaḥ pracāryyata,

V etāni yadyad yuvāṁ śṛṇuthaḥ paśyathaśca gatvā tadvārttaṁ yohanaṁ gadataṁ|

VI yasyāhaṁ na vighnūbhavāmi, saeva dhanyaḥ|

VII anantaraṁ tayoh praṣṭhitayo ryīsu ryohanam uddiṣya janān jagāda, yūyaṁ kiṁ draṣṭuṁ vahirmadhyeprāntaram agacchata? kiṁ vātena kampitaṁ nalaṁ?

VIII vā kiṁ vīkṣituṁ vahirgatavantaḥ? kiṁ parihitasūkṣmavasanaṁ manujamekaṁ? paśyata, ye sūkṣmavasanaṁ paridadhati, te rājadhānyāṁ tiṣṭhanti|

IX tarhi yūyaṁ kiṁ draṣṭuṁ bahiragamata, kimekaṁ bhaviṣyadvādināṁ? tadeva satyaṁ| yuṣmānaḥ vadāmi, sa bhaviṣyadvādinopi mahān;

X yataḥ, paśya svakiyadūtoyaṁ tvadagre preṣyate mayā| sa gatvā tava panthānaṁ smayak pariṣkariṣyati| etadvacanaṁ yamadhi likhitamāste so'yam yohan|

XI aparāṁ yuṣmānaḥ tathyaṁ bravīmi, majjayitu ryohanaḥ śreṣṭhaḥ kopi nārīto nājāyata; tathāpi svargarājyamadhye sarvvebhyo yaḥ kṣudraḥ sa yohanaḥ śreṣṭhaḥ|

XII aparāṇca ā yohana'dya yāvat svargarājyaṁ balādākrāntaṁ bhavati ākramaṇāśca janā balena tadadhikurvanti|

XIII yato yohanaṁ yāvat sarvvabhaviṣyadvātibhi rvyavasthayā ca upadeśaḥ prakāśyata|

XIV yadi yūyamidaṁ vākyam grahītuṁ śaknutha, tarhi śreyaḥ, yasyāgamanasya vacanamāste so'yam eliyaḥ|

XV yasya śrotuṁ karṇau staḥ sa śṛṇotu|

XVI ete vidyamājanāḥ kai rmayopamīyante? ye bālakā haṭṭa upaviṣya svaṁ svaṁ bandhumāhūya vadanti,

XVII vyaṁ yuṣmākaṁ samīpe vaṁśīravādayāma, kintu yūyaṁ nānṛtyata; yuṣmākaṁ samīpe ca vayamarodima, kintu yūyaṁ na vyalapata, tādrśai rbālakaista upamāyīṣyante|

XVIII yato yohan āgatya na bhuktavān na pītavāṁśca, tena lokā vadanti, sa bhūtagrasta iti|

XIX manujasuta āgatya bhuktavān pītavāṁśca, tena lokā vadanti, paśyata eṣa bhoktā madyapātā caṇḍālapāpināṁ bandhaśca, kintu jñānino jñānavyavahāraṁ nirdoṣaṁ jānanti|

XX sa yatra yatra pure bahvāścaryyaṁ karmma kṛtavān, tannivāsināṁ manahparāvṛttyabhāvāt tāni nagarāṇi prati hantetyuktā kathitavān,

XXI hā korāsin, hā baitsaide, yuṣmanmadhye yadyadāścaryyaṁ karmma kṛtaṁ yađi tat sorasidomnagara akāriṣyata, tarhi pūrvvameva tan-nivāsināḥ śāṇavasane bhasmani copaviśanto manāṁsi parāvarttiṣyanta|

XXII tasmādahaṁ yuṣmān vadāmi, vicāradine yuṣmākaṁ daśātaḥ so-rasīdono rdaśā sahyatarā bhaviṣyati|

XXIII aparāñca bata kapharnāhūm, tvaṁ svargaṁ yāvadunnatosi, kintu narake nikṣepsyase, yasmāt tvayi yānyāścaryyāni karmmanyakāriṣyata, yađi tāni sidomnagara akāriṣyanta, tarhi tadadya yāvadasthāsyat|

XXIV kintvahaṁ yuṣmān vadāmi, vicāradine tava daṇḍataḥ sidomo daṇḍo sahyataro bhaviṣyati|

XXV etasminneva samaye yīśuḥ punaruvāca, he svar-gapṛthivyorekādhipate pītaṣtvāṁ jñānavato viduṣaśca lokān pratyetāni na prakāśya bālakān prati prakāśitavān, iti hetostvāṁ dhanyaṁ vadāmi|

XXVI he pītaḥ, itthaṁ bhavet yata idaṁ tvadṛṣṭāvuttamaṁ|

XXVII pītrā mayi sarvvāṇi samarpitāni, pītaraṁ vinā kopī putraṁ na jānāti, yān prati putreṇa pītā prakāśyate tān vinā putrād anyāḥ kopī pītaraṁ na jānāti|

XXVIII he pariśrāntā bhārākrāntāśca lokā yūyaṁ matsannidhim āgacchata, ahaṁ yuṣmān viśramayīṣyāmi|

XXIX ahaṁ kṣamaṇaśīlo namramanaśca, tasmāt ṁama yugaṁ sveṣāmupari dhārayata mattaḥ śikṣadhvañca, tena yūyaṁ sve sve manasi viśrāmaṁ lapsyadhbe|

XXX yato mama yugam anāyāsaṁ mama bhāraśca laghuḥ|

XII

I anantaraṁ yīśu rviśrāmavāre śśyamadhyena gacchati, tadā tacchiṣyā bubhuḥṣitāḥ santaḥ śśyamañjarīśchatvā chitvā khādītumārabhanta|

II tad vilokya phirūśino yīśuṁ jagaduḥ, paśya viśrāmavāre yat karmmakarttavyaṁ tadeva tava śiṣyāḥ kurvanti|

III sa tān pratyavadata, dāyūd tatsaṅginaśca bubhuḥṣitāḥ santo yat karmmakurvvān tat kiṁ yuṣmābhi rñāpāṭhi?

IV ye darśaniyāḥ pūpāḥ yājakān vinā tasya tat-saṅgimanujānāñcābhajanīyāsta īśvarāvāsaṁ praviṣṭeṇa tena bhuktāḥ|

V anyacca viśrāmavāre madhyemandiraṁ viśrāmavārīyaṁ niya-maṁ lañvantopi yājakā nirdoṣā bhavanti, śāstramadhye kimidamapi yuṣmābhi rna paṭhitaṁ?

VI yuṣmānahaṁ vadāmi, atra sthāne mandirādapi garīyān eka āste|

VII kintu dayāyāṁ me yathā prīti rna tathā yajñakarmmaṇi| etadva-canasyārthaṁ yađi yuyam ajñāśiṣṭa tarhi nirdoṣān doṣiṇo nākārṣṭa|

VIII anyacca manujasuto viśrāmavārasyāpi patirāste|

IX anantaram sa tatsthānāt prasthāya teṣām bhajanabhavanam prav-
iṣṭavān, tadānim ekaḥ śuśkakarāmayavān upasthitavān|

X tato yīsum apavadituṃ mānuṣāḥ papracchuḥ, viśrāmavāre
nirāmayatvaṃ karaṇīyaṃ na vā?

XI tena sa pratyuvāca, viśrāmavāre yadi kasyacid avi rgarthe patati, tarhi
yastam gṛtvā na tolayati, etadṛśo manuḥ yuṣmākaṃ madhye ka āste?

XII ave rmānavaḥ kiṃ nahi śreyān? ato viśrāmavāre hitakarma
kartavyam|

XIII anantaram sa taṃ mānavaṃ gaditavān, karaṃ prasāraya; tena kare
prasārīte sonyakaravat svastho bhavat|

XIV tadā phirūśino bahirbhūya katham taṃ haniṣyāma iti kumantraṇām
tatprātikūlyena cakruḥ|

XV tato yīstusad viditvā sthanāntaram gatavān; anyeṣu bahunareṣu
tatpaścād gateṣu tān sa nirāmayān kṛtvā ityājñāpayat,

XVI yūyam mām na paricāyayata|

XVII tasmāt mama priyo manonīto manasastuṣṭikāraḥ| madīyaḥ
sevako yastu vidyate taṃ samīkṣatām| tasyopari svakīyātmā mayā
saṃsthāpayiṣyate| tenānyadeśajāteṣu vyavasthā saṃprakāṣyate|

XVIII kenāpi na virodham sa vivādaṅca kariṣyati| na ca rājapathe tena
vacanaṃ śrāvayiṣyate|

XIX vyavasthā calitā yāvat nahi tena kariṣyate| tāvat nalo
vidirṇo pi bhāṅkiṣyate nahi tena ca| tathā sadhūmavarttiṅca na sa
nirvāpayiṣyate|

XX pratyāśāṅca kariṣyanti tannāmi bhinnadeśajāḥ|

XXI yānyetāni vacanāni yīśayīabhaviṣyadvādinā proktānyāsan, tāni
saphalānyabhavan|

XXII anantaram lokai statsamīpam ānīto bhūtagrastāndhamūkaikamanujastena
svasthīkṛtaḥ, tataḥ so'ndho mūko draṣṭuṃ vaktuṅcārabdhavān|

XXIII anena sarve vismitāḥ kathayāṅcakruḥ, eṣaḥ kiṃ dāyūdaḥ santāno
nahi?

XXIV kintu phirūśinastat śrutvā gaditavantaḥ, bālsibūbnāmno
bhūtarājasya sāhāyāṃ vinā nāyaṃ bhūtān tyājayati|

XXV tadānim yīstusteṣām iti mānasaṃ vijñāya tān avadat kiṅcana
rājyaṃ yadi svavīpakṣād bhidyate, tarhi tat ucchidyate; yacca kiṅcana
nagaraṃ vā gṛhaṃ svavīpakṣād vibhidyate, tat sthātum na śaknoti|

XXVI tadvat śayatāno yadi śayatānaṃ bahiḥ kṛtvā svavīpakṣāt pṛthak
pṛthak bhavati, tarhi tasya rājyaṃ kena prakāreṇa sthāsyati?

XXVII ahaṅca yadi bālsibūbā bhūtān tyājayāmi, tarhi yuṣmākaṃ
santānaḥ kena bhūtān tyājayanti? tasmād yuṣmākaṃ
etadvicārayitārasta eva bhaviṣyanti|

XXVIII kintavahaṃ yadiśvarātmanā bhūtān tyājayāmi, tarhiśvarasya
rājyaṃ yuṣmākaṃ sannidhimāgatavat|

XXIX anyāṅca kopī balavanta janaṃ prathamato na badvva kena
prakāreṇa tasya gṛhaṃ praviṣya taddravayādi loṭhayitum śaknoti? kintu
tat kṛtvā tadīyaḥṛsya dravyādi loṭhayitum śaknoti|

XXX yaḥ kaścit mama svapakṣīyo nahi sa vipakṣīya āste, yaśca mayā
śakaṃ na saṃgṛhṭāti, sa vikīratī|

XXXI ataeva yuṣmānaḥam vadāmi, manuḷānām sarvvaprakārapāpānām nindāyāśca marṣaṇām bhavituṃ śaknoti, kintu pavitrasyātmano viruddhanindāyā marṣaṇām bhavituṃ na śaknoti|

XXXII yo manujasutasya viruddhām kathām kathayati, tasyāparādhasya kṣamā bhavituṃ śaknoti, kintu yaḥ kaścit pavitrasyātmano viruddhām kathām kathayati nehaloke na pretya tasyāparādhasya kṣamā bhavituṃ śaknoti|

XXXIII pādapaṃ yadi bhadrām vadatha, tarhi tasya phalamapi sādhu vaktavyam, yadi ca pādapaṃ asādhuṃ vadatha, tarhi tasya phalamapyasādhu vaktavyam; yataḥ svīyasvīyaphalena pādapaḥ paricīyate|

XXXIV re bhujagavamśā yūyamasādhaveḥ santaḥ kathām sādhu vākyam vaktuṃ śakṣyatha? yasmād antaḥkaraṇasya pūrṇabhāvānūsārād vadanād vaco nirgacchati|

XXXV tena sādhumānavo'ntaḥkaraṇarūpāt sādhubhāṇḍāgarāt sādhu dravyam nirgamayati, asādhumānuṣastvasādhubhāṇḍāgarād asādhuvastūni nirgamayati|

XXXVI kintvahaṃ yuṣmān vadāmi, manuḷā yāvantyālasavacāmsi vadanti, vicāradine taduttaramavaśyam dātavyam,

XXXVII yatastvam svīyavacobhi rṇiraparādhaḥ svīyavacobhiśca sāparādho gaṇiṣyase|

XXXVIII tadānīm katipayā upādhyāyāḥ phirūśinaśca jagaduḥ, he guro vayam bhavataḥ kiñcana lakṣma didṛkṣāmaḥ|

XXXIX tadā sa pratyuktavān, duṣṭo vyabhicārī ca vaṃśo lakṣma mṛgayate, kintu bhaviṣyadvādino yūnaso lakṣma vihāyānyat kimapi lakṣma te na pradārśaiṣyante|

XL yato yūnam yathā tryahorātraṃ bṛhanmīnasya kuḥṣāvāsīt, tathā manuḷaputropi tryahorātraṃ medinyā madhye sthāsyati|

XLI aparaṃ nīniviā mānavā vicāradina etadvaṃśīyānām pratikūlam utthāya tān doṣṇaḥ kariṣyanti, yasmātte yūnasa upadeśāt manāmsi parāvarttayāñcakrire, kintvatra yūnasopi gurutara eka āste|

XLII punaśca dakṣiṇadeśīyā rājñī vicāradina etadvaṃśīyānām pratikūlamutthāya tān doṣṇaḥ kariṣyati yataḥ sā rājñī sulemano vidyāyāḥ kathām śrotuṃ medinyāḥ śimna āgacchat, kintu sulemanopi gurutara eko jano'tra āste|

XLIII aparaṃ manuḷād bahirgato 'pavitrabhūtaḥ śuṣkasthānena gatvā viśramaṃ gaveṣayati, kintu tadalabhamānaḥ sa vakti, yasmā; nīketanād āgamaṃ, tadeva veśma pakāvṛtya yāmi|

XLIV paścāt sa tat sthānam upasthāya tat śūnyam mārjītam śobhitañca vilokya vṛjan svatopī duṣṭatāraṇ anyasaptabhūtān saṅginaḥ karoti|

XLV tataste tat sthānam pravīśya nīvasanti, tena tasya manujasya śeṣadaśā pūrṇvadaśātotivāśubhā bhavati, eteṣām duṣṭavaṃśīyānāmapi tathaiva ghaṭiṣyate|

XLVI mānavebhya etāsām kathanām kathanakāle tasya mātā sahaśca tena sākaṃ kāñcit kathām kathayituṃ vāñchanto bahīreva sthitavantaḥ|

XLVII tataḥ kaścit tasmai kathitavān, paśya tava janānī sahaśca tvayā sākaṃ kāñcana kathām kathayituṃ kāmayamānā bahiṣṭhanti|

XLVIII kintu sa taṃ pratyavadat, mama kā janānī? ke vā mama sahaḷaḥ?

XLIX paścāt śīṣyān prati karaṃ prasāryya kathitavān, paśya mama janānī mama sahaḷaścaite;

^L yaḥ kaścit mama svargasthasya pituriṣṭam̐ karmma kurute, saeva mama bhrātā bhaginī jananī ca|

XIII

^I aparāñca tasmin̐ dine yīsuḥ sadmano gatvā saritpate rodhasi samupa-
viveśa|

^{II} tatra tatsannidhau bahujanānām̐ nivahopasthiteḥ sa taraṇimāruhya
samupāviśat, tena mānavā rodhasi sthitavantah|

^{III} tadānīm̐ sa dr̥ṣṭāntaistān̐ itthaṁ bahuśa upadiṣṭavān̐| paśyata, kaścit
kṛṣīvalo bījāni vaptuṁ bahirjagāma,

^{IV} tasya vapanakāle katipayabījeṣu mārgapārśve patiteṣu vihaḡastāni
bhakṣitavantah|

^V aparaṁ katipayabījeṣu stokamr̥dyuktapāṣāṇe patiteṣu m̐rdalpatvāt
tatkṣaṇāt tānyaṅkuritāni,

^{VI} kintu ravāvudite dagdhāni teṣām̐ mūlāpraviṣṭatvāt śuṣkatām̐ gatāni
ca|

^{VII} aparaṁ katipayabījeṣu kaṇṭakānām̐ madhye patiteṣu
kaṇṭakānyedhitvā tāni jagrasuḥ|

^{VIII} aparāñca katipayabījāni urvvarāyām̐ patitāni; teṣām̐ madhye kānicit
śataḡuṇāni kānicit ṣaṣṭiḡuṇāni kānicit trīmśaḡuṇāni phalāni phalita-
vanti|

^{IX} śrotuṁ yasya śrutī āsāte sa śr̥ṇuyāt|

^X anantaraṁ śiṣyairāḡatya so'p̐rcchyata, bhavatā tebhyaḥ kuto
dr̥ṣṭāntakathā kathyate?

^{XI} tataḥ sa pratyavadat, svargarājyasya nigūdhām̐ kathām̐ vedituṁ
yuṣmabhyām̐ sām̐rthyamadāyi, kintu tebhyo nādāyi|

^{XII} yasmād̐ yasyāntike varddhate, tasmāyeva dāyiṣyate, tasmāt ta-
sya bāhulyam̐ bhaviṣyati, kintu yasyāntike na varddhate, tasya yat
kiñcanāste, tadapi tasmād̐ ādāyiṣyate|

^{XIII} te paśyantopi na paśyanti, śr̥ṇvantopi na śr̥ṇvanti, budhyamānā api
na budhyante ca, tasmāt tebhyo dr̥ṣṭāntakathā kathyate|

^{XIV} yathā karṇaiḥ śrośyatha yūyam̐ vai kintu yūyam̐ na bhotsya-
atha| netrairdrakṣyatha yūyañca pariññātuṁ na śakṣyatha| te mānuṣā
yathā naiva pariṣyanti locanaiḥ| karṇai ryathā na śr̥ṇvanti na bud-
hyante ca mānasaiḥ| vyāvarttiteṣu citteṣu kāle kutrāpi tairjanaiḥ|
mattaste manujāḥ svasthā yathā naiva bhavanti ca| tathā teṣām̐
manuṣyānām̐ kriyante sthūlabuddhayaḥ| badhirībhūtakarṇāśca jātāśca
mudritā dr̥ṣah|

^{XV} yadetāni vacanāni yīśayiyabhaviṣyadvādinā proktāni teṣu tāni pha-
lanti|

^{XVI} kintu yuṣmākām̐ nayanāni dhanyāni, yasmāt tāni vīkṣante;
dhanyāśca yuṣmākām̐ śabdagrahāḥ, yasmāt tairākarṇyate|

^{XVII} mayā yūyam̐ tathyaṁ vacāmi yuṣmābhi ryadyad vīkṣyate, tad
bahavo bhaviṣyadvādino dhārm̐mikāśca mānavā didr̥kṣantopi draṣṭuṁ
nālabhanta, punaśca yūyam̐ yadyat śr̥ṇutha, tat te śuśr̥uṣamāṇā api
śrotuṁ nālabhanta|

^{XVIII} kṛṣīvaliyadr̥ṣṭāntasyārthaṁ śr̥ṇuta|

^{XIX} mārgapārśve bījānyuptāni tasyārtha eṣaḥ, yadā kaścit rājyasya
kathām̐ niśamya na budhyate, tadā pāpāt̐māḡatya tadīyamanasa uptām̐
kathām̐ haran nayati|

XX aparam pāṣānasthale bijānyuptāni tasyārtha eṣaḥ; kaścit kathām śrutvaiva harṣacittena gṛhṭi,

XXI kintu tasya manasi mūlāpraviṣṭatvāt sa kiñcitkālamātram sthira-
rastiṣṭhata; paścāta tatkathākāraṇāt kopi kleśṭādanā vā cet jāyate, tarhi
sa tatksaṇād vighnameti|

XXII aparam kaṅṭakānām madhye bijānyuptāni tadartha eṣaḥ; kenacit
kathāyām śrutāyām sāmsārikacintābhi rbhrāntibhiṣca sā grasyate, tena
sā mā viphalā bhavati|

XXIII aparam urvvarāyām bijānyuptāni tadartha eṣaḥ; ye tām kathām
śrutvā vudhyante, te phalitāḥ santaḥ kecit śataguṇāni kecita ṣaṣṭiguṇāni
kecicca trīṣadguṇāni phalāni janayanti|

XXIV anantaram soparāmekām dr̥ṣṭāntakathāmupasthāpya tebhyaḥ
kathayāmāsa; svargiyarājyaṁ tādr̥ṣena kenacid gṛhasthenopamiyate,
yena svīyakṣetre praśastabijānyaupyanta|

XXV kintu kṣaṇadāyām sakalalokeṣu supṭeṣu tasya ripurāgatya teṣām
godhūmabijānām madhye vanyayavamabijānyuptvā vavrāja|

XXVI tato yadā bijebhyo'ñkarā jāyamānāḥ kañiṣāni gṛhṭavantāḥ; tadā
vanyayavasānyapi dr̥ṣyamānānyabhavan|

XXVII tato gṛhasthasya dāseyā āgamyā tasmai kathayāñcakruḥ, he
maheccha, bhavatā kiṁ kṣetre bhadrabijāni naupyanta? tathātve
vanyayavasāni kṛta āyan?

XXVIII tadānīm tena te pratigaditāḥ, kenacit ripuṇā karmmadamakāri|
dāseyāḥ kathayāmāsuḥ, vayaṁ gatvā tānyutpāyā kṣipāmo bhavataḥ
kidr̥śicchā jāyate?

XXIX tenāvādi, nahi, śaṅke'haṁ vanyayavasotpāṭanakāle yuṣmābhistaḥ
sākāṁ godhūmā apyutpāṭiṣyante|

XXX ataḥ śsyakarttanakālaṁ yāvad ubhayānyapi saha varddhantām,
paścāt karttanakāle karttakān vakṣyāmi, yūyamādaḥ vanyayavasāni
saṁgṛhya dāhayitūṁ vīṭikā badvā sthāpayata; kintu sarve godhūmā
yuṣmābhi rbhāṇḍāgāraṁ nītvā sthāpyantām|

XXXI anantaram soparāmekām dr̥ṣṭāntakathām utthāpya tebhyaḥ kathi-
tavān kaścīnmanujaḥ sarṣapabijamekaṁ nītvā svakṣetra uvāpa|

XXXII sarṣapabijaṁ sarvvasmād bijāt kṣudramapi sadañkuritaṁ sarv-
vasmāt śākāt bṛhad bhavati; sa tādr̥ṣastaru rbhavati, yasya śākhāsu nab-
hasaḥ khagā āgatya nivasanti; svargiyarājyaṁ tādr̥ṣasya sarṣapaikasya
samam|

XXXIII punarapi sa upamākathāmekām tebhyaḥ kathayāñcakāra; kācana
yoṣit yat kiṅvamādāya droṇatrayamitagodhūmacūrṇānām madhye
sarvveṣām miśribhavanaparyyantaṁ samācchādya nidhattavati,
tatkiṅvamiva svargarājyaṁ|

XXXIV itthaṁ yīsu rmanujanivahānām sannidhāvupamākathābhiretānyākhyānā
kathitavān upamāṁ vinā tebhyaḥ kimapi kathām nākathayat|

XXXV etena dr̥ṣṭāntīyena vākyena vyādāya vadanām nijaṁ|
ahaṁ prakāśayiṣyāmi guptavākyaṁ purābhavaṁ| yadetadvacanaṁ
bhaviṣyadvādinā proktamāsit, tat siddhamabhavat|

XXXVI sarvvan manujān visṛjya yīsau gṛhaṁ praviṣṭe tacchiṣyā āgatya
yīsave kathitavantāḥ, kṣetrasya vanyayavasīyadr̥ṣṭāntakathām bhavāna
asmān spaṣṭikṛtya vadatu|

XXXVII tataḥ sa pratyuvāca, yena bhadrabijānyupyante sa manujaputraḥ,

XXXVIII kṣetraṁ jagat, bhadrabijāni rājyasya santānāḥ,

XXXIX vanyayavasāni pāpātmanah santānāḥ| yena ripuṇā tānyuptāni sa śayatānaḥ, karttanasaṁmayaśca jagataḥ śeṣaḥ, karttakāḥ svargīyadūtāḥ|

XL yathā vanyayavasāni saṁgr̥hya dāhyante, tathā jagataḥ śeṣe bhaviṣyati;

XLI arthāt manujasutaḥ svāmyadūtān preṣayiṣyati, tena te ca tasya rājyāt sarvān vighnakāriṇo'dhārmikalokāśca saṁgr̥hya

XLII yatra rodanaṁ dantagharṣaṇaṁ bhavati, tatrāgnikuṇḍe nikṣepsyanti|

XLIII tadānīm dhārmikalokāḥ sveṣāṁ pitū rājye bhāskarāiva tejasvino bhaviṣyanti| śrotuṁ yasya śrutī āsāte, ma śr̥ṇuyāt|

XLIV aparaṁca kṣetramadhye nidhiṁ paśyan yo gopayati, tataḥ paraṁ śānandō gatvā svīyasarvasvaṁ vikriya tākṣetraṁ kriṇāti, sa iva svargarājyaṁ|

XLV anyaṁca yo vaṇik uttamāṁ muktāṁ gaveṣayan

XLVI mahārghāṁ muktāṁ vilokya nijasarvasvaṁ vikriya tām kriṇāti, sa iva svargarājyaṁ|

XLVII punaśca samudro nikṣiptaḥ sarvvaprakāramīnasaṁgr̥hyānāyāiva svargarājyaṁ|

XLVIII tasmin ānāye pūrṇe janā yathā rodhasyuttolya samupaviśya praśastamīnān saṁgr̥hya bhājaneṣu nidadhate, kutsitān nikṣipanti;

XLIX tathaiva jagataḥ śeṣe bhaviṣyati, phalataḥ svargīyadūtā āgatya puṇyavajjanānāṁ madhyāt pāpinaḥ pṛthak kṛtvā vahnikuṇḍe nikṣepsyanti,

L tatra rodanaṁ dantai rdantagharṣaṇaṁca bhaviṣyataḥ|

LI yīśunā te prṣṭā yuṣmābhiḥ kimetānyakhyānānyabudhyanta? tadā te pratyavadaṁ, satyaṁ prabho|

LII tadānīm sa kathitavān, nijabhāṇḍāgarāt navīnapurātanāni vastūni nirgamayati yo gr̥hasthaḥ sa iva svargarājyamadhi śikṣitāḥ svarva upadeṣṭāraḥ|

LIII anantaram yīsuretāḥ sarvvā dṛṣṭāntakathāḥ samāpya tasmāt sthānāt pratasthe| aparaṁ svadeśamāgatya janān bhajanabhavana upadiṣṭavān;

LIV te vismayaṁ gatvā kathitavanta etasyaitādr̥ṣāṁ jñānam āścaryyaṁ karma ca kasmād ajāyata?

LV kimayaṁ sūtradhāryaṁ putro nahi? etasya mātu rnāma ca kiṁ mariyam nahi? yākub-yūṣaph-śimon-yihūdāśca kimetasya bhrātaro nahi?

LVI etasya bhaginyaśca kiasmākāṁ madhye na santi? tarhi kasmādayametāni labdhavān? itthaṁ sa teṣāṁ vighnarūpo babhūva;

LVII tato yīśunā nigaditaṁ svadeśīyanānāṁ madhyaṁ vinā bhaviṣyadvādī kutrāpyanyatra nāsammānyo bhavati|

LVIII teṣāmaviśvāsetoḥ sa tatra sthāne bahvāścaryyakarmāṇi na kṛtavān|

XIV

I tadānīm rājā herod yīśo ryaśaḥ śrutvā nijadāseyān jagād,

II eṣa majjayitā yohan, pramitebhayastasyotthānāt tenetthamadbhutaṁ karma prakāśyate|

III purā herod nijabhrātu: philipo jāyāyā herodīyāyā anurodhād yohanaṁ dhārayitvā baddhā kārayāṁ sthāpitavān|

IV yato yohan uktavān, etsayāḥ saṅgraho bhavato nocitaḥ|

V tasmāt nṛpatistaṁ hantumicchannapi lokebhyo vibhayāñcakāra; yataḥ sarvve yohanaṁ bhaviṣyadvādināṁ menire|

VI kintu herodo janmāhīyamaha upasthite herodīyāyā duhitā teṣāṁ samakṣāṁ nṛtīvā herodamaprīyāt|

VII tasmāt bhūpatiḥ śapathaṁ kurvvan iti pratyajñāsīt, tvayā yad yācyate, tadevāhaṁ dāsyāmi|

VIII sā kumārī svīyamātuḥ śikṣāṁ labdhā babhāṣe, majjayituryohana uttamāṅgaṁ bhājane samāniya mahyaṁ viśrāṇaya|

IX tato rājā śuśoca, kintu bhojanāyopaviśatām saṅginām svakṛtaśapathasya cānurodhāt tat pradātuma ādideśa|

X paścāt kārām prati naraṁ prahitya yohana uttamāṅgaṁ chittvā

XI tat bhājana ānyaya tasyai kumāryyai vyaśrāṇayat, tataḥ sā sva-jananyāḥ samipaṁ tannināya|

XII paścāt yohanaḥ śiṣyā āgatya kāyaṁ nītvā śmaśāne sthāpayāmāsustato yīśoḥ sannidhiṁ vrajitvā tadvārttām babhāṣire|

XIII anantaraṁ yīśuriti niśabhya nāvā nirjanasthānam ekākī gatavān, paścāt mānavāstat śrūtvā nānānagarebhya āgatya padaistatpaścād īyuh|

XIV tadānīm yīśu rbahirāgatya mahāntaṁ jananihahaṁ nirīkṣya teṣu kāruṇikaḥ man teṣāṁ pīḍitajanān nīrāmayaṁ cakāra|

XV tataḥ paraṁ sandhyāyām śiṣyāstadantikamāgatya kathayāñcakruḥ, idaṁ nirjanasthānaṁ velāpyavasannā; tasmāt manujān svasvagrāmaṁ gantuṁ svārthaṁ bhakṣyāṇi kretuṅca bhavān tān viśrjatu|

XVI kintu yīśustānavādīt, teṣāṁ gamane prayojanaṁ nāsti, yūyameva tān bhojayata|

XVII tadā te pratyavadan, asmākamatra pūpapañcakaṁ mīnadvayañcāste|

XVIII tadānīm tenoktaṁ tāni madantikamānayata|

XIX anantaraṁ sa manujān yavasoparyyupaveṣṭum ājñāpayāmāsa; apara tat pūpapañcakaṁ mīnadvayañca gṛhītan svargam prati nirīkṣyeṣvarīyaḡuṇān anūdyā bhaṁktvā śiṣyebhyo dattavān, śiṣyāśca lokebhyo daduḥ|

XX tataḥ sarvve bhuktvā paritṛptavantaḥ, tatastadavaśiṣṭabhakṣyaih pūrṇān dvādaśaḡalakān gṛhītavantaḥ|

XXI te bhoktāraḥ strīrbālakāṁśca vihāya prāyeṇa pañca sahasraṇi pumāṁsa āsan|

XXII tadanantaraṁ yīśu rlokānām visarjanakāle śiṣyān taraṇimāroḡhuṁ svāgre pārām yātuṅca gāḡhamādiṣṭavān|

XXIII tato lokeṣu viśṣṭeṣu sa vivikte prārthayituṁ girimekaṁ gatvā sandhyām yāvat tatraikākī sthītavān|

XXIV kintu tadānīm sammukhavātātātāt saritpate rmadhye taraṅgaistarāṇirdolāyamānābhavat|

XXV tadā sa yāmīnyāścaturthaprahare padbhyām vrajan teṣāmantikam gatavān|

XXVI kintu śiṣyāstaṁ sāgaropari vrajantaṁ vilokya samudvignā ja-gaduḥ, eṣa bhūta iti śaṅkamānā uccaiḥ śabdāyāñcakrire ca|

XXVII tadaiva yīśustānavadat, susthīrā bhavata, mā bhaiṣṭa, eṣo'ham|

XXVIII tataḥ pitara ityuktavān, he prabho, yadi bhavāneva, tarhi māṁ bhavatsamīpaṁ yātumājñāpayatu|

XXXIX tataḥ tenādiṣṭaḥ pitarastaraṇito'varuhya yīse|rantikaṁ prāptuṁ toyopari vavrāja|

XXX kintu pracandaṁ pavanaṁ vilokya bhayāt toye maṅktum ārebhe, tasmād uccaiḥ śabdāyamānaḥ kathitavān, he prabho, māmavatu|

XXXI yīṣustatkṣaṇāt karaṁ prasāryya taṁ dharan uktavān, ha stokapratyayin tvam kutaḥ samaśethāḥ?

XXXII anantaraṁ tayostaraṇimārūḍhayoḥ pavano nivavr̥te|

XXXIII tadānīm ye tarāṇyāmāsan, ta āgatya taṁ praṇabhya kathitavantaḥ, yathārthastvameveśvarasutaḥ|

XXXIV anantaraṁ pāraṁ prāpya te gīeṣarannāmakaṁ nagaramu-patasthūḥ,

XXXV tadā tatratyā janā yīṣuṁ paricīya taddeśsya caturdiśo vārttām prahitya yatra yāvantaḥ pīḍitā āsan, tāvataeva tadantikamānayāmāsuḥ|

XXXVI aparaṁ tadyavasanasya granthimātraṁ spraṣṭuṁ vinīya yāvanto janāstat sparśaṁ cakrire, te sarvvaeva nirāmayaḥ babhūvuḥ|

XV

I aparaṁ yirūśālamnagarīyāḥ katipayā adhyāpakāḥ phirūśinaśca yīṣoḥ samīpamāgatya kathayāmāsuḥ,

II tava śiṣyāḥ kimartham aprakṣālitakarai rbhakṣitvā paramparāgataṁ prācīnānām vyavahāraṁ laṅvante?

III tato yīṣuḥ pratyuvāca, yūyaṁ paramparāgatācāreṇa kuta īsvarājñām laṅvadhve|

IV īśvara ityājñāpayat, tvam nijapitarau saṁmanyethāḥ, yena ca nijapitarau nindyete, sa niścitaṁ mriyeta;

V kintu yūyaṁ vadatha, yaḥ svajanakaṁ svajananīm vā vākyamidaṁ vadati, yuvām matto yallabhethe, tat nyavidyata,

VI sa nijapitarau puna rna saṁmaṅsate| itthaṁ yūyaṁ param-parāgatena sveśāmācāreṇeśvariājñām lumpatha|

VII re kapaṭīnaḥ sarvve yīśaiyo yuṣmānadhi bhaviṣyadvacanānyetāni samyag uktavān|

VIII vadanai rmanujā ete samāyānti madantikam| tathādharai rmadīyañca mānaṁ kurvvanti te narāḥ|

IX kintu teṣāṁ mano matto vidūraeva tiṣṭhati| śikṣayanto vidhīn nrājñā bhajante māṁ mudhaiva te|

X tato yīṣu rlokān āhūya proktavān, yūyaṁ śrutvā budhyadhbaṁ|

XI yanmukhaṁ praviśati, tat manujam amedhyaṁ na karoti, kintu yadāsyāt nirgacchati, tadeva mānuṣamamedhyi karoti|

XII tadānīm śiṣyā āgatya tasmai kathayāñcakruḥ, etām kathām śrutvā phirūśino vyarajyanta, tat kiṁ bhavatā jñāyate?

XIII sa pratyavadat, mama svargasthaḥ pitā yaṁ kañcidaṅkuraṁ nāropayat, sa utpāvdya|

XIV te tiṣṭhantu, te andhamanujānām andhamārgadarśakā eva; yadyandho'ndhaṁ panthānaṁ darśayati, tarhyubhau gartte patataḥ|

XV tadā pitarastaṁ pratyavadat, dṛṣṭāntamimasmān bodhayatu|

XVI yīṣunā proktaṁ, yūyamadya yāvat kimabodhāḥ stha?

XVII kathāmimāṁ kiṁ na budhyadhbe ? yadāsyam previśati, tad udare patan bahirniryāti,

VIII kintvāsyaḍ yanniryāti, tad antaḥkaraṇāt niryātātṽt manuḷa-
mamedhyaṁ karoti|

XIX yato'ntaḥkaraṇāt kucintā badhaḥ pāradārikatā veśyāgamanam
cairyyaṁ mithyāsākṣyam īśvaranindā caitāni sarvvāṇi niryyānti|

XX etāni manuṣyamapavitri kurvanti kintvaprakṣālitakareṇa bho-
janaṁ manujamamedhyaṁ na karoti|

XXI anantaram yīśustasmāt sthānāt prasthāya sorasīdonnagarayoḥ
sīmāmupatasyau|

XXII tadā tatsīmātaḥ kācit kināniyā yoṣid āgatya tamuccairuvāca,
he prabho dāyūdaḥ santāna, mamaikā duhitāste sā bhūtagrastā satī
mahākleśam prāṇnoti mama dayasva|

XXIII kintu yīśustām kimapi noktavān, tataḥ śiṣyā āgatya taṁ nive-
dayāmāsuḥ, eṣā yoṣid asmākaṁ paścād uccairāhūyāgacchati, enām
viśrjatu|

XXIV tadā sa pratyavadat, isrāyelgotrasya hāritameṣān vinā
kasyāpyanyasya samīpaṁ nāhaṁ preṣitosmi|

XXV tataḥ sā nārīsamāgatya taṁ praṇamya jagāda, he prabho
māmupakuru|

XXVI sa uktavān, bālakānām bhakṣyamādāya sārameyebhyo dānam
nocitaṁ|

XXVII tadā sā babhāṣe, he prabho, tat satyaṁ, tathāpi prabho rbhañcād
yaducchiṣṭam patati, tat sārameyāḥ khādanti|

XXVIII tato yīśuḥ pratyavadat, he yoṣit, tava viśvāso mahān tasmāt
tava manobhīlaṣitaṁ sīdyatu, tena tasyāḥ kanyā tasminneva daṇḍe
nirāmayābhavat|

XXIX anantaram yīśastasmāt sthānāt prasthāya gālilsāgarasya sannid-
himāgatya dharādhamāruhya tatropaviveṣa|

XXX paścāt jananivaho bahūn khañcāndhamūkaśuṣkakaramānuṣān
ādāya yīśoḥ samīpamāgatya taccaraṇāntike sthāpayāmāsuḥ, tataḥ sā tān
nirāmayān akarot|

XXXI itthaṁ mūkā vākyam vadanti, śuṣkakarāḥ svāsthyamāyānti,
paṅgavo gacchanti, andhā vīkṣante, iti vilokya lokā vismayam
manyamānā isrāyela īśvaram dhanyam babhāṣire|

XXXII tadānīm yīśuḥ svaśiṣyān āhūya gaditavān, etajjananivaheṣu mama
dayā jāyate, ete dinatrayam mayā sākaṁ santi, eṣāṁ bhakṣyavastu ca
kañcidapi nāsti, tasmādahametānakṛtāhārān na visrakṣyāmi, tathātve
vartmamadhye klāmyeṣuḥ|

XXXIII tadā śiṣyā ūcuḥ, etasmin prāntaramadhyā etāvato martyān
tarpayitum vayam kutra pūpān praṁsyāmaḥ?

XXXIV yīśurapṛcchat, yuṣmākaṁ nikaṭe kati pūpā āsate? ta ūcuḥ,
saptapūpā alpāḥ kṣudramīnāśca santi|

XXXV tadānīm sa lokanivahaṁ bhūmāvupaveṣṭum ādiśya

XXXVI tān saptapūpān mīnāmśca grhlan īśvariyaḡuṇān anūdyā
bhaṁktvā śiṣyebhyo dadau, śiṣyā lokebhyo daduḥ|

XXXVII tataḥ sarvve bhuktvā ṛtṛtavantāḥ; tadavaśiṣṭabhakṣyeṇa sap-
taḍalakān paripūryya samjagrḥuḥ|

XXXVIII te bhoktāro yoṣito bālakāmśca vihāya praṇeṇa catuḥsahasraṇi
puruṣā āsan|

XXXIX tataḥ paraṁ sa jananivahaṁ viśrjya tarimāruhya
magdalāpradeśam gatavān|

XVI

I tadānīm phirūśinaḥ sidūkinaścāgatya taṁ parīkṣitum nabhamīyaṁ kiñcana lakṣma darśayitum tasmai nivedayāmasuḥ|

II tataḥ sa uktavān, sandhyāyām nabhaso raktatvād yūyaṁ vadatha, śvo nirmmalān dīnaṁ bhaviṣyati;

III prātaḥkāle ca nabhaso raktatvāt malinatvāñca vadatha, jhañbhśadya bhaviṣyati| he kapatino yadi yūyam antarikṣasya lakṣma boddhum śaknutha, tarhi kālasyaitasya lakṣma kathaṁ boddhum na śaknutha?

IV etatkālasya duṣṭo vyabhicārī ca vaṁśo lakṣma gaveṣayati, kintu yūnaso bhaviṣyadvādino lakṣma vinānyat kimapi lakṣma tān na darśayiyate| tadānīm sa tān vihāya pratasthe|

V anantaramanyapāragamanakāle tasya śiṣyāḥ pūpamānetum viśmṛtavantaḥ|

VI yīśustānavādīt, yūyaṁ phirūśinām sidūkinañca kiñvaṁ prati sāvadhānāḥ satarkāśca bhavata|

VII tena te parasparaṁ vivicya kathayitumārebhire, vayaṁ pūpānānetum viśmṛtavanta etatkāraṇād iti kathayati|

VIII kintu yīśustadvijñāya tānavocat, he stokaviśvāsino yūyaṁ pūpānāyanamadhi kutaḥ parasparametad vivimkya?

IX yuṣmābhiḥ kimadyāpi na jñāyate? pañcabhiḥ pūpaiḥ pañcasahasrapuruṣeṣu bhojiteṣu bhakṣyocchiṣṭapūrñān kati ḍalakān samagrhlītaṁ;

X tathā saptabhiḥ pūpaiścatuḥsahasrapuruṣeṣu bhejiteṣu kati ḍalakān samagrhlīta, tat kim yuṣmābhirna smaryate?

XI tasmāt phirūśinām sidūkinañca kiñvaṁ prati sāvadhānāstīṣṭhata, kathāmimān ahaṁ pūpānādhi nākathayaṁ, etad yūyaṁ kuto na budhyadhve?

XII tadānīm pūpakiñvaṁ prati sāvadhānāstīṣṭhateti noktvā phirūśinām sidūkinañca upadeśaṁ prati sāvadhānāstīṣṭhateti kathitavān, iti tāirabodhi|

XIII aparāñca yīśuḥ kaisariyā-philipiṛadeśamāgatya śiṣyān aprcchat, yo'haṁ manujasutaḥ so'haṁ kaḥ? lokāirahaṁ kimucye?

XIV tadānīm te kathitavantaḥ, kecid vadanti tvam majjayitā yohan, kecidvadanti, tvam eliyaḥ, kecicca vadanti, tvam yirimiyo vā kaścid bhaviṣyadvādīti|

XV paścāt sa tān papraccha, yūyaṁ māṁ kaṁ vadatha? tataḥ śimon pīṭara uvāca,

XVI tvamamareśvarasyābhiṣikṭaputraḥ|

XVII tato yīśuḥ kathitavān, he yūnasaḥ putra śimon tvam dhanyaḥ; yataḥ kopi anujāstvayyetajñānaṁ nodapādayat, kintu mama svargasyaḥ pīṭodapādayat|

XVIII ato'haṁ tvām vadāmi, tvam pīṭaraḥ (prastaraḥ) ahañca tasya prastaryoparī svamaṇḍalīm nirmmāsyāmi, tena nirayo balāt tām parājetum na śakṣyati|

XIX ahaṁ tubhyaṁ svargīyārājyasya kuñjikām dāsyāmi, tena yat kiñcana tvam pṛthivyām bhaṁtsyasi tatsvarge bhaṁtsyate, yacca kiñcana mahyām mokṣyasi tat svarge mokṣyate|

XX paścāt sa śiṣyānādiśat, ahamabhiṣikto yīśuriti kathām kasmaicidapi yūyaṁ mā kathayata|

XXI anyañca yirūsālamnagaram̄ gatvā prācīnalokebhyah̄ pradhānayājakebhyā upādhyāyebhyaśca bahuduḥkhabhogastai rhatatvaṃ ṛṭiyadine punarutthānañca mamāvāsyakam etāḥ kathā yīṣustatkālamārabhya śiṣyān jñāpayitum ārabdhavān|

XXII tadānīm pitarastasya karaṃ gḥṛtvā tarjayitvā kathayitumārabdhavān, he prabho, tat tvatto dūraṃ yātu, tvāṃ prati kadāpi na ghaṭiṣyate|

XXIII kintu sa vadanāṃ parāvartya pitarāṃ jagāda, he vighnakārin, matsammukhād dūrībhava, tvaṃ mām bādhasē, īsvarīyakāryyāt mānuṣīyakāryyāṃ tubhyaṃ rocate|

XXIV anantaram̄ yīṣuḥ svīyaśiṣyān uktavān yaḥ kaścit mama paścādgāmī bhavitum icchati, sa svaṃ dāmyatu, tathā svakruśāṃ gḥṛlan mat-pāścādāyātu|

XXV yato yaḥ prāṇān rakṣitumicchati, sa tān hārayiṣyati, kintu yo madarthaṃ nijaprāṇān hārayati, sa tān prāpsyati|

XXVI mānuṣo yadi sarvvaṃ jagat labhate nijaprāṇān hārayati, tarhi tasya ko lābhaḥ? manuṣo nijaprāṇānām vinimayena vā kiṃ dātum śaknoti?

XXVII manujasutaḥ svadūtaiḥ sākaṃ pituḥ prabhāvenāgamiṣyati; tadā pratimanujaṃ svasvakarmmānusārāt phalaṃ dāsyati|

XXVIII ahaṃ yuṣmān tathyaṃ vacmi, sarājyaṃ manujasutam āgataṃ na paśyanto mrtyuṃ na svādiṣyanti, etādṛśāḥ katipayajanā atrāpi daṇḍāyamānāḥ santi|

XVII

I anantaram̄ ṣaḍdinebhyah̄ paraṃ yīṣuḥ pitarāṃ yākūbaṃ tatsahajam̄ yohanañca gḥṛlan uccādre rviviktasthānam̄ āgatya teṣāṃ samakṣāṃ rūpamanyat dadhāra|

II tena tadāsyāṃ tejasvi, tadābharaṇam̄ ālokatvā pāṇḍaramabhavat|

III anyacca tena sākaṃ saṃlapantau mūsā eliyaśca tebhyo darśanaṃ dadatuḥ|

IV tadānīm pitaro yīṣuṃ jagāda, he prabho sthitiratrāsmākaṃ śubhā, yadi bhavatānumanyate, tarhi bhavadarthamekaṃ mūsārthamekam̄ eliyārthañcaikam̄ iti trīṇi dūṣyāṇi nirmmama|

V etatkathanakāla eka ujjavalaḥ payodasteṣāmapari chāyāṃ kṛtavān, vāridād eṣā nabhasiyā vāg babhūva, mamāyaṃ priyaḥ putraḥ, asmin mama mahāsantoṣa etasya vākyaṃ yūyaṃ nīśamayata|

VI kintu vācametām̄ śṛṇvantaeva śiṣyā mṛśāṃ śaṅkamānā nyubjā nyapatan|

VII tadā yīṣurāgatya teṣāṃ gātrāṇi sprśan uvāca, uttiṣṭhata, mā bhaiṣṭa|

VIII tadānīm netrāṇyunmilya yīṣuṃ vinā kamapi na dadṛśuḥ|

IX tataḥ param̄ adreravarohaṇakāle yīṣustān ityādideśa, manujasutasya mṛtānām̄ madhyādutthānām̄ yāvanna jāyate, tāvat yuṣmābhiretadarśanaṃ kasmaicidapi na kathayitavyaṃ|

X tadā śiṣyāstāṃ papracchuḥ, prathamam̄ eliya āyāsyatīti kuta upādhyāyairucyate?

XI tato yīṣuḥ pratyavādīt, eliyaḥ prāgetya sarvvaṇi sādhaiṣyatīti satyaṃ,

XII kintvahaṃ yuṣmān vacmi, eliya etya gataḥ, te tamaparicitya tasmin yathecchāṃ vyavajahuḥ; manujasutenāpi teṣāmantike tāḍṛg duḥkhaṃ bhoktavyaṃ|

XIII tadānīm sa majjayitāraṃ yohanamadhi kathāmetāṃ vyāhṛtavān, itthaṃ tacchiṣyā bubudhire|

XIV paścāt teṣu janānivahasyāntikamāgateṣu kaścit manujastadantikametya jānūnī pātayitvā kathitavān,

XV he prabho, matputraṃ prati kṛpām vidadhātu, sopasmārāmayena bhṛṣāṃ vyathitaḥ san punaḥ puna rvahnau muhu rjalamadhye patati|

XVI tasmād bhavataḥ śiṣyānāṃ samīpe tamānayaṃ kintu te taṃ svāsthaṃ karttuṃ na śaktāḥ|

XVII tadā yīsuḥ kathitavān re aviśvāsinaḥ, re vipathagāmināḥ, punaḥ katikalān ahaṃ yuṣmākaṃ sannidhau sthāsyāmi? katikalān vā yuṣmān sahiṣye? tamatra mamāntikamānayata|

XVIII paścād yīsunā tarjataeva sa bhūtastaṃ vihāya gatavān, tad-daṇḍaeva sa bālako nirāmayo'bhūt|

XX tataḥ śiṣyā guptaṃ yīsumupāgatya babhāṣire, kuto vayaṃ taṃ bhūtaṃ tyājayitūṃ na śaktāḥ?

XX yīsunā te proktāḥ, yuṣmākamapratyayāt;

XXI yuṣmānahaṃ tathyaṃ vacmi yadi yuṣmākaṃ sarṣapaikamātropi viśvāso jāyate, tarhi yuṣmābhirasmin śaile tvamitaḥ sthānāt tat sthānaṃ yāhiti brūte sa tadaiva calīyati, yuṣmākaṃ kimapyasādhyāṅca karmma na sthāsyāti| kintu prārthanopavāsau vinaitādṛśo bhūto na tyājyeta|

XXII aparaṃ teṣāṃ gālilpradeśe bhramaṇakāle yīsunā te gaditāḥ, manu-jasuto jānānāṃ kareṣu samarpayīsyate tai rhanīsyate ca,

XXIII kintu tṛtiye'hiṃna ma utthāpiṣyate, tena te bhṛṣāṃ duḥkhitā babhūvaḥ|

XXIV tadanantaraṃ teṣu kapharnāhūmnaḡaramāgateṣu karasaṃgrāhiṇāḥ pitarāntikamāgatya papracchuḥ, yuṣmākaṃ guruḥ kiṃ mandirārthaṃ karaṃ na dadāti? tataḥ pitarāḥ kathitavān dadāti|

XXV tatastasmin gṛhamadhyamāgate tasya kathākathanāt pūrvvameva yīsuruvāca, he simon, medinyā rājānaḥ svasvāpatyebhyaḥ kiṃ videśibhyaḥ kebhyaḥ karaṃ gṛhlanti? atra tvāṃ kiṃ budhyase? tataḥ pitara uktavān, videśibhyaḥ|

XXVI tadā yīsuruktavān, tarhi santānā muktāḥ santi|

XXVII tathāpi yathāsmābhisteṣāmantarāyo na janyate, tatkr̥te jalad-hestiraṃ gatvā vaḍiṣāṃ kṣīpa, tenāḍau yo mīna utthāsyati, taṃ gṛhṛtvā tanmukhe mocite tolakaikaṃ rūpyaṃ prāpsyasi, tad gṛhṛtvā tava mama ca kṛte tebhyo dehi|

XVIII

I tadānīm śiṣyā yīsoḥ samīpamāgatya pṛṣṭavantaḥ svargarājye kaḥ śreṣṭhaḥ?

II tato yīsuḥ kṣudramekaṃ bālakaṃ svasamīpamāniya teṣāṃ madhye nidhāya jagāda,

III yuṣmānahaṃ satyaṃ bravīmi, yūyaṃ manovinimayena kṣudrabālavat na santaḥ svargarājyaṃ praveṣṭuṃ na śaknutha|

IV yaḥ kaścīd etasya kṣudrabālakasya samamātmānaṃ namrikaroti, saeva svargarājyeye śreṣṭhaḥ|

V yaḥ kaścīd etādṛṣāṃ kṣudrabālakamekaṃ mama nāmni gṛhlāti, sa māmeva gṛhlāti|

VI kintu yo jano mayi kṛtaviśvāsānāmeteṣām kṣudraprāṇinām ekasyāpi vidhniṃ janayati, kaṇṭhabaddhapeṣaṇikasya tasya sāgarāgādhajale majjanaṃ śreyah|

VII vighnāt jagataḥ santāpo bhaviṣyati, vighno'vaśyaṃ janayiṣyate, kintu yena manujena vighno janīṣyate tasyaiva santāpo bhaviṣyati|

VIII tasmāt tava karaścaraṇo vā yadi tvām bādhathe, tarhi taṃ chittvā nikṣipa, dvikarasya dvipadasya vā tavānaptavahnau nikṣepāt, khañjasya vā chinnahastasya tava jīvane praveśo varam|

IX aparaṃ tava netraṃ yadi tvām bādhathe, tarhi tadapyutpāvyā nikṣipa, dvinetrasya narakāgnau nikṣepāt kāṇasya tava jīvane praveśo varam|

X tasmādvadhaddhaṃ, eteṣām kṣudraprāṇinām ekamapi mā tuchchikuruta,

XI yato yuṣmānahaṃ tathyaṃ bravīmi, svarge teṣām dūtā mama svargasthasya piturāśyaṃ nityaṃ paśyanti| evaṃ ye ye hāritāstān rakṣitum manujaputra āgacchat|

XII yūyamatra kiṃ viviṅghve? kasyacid yadi śataṃ meṣāḥ santi, teṣāmeko hāryyate ca, tarhi sa ekonaśataṃ meṣān vihāya parvataṃ gatvā taṃ hāritamekaṃ kiṃ na mṛgayate?

XIII yadi ca kadācit tanmeṣoddeśaṃ lamate, tarhi yuṣmānahaṃ satyaṃ kathayāmi, so'vipathagāmibhya ekonaśatameṣebhyopi tadekahetoradhikam āhlādate|

XIV tadvad eteṣām kṣudraprāeṅnām ekopi naśyatīti yuṣmākaṃ svargasthapitu rnābhimatam|

XV yadyapi tava bhrātā tvayi kimapyaparādhyati, tarhi gatvā yuvayordvayoḥ sthītayostasyāparādhaṃ taṃ jñāpaya| tatra sa yadi tava vākyaṃ śṛṇoti, tarhi tvām svabhrātaraṃ prāptavān,

XVI kintu yadi na śṛṇoti, tarhi dvābhyām tribhi rvā sāksībhiḥ sarvvaṃ vākyaṃ yathā niścitaṃ jāyate, tadartham ekaṃ dvau vā sāksīṇau gṛhītva yāhi|

XVII tena sa yadi tayo rvākyaṃ na mānyate, tarhi samājaṃ tajjñāpaya, kintu yadi samājasyāpi vākyaṃ na mānyate, tarhi sa tava samīpe devapūjakaiḥ caṇḍālaiḥ ca bhaviṣyati|

XVIII ahaṃ yuṣmān satyaṃ vadāmi, yuṣmābhiḥ pṛthivyām yad badhyate tat svarge bhañṣyate; medinyām yat bhocyate, svarge'pi tat mokṣyate|

XIX punarahaṃ yuṣmān vadāmi, medinyām yuṣmākaṃ yadi dvāvekāvākyaibhūya kiñcit prārthayete, tarhi mama svargasthapitrā tat tayoḥ kṛte sampannaṃ bhaviṣyati|

XX yato yatra dvau trayo vā mama nānni milanti, tatraivāhaṃ teṣām madhye'smi|

XXI tadāniṃ pitarastatsamīpamāgatya kathitavān he prabho, mama bhrātā mama yadyaparādhyati, tarhi taṃ katikṛtvaḥ kṣamiṣye?

XXII kiṃ saptakṛtvaḥ? yīśustaṃ jagāda, tvām kevalaṃ saptakṛtvo yāvat na vadāmi, kintu saptatyaṃ guṇitaṃ saptakṛtvo yāvat|

XXIII aparaṃ nijadāsaiḥ saha jigaṇayiṣuḥ kaścid rājeva svargarājayaṃ|

XXIV ārabdhe tasmin gaṇane sārddhasahasramudrāpūritānām daśasahasrapuṭakānām eko'ghamaṇastatsamakṣamānāyī|

XXV tasya pariśodhanāya dravyābhāvāt pariśodhanārthaṃ sa tadiyabhāryyāputrādīsarvvasvañca vikṛiyatāmiti tatprabhurādideśa|

XXVI tena sa dāsastasya pādayoḥ patan praṇamya kathitavān , he prabho bhavatā ghairyye kṛte mayā sarvvaṁ pariśodhiṣyate|

XXVII tadānīm dāsasya prabhuḥ sakaruṇaḥ san sakalārṇaṁ kṣamitvā taṁ tatyāja|

XXVIII kintu tasmin dāse bahi ryāte, tasya śataṁ mudrācaturthāmsān yo dhārayati, taṁ sahadāsaṁ dṛṣṍvā tasya kaṅṭhaṁ niṣpīḍya gaditavān, mama yat prāpyaṁ tat pariśodhaya|

XXIX tadā tasya sahadāsastatpādayoḥ patitvā viniya babhāṣe, tvayā dhairyye kṛte mayā sarvvaṁ pariśodhiṣyate|

XXX tathāpi sa tat nānaḡikṛtya yāvat sarvvaṁṛṇaṁ na pariśodhitavān tāvat taṁ kārāyāṁ sthāpayāmāsa|

XXXI tadā tasya sahadāsastasyaitādṛḡ ācaraṇaṁ vilokya prabhoḥ samīpaṁ gatvā sarvvaṁ vṛttāntaṁ nivedayāmāsuḥ|

XXXII tadā tasya prabhustamāhūya jagāda, re duṣṭa dāsa, tvayā matsanidhau prārthite mayā tava sarvvaṁṛṇaṁ tyaktaṁ;

XXXIII yathā cāhaṁ tvayi karuṇāṁ kṛtavān, tathaiva tvatsahadāse karuṇākaraṇaṁ kiṁ tava nocitaṁ?

XXXIV iti kathayitvā tasya prabhuḥ kruddhyan nijaprāpyaṁ yāvat sa na pariśodhitavān, tāvat prahārakānāṁ kareṣu taṁ samarpitavān|

XXXV yadi yūyaṁ svāntaḥkaraṇaiḥ svasvasahajānāṁ aparādhān na kṣamadhve, tarhi mama svargasyaḥ pitāpi yuṣmān pratīṭṭhaṁ kariṣyati|

XIX

I anantaram etāsu kathāsu samāptāsu yīṣu rgālilapradeśāt prasthāya yardantīrasthaṁ yihūdāpradeśaṁ prāptaḥ|

II tadā tatpaścāt jananivahe gate sa tatra tān nirāmayān akarot |

III tadanantaraṁ phirūsinastatsamīpamāḡatya pārīkṣituṁ taṁ papracchuḥ, kasmādapi kāraṇāt nareṇa svajāyā parityājyā na vā?

IV sa pratyuvāca, prathamam īśvaro naratvena nārītvena ca manujān sasarja, tasmāt kathitavān,

V mānuṣaḥ svapitarau parityajya svapatnyām āsakṣyate, tau dvau janāvekāṅgau bhaviṣyataḥ, kimetad yuṣmābhi rna paṭhitam?

VI atastau puna rna dvau tayorekāṅgatvaṁ jātaṁ, īśvareṇa yacca samayujyata, manujo na tad bhindyāt|

VII tadānīm te taṁ pratyavadan, tathātve tyājyapatraṁ dattvā svām svām jāyām tyaktuṁ vyavasthām mūsāḥ kathaṁ lilekha?

VIII tataḥ sa kathitavān, yuṣmākaṁ manasām kāṭhinyād yuṣmān svām svām jāyām tyaktum anvamanyata kintu prathamād eṣo vidhīrnāsīt|

IX ato yuṣmānahaṁ vadāmi, vyabhicāraṁ vinā yo nijajāyām tyajet anyāṅca vivahet, sa paradārān gacchati; yaśca tyaktāṁ nārīm vivahati soṽi paradāreṣu ramate |

X tadā tasya śiṣyāstaṁ babhāṣire, yadi svajāyayā śakaṁ puṁsa etādṛk sambandho jāyate, tarhi vivahānameva na bhadrāṁ|

XI tataḥ sa uktavān, yebhyastatsāmarthyāṁ āḡayi, tān vinānyaḥ kopi manuja etanmataṁ grahītuṁ na śaknoti|

XII katipayā jananaklibaḥ katipayā narakṛtaklibaḥ svargarājyāya katipayāḥ svakṛtaklibāśca santi, ye grahītuṁ śaknuvanti te ḡṛhlantu|

XIII aparam yathā sa śisūnām gātreṣu hastam datvā prārthayate, tadarthan̄ tatsamīmpaṁ śisava ānīyanta, tata ānayitṛṇ śiṣyāstiraskṛtavantaḥ|

XIV kintu yīsuruvāca, śisavo madantikam āgacchantu, tān mā vārayata, etādṛśāṁ śisūnāmeva svargarājyaṁ|

XV tataḥ sa teṣāṁ gātreṣu hastam datvā tasmāt sthānāt pratasthe|

XVI aparam eka āgatyā taṁ papraccha, he paramaguro, anantāyuh prāptuṁ mayā kiṁ kiṁ satkarmma karttavyaṁ?

XVII tataḥ sa uvāca, mām paramaṁ kuto vadasi? vineścaraṁ na kopi paramaḥ, kintu yadyanantāyuh prāptuṁ vāñchasi, tarhyājñāḥ pālaya|

XVIII tadā sa prṣṭavān, kāḥ kā ājñāḥ? tato yīsuḥ kathitavān, naraṁ mā hanyāḥ, paraḍārān mā gaccheḥ, mā corayeḥ, mṛṣṣāsakṣyaṁ mā dadyāḥ,

XIX nijapitarau saṁmanyasva, svasamīpavāsini svavat prema kuru|

XX sa yuvā kathitavān, ā bālyād etaḥ pālayāmi, idānīm kiṁ nyūnamāste?

XXI tato yīsuravadat, yadi siddho bhavituṁ vāñchasi, tarhi gatvā nijasarvvasvaṁ vikṛīya daridrebhyo vitara, tataḥ svarge vittam lapsyase; āgaccha, matpāścādvartī ca bhava|

XXII etām vācam śrutvā sa yuvā svīyabahusampatte rviṣaṇaḥ san calitavān|

XXIII tadā yīsuḥ svaśiṣyān avadat, dhaninām svargarājyapraveśo mahāduṣkara iti yuṣmānahaṁ tathyaṁ vadāmi|

XXIV punarapi yuṣmānahaṁ vadāmi, dhaninām svargarājyapraveśāt sūcīchidreṇa mahāṅgagamanam sukaram|

XXV iti vākyaṁ niśamaṣyā śiṣyā aticamatkṛtya kathayāmāsuḥ; tarhi kasya paritrāṇam bhavituṁ śaknoti?

XXVI tadā sa tān dṛṣdvā kathayāmāsa, tat mānuṣāṅāmāśakyaṁ bhavati, kintvīśvarasya sarvvaṁ śakyaṁ|

XXVII tadā pitarastaṁ gaditavān, paśya, vayaṁ sarvvaṁ parityajya bhavataḥ paścādvarttino 'bhavāma; vayaṁ kiṁ prāpsyāmaḥ?

XXVIII tato yīsuḥ kathitavān, yuṣmānahaṁ tathyaṁ vadāmi, yūyam mama paścādvarttino jātā iti kāraṇāt navīnasṛṣṭikāle yadā manujasutaḥ svīyaiścaryasiṁhāsana upavekṣyati, tadā yūyamapi dvādaśasiṁhāsaneṣūpaviśya isrāyeliyadvādaśavaṁśānām vicāraṁ kariṣyatha|

XXIX anyacca yaḥ kaścit mama nāmakāraṇāt gṛhaṁ vā bhrātaraṁ vā bhaginīm vā pitaraṁ vā mātaraṁ vā jāyām vā bālakaṁ vā bhūmim parityajati, sa teṣāṁ śatagaṇam lapsyate, anantāyumo'dhikāritvaṅca prāpsyati|

XXX kintu agriyā aneke janāḥ paścāt, paścātiyāścāneke lokā agre bhaviṣyanti|

XX

I svargarājyam etādṛśā kenacid gṛhasyena samaṁ, yo'tiprabhāte nijadrākṣākṣetre kṛṣakān niyoktuṁ gatavān|

II paścāt taiḥ sākaṁ dinaikabhṛtiṁ mudrācaturthamśam nirūpya tān drākṣākṣetraṁ prerayāmāsa|

III anantaraṁ praharaikavelāyām gatvā haṭṭe katipayān niṣkarmmakān vilokya tānavadat,

IV yūyamapi mama drākṣākṣetraṁ yāta, yuṣṁabhyamaham yo-
gyabhṛtiṁ dāsyāmi, tataste vavrajuḥ|

V punaśca sa dvitīyatṛtīyayoḥ praharayo rbahi rgatvā tathaiva kṛtavān|

VI tato daṇḍadvayāvaśiṣṭāyām velāyām bahi rgatvāparān katipayajanān
niṣkarmmakān vilokya pṛṣṭavān, yūyam kimartham atra sarvvaṁ dinaṁ
niṣkarmmānastiṣṭhatha?

VII te pratyavadan, asmān na kopi karmamaṇi niyunkte| tadānīm sa
kathitavān, yūyamapi mama drākṣākṣetraṁ yāta, tena yogyām bhṛtiṁ
lapsyatha|

VIII tadanantaram sandhyāyām satyām saeva drākṣākṣetrapatiradhyakṣam
gadivān, kṛṣakān āhūya śeṣajanamārabhya prathamam yāvat tebhyo
bhṛtiṁ dehi|

IX tena ye daṇḍadvayāvasthite samāyātāsteṣām ekaiko jano mu-
drācaturthāmśam prāpnot|

X tadānīm prathamaniyuktā janā āgatyānumitavanto vayamadhikam
prapsyāmaḥ, kintu tairapi mudrācaturthāmśo'labhi|

XI tataste taṁ gṛhītvā tena kṣetrapatinā sākam vāgyuddham kurvvan-
taḥ kathayāmāsuḥ,

XII vayam kṛtsnam dinaṁ tāpakleśau soḍhavantaḥ, kintu paścātāyā
se janā daṇḍadvayamātraṁ pariśrāntavantaste'smābhiḥ samānāmśāḥ
kṛtāḥ|

XIII tataḥ sa teṣāmekam pratyuvāca, he vatsa, mayā tvām prati
kopyanyāyo na kṛtaḥ kiṁ tvayā matsamakṣam mudrācaturthāmśo
nāngikṛtaḥ?

XIV tasmāt tava yat prāpyam tadādāya yāhi, tubhyam yati,
paścātīyaniyuktalokāyāpi tati dātumicchāmi|

XV svecchayā nijadvavyavyavaharaṇam kiṁ mayā na kartavyam?
mama dātṛtvāt tvayā kim iryādrṣṭiḥ kriyate?

XVI ittham agrīyalokāḥ paścātīyā bhaviṣyanti, paścātīyajanāścagrīyā
bhaviṣyanti, ahūtā bahavaḥ kintvalpe manobhilaṣitāḥ|

XVII tadanantaram yīśu ryrūśālamnagaraṁ gacchan mārgamadye
śiṣyān ekānte vabhāṣe,

XVIII paśya vayam yirūśālamnagaraṁ yāmaḥ, tatra
pradhānayājakādhyāpakānām kareṣu manuṣyaputraḥ samarpiṣyate;

XIX te ca taṁ hantumājñāpya tīraskṛtya vetreṇa praharttuṁ
krūṣe dhātayitūncānyadeśīyānām kareṣu samarpayīṣyanti, kintu sa
tṛtīyadivase śmaśānād utthāpiṣyate|

XX tadānīm sivadīyasya nārī svaputrāvādāya yīśoḥ samīpam etya
praṇamya kañcanānugrahaṁ taṁ yayāce|

XXI tadā yīśustām proktavān, tvam kiṁ yācase? tataḥ sā babhāṣe, bha-
vato rājatve mamānyoḥ sutayorekaṁ bhavaddakṣiṇapārśve dvitīyam
vāmapārśva upaveṣṭum ājñāpayatu|

XXII yīśuḥ pratyuvāca, yuvābhyām yad yācyate, tanna budhyate, aham
yena kaṁsena pāsyāmi yuvābhyām kiṁ tena pātum śakyate? ahañca
yena majjenena majjiṣye, yuvābhyām kiṁ tena majjayitum śakyate? te
jagaduḥ śakyate|

XXIII tadā sa uktavān, yuvām mama kaṁsenāvaśyam pāsyathaḥ,
mama majjanena ca yuvāmapi majjiṣyethe, kintu yeṣām kṛte mattātena

nirūpitam idam tām vihāyānyam kamapi maddakṣiṇapārśve vāmapārśve
ca samupaveśayitum mamādhikāro nāsti|

XXIV etām kathām śrutvānye daśaśiṣyāstau bhrātārau prati cukupuḥ|

XXV kintu yīśuḥ svasamīpaṁ tānāhūya jagāda, anyadeśiyalokānām
narapatayastān adhikurvanti, ye tu mahāntaste tām śāsati, iti yūyam
jānītha|

XXVI kintu yuṣmākaṁ madhye na tathā bhavet, yuṣmākaṁ yaḥ kaścit
mahān bubhūṣati, sa yuṣmān seveta;

XXVII yaśca yuṣmākaṁ madhye mukhyo bubhūṣati, sa yuṣmākaṁ dāso
bhavet|

XXVIII itthaṁ manujaputraḥ sevyo bhavitum nahi, kintu seviturṁ
bahūnām paritrāṇamūlyārthaṁ svaprāṇān dātuṁcāgataḥ|

XXIX anantaram yirihonagarāt teṣām bahirgamanasamaye tasya paścād
bahavo lokā vavrajuh|

XXX aparaṁ vartmapārśva upaviśantau dvāvandhau tena mārgeṇa
yīśo rgamanam niśamya proccaiḥ kathayāmāsatuḥ, he prabho dāyūdaḥ
santāna, āvayo rdayām vidhehi|

XXXI tato lokāḥ sarvve tuṣṇimbhavatamityuktvā tau tarjayāmāsuḥ;
tathāpi tau punaruccaiḥ kathayāmāsatuḥ he prabho dāyūdaḥ santāna,
āvām dayasva|

XXXII tadānīm yīśuḥ sthagitaḥ san tāvāhūya bhāṣitavān, yuvayoḥ kṛte
mayā kim karttarvyam? yuvām kim kāmayethe?

XXXIII tadā tāvuktavantau, prabho netrāṇi nau prasannāni bhaveyuh|

XXXIV tadānīm yīśustau prati pramannaḥ san tayo rnetrāṇi pasparśa,
tenaiva tau suvikṣāṅcakrāte tatpaścāt jagmutuśca|

XXI

I anantaram teṣu yirūśālamnagarasya samīpaverttino jaitu-
nanāmakadharādharasya samīpasthīrṁ baitphagigrāmam āgateṣu,
yīśuḥ śiṣyadvayam preṣayan jagāda,

II yuvām sammukhasthagrāmam gatvā baddhām yām savatsām
garddabhīm haṥhāt prāpsyathaḥ, tām mocayitvā madantikam ānayataṁ|

III tatra yadi kaścit kiñcid vakṣyati, tarhi vadiṣyathaḥ, etasyām prabhoḥ
prayojanamāste, tena sa tatkṣaṇāt praheṣyati|

IV siyonaḥ kanyakām yūyam bhāṣadhvamiti bhāratīm| paśya te nam-
raśilaḥ san nṛpa āruhya garddabhīm| arthādāruhya tadvatsamāyāsyati
tvadantikam|

V bhaviṣyadvādinoktam vacanamidaṁ tadā saphalamabhūt|

VI anantaram tau śsyi yīśo ryathānideśam tam grāmam gatvā

VII garddabhīm tadvatsaṅca samānitavantau, paścāt tadupari
svīyavasanāni pātayitvā tamārohayāmāsatuḥ|

VIII tato bahavo lokā nijavasanāni pathi prasārayitumārebhire, katipayā
janāśca pādapaparnādikaṁ chitvā pathi vistārayāmāsuḥ|

IX agragāmināḥ paścādgāminaśca manujā uccairjaya jaya dāyūdaḥ
santāneti jagaduḥ paramēśvarasya nāmnā ya āyāti sa dhanyaḥ,
sarvopariṣthasvargepi jayati|

X itthaṁ tasmin yirūśālamam praviṣṭe ko'yamiti kathanāt kṛtsnam
nagarām cañcalamabhavat|

XI tatra lokoḥ kathayāmāsuḥ, eṣa gālilpradeśīya-nāsaratiya-bhaviṣyadvādī yīsuḥ|

XII anantaram yīsurīśvarasya mandiram pravīśya tanmadhyāt krayavikrayiṇo vahiścakāra; vaṇijām mudrāsanāni kapotavikrayiṇāñcasanāni ca nyuvjayāmāsa|

XIII aparaṁ tānuvāca, eṣa lipirāste, "mama grhaṁ prārthanāgrhamiti vikhyāsyati", kintu yūyaṁ tad dasyūnām gahvaram kṛtavantaḥ|

XIV tadanantaram andhakhañcalokāstasya samīpamāgatāḥ, sa tān nirāmayān kṛtavān|

XV yadā pradhānayājakā adhyāpakāśca tena kṛtānyetāni citrakarmmāni dadṛśuḥ, jaya jaya dāyūdaḥ santāna, mandire bālakānām etādṛśam uccadhvanīm suśruvuśca, tadā mahākruddhā babhūvaḥ,

XVI taṁ papracchuśca, ime yad vadanti, tat kiṁ tvam śṛṇoṣi? tato yīstān avocat, satyam; stanyapāyīśīsūnāñca bālakānāñca vaktrataḥ| svakiyaṁ mahimānaṁ tvam samprakāśayasi svayaṁ| etadvākyam yūyam kiṁ nāpaṭhata?

XVII tatastān vihāya sa nagarād baithaniyāgrāmaṁ gatvā tatra rajanīm yāpāyāmāsa|

XVIII anantaram prabhāte sati yīsuḥ punarapi nagaramāgacchan kṣudhārtto babhūva|

XIX tato mārgapārśva uḍumbaravṛkṣamekaṁ vilokya tatsamīpaṁ gatvā patrāni vinā kimapi na prāpya taṁ pādapaṁ provāca, adyārabhya kadāpi tvayi phalaṁ na bhavatu; tena tatkṣaṇāt sa uḍumbaramāhīruhaḥ śuśkatām gataḥ|

XX tad dṛṣtvā śīśyā āścaryyaṁ vijñāya kathayāmāsuḥ, āḥ, uḍumvarapādapo'titūrṇam śuśko'bhavat|

XXI tato yīstānuvāca, yuṣmānaṁ satyaṁ vadāmi, yadi yūyamasandigdḥāḥ pratītha, tarhi yūyamapi kevaloduḍumvarapādapaṁ pratīthtaṁ karttuṁ śakṣyatha, tanna, tvam calitvā sāgare pateti vākyam yuṣmābhirasmina śaile proktepi tadaiva tad ghaṭīsyate|

XXII tathā viśvasya prārthya yuṣmābhi ryad yāciṣyate, tadeva prāpsyate|

XXIII anantaram mandiram pravīśyopadeśanasamayē tatsamīpaṁ pradhānayājakāḥ prācīnalokāścāgatya papracchuḥ, tvayā kena sāmārthyanaitāni karmmāni kriyante? kena vā tubhyametāni sāmārthyāni dattāni?

XXIV tato yīsuḥ pratyavadat, ahamapi yuṣmān vācamekāṁ pṛcchāmi, yadi yūyaṁ taduttaram dātuṁ śakṣyatha, tadā kena sāmārthyena karmmanānyetāni karomi, tadahaṁ yuṣmān vakṣyāmi|

XXV yohano majjanaṁ kasyājñāyābhavat? kimīśvarasya manuṣyasya vā? tateaste parasparaṁ vivicya kathayāmāsuḥ, yadiśvarasyeti vadāmastarhi yūyaṁ taṁ kuto na pratyaita? vācemetāṁ vakṣyati|

XXVI manuṣyasyeti vaktumapi lokebhyo bibhīmaḥ, yataḥ sarvvairapi yohan bhaviṣyadvādīti jñāyate|

XXVII tasmāt te yīsum pratyavadan, tad vayaṁ na vidmaḥ| tadā sa tānuktavān, tarhi kena sāmārthyena karmmanānyetānyahaṁ karomi, tadapyaḥ yuṣmān na vakṣyāmi|

XXVIII kasyacijjanasya dvau sutāvāstāṁ sa ekasya sutasya samīpaṁ gatvā jagāda, he suta, tvamadya mama drākṣākṣetre karmma karttuṁ vraja|

XXIX tataḥ sa uktavān, na yāsyāmi, kintu šeṣe'nutapya jagāma|

XXX anantaram sonyasutasya samīpam gatvā tathaiva kathivān; tataḥ sa pratyuvāca, maheccha yāmi, kintu na gataḥ|

XXXI etayoḥ putrayo rmadhye piturabhimataḥ kena pālitaḥ? yuṣmābhiḥ kim budhyate? tataste pratyūcuḥ, prathamena puṣtreṇa| tadānīm yīśustānuvāca, ahaṁ yuṣmān tathyam vadāmi, caṇḍālā gaṇikāśca yuṣmākamagrata īśvarasya rājyam praviśanti|

XXXII yato yuṣmākaḥ samīpam yohani dharmmapathenāgate yūyam taṁ na pratītha, kintu caṇḍālā gaṇikāśca taṁ pratyāyan, tad vilokyāpi yūyam pratyetuṁ nākhidyadhvaṁ|

XXXIII aparamekaḥ drṣṭāntaṁ śrūta, kaścid grhasthaḥ kṣetre drākṣālatā ropayitvā taccaturdikṣu vāraṇīm vidhāya tanmadhye drākṣāyāntraṁ sthāpitavān, māñcañca nirmmitavān, tataḥ kṛṣakeṣu tat kṣetraṁ samarpya svayam dūradeśam jagāma|

XXXIV tadanantaram phalasangama upasthite sa phalāni prāptuṁ kṛṣivalānām samīpam nijadāsān preṣayāmāsa|

XXXV kintu kṛṣivalāstasya tān dāseyān dhṛtvā kañcana prahr̥tavantaḥ, kañcana pāṣāṇairāhatavantaḥ, kañcana ca hatavantaḥ|

XXXVI punarapi sa prabhuḥ prathamato'dhikadāseyān preṣayāmāsa, kintu te tān pratyapi tathaiva cakruḥ|

XXXVII anantaram mama sute gate taṁ samādariṣyante, ityuktvā śeṣe sa nijasutaṁ teṣāṁ sannidhiṁ preṣayāmāsa|

XXXVIII kintu te kṛṣivalāḥ sutaṁ vikṣya parasparam iti mantrayitum ārebhire, ayamuttarādhikārī vayamenam nihatyāsyādhikāraṁ svavaśīkariṣyāmaḥ|

XXXIX paścāt te taṁ dhṛtvā drākṣākṣetrād bahiḥ pātayitvābadhiṣuḥ|

XL yadā sa drākṣākṣetrapatirāgamiṣyati, tadā tān kṛṣivalān kim kariṣyati?

XLI tataste pratyavadan, tān kaluṣiṇo dāruṇayātanābhirāhaniṣyati, ye ca samayānukramāt phalāni dāsyanti, tādr̥ṣeṣu kṛṣivaleṣu kṣetraṁ samarpayīṣyati|

XLII tadā yīśunā te gaditāḥ, grahaṇam na kṛtam yasya pāṣāṇasya nicāyakaiḥ| pradhānaprastaraḥ koṇe saeva sambhaviṣyati| etat pareṣituḥ karmmasmadrṣṭāvadbhutaṁ bhavet| dharmmagranthe likhitametadvacanam yuṣmābhiḥ kim nāpāṭhi?

XLIII tasmādahaṁ yuṣmān vadāmi, yuṣmatta īśvarīyarājyamapanīya phalotpādayitranyajātaye dāiṣyate|

XLIV yo jana etatpāṣāṇopari patiṣyati, taṁ sa bhāmḥkṣyate, kintvayam pāṣāṇo yasyopari patiṣyati, taṁ sa dhūlivat cūrṇīkariṣyati|

XLV tadānīm prādhānayaḥkākāḥ phirūśinaśca tasyemam drṣṭāntakatham śrutvā so'smānuddīśya kathitavān, iti vijñāya taṁ dharttuṁ cestitavantaḥ;

XLVI kintu lokebhyo bibhyuḥ, yato lokaiḥ sa bhaviṣyadvādītyajñāyi|

XXII

I anantaram yīśuḥ punarapi drṣṭāntena tān avādit,

II svargīyarājyam etādr̥ṣasya nṛpateḥ samaṁ, yo nija putraṁ vivāhayan sarvān nimantritān ānetuṁ dāseyān prahitavān,

III kintu te samāgantūṁ neṣṭavantaḥ|

IV tato rājā punarapi dāsānanyān ityuktvā preṣayāmāsa, nimantritān vadata, paśyata, mama bhejyamāsāditamāste,

nijavtaṣāḍipuṣṭajantūn mārayitvā sarvvaṃ khādyadravyamāsāditavān,
yūyaṃ vivāhamāgacchata|

^V tathapi te tucchikṛtya kecit nijakṣetraṃ kecid vaṇijyaṃ prati svas-
vamārgeṇa calitavantah|

^{VI} anye lokāstasya dāseyān dhṛtvā daurātmyaṃ vyavahṛtya
tānavadhiṣuḥ|

^{VII} anantaraṃ sa nṛpatistām vārttām śrutvā krudhyaṃ saṃnyāni prahitya
tān ghātakān hatvā teṣāṃ nagaraṃ dāhayāmāsa|

^{VIII} tataḥ sa nijadāseyān babhāṣe, vivāhīyaṃ bhojyamāsāditamāste,
kintu nimantritā janā ayogyāḥ|

^{IX} tasmād yūyaṃ rājamārgaṃ gatvā yāvato manujān paśyata,
tāvataeva vivāhīyabhojyāya nimantrayata|

^X tadā te dāseyā rājamārgaṃ gatvā bhadrān abhadrān vā yāvato
janān dadṛśuḥ, tāvataeva saṃgrhyānayan; tato'bhyāgatamanujai
rvivāhagrham apūryyata|

^{XI} tadānīm sa rājā sarvvānabhyāgatān draṣṭum abhyantaramāgatavān;
tadā tatra vivāhīyavasanaḥīnamekaṃ janāṃ vīkṣya taṃ jagād,

^{XII} he mitra,tvaṃ vivāhīyavasaṇaṃ vinā kathamatra praviṣṭavān? tena
sa nīrttaro babhūva|

^{XIII} tadā rājā nijānucarān avadat, etasya karacaraṇān baddhā yatra
rodanaṃ dantairdantagarṣaṇaṇca bhavati, tatra vahirbhūtataṃ misre taṃ
nikṣipata|

^{XIV} itthaṃ bahava āhūtā alpe manobhimatāḥ|

^{XV} anantaraṃ phirūśinaḥ pragatya yathā saṃlāpena tam unmāthe
pāṭayeyustathā mantrayitvā

^{XVI} herodiyamanujaiḥ sākaṃ nijaśiṣyagaṇena taṃ prati kathayāmāsuḥ,
he guro, bhavān satyaḥ satyamīśvarīyamārgamupadiśati, kamapi
mānuṣaṃ nānurdhyate, kamapi nāpekṣate ca, tad vayaṃ jānīmaḥ|

^{XVII} ataḥ kaisarabhūpāya karo'smākaṃ dātavyo na vā? atra bhavatā
kiṃ budhyate? tad asmān vadatu|

^{XVIII} tato yīusteṣāṃ khalatām vijñāya kathitavān, re kapaṭīnaḥ yuyaṃ
kuto māṃ parikṣadhve?

^{XIX} tatkaradānasya mudrāṃ māṃ darśayata| tadānīm taistasya
saṃīpaṃ mudrācaturthabhāga ānīte

^{XX} sa tān papraccha, atra kasyeyaṃ mūrṭti rñāma cāste? te jagaduḥ,
kaisarabhūpasya|

^{XXI} tataḥ sa uktavāna, kaisarasya yat tat kaisarāya datta, īśvarasya yat
tat īśvarāya datta|

^{XXII} iti vākyān nīśamya te vismayaṃ vijñāya taṃ vihāya calitavantah|

^{XXIII} tasminnahani sidūkino'rthāt śmaśānāt notthāsyantīti vākyāṃ ye
vadanti, te yīse□rantikam āgatya papracchuḥ,

^{XXIV} he guro, kaścinmanujaścet niḥsantānaḥ san prāṇān tyajati, tarhi
tasya bhrātā tasya jāyāṃ vyuhya bhrātuḥ santānam utpādayiṣyatīti mūsā
ādiṣṭavān|

^{XXV} kintvasmākamatra ke'pi janāḥ saptasahodarā āsan, teṣāṃ jyeṣṭha
ekāṃ kanyāṃ vyavahāt, aparāṃ prāṇatyāgakāle svayaṃ niḥsantānaḥ
san tāṃ striyaṃ svabhrātari samarpitavān,

^{XXVI} tato dvitīyādisaptamāntāśca tathaiva cakruḥ|

^{XXVII} śeṣe śāpī nārī mamāra|

XXVII mṛtānām utthānasamaye teṣāṃ saptānām madhye sā nārī kasya bhāryā bhaviṣyati? yasmāt sarvvaeva tām vyavahan|

XXIX tato yīśuḥ pratyavadīt, yūyaṃ dharmmapustakam īśvarīyām śaktiṅca na vijñāya bhrāntimantaḥ|

XXX utthānaprāptā lokā na vivahanti, na ca vācā diyante, kintvīśvarasya svargasthadūtānām sadṛśā bhavanti|

XXXI aparāṃ mṛtānamutthānamadhi yuṣmān pratiyamīśvaroktiḥ,

XXXII "ahamibrāhīma īśvara ishāka īśvaro yākūba īśvara" iti kim yuṣmābhi nṛnāpāṭhi? kintvīśvaro jīvatām īśvara:, sa mṛtānāmīśvaro nahi|

XXXIII iti śrutvā sarvve lokāstasyopadeśād vismayaṃ gatāḥ|

XXXIV anantaraṃ sidūkinām niruttaratvavartām niśamya phirūśina ekatra militavantaḥ,

XXXV teṣāmeko vyavasthāpako yīśuṃ parīkṣituṃ papaccha,

XXXVI he guro vyavasthāśāstramadhye kajñā śreṣṭhā?

XXXVII tato yīśuruvāca, tvaṃ sarvvāntaḥkaraṇaiḥ sarvvapṛāṇaiḥ sarv-
vacittaiśca sākaṃ prabhau parameśvare pṛīyasva,

XXXVIII eṣā prathamamahājñā| tasyaḥ sadṛśī dvitīyājñaiśā,

XXXIX tava samīpavāsini svātmanīva prema kuru|

XL anayo rdvayorājñayoḥ kṛtsnavyavasthāyā bhaviṣyadvaktrgranthasya ca bhāraṣṭhātī|

XLI anantaraṃ phirūśinām ekatra sthitikāle yīśustān papraccha,

XLII khriṣṭamadhi yuṣmākaṃ kīḍṛgbodho jāyate? sa kasya santānaḥ? tataste pratyavadan, dāyūdaḥ santānaḥ|

XLIII tadā sa uktavān, tarhi dāyūd katham ātmādhiṣṭhānena taṃ prabhuṃ vadati ?

XLIV yathā mama prabhumiḍaṃ vākyamavadat parameśvaraḥ| tavārīn pādapīṭhaṃ te yāvannahi karomyahaṃ| tāvat kālaṃ madiye tvaṃ dakṣapārśva upāviśa| ato yadi dāyūd taṃ prabhuṃ vadati, rtiha sa katham tasya santāno bhavati?

XLV tadānīm teṣāṃ kopi tadvākyasya kimapyuttaraṃ dātuṃ nāśaknot;

XLVI taddinamārabhya taṃ kimapi vākyāṃ praṣṭuṃ kasyāpi sāhaso nābhavat|

XXIII

I anantaraṃ yīśu rjananivahaṃ śiṣyāṃścāvadat,

II adhyāpakāḥ phirūśinaśca mūsāsane upaviśanti,

III ataste yuṣmān yadyat mantum ājñāpayanti, tat manyadhvaṃ pālayadhvaṅca, kintu teṣāṃ karmmānurūpaṃ karmma na kurudhvaṃ; yatasteṣāṃ vākyamātraṃ saraṃ kāryye kimapi nāsti|

IV te durvvahān gurutarān bhārān badvvā manuṣyāṇām skandhepari samarpayanti, kintu svayamaṅgulyaikayāpi na cālayanti|

V kevalaṃ lokadarśanāya sarvvakarmmāṇi kurvvanti; phalataḥ paṭṭabandhān prasāryya dhārayanti, svavastreṣu ca dīrghagranthīn dhārayanti;

VI bhojanabhavana uccasthānaṃ, bhajanabhavane pradhānamāśanaṃ,

VII haṭṭhe namaskāraṃ gururiti sambodhanañcaitāni sarvvāni vāñchanti|

VIII kintu yūyaṃ gurava iti sambodhanīyā mā bhavata, yato yuṣmākam ekaḥ khriṣṭaeva guru

IX ryūyaṁ sarvve mitho bhrātaraśca| punaḥ pṛthivyām kamapi piteti mā sambudhyadhvaṁ, yato yuṣmākamekaḥ svargasthaeva pitā|

X yūyaṁ nāyakeṭi sambhāṣitā mā bhavata, yato yuṣmākamekaḥ khriṣṭaeva nāyakaḥ|

XI aparaṁ yuṣmākaṁ madhye yaḥ pumān śreṣṭhaḥ sa yuṣmān se-
viṣyate|

XII yato yaḥ svamunnamati, sa nataḥ kariṣyate; kintu yaḥ kaścit svamavanataṁ karoti, sa unnataḥ kariṣyate|

XIII hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyaṁ manujānām samakṣaṁ svargadvāraṁ rundha, yūyaṁ svayaṁ tena na praviśatha, pravivikṣūnapi vārayatha| vata kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca yūyaṁ chalād dīrghaṁ prārthya vidhavanām sarvvasvaṁ grasatha, yuṣmākaṁ ghorataradaṇḍo bhaviṣyati|

XIV hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyamekaṁ svadhar-
mmāvalambināṁ karttuṁ sāgaraṁ bhūmaṇḍalaṅca pradakṣiṇīkurutha,

XV kañcana prāpya svato dviguṇanarakabhājanaṁ taṁ kurutha|

XVI vata andhapatadarśakāḥ sarvve, yūyaṁ vadatha, mandirasya śapathakaraṇāt kimapi na deyaṁ; kintu mandirasthasuvarṇasya śapathakaraṇād deyaṁ|

XVII he mūḍhā he andhāḥ suvarṇaṁ tatsuvarṇapāvakamandiram etay-
orubhayo rmadhye kiṁ śreyaḥ?

XVIII anyacca vadatha, yajñavedyāḥ śapathakaraṇāt kimapi na deyaṁ,
kintu taduparisthitasya naivedyasya śapathakaraṇād deyaṁ|

XIX he mūḍhā he andhāḥ, naivedyaṁ tannaivedyapāvakavediretayorubhayo
rmdhye kiṁ śreyaḥ?

XX ataḥ kenacid yajñavedyāḥ śapathe kṛte taduparisthitasya sarvvasya
śapathaḥ kriyate|

XXI kenacid mandirasya śapathe kṛte mandiratannivāsinoḥ śapathaḥ
kriyate|

XXII kenacid svargasya śapathe kṛte iśvarīyasimhāsanataduparyyupaviṣṭayoḥ
śapathaḥ kriyate|

XXIII hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyaṁ podināyāḥ sitac-
chatrāyā jīrakasya ca daśamāṁśān dattha, kintu vyavasthāyā gurutarān
nyāyadayāviśvāsān parityajatha; ime yuṣmābhirācaraṇīyā amī ca na
lanḡhanīyāḥ|

XXIV he andhapatadarśakā yūyaṁ maśakān apasārayatha, kintu
mahāṅgān grasatha|

XXV hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyaṁ pānapātrāṇām
bhojanapātrāṇāṅca bahiḥ pariṣkurutha; kintu tadabhyantaraṁ
durātmatayā kaluṣeṇa ca paripūrṇamāste|

XXVI he andhāḥ phirūśilokā ādau pānapātrāṇām bho-
janapātrāṇāṅcābhyantaraṁ pariṣkuruta, tena teṣāṁ bahirapi
pariṣkariṣyate|

XXVII hanta kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyaṁ
śuklikṛtaśmaśānasvarūpā bhavatha, yathā śmaśānabhavanasya
bahiścāru, kintvabhyantaraṁ mṛtalokānām kikaśaiḥ sarv-
vaparakāramalena ca paripūrṇam;

XXVIII tathaiva yūyamapi lokānām samakṣaṁ bahirdhārmmikāḥ kint-
vantaḥkaraṇeṣu kevalakāpatyādharmmābhyāṁ paripūrṇāḥ|

XXIX hā hā kapaṭina upādhyāyāḥ phirūśinaśca, yūyaṁ bhaviṣyadvādinām śmaśānagehaṁ nirmmātha, sādḥūnām śmaśānaniketanaṁ śobhayatha

XXX vadatha ca yadi vayaṁ sveṣām pūrvvapuruṣāṇām kāla asthāsyāma, tarhi bhaviṣyadvādinām śoṇitapātane teṣām sahabhāgino nābhaviṣyāma|

XXXI ato yūyaṁ bhaviṣyadvādighātakānām santānā iti svayameva sveṣām sāksyaṁ dattha|

XXXII ato yūyaṁ nijapūrvvapuruṣāṇām parimāṇapātraṁ paripūrayata|

XXXIII re bhujagāḥ kṛṣṇabhujagavaṁśāḥ, yūyaṁ kathaṁ narakadaṇḍād rakṣiṣyadhve|

XXXIV paśyata, yuṣmākamantikam ahaṁ bhaviṣyadvādinō buddhimata upādhyāyāśca preṣayiṣyāmi, kintu teṣām katipayā yuṣmābhi rghāṇiṣyante, kṛuśe ca ghāṇiṣyante, kecd bhajanabhavane kaṣābhirāghāṇiṣyante, nagare nagare tāḍiṣyante ca;

XXXV tena satpuruṣasya hābilo raktapātamārabhya berikhiyaḥ pu- traṁ yaṁ sikhariyaṁ yūyaṁ mandirayajñavedyo rmadhye hatavan- taḥ, tāḍiyaśoṇitapātaṁ yāvad asmin deśe yāvatām sādḥupuruṣāṇām śoṇitapāto 'bhavat tat sarvveṣāmāgasām daṇḍā yuṣmāsu varttiṣyante|

XXXVI ahaṁ yuṣmānta tathyaṁ vadāmi, vidyamāne'smin puruṣe sarvve varttiṣyante|

XXXVII he yirūśālam he yirūśālam nagari tvaṁ bhaviṣyadvādinō hata- vatī, tava samīpaṁ preritāśca pāśānairāhatavatī, yathā kukkuṭi śāvakān pakṣādhaḥ saṁgrhlāti, tathā tava santānān saṁgrahitūṁ ahaṁ bahuvāram aicchaṁ; kintu tvaṁ na samamanyathāḥ|

XXXVIII paśyata yaṣmākāṁ vāsasthānam ucchinnaṁ tyakṣyate|

XXXIX ahaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi, yaḥ parameśvarasya nāmnāgacchati, sa dhanya iti vāṇīm yāvanna vadiṣyatha, tāvat māṁ puna rna drakṣyatha|

XXIV

I anantaraṁ yīśu ryadā mandirād bahi rgacchati, tadānīm śiṣyāstaṁ mandiranirmmāṇaṁ darśayitumāgatāḥ|

II tato yīśustānuvāca, yūyaṁ kimetāni na paśyatha? yuṣmānaḥ satyaṁ vadāmi, etannicayanasya pāśānaikamapyanyapāśāṇe□pari na sthāsyati sarvvāni bhūmisāt kārīṣyante|

III anantaraṁ tasmīn jaitunaparvvatopari samupaviṣṭe śiṣyāstasya samīpamāgatya guptaṁ papracchuḥ, etā ghaṭanāḥ kadā bhaviṣyanti? bhavata āgamanasya yugāntasya ca kim lakṣma? tadasmān vadatu|

IV tadānīm yīśustānavocat, avadhadvvaṁ, kopi yuṣmān na bhramayet|

V bahavo mama nāma grhlanta āgamiṣyanti, khriṣṭo'hameveti vācaṁ vadanto bahūn bhramayiṣyanti|

VI yūyañca saṁgrāmasya raṇasya cāḍambaraṁ śroṣyatha, avadhadv- vaṁ tena cañcalā mā bhavata, etānyavaṣyāṁ ghaṭiṣyante, kintu tadā yugānto nahi|

VII aparaṁ deśasya vipakṣo deśo rājyasya vipakṣo rājyaṁ bhaviṣyati, sthāne sthāne ca durbhikṣaṁ mahāmāri bhūkampaśca bhaviṣyanti,

VIII etāni duḥkhopakramāḥ|

IX tadānīm lokā duḥkhaṁ bhojayitum yuṣmān parakareṣu samarpayīṣyanti haniṣyanti ca, tathā mama nāmakāraṇād yūyaṁ sarvadeṣīyamanujānām samīpe ghr̥ṇārḥā bhaviṣyatha|

X bahuṣu vigṇaṁ prāptavatsu parasparam ṛ̥ṇīyām kṛtavatsu ca eko'paraṁ parakareṣu samarpayīṣyati|

XI tathā bahavo mṛṣābhaviṣyadvādina upasthāya bahūn bhramayīṣyanti|

XII duṣkarmmaṇām bāhulyāñca bahūnām prema śītaṁ bhaviṣyati|

XIII kintu yaḥ kaścīd śeṣaṁ yāvad dhairyyamāśrayate, saeva paritrāyīṣyate|

XIV aparaṁ sarvvadeṣīyalokān pratimākṣī bhavitum rājasya śubhasamācāraḥ sarvvajagati pracāriṣyate, etādṛṣī sati yugānta upasthāsyati|

XV ato yat sarvvanāśakṛdghṛṇārḥaṁ vastu dāniyelbhaviṣyadvadinā proktaṁ tad yadā puṇyasthāne sthāpitaṁ drakṣyatha, (yaḥ paṭhati, sa budhyatām)

XVI tadānīm ye yihūdīyadeṣe tiṣṭhanti, te parvvateṣu palāyantām|

XVII yaḥ kaścīd gṛhapṛṣṭhe tiṣṭhati, sa gṛhāt kimapi vastvānetum adheṇāvarohet|

XVIII yaśca kṣetre tiṣṭhati, sopi vastramānetum parāvṛtya na yāyāt|

XIX tadānīm garbhīṅīstanyapāyayitrīṅām durgati rbhaviṣyati|

XX ato yaśmākaṁ palāyanaṁ śītakāle viśrāmavāre vā yanna bhavet, tadarthaṁ prārthayadhvam|

XXI ā jagadārambhād etatkālaparyyanantaṁ yādṛṣaḥ kadāpi nābhavat na ca bhaviṣyati tādṛṣo mahākleśastadānīm upasthāsyati|

XXII tasya kleśasya samayo yadi hso na kriyeta, tarhi kasyāpi prāṇino rakṣaṇaṁ bhavitum na śaknuyāt, kintu manonītamanujānām kṛte sa kālo hsvīkariṣyate|

XXIII aparañca paśyata, khrīṣṭo'tra vidyate, vā tatra vidyate, tadānīm yadi kaścīd yuṣmāna iti vākyam vadati, tathāpi tat na pratīti|

XXIV yato bhāktakhrīṣṭā bhāktabhaviṣyadvādinaśca upasthāya yāni mahanti lakṣmāṇi citrakarmmaṇi ca prakāśayīṣyanti, tai ryadi sambhavet tarhi manonītamānavā api bhrāmiṣyante|

XXV paśyata, ghaṭanātaḥ pūrvvaṁ yuṣmān vārttām avādiṣam|

XXVI ataḥ paśyata, sa prāntare vidyata iti vākye kenacit kathitepi bahi rmā gacchata, vā paśyata, sontaḥpure vidyate, etadvākya uktepi mā pratīta|

XXVII yato yathā vidyut pūrvvadiśo nirgatyā paścimadiśaṁ yāvat prakāśate, tathā mānuṣaputrasyāpyāgamaṇaṁ bhaviṣyati|

XXVIII yatra śavastiṣṭhati, tatreva gṛdhṛā milanti|

XXIX aparaṁ tasya kleśasamayasyāvvyavahitaparatra sūryasya tejo lopsyate, candramā jyosnām na kariṣyati, nabhaso nakṣatrāṇi paṭīṣyanti, gaganīyā grahāśca vicalīṣyanti|

XXX tadānīm ākāśamadhye manujasutasya lakṣma darśīṣyate, tato nijaparākramaṇa mahātejaśā ca meghārūḍhaṁ manujasutaṁ nabhasāgacchantaṁ vilokya pṛthivyāḥ sarvvavamāśīyā vilapiṣyanti|

XXXI tadānīm sa mahāśabdāyamānatūryyā vādakān nijadūtān praheṣyati, te vyomna ekasīmāto'parasīmām yāvat caturdiśastasya manonītajanān āñīya melayīṣyanti|

XXXII uḍumbarapādapasya dr̥ṣṭāntaṃ śikṣadhvaṃ; yadā tasya navīnāḥ śākhā jāyante, pallavādisca nirgacchati, tadā nidāghakālaḥ savidho bhavātīti yūyaṃ jānītha;

XXXIII tadvad etā ghaṭanā dr̥ṣṭvā sa samayo dvāra upāsthād iti jānīta|

XXXIV yuṣmānaḥ tathyaṃ vadāmi, idānīntanajanānāṃ gamanāt pūrvvameva tāni sarvvāni ghaṭīṣyante|

XXXV nabhomedinyo rluptayorapi mama vāk kadāpi na lopsyate|

XXXVI aparāṃ mama tātaṃ vinā mānuṣaḥ svargastho dūto vā kopi taddinaṃ taddaṇḍaṅca na jñāpayati|

XXXVII aparāṃ nohe vidyamāne yādr̥śamabhavat tādr̥śaṃ manujasuta-syāgamanakālepi bhaviṣyati|

XXXVIII phalato jalāplāvanāt pūrvvaṃ yaddinaṃ yāvat nohaḥ potaṃ nārohat, tāvatkālaṃ yathā manuṣyā bhojane pāne vivahane vivāhane ca pravṛtta āsan;

XXXIX aparāṃ āplāvitoyamāgatya yāvat sakalamanujān plāvayitvā nānayati, tāvat te yathā na vidāmāsuḥ, tathā manujasutāgamanepi bhaviṣyati|

XL tadā kṣetrasthitayordvayoreko dhāriṣyate, aparastyājiṣyate|

XLI tathā peṣaṇyā piṃṣatyorubhayo ryoṣitorekā dhāriṣyate'parā tyājiṣyate|

XLII yuṣmākaṃ prabhuḥ kasmin daṇḍa āgamiṣyati, tad yuṣmābhi rñāvagamyate, tasmāt jāgrataḥ santastiṣṭhata|

XLIII kutra yāme stena āgamiṣyātīti ced gr̥hastho jñātum aśakṣyat, tarhi jāgaritvā taṃ sandhiṃ karttimum avārayiṣyat tad jānīta|

XLIV yuṣmābhiravadhīyatām, yato yuṣmābhi ryatra na budhyate, tatraiva daṇḍe manujasuta āyāsyati|

XLV prabhu rñijaparivārān yathākālaṃ bhoyayitum yaṃ dāsam adhyakṣikṛtya sthāpayati, tādr̥śo viśvāsyo dhīmān dāsaḥ kaḥ?

XLVI prabhurāgatya yaṃ dāsaṃ tathācarantaṃ vīkṣate, saeva dhanyaḥ|

XLVII yuṣmānaḥ satyaṃ vadāmi, sa taṃ nijasarvvasvasyādhipaṃ kariṣyati|

XLVIII kintu prabhurāgantum vilambata iti manasi cintayitvā yo duṣṭo dāso

XLIX 'paradāsān praharttum mattānāṃ saṅge bhoktum pātuṅca pravartate,

L sa dāso yadā nāpekṣate, yaṅca daṇḍaṃ na jānāti, tatkāleva tatprabhurupasthāsyati|

LI tadā taṃ daṇḍayitvā yatra sthāne rodanaṃ dantagharṣaṇāncāsāte, tatra kapaṭibhiḥ sākāṃ taddaśāṃ nirūpayiṣyati|

XXV

I yā daśa kanyāḥ pradīpān gr̥hlatyo varam śākṣāt karttum bahiritāḥ, tābhīstadā svargīyarājyasya sādṛśyaṃ bhaviṣyati|

II tāsāṃ kanyānāṃ madhye pañca sudhiyaḥ pañca durdhiya āsan|

III yā durdhiyastāḥ pradīpān saṅge gr̥hītvā tailaṃ na jagṛhuḥ,

IV kintu sudhiyaḥ pradīpān pātreṇa tailaṅca jagṛhuḥ|

V anantaram vare vilambite tāḥ sarvvā nidrāviṣṭā nidrām jagmuḥ|

VI anantaram arddharātre paśyata vara āgacchati, taṃ śākṣāt karttum bahiryāteti janaravāt

VII tāḥ sarvvāḥ kanyā utthāya pradīpān āsādayitum ārabhanta|

VIII tato durdhiyaḥ sudhiya ūcuḥ, kiñcit tailaṁ datta, pradīpā asmākaṁ nirvvāṇāḥ|

X kintu sudhiyaḥ pratyavadan, datte yuṣmānasmāmśca prati tailaṁ nyūnibhavet, tasmād vikretrṇām samīpaṁ gatvā svārthaṁ tailaṁ krīṇīta|

X tadā tāsu kretum gatāsu vara ājagāma, tato yāḥ sajjitā āsan, tāstena sākaṁ vivāhīyaṁ veśma praviviśuḥ|

XI anantaraṁ dvāre ruddhe aparāḥ kanyā āgatya jagaduḥ, he prabho, he prabho, asmān prati dvāraṁ mocaya|

XII kintu sa uktavān, tathyaṁ vadāmi, yuṣmānahaṁ na vedmi|

XIII ato jāgrataḥ santastiṣṭhata, manujasutaḥ kasmin dine kasmin daṇḍe vāgamiṣyati, tad yuṣmābhi rna jñāyate|

XIV aparāṁ sa etādṛśaḥ kasyacit puṁsastulyaḥ, yo dūradeśaṁ prati yātrākāle nijadāsān āhūya teśāṁ svasvasāmarthyānurūpam

XV ekasmin mudrānām pañca poṭalikāḥ anyasmiṁśca dve poṭalike aparasmiṁśca poṭalikaikāṁ itthaṁ pratijanaṁ samarpya svayaṁ pravāsaṁ gatavān|

XVI anantaraṁ yo dāsaḥ pañca poṭalikāḥ labdhavān, sa gatvā vāñijyaṁ vidhāya tā dviguṇīcakāra|

XVII yaśca dāso dve poṭalike alabhata, sopi tā mudrā dviguṇīcakāra|

XVIII kintu yo dāsa ekāṁ poṭalikāṁ labdhavān, sa gatvā bhūmiṁ khanitvā tanmadhye nijaprabhostā mudrā gopayāñcakāra|

XIX tadanantaraṁ bahutithe kāle gate teśāṁ dāsānām prabhurāgatya tairdāsaiḥ samaṁ gaṇayāñcakāra|

XX tadānīm yaḥ pañca poṭalikāḥ prāptavān sa tā dviguṇīkṛtamudrā āñīya jagāda; he prabho, bhavatā mayi pañca poṭalikāḥ samarpitāḥ, paśyatu, tā mayā dviguṇīkṛtāḥ|

XXI tadānīm tasya prabhustamuvāca, he uttama viśvāsya dāsa, tvam dhanyosi, stokena viśvāsyo jātaḥ, tasmāt tvām bahuvittādhipaṁ karomi, tvam svaprabhoḥ sukhasya bhāgī bhava|

XXII tato yena dve poṭalike labdhe sopyāgatya jagāda, he prabho, bhavatā mayi dve poṭalike samarpite, paśyatu te mayā dviguṇīkṛte|

XXIII tena tasya prabhustamavocat, he uttama viśvāsya dāsa, tvam dhanyosi, stokena viśvāsyo jātaḥ, tasmāt tvām bahudraviṇādhipaṁ karomi, tvam nijaprabhoḥ sukhasya bhāgī bhava|

XXIV anantaraṁ ya ekāṁ poṭalikāṁ labdhavān, sa etya kathitavān, he prabho, tvām kaṭhīnanaraṁ jñātavān, tvayā yatra noptaṁ, tatraiva kṛtyate, yatra ca na kirṇaṁ, tatraiva saṁgrhyate|

XXV atohaṁ saśaṅkaḥ san gatvā tava mudrā bhūmadhye saṁgopya sthāpitavān, paśya, tava yat tadeva gr̥hāṇa|

XXVI tadā tasya prabhuḥ pratyavadat re duṣṭālasa dāsa, yatrāhaṁ na vapāmi, tatra chinadmi, yatra ca na kirāmi, tatreva saṁgrhlāmīti cedajānāstarhi

XXVII vañikṣu mama vittārpaṇaṁ tavocitamāsīt, yenāhamāgatya vṛdvyā sākaṁ mūlamudrāḥ prāpsyam|

XXVIII atosmāt tām poṭalikāṁ ādāya yasya daśa poṭalikāḥ santi tasmin-narpayata|

XXIX yena vardvyate tasminnaivārpiṣyate, tasyaiva ca bāhulyaṁ bhaviṣyati, kintu yena na vardvyate, tasyāntike yat kiñcana tiṣṭhati, tadapi punarneyate|

XXX aparaṁ yūyaṁ tamakarmmaṇyaṁ dāsaṁ nītvā yatra sthāne kran-danaṁ dantagharṣaṇaṅca vidyete, tasmīn bahirbhūtatamasi nikṣipata|

XXXI yadā manuṣasutaḥ pavitradūtān saṅginaḥ kṛtvā ni-japrabhāvenāgatya nijatejomaye simhāsane nivekṣyati,

XXXII tadā tatsammukhe sarvvajātiyā janā sarīmelīṣyanti| tato meṣapālako yathā chāgebhyo'vīn pṛthak karoti tathā sopyekasmādanyaṁ itthaṁ tān pṛthaka kṛtvāvīn

XXXIII dakṣiṇe chāgāmśca vāme sthāpayiṣyati|

XXXIV tataḥ paraṁ rājā dakṣiṇasthitān mānavān vadiṣyati, āgacchata mattātasyānugrahabhājanāni, yuṣmatkṛta ā jagadārambhat yad rājyaṁ āsāditaṁ tadadhikuruta|

XXXV yato bubhuṁkṣitāya mahyaṁ bhojyaṁ adatta, pipāsītāya peyama-datta, videśinaṁ mām svasthānāmanayata,

XXXVI vastrahīnaṁ mām vasaṇaṁ paryyadhāpayata, pīḍitaṁ mām draṣṭumāgacchata, kārāsthaṅca mām vīkṣituma āgacchata|

XXXVII tadā dhārmīkāḥ prativadiṣyanti, he prabho, kadā tvām kṣudhitaṁ vīkṣya vayamabhojayāma? vā pipāsitaṁ vīkṣya apāyayāma?

XXXVIII kadā vā tvām videśinaṁ vilokya svasthānāmanayāma? kadā vā tvām nagnaṁ vīkṣya vasaṇaṁ paryyadhāpayāma?

XXXIX kadā vā tvām pīḍitaṁ kārāsthaṅca vīkṣya tvadantikamagac-chāma?

XL tadānīm rājā tān prativadiṣyati, yuṣmānahaṁ satyaṁ vadāmi, mamaiteṣāṁ bhrātṛṇāṁ madhye kañcanaikaṁ kṣudratamaṁ prati yad akuruta, tanmām pratyakuruta|

XLI paścāt sa vāmasthitān janān vadiṣyati, re śāpagrastāḥ sarvve, śaitāne tasya dūtebhyaśca yo'nantavahnīrāsādita āste, yūyaṁ madan-tikāt tamagniṁ gacchata|

XLII yato kṣudhitāya mahyamāhāraṁ nādatta, pipāsītāya mahyaṁ peyaṁ nādatta,

XLIII videśinaṁ mām svasthānaṁ nānayata, vasaṇahīnaṁ mām vasaṇaṁ na paryyadhāpayata, pīḍitaṁ kārāsthaṅca mām vīkṣitum nāgacchata|

XLIV tadā te prativadiṣyanti, he prabho, kadā tvām kṣudhitaṁ vā pipāsitaṁ vā videśinaṁ vā nagnaṁ vā pīḍitaṁ vā kārāsthaṁ vīkṣya tvām nāsevāmaḥi?

XLV tadā sa tān vadiṣyati, tathyamahaṁ yuṣmān bravīmi, yuṣmābhiresāṁ kañcana kṣodiṣṭhaṁ prati yannākāri, tanmām pratyeva nākāri|

XLVI paścādamyantaśāstīm kintu dhārmīkā anantāyuṣaṁ bhoktuṁ yāsyanti|

XXVI

I yīsuretān prastāvān samāpya śiṣyānūce,

II yuṣmābhi rjñātaṁ dinadvayāt paraṁ nīstāramaha upasthāsyati, tatra manuṣasutaḥ kruśena hantuṁ parakareṣu samarpiṣyate|

III tataḥ paraṁ pradhānayājakādhyāpakaprāñcaḥ kiyaphānāmno mahāyājakasyātṭālikāyāṁ militvā

IV kenopāyena yīsum dhṛtvā hantum śaknuyuriti mantrayāñcakruḥ|

V kintu tairuktaṁ mahakāle na dharttavyaḥ, dhṛte prajānām kalahena bhavituṁ śakyate|

VI tato baithaniyāpure śimonākhyasya kuṣṭhino veśmani yīsau tiṣṭhati

VII kācana yoṣā śvetopalabhājanena mahārghyaṁ sugandhi tail-amāñīya bhojanāyopaviśatatastasya śirobhyaṣecat|

VIII kintu tadālokya tacchiṣyaiḥ kupitairuktaṁ, kuta itthamapavyayate?

IX ceditaṁ vyakreṣyata, tarhi bhūrimūlyaṁ prāpya daridrebhyo vyatāriṣyata|

X yīsunā tadavagatya te samuditāḥ, yoṣāmenām kuto duḥkhiṇīm kurutha, sā mām prati sādhu karmmakārṣit|

XI yuṣmākamaṁ samīpe daridrāḥ satatamevāsate, kintu yuṣmākamantikehaṁ nāse satataṁ|

XII sā mama kāyopari sugandhitailaṁ siktva mama śmaśānadānakarmmakārṣit|

XIII atohaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi sarvvasmin jagati yatra yatraiṣa susamācāraḥ pracāriṣyate, tatra tatraitasyā nāryyāḥ smaraṇārtham karmmedaṁ pracāriṣyate|

XIV tato dvādaśaśiṣyānām īṣkariyotiṣyayihūdānāmaka ekaḥ śiṣyaḥ pradhānayājakānāmantikaṁ gatvā kathitavān,

XV yadi yuṣmākam kareṣu yīsum samarpayāmi, tarhi kiṁ dāsyatha? tadānīm te tasmai triṁśānmudrā datūm sthīrikṛtavantaḥ|

XVI sa tadārabhya taṁ parakareṣu samarpayituṁ suyogaṁ ceṣṭitavān|

XVII anantaraṁ kiṅvaśūnyapūpaparvvaṇaḥ prathamehni śiṣyā yīsum upagatya papracchūḥ bhavatkṛte kutra vayaṁ nistāramahabhojyam āyojayiṣyāmaḥ? bhavataḥ kecchā?

XVIII tadā sa gaditavān, madhyenagaramamukapuṁsaḥ samīpaṁ vrajivtvā vadata, guru rgaditavān, matkālaḥ savidhaḥ, saha śiṣyaistvadālaye nistāramahabhojyaṁ bhokṣye|

XIX tadā śiṣyā yīstādṛṣānideśānurūpakarmma vidhāya tatra nistāramahabhojyamāsādayāmāsuḥ|

XX tataḥ sandhyāyām satyām dvādaśabhiḥ śiṣyaiḥ sākaṁ sa nyaviśat|

XXI aparaṁ bhuñjāna uktavān yuṣmān tathyaṁ vadāmi, yuṣmākameko mām parakareṣu samarpayiṣyati|

XXII tadā te'tīva duḥkhitā ekaikaśo vaktumārebhire, he prabho, sa kimahaṁ?

XXIII tataḥ sa jagāda, mayā sākaṁ yo jano bhojanapātre karaṁ saṁkṣipati, sa eva mām parakareṣu samarpayiṣyati|

XXIV manujasutamadhi yādṛṣāṁ likhitamāste, tadanurūpā tadgati rbhaviṣyati; kintu yena puṁsā sa parakareṣu samarpayiṣyate, hā hā cet sa nājanīṣyata, tadā tasya kṣemamabhaviṣyat|

XXV tadā yihūdānāmā yo janastaṁ parakareṣu samarpayiṣyati, sa uktavān, he guro, sa kimahaṁ? tataḥ sa pratyuktavān, tvayā satyaṁ gaditam|

XXVI anantaraṁ teṣāmaśānakāle yīsuḥ pūpamādāyeśvarīyaguṇānanūdyā bhāṁktvā śiṣyebhyaḥ pradāya jagāda, madvapuḥsvarūpamimaṁ gṛhītvā khādata|

XXVII paścāt sa kaṁsaṁ gṛhlan īsvarīyaguṇānanūdyā tebhyaḥ pradāya kathitavān, sarvvai ryuṣmābhīranena pātavyaṁ,

XXVIII yasmādanekeṣāṃ pāpamarṣaṇāya pātitaṃ yan-
mannūtnaniyamaruṇāṣaṇitaṃ tadetat|

XXIX aparamahaṃ nūnagostanīrasaṃ na pāsyāmi, tāvat
gostanīphalārasaṃ punaḥ kadāpi na pāsyāmi|

XXX paścāt te gītamekaṃ saṃgīya jaitunākhyagiriṃ gatavantaḥ|

XXXI tadānīm yīṣustānavocat, asyāṃ rajanyāmahaṃ yuṣmākāṃ
sarvveṣāṃ vighnarūpo bhaviṣyāmi, yato likhitamāste, "meṣāṇāṃ rakṣako
yastaṃ prahariṣyāmyahaṃ tataḥ| meṣāṇāṃ nivaho nūnaṃ pravikīrṇo
bhaviṣyati"||

XXXII kintu śmaśānāt samutthāya yuṣmākamagre'haṃ gālilāṃ
gamiṣyāmi|

XXXIII pitarastaṃ provāca, bhavāṃścet sarvveṣāṃ vighnarūpo bhavati,
tathāpi mama na bhaviṣyati|

XXXIV tato yīṣunā sa uktaḥ, tubhyamahaṃ tathyaṃ kathayāmi,
yāminyāmasyāṃ caraṇāyudhasya ravāt pūrvvaṃ tvāṃ mām tri
rnāṅgīkariṣyasi|

XXXV tataḥ pitara uditavān, yadyapi tvayā samaṃ marttavyaṃ, tathāpi
kadāpi tvāṃ na nāṅgīkariṣyāmi; tathaiva sarve śiṣyāścocuḥ|

XXXVI anantaraṃ yīṣuḥ śiṣyāiḥ sākaṃ getśimānīnāmakaṃ sthānaṃ
prsthāya tebhyaḥ kathitavān, adaḥ sthānaṃ gatvā yāvadahaṃ
prārthayiṣye tāvad yūyamatropaviśata|

XXXVII paścāt sa pitaraṃ sivadiyasutau ca saṅginaḥ kṛtvā gatavān,
śokākulo'tīva vyathitaśca babhūva|

XXXVIII tānavādicca mṛtiyātaneva matprāṇānāṃ yātanaṃ jāyate,
yūyamatra mayā sārddhaṃ jāgrta|

XXXIX tataḥ sa kiñciddūraṃ gatvādhomukhaḥ patan prārthayāñcacre,
he matpitaryadi bhavituṃ śaknoti, tarhi kaṃso'yaṃ matto dūraṃ yātu;
kintu madicchāvat na bhavatu, tvadicchāvad bhavatu|

XL tataḥ sa śiṣyānupetya tān nidrato nirīkṣya pitarāya kathayāmāsa,
yūyaṃ mayā sākaṃ daṇḍamekamapi jāgarituṃ nāśankuta?

XLI parīkṣāyāṃ na patituṃ jāgrta prārthayadhvañca; ātmā samudy-
atosti, kintu vapu rdurbbalaṃ|

XLII sa dvitīyavāraṃ prārthayāñcacre, he mattāta, na pīte yadi
kaṃsamidaṃ matto dūraṃ yātuṃ na śaknoti, tarhi tvadicchāvad bha-
vatu|

XLIII sa punaretya tān nidrato dadarśa, yatasteṣāṃ netrāṇi nidrayā
pūrṇānyāsan|

XLIV paścāt sa tān vihāya vrajītvā trtīyavāraṃ pūrvvavat kathayan
prārthitavān|

XLV tataḥ śiṣyānupāgatya gaditavān, sāmprataṃ śayānāḥ kim
viśrāmyatha? paśyata, samaya upāsthāt, manujasutaḥ pāpināṃ kareṣu
samarpyate|

XLVI uttiṣṭhata, vayaṃ yāmaḥ, yo mām parakareṣu masarpayīṣyati,
paśyata, sa samīpamāyāti|

XLVII etatkathākathanakāle dvādaśaśiṣyāṇāmeko yihūdānāmako
mukhyayājakalokapṛacinaiḥ prahitān asidhāriyaṣṭidhāriṇo manujān
grhītvā tatsamīpamupatasthau|

XLVIII asau parakareṣvarpayitā pūrvvaṃ tān itthaṃ sañketayāmāsa,
yamahaṃ cumbiṣye, so'sau manujaḥ, saeva yuṣmābhi rdhāryyatām|

XLIX tadā sa sapadi yīsumupāgatya he guro, praṇamāmītyuktvā taṁ cucumbe|

L tadā yīsustamuvāca, he mitraṁ kimarthamāgatosi? tadā tairāgatya yīsurākramya daghre|

LI tato yīsoḥ saṅgināmekah karaṁ prasāryya koṣādasim bahiṣkṛtya mahāyājakasya dāsamekamāhatya tasya karaṁ ciccheda|

LII tato yīsustaṁ jagāda, khaḍgaṁ svasthāne| nidhehi yato ye janā asim dhārayanti, taevāsinā vinaśyanti|

LIII aparaṁ pitā yathā madantikaṁ svargyadūtānām dvādaśavāhinīto'dhikaṁ prahiṇuyāt mayā tamuddīsyedānīmeva tathā prārthayituṁ na śakyate, tvayā kimitthaṁ jñāyate?

LIV tathā satītthaṁ ghaṭṣyate dharmmapustakasya yadidaṁ vākyam tat kathaṁ sidhyet?

LIV tadānīm yīsu rjananivahaṁ jagāda, yūyam khaḍgayaṣṭin ādāya mām kiṁ cauraṁ dharttumāyātāḥ? ahaṁ pratyahaṁ yuṣmābhiḥ sākamupaviśya samupādīsaṁ, tadā mām nādharaṭa;

LVI kintu bhaviṣyadvādinām vākyānām saṁsiddhaye sarvvametad-abhūḥ|tadā sarvve śiṣyāstaṁ vihāya palāyanta|

LVII anantaraṁ te manujā yīsum dhṛtvā ya-trādhāpakaprañcaḥ pariṣadaṁ kurvanta upāviśan tatra kiyaphānā|makamahāyājakasyāntikaṁ ninyuḥ|

LVIII kintu ṣeṣe kiṁ bhaviṣyatīti vettuṁ pitaro dūre tatpaścād vrajītvā mahāyājakasyātṭālikāṁ praviśya dāsaiḥ sahita upāviśat|

LIX tadānīm pradhānayājakapracīnamantriṇaḥ sarvve yīsum hantuṁ mṛṣāsākṣyam alipsanta,

LX kintu na lebhire| anekeṣu mṛṣāsākṣiṣvāgateṣvapi tanna prāpuḥ|

LXI ṣeṣe dvau mṛṣāsākṣiṇāvāgatya jagadatuḥ, pumānayamakathayat, ahamīsvaramandiraṁ bhaṁktvā dinatrayamādhye tannirmmātuṁ saknomi|

LXII tadā mahāyājaka utthāya yīsum avādīt| tvaṁ kimapi na prativadasi? tvāmādhi kimete sākṣyam vadanti?

LXIII kintu yīsu rmaunībhūya tasyau| tato mahāyājaka uktavān, tvām amareśvarānāmnā śapayāmi, tvamīśvarasya putro'bhiṣikto bhavasi naveti vada|

LXIV yīsuḥ pratyavadat, tvaṁ satyamuktavān; ahaṁ yuṣmān tathyaṁ vadāmi, itaḥparaṁ manujasutaṁ sarvvaśaktimato dakṣiṇapārśve sthātuṁ gagaṇasthaṁ jaladharānāruhyāyāntaṁ vikṣadhve|

LXV tadā mahāyājako nijavasaṇaṁ chittvā jagāda, eṣa īśvaraṁ ninditavān, asmākamaparasaṁkṣyeṇa kiṁ prayojanaṁ? paśyata, yūyamevāśyāsyād īśvaranindāṁ śrutavantaḥ,

LXVI yuṣmābhiḥ kiṁ vivicyate? te pratyūcuḥ, vadhārho'yaṁ|

LXVII tato lokaistadāsyē niṣṭhivitaṁ kecit pratalamāhatya kecicca capeṭamāhatya babhāṣire,

LXVIII he khriṣṭa tvām kaṣapeṭamāhatavān? iti gaṇayitvā vadāsmān|

LXIX pitaro bahiraṅgana upaviśati, tadānimekā dāsī tamupāgatya babhāṣe, tvaṁ gālīliyaiyīsoḥ sahaçaraekaḥ|

LXX kintu sa sarvveṣāṁ samakṣam anaṅgikṛtyāvādīt, tvayā yaducyate, tadarthamaḥaṁ na vedmi|

LXXI tadā tasmin bahirdvāraṃ gate 'nyā dāsī taṃ nirīkṣya tatradya-
janānavadat, ayamapi nāsaratiyayīśunā sārddham āsīt|

LXXII tataḥ sa śapathena punaranaṅgīkṛtya kathitavān, taṃ naraṃ na
paricinomi|

LXXIII kṣaṇāt paraṃ tiṣṭhanto janā etya pitarān avadan, tvamavaśyaṃ
teṣāmeka itī tvaduccāraṇameva dyotayati|

LXXIV kintu so'bhiśapya kathitavān, taṃ janān nāhaṃ paricinomi, tadā
sapadi kukkuṭo rurāva|

LXXV kukkuṭaravāt prāk tvaṃ mām trirapāhnoṣyase, yaśā vāg
yīśunāvādi tām pitarāḥ saṃsmṛtya bahiritvā khedād bhṛṣaṃ cakranda|

XXVII

I prabhāte jāte pradhānayājakalokaprācinā yīśuṃ hantuṃ tat-
pratīkūlaṃ mantrayitvā

II taṃ badvā nītvā pantīyapīlātākhyādhipre samarpayāmāsuḥ|

III tato yīśoḥ parakrevvarpayitā yihūdāstatprānādaṇḍājñānān
viditvā santaptamanāḥ pradhānayājakalokaprācinānān samakṣaṃ
tāstrīṃśanmudrāḥ pratidāyāvādīt,

IV etannirāgonaraprānāparakarārpaṇāt kaluṣaṃ kṛtavānahaṃ| tadā ta
uditavantaḥ, tenāsmākaṃ kiṃ? tvayā tad budhyatām|

V tato yihūdā mandiramadhye tā mudrā nīkṣipya prasthitavān itvā ca
svayamātmānamudbabandha|

VI paścāt pradhānayājakāstā mudrā ādāya kathitavantaḥ, etā mudrāḥ
śoṇitamūlyaṃ tasmād bhāṇḍāgāre na nidhātavyāḥ|

VII anantaraṃ te mantrayitvā videśinān śmaśānasthānāya tābhiḥ
kulālasya kṣetramakṛiṇaṃ|

VIII ato'dyāpi tatsthānaṃ raktakṣetraṃ vadanti|

IX itthaṃ sati isrāyeliyasantānai ryasya mūlyaṃ nirupitaṃ, tasya
trīṃśanmudrāmānaṃ mūlyaṃ

X mām prati paramēśvarasyādeśāt tebhya ādiyata, tena ca kulālasya
kṣetraṃ kṛitamiti yadvacanaṃ yirimiyaabhaviṣyadvādinā proktaṃ tat
tadāsidhyat|

XI anantaraṃ yīśau tadadhipateḥ sammukha upatiṣṭhati sa taṃ pa-
praccha, tvaṃ kiṃ yihūdīyānān rājā? tadā yīśustamavadat, tvaṃ
satyamuktavān|

XII kintu pradhānayājakaprācinairabhiyuktena tena kimapi na
pratyavādi|

XIII tataḥ pīlātena sa udiṭaḥ, ime tvatpratīkūlataḥ kati kati sāksyaṃ
dadati, tat tvaṃ na śrīṇṣi?

XIV tathāpi sa teṣāmekasyāpi vacasa uttaraṃ noditavān; tena so'dhipati
rmahācitraṃ vidāmāsa|

XV anyacca tanmahakāle'dhipateretādṛśī rātirāsīt, prajā yaṃ kañcana
bandhinaṃ yācante, tameva sa mocayātīti|

XVI tadānīm barabbānāmā kaścit khyātabandhyāsīt|

XVII tataḥ pīlāstatra militān lokān aprcchat, eṣa barabbā bandhī
khrīṣṭavikhyāto yīśuścaitayoḥ kaṃ mocayīṣyāmi? yuṣmākaṃ
kimīpsitaṃ?

XVIII tairīṣyayā sa samarpita iti sa jñātavān|

XXIX aparaṃ vicārāsanopaveśanakāle pilāṭasya patnī bhṛtyaṃ prahitya tasmai kathayāmāsa, taṃ dhārmikamanujaṃ prati tvayā kimapi na kartavyaṃ; yasmāt tatkrte'dyāhaṃ svapne prabhūtakāṣṭamalabhe|

XX anantaraṃ pradhānayājakaprācīnā barabbāṃ yācitvādātum yīśuica hantuṃ sakalalokāṃ prāvarttayan|

XXI tato'dhipatistān pṛṣṭavān, etayoḥ kamahaṃ mocayiṣyāmi? yuṣmākaṃ kecchā? te procu rbarabbāṃ|

XXII tadā pilāṭaḥ papraccha, tarhi yaṃ khriṣṭaṃ vadanti, taṃ yīśuṃ kiṃ kariṣyāmi? sarvve kathayāmāsuḥ, sa kruśena vidhyatām|

XXIII tato'dhipatiravadīt, kutaḥ? kiṃ tenāparāddhaṃ? kintu te punarucai rjagaduḥ, sa kruśena vidhyatām|

XXIV tadā nijavākyamagrāhyamabhūt, kalahaścāpyabhūt, pilāṭa iti vilokya lokānāṃ samakṣaṃ toyamādāya karau prakṣālyāvocat, etasya dhārmikamanuṣyasya śoṇitapāte nirdoṣo'haṃ, yuṣmābhireva tad budhyatām|

XXV tadā sarvāḥ prajāḥ pratyavocan, tasya śoṇitapātāparādhosmākam asmatsantānānāncopari bhavatu|

XXVI tataḥ sa teṣāṃ samīpe barabbāṃ mocayāmāsa yīśuntu kaṣābhirāhatya kruśena vedhituṃ samarpayāmāsa|

XXVII anantaram adhipateḥ senā adhipate rgrhaṃ yīśumāniya tasya samīpe senāsamūhaṃ saṃjagrhuḥ|

XXVIII tataste tasya vasaṇaṃ mocayitvā kṛṣṇalohitavarṇavasanaṃ paridhāpayāmāsuḥ|

XXIX kaṅṭakānāṃ mukuṭaṃ nirmmāya tacchirasi daduḥ, tasya dakṣiṇakare vetramekaṃ dattvā tasya sammukhe jānūni pātayitvā, he yihūdīyānāṃ rājan, tubhyaṃ nama ityuktvā taṃ tiraścakruḥ,

XXX tatastasya gātre niṣṭhīvaṃ datvā tena vetreṇa śira ājaghnuḥ|

XXXI itthaṃ taṃ tiraskṛtya tad vasaṇaṃ mocayitvā punarnijavasanaṃ paridhāpayāncakruḥ, taṃ kruśena vedhituṃ nītavantaḥ|

XXXII paścātte bahirbhūya kurīṇīyaṃ śimonnāmakamekaṃ vilokya kruśaṃ voḍhuṃ tamādadire|

XXXIII anantaraṃ gulgaltāṃ arthāt śiraskapālanāmakasthānamu pasthāya te yīśave pittamiśritāmlarasaṃ pātuṃ daduḥ,

XXXIV kintu sa tamāsvādya na papau|

XXXV tadānīm te taṃ kruśena saṃvidhya tasya vasaṇāni guṭikāpātena vibhajya jagṛhuḥ, tasmāt, vibhajante'dhariyaṃ me te manuṣyāḥ parasaram| maduttariyavastrārthaṃ guṭikāṃ pātayanti ca|| yadetadvacanāṃ bhaviṣyadvādibhiruktamāsīt, tadā tad asidhyat,

XXXVI paścāt te tatropaviṣya tadrakṣaṇakarvvaṇi niyuktāstasthuḥ|

XXXVII aparam eṣa yihūdīyānāṃ rājā yīśurityapavādali pipatraṃ tacchirasa ūrdvve yojayāmāsuḥ|

XXXVIII tatastasya vāme dakṣiṇe ca dvau cairau tena sākaṃ kruśena vividhuḥ|

XXXIX tadā pānthā nijaśiro lāḍayitvā taṃ nindanto jagaduḥ,

XL he īśvaramandirabhañjaka dinatraye tannirmmātaḥ svaṃ rakṣa, cettvamiśvarasutastarhi kruśādavaroha|

XLI pradhānayājakādhyāpakaprācīnāśca tathā tiraskṛtya jagaduḥ,

XLII so'nyajanānāvāt, kintu svamavituṃ na śaknoti| yadiśrāyelo rājā bhavet, tarhīdānīmeva kruśādavarohatu, tena taṃ vayaṃ pratyeṣyāmaḥ|

XLIII sa īsvare pratyāsāmakarot, yadiśvarastasmin san-
tuṣṭastarhīdānīmeva tamavet, yataḥ sa uktavān ahamīśvarasutaḥ|

XLIV yau stenau sākaṁ tena kruśena viddhau tau tadvadeva taṁ
ninindatuḥ|

XLV tadā dvitīyayāmāt tṛtīyayāmaṁ yāvat sarvvadeśe tamiraṁ
babhūva,

XLVI tṛtīyayāme "elī elī lāmā śivaktanī", arthāt madīśvara madīśvara
kuto māmatyākṣiḥ? yīśuruccairiti jagāda|

XLVII tadā tatra sthitāḥ kecit tat śrūtvā babhāṣire, ayam eliyamāhūyati|

XLVIII teṣāṁ madhyād ekaḥ śighraṁ gatvā spañjaṁ grhītvā
tatrāmlarasaṁ dattvā nalena pātum tasmai dadau|

XLIX itare'kathayan tiṣṭhata, taṁ rakṣitum eliya āyāti naveti paśyāmaḥ|

L yīśuḥ punarucairāhūya prāṇān jahau|

LI tato mandirasya vicchedavasanam ūrdvvādadhō yāvat chidyamānaṁ
dvidhābhavat,

LII bhūmiścakampe bhūdharovyadīryaya ca| śmaśāne mukte
bhūripunyahavatāṁ suptadehā udatiṣṭhan,

LIII śmaśānād vahirbhūya tadutthānāt paraṁ puṇyapuraṁ gatvā bahu-
janān darśayāmāsuḥ|

LIV yīśurakṣaṇāya niyuktaḥ śatasenāpatistatsaṅginaśca tādr̥śīm
bhūkampādighaṭaṇāṁ dr̥ṣṭvā bhītā avadan, eṣa īśvaraputro bhavati|

LV yā bahuyoṣito yīśuṁ sevamānā gālīlastatpaścādāgatāstāsāṁ mad-
hye

LVI magdalīnī mariyam yākūbyośyo rmātā yā mariyam sibadiyaputrayo
rmātā ca yoṣita etā dūre tiṣṭhantyo dadr̥ṣuḥ|

LVII sandhyāyām satyam arimathiyānagarasya yūṣaphnāmā dhanī
manujo yīśoḥ śiśyatvāt

LVIII pilātasya samīpaṁ gatvā yīśoḥ kāyaṁ yayāce, tena pilātaḥ kāyaṁ
dātum ādideśa|

LIX yūṣaph tatkāyaṁ nītvā śucivastreṇacchādyā

LX svārthaṁ śaile yat śmaśānaṁ cakhāna, tanmadhye tatkāyaṁ
nidhāya tasya dvāri vṛhatpāṣāṇaṁ dadau|

LXI kintu magdalīnī mariyam anyamariyam ete striyau tatra
śmaśānasammukha upavivīśatuḥ|

LXII tadanantaram nistārotsavasyāyojanadināt pare'hani
pradhānayājakāḥ phirūśinaśca militvā pilātamupāgatyakathayan,

LXIII he maheccha sa pratārako jīvana akathayat, dinatrayāt paraṁ
śmaśānādutthāsyāmi tadvākyam smarāmo vayaṁ;

LXIV tasmāt tṛtīyadinaṁ yāvat tat śmaśānaṁ rakṣitumādīśatu,
nocet tacchiśyā yāminyāmāgatya taṁ hr̥tvā lokān vadīṣyanti, sa
śmaśānadudatiṣṭhat, tathā sati prathamabhrānteḥ śeṣīyabhrānti rmahatī
bhaviṣyati|

LXV tadā pilāta avādīt, yuṣmākaṁ samīpe rakṣigaṇa āste, yūyaṁ gatvā
yathā sādhyam rakṣayata|

LXVI tataste gatvā taddū[rapāṣāṇaṁ mudrāṅkitam kṛtvā rakṣigaṇam
niyojya śmaśānaṁ rakṣayāmāsuḥ|

XXVIII

1 tataḥ paraṁ viśrāmavārasya śeṣe saptāhprathamadinasya prabhote
jāte magdalīnī mariyam anyamariyam ca śmaśānaṁ draṣṭumāgatā|

II tadā mahān bhūkamp'o'bhavat; parameśvarīyadūtaḥ svargādavaruhya śmaśānadvārāt pāṣānamapasāryya taduparyyupa-viveśa|

III tadvadanam vidyudvat tejomayam vasanam himaśubhrañca|

IV tadānīm rakṣiṇastadbhayāt kampitā mṛtavad babhūvaḥ|

V sa dūto yoṣito jagāda, yūyam mā bhaiṣṭa, kruśahatayīsum mrgayadhve tadaḥam vedmi|

VI so'tra nāsti, yathāvadat tathoththitavān; etat prabhoḥ śayanasthānam paśyata|

VII tūrṇam gatvā tacchiṣyān iti vadata, sa śmaśānād udatiṣṭhat, yuṣmākamagre gālilam yāsyati yūyam tatra tam vīkṣiṣyadhve, paśyatāḥam vārttamimam yuṣmānavādiṣam|

VIII tatastā bhayāt mahānandāñca śmaśānāt tūrṇam bahirbhūya tacchiṣyān vārttam vaktum dhāvitavatyaḥ| kintu śiṣyān vārttam vaktum yānti, tadā yīsu rdarśanam dattvā tā jagāda,

IX yuṣmākam kalyāṇam bhūyāt, tatastā āgatya tatpādayoḥ patitvā praṇemuḥ|

X yī sustā avādīt, mā bibhīta, yūyam gatvā mama bhrātrṇ gālilam yātum vadata, tatra te mām draṅsyanti|

XI striyo gacchanti, tadā rakṣiṇām kecit puram gatvā yadyad ghaṭitam tatsarvvaṁ pradhānayājakān jñāpitavantah|

XII te prācīnaiḥ samam saṁsadam kṛtvā mantrayanto bahumudrāḥ senābhyo dattvā vadan,

XIII asmāsu nidriteṣu tacchiṣyā yāminyāmāgatya tam hr̥tvānayan, iti yūyam pracārayata|

XIV yadyetadadhipateḥ śrotragocaribhavet, tarhi tam bodhayitvā yuṣmānaviṣyāmaḥ|

XV tate mudrā gr̥hītvā śikṣānurūpaṁ karma cakruḥ, yihūdīyānām madhye tasyādyāpi kir̥nvadanti vidyate|

XVI ekādaśa śiṣyā yīsunirūpitāgālilasyādriṁ gatvā

XVII tatra tam saṁvīkṣya praṇemuḥ, kintu kecit sandigdhavantaḥ|

XVIII yī susteṣāṁ samīpamāgatya vyāhṛtavān, svargamedinyoḥ sarvvādhipatitvabhāro mayyarpita āste|

XIX ato yūyam prayāya sarvvadeśīyān śiṣyān kṛtvā pituḥ putrasya pavitrasyātmanaśca nāmnā tānavagāhayata; aḥam yuṣmān yadyadādiṣam tadapi pālayitum tānupādiṣata|

XX paśyata, jagadantaṁ yavat sadāham yuṣmābhiḥ sākam tiṣṭhāmi| iti|

mārkalikhitaḥ susaṁvādaḥ

I^I īśvaraputrasya yīśukhrīṣṭasya susaṁvādārambhaḥ|

II bhaviṣyadvādināṁ grantheṣu lipiritthamāste, paśya svakīyadūtantu tavāgre preṣayāmyaham| gatvā tvadiyapanthānaṁ sa hi pariṣkariṣyati|

III "parameśasya panthānaṁ pariṣkuruta sarvvataḥ| tasya rājapathañcaiva samānaṁ kurutādhunā|" ityetat prāntare vākyāṁ vadataḥ kasyacidravaḥ||

IV saeva yohan prāntare majjitavān tathā pāpamārjananimittam manovyāvarttakamajjanasya kathāñca pracāritavān|

V tato yihūdādeśayirūśālamnagaranivāsinaḥ sarvve lokā bahi rbhūtvā tasya samīpamāgatya svāni svāni pāpānyaṅgikṛtya yaddananadyām tena majjitā babhūvuḥ|

VI asya yohanaḥ paridheyāni kramelakalomajāni, tasya kaṭibandhanaṁ carmmajātam, tasya bhakṣyāni ca śūkakīṭā vanyamadhūni caśan|

VII sa pracārayan kathayāñcakre, ahaṁ namrībhūya yasya pādūkābandhanaṁ mocayitumapi na योग्यस्मि, tādrśo matto gurutara ekaḥ puruṣo matpaścādāgacchati|

VIII ahaṁ yuṣmān jale majjitavān kintu sa pavitra ātmāni saṁmajjayiṣyati|

IX aparañca tasminneva kāle gālilpradeśasya nāsaradgrāmād yīśurāgatya yohanā yaddananadyām majjito'bhūt|

X sa jalādutthitamātro meghadvāraṁ muktaṁ kapotavat svasyopari avarohantamātmānañca drṣṭavān|

XI tvaṁ mama priyaḥ putrastvayyeva mamamahāsantoṣa iyamākāṣiyā vāñi babhūva|

XII tasmin kāle ātmā taṁ prāntaramadhyaṁ nināya|

XIII atha sa catvāriṁśaddināni tasmin sthāne vanyapaśubhiḥ saha tiṣṭhan śaitānā pariḥṣitaḥ; paścāt svargiyadūtāstaṁ siṣevire|

XIV anantaraṁ yohani bandhanālaye baddhe sati yīśu rgālilpradeśamāgatya īśvararājyasya susaṁvādaṁ pracārayan kathayāmāsa,

XV kālaḥ sampūrṇa īśvararājyañca samīpamāgataṁ; atoheto ryūyaṁ manāṁsi vyāvarttayadhvaṁ susaṁvāde ca viśvāsita|

XVI tadanantaraṁ sa gālilīyasamudrasya tīre gacchan śimon tasya bhrātā andriyanāmā ca imau dvau janau matsyadhāriṇau sāgaramadhye jālān prakṣīpantau drṣṭvā tāvavadat,

XVII yuvāṁ mama paścādāgacchataṁ, yuvamaḥaṁ manuṣyadhāriṇau kariṣyāmi|

XVIII tatastau tatkṣaṇameva jālāni parityajya tasya paścāt jagmatuḥ|

XIX tataḥ paraṁ tatsthānāt kiñcid dūraṁ gatvā sa sivadiputrayākūb tadbhrātṛyohan ca imau naukāyāṁ jālānāṁ jirṇamuddhārayantau drṣṭvā tāvāhūyat|

XX tatastau naukāyāṁ vetanabhugbhiḥ sahitaṁ svapitaraṁ vihāya tatpaścādīyatuh|

XXI tataḥ paraṁ kapharnāhūmnāmakaṁ nagaramupasthāya sa viśrāmadivase bhajanagrahaṁ praviśya samupadīdeśa|

XXII tasyopadeśallokā āscaryyaṁ menire yataḥ sodhyāpakāiva nopadiśan prabhāvavāniva propadideśa|

XXIII aparaiṅca tasmin bhajanagr̥he apavitrabhūtena grasta eko mānuṣa āsit| sa citsabdāṁ kṛtvā kathayāñcace

XXIV bho nāsaratiya yīso tvamasmān tyaja, tvayā sahāsmākaṁ kaḥ sambandhaḥ? tvaṁ kimasmān nāsayituṁ samāgataḥ? tvamīśvarasya pavitraloka ityahaṁ jānāmi|

XXV tadā yīstam tarjayitvā jagāda tūṣṇīm bhava ito bahirbhava ca|

XXVI tataḥ so'pavitrabhūtastaṁ sampīḍya atyucāiścītkṛtya nirjagāma|

XXVII tenaiva sarvve camatkṛtya parasparaṁ kathayāñcakrire, aho kimidaṁ? kīdr̥śo'yaṁ navya upadeśaḥ? anena prabhāvenāpavitrabhūteṣvājñāpīteṣu te tadājñānuvarttino bhavanti|

XXVIII tadā tasya yaśo gālilāscaturdiksthasarvvadeśān vyāpnot|

XXIX aparaiṅca te bhajanagr̥hād bahi rbhūtvā yākūbyohanbhyāṁ saha śimona āndriyasya ca niveśanaṁ praviviśuḥ|

XXX tadā pitarasya śvaśrūrjvarapīḍitā śayyāyāmāsta iti te taṁ jhaṭiti vijñāpayāñcakruḥ|

XXXI tataḥ sa āgatya tasyā hastaṁ dhṛtvā tāmudasthāpayat; tadaiva tām jvaro'tyākṣit tataḥ paraṁ sā tān siṣeve|

XXXII athāstaṁ gate ravau sandhyākāle sati lokāstatsamīpaṁ sarvvān rogiṇo bhūtadhṛtāmśca samāninyuḥ|

XXXIII sarvve nāgarikā lokā dvāri saṁmilitāśca|

XXXIV tataḥ sa nānāvīdharogiṇo bahūn manuḥjanarogiṇaścakāra tathā bahūn bhūtān tyājyāñcakāra tān bhūtān kimapi vākyāṁ vaktuṁ niṣēdha ca yatohetoste tamajānan|

XXXV aparaiṅca so'tipratyūṣe vastutastu rātrīśeṣe samutthāya bahirbhūya nirjanaṁ sthānaṁ gatvā tatra prārthayāñcakre|

XXXVI anantaraṁ śimon tatsaṅgīnaśca tasya paścād gata vantaḥ|

XXXVII taduddeśaṁ prāpya tamavadan sarvve lokāstvām mṛgayante|

XXXVIII tadā so'kathayat āgacchata vyaṁ samīpasthāni nāgarāṇi yāmaḥ, yato'haṁ tatra kathāṁ pracārayituṁ bahirāgamam|

XXXIX atha sa teṣāṁ gālilpradeśasya sarvveṣu bhajanagr̥heṣu kathāḥ pracārayāñcakre bhūtānatyājyāñca|

XL anantarekaḥ kuṣṭhī samāgatya tatsammukhe jānupātaṁ vinayañca kṛtvā kathitavān yadi bhavān icchati tarhi māṁ pariṣkarttuṁ śaknoti|

XLI tataḥ kṛpālu ryīśuḥ karau prasāryya taṁ spaṣtvā kathayāmāsa

XLII mamecchā vidyate tvaṁ pariṣkṛto bhava| etatkathāyāḥ kathanamātrāt sa kuṣṭhī rogānmuktaḥ pariṣkṛto'bhavat|

XLIII tadā sa taṁ viśṛjan gāḍhamādiśya jagāda

XLIV sāvadhāno bhava kathāmimāṁ kamapi mā vada; svātmānaṁ yājakaṁ darśaya, lokebhyaḥ svapariṣkṛteḥ pramāṇadānāya mūsānirṇītaṁ yaddānaṁ tadutsṛjasva ca|

XLV kintu sa gatvā tat karma itthaṁ vistāryya pracārayituṁ prārebhe tenaiva yīśuḥ punaḥ saprakāśaṁ nāgaraṁ praveṣtuṁ nāśaknot tato- heterobahiḥ kānanasthāne tasyau; tathāpi caturddigbhyo lokāstasya samīpamāyayuḥ|

II

I tadanantaram yīśai katipayadināni vilambya punaḥ kapharnāhūmnagaram praviṣṭe sa gr̥ha āsta itī kimvadantyā tatkṣaṇam tatsamīpam bahavo lokā āgatya samupatasthuḥ,

II tasmād gr̥hamadhye sarvveṣām kṛte sthānam nābhavad dvāryasya caturdikṣvapi nābhavat, tatkāle sa tān prati kathām pracārayāñcakre|

III tataḥ param lokāścaturbhi rmānavairekaṁ pakṣāghātinam vāhayitvā tatsamīpam āninyuḥ|

IV kintu janānām bahutvāt taṁ yīsoḥ sammukhamānetuṁ na śaknuvanto yasmin sthāne sa āste taduparigr̥hapṛṣṭhaṁ khanitvā chidram kṛtvā tena mārgeṇa saśayam pakṣāghātinam avarohayāmāsuḥ|

V tato yīusteṣām viśvāsam dṛṣṭvā taṁ pakṣāghātinam babhāṣe he vatsa tava pāpānām mārjanam bhavatu|

VI tadā kiyanto dhyāpakāstatropaviśanto manobhi rvitarkayāñcakruḥ, eṣa manuṣya etādṛśīmīśvaranindām kathām kutaḥ kathayati?

VII īśvaram vinā pāpāni mārṣṭuṁ kasya sāmartyam āste?

VIII itthaṁ te vitarkayanti yīstatkṣaṇam manasā tad budvā tānavadad yūyamantaḥkaraṇaiḥ kuta etāni vitarkayatha?

IX tadanantaram yīstatststhānāt punaḥ samudrataṁ yayau; lokani-vahe tatsamīpamāgate sa tān samupadideśa|

X kintu pṛthivyām pāpāni mārṣṭuṁ manuṣyaputrasya sāmartyamasti, etad yuṣmān jñāpayitūṁ (sa tasmai pakṣāghātine kathayāmāsa)

XI uttiṣṭha tava śayyām gr̥hītvā svagr̥haṁ yāhi, ahaṁ tvāmidam ājñāpayāmi|

XII tataḥ sa tatkṣaṇam utthāya śayyām gr̥hītvā sarvveṣām sāksāt jagāma; sarve vismitā etādṛśam karma vayam kadāpi nāpaśyāma, imām kathām kathayitveśvaram dhanyamabruvan|

XIII tadanantaram yīstatststhānāt punaḥ samudrataṁ yayau; lokani-vahe tatsamīpamāgate sa tān samupadideśa|

XIV atha gacchan karaśācayagr̥ha upaviṣṭam ālphīyaputraṁ levim dṛṣṭvā tamāhūya kathitavān matpaścāt tvāmāmaccha tataḥ sa utthāya tatpaścād yayau|

XV anantaram yīśau tasya gr̥he bhoktum upaviṣṭe bahavaḥ kara-mañcāyinaḥ pāpinaśca tena tacchişyaisāca sahopaviśuḥ, yato bahavas-
tatpaścādājagmuḥ|

XVI tadā sa karamañcāyibhiḥ pāpibhiśca saha khādati, tad dṛṣṭvādhyāpakāḥ phirūśinaśca tasya śiṣyānūcuḥ karamañcāyibhiḥ pāpibhiśca sahayam kuto bhūmkte pivati ca?

XVII tadvākyam śrutvā yīśuḥ pratyuvāca, arogilokānām cikitsakena prayo-
janaṁ nāsti, kintu rogiṇāmeva; ahaṁ dhārmikānāhvātuṁ nāgataḥ
kintu mano vyāvarttayitūṁ pāpina eva|

XVIII tataḥ param yohanaḥ phirūśināñcopavāsācāriśiṣyā yīsoḥ samīpam āgatya kathayāmāsuḥ, yohanaḥ phirūśināñca śiṣyā upavasanti kintu bhavataḥ śiṣyā nopavasanti kim kāraṇamasya?

XIX tadā yīstān babhāṣe yāvat kālām sakhibhiḥ saha kanyāyā varastiṣṭhati tāvatkālam te kimupavastuṁ śaknuvanti? yāvatkālam varastaiḥ saha tiṣṭhati tāvatkālam ta upavastuṁ na śaknuvanti|

XX yasmin kāle tebhyaḥ sakāśād varo neṣyate sa kāla āgacchati, tasmin kāle te janā upavasyanti|

XXI kopi janaḥ purātanavastre nūtanavastraṁ na sīvyati, yato nūtanavastreṇa saha sevane kṛte jīrṇaṁ vastraṁ chidyate tasmāt puna rmahat chidraṁ jāyate|

XXII kopi janaḥ purātanakutūṣu nūtanam drākṣārasam na sthāpayati, yato nūtanadrākṣārasasya tejasā tāḥ kutvo vidīryante tato drākṣārasaśca patati kutvaśca naśyanti, ataeva nūtanadrākṣāraso nūtanakutūṣu sthāpanīyaḥ|

XXIII tadanantaraṁ yīsu ryadā viśrāmavāre śasyakṣetreṇa gacchati tadā tasya śiṣyā gacchantaḥ śasyamañjarīschettuṁ pravṛttāḥ|

XXIV ataḥ phirūśino yīsave kathayāmāsuḥ paśyatu viśrāmavāsare yat karma na kartavyam tad ime kutaḥ kurvanti?

XXV tadā sa tebhyo'kathayat dāyūd tatsaṁgīnaśca bhakṣyābhāvāt kṣudhitāḥ santo yat karma kṛtavantastat kiṁ yuṣmābhi rna paṭhitam?

XXVI abiyātharnāmake mahāyājakatām kurvati sa kathamiśvarasyāvāsam praviśya ye darśanīyapūpā yājakān vinānyasya kasyāpi na bhakṣyāstāneva bubhujе saṅgilokebhyo'pi dadau|

XXVII so'paramāpi jagāda, viśrāmavāro manuṣyārthameva nirūpito'sti kintu manuṣyo viśrāmavārārthaṁ naiva|

XXVIII manuṣyaputro viśrāmavārasyāpi prabhurāste|

III

I anantaraṁ yīsuḥ puna rbhajanagrhaṁ praviṣṭastasmin sthāne śuṣkahasta eko mānava āsīt|

II sa viśrāmavāre tamarogīnaṁ kariṣyati navetyatra bahavastam apavadiṭuṁ chidramapekṣitavantaḥ|

III tadā sa taṁ śuṣkahastaṁ manuṣyaṁ jagāda madhyasthāne tvamutiṣṭha|

IV tataḥ paraṁ sa tān papraccha viśrāmavāre hitamahitaṁ tathā hi prānarakṣā vā prānanāśa eṣāṁ madhye kiṁ karaṇīyam ? kintu te niḥśabdāstastuḥ|

V tadā sa teṣāmantahaḥkaraṇānāṁ kāṭhinyāddheto rduḥkhiṭaḥ krodhāt cartuḥdaśo dṛṣṭavān taṁ mānuṣaṁ gaditavān taṁ hastaṁ vistāraya, tatastena haste viṣṭṛte taddhasto'nyahastavad arogo jātaḥ|

VI atha phirūśinaḥ prasthāya taṁ nāśayituṁ herodīyaiḥ saha mantrayitumārebhire|

VII ataeva yīstatsthānaṁ parityajya śiṣyaiḥ saha punaḥ sāgarasamīpaṁ gataḥ;

VIII tato gālilyihūdā-yirūśālam-idom-yardannadipārasthānebhyo lokasamūhastasya paścād gataḥ; tadanyaḥ sorasīdanoḥ samīpavāsilokasamūhaśca tasya mahākarmaṇāṁ vārttaṁ śrutvā tasya sannidhimāgataḥ|

IX tadā lokasamūhaścet tasyopari patati ityāśaṅkya sa nāvamekām nikaṭe sthāpayituṁ śiṣyānādiṣṭavān|

X yato'nekamanuṣyāṇāmārogyakaraṇād vyādhigrastāḥ sarvve taṁ spraṣṭuṁ parasparaṁ balena yatnavantaḥ|

XI aparāñca apavitrabhūtāstaṁ dṛṣṭvā taccaraṇayoḥ patitvā procaiḥ procuḥ, tvamiśvarasya putraḥ|

XII kintu sa tān dṛḍham aṅgīṇāpya svaṁ paricāyituṁ niṣiddhavaṅ|

XIII anantaram sa parvvatamāruhya yaṁ yaṁ praticchā taṁ tamāhūtavān tataste tatsamīpamāgatāḥ|

XIV tadā sa dvādaśajanān svena saha sthātuṁ susamvādapracārāya preritā bhavituṁ

XV sarvaprakāravādhinām śamanakaraṇāya prabhāvaṁ prāptuṁ bhūtān tyājayituṅca niyuktavān|

XVI teṣāṁ nāmānīmāni, śimon sivadiputro

XVII yākūb tasya bhrātā yohan ca āndriyaḥ philipo barthalamayaḥ,

XVIII mathī thomā ca ālphīyaputro yākūb thaddīyaḥ kinānīyaḥ śimon yastaṁ parahasteṣvarpayiṣyati sa iṣkariyotiṣyayihūdāśca|

XIX sa śimone pitara ityupanāma dadau yākūbyohanbhyām ca binerigiś arthato meghanādaputrāvityupanāma dadau|

XX anantaram te niveśanaṁ gatāḥ, kintu tatrāpi punarmahān janasamāgamo 'bhavat tasmātte bhoktumapyavakāśaṁ na prāptāḥ|

XXI tatastasya suhṛllokā imām vārttām prāpya sa hatajñānobhūd iti kathāṁ kathayitvā taṁ dhṛtvānetuṁ gatāḥ|

XXII aparāñca yirūśālama āgatā ye ye'dhyāpakāste jagadurayaṁ puruṣo bhūtapatyābiṣṭastena bhūtapatinā bhūtān tyājayati|

XXIII tatastānāhūya yīṣu rdrṣṭāntaiḥ kathāṁ kathitavān śaitān kathāṁ śaitānaṁ tyājayituṁ śaknoti?

XXIV kiñcana rājyaṁ yadi svavirodhena pṛthag bhavati tarhi tad rājyaṁ sthiraṁ sthātuṁ na śaknoti|

XXV tathā kasyāpi parivāro yadi parasparaṁ virodhi bhavati tarhi sopi parivāraḥ sthiraṁ sthātuṁ na śaknoti|

XXVI tadvat śaitān yadi svavipakṣatayā uttiṣṭhan bhinno bhavati tarhi sopi sthiraṁ sthātuṁ na śaknoti kintūcchinno bhavati|

XXVII aparāñca prabalaṁ janāṁ prathamaṁ na baddhā kopi tasya gṛhaṁ praviśya dravyāṇi luṅṭhayituṁ na śaknoti, taṁ badvvaiva tasya gṛhasya dravyāṇi luṅṭhayituṁ śaknoti|

XXVIII atoheto ryuṣmabhyamaḥaṁ satyaṁ kathayāmi manuṣyāṇāṁ santānā yāni yāni pāpānīśvaranindāñca kurvvanti teṣāṁ tatsarvveṣāmaparādhānāṁ kṣamā bhavituṁ śaknoti,

XXIX kintu yaḥ kaścit pavitramātmānaṁ nindati tasyāparādhasya kṣamā kadāpi na bhaviṣyati sonantadaṇḍasyārho bhaviṣyati|

XXX tasyāpavitrabhūto'sti teṣāmetatkathāhetoḥ sa itthaṁ kathitavān|

XXXI atha tasya mātā bhrātṛganaścāgatya bahistiṣṭhanato lokān preṣya tamāhūtavantāḥ|

XXXII tatastatsannidhau samupaviṣṭā lokāstaṁ babhāṣire paśya bahistava mātā bhrātaraśca tvām anvicchanti|

XXXIII tadā sa tān pratyuvāca mama mātā kā bhrātaro vā ke? tataḥ paraṁ sa svamīpopaviṣṭān śiṣyān prati avalokanaṁ kṛtvā kathayāmāsa

XXXIV paśyataite mama mātā bhrātaraśca|

XXXV yaḥ kaścid īśvarasyeṣṭāṁ kriyāṁ karoti sa eva mama bhrātā bhagini mātā ca|

IV

I anantaram sa samudrataṭe punarupadeṣṭuṁ prārebhe, tatastatra bahujanānāṁ samāgamāt sa sāgaropari naukāmāruhya samupaviṣṭaḥ; sarvve lokāḥ samudrakūle tasthuḥ|

II tadā sa dṛṣṭāntakathābhi rbahūpadiṣṭavān upadiśamśca kathitavān,

III avadhānam kuruta, eko bijavaptā bijāni vaptum gataḥ;

IV vapanakāle kiyanti bijāni mārgapāśve patitāni, tata ākāśiyapakṣiṇa etya tāni cakhāduḥ|

V kiyanti bijāni svalpamṛttikāvātspāṣāṇabhūmau patitāni tāni mṛdolpatvāt śighramaṅkuritāni;

VI kintūdite sūryye dagdhāni tathā mūlāno nādhogatatvāt suṣkāni ca |

VII kiyanti bijāni kaṅṭakivanamadhye patitāni tataḥ kaṅṭakāni saṁvṛdvya tāni jagrasustāni na ca phalitāni|

VIII tathā kiyanti bijānyuttamabhūmau patitāni tāni saṁvṛdvya phalānyutpādītāni kiyanti bijāni trimśadguṇāni kiyanti ṣaṣṭiguṇāni kiyanti śataguṇāni phalāni phalitavanti|

IX atha sa tānavadat yasya śrotum kaṅṭau staḥ sa śṛnotu|

X tadanantaram nirjanasamaye tatsaṅgino dvādaśaśiṣyāśca taṁ tad-dṛṣṭāntavākyaśyārtham papracchuḥ|

XI tadā sa tānuditavān īśvararājyasya nigūḍhavākyaṁ boddhum yuṣmākamadhikāro'sti;

XII kintu ye vahirbhūtāḥ "te paśyantaḥ paśyanti kintu na jānanti, śṛṅvantaḥ śṛṅvanti kintu na budhyante, cettai rmanaḥsu kadāpi parivartiteṣu teṣāṁ pāpānyamocayiṣyanta," atohetostān prati dṛṣṭāntaireva tāni mayā kathitāni|

XIII atha sa kathitavān yūyaṁ kimetad dṛṣṭāntavākyaṁ na budhyadhve? tarhi kathāṁ sarvvān dṛṣṭāntāna bhotsyadhve?

XIV bijavaptā vākyaṁ rūpāni bijāni vapati;

XV tatra ye ye lokā vākyaṁ śṛṅvanti, kintu śrutamātrāt śaitān śighramāgatya teṣāṁ manaḥsūptāni tāni vākyaṁ rūpāni bijānyapanayati taeva uptabijamārgapārśvesvarūpāḥ|

XVI ye janā vākyaṁ śrutvā sahasā paramānandena gṛhlanti, kintu hṛdi sthairyyābhāvāt kiñcit kālamātram tiṣṭhanti tatpascāt tadvākyaheṭoḥ

XVII kutracit kleśe upadrave vā samupasthite tadaiva vighnaṁ prāpnuvanti taeva uptabijapāṣāṇabhūmisvarūpāḥ|

XVIII ye janāḥ kathāṁ śṛṅvanti kintu sāmsārikī cintā dhanabhrānti rviṣayalobhaśca ete sarvve upasthāya tāṁ kathāṁ grasanti tataḥ mā viphalā bhavati

XIX taeva uptabijasakaṅṭakabhūmisvarūpāḥ|

XX ye janā vākyaṁ śrutvā gṛhlanti teṣāṁ kasya vā trimśadguṇāni kasya vā ṣaṣṭiguṇāni kasya vā śataguṇāni phalāni bhavanti taeva uptabijorvvarabhūmisvarūpāḥ|

XXI tadā so'paramapi kathitavān kopi jano dipādhāraṁ parityajya dṛoṇasyādhaḥ khatvāyā adhe vā sthāpayitum dipamānayati kim?

XXII atoheto ryanna prakāśayiṣyate tādṛg lukkāyitaṁ kimapi vastu nāsti; yad vyaktaṁ na bhaviṣyati tādṛśaṁ guptaṁ kimapi vastu nāsti|

XXIII yasya śrotum kaṅṭau staḥ sa śṛnotu|

XXIV aparamapi kathitavān yūyaṁ yad yad vākyaṁ śṛṅvatha tatra sāvadhānā bhavata, yato yūyaṁ yena parimāṇena parimātha tenaiva parimāṇena yuṣmadarthamapi parimāsyate; śrotāro yūyaṁ yuṣmabhyamadhikāṁ dāsyate|

XXV yasyāśraye varddhate tasmai aparamapi dāsyate, kintu yasyāśraye na varddhate tasya yat kiñcidasti tadapi tasmān neṣyate|

XXVI anantaram sa kathitavān eko lokah kṣetre bījānyuptvā

XXVII jāgarāṇanidrābhyāṃ divānīsaṃ gamayati, parantu tadvījaṃ ta-
syājñātarūpeṇāṅkurayati varddhate ca;

XXVIII yatohetoḥ prathamataḥ patrāṇi tataḥ paraṃ kaṇiśāni tatpaścāt
kaṇiśapūrṇāni śasyāni bhūmiḥ svayamutpādayati;

XXIX kintu phaleṣu pakkeṣu śasyacchedanakālāṃ jñātvā sa tatkṣaṇaṃ
śasyāni chinatti, anena tulyamiśvararājyaṃ|

XXX punaḥ so'kathayad īśvararājyaṃ kena samaṃ? kena vastunā saha
vā tadupamāsyāmi?

XXXI tat sarṣapaikena tulyaṃ yato mṛḍi vapanakāle sarṣapabījaṃ
sarvvapṛthivīsthabijāt kṣudraṃ

XXXII kintu vapanāt paraṃ aṅkurayitvā sarvvaśākād bṛhad bhavati,
tasya bṛhatyaḥ śākhāśca jāyante tatatacchāyāṃ pakṣiṇa āśrayante|

XXXIII itthaṃ teṣāṃ bodhānurūpaṃ so'nekaḍṣṭāntaistānupadiṣṭavān,

XXXIV ḍṛṣṭāntaṃ vinā kāmapī kathāṃ tebhyo na kathitavān paścān
nirjane sa śiṣyān sarvvadṛṣṭāntārthaṃ bodhitavān|

XXXV taddinasya sandhyāyāṃ sa tebhyo'kathayad āgacchata vayaṃ
pāraṃ yāma|

XXXVI tadā te lokān viśṛjya tamavilambaṃ gṛhītvā naukayā pratasthire;
aparā api nāvastayā saha sthitāḥ|

XXXVII tataḥ paraṃ mahājhañbhśagamāt nau rdolāyamānā taraṅgeṇa
jalaiḥ pūrṇābhavacca|

XXXVIII tadā sa naukācaścādbhāge upadhāne śiro nidhāya nidrita āsīt
tatataḥ taṃ jāgarayitvā jagaduḥ, he prabho, asmākaṃ prāṇā yānti kimatra
bhavataścintā nāsti?

XXXIX tadā sa utthāya vāyuṃ tarjitavān samudrañcoktavān śāntaḥ
susthiraśca bhava; tato vāyuḥ nivṛtte'bdhīrnīstaraṅgobhūt|

XL tadā sa tānuvāca yūyaṃ kuta etādṛkśāṅkākulā bhavata? kiṃ vo
viśvāso nāsti?

XLI tasmātte'tivabhītāḥ parasparaṃ vaktumārebhire, aho vāyuḥ sind-
huścāsyā nideśagrāhiṇau kīḍṛgayaṃ manujaḥ|

V

I atha tū sindhupāraṃ gatvā gideriyapradeśa upatasthuḥ|

II naukāto nirgatamātrād apavitrabhūtagrasta ekaḥ śmaśānādetya taṃ
sākṣac cakāra|

III sa śmaśāne'vātsīt kopī taṃ śṛṅkhalena badvā sthāpayitum
nāśaknot|

IV janairvāraṃ niḡaḍaiḥ śṛṅkhalaiśca sa baddhopī śṛṅkhalānyākṛṣya
mocitavān niḡaḍāni ca bhaṃktvā khaṇḍaṃ khaṇḍaṃ kṛtavān kopī taṃ
vaśīkarttuṃ na śāśaka|

V divānīsaṃ sadā parvvataṃ śmaśānañca bhramitvā cītsabdaṃ kṛtavān
grāvabhiśca svayaṃ svaṃ kṛtavān|

VI sa yīsuṃ dūrāt paśyanneva dhāvan taṃ praṇānāma ucāiru-
vaṃścovāca,

VII he sarvvoparistheśvaraputra yīso bhavatā saha me kaḥ samband-
haḥ? ahaṃ tvāmīśvareṇa śāpaye māṃ mā yātaya|

VIII yato yīsuṣtaṃ kathitavān re apavitrabhūta, asmānnarād bahir-
nir-gaccha|

IX atha sa taṁ prṣṭavān kinte nāma? tena pratyuktaṁ vayamaneke 'smastato'smannāma bāhini|

X tatosmān deśāna preṣayeti te taṁ prārthayanta|

XI tadānīm parvataṁ nikaṣā bṛhan varāhavrajaścaraṇāsīt|

XII tasmād bhūtā vinayena jagaduḥ, amuṁ varāhavrajam āśrayitum asmān prahiṇu|

XIII yīsunānujñāste'pavitrabhūtā bahirniryāya varāhavrajam prāviśan tataḥ sarvve varāhā vastutastu prāyodvisahasrasamṅkhyakāḥ kaṭakena mahājavād dhāvantaḥ sindhau prāṇan jahuḥ|

XIV tasmād varāhāpālakāḥ palāyamānāḥ pure grāme ca tadvārttaṁ kathayāñcakruḥ| tadā lokā ghaṭitaṁ tatkāryyaṁ draṣṭuṁ bahirjagmuḥ

XV yīsoḥ sannidhiṁ gatvā taṁ bhūtagrastam arthād bāhiniḥbhūtagrastaṁ naraṁ savastraṁ sacetanaṁ samupaviṣṭaṅca dr̥ṣṭvā bibhyuḥ|

XVI tato dr̥ṣṭatatkāryyalokāstasya bhūtagrastanarasya varāhavrajasyāpi tāṁ dhaṭanāṁ varṇayāmāsuḥ|

XVII tataste svasimāto bahirgantūṁ yīsuṁ vinetumārebhire|

XVIII atha tasya naukārohaṅakāle sa bhūtamukto nā yīsunā saha sthātūṁ prārthayate;

XIX kintu sa tamananumatya kathitavān tvaṁ nijātmīyānāṁ samīpaṁ gr̥haṅca gaccha prabhustvayī kṛpāṁ kṛtvā yāni karmmaṇi kṛtavān tāni tān jñāpaya|

XX ataḥ sa prasthāya yīsunā kṛtaṁ tatsarvvāścaryyaṁ karmma dikāpalidese pracārayitūṁ prārabdhavān tataḥ sarvve lokā āścaryyaṁ manire|

XXI anantaram yīsau nāvā punaranyapāra uttīrṇe sindhutaṭe ca tiṣṭhati sati tatsamīpe bahulokānāṁ samāgamobhūt|

XXII aparaṁ yāyīr nāmnā kaścid bhajanagr̥hasyādhipa āgatya taṁ dr̥ṣṭvaiva caraṇayoḥ patitvā bahu nivedya kathitavān;

XXIII mama kanyā mṛtaprāyābhūd ato bhavānetya tadārogyāya tasyā gātre hastam arpayatu tenaiva sā jīviṣyati|

XXIV tadā yī sustena saha calitaḥ kintu tatpaścād bahulokāścalitvā tadgātre patitaḥ|

XXV atha dvādaśavarṣāṇi pradararogeṇa

XXVI śirṇā cikitsakānāṁ nānācikitsābhiśca duḥkhaṁ bhuktavati ca sarvvasvaṁ vyayitvāpi nārogyaṁ prāptā ca punarāpi piḍitāśicca

XXVII yā strī sā yīso rvārttāṁ prāpya manasākathayat yadyahaṁ tasya vastramātra spraṣṭuṁ labheyaṁ tadā rogahīnā bhaviṣyāmi|

XXVIII atohetoḥ sā lokāraṇyamadhye tatpaścādāgatya tasya vastraṁ pasparśa|

XXIX tenaiva tatkṣaṇaṁ tasyā raktasrotaḥ śuṣkaṁ svayaṁ tasmād rogānmuktā ityapi dehe'nubhūtā|

XXX atha svamāt śakti nr̥igatā yīsuretanmanasā jñātvā lokanivahaṁ prati mukhaṁ vyāvṛtya prṣṭavān kena madvastraṁ spr̥ṣṭam?

XXXI tatastasya śiṣyā ūcuḥ bhavato vapuṣi lokāḥ saṁgharṣanti tad dr̥ṣṭvā kena madvastraṁ spr̥ṣṭamiti kutaḥ kathayati?

XXXII kintu kena tat karmma kṛtaṁ tad draṣṭuṁ yīsuścaturdiśo dr̥ṣṭavān|

XXXIII tataḥ sā strī bhītā kampitā ca satī svasyā rukpratikriyā jāteti jñātvāgatya tatsammukhe paṭivā sarvvavṛttāntaṁ satyaṁ tasmai kathayāmasa|

XXXIV tadānim yīṣustāṁ gaditavān, he kanye tava pratitistvām arogāmakarot tvaṁ kṣemeṇa vraja svarogānmuktā ca tiṣṭha|

XXXV itivākyavadanakāle bhajanagrḥhādhipasya niveśanāl lokā etyādhipaṁ babhāṣire tava kanyā mṛtā tasmād guruṁ punaḥ kutaḥ kliśnāsi?

XXXVI kintu yīṣustad vākyāṁ śrutvaiva bhajanagrḥhādhipaṁ gaditavān mā bhaiṣiḥ kevalaṁ viśvāsihi|

XXXVII atha pitaro yākūb tadbhrātā yohan ca etān vinā kamapi svapaścād yātuṁ nānvamanyata|

XXXVIII tasya bhajanagrḥhādhipasya niveśanasamīpam āgatya kalahaṁ bahurodanaṁ vilāpañca kurvvato lokān dadarśa|

XXXIX tasmān niveśanaṁ praviśya proktavān yūyaṁ kuta itthaṁ kalahaṁ rodanañca kurutha? kanyā na mṛtā nidrāti|

XL tasmātte tamupajahasuḥ kintu yīṣuḥ sarvvāna bahiṣkṛtya kanyāyāḥ pitarau svasaṅginaśca grḥitvā yatra kanyāsīt tat sthānaṁ praviṣṭavān|

XLI atha sa tasyāḥ kanyāyā hastau dhṛtvā tāṁ babhāṣe ṭālithā kūmī, arthato he kanye tvamuttiṣṭha ityājñāpayāmi|

XLII tunaiva tatkṣaṇaṁ sā dvādaśavarṣavayaskā kanyā potthāya calitumārebhe, itaḥ sarvve mahāvismayaṁ gatāḥ|

XLIII tata etasyai kiñcit khādyāṁ datteti kathayitvā etatkarma kamapi na jñāpayateti drḍhamādiṣṭavān|

VI

I anantaraṁ sa tatsthānāt prasthāya svapradeśamāgataḥ śiṣyāśca tatpaścād gatāḥ|

II atha viśrāmavāre sati sa bhajanagrḥe upadeṣṭumārabdhavān tato'neke lokāstatkathāṁ śrutvā vismitya jagaduḥ, asya manujasya īdrśī āścaryyakriyā kasmāj jātā? tathā svakarābhyāṁ itthamadbhutaṁ karma karttāṁ etasmai kathaṁ jñānaṁ dattam?

III kimayaṁ mariyamaḥ putrastajñā no? kimayaṁ yākūb-yosi-yihudā-simonaṁ bhrātā no? asya bhaginyaḥ kimihāsmābhiḥ saha no? itthaṁ te tadarthe pratyūhaṁ gatāḥ|

IV tadā yīṣuste bhyo'kathayat svadeśaṁ svakuṭumbān svaparijanāṁśca vinā kutrāpi bhaviṣyadvādī asatkṛto na bhavati|

V aparāñca teṣāmapratyayāt sa vismitaḥ kiyatāṁ rogiṇāṁ vapuṣṣu has-tam arpayitvā kevalaṁ teṣāmārogyakaraṇād anyat kimapi citrakāryyaṁ karttām na śaktaḥ|

VI atha sa caturdikṣtha grāmān bhramitvā upadiṣṭavān

VII dvādaśaśiṣyān āhūya amedhyabhūtān vaśīkarttām śaktim dattvā teṣāṁ dvau dvau jano preṣitavān|

VIII punarityādīśad yūyam ekaikāṁ yaṣṭim vinā vastrasaṁpuṭaḥ pūpaḥ kaṭibandhe tāmrakhaṇḍaṁ eṣāṁ kimapi mā grahlīta,

IX mārgayātrāyai pādeṣūpānahau dattvā dve uttariye mā paridhadv-vaṁ|

X aparamapyuktam tena yūyam yasyām puryyām yasya niveśanam pravekṣyatha tām purīm yāvanna tyakṣyatha tāvat tanniveśane sthāsyatha|

XI tatra yadi kepi yuṣmākamātithyam na vidadhati yuṣmākam kathāśca na śrīvanti tarhi tatsthānāt prasthānasamaye teṣām viruddham sākṣyam dātum svapādānāspḥālya rajah sampātayata; aham yuṣmā yathārtham vacmi vicāradine tannagarasyāvasthātaḥ sidomāmorayo rnaragarayoravasthā sahyatarā bhaviṣyati|

XII atha te gatvā lokānām manaḥparāvarttanīḥ kathā pracāritavantaḥ|

XIII evamanekān bhūtāmśca tyājitavantastathā tailena marddayitvā bahūn janānarogānakārṣuḥ|

XIV ittham tasya sukhyātiścaturdiśo vyāptā tadā herod rājā tannīśamya kathitavān, yohan majjakaḥ śmaśānād utthita atohetostena sarvvā eṭā adbhutakriyāḥ prakāśante|

XV anye'kathayan ayam eliyaḥ, kepi kathitavanta eṣa bhaviṣyadvādī yadvā bhaviṣyadvādīnām sadrśa ekoyam|

XVI kintu herod ityākarnya bhāsitavān yasyāham śiraśchinnavān sa eva yohanayam sa śmaśānādudatiṣṭhat|

XVII pūrvvam svabhrātuḥ philipasya patnyā udvāham kṛtavantaḥ herodaḥ yohanavādīt svabhātrvadhū rna vivāhya|

XVIII ataḥ kāraṇāt herod lokaḥ prahitya yohanam dhṛtvā bandhanālaye baddhavān|

XIX herodiyā tasmai yohane prakupyā tam hantum aicchat kintu na śaktā,

XX yasmād herod tam dhārmmikam satpuruṣaṅca jñātvā sammanya rakṣitavān; tatkathām śrutvā tadanusāreṇa bahūni karmmaṇi kṛtavān hrṣṭamanāstadupadeśam śrutavāmśca|

XXI kintu herod yadā svajanmadine pradhānalokebhyaḥ senānibhyaśca gālilpradeśīyaśreṣṭhalokebhyaśca rātrau bhojyamekam kṛtavān

XXII tasmin śubhadine herodiyāyāḥ kanyā sametya teṣām samakṣam saṁnṛtya herodastena sahopaviṣṭānāṅca toṣamajījanat tatā nṛpaḥ kanyāmāha sma matto yad yācase tadeva tubhyam dāsyē|

XXIII śapatham kṛtvākathayat ced rājyārddhamapi yācase tadapi tubhyam dāsyē|

XXIV tataḥ sā bahi rगतvā svamātaram papraccha kimaham yāciṣye? tadā sākathayat yohano majjakasya śiraḥ|

XXV atha tūrṇam bhūpasamīpam etya yācamānāvadat kṣaṇesmin yohano majjakasya śiraḥ pātre nidhāya dehi, etad yāce'ham|

XXVI tasmāt bhūpo'tiduhkhitaḥ, tathāpi svaśapathasya sahabhojināñcānurodhāt tadanaṅgikarttum na śaktaḥ|

XXVII tatkṣaṇam rājā ghātakam preṣya tasya śira ānetumādiṣṭavān|

XXVIII tataḥ sa kāragāram gatvā tacchiraśchitvā pātre nidhāyāniya tasyai kanyāyai dattavān kanyā ca svamātre dadau|

XXIX ananatarām yohanaḥ śiṣyāstadvārttām prāpyāgatya tasya kuṅapam śmaśāne'sthāpayan|

XXX atha preṣitā yīśoḥ sannidhau militā yad yac cakruḥ śikṣayāmāsuśca tatsarvvavārttāstasmai kathitavantaḥ|

XXXI sa tānuvāca yūyam vijanasthānam gatvā viśrāmyata yatastatsan-nidhau bahulokānam samāgamāt te bhoktum nāvakaśam prāptāḥ|

XXXII tataste nāvā vijanasthānaṃ guptaṃ gagmuḥ|

XXXIII tato lokanivahasteṣāṃ sthānāntarayānaṃ dadarśa, aneke taṃ paricitya nānāpurebhyaḥ padairvrajitvā javena taiśāmagre yīśoḥ samīpa upatasthuḥ|

XXXIV tadā yīśu rñavo bahirgatya lokāraṇyānīm dṛṣṭvā teṣu karuṇāṃ kṛtavān yataste'rakṣakameṣā ivāsan tadā sa tāna nānāprasaṅgān upadiṣṭavān|

XXXV atha divānte sati śiṣyā etya yīsumūcire, idaṃ vijanasthānaṃ dinañcāvasannaṃ|

XXXVI lokānāṃ kimapi khādyāṃ nāsti, ataścaturdikṣu grāmān gantum bhojyadravyāni kretuñca bhavān tān viśṛjatu|

XXXVII tadā sa tānūvāca yūyameva tān bhojayata; tataste jagadu rvaṃyāṃ gatvā dviśatasamkhyakai rmudrāpādaiḥ pūpān kritvā kim tān bhojayiṣyāmaḥ?

XXXVIII tadā sa tān pṛṣṭhavān yuṣmākāṃ sannidhau kati pūpā āsate? gatvā paśyata; tataste dṛṣṭvā tamavadan pañca pūpā dvau matsyau ca santi|

XXXIX tadā sa lokān śasopari paṃktibhirupaveśayitum ādiṣṭavān,

XL tataste śataṃ śataṃ janāḥ pañcāśat pañcāśajjanāśca paṃktibhirbhuvi samupaviviśuḥ|

XLI atha sa tān pañcapūpān matsyadvayañca dhṛtvā svargaṃ paśyan iśvaraguṇān anvakīrttayat tān pūpān bhakṃtvā lokebhyaḥ pariveśayitum śiṣyebhyo dattavān dvā matsyau ca vibhajya sarvvebhyo dattavān|

XLII tataḥ sarve bhuktvātṛpṇan|

XLIII anantaraṃ śiṣyā avāśiṣṭaiḥ pūpai rmatsyaiśca pūrṇān dvadaśa ḍallakān jagṛhuḥ|

XLIV te bhoktāraḥ prāyaḥ pañca sahasrāṇi puruṣā āsan|

XLV atha sa lokān viśṛjanneva nāvamāroḍhum svasmādagre pāre baitsaidāpuraṃ yātuñca śyīn vāḍhamādiṣṭavān|

XLVI tadā sa sarvvān viśṛjya prārthayitum parvvataṃ gataḥ|

XLVII tataḥ sandhyāyāṃ satyāṃ nauḥ sindhumadhyā upasthitā kintu sa ekākī sthale sthitaḥ|

XLVIII atha sammukhavātavahanāt śiṣyā nāvāṃ vāhayitvā pariśrāntā iti jñātvā sa niśācaturthayāme sindhūpari padbhyāṃ vrajan teṣāṃ samīpametya teṣāmagre yātum udyataḥ|

XLIX kintu śiṣyāḥ sindhūpari taṃ vrajantaṃ dṛṣṭvā bhūtamanumāya ruruvuḥ,

L yataḥ sarve taṃ dṛṣṭvā vyākulitāḥ| ataeva yīśustatkṣaṇāṃ taiḥ saḥālapya kathitavān, susthiraḥ bhūta, ayamahaṃ mā bhaiṣṭa|

LI atha naukāmāruhya tasmin teṣāṃ sannidhiṃ gate vāto nivṛttāḥ; tasmātte manaḥsu vismitā āścaryyāṃ menire|

LII yataste manasāṃ kāṭhinyāt tat pūpiyam āścaryyāṃ karma na viviktavantāḥ|

LIII atha te pāraṃ gatvā gīneṣaratpradeśametya taṭa upasthitāḥ|

LIV teṣu naukāto bahirgateṣu tatpradeśiyā lokāstaṃ paricitya

LV caturdikṣu dhāvanto yatra yatra rogiṇo narā āsan tān sarvvāna khaṭvopari nidhāya yatra kutracit tadvārttāṃ prāpuḥ tat sthānam ānetum ārebhire|

^I tathā yatra yatra grāme yatra yatra pure yatra yatra pallyāñca tena praveśaḥ kṛtastadvartmamadhye lokāḥ pīditān sthāpayitvā tasya celagranthimātraṃ spraṣṭum teṣāmarthe tadanujñāṃ prārthayantaḥ yāvanto lokāḥ paspraṣṭustāvanta eva gadānmuktāḥ|

VII

^I anantaraṃ yirūśālama āgatāḥ phirūśino'dhyāpakāśca yīsoḥ samīpam āgatāḥ|

^{II} te tasya kiyataḥ śiṣyān aśucikarairarthāda aprakṣālitahastai rb-
huñjato dṛṣtvā tānadūṣayan|

^{III} yataḥ phirūśinaḥ sarvvayihūdīyāśca prācām paramparāgatavākyam sammanya pratelena hastān aprakṣālya na bhuñjate|

^{IV} āpanādāgatya majjanaṃ vinā na khādanti; tathā pānapātrāṇāṃ jalapātrāṇāṃ pittalapātrāṇāṃ āsanānāñca jale majjanaṃ ityādayonyepi bahavasteṣāmācārāḥ santi|

^V te phirūśino'dhyāpakāśca yīṣum papracchuḥ, tava śiṣyāḥ prācām paramparāgatavākyānusāreṇa nācaranto'prakṣālitakaraiḥ kuto bhu-
janṭe?

^{VI} tathā sa pratyuvāca kapaṭino yuṣmān uddiśya yīśayiyabhaviṣyadvādī yuktamavādī| yathā svakiyairadharairete sammanyanate sadaiva mām| kintu matto viprakarṣe santi teṣāṃ manāṃsi ca|

^{VII} śikṣayanto bidhīn nnājñā bhajante mām mudhaiva te|

^{VIII} yūyam jalapātrapānapātrādīni majjayanto manujaparam-
parāgatavākyam rakṣatha kintu īśvarājñāṃ laṅghadhve; aparā
īdṛṣyonekāḥ kriyā api kurudhve|

^{IX} anyācākathayat yūyam svaparamparāgatavākyasya rakṣārtham
spaṣṭarūpeṇa īśvarājñāṃ lopayatha|

^X yato mūsādvārā proktamasti svapitarau sammanyadhvam yastu
mātaram pitarāṃ vā durvvākyam vakti sa nītāntam hanyatām|

^{XI} kintu madiyena yena dravyeṇa tavopakārobhvat tat
karbbāṇamarthād īśvarāya niveditam idaṃ vākyam yadi kopi pitarāṃ
mātaram vā vakti

^{XII} tarhi yūyam mātuḥ pitu rvopakāram karttām taṃ vārayatha|

^{XIII} ittham svapracāritaparamparāgatavākyena yūyam īśvarājñāṃ
mudhā vidhadvve, īdṛṣānyanyānyānekāni karmmaṇi kurudhve|

^{XIV} atha sa lokānāhūya babhāṣe yūyam sarvve madvākyam śṛṇuta
budhyadhvañca|

^{XV} bāhyādantaram praviśya naramamedhyam karttām śaknoti īdṛṣāṃ
kimapi vastu nāsti, varam antarād bahirgataṃ yadvastu tanmanujam
amedhyam karoti|

^{XVI} yasya śrotum śrotre staḥ sa śṛṇotu|

^{XVII} tataḥ sa lokān hitvā grhamadhyam praviṣṭastadā
śiṣyāstadrṣṭāntavākyārtham papracchuḥ|

^{XVIII} tasmāt sa tām jagāda yūyamapi kimetādṛgabodhāḥ? kimapi
dravyam bāhyādantaram praviśya naramamedhyam karttām na śaknoti
kathamimāṃ kim na budhyadhve?

^{XIX} tat tadantarna praviśati kintu kukṣimadhyam praviśati śeṣe sarvvab-
huktavastugrāhiṇi bahirdeśe niryāti|

^{XX} aparamapyavādīd yannarānnireti tadeva naramamedhyam karoti|

XXI yato'ntarād arthān mānavānām manobhyaḥ kucintā
parastrīveśyāgamanam|

XXII naravadhaścauryyam lobho duṣṭatā pravañcanā kāmukatā
kudṛṣṭirīśvaranindā garvvastama ityādīni nirgacchanti|

XXIII etāni sarvvāni duritānyantarādetya naramamedhyam kurvanti|

XXIV atha sa utthāya tatsthānāt sorasīdonpurapradeśam jagāma tatra
kimapi niveśanam pravīśya sarvvairajñātaḥ sthātum matiñcakre kintu
guptaḥ sthātum na śaśaka|

XXV yataḥ suraphainikīdeśīyayūnānīvamśodbhavastriyaḥ kanyā
bhūtagrastāsī| sā strī tadvārttām prāpya tatsamīpamāgatya
taccaraṇayoḥ patitvā

XXVI svakanyāto bhūtam nirākarttām tasmin vinayam kṛtavatī|

XXVII kintu yīśustāmavadat prathamam bālakāstrpyantu yato
bālakanām khādyam gṛhītvā kukkurebhyo nikṣepo'nucitaḥ|

XXVIII tadā sā strī tamavādīt bhoḥ prabho tat satyam tathāpi
mañcādhaḥsthāḥ kukkurā bālānam karapatitāni khādyakhaṇḍāni
khādanti|

XXIX tataḥ so'kathayad etatkathāhetoḥ sakuśalā yāhi tava kanyām
tyaktvā bhūto gataḥ|

XXX atha sā strī gṛham gatvā kanyām bhūtatyaktām śayyāsthitām
dadarśa|

XXXI punaśca sa sorasīdonpurapradeśāt prasthāya dikāpalideśasya
prāntarabhāgena gāliljaladheḥ samīpam gatavān|

XXXII tadā lokairekam badhiram kadvadañca naram tannikaṭamāniya
tasya gātre hastamarpayitum vinayaḥ kṛtaḥ|

XXXIII tato yīśu rlokāraṇyāt tam nirjanamāniya tasya karṇayoṅguli
rdadau niṣṭhivam dattvā ca tajjihvam pasparśa|

XXXIV anantaram svargam nirikṣya dīrgham niśvasya tamavadat
itaphataḥ arthān mukto bhūyāt|

XXXV tatastatkṣaṇam tasya karṇau muktau jihvāyāśca jādyāpagamāt sa
suspaṣṭavākyamakathayat|

XXXVI atha sa tām vādhamityādideśa yūyamimām kathām kasmaicidapi
mā kathayata, kintu sa yati nyaṣedhat te tati bāhulyena prācārayan;

XXXVII te'ticamatkṛtya parasparam kathayāmāsuḥ sa badhirāya
śravaṇaśaktim mukāya ca kathanaśaktim dattvā sarvvaṁ
karmmottamarūpeṇa cakāra|

VIII

I tadā tatsamīpam bahavo lokā āyātā atasteṣām bhojyadravyābhāvād
yīśuḥ śiṣyānābhūya jagāda,|

II lokanivahe mama kṛpā jāyate te dinatrayam mayā sārddham santi
teṣām bhojyam kimapi nāsti|

III teṣām madhye'neke dūrād āgataḥ, abhukteṣu teṣu mayā
svagrhamabhipraheṣu te pathi klamiṣyanti|

IV śiṣyā avādiṣuḥ, etāvato lokān tarpayitum atra prantare pūpān
prāptum kena śakyate?

V tataḥ sa tām papraccha yuṣmākam kati pūpāḥ santi? te'kathayan
sapta|

^{VI} tataḥ sa tāllokān bhuvī samupaveṣṭum ādiśya tān sapta pūpān dhṛtvā īśvaraguṇān anukīrttayāmāsa, bhāṁktvā pariveṣayitum śiṣyān prati dadau, tataste lokebhyāḥ pariveṣayāmāsuḥ|

^{VII} tathā teṣāṁ samīpe ye kṣudramatsyā āsan tānapyādāya īśvaraguṇān saṁkīrtya pariveṣayitum ādiṣṭavān|

^{VIII} tato lokā bhuktvā tṛptim gatā avasiṣṭakhādyaīḥ pūrṇāḥ saptaḍallakā gṛhītaśca|

^{IX} ete bhoktāraḥ prāyaścatuḥ sahasrapuruṣā āsan tataḥ sa tān visasarja |

^X atha sa śiṣyaḥ saha nāvamāruhya dalmānūthāsīmāmāgataḥ|

^{XI} tataḥ paraṁ phirūśina āgatya tena saha vivadamānāstasya parikṣārtham ākāśiyacihnaṁ draṣṭum yācitavantaḥ|

^{XII} tadā so'ntardīrghaṁ niśvasyākathayat, ete vidyamānanaṛāḥ ku-taścinhaṁ mṛgayante? yuṣmānaḥ yathārtham bravīmī lokānetān kimapi cihnaṁ na darśayiṣyate|

^{XIII} atha tān hitvā puna rṇāvam āruhya pāramagāt|

^{XIV} etarhi śiṣyaīḥ pūpeṣu vismṛteṣu nāvi teṣāṁ sannidhau pūpa ekaeva sthitaḥ|

^{XV} tadānīm yīśustān ādiṣṭavān phirūśinām herodaśca kiṇvaṁ prati satarkāḥ sāvadhnāśca bhavata |

^{XVI} tataste'nyonyam vivecanaṁ kartum ārebhire, asmākaṁ sannidhau pūpo nāstīti heteridaṁ kathayati|

^{XVII} tad budvā yīśustebhyo'kathayat yuṣmākaṁ sthāne pūpābhāvāt kuta itthaṁ vitarkayatha? yūyam kimadyāpi kimapi na jānītha? bod-dhuñca na śaknutha? yāvadadya kiṁ yuṣmākaṁ manāmsi kaṭhināni santi?

^{XVIII} satsu netreṣu kiṁ na paśyatha? satsu karṇeṣu kiṁ na śṛṇutha? na smaratha ca?

^{XIX} yadāhaṁ pañcapūpān pañcasahasrāṇām puruṣāṇām madhye bhāṁktvā dattavān tadānīm yūyam avasiṣṭapūpaiḥ pūrṇān kati ḍallakān gṛhītavantaḥ? te'kathayan dvādaśaḍallakān|

^{XX} aparañca yadā catuḥsahasrāṇām puruṣāṇām madhye pūpān bhāṁktvādādām tadā yūyam atiriktapūpānām kati ḍallakān gṛhītavantaḥ? te kathayāmāsuḥ saptaḍallakān|

^{XXI} tadā sa kathitavān tarhi yūyam adhunāpi kuto bodvum na śaknutha?

^{XXII} anantaram tasmin baitsaidānagare prāpte lokā andhamekaṁ naram tatsamīpamānīya taṁ spraṣṭum taṁ prārthayāñcakrire|

^{XXIII} tadā tasyāndhasya karau gṛhītvā nagarād bahirdeśam taṁ nītavān; tannetre niṣṭhivaṁ dattvā tadgātre hastāvarpayitvā taṁ papraccha, kimapi paśyasi?

^{XXIV} sa netre unmīlya jagāda, vṛkṣavat manujān gacchato nirīkṣe|

^{XXV} tato yīśuḥ punastasya nayanayo rhasṭāvarpayitvā tasya netre unmīlayāmāsa; tasmāt sa svastho bhūtvā spaṣṭarūpaṁ sarvvalokān dadarśa|

^{XXVI} tataḥ paraṁ tvam grāmaṁ mā gaccha grāmasthaṁ kamapi ca kimapyanuktvā nijagrhaṁ yāhītyādiśya yīśustam nijagrhaṁ prahitavān|

^{XXVII} anantaram śiṣyaīḥ sahitō yīśuḥ kaisariyāphilipipuraṁ jagāma, pathi gacchan tānapṛchat ko'ham atra lokāḥ kiṁ vadanti?

^{XXVIII} te pratyūcuḥ tvām yohanaṁ majjakaṁ vadanti kintu kepi kepi eliyaṁ vadanti; apare kepi kepi bhaviṣyadvādinām eko jana iti vadanti|

XXIX atha sa tānapr̥cchat kintu koham? ityatra yūyaṁ kiṁ vadatha? tadā pitarah̄ pratyavadat bhavān abhiṣiktastrātā|

XXX tataḥ sa tān gādhamādiśad yūyaṁ mama kathā kasmaicidapi mā kathayata|

XXXI manuṣyaputrenāvaśyaṁ bahavo yātanā bhoktavyāḥ prācīnalokaiḥ pradhānayaḥ jakairadhyāpakaiśca sa ninditaḥ san ghātayiṣyate tṛṭiyadine utthāsyati ca, yīśuḥ śiṣyānupadeṣṭumārabhya kathāmimāṁ spaṣṭamācaṣṭa|

XXXII tasmāt pitarastasya hastau dhṛtvā taṁ tarjītavān|

XXXIII kintu sa mukhaṁ parāvartya śiṣyagaṇaṁ nirīkṣya pitaraṁ tarjayitvāvādīd dūribhava vighnakārīn īśvariyaḥ kārīyādapi manuṣyakāryyaṁ tubhyaṁ rocatatarāṁ|

XXXIV atha sa lokān śiṣyāṁścāhūya jagāda yaḥ kaścīn māmanugantum icchati sa ātmānaṁ dāmyatu, svakruśaṁ gṛhītvā matpāścād āyātu|

XXXV yato yaḥ kaścīt svaprāṇaṁ rakṣitumicchati sa taṁ hārayiṣyati, kintu yaḥ kaścīn madarthaṁ susaṁvādārthaṁca prāṇaṁ hārayati sa taṁ rakṣiṣyati|

XXXVI aparāṇca manujaḥ sarvvaṁ jagat prāpya yadi svaprāṇaṁ hārayati tarhi tasya ko lābhah̄?

XXXVII narah̄ svaprāṇavinimayena kiṁ dātuṁ śaknoti?

XXXVIII eteṣāṁ vyabhicāriṇāṁ pāpināṇca lokānāṁ sāksād yadi kopi māṁ matkathāṇca lajjāspadaṁ jānāti tarhi manujaputro yadā dharmmadūtaiḥ saha pitaḥ prabhāveṇāgamiṣyati tadā sopi taṁ lajjāspadaṁ jñāsyati|

IX

I atha sa tānavādīt yuṣmabhyamaham̄ yathārthaṁ kathayāmi, īśvararājyaṁ parākrameṇopasthitaṁ na dṛṣṭvā mṛtyuṁ nāsvādiṣyante, atra daṇḍāyamānānāṁ madhyepi tādr̥śā lokāḥ santi|

II atha ṣaḍdinebhyāḥ paraṁ yīśuḥ pitaraṁ yākūbaṁ yohanaṇca gṛhītvā gireruccasya nirjanasthānaṁ gatvā teṣāṁ pratyakṣe mūrtyantaraṁ dadhāra|

III tatastasya paridheyam̄ īdr̥śam̄ ujvalahimapāṇaḍaraṁ jātaṁ yad jagati kopi rajako na tādr̥k pāṇaḍaraṁ karttāṁ śaknoti|

IV aparāṇca eliyō mūsāśca tebhyo darśanaṁ dattvā yīśunā saha kathanaṁ karttumārebhāte|

V tadā pitaro yīśumāvādīt he guro'smākamatra sthitiruttamā, tataeva vayaṁ tvatkr̥te ekāṁ mūsākr̥te ekāṁ eliyakr̥te caikāṁ, etāstisrah̄ kuṭī nrirmmāma|

VI kintu sa yaduktavān tat svayaṁ na bubudhe tataḥ sarvve bibhayāṇcakruḥ|

VII etarhi payodastān chādayāmāsa, mamayāṁ priyaḥ putrah̄ kathāsu tasya manāṁsi niveśayateti nabhovāṇī tanmedyānniryayau|

VIII atha haṭhātte caturdiśo dṛṣṭvā yīśuṁ vinā svaīḥ sahitaṁ kamapi na dadṛśuḥ|

IX tataḥ paraṁ gireravarohaṇakāle sa tān gādham̄ dūtyādideśa yāvannarasūnoḥ śmaśānādutthānaṁ na bhavati, tāvat darśanasyaśya vārttā yuṣmābhiḥ kasmaicidapi na vaktavyā|

X tadā śmaśānādutthānasya kobhiprāya iti vicāryya te tadvākyam̄ sveṣu gopāyāṇcakrire|

XI atha te yīsur̥m papracchuḥ prathamata eliyenāgantavyam iti vākyam kuta upādhyāyā āhuḥ?

XII tadā sa pratyuvāca , eliyaḥ prathamametya sarvvakāryyāni sādhaṣyati; naraputre ca lipi ryathāste tathaiva sopi bahuduḥkham̄ prapāvajñāsyate|

XIII kintvahaṃ yuṣmān vadāmi , eliyārthe lipi ryathāste tathaiva sa etya yayau, lokā: sveccānurūpaṃ tamabhivyavaharanti sma|

XIV anantaram̄ sa śiṣyasamīpametya teṣāṃ catuḥpārśve taiḥ saha bahujanān vivadamānān adhyāpakām̄sca dṛṣṭavān;

XV kintu sarvvalokāstaṃ dṛṣṭvaiva camatkr̥tya tadāsannam̄ dhāvantastam̄ praṇemuḥ|

XVI tadā yīsuradhyāpakānaprākṣīd etaiḥ saha yūyam̄ kim̄ vivadadhve?

XVII tato lokānāṃ kaścidekaḥ pratyavādīt he guro mama sūnuṃ mūkam̄ bhūtadhṛtañca bhavadāsannam̄ ānayaṃ|

XVIII yadāsau bhūtastamākramate tadaiva pātasati tathā sa pheṇāyate, dantairdantān gharṣati kṣiṇo bhavati ca; tato hetostam̄ bhūtam̄ tyājayitum̄ bhavacchīyān niveditavān kintu te na śekuḥ|

XIX tadā sa tamavādīt, re aviśvāsinaḥ santānā yuṣmābhiḥ saha kati kālānahaṃ sthāsyāmi? aparān kati kālān vā va ācārān sahiṣye? taṃ madāsannamānayata|

XX tatastatsannidhiṃ sa āṇiyata kintu taṃ dṛṣṭvaiva bhūto bālakaṃ dhṛtavān; sa ca bhūmau patitvā pheṇāyamāno luloṭha|

XXI tadā sa tatpitaram̄ papraccha, asyedṛṣī daśā kati dināni bhūtā? tataḥ sovādīt bālyakālāt|

XXII bhūtoyam̄ taṃ nāsayitum̄ bahuvārān vahnau jale ca nyakṣipat kintu yadi bhavāna kimapi karttām̄ śaknoti tarhi dayām̄ kr̥tvāsmān upakarotu|

XXIII tadā yī sustamavadat yadi pratyetum̄ śaknoṣi tarhi pratyayine janāya sarvvaṃ sādhyam̄|

XXIV tatastatkṣaṇam̄ tadbālakasya pitā proccai rūvan sāsrūnetraḥ provāca, prabho pratyemi mamāpratyayam̄ pratikuru|

XXV atha yīsu rlokasaṅgham̄ dhāvītvāyāntam̄ dṛṣṭvā tamapūtabhūtam̄ tarjayitvā jagāda, re badhira mūka bhūta tvametasmād bahirbhava punaḥ kadāpi māśrayainam̄ tvāmahaṃ ityādiśāmi|

XXVI tadā sa bhūtaścītsabdam̄ kr̥tvā tamāpīḍya bahirrajāma, tato bālako mṛtakalpo babhūva tasmādayam̄ mṛṭāityaneke kathayāmāsuḥ|

XXVII kintu karam̄ dhṛtvā yīsunothhāpitaḥ sa uttasthau|

XXVIII atha yīsau gṛham̄ praviṣṭe śiṣyā guptaṃ taṃ papracchuḥ, vayame-
nam̄ bhūtam̄ tyājayitum̄ kuto na śaktāḥ?

XXIX sa uvāca, prārthanopavāsau vinā kenāpyanyena karmmaṇā bhūtamīdṛṣāṃ tyājayitum̄ na śakyam̄|

XXX anantaram̄ sa tatsthānādītvā gālilmadhyena yayau, kintu tat kopi jānīyādīti sa naicchat|

XXXI aparañca sa śiṣyānupadiśan babhāse, naraputro narahasteṣu samarpayīsyate te ca taṃ haniṣyanti taistasmīn hate tṛtīyadine sa utthāsyatīti|

XXXII kintu tatkathām̄ te nābudhyanta praṣṭuñca bibhyaḥ|

XXXIII atha yīsuḥ kapharnāhūmpuramāgatya madhyegrhañcetya tānapṛcchad vartmamadhye yūyamanyonyam̄ kim̄ vivadadhve sma?

XXXIV kintu te niruttarāstasthu ryasmātteṣāṃ ko mukhya iti vartmāni te'nyonyam̄ vyavadanta|

XXXV tataḥ sa upaviśya dvādaśaśiṣyān āhūya babhāṣe yaḥ kaścit mukhyo bhavitumicchati sa sarvvebhyo gauṇaḥ sarvveśāṃ sevakaśca bhavatu |

XXXVI tadā sa bālakamekaṃ gr̥hītvā madhye samupāveśayat tatastaṃ krode krtvā tānavādāt

XXXVII yaḥ kaścidiḍṛśasya kasyāpi bālasyaṭithyaṃ karoti sa mamātithyaṃ karoti; yaḥ kaścinnmamātithyaṃ karoti sa kevalam mamātithyaṃ karoti tanna matprerakasyāpyātithyaṃ karoti |

XXXVIII atha yohan tamabravīt he guro, asmākamananugāminam ekaṃ tvānnāmnā bhūtān tyājayantaṃ vayaṃ dṛṣṭavantaḥ, asmākamapaścādgāmitvācca taṃ nyaseḍhāma |

XXXIX kintu yīsuravadat taṃ mā niṣedhat, yato yaḥ kaścinn mannāmnā citraṃ karmma karoti sa sahasā māṃ nindituṃ na śaknoti |

XL tathā yaḥ kaścidd yuṣmākaṃ vipakṣatām na karoti sa yuṣmākameva sapakṣaḥ |

XLI yaḥ kaścidd yuṣmān khrīṣṭaśiṣyān jñātvā mannāmnā kaṃsaikena pāṇiyaṃ pātuṃ dadāti, yuṣmānahaṃ yathārthaṃ vacmi, sa phalena vañcito na bhaviṣyati |

XLII kintu yadi kaścinn mayi viśvāsināmeśāṃ kṣudraprāṇinām ekasyāpi vighnaṃ janayati, tarhi tasyaitatkarmma karaṇāt kaṅṭhabaddhapeṣaṅkasya tasya sāgarāgādhajala majjanaṃ bhadraṃ |

XLIII ataḥ svakaro yadi tvāṃ bādhat tarhi taṃ chindhi;

XLIV yasmāt yatra kiṭā na mriyante vahniśca na nirvvāti, tasmin anirvvāṇānalanaṛake karadvayavastava gamanāt karahīnasya svargapraveśastava kṣemaṃ |

XLV yadi tava pādo vighnaṃ janayati tarhi taṃ chindhi,

XLVI yato yatra kiṭā na mriyante vahniśca na nirvvāti, tasmin 'nirvvāṇavahnau naraḥ dvipādavatastava nikṣepāt pādahīnasya svargapraveśastava kṣemaṃ |

XLVII svanetraṃ yadi tvāṃ bādhat tarhi tadapyutpātaya, yato yatra kiṭā na mriyante vahniśca na nirvvāti,

XLVIII tasmīna 'nirvvāṇavahnau naraḥ dvinetrasya tava nikṣepād ekanetravata īśvararājye praveśastava kṣemaṃ |

XLIX yathā sarvo bali lavaṇāktaḥ kriyate tathā sarvo jano vah-nirūpeṇa lavaṇāktaḥ kāriṣyate |

L lavaṇaṃ bhadraṃ kintu yadi lavaṇe svāduta na tiṣṭhati, tarhi katham āsvādyuktaṃ kariṣyatha? yūyaṃ lavaṇayuktā bhavata parasparaṃ prema kuruta |

X

I anantaraṃ sa tatsthānāt prasthāya yaddananadyāḥ pāre yihūdāpradeśa upasthitavān, tatra tadantike lokānāṃ samāgame jāte sa nijarīṭyanusāreṇa punastān upadideśa |

II tadā phirūśinastatsamīpam etya taṃ parīkṣituṃ papracchaḥ svajāyā manuḥjānāṃ tyajyā na veti?

III tataḥ sa pratyavādīt, atra kārye mūsā yuṣmān prati kimājñāpayat?

IV ta ūcuḥ tyāgapatraṃ lekhituṃ svapatnīm tyaktuṅca mūsā'numanyate |

V tadā yīśuḥ pratyuvāca, yuṣmākaṃ manasāṃ kāṭhinyāddheto rmūsā nideśamimam alikhat |

VI kintu sṛṣṭerādaṃ īśvaro narān puṃrūpeṇa strīrūpeṇa ca sasarja |

VII "tataḥ kāraṇāt puṃān pītarāṃ mātarāṅca tyaktvā svajāyāyāṃ āsakto bhaviṣyati,

VIII tau dvāv ekāṅgau bhaviṣyataḥ|" tasmāt tatkālamārabhya tau na dvāv ekāṅgau |

IX ataḥ kāraṇād īśvaro yadayojayat kopi narastanna viyejayet |

X atha yīśu rgrhaṃ praviṣṭastadā śiṣyāḥ punastatkathāṃ taṃ papracchuḥ |

XI tataḥ so vadat kaścīd yadi svabhāryyāṃ tyaktavānyāṃ udvahati tarhi sa svabhāryyāyāḥ prātikūlyena vyabhicāri bhavati |

XII kācinnārī yadi svapatīṃ hitvānyapuṃsā vivāhitā bhavati tarhi sāpi vyabhicāriṇī bhavati |

XIII atha sa yathā śiśūn sṛṣet, tadarthaṃ lokaistadantikaṃ śiśava ānīyanta, kintu śiṣyāstānānītavatastarjayāmāsuḥ |

XIV yīśustad dṛṣtvā krudhyan jagāda, mannikaṭaṃ āgantuṃ śiśūn mā varayata, yata etādṛśā īśvararājyādhikāriṇaḥ |

XV yuṣmānaḥ yathārthaṃ vacmi, yaḥ kaścīd śiśuvad bhūtvā rājyamiśvarasya na gṛhīyāt sa kadāpi tadrājyaṃ praveṣtuṃ na śaknoti |

XVI ananatarāṃ sa śiśūnaṅke nidhāya teṣāṃ gātṛeṣu hastau dattvāśiṣāṃ babhāṣe |

XVII atha sa vartmanā yāti, etarhi jana eko dhāvan āgatya tatsammukhe jānūnī pātayitvā pṛṣṭavān, bhoḥ paramaguro, anantāyuh prāptaye mayā kim kartavyaṃ?

XVIII tadā yīśuruvāca, māṃ paramaṃ kuto vadasi? vineśvaraṃ kopi paramo na bhavati |

XIX parastrīm nābhigaccha; naraṃ mā ghātaya; steyaṃ mā kuru; mṛṣāsākṣyaṃ mā dehi; hiṃsāṅca mā kuru; pītarau sammanyasva; nideśā ete tvayā jñātāḥ |

XX tatastana pratyuktaṃ, he guro bālyakālādahaṃ sarvvanetān ācarāmi |

XXI tadā yīśustaṃ vilokya snehena babhāṣe, tavaikasyābhāva āste; tvaṃ gatvā sarvasvaṃ vikriya daridrebhyo viśrāṇaya, tataḥ sarge dhanāṃ prāpsyasi; tataḥ param etya kruśaṃ vahan madanuvartī bhava |

XXII kintu tasya bahusampadvidyamānatvāt sa imāṃ kathāmākarṇya viṣaṇo duḥkhitaśca san jagāma |

XXIII atha yīśuścaturdiśo nirīkṣya śiṣyān avādīt, dhanilokānāṃ īśvararājyapraveśaḥ kīdṛg duṣkaraḥ |

XXIV tasya kathātaḥ śiṣyāścammaccakruḥ, kintu sa punaravadat, he bālakā ye dhane viśvasanti teṣāṃ īśvararājyapraveśaḥ kīdṛg duṣkaraḥ |

XXV īśvararājye dhanināṃ praveśāt sūcirandhreṇa mahāṅgasya gamanāgamaṇāṃ sukaraṃ |

XXVI tadā śiṣyā atīva vismitāḥ parasparaṃ procuḥ, tarhi kaḥ paritrāṇaṃ prāptuṃ śaknoti?

XXVII tato yīśustān vilokya babhāṣe, taṃ narasyāsādhyāṃ kintu neśvarasya, yato hetoriśvarasya sarvvaṃ sādhyam |

XXVIII tadā pītara uvāca, paśya vayaṃ sarvvaṃ parityajya bhava-tonugāmino jātāḥ |

XXXIX tato yīśuḥ pratyavadat, yuṣmānahaṁ yathārtham vadāmi, madartham susaṁvādārtham vā yo janaḥ sadanaṁ bhrātaraṁ bhaginīm pītaraṁ mātaraṁ jāyām santānān bhūmi vā tyaktvā

XXX gr̥habhr̥ṭṛbhaginīpitṛmāṭṛpatnīsantānabhūmīnāmiha śataguṇān pretyānantāyūśca na prāpnoti tādr̥śaḥ kopi nāsti|

XXXI kintvagrīyā aneke lokāḥ śeśāḥ, śeśīyā aneke lokāścāgrā bhaviṣyanti|

XXXII atha yirūśālamyānakāle yīśusteṣām agragāmī babhūva, tasmātte citraṁ jñātvā paścādgāmīno bhūtvā bibhyuḥ| tadā sa puna rdvādaśaśīṣyān gr̥hītvā svīyaṁ yadyad ghaṭīṣyate tattat tebhyaḥ kathayitum prārebhe;

XXXIII paśyata vayaṁ yirūśālampuraṁ yāmaḥ, tatra manuṣyaputraḥ pradhānāyājakānām upādhyāyānāñca kareṣu samarpayīṣyate; te ca vadhadāṇḍājñān dāpāyitvā paradeśīyānām kareṣu taṁ samarpayīṣyanti|

XXXIV te tamupahasya kaśayā prahr̥tya tadvapuṣi niṣṭhīvaṁ nikṣīpya taṁ haniṣyanti, tataḥ sa ṛṭīyadine prothhāsyati|

XXXV tataḥ sivadeḥ putrau yākūbyohanau tadantikam etya procatuḥ, he guro yad āvābhyaṁ yāciṣyate tadasmadarthaṁ bhavān karotu nivedanamidamāvayoh|

XXXVI tataḥ sa kathitavān, yuvām kimicchataḥ? kiṁ mayā yuṣmadartham karaṇīyaṁ?

XXXVII tadā tau procatuḥ, āvayorekaṁ dakṣiṇapārśve vāmapārśve caikaṁ tavaiśvaryapade samupaveṣtum ājñāpaya|

XXXVIII kintu yīśuḥ pratyuvāca yuvāmajñātvedaṁ prārthayethe, yena kaṁsenāhaṁ pāsyāmi tena yuvābhyaṁ kiṁ pātuṁ śakṣyate? yasmin majjanenāhaṁ majjiṣye tanmajjane majjayitum kiṁ yuvābhyaṁ śakṣyate? tau pratyūcatuḥ śakṣyate|

XXXIX tadā yīśuravadat yena kaṁsenāhaṁ pāsyāmi tenāvaśyaṁ yuvāmapi pāsyathaḥ, yena majjanena cāhaṁ majjiyye tatra yuvāmapi majjiṣyethe|

XL kintu yeṣāmartham idaṁ nirūpitaṁ, tān vihāyānyaṁ kamapi mama dakṣiṇapārśve vāmapārśve vā samupaveśayitum mamādhikāro nāsti|

XLI athānyadaśaśīṣyā imāṁ kathāṁ śrutvā yākūbyohanbhyaṁ cukupuḥ|

XLII kintu yīśustān samāhūya babhāṣe, anyadeśīyānām rājatvaṁ ye kurvanti te teṣāmeva prabhutvaṁ kurvanti, tathā ye mahālokāste teṣān adhipatitvaṁ kurvanti tū yūyaṁ jānītha|

XLIII kintu yuṣmākaṁ madhye na tathā bhaviṣyati, yuṣmākaṁ madhye yaḥ prādhānyaṁ vāñchati sa yuṣmākaṁ sevako bhaviṣyati,

XLIV yuṣmākaṁ yo mahān bhavitumicchati sa sarvveṣāṁ kiṅkaro bhaviṣyati|

XLV yato manuṣyaputraḥ sevyo bhavitum nāgataḥ sevām karttām tathānekeṣāṁ paritrāṇasya mūlyarūpasvaprāṇaṁ dātuñcāgataḥ|

XLVI atha te yirihonagaraṁ prāptāstasmāt śīṣyai rlokaiśca saha yīśo rgamanakāle ṭīmayasya putro bartīmayanāmā andhastanmārgapārśve bhikṣārtham upaviṣṭaḥ|

XLVII sa nāsaratiyasya yīśorāgamanavārttām prāpya procai rvaktumārebhe, he yīśo dāyūdaḥ santāna māṁ dayasva|

XLVIII tatoneke lokā maunibhaveti taṁ tarjayāmāsuḥ, kintu sa punarad-hikamuccai rjagāda, he yīso dāyūdaḥ santāna mām dayasva |

XLIX tadā yīsuḥ sthitvā tamāhvātuṁ samādideśa, tato lokāstamandhamāhūya babhāṣire, he nara, sthiro bhava, uttiṣṭha, sa tvāmāhvayati |

L tadā sa uttarīyavastraṁ nikṣipyā protthāya yīsoḥ samīpaṁ gataḥ |

LI tato yīstamavadat tvayā kiṁ prārthyate? tubhyamaham kiṁ kariṣyāmi? tadā sondhastamuvāca, he guro madiyā dṛṣṭirbhavet |

LII tato yīstamuvāca yāhi tava viśvāsastvām svasthamakārṣit, tasmāt tatkṣaṇam sa dṛṣṭiṁ prāpya pathā yīsoḥ paścād yayau |

XI

I anantaram teṣu yirūśalamaḥ samīpasthayo rbait-phagibaithaniyapurayorantikastham jaitunanāmādrimāgateṣu yīsuḥ preṣaṇakāle dvau śiṣyāvidam vākyam jagāda,

II yuvāmamuḥ sammukhastham grāmaṁ yātam, tatra praviśya yo naram nāvahat taṁ garddabhaśāvakaṁ drakṣyathastam mocay-ivānayataṁ |

III kintu yuvām karmmedaṁ kutaḥ kuruthaḥ? kathāmimām yadi kopi pṛcchati tarhi prabhoratra prayojanamastīti kathite sa śighraṁ tamatra preṣayiṣyati |

IV tatastau gatvā dvimārgamelane kasyacid dvārasya pārśve taṁ garddabhaśāvakaṁ prāpya mocayataḥ,

V etarhi tatropasthitalokānām kaścid apṛcchat, garddabhaśīsum kuto mocayathaḥ?

VI tadā yīsorājñānusāreṇa tebhyaḥ pratyudite tatkṣaṇam tamādātuṁ te'nujajñuḥ |

VII atha tau yīsoḥ sannidhiṁ garddabhaśīsum āñīya tadupari svavastrāṇi pātayāmāsatuḥ; tataḥ sa tadupari samupaviṣṭaḥ |

VIII tadāneke pathi svavāsāmsi pātayāmāsuḥ, paraiśca taruśākhāśchitavā mārge vikīrṇaḥ |

IX aparaiśca paścādgāmino'gragāminaśca sarvve janā ucaiḥsvareṇa vaktumārebhire, jaya jaya yaḥ parameśvarasya nāmnāgacchati sa dhanya iti |

X tathāsmākamaṁ pūrvvapuruṣasya dāyūdo yadrājyaṁ parameśvaranāmnāyāti tadapi dhanyaṁ, sarvvasmāducchrāye svarge īśvarasya jayo bhavet |

XI itthaṁ yīsu ryrūśalāmi mandiraṁ praviśya caturdiksthāni sarvvāṇi vastūni dṛṣṭavān; atha sāyamkāla upasthite dvādaśaśiṣyasahito baithaniyaṁ jagāma |

XII aparehani baithaniyād āgamanasamaye kṣudhārtto babhūva |

XIII tato dūre sapatramuḍumbarapādapaṁ vilokya tatra kiñcit phalaṁ prāptuṁ tasya sannikṛṣṭaṁ yayau, tadānīm phalapātanasya samayo nāgacchati | tatastatropasthitaḥ patrāṇi vinā kimapyaparaṁ na prāpya sa kathitavān,

XIV adyārabhya kopi mānavastvataḥ phalaṁ na bhuiṅjita; imām katham tasya śiṣyāḥ śuśruvuḥ |

XV tadanantaram teṣu yirūśālamamāyāteṣu yīśu rmandiram gatvā tatrasthānām baṇijām mudrāsānāni pārāvatavikreṭṭṇām āsanāni ca nyubjayāñcakāra sarvān kreṭṭṇ vikreṭṭṇśca bahiścakāra|

XVI aparaṁ mandiramadhyena kimapi pātraṁ voḍhum sarvvajānaṁ nivārayāmāsa|

XVII lokānupadiśan jagāda, mama gr̥haṁ sarvvajāṭiyānām prārthanāgr̥ham iti nāmnā prathitaṁ bhaviṣyati etat kiṁ śāstre likhitaṁ nāsti? kintu yūyaṁ tadeva corāṇām gahvaraṁ kurutha|

XVIII imām vāṇīm śrutvādhyāpakāḥ pradhānayājakaśca taṁ yathā nāśayituṁ śaknuvanti tathoḥpāyaṁ mṛgayāmāsuḥ, kintu tasyopadeśāt sarvve lokā vismayaṁ gatā ataste tasmād bibhyuḥ|

XIX atha sāyaṁsamaya upasthite yīśurnagarād bahirvavrāja|

XX anantaram prātaḥkāle te tena mārgeṇa gacchantastamuḍumbaramahīruhaṁ samūlaṁ śuṣkaṁ dadr̥ṣuḥ|

XXI tataḥ pitarah pūrvvavākyaṁ smaran yīśuṁ babhāṣaṁ, he guro paśyatu ya uḍumbaraviṭāpi bhavatā śaptaḥ sa śuṣko babhūva|

XXII tato yīśuḥ pratyavādīt, yūyamiśvare viśvasita|

XXIII yuṣmānaḥ yathārthaṁ vadāmi kopi yadyetadgiriṁ vadati, tva-mutthāya gatvā jaladhau pata, proktamidaṁ vākyaṁavaśyaṁ ghaṭiṣyate, manasā kimapi na sandihya cedidaṁ viśvaset tarhi tasya vākyaṁanusāreṇa tad ghaṭiṣyate|

XXIV ato hetorahaṁ yuṣmān vacmi, prārthanākāle yadyadākāṁkṣiyadhve tattadavaśyaṁ prāpsyatha, itthaṁ viśvasita, tataḥ prāpsyatha|

XXV aparāṇca yuṣmāsu prārthayituṁ samutthiteṣu yadi kopi yuṣmākam aparādhī tiṣṭhati, tarhi taṁ kṣamadhvaṁ, tathā kṛte yuṣmākaṁ svar-gasthaḥ pitāpi yuṣmākamāgāṁmi kṣamiṣyate|

XXVI kintu yadi na kṣamadhve tarhi vaḥ svargasthaḥ pitāpi yuṣmākamāgāṁsi na kṣamiṣyate|

XXVII anantaram te puna ryrūśālamaṁ praviviṣuḥ, yīśu ryadā madhyemandiram itastato gacchati, tadānīm pradhānayājakā upādhyāyāḥ prāñcaśca tadantikametya kathāmimām papracchuḥ,

XXVIII tvaṁ kenādeśena karmmāṇyetāni karoṣi? tathaitāni karmmāṇi karttām kenādiṣṭosi?

XXIX tato yīśuḥ pratigaditavān ahamapi yuṣmān ekakathām pṛcchāmi, yadi yūyaṁ tasyā uttaram kurutha, tarhi kayājñayāḥ karmmāṇyetāni karomi tad yuṣmabhyaṁ kathayiṣyāmi|

XXX yohano majjanam īśvarāt jātaṁ kiṁ mānavāt? tanmahyaṁ kathayata|

XXXI te parasparaṁ vivektuṁ prārebhire, tad īśvarād babhūveti ced vadāmasterarhi kutastaṁ na pratyaita? kathametām kathayiṣyati|

XXXII mānavād abhavaditi ced vadāmasterarhi lokebhyo bhayamasti yato hetoḥ sarvve yohanaṁ satyaṁ bhaviṣyadvādināṁ manyante|

XXXIII ataeva te yīśuṁ pratyavādiṣu rvayaṁ tad vaktuṁ na śaknumaḥ| yīśuruvāca, tarhi yenādeśena karmmāṇyetāni karomi, ahamapi yuṣmabhyaṁ tanna kathayiṣyāmi|

XII

I anantaram yīsu rdṛṣṭāntena tebhyaḥ kathayitumārebhe, kaścideko drākṣākṣetraṁ vidhāya taccaturdikṣu vāraṇīm kṛtvā tanmadhye drākṣāpeṣaṅakuṇḍam akhanat, tathā tasya gaḍamapi nirmmitavān tatastatkṣetraṁ kṛṣivaleṣu samarpya dūradeśaṁ jagāma|

II tadanantaram phalakāle kṛṣivalebhyo drākṣākṣetraphalāni prāptuṁ teṣāṁ savidhe bhrtyam ekaṁ prāhiṇot|

III kintu kṛṣivalāstaṁ dhṛtvā prahr̥tya riktahastaṁ visasṛjuḥ|

IV tataḥ sa punaranyamekaṁ bhrtyaṁ praśayāmāsa, kintu te kṛṣivalāḥ pāṣāṅghātaistasya śiro bhaṅktvā sāpamānaṁ taṁ vyasarjan|

V tataḥ paraṁ soparaṁ dāsaṁ prāhiṇot tadā te taṁ jaghnuḥ, evam anekeṣāṁ kasyacit prahāraḥ kasyacid vadhaśca taiḥ kṛtaḥ|

VI tataḥ paraṁ mayā svaputre prahite te tamavaśyaṁ sammanśyante, ityuktvaśeṣe teṣāṁ sannidhau nijapriyam advitīyaṁ putraṁ praśayāmāsa|

VII kintu kṛṣivalāḥ parasparaṁ jagaduḥ, eṣa uttarādhikārī, āgacchata vayamenaṁ hanmastathā kṛte 'dhikāroyam asmākaṁ bhaviṣyati|

VIII tatastaṁ dhṛtvā hatvā drākṣākṣetrād bahiḥ prakṣipan|

IX aneśau drākṣākṣetrapatiḥ kiṁ kariṣyati? sa etya tān kṛṣivalān saṁhatya tatḥsetraṁ anyeṣu kṛṣivaleṣu samarpayīṣyati|

X aparāñca, "sthatayāḥ kariṣyanti grāvāṇaṁ yantu tucchakaṁ| prādhānaprastaraḥ koṇe sa eva saṁbhaviṣyati|

XI etat karma pareśasyāṁdbhutaṁ no dṛṣṭito bhavet||" imāṁ śāstrīyaṁ lipiṁ yūyaṁ kiṁ nāpāthiṣṭa?

XII tadānīm sa tānuddīśya tām dṛṣṭāntakathāṁ kathitavān, ta itthaṁ budhvā taṁ dharttāmudyataḥ, kintu lokebhyo bibhyuḥ, tadanantaram te taṁ vihāya vavrājuḥ|

XIII aparāñca te tasya vākyaḍoṣaṁ dharttām katipayān phirūśino herodīyāṁśca lokān tadantikaṁ praśayāmāsuḥ|

XIV ta āgatya tamavadan, he guro bhavān tathyabhāṣī kasyāpyanurodhaṁ na manyate, pakṣapātañca na karoti, yathārthata īśvarīyaṁ mārgaṁ darśayati vayametat prajānīmaḥ, kaisarāya karo deyo na vām? vayaṁ dāśyāmo na vā?

XV kintu sa teṣāṁ kapaṭaṁ jñātvā jagāda, kuto māṁ parīkṣadhve? ekaṁ mudrāpādaṁ samānīya māṁ darśayata|

XVI tadā tairekasmin mudrāpāde samānīte sa tām papraccha, atra likhitaṁ nāma murtiṁ rvā kasya? te pratyūcuḥ, kaisarasya|

XVII tadā yīśuravadat tarhi kaisarasya dravyāṇi kaisarāya datta, īśvarasya dravyāṇi tu īśvarāya datta; tataste vismayaṁ menire|

XVIII atha mṛtānāmutthānaṁ ye na manyante te sidūkino yīśoḥ samīpamāgatya taṁ papracchuḥ;

XIX he guro kaścijjano yadi niḥsantatiḥ san bhāryyāyāṁ satyāṁ mriyate tarhi tasya bhrātā tasya bhāryyāṁ grhītvā bhrātu rvaṁśotpattiṁ kariṣyati, vyavasthānimāṁ mūsā asmān prati vyalikhat|

XX kintu kecit sapta bhrātara āsan, tatasteṣāṁ jyeṣṭhabhrātā vivahya niḥsantatiḥ san amriyata|

XXI tato dvitīyo bhrātā tām striyamagrhaṇat kintu sopi niḥsantatiḥ san amriyata; atha tṛtīyopi bhrātā tādrśobhavat|

XXII itthaṃ saptaiva bhrātarastām striyaṃ gṛhītvā niḥsantānāḥ santo'mriyanta, sarvvaśeṣe sāpi strī mriyate sma|

XXIII atha mṛtānāmutthānakāle yadā ta utthāsyanti tadā teṣāṃ kasya bhāryyā sā bhaviṣyati? yataste saptaiva tāṃ vyavahaṇ|

XXIV tato yīśuḥ pratyuvāca śāstram īśvaraśaktiṅca yūyamajñātvā kimabhrāmyata na?

XXV mṛtalokānāmutthānāṃ sati te na vivahanti vāgdattā api na bhavanti, kintu svargīyadūtānāṃ sadṛśā bhavanti|

XXVI punaśca "aham ibrahīma īśvara ishāka īśvaro yākūbaśceśvaraḥ" yāmimāṃ kathāṃ stambamadhye tiṣṭhan īśvaro mūsāmavādīt mṛtānāmutthānārthe sā kathā mūsālikhite pustake kim yuṣmābhi nāpāṭhi?

XXVII īśvaro jīvatām prabhuḥ kintu mṛtānāṃ prabhu rna bhavati, tasmāddheto ryūyaṃ mahābhrameṇa tiṣṭhatha|

XXVIII etarhi ekodhyāpaka etya teṣāmitthaṃ vicāraṃ śuśrāva; yīśusteṣāṃ vākyasya saduttaraṃ dattavān iti budhvā taṃ pṛṣṭavān sarvśāsāṃ ājñānāṃ kā śreṣṭhā? tato yīśuḥ pratyuvāca,

XXIX "he isrāyellokā avadhatta, asmākaṃ prabhuḥ parameśvara eka eva,

XXX yūyaṃ sarvvanataḥkaraṇaiḥ sarvvapraṇaiḥ sarvvacittaiḥ sarvvaśaktibhiśca tasmīn prabhau parameśvare priyadhvaṃ," ityājñā śreṣṭhā|

XXXI tathā "svaprativāsini svavat prema kurudhvaṃ," eṣā yā dvitīyājñā sā tādrśi; etābhyāṃ dvābhyāṃ ājñābhyāṃ anyā kāpyājñā śreṣṭhā nāsti|

XXXII tadā sodhyāpakastamavadat, he guro satyaṃ bhavaṇ yathārthaṃ proktavān yata ekasmād īśvarād anyo dvitīya īśvaro nāsti;

XXXIII aparāṃ sarvvāntaḥkaraṇaiḥ sarvvapraṇaiḥ sarvvacittaiḥ sarvvaśaktibhiśca īśvare premakaraṇaṃ tathā svamīpavāsini svavat premakaraṇaṃca sarvvebhyo homabalidānādibhyaḥ śraṣṭhaṃ bhavati|

XXXIV tato yīśuḥ subuddheriva tasyedam uttaraṃ śrutvā taṃ bhāṣitavān tvamīśvarasya rājyānna dūrosi| itaḥ paraṃ tena saha kasyāpi vākyasya vicāraṃ kartāṃ kasyāpi pragalbhatā na jāta|

XXXV anantaraṃ madhyemandiram upadiśan yīśurimaṃ praśnaṃ cakāra, adhyāpakā abhiṣiktaṃ (tāraḥ) kuto dāyūdaḥ santānaṃ vadanti?

XXXVI svayaṃ dāyūd pavitrasyātmana āveśenedaṃ kathayāmāsa| yathā| "mama prabhūmidaṃ vākyavadat parameśvaraḥ| tava śatrūnaḥ yavat pādapiṭhaṃ karomi na| tāvat kālaṃ mādiye tvaṃ dakṣapārśv upāviśa|"

XXXVII yadi dāyūd taṃ prabhūṃ vadati tarhi kathāṃ sa tasya santāno bhavitumarhati? itare lokāstatkathāṃ śrutvānananduḥ|

XXXVIII tadānīm sa tānupadiśya kathitavān ye narā dīrghaparidheyāni haṭṭe vipanau ca

XXXIX lokakṛtanamaskārān bhajanagrhe pradhānāsanāni bhojanakāle pradhānasthānāni ca kāñkṣante;

XL vidhavānāṃ sarvvasvaṃ grasitvā chalād dīrghakālaṃ prārthayante tebhya upādhyāyebhyaḥ sāvadhānā bhavata; te'dhikatarān daṇḍān prāpsyanti|

XLI tadanantaraṃ lokā bhāṇḍāgāre mudrā yathā niksīpanti bhāṇḍāgārasya sammukhe samupaviśya yīśustadavaluloka; tadānīm bahavo dhanīnastasya madhye bahūni dhanāni nirakṣīpan|

XLII paścād ekā daridrā vidhavā samāgatya dvipaṇamūlyām mudraikām tatra nirakṣipat|

XLIII tadā yīśuḥ śiṣyān āhūya kathitavān yuṣmānaḥam yathārthaṁ vadāmi ye ye bhāṇḍāgāre'smina dhanāni niḥkṣipanti sma tebhyaḥ sarvvebhya iyaṁ vidhavā daridrādhikam niḥkṣipati sma|

XLIV yataste prabhūtadhanasya kiñcit nirakṣipan kintu dīneyaṁ svadinayāpanayogyāṁ kiñcidapi na sthāpayitvā sarvvasvaṁ nirakṣipat|

XIII

I anantaraṁ mandirād bahirgamanakāle tasya śiṣyāṇāmekastaṁ vyāhṛtavān he guro paśyatu kidrśaḥ pāṣāṇāḥ kidrśk ca nicayanaṁ|

II tadā yīśustam avadat tvaṁ kimetad bṛhannicayanaṁ paśyasi? asyaikapāṣāṇopi dvitīyapāṣāṇopari na sthāsyati sarvve 'dhaḥkṣepsyante|

III atha yasmīn kāle jaitungirau mandirasya sammukhe sa samu-paviṣṭastasmin kāle pitaro yākūb yohan āndriyaścaite taṁ rahasi paprac-chuḥ,

IV etā ghaṭanāḥ kadā bhaviṣyanti? tathaitatsarvvāsām siddhyupakra-masya vā kiṁ cihnaṁ? tadasmaḥbhyaṁ kathayatu bhavān|

V tato yāśustān vaktumārebhe, kopī yathā yuṣmān na bhrāmayati tathātra yūyaṁ sāvadhānā bhavata|

VI yataḥ khriṣṭoḥamiti kathayitvā mama nāmnāneke samāgatya lokānām bhramaṁ janayiṣyanti;

VII kintu yūyaṁ raṇasya vārttām raṇādambaraṅca śrutvā mā vyākulā bhavata, ghaṭanā etā avāśyammāvinyāḥ; kintvāpātato na yugānto bhaviṣyati|

VIII deśasya vipakṣatayā deśo rājyasya vipakṣatayā ca rājyamutthāsyati, tathā sthāne sthāne bhūmikampo durbhikṣaṁ mahāklesāśca samu-pasthāsyanti, sarvva ete duḥkhasyārambhāḥ|

IX kintu yūyam ātmārthe sāvadhānāstīṣṭhata, yato lokā rājasabhāyām yuṣmān samarpayiṣyanti, tathā bhajanagrhe prahariṣyanti; yūyaṁ madarthe deśādhipān bhūpāmśca prati sāksyadānāya teṣām sammukhe upasthāpayiṣyadhve|

X śeṣībhavanāt pūrvvaṁ sarvvān deśīyān prati susaṁvādaḥ pracārayiṣyate|

XI kintu yadā te yuṣmān dhṛtvā samarpayiṣyanti tadā yūyaṁ yadyad uttaraṁ dāsyatha, tadagra tasya vivecanaṁ mā kuruta tadarthaṁ kiñcidapi mā cintayata ca, tadāniṁ yuṣmākaṁ manaḥsu yadyad vākyam upasthāpayiṣyate tadeva vadiṣyatha, yato yūyaṁ na tadvaktāraḥ kintu pavitra ātmā tasya vaktā|

XII tadā bhrātā bhrātaraṁ pitā putraṁ ghātanārthaṁ parahasteṣu samarpayiṣyate, tathā patyāni mātāpitro rvipakṣatayā tau ghātayiṣyanti|

XIII mama nāmahetoḥ sarvveṣām savidhe yūyaṁ jugupsitā bhaviṣyatha, kintu yaḥ kaścit śeṣaparyyantaṁ dhairyam ālambiṣyate saeva par-itrāsyate|

XIV dāniyelbhaviṣyadvādinā proktaṁ sarvvānāśī jugupsitaṅca vastu yadā tvayogyasthāne vidyamānaṁ drakṣatha (yo janaḥ paṭhati sa bud-hyatām) tadā ye yihūdiyadeśe tiṣṭhanti te mahīdhraṁ prati palāyantām;

XV tathā yo naro gṛhopari tiṣṭhati sa gṛhamadhyāṁ nāvārohatu, tathā kimapi vastu grahītuṁ madhyegṛhaṁ na praviṣatu;

XVI tathā ca yo naraḥ kṣetre tiṣṭhati sopi svavastraṁ grahituṁ parāvṛtya na vrajatu |

XVII tadānīm garbbhavatīnām stanyadātrīṇāṅca yoṣitām durgati rbhaviṣyati |

XVIII yuṣmākaṁ palāyanaṁ śitakāle yathā na bhavati tadarthaṁ prārthayadhvaṁ |

XIX yatastadā yādṛśī durghaṭanā ghaṭiṣyate tādrśī durghaṭanā īśvarasṛṣṭeḥ prathamamārabhyādyā yāvat kadāpi na jātā na janiṣyate ca |

XX aparāṅca parameśvaro yadi tasya samayasya saṁkṣepaṁ na karoti tarhi kasyāpi prānabhṛto rakṣā bhavituṁ na śakṣyati, kintu yān janān manonītān akarot teṣāṁ svamanonītānām hetoḥ sa tadanehasaṁ saṁkṣepsyati |

XXI anyacca paśyata khriṣṭotra sthāne vā tatra sthāne vidyate, tasminkāle yadi kaścīd yuṣmān etādṛṣāṁ vākyam vyāharati, tarhi tasmin vākye bhaiva viśvasita |

XXII yatoneke mithyākhrīṣṭā mithyābhaviṣyadvādinaśca samupasthāya bahūni cihnānyadbhūtāni karmmaṇi ca darśayiṣyanti; tathā yadi sambhavati tarhi manonītalokānāmapi mithyāmatim janayiṣyanti |

XXIII paśyata ghaṭanātaḥ pūrvvaṁ sarvvakāryasya vārttām yuṣmabhyamadām, yūyam sāvadhānāstiṣṭhata |

XXIV aparāṅca tasya kleśakālasavyavahite parakāle bhāskaraḥ sāndhakāro bhaviṣyati tathaiva candraścandrikām na dāsyati |

XXV nabhaḥsthāni nakṣatrāṇi patiṣyanti, vyomamaṇḍalasthā grahāśca vicalīṣyanti |

XXVI tadānīm mahāparākramaṇa mahaiśvaryyeṇa ca meghamāruhya samāyāntaṁ mānavasutaṁ mānavāḥ samikṣiṣyante |

XXVII anyacca sa nijadūtān prahitya nabhobhūmyoḥ sīmāṁ yāvad jagataścaturdigbhyaḥ svamanonītalokān saṁgrahiṣyati |

XXVIII uḍumbarataro rdṛṣṭāntaṁ śikṣadhvaṁ yadoḍumbarasya taro rnavīnāḥ śākhā jāyante pallavādīni ca rnigacchanti, tadā nidāghakālāḥ savidho bhavati yūyam jñātuṁ śaknutha |

XXIX tadvad etā ghaṭanā drṣṭvā sa kālo dvāryyupasthita iti jānīta |

XXX yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, ādhunikalokānām gamanāt pūrvvaṁ tāni sarvvāni ghaṭiṣyante |

XXXI dyāvāpṛthivyo rvicalitayoḥ satyo rmediyā vānī na vicalīṣyati |

XXXII aparāṅca svargasthadūtagaṇo vā putro vā tāṭadanyaḥ kopi taṁ divasaṁ taṁ daṇḍaṁ vā na jñāpayati |

XXXIII ataḥ sa samayaḥ kadā bhaviṣyati, etajjñānābhāvād yūyam sāvadhānāstiṣṭhata, satarkāśca bhūtvā prārthayadhvaṁ;

XXXIV yadvat kaścīd pumān svaniveśanād dūradeśaṁ prati yātrākaraṅakāle dāseṣu svakāryasya bhāramarpayitvā sarvvān sve sve karmmaṇi niyojayati; aparaṁ dauvārikam jāgarituṁ samādiśya yāti, tadvan naraputraḥ |

XXXV grhapatīḥ sāyamkāle niśīthe vā tṛṭiyayāṁ vā prātaḥkāle vā kadāgamiṣyati tad yūyam na jānītha;

XXXVI sa haṭhādāgatya yathā yuṣmān nidritān na paśyati, tadarthaṁ jāgaritāstiṣṭhata |

XXXVII yuṣmānaham yad vadāmi tadeva sarvvān vadāmi,
jāgaritāstiṣṭhateti|

XIV

I tadā nistārotsavakiṅvahnāpūpotsavayorārambhasya dinadvaye
'vaśiṣṭe pradhānayājakā adhyāpakāśca kenāpi chalena yīśum dharttām
hantuñca mṛgayāñcakrire;

II kintu lokānām kalahabhayādūcīre, nacotsavakāla ucitametaditi|

III anantaram baithaniyāpu[re śimonakuṣṭhino gṛhe yośau
bhotkumupaviṣṭe sati kācīd yoṣit pāṇḍarapāśānasya sampuṭakena
mahārghyottamatailam āniya sampuṭakam bhamktvā tasyottamāṅge
tailadhāram pātayāñcakre|

IV tasmāt kecit svānte kupyantaḥ kathitavāntaḥ kutoyam
tailāpavyayah?

V yadyetat taila vyakreṣyata tarhi mudrāpādaśatratrayādapyadhikam
tasya prāptamūyam daridralokebhyo dātumaśakṣyata, kathāmetām
kathayitvā tayā yoṣitā sākam vācāyuhyan|

VI kintu yīśuruvāca, kuta etasyai kṛcchram dadāsi? mahyamiam
karmmottamam kṛtavati|

VII daridrāḥ sarvvadā yuṣmābhiḥ saha tiṣṭhanti, tasmād yūyam yadec-
chatha tadaiva tānupakarttām śaknutha, kintvham yubhābhiḥ saha
nirantaram na tiṣṭhāmi|

VIII asyā yathāsādhyam tathavākarodiyam, śmaśānayāpanāt pūrvvam
sametya madvapuṣi tailam amarddayat|

IX aham yuṣmabhyam yathārtham kathayāmi, jagatām madhye ya-
tra yatra susamvādoyam pracārayiṣyate tatra tatra yoṣita etasyāḥ
smarañrtham tatkr̥takarmmaitat pracārayiṣyate|

X tataḥ param dvādaśānām śiṣyāñameka iṣkariyotiṣyayihūdākhyo yīśum
parakreṣu samarpayitum pradhānayājakānām samīpamiyāya|

XI te tasya vākyam samākarmya santuṣṭāḥ santastasmai mudrā
dātum pratyajānata; tasmāt sa tam teṣām kareṣu samarpañyopāyam
mṛgayāmāsa|

XII anantaram kiṅvaśūnyapūpotsavasya prathamehani
nistārotmavārtham meṣamārañsamaye śiṣyāstam papracchaḥ kutra
gatvā vayam nistārotsavasya bhojyamāsādaiṣyāmah? kimicchatī
bhavan?

XIII tadānīm sa teṣām dvayam prerayan babhāse yuvayoḥ puramadhyam
gatayoḥ sato ryo janaḥ sajalakumbham vahan yuvām sākṣāt kariṣyati
tasyaiva paścād yātam;

XIV sa yat sadanam pravekṣyati tadbhavanapatiṁ vadatām, gururāha
yatra saṣiṣyoham nistārotsaviyam bhojanam kariṣyāmi, sā bhojanaśālā
kutrāsti?

XV tataḥ sa pariṣkr̥tām susajjitām bṛhaticāñca yām śālām darṣayiṣyati
tasyāmasmadartham bhojyadravyāñyāsādayatām|

XVI tataḥ śiṣyau prasthāya puram praviṣya sa yathoktavān tathāiva
prāpya nistārotsavasya bhojyadravyāñi samāsādayetām|

XVII anantaram yīśuḥ sāyamkāle dvādaśabhiḥ śiṣyaiḥ sārddham
jagāma;

XVIII sarvveṣu bhojanāya propaviṣṭeṣu sa tānuditavān yuṣmānaḥaṃ yathārthaṃ vyāharāmi, atra yuṣmākameko jano yo mayā saha bhūṅkte mām parakereṣu samarpayīṣyate|

XIX tadānīm te duḥkhitāḥ santa ekaikaśastaṃ praṣṭumārabdhavantaḥ sa kimahaṃ? paścād anya ekobhidadhe sa kimahaṃ?

XX tataḥ sa pratyavadad eteṣāṃ dvādaśānām yo jano mayā samaṃ bhojanāpātre paṇīm majjayīṣyati sa eva|

XXI manujatanayamadhi yādṛṣāṃ likhitamāste tadanurūpā gatistasya bhaviṣyati, kintu yo jano mānavasutaṃ samarpayīṣyate hanta tasya janmābhāve sati bhadrāmabhaviṣyat|

XXII aparāṅca teṣāṃ bhojanasamaye yīsuḥ pūpaṃ grhītveśvaraḡuṇān anukīrtya bhāṅktvā tebhyo dattvā babhāṣe, etad grhītvā bhūñjīdhvam etanmama vigrharūpaṃ|

XXIII anantaraṃ sa kaṃsaṃ grhītveśvarasya ḡuṇān kīrttayitvā tebhyo dadau, tataste sarvve papuḥ|

XXIV aparāṃ sa tānavādīd bahūnām nimittaṃ pātitaṃ mama navīnaniyamarūpaṃ ṣoṇitametat|

XXV yuṣmānaḥaṃ yathārthaṃ vadāmi, īśvarasya rājye yāvat sadyojātaṃ drākṣārasaṃ na pāsyāmi, tāvadahaṃ drākṣāphalarasaṃ puna rna pāsyāmi|

XXVI tadanantaraṃ te ḡitamekaṃ saṃḡīya bahi rjaitunaṃ śikhariṇaṃ yayuḥ

XXVII atha yīṣustānuvāca niśāyāmasyām mayi yuṣmākaṃ sarvveṣāṃ pratyūho bhaviṣyati yato likhitamāste yathā, meṣāṇām rakṣakaṅcāhaṃ prahariṣyāmi vai tataḥ| meṣāṇām nivaho nūnaṃ pravikīrṇo bhaviṣyati|

XXVIII kantu madutthāne jāte yuṣmākamagre'haṃ ḡālilāṃ vrajiṣyāmi|

XXIX tadā pitarāḥ pratibabhāṣe, yadyapi sarvveṣāṃ pratyūho bhavati tathāpi mama naiva bhaviṣyati|

XXX tato yīsuruktāvān ahaṃ tubhyaṃ tathyaṃ kathayāmi, kṣaṇādāyāmadya kukkuṭasya dvtiyavāraravaṇāt pūrvvaṃ tvam vāratrayaṃ māmapahnoṣyase|

XXXI kintu sa ḡāḍhaṃ vyāharad yadyapi tvayā sārddhaṃ mama praṇo yāti tathāpi kathamāpi tvāṃ nāpahnoṣye; sarvve'pitare tathaiva babhāṣire|

XXXII aparāṅca teṣu ḡeṣimānīnāmakaṃ sthāna ḡateṣu sa śīṣyān jagāda, yāvadaḥaṃ prārthaye tāvadatra sthāne yūyaṃ samupaviṣata|

XXXIII atha sa pitarāṃ yākūbaṃ yohanaṅca grhītvā vavrāja; atyantaṃ trāsito vyākulitaśca tebhyaḥ kathayāmāsa,

XXXIV nidhanakālavat praṇo me'tīva daḥkhameti, yūyaṃ jāgratotra sthāne tiṣṭhata|

XXXV tataḥ sa kiṅciddūraṃ gatvā bhūmāvadhomukhaḥ patitvā prārthitavānetat, yadī bhavituṃ śakyaṃ tarhi duḥkhasamayoyaṃ matto dūrībhavatu|

XXXVI aparamuditavān he pita rhe pitaḥ sarvveṃ tvayā sādhyāṃ, tato hetorimaṃ kaṃsaṃ matto dūrīkuru, kintu tan mamecchāto na taveccchāto bhavatu|

XXXVII tataḥ paraṃ sa etya tān nidritān nirīkṣya pitarāṃ provāca, śimona tvāṃ kiṃ nidrāsi? ḡhaṭīkāmekaṃ api jāgarituṃ na śaknoṣi?

XXXVIII pariṅśāyām yathā na patatha tadarthaṃ sacetanāḥ santaḥ prārthayadhvaṃ; mana udyuktamiti satyaṃ kintu vapuraśaktikaṃ|

XXXIX atha sa punarvrajitvā pūrvavat prārthayāñcakre|

XL parāvṛtyāgatya punarapi tān nidritān dadarśa tadā teṣāṃ locanāni nidrayā pūrṇāni, tasmāttasmai kā kathā kathayitavyā ta etad boddhuṃ na sekuḥ|

XLI tatahparaṃ ṛṭiyavāraṃ āgatya tebhyo 'kathayad idānīmapi śayitvā viśrāmyatha? yatheṣṭaṃ jātaṃ, samayaścopasthitaḥ paśyata mānavatanayaḥ pāpilocānāṃ pāṇiṣu samarpyate|

XLII uttiṣṭhata, vayaṃ vrajāmo yo jano mām paraḥpāṇiṣu samarpayisyate paśyata sa samīpamāyātaḥ|

XLIII imāṃ kathāṃ kathayati sa, etarhidvādaśānāmeko yihūdā nāmā śiṣyaḥ pradhānayājānāṃ upādhyāyānāṃ prācīnalokānāṃca sannidheḥ khaṅgalaguḍadhāriṇo bahulokān grhītvā tasya samīpa upasthitavān|

XLIV parañčasau paraḥpāṇiṣu samarpayitā pūrvvamiti saṅketaṃ kṛtavān yamaḥ cumbiṣyāmi sa evāsau tameva dhṛtvā sāvadhānaṃ nayata|

XLV ato hetoḥ sa āgatyaiva yoṣoḥ savidhaṃ gatvā he guro he guro, ityuktvā taṃ cucumba|

XLVI tadā te tadupari pāṇīnarpayitvā taṃ dadhnuḥ|

XLVII tatastasya pārvasthānāṃ lokānāmekāḥ khaṅgaṃ niṣkoṣayan mahāyājakasya dāsamekaṃ prahṛtya tasya karṇaṃ ciccheda|

XLVIII paścād yīṣustān vyājahāra khaṅgān laguḍamśca grhītvā mām kiṃ cauraṃ dharttām samāyātāḥ?

XLIX madhyemandiraṃ samupadiśan pratyaḥaṃ yuṣmābhiḥ saha sthitavānataḥ, tasmin kāle yūyaṃ mām nādidharata, kintvanena śāstrīyaṃ vacanaṃ sedhanīyaṃ|

L tadā sarvve śiṣyāstaṃ parityajya palāyāñcakrire|

LI athaiko yuvā mānavo nagnakāye vastramekaṃ nidhāya tasya paścād vrajan yuvalokai rdhṛto

LII vastraṃ vihāya nagnaḥ palāyāñcakre|

LIII parañca yasmin sthāne pradhānayājakā upādhyāyāḥ prācīnalokāśca mahāyājakena saha sadasi sthitāstasmin sthāne mahāyājakasya samīpaṃ yīṣuṃ ninyuḥ|

LIV pitaro dūre tatpaścād itvā mahāyājakasyāṭṭhālikāṃ praviśya kiṅkaraiḥ sahopaviśya vahnitāpaṃ jagrāha|

LV tadānīm pradhānayājakā mantriṇaśca yīṣuṃ ghātayituṃ tat-prātikūlyena sāksiṇo mṛgayāñcakrire, kintu na prāptāḥ|

LVI anekaiṣṭadviruddhaṃ mṛṣāsākṣye dattepi teṣāṃ vākyaṇi na samagacchanta|

LVII sarvvaśeṣe kiyanta utthāya tasya prātikūlyena mṛṣāsākṣyaṃ dattvā kathayāmāsuḥ,

LVIII idaṃ karakṛtamandiraṃ vināśya dinatrayamadhye punaraparam akarakṛtaṃ mandiraṃ nirmmāsyāmi, iti vākyam aśya mukhāt śrutamasmābhiriti|

LIX kintu tatrāpi teṣāṃ sāksyakathā na saṅgātāḥ|

LX atha mahāyājako madhyesabham utthāya yīṣuṃ vyājahāra, ete janāstvayi yat sāksyamaduḥ tvametasya kimapyuttaraṃ kiṃ na dāsyasi?

LXI kintu sa kimapyuttaram na datvā maunībhūya tasyau; tato mahāyājakaḥ punarapi taṁ prṣṭāvān tvaṁ saccidānandasya tanayo 'bhīṣiktastratā?

LXII tadā yīṣustaṁ provāca bhavāmyaham yūyañca sarvvaśaktimato dakṣiṇapārśve samupaviśantaṁ megha māruhya samāyāntaṁca manuṣyaputraṁ sandrakṣyatha|

LXIII tadā mahāyājakaḥ svaṁ vamaṇaṁ chitvā vyāvaharat

LXIV kimasmākaṁ sāksibhiḥ prayojanam? īsvaranindāvākyam yuṣmābhiraśrāvi kiṁ vicārayatha? tadānīm sarvve jagadurayam nidhanadaṇḍamarhati|

LXV tataḥ kaścit kaścit tadvapuṣi niṣṭhīvaṁ nicikṣepa tathā tanmukhamācchādya capeṭena hatvā gaditavān gaṇayitvā vada, anucarāśca capeṭaistamājaghnuḥ

LXVI tataḥ paraṁ pitare'ṭṭālikādhaḥkoṣṭhe tiṣṭhati mahāyājakasyaikaḥ dāsi sametya

LXVII taṁ vihniṭapaṁ gṛhlantaṁ vilokya taṁ sunirikṣya babhāṣe tvamapi nāsaratiyayīṣoḥ saṅginām eko jana āsiḥ|

LXVIII kintu sopahnutya jagāda tamaḥaṁ na vadmi tvaṁ yat kathayami tadapyahaṁ na buddhye| tadānīm pitare catvaraṁ gatavati kuḥkkuṭo rurāva|

LXIX athānyā dāsi pitaraṁ dṛṣṭvā samīpasthān janān jagāda ayaṁ teṣāmeko janaḥ|

LXX tataḥ sa dvitīyavāram apahnutavān paścāt tatrasthā lokāḥ pitaraṁ procustvamavaśyam teṣāmeko janaḥ yatastvam gālīliyo nara iti tavoccāraṇaṁ prakāśayati|

LXXI tadā sa śpathābhīśāpau kṛtvā provāca yūyam kathāṁ kathayatha taṁ naraṁ na jāne'haṁ|

LXXII tadānīm dvitīyavāraṁ kukkuṭo 'rāvīt| kukkuṭasya dvitīyaravāt pūrvvaṁ tvaṁ mām vāratrayam apahnoṣyasi, iti yadvākyam yīṣuṇā samuditaṁ tat tadā saṁsmṛtya pitaro roditum ārabhata|

XV

I atha prabhāte sati pradhānayājakaḥ prāñca upādhyāyāḥ sarvve mantriṇāśca sabhām kṛtvā yīṣuḥ bandhayitva pīlātākhyasya deśādhipateḥ savidhaṁ nītvā samarpayāmāsuḥ|

II tadā pīlātaṁ prṣṭāvān tvaṁ kiṁ yihūdīyalokānām rāja? tataḥ sa pratyuktavān satyam vadasi|

III aparaṁ pradhānayājakaṣṭasya bahuṣu vākyeṣu doṣamāropayāñcakruḥ kintu sa kimapi na pratyuvāca|

IV tadānīm pīlātaṁ punaḥ papraccha tvaṁ kiṁ nottarayasi? paśyaite tvadviruddhaṁ katiṣu sādhyeṣu sāksaṁ dadati|

V kantu yīṣustadāpi nottaraṁ dadau tataḥ pīlāta āścaryam jagāma|

VI aparañca kārābaddhe kastimścit jane tanmahotsavakāle lokai ryācite deśādhipatiṣṭāṁ mocayati|

VII ye ca pūrvvamupaplavamakārṣurupaplave vadhamapi kṛtavantasteṣāṁ madhye tadānoṁ barabbānāmaka eko baddha āsit|

VIII ato hetoḥ pūrvvāparīyāṁ rītikathāṁ kathayitvā lokā uccairivantaḥ pīlātasya saṁkṣaṁ nivedayāmāsuḥ|

IX tadā pīlātaṁ nācakhyaḥ tarhi kiṁ yihūdīyānām rājānaṁ mocayīṣyāmi? yuṣmābhiḥ kimīṣyate?

^X yataḥ pradhānayājakā īrṣyāta eva yīśum samārpayanniti sa viveda |
^{XI} kintu yathā barabbām mocayati tathā prārthayitum pradhānayājakā
lokān pravarttayāmasuḥ |

^{XII} atha pilātaḥ punaḥ pṛṣṭavān tarhi yaṁ yihūdīyānām rājeti vadatha
tasya kiṁ kariṣyāmi yuṣmābhiḥ kimiṣyate?

^{XIII} tadā te punarapi proccastaṁ kruṣe vedhaya |

^{XIV} tasmāt pilātaḥ kathitavān kutaḥ? sa kiṁ kukarma kṛtavān? kintu
te punaśca ruvanto vyājhurstaṁ kruṣe vedhaya |

^{XV} tadā pilātaḥ sarvvālokān toṣayitumicchan barabbām mocayitvā
yīśum kaśābhiḥ prahṛtya kruṣe veddhuṁ taṁ samarpayāmbabhūva |

^{XVI} anantaraṁ sainyaḡaṇo'ṭṭālikām arthād adhipate rgrhaṁ yīśum nītvā
senānivahaṁ samāhuyat |

^{XVII} paścāt te taṁ dhūmalavarṇavastraṁ paridhāpya kaṅṭhakamukuṭaṁ
racayitvā śirasi samāropya

^{XVIII} he yihūdīyānām rājan namaskāra ityuktvā taṁ na-
maskarttāmārebhire |

^{XIX} tasyottamāṅge vetrāghātaṁ cakrustadgātre niṣṭhivañca nicikṣipuḥ,
tathā tasya sammukhe jānupātaṁ praṇomuḥ

^{XX} itthamupahasya dhūmravarṇavastraṁ uttāryya tasya vastraṁ taṁ
paryyadhāpayan kruṣe veddhuṁ bahirniyuśca |

^{XXI} tataḥ paraṁ sekandarasya ruphasya ca pitā śimonnāmā kurīṅṅiyaloka
ekaḥ kutaścid grāmādetya pathi yāti taṁ te yīsoḥ kruśaṁ voḍhuṁ balād
dadhuḥ |

^{XXII} atha gulgaltā arthāt śiraḥkapālanāmakaṁ sthānaṁ yīśumāniya

^{XXIII} te gandharasamiśritaṁ drākṣārasaṁ pātuṁ tasmai daduḥ kintu sa
na jaḡrāha |

^{XXIV} tasmin kruṣe viddhe sati teṣāmekaikaśaḥ kiṁ prāpsyatīti
nirṇayāya

^{XXV} tasya paridheyānām vibhāḡarthaṁ guṭikāpātaṁ cakruḥ |

^{XXVI} aparaṁ eṣa yihūdīyānām rājeti likhitaṁ doṣapatraṁ tasya
śiraūrdvvaṁ āropayāñcakruḥ |

^{XXVII} tasya vāmadakṣiṇayo rdvau caurau kruśayo rvividhāte |

^{XXVIII} tenaiva "aparādhijanaīḥ sārddhaṁ sa gaṇito bhaviṣyati," iti
śāstrokaṁ vacanaṁ siddhamabhūta |

^{XXIX} anantaraṁ māḡge ye ye lokā gamanāḡgamane cakruste sarvva eva
śirāṁsyāndolya nindanto jagaduḥ, re mandiranāśaka re dinatrayamad-
hye tannirmāyaka,

^{XXX} adhunātmānam avitvā kruśādavaroha |

^{XXXI} kiñca pradhānayājakā adhyāpakāśca tadvat tiraskṛtya parasparaṁ
cacakṣire eṣa parānavat kintu svamavitum na śaknoti |

^{XXXII} yaḍīsrāyelo rājābhiṣiktastrātā bhavati tarhyadhunaina
kruśādavarohatu vayaṁ tad drṣṭvā viśvasiṣyāmaḥ; kiñca yau lokau
tena sārddhaṁ kruṣe 'vidhyetām tāvapi taṁ nirbhartsayāmasatuḥ |

^{XXXIII} atha dvitīyayāmāt tṛtīyayāmaṁ yāvat sarvvo deśaḥ
sāndhakārobhūt |

^{XXXIV} tatastrīyaprahare yīsurucclairavadat elī elī lāmā śivaktanī arthād
"he maḍīsa maḍīsa tvam paryyatyākṣiḥ kuto hi māḡ?"

^{XXXV} tadā samīpasthalokānām kecit tadvākyam niśamyācakhyuḥ
paśyaiṣa eliyam āhūyati |

XXXVI tata eko jano dhāvitvāgatya spañje 'mlarasam pūrayitvā tam naḍagre nidhāya pātuṃ tasmai dattvāvadat tiṣṭha eliya enamavarohayitum eti na veti paśyāmi|

XXXVII atha yīsurucchaiḥ samāhūya prāṇān jahau|

XXXVIII tadā mandirasya javanikordvvdadhahryyantā vidirṇā dvikhaṇḍābhūt|

XXXIX kiñca ithamuccairāhūya prāṇān tyajantaṃ tam dṛṣṭvā tadrakṣaṇāya niyukto yaḥ senāpatirāsīt sovadat naroyam īsvaraputra iti satyam|

XL tadānīm magdalīnī marisam kaniṣṭhayākūbo yoseśca mātānyamariyam śalomī ca yāḥ striyo

XLI gālilpradeśe yīsum sevivā tadanugāminyo jātā imāstadanyaśca yā anekā nāryo yīsunā sārddham yirūśālamamāyātāstāśca dūrāt tāni dadṛśuḥ|

XLII athāsādanadinasyārthād viśrāmavārāt pūrvvadinasya sāyamkāla āgata

XLIII īsvararājyāpekṣyarimathiyayūṣaphanāmā mānyamantri sametya pilātasavidham nīrbhayo gatvā yīsordeham yayāce|

XLIV kintu sa idānīm mṛtaḥ pilāta ityasambhavaṃ matvā śatasenāpatimāhūya sa kadā mṛta iti papraccha|

XLV śatasemanāpatimukhāt tajjñātvā yūṣaphe yīsordeham dadau|

XLVI paścāt sa sūkṣmaṃ vāśaḥ kṛtvā yīsoḥ kāyamavaroḥya tena vāsasā veṣṭayitvā girau khātaśmaśāne sthāpitavān paśāṇaṃ loṭhayitvā dvāri nidadhe|

XLVII kintu yatra sosthāpyata tata magdalīnī mariyam yosimātṛmariyam ca dadṛśatṛḥ|

XVI

I atha viśrāmavāre gate magdalīnī mariyam yākūbamātā mariyam śalomī cemāstaṃ marddayitūṃ sugandhidravayāni kṛtvā

II saptāhaprathamadine'tipratyūṣe sūryodayakāle śmaśānamupagatāḥ|

III kintu śmaśānadvārapāṣāṇo'tibṛhan tam ko'pasārayiṣyatīti tāḥ parasaraṃ gadanti|

IV etarhi nīriḥṣya pāṣāṇo dvāro 'pasārita iti dadṛśuḥ|

V paścāttāḥ śmaśānaṃ praviśya śuklavarnādirghaparicchadāvṛtamekaṃ yuvānaṃ śmaśānadakṣiṇapārśva upaviṣṭaṃ dṛṣṭvā camaccakruḥ|

VI so'vadat, mābhaiṣṭa yūyaṃ kruśe hataṃ nāsaratīyayīsum gaveṣayatha sotra nāsti śmaśānādudasthāt; tai ryatra sa sthāpitāḥ sthānaṃ tadidaṃ paśyata|

VII kintu tena yathoktaṃ tathā yuṣmākamagre gālīlaṃ yasyate tatra sa yuṣmān sāksāt kariṣyate yūyaṃ gatvā tasya śiṣyebhyaḥ pitarāya ca vārttāmimāṃ kathayata|

VIII tāḥ kampitā vistitāśca tūrṇaṃ śmaśānād bahirgatvā palāyanta bhayāt kamapī kimapi nāvadaṃśca|

IX aparaṃ yīsuḥ saptāhaprathamadine pratyūṣe śmaśānādutthāya yasyāḥ saptabhūtāstyājitāstasyai magdalīnīmariyame prathamāṃ darśanaṃ dadau|

X tataḥ sā gatvā śokarodanakṛdbhyo'nugatalokebhyastām vārttām
kathayāmāsa|

XI kintu yīśuḥ punarjīvan tasyai darśanaṁ dattavāniti śrutvā te na
pratrayan|

XII paścāt teṣāṁ dvāyo rgrāmayānakāle yīśuranyaveśaṁ dhṛtvā
tābhyāṁ darśana dadau!

XIII tāvapi gatvānyaśiṣyebhyastām kathāṁ kathayāñcakratuḥ kintu
tayoḥ kathāmapī te na pratrayan|

XIV šeṣata ekādaśāśiṣyeṣu bhojanopaviṣṭeṣu yīśustebhyo
darśanaṁ dadau tathotthānāt param taddarśanaprāptalokānām
kathāyāmaviśvāsakaraṇāt teṣāmaviśvāsamanaḥkāṭhinyābhyām
hetubhyām sa tāmstarjitavān|

XV atha tānācakyau yūyaṁ sarvvajagad gatvā sarvvajanān prati
susāṁvādaṁ pracārayata|

XVI tatra yaḥ kaścīd viśvasya majjito bhavet sa paritrāsyate kintu yo na
viśvasiṣyati sa daṇḍayiṣyate|

XVII kiñca ye pratyēṣyanti tairīdṛg āścaryyaṁ karmma prakāśayiṣyate
te mannāmnā bhūtān tyājayiṣyanti bhāṣā anyāśca vadiṣyanti|

XVIII aparāṁ taiḥ sarpeṣu dhṛteṣu prāṇanāśakavastuni pīte ca teṣāṁ
kāpi kṣati rna bhaviṣyati; rogiṇāṁ gātreṣu karārpīte te'rogā bhaviṣyanti
ca|

XIX atha prabhustānityādiṣya svargaṁ nītaḥ san parameśvarasya
dakṣiṇa upaviveśa|

XX tataste prasthāya sarvvatra susāṁvādiyakathāṁ
pracārayitumārebhire prabhustu teṣāṁ sahāyaḥ san
prakāśitāścaryyakriyābhistām kathāṁ pramaṇavatīm cakāra| iti|

lūkalikhitaḥ susaṁvādaḥ

I prathamato ye sāksiṇo vākyapracārakāścāsan te'smākaṁ madhye yadyat sapraṁāṇaṁ vākyamarpayanti sma

II tadanusārato'nyepi bahavastadvṛttāntaṁ racayituṁ pravṛttāḥ|

III ataeva he mahāmahimathiyaphil tvaṁ yā yāḥ kathā aśikṣyathāstāsāṁ dṛdhapraṁāṇāni yathā prāpnoṣi

IV tadarthaṁ prathamamārabhya tāni sarvvāṇi jñātvāhamapi anukramāt sarvvavṛttāntān tubhyaṁ lekhituṁ matimakārṣam|

V yihūdādeśiyaherodnāmake rājatvaṁ kurvvati abīyayājakasya paryyāyādhikāri sikhariyanāmaka eko yājako hāroṇavaṁśodbhava ilīsevākhyā

VI tasya jāyā dvāvimau nirdoṣau prabhoḥ sarvvājñā vyavasthāśca saṁmānya īśvaradr̥ṣṭau dhārmikāvāstām|

VII tayoh santāna ekopi nāsīt, yata ilīsevā bandhya tau dvāveva vṛddhāvabhavatām|

VIII yadā svaparyyānukrameṇa sikhariya īsvāsya samakṣaṁ yājakīyaṁ karma karoti

IX tadā yajñasya dinapariṇāyā parameśvarasya mandire praveśakāle dhūpajvālanāṁ karma tasya karaṇiyamāsīt|

X taddhūpajvālanakāle lokanivahe prārthanāṁ kartuṁ bahiṣṭhāti

XI sati sikhariyo yasyāṁ vedyāṁ dhūpaṁ jvālayati taddakṣiṇapārśve parameśvarasya dūta eka upasthito darśanaṁ dadau|

XII taṁ dr̥ṣtvā sikhariya udvivije śāśaṅke ca|

XIII tadā sa dūtastaṁ babhāṣe he sikhariya mā bhaistava prārthanā grāhyā jātā tava bhāryyā ilīsevā putraṁ prasosyate tasya nāma yoḥan iti kariṣyasi|

XIV kiñca tvaṁ sānandaḥ saharṣaśca bhaviṣyasi tasya janmani bahava ānandiṣyanti ca|

XV yato hetoh sa parameśvarasya gocare mahān bhaviṣyati tathā drākṣārasaṁ surāṁ vā kimapi na pāsyati, aparaṁ janmārabhya pavitrenātmanā pariṇāḥ

XVI san isrāyēlvaṁśīyān anekān prabhoḥ parameśvarasya mārgamāneṣyati|

XVII santānān prati piṭṛṇāṁ manāmsi dharmmajñānaṁ pratyanājñāgrāhiṇaśca parāvarttayituṁ, prabhoḥ parameśvarasya sevārtham ekāṁ sajjitajātīm vidhātuñca sa eliyarūpātmaśaktiprāptastasyāgre gamiṣyati|

XVIII tadā sikhariyo dūtamaṁvādīt kathametad vetsyāmi? yatohaṁ vṛddho mama bhāryyā ca vṛddhā|

XIX tato dūtaḥ pratyuvāca paśyeśvarasya sāksādvarṭtī jibrāyelnāmā dūtohaṁ tvayā saha kathāṁ gadituṁ tubhyamimāṁ śubhavārttāṁ dātuñca preṣitaḥ|

XX kintu madiyaṁ vākyam kāle phaliṣyati tat tvayā na pratitam ataḥ kāraṇād yāvadeva tāni na setsyanti tāvat tvaṁ vaktuṁmaśakto mūko bhava|

XXI tadānīm ye ye lokāḥ sikhariyamapaikṣanta te madhyemandiram̄ tasya bahuvilambād āscaryyam̄ menire|

XXII sa bahirāgato yadā kimapi vākyaṁ vaktumaśaktaḥ saṅketaṁ kṛtvā niḥśabdastasyau tadā madhyemandiram̄ kasyacid darśanaṁ tena prāptam̄ iti sarvve bubudhire|

XXIII anantaraṁ tasya sevnaparyyāye sampūrṇe sati sa nijagehaṁ jagāma|

XXIV katipayadineṣu gateṣu tasya bhāryyā iliśevā garbbhavatī babhūva

XXV paścāt sā pañcamāsān saṁgopyākathayat lokānām samakṣaṁ mamāpamānaṁ khaṇḍayituṁ paramēśvaro mayi dr̥ṣṭiṁ pātayitvā karmedr̥ṣaṁ kṛtavān|

XXVI aparāñca tasyā garbbhasya ṣaṣṭhe māse jāte gālilpradeśīyanāsaratpure

XXVII dāyūdo vaṁśīyāya yūṣaphnāmne puruṣāya yā mariyam̄namakumārī vāgdattāsīt tasyāḥ samīpaṁ jibrāyel dūta īsvareṇa prahītaḥ|

XXVIII sa gatvā jagāda he īsvarānuḡr̥hītakanye tava śubhaṁ bhūyāt prabhuḥ paramēśvarastava sahāyosti nārīṇām madhye tvameva dhanyā|

XXIX tadānīm sā taṁ dr̥ṣṭvā tasya vākyaata udvijya kīdr̥ṣaṁ bhāṣaṇamidam̄ iti manasā cintayāmāsa|

XXX tato dūto'vadat he mariyam bhayaṁ mākārṣiḥ, tvayi paramēśvarasyānugrahosti|

XXXI paśya tvam̄ garbbhaṁ dhṛtvā putram̄ prasoṣyase tasya nāma yīśuriti kariṣyasi|

XXXII sa mahān bhaviṣyati tathā sarvvebhyaḥ śreṣṭhasya putra iti khyāsyati; aparaṁ prabhuḥ paramēśvarastasya piturdāyūdaḥ sirnhāsanam̄ tasmai dāsyati;

XXXIII tathā sa yākūbo vaṁśopari sarvvadā rājatvam̄ kariṣyati, tasya rājatvasyānto na bhaviṣyati|

XXXIV tadā mariyam taṁ dūtam̄ babhāṣe nāham̄ puruṣasaṅgam̄ karomi tarhi kathametad sambhaviṣyati?

XXXV tato dūto'kathayat pavitra ātmā tvāmāsrāyiṣyati tathā sarvvaśreṣṭhasya śaktistavopari chāyām̄ kariṣyati tato hetostava garbbhād yaḥ pavitrabālako janiṣyate sa īsvaraputra iti khyātiṁ prāpsyati|

XXXVI aparāñca paśya tava jñātiriliśevā yām̄ sarvve bandhyāmavadan idānīm sā vārddhakeye santānamekaṁ garbbhe'dhārayat tasya ṣaṣṭhamāsobhūt|

XXXVII kimapi karmma nāsādhyam̄ īsvarasya|

XXXVIII tadā mariyam jagāda, paśya paramherahaṁ dāsī mahyam̄ tava vākyaṅnusāreṇa sarvvametad ghaṭatām; ananatarām̄ dūtastasyāḥ samīpāt pratasthe|

XXXIX atha katipayadināt paraṁ mariyam tasmāt parvvatamayapradeśīyayihūdāyā nagaramekaṁ śīghraṁ gatvā

XL sikhariyayājakasya ḡraṁ pravīṣya tasya jāyām̄ iliśevām̄ sambodhyavadat|

XLI tato mariyamaḥ sambodhanavākyae iliśevāyāḥ karṇayoḥ pravīṣṭamātre sati tasyā garbbhasthabālako nanartta| tata iliśevā pavitrenātmanā paripūrṇā satī

XLII proccairgaditumārebhe, yoṣitām madhye tvameva dhanyā, tava garbbhasthaḥ śiśuśca dhanyaḥ|

XLIII tvaṁ prabhormātā, mama niveśane tvayā caraṇāvarpitau, mamādyā saubhāgyametat|

XLIV paśya tava vākye mama karṇayoḥ praviṣṭamātre sati mamodarasthaḥ śiśurānandān nanartta|

XLV yā strī vyaśvasit sā dhanyā, yato hetostām prati parameśvaroktām vākyam sarvvaṁ siddham bhaviṣyati|

XLVI tadānīm mariyam jagāda| dhanyavādam pareśasya karoti māmakaṁ manaḥ|

XLVII mamātmā tārakeśe ca samullāsam pragacchati|

XLVIII akarot sa prabhu rduṣṭim svadāsyā durgatiṁ prati| paśyādyārabhya mām dhanyām vakṣyanti puruṣāḥ sadā|

XLIX yaḥ sarvvaśaktimān yasya nāmāpi ca pavitrakam| sa eva sumahatkarma kṛtvān siddham mannimittakam|

L ye bibhyati janāstasmāt teṣām santānapamktiṣu| anukampā tadyā ca sarvvadaiva sutiṣṭhati|

LI svabāhubalatastena prakāśyata parākramaḥ| manaḥkumantraṇāsārdhām vikīryante'bhimāninaḥ|

LII simhāsanagatālokān balinaścāvarohya saḥ| padeṣucceṣu lokāmstu kṣudrān samsthāpayatyapi|

LIII kṣudhitān mānavān dravyairuttamāiḥ paritarpya saḥ| sakalān dhanino lokān viṣjēd riktahastakān|

LIV ibrahīmi ca tadvaṁśe yā dayāsti sadaiva tām| smṛtvā purā pitṛnām no yathā sākṣāt pratiśrutaṁ|

LV isrāyelsevakastena tathopakriyate svayam|

LVI anantaram mariyam prāyeṇa māsatrayam iliśevayā sahoṣitvā vyāghruya nijaniveśanam yayau|

LVII tadanantaram iliśevāyāḥ prasavakāla upasthite sati sā putram prāsoṣṭa|

LVIII tataḥ parameśvarastasyām mahānugraham kṛtvān etat śrutvā samīpavāsināḥ kuṭumbāścāgatya tayā saha mumudire|

LIX tathāṣṭame dine te bālakasya tvacāṁ chettum etya tasya pitṛnāmānurūpaṁ tannāma sikhariya iti karttumiṣuḥ|

LX kintu tasya mātākathayat tanna, nāmāsyā yohan iti karttavyam|

LXI tadā te vyāharan tava vaṁśamadhye nāmedṛṣām kasyāpi nāsti|

LXII tataḥ paraṁ tasya pitarān sikhariyam prati saṅketya papracchuḥ śiśoḥ kim nāma kāriṣyate?

LXIII tataḥ sa phalakamekaṁ yācitvā lilekha tasya nāma yohan bhaviṣyati| tasmāt sarvve āścaryam menire|

LXIV tatkṣaṇam sikhariyasya jihvājāḍye'pagate sa mukham vyādāya spaṣṭavarṇamuccāryya īśvarasya guṇānuvādam cakāra|

LXV tasmāccaturdiksthāḥ samīpavāsilokā bhītā evametāḥ sarvvāḥ kathā yihūdāyāḥ parvataamayapradeśasya sarvvatra pracāritāḥ|

LXVI tasmāt śrotāro manaḥsu sthāpayitvā kathayāmbabhūvuḥ kīdṛṣoyam bālo bhaviṣyati? atha parameśvarastasya sahāyobhūt|

LXVII tadā yohanaḥ pitā sikhariyaḥ pavitreṇātmanā paripūrṇaḥ san etādṛṣam bhaviṣyadvākyam kathayāmāsa|

LXVIII isräyelaḥ prabhu ryastu sa dhanyaḥ parameśvaraḥ| anuḡrhya nijāllokān sa eva parimocayet|

LXIX vipakṣajanahastebhyo yathā mocyāmahe vayan| yāvajjivañca dharmmeṇa sāralyena ca nirbhayaḥ|

LXX sevāmahai tamevaikam etakāraṇameva ca| svakīyaṁ supavit-
rañca saṁsmṛtya niyamañ sadā|

LXXI kṛpayā puruṣān pūrvvān nikaṣārthattu naḥ pituḥ| ibrahīmaḥ
samīpe yaṁ śapathaṁ kṛtavān purā|

LXXII tameva saphalaṁ karttaṁ tathā śatrugaṇasya ca|
r[̄]tyākāriṇaścaiva karebhyo rakṣaṇāya naḥ|

LXXIII sṛṣṭeḥ prathamataḥ svīyaiḥ pavitrai rbhāvivādibhiḥ|

LXXIV yathoktavān tathā svasya dāyūdaḥ sevakasya tu|

LXXV vañśe trātāramekaṁ sa samutpāditavān svayam|

LXXVI ato he bālaka tvantu sarvvebhyaḥ śreṣṭha eva yaḥ| tasyaiva
bhāvivādīti pravikhyāto bhaviṣyasi| asmākaṁ caraṇān kṣeme mārge
cālayituṁ sadā| evaṁ dhvānte'rthato mṛtyośchāyāyām ye tu mānavāḥ|

LXXVII upaviṣṭastu tāneva prakāśayitumeva hi| kṛtvā mahānukampāṁ
hi yāmeva parameśvaraḥ|

LXXVIII ūrdvāt sūryyamudāyyaivāsmabhyaṁ prādātu darśanaṁ|
tayānukampayā svasya lokānāṁ pāpamocane|

LXXIX paritrāṇasya tebhyo hi jñānaviśrāṇanāya ca| prabho rmārgaṁ
pariṣkarttuṁ tasyāgrāyī bhaviṣyasi||

LXXX atha bālakaḥ śarīreṇa buddhyā ca varddhitumārebhe; aparañca
sa isräyelo vañśīyalokānāṁ samīpe yāvanna prakāṭibhūtastāstāvāt
prāntare nyavasat|

II

I aparañca tasmin kāle rājyasya sarvveśāṁ lokānāṁ nāmāni lekhai-
tum agastakaisara ājñāpayāmāsa|

II tadanusāreṇa kurīṇīyanāmani suriyādeśasya śāsake sati
nāmalekhanāṁ prārebhe|

III ato heto rnāma lekhituṁ sarvve janāḥ svīyaṁ svīyaṁ nagaraṁ
jagmuḥ|

IV tadānīm yūṣaph nāma lekhituṁ vāgdattayā svabhāryayā garbb-
havatyā mariyamā saha svayaṁ dāyūdaḥ sajātivañśa iti kāraṇād
gālilpradeśasya nāsaratnagarād

V yihūdāpradeśasya baillehamākhyāṁ dāyūdnagaraṁ jagāma|

VI anyacca tatra sthāne tayostiṣṭhatoḥ sato rmariyamaḥ prasūtikāla
upasthīte

VII sā taṁ prathamasaṭtaṁ prāsoṣṭa kintu tasmin vāsagṛhe
sthānābhāvād bālakaṁ vastreṇa veṣṭayitvā gośālāyām sthāpayāmāsa|

VIII anantaraṁ ye kiyanto meṣapālakāḥ svameṣavrajarakṣāyai tat-
pradeśe sthitvā rajanyāṁ prāntare prahariṇaḥ karmma kurvanti,

IX teśāṁ samīpaṁ parameśvarasya dūta āgatyoapatasthau; tadā
catuṣpārśve parameśvarasya tejasāḥ prakāśitatvāt te'tiśāṅkire|

X tadā sa dūta uvāca mā bhaiṣṭa paśyātādyā dāyūdaḥ pure
yuṣmannimittāṁ trātā prabhuḥ khriṣṭo'janiṣṭa,

XI sarvveśāṁ lokānāṁ mahānandajanakam imaṁ maṅgalavṛttāntaṁ
yuṣmān jñāpayāmi|

XII yūyaṁ (tatsthānaṁ gatvā) vastraveṣṭitaṁ taṁ bālakāṁ gośālāyāṁ śayanaṁ drakṣyatha yuṣmān pratīdaṁ cihnaṁ bhaviṣyati|

XIII dūta imāṁ kathāṁ kathitavati tatrākasmāt svargiyāḥ pṛtanā āgatya kathāṁ imāṁ kathayitveśvarasya guṇānanvavādiṣuḥ, yathā,

XIV sarvvordvavasthairīśvarasya mahimā samprakāśyatām| śāntirbhūyāt pṛthivyāstu santoṣaśca narān prati| |

XV tataḥ paraṁ teṣāṁ sannidhe rūtagaṇe svargaṁ gate meṣapālakāḥ parasparam avecan āgacchata prabhuḥ parameśvaro yāṁ ghaṭanāṁ jñāpitavān tasyā yātharyāṁ jñātuṁ vayamadhunā baitlehampurāṁ yāmaḥ|

XVI paścāt te tūrṇaṁ vrajitivā mariyamaṁ yūṣaphaṁ gośālāyāṁ śayanaṁ bālakāṁca dadṛṣuḥ|

XVII itthaṁ dṛṣtvā bālakasyārthe proktāṁ sarvvakathāṁ te prācārayāñcakruḥ|

XVIII tato ye lokā meṣarakṣakāṅgāṁ vadanebhyastāṁ vārttāṁ śuśruvuste mahāścaryāṁ menire|

XIX kintu mariyam etatsarvvaghaṭanānāṁ tātparyāṁ vivicya manasi sthāpayāmāsa|

XX tatpaścād dūtavijñaptānurūpaṁ śrutvā dṛṣtvā ca meṣapālakā īśvarasya guṇānuvādaṁ dhanyavādañca kurvvāṅḥ parāvṛtya yayuḥ|

XXI atha bālakasya tvakchedanakāle'ṣṭamadivase samupasthite tasya garbbhasthiteḥ purvvaṁ svargiyādūto yathājñāpayat tadanurūpaṁ te tannāmadheyāṁ yīśuriti cakrire|

XXII tataḥ paraṁ mūsālikhitavyavasthāyā anusāreṇa mariyamaḥ śucitvakāla upasthite,

XXIII "prathamajāḥ sarvvaḥ puruṣasantānaḥ parameśvare samarpyatām," iti parameśvarasya vyavasthāyā

XXIV yīśuṁ parameśvare samarpayitum śāstriyavidhyuktaṁ kapotadvayaṁ pārāvataśāvakadvayaṁ vā baliṁ dātuṁ te taṁ gṛhītvā yirūśālamam āyayuḥ|

XXV yirūśālampuranivāsī śimiyonnāmā dhārmika eka āsīt sa isrāyelaḥ śāntvanāmapekṣya tasthau kiñca pavitra ātmā tasminnāvirbhūtaḥ|

XXVI aparaṁ prabhuṇā parameśvareṅbhiṣikte trātari tvayā na dṛṣṭe tvam na mariṣyasīti vākyāṁ pavitreṇa ātmanā tasma prakathyata|

XXVII aparañca yadā yīśoḥ pitā mātā ca tadarthaṁ vyavasthānurūpaṁ karma karttuṁ taṁ mandiram āninyatustadā

XXVIII śimiyon ātmana ākarṣaṇena mandiramāgatya taṁ kroḍe nidhāya īśvarasya dhanyavādaṁ kṛtvā kathayāmāsa, yathā,

XXIX he prabho tava dāsoyaṁ nijavākyānusārataḥ| idānīntu sakalyāṅo bhavatā saṁvisṛjyatām|

XXX yataḥ sakaladeśasya dīptaye dīptirūpakaṁ|

XXXI isrāyeliyalokasya mahāguravarūpakaṁ|

XXXII yaṁ trāyakaṁ janānāntu sammukhe tvamajijanaḥ| saeva vidyate'smākaṁ dhravaṁ nayanānagocare| |

XXXIII tadānīm tenoktā etāḥ sakalāḥ kathāḥ śrutvā tasya mātā yūṣaph ca vismayaṁ menāte|

XXXIV tataḥ paraṁ śimiyon tebhya āśiṣaṁ dattvā tanmātaraṁ mariyamam uvāca, paśya isrāyelo vaṁśamadhye bahūnāṁ

pātanāyotthāpanāya ca tathā virodhapātraṃ bhavitum, bahūnām guptamanogatānām prakāṭikaraṇāya bālakoyaṃ niyuktosti |

^{XXXV} tasmāt tavāpi prāṇāḥ śūlena vyatsyante |

^{XXXVI} aparāṇca āśeṛasya vaṃśīyaphinūyelo duhitā hannākhyā atījaratī bhaviṣyadvādīnyekā yā vivāhāt paraṃ sapta vatsarān patyā saha nyavasat tato vidhavā bhūtvā caturaśītivarṣavayaḥparyyanataṃ

^{XXXVII} mandire sthitvā prārthanopavāsairdivānīśam īśvaram asevata sāpi strī tasmin samaye mandiramāgatya

^{XXXVIII} parameśvarasya dhanyavādaṃ cakāra, yirūśālampuravāsino yāvanto lokā muktimatekṣya sthitāstān yīśorvṛttāntān jñāpayāmāsa |

^{XXXIX} itthaṃ parameśvarasya vyavasthānusāreṇa sarvveṣu karmmasu kṛteṣu tau punaśca gālilo nāsaratnāmakaṃ nījanagaraṃ pratashāte |

^{XL} tatpaścād bālakaḥ śārīreṇa vṛddhimetya jñānena paripūrṇa ātmanā śaktimāśca bhavitumārebhe tathā tasmin īśvarānugraho babhūva |

^{XLI} tasya pitā mātā ca prativarṣaṃ nīśārotsavasamaye yirūśālamam agacchatām |

^{XLII} aparāṇca yīśau dvādaśavarṣavayaske sati tau parvvasamayasya rītyanusāreṇa yirūśālamam gatvā

^{XLIII} pārvvaṇaṃ sampādyā punarapi vyāghuyya yātaḥ kintu yīśurbālako yirūśālamī tiṣṭhati | yūṣaḥ tanmātā ca tad aviditvā

^{XLIV} sa saṅgibhiḥ saha vidyata etacca budvā dinaikagamyamārgaṃ jagmatuḥ | kintu śeṣe jñātibandhūnām samīpe mṛgayitvā taduddeśāmaprāpya

^{XLV} tau punarapi yirūśālamam parāvṛtyāgatya taṃ mṛgayāñcakratuḥ |

^{XLVI} atha dinatrayāt paraṃ paṇḍitānām madhye teṣāṃ kathāḥ śṛṇvan tattvaṃ pṛcchāśca mandire samupaviṣṭaḥ sa tābhyām dṛṣṭaḥ |

^{XLVII} tadā tasya buddhyā pratyuttaraiśca sarvve śrotāro vismayamāpadyante |

^{XLVIII} tādṛṣāṃ dṛṣtvā tasya janako janānī ca camaccakratuḥ kiñca tasya mātā tamavadat, he putra, kathamāvāṃ pratīthaṃ samācarastvam? paśya tava pitāhañca śokākulau santau tvāmanvicchāvaḥ sma |

^{XLIX} tataḥ so vadat kuto māṃ anvaicchataṃ? piturgṛhe mayā sthātavyam etat kiṃ yuvābhyām na jñāyate?

^L kintu tau tasyaitadvākyasya tātparyyaṃ boddhuṃ nāśaknutām |

^{LI} tataḥ paraṃ sa tābhyām saha nāsarataṃ gatvā tayorvaśībhūtastathau kintu sarvā etāḥ kathāstasya mātā manasi sthāpayāmāsa |

^{LII} atha yīśo rbuddhiḥ śārīrañca tathā tasmin īśvarasya mānavānāñcānugraho varddhitum ārebhe |

III

^I anantaraṃ tibiriyakaisarasya rājatvasya pañcadaśe vatsare sati yadā pantīyapīlāto yihūdādeśādhipatī rherod tu gālīlpradeśasya rājā philīpanāmā tasya bhrātā tu yitūriyāyāstrākhonītiyāpradeśasya ca rājāsīt luṣānīyanāmā avilīnīdeśasya rājāsīt

^{II} hānan kiyaphāścemau pradhānayaājākāvāstām tadānīm sikhariyasya putrāya yohane madhyepṛantaram īśvarasya vākye prakāśite sati

III sa yaddana ubhayataṭapradeśān sametya pāpamocanārtham manañparāvarttanasya cihnarūpaṁ yanmajjanaṁ tadiyāḥ kathāḥ sarvatra pracārayitumārebhe|

IV yīśaiyabhaviṣyadvaktṛgranthe yādṛśī lipirāste yathā, parameśasya panthānaṁ pariṣkuruṭa sarvvataḥ| tasya rājapathañcaiva samānaṁ kurutādhunā|

V kāriṣyante samucchrāyāḥ sakalā nimnabhūmayāḥ| kāriṣyante natāḥ sarvve parvvatāscopaparvvatāḥ| kāriṣyante ca yā vakrāstāḥ sarvvāḥ saralā bhuvāḥ| kāriṣyante samānāstā yā uccanīcabhūmayāḥ|

VI īsvareṇa kṛtaṁ trāṇaṁ drakṣyanti sarvvamānavāḥ| ityetat prāntare vākyam vadataḥ kasyacid ravaḥ||

VII ye ye lokā majjanārtham bahirāyayustān sovadat re re sarpavaṁśā āgāmiṇaḥ kopāt palāyitum yuṣmān kaścetaṣyāmāsa?

VIII tasmād ibrahīm asmākaṁ pitā kathāmīdṛśīm manobhi rna kathayitvā yūyaṁ manañparivarttanayogyam phalaṁ phalata; yuṣmānaṁ yathārtham vadāmi paśāṇebhya etebhya īsvara ibrahīmaḥ santānotpādane samarthaḥ|

IX aparañca tarumūle'dhunāpi paraśuḥ saṁlagnosti yastaruruttamaṁ phalaṁ na phalati sa chidyate'gnau niṣṣipyate ca|

X tadānīm lokāstaṁ papracchustarhi kiṁ karttavayamasmābhiḥ?

XI tataḥ sovādīt yasya dve vasane vidyete sa vastrahīnāyaikaṁ vitaratu kiṁñca yasya khādyadravyam vidyate sopi tathaiva karotu|

XII tataḥ paraṁ karaśāñcāyino majjanārtham āgatya papracchuḥ he guro kiṁ karttavayamasmābhiḥ?

XIII tataḥ sokathayat nirūpitādadhikaṁ na gṛhlita|

XIV anantaram senāgaṇa etya papraccha kimasmābhi rvā karttavayam? tataḥ sobhidadhe kasya kāmapī hānīm mā kārṣṭa tathā mṛṣāpavādaṁ mā kuruta nijavetanena ca santuṣya tiṣṭhata|

XV aparañca lokā apekṣayā sthitvā sarvvepīti manobhi rvtarkayāñcakruḥ, yohanayam abhiṣikṭastrātā na veti?

XVI tadā yohan sarvvān vyājahāra, jale'haṁ yuṣmān majjayāmi satyaṁ kintu yasya pādūkābandhanaṁ mocayitumāpi na योग्योsmi tādṛśa eko matto gurutarāḥ pumān eti, sa yuṣmān vahnīrūpe pavitra ātmani majjayīyati|

XVII aparañca tasya haste śūrpa āste sa svaśasyāni śuddharūpaṁ prasphōṭya godhūmān sarvvān bhāṇḍāgāre saṁgrahīṣyati kintu būṣāni sarvvānyanirvvāṇavahninā dāhayīṣyati|

XVIII yohan upadeśenettham nānākathā lokānām samakṣam pracārayāmāsa|

XIX aparañca herod rājā philipnāmnaḥ sahodarasya bhāryyām herodiyāmadhi tathānyāni yāni yāni kukarmmaṇi kṛtavān tadadhi ca

XX yohanā tiraskṛto bhūtvā kāragāre tasya bandhanād aparamāpi kukarmma cakāra|

XXI itaḥ pūrvvam yasmin samaye sarvve yohanā majjitāstadānīm yīsurapyāgatya majjitāḥ|

XXII tadanantaram tena prārthite meghadvāram muktaṁ tasmācca pavitra ātmā mūrttimān bhūtvā kapotavat taduparyyavaruroha; tadā tvaṁ mama priyaḥ putrastvayi mama paramaḥ santoṣa ityākāśavāñi babbhūva|

XXIII tadānīm yīśuḥ prāyeṇa trimśadvarṣavayaska āsīt| laukikajñāne tu sa yūṣaphaḥ putraḥ,

XXIV yūṣaph eleḥ putraḥ, elirmattataḥ putraḥ, mattat leveḥ putraḥ, levi rmalkeḥ putraḥ, malkiryānnasya putraḥ; yāno yūṣaphaḥ putraḥ|

XXV yūṣaph mattathiyasya putraḥ, mattathiya āmosaḥ putraḥ, āmos nahūmaḥ putraḥ, nahūm iṣleḥ putraḥ iṣlirnageḥ putraḥ|

XXVI nagirmāṭaḥ putraḥ, māṭ mattathiyasya putraḥ, mattathiyāḥ śimiyēḥ putraḥ, śimiyiryūṣaphaḥ putraḥ, yūṣaph yihūdāḥ putraḥ|

XXVII yihūdā yohānāḥ putraḥ, yohānā riṣāḥ putraḥ, riṣāḥ sirubbābīlaḥ putraḥ, sirubbābīl śaltiyelaḥ putraḥ, śaltiyel nereḥ putraḥ|

XXVIII nerirmalkeḥ putraḥ, malkiḥ adyaḥ putraḥ, addī koṣamaḥ putraḥ, koṣam ilmodadaḥ putraḥ, ilmodad eraḥ putraḥ|

XXIX er yoṣeḥ putraḥ, yoṣiḥ iliyeśaraḥ putraḥ, iliyeśar yorīmaḥ putraḥ, yorim mattataḥ putraḥ, mattata leveḥ putraḥ|

XXX leviḥ śimiyonaḥ putraḥ, śimiyon yihūdāḥ putraḥ, yihūdā yūṣuphaḥ putraḥ, yūṣuph yonanaḥ putraḥ, yānan iliyākīmaḥ putraḥ|

XXXI iliyākīmḥ mileyāḥ putraḥ, mileyā mainanaḥ putraḥ, mainan mattattasya putraḥ, mattatto nāthanaḥ putraḥ, nāthan dāyūdaḥ putraḥ|

XXXII dāyūd yīśayaḥ putraḥ, yīśaya obedaḥ putra, obed boyasaḥ putraḥ, boyas salmonaḥ putraḥ, salmon nahaṣonaḥ putraḥ|

XXXIII nahaṣon amminādabaḥ putraḥ, amminādab arāmaḥ putraḥ, arām hiṣronaḥ putraḥ, hiṣron perasaḥ putraḥ, peras yihūdāḥ putraḥ|

XXXIV yihūdā yākūbaḥ putraḥ, yākūb ishākaḥ putraḥ, ishāk ibrahīmaḥ putraḥ, ibrahīm terahaḥ putraḥ, terah nāhoraḥ putraḥ|

XXXV nāhor sirugaḥ putraḥ, sirug riyvaḥ putraḥ, riyūḥ pelagaḥ putraḥ, pelag evaraḥ putraḥ, evar śelahaḥ putraḥ|

XXXVI śelaḥ kainanaḥ putraḥ, kainan arphakṣadaḥ putraḥ, arphakṣad śāmaḥ putraḥ, śām nohaḥ putraḥ, noho lemakaḥ putraḥ|

XXXVII lemak mithūśelahaḥ putraḥ, mithūśelah hanokaḥ putraḥ, hanok yeradaḥ putraḥ, yerad mahalalelaḥ putraḥ, mahalalel kainanaḥ putraḥ|

XXXVIII kainan inośaḥ putraḥ, inoś śetaḥ putraḥ, śet ādamaḥ putra, ādam iśvarasya putraḥ|

IV

I tataḥ paraṁ yīśuḥ pavitreṇātmanā pūrṇaḥ san yaddananadyāḥ parāvṛtyātmanā prāntaraṁ nītaḥ san catvāriṁśaddināni yāvat śaitānā parikṣito'bhūt,

II kiñca tāni sarvvadināni bhojanaṁ vinā sthitatvāt kāle pūrṇe sa kṣudhitavān|

III tataḥ śaitānāgatya tamavadat tvaṁ cedīśvarasya putratarhi prasarānetān ājñāyā pūpān kuru|

IV tadā yīśuruvāca, lipirīdrśī vidyate manujaḥ kevalena pūpena na jīvati kintviśvarasya sarvvābhirājñābhi rjīvati|

V tadā śaitān tamuccaṁ parvvataṁ nītvā nimiṣaikamadhye jagataḥ sarvvarājyāni darśitavān|

VI paścāt tamavādīt sarvvam etad vibhavaṁ pratāpañca tubhyaṁ dāsyāmi tan mayi samarpitamāste yaṁ prati mamecchā jāyate tasmai dātum śaknomi,

VII tvaṁ cenmām bhajase tarhi sarvvametat tavaiva bhaviṣyati|

VIII tadā yīsustaṁ pratyuktavān dūrī bhava śaitān lipirāste, nijam prabhuṁ paramēśvaraṁ bhajasva kevalaṁ tameva sevasva ca|

IX atha śaitān taṁ yirūśalamaṁ nītvā mandirasya cūḍāyā upari samu-
paveśya jagāda tvaṁ cedīśvarasya putrastarhi sthānādito lamphitvādhaḥ|

X pata yato lipirāste, aṅṅāpayiṣyati svīyān dūtān sa paramēśvaraḥ|

XI rakṣitūṁ sarvvamārge tvāṁ tena tvaccaraṇe yathā| na laḡet pras-
tarāghāstavām dhariṣyanti te tathā|

XII tadā yīsunā pratyuktaṁ idamapyuktamasti tvaṁ svaprabhuṁ
pareśaṁ mā pariḡkṣasva|

XIII paścāt śaitān sarvvaparīkṣāṁ samāpya kṣaṅāntaṁ tyaktvā yayau|

XIV tadā yīsurātmaprabhāvāt punargālilpradeśaṁ gatastadā
tatsukhyātiścaturdiśaṁ vyānaśe|

XV sa teṣāṁ bhajanagrheṣu upadiśya sarvvaiḥ praśaṁsito babhūva|

XVI atha sa svapālanasthānaṁ nāsaratpurametya viśrāmavāre
svācārād bhajanagehaṁ praviśya paṭhitumuttasthau|

XVII tato yīśaiyabhaviṣyadvādīnaḥ pustake tasya karadatte sati sa tat
pustakaṁ viśtāryya yatra vakṣyamāṅāni vacanāni santi tat sthānaṁ
prāpya papāṭha|

XVIII ātmā tu paramēśasya mādiyopari vidyate| daridreṣu susaṁvādaṁ
vaktūṁ mām sobhiṣiktavān| bhagnāntaḥ karaṅāllōkān susvasthān kart-
tumeva ca| bandīkṛṭeṣu lokeṣu makte rghoṣayitūṁ vacaḥ| netrāṇi
dātumandhebhyastrātūṁ baddhajanānapi|

XIX pareśānugrahe kālaṁ pracārayitumeva ca| sarvvaitakaraṅārthāya
māmeva prahiṅoti saḥ||

XX tataḥ pustakaṁ badvvā paricārakasya haste samarpya cāsane
samupaviṣṭaḥ, tato bhajanagrhe yāvanto lokā āsan te sarvve'nanyadṛṣṭyā
taṁ vilōkire|

XXI anantaram adyaitāni sarvvāṇi likhitavacanāni yuṣmākaṁ madhye
siddhāni sa imām kathām tebhyaḥ kathayitumārebhe|

XXII tataḥ sarvve tasmin anvarajyanta, kiṅca tasya
mukhānnirgatābhiranugrahasya kathābhiścamatkṛtya kathayāmāsuḥ
kimayaṁ yūṣaphaḥ putro na?

XXIII tadā so'vādīd he cikitsaka svameva svasthaṁ kuru kaphanāhūmi
yadyat kṛtavān tadaśrauṣma tāḥ sarvāḥ kriyā atra svadeśe kuru
kathāmetām yūyamevāvaśyaṁ mām vadiṣyatha|

XXIV punaḥ sovādīd yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, kopi
bhaviṣyadvādī svadeśe satkāraṁ na prāpnoti|

XXV aparāṅca yathārthaṁ vacmi, eliyasya jīvanakāle yadā
sārddhatritayavarṣāṇi yāvat jaladapratibandhāt sarvvasmin deśe
mahādurbhikṣaṁ ajaṅiṣṭa tadānīm isrāyelo deśasya madhye bahvyo
vidhavā āsan,

XXVI kintu sīdonpradeśiyasāriphatpuranivāsinīm ekām vidhavām vinā
kasyāścidapi samīpe eliyaḥ prerito nābhūt|

XXVII aparāṅca ilīśayabhaviṣyadvādividyamānatākāle isrāyeldeśe ba-
havaḥ kuṣṭhina āsan kintu suriyadeśiyaṁ nāmāṅkuṣṭhinaṁ vinā kopya-
nyaḥ pariṣkṛto nābhūt|

XXVIII imām kathām śrutvā bhajanagehasthitā lokāḥ sakrodham utthāya

XXIX nagarāntaṁ bahīṣkṛtya yasya śikhariṅa upari teṣāṁ nagaraṁ
sthāpitamāste tasmānnikṣeptūṁ tasya śikharaṁ taṁ ninyuḥ

XXX kintu sa teṣām madhyādapasrtya sthānāntaraṁ jagāma|

XXXI tataḥ paraṁ yīsurgālilpradeśīyakapharnāhūmnagara upasthāya viśrāmavāre lokānupadeṣṭum ārabdhavān|

XXXII tadupadeśāt sarvve camaccakru ryastasya kathā gurutarā āsan|

XXXIII tadānīm tadbhajanagehashhito'medhyabhūtagrasta eko jana uc-
cailḥ kathayāmāsa,

XXXIV he nāsaratiyayīso'smān tyaja, tvayā sahāsmākāṁ kaḥ sam-
bandhaḥ? kimasmān vināśayitumāyāsi? tvamīśvarasya pavitro jana
etadahaṁ jānāmi|

XXXV tadā yīṣustaṁ tarjayitvāvadat maunī bhava ito bahirbhava;
tataḥ somedhyabhūtastaṁ madhyasthāne pātayitvā kiñcidapyahiṁsitvā
tasmād bahirgatavān|

XXXVI tataḥ sarvve lokāścamatkṛtya parasparaṁ vaktumārebhire koyāṁ
camatkāraḥ| eṣa prabhāveṇa parākramaṇa cāmedhyabhūtān ājñāpayati
tenaiva te bahirgacchanti|

XXXVII anantaraṁ caturdiksthadeśān tasya sukhyātirvyāpnot|

XXXVIII tadanantaraṁ sa bhajanagehād bahirāgatya śimono niveśanaṁ
praviveśa tadā tasya śvaśrūrjvareṇātyantaṁ pīḍitāsīt śīṣyāstadarthaṁ
tasmin vinayaṁ cakruḥ|

XXXIX tataḥ sa tasyaḥ samīpe sthītvā jvaraṁ tarjayāmāsa tenaiva tām
jvaro'tyākṣīt tataḥ sā tatkṣaṇam utthāya tān śīṣeve|

XL atha sūryāstakāle sveṣām ye ye janā nānārogaiḥ pīḍitā āsan
lokāstān yīsoḥ samīpam āninyuḥ, tadā sa ekaikasya gātre karamarpayitvā
tānarogān cakāra|

XLI tato bhūta bahubhyo nirgatya cītsabdaṁ kṛtvā ca babhāṣire
tvamīśvarasya putro'bhiṣiktatrātā; kintu sobhiṣiktatrāteti te vividure-
tasmāt kāraṇāt tān tarjayitvā tadvaktum niṣiṣedha|

XLII aparāṅca prabhāte sati sa vijanasthānaṁ pratasthe paścāt
janāstamanvicchantastannikaṭaṁ gatvā sthānāntaragamanārthaṁ
tamanvarundhan|

XLIII kintu sa tān jagāda, īśvarīyarājyasya susaṁvādaṁ pracārayitum
anyāni purāṇyapi mayā yātavyāni yatastadardhameva preritoḥam|

XLIV atha gālilo bhajanageheṣu sa upadideśa|

V

I anantaraṁ yīsurekadā gineṣarathdasya tīra uttiṣṭhati, tadā lokā
īśvarīyakathāṁ śrotuṁ tadupari prapatitāḥ|

II tadānīm sa hdasya tīrasamīpe naudvayaṁ dadarśa kiñca matsy-
opajīvino nāvaṁ vihāya jālaṁ prakṣālayanti|

III tatastayordvayo rmadhye śimono nāvamāruhya tīrāt kiñciddūraṁ
yātum tasmin vinayaṁ kṛtvā naukāyāmupaviśya lokān propadiṣṭavān|

IV paścāt taṁ prastāvān samāpya sa śimonaṁ vyājahāra, gabhīraṁ
jālaṁ gatvā matsyān dharttuṁ jālaṁ nikṣipa|

V tataḥ śimona babhāṣe, he guro yadyapi vayaṁ kṛtsnām yāminīm
parīśramya matsyaikamapi na prāptāstathāpi bhavato nideśato jālaṁ
kṣīpāmaḥ|

VI atha jāle kṣipte bahumatsyapatanād ānāyaḥ pracchinnaḥ|

VII tasmād upakarttum anyanausthān saṅgina āyātum iṅgitena samāhvayan tatasta āgatya matsyai rnaudvayaṃ prapūrayāmāsu ryai rnaudvayaṃ pramagnam |

VIII tadā śimonpitarastad vilokya yīsoścaraṇayoḥ pativā, he prabho-
hāṃ pāpī naro mama nikaṭad bhavān yātu, iti kathitavān |

IX yato jāle patitānām matsyānām yūthāt śimon tatsaṅginaśca ca-
matkṛtavantaḥ; śimonaḥ sahakāriṇau sivadeḥ putrau yākūb yohan
cemau tādṛśau babhūvatuḥ |

X tadā yīśuḥ śimonaṃ jagāda mā bhaiṣiradyārabhya tvaṃ
manuṣyadharo bhaviṣyasi |

XI anantaraṃ sarvvāsu nāsu tīram ānītāsu te sarvvān parityajya tasya
paścādgāmīno babhūvuḥ |

XII tataḥ paraṃ yīśau kasmīnścit pure tiṣṭhati jana ekaḥ
sarvvāṅgakuṣṭhastam vilokya tasya samīpe nyubjaḥ pativā savinayaṃ
vaktumārebhe, he prabho yadi bhavānicchati tarhi mām pariṣkarttum
śaknoti |

XIII tadānīm sa pānīm prasāryya tadaṅgam sprśan babhāse tvaṃ
pariṣkriyasveti mamechāsti tatastatkṣaṇam sa kuṣṭhāt muktaḥ |

XIV paścāt sa tamājñāpayāmāsa kathāmimām kasmaicid akathayitvā
yājakasya samīpaṅca gatvā svam darśaya, lokebhyo nijapariṣkṛtatvasya
pramāṇadānāya mūsājñānusāreṇa dravyamutmrjāsva ca |

XV tathāpi yīśoḥ sukhyāti rbahu vyāptumārebhe kiñca tasya kathām
śrotuṃ svīyarogebhyo moktuñca lokā ājagmuḥ |

XVI atha sa prāntaraṃ gatvā prārthayāñcakre |

XVII aparaṅca ekadā yīsurupadiśati, etarhi gālilyihūdāpradeśayoḥ sarv-
vanagarebhyo yirūśālamaśca kiyantaḥ phirūśilokā vyavasthāpakāśca
samāgatya tadantike samupavivīśuḥ, tasmīn kāle lokānāmārogyakāraṇāt
prabhoḥ prabhāvaḥ pracakāśe |

XVIII paścāt kiyanto lokā ekaṃ pakṣāghātinam khaṭvāyām nidhāya yīśoḥ
samīpamānetuṃ sammukhe sthāpayituñca vyāpriyantaḥ |

XIX kintu bahujanivahasamvādhāt na śaknuvanto ḡhropari gatvā
ḡhaprṣṭham khanitvā tam pakṣāghātinam sakhaṭvaṃ ḡhamadhye yīśoḥ
sammukhe 'varohayāmāsuḥ |

XX tadā yīśusteṣām idṛśam viśvāsam vilokya tam pakṣāghātinam
vyājahāra, he mānava tava pāpamakṣamyata |

XXI tasmād adhyāpakāḥ phirūśinaśca cittairittham pracintitavantaḥ, eṣa
jana īsvaraṃ nindati koyam? kevalamīśvaraṃ vinā pāpaṃ kṣantuṃ kaḥ
śaknoti?

XXII tadā yīśusteṣām ittham cintanaṃ viditvā tebhyokathayad yūyam
manobhiḥ kuto vitarkayatha?

XXIII tava pāpakṣamā jātā yadvā tvaṃ utthāya vraja etayo rmadhye kā
kathā sukathā?

XXIV kintu prthivyām pāpaṃ kṣantuṃ mānavasutasya
sāmartyhamastīti yathā yūyam jñātuṃ śaknutha tadartham (sa tam
pakṣāghātinam jagāda) uttiṣṭha svaśayām ḡhītvā ḡham yāhīti
tvāmādiśāmi |

XXV tasmāt sa tatkṣaṇam utthāya sarvveṣām sāksāt nijaśayanīyam
ḡhītvā īsvaraṃ dhanyaṃ vadan nijaniveśanaṃ yayau |

XXVI tasmāt sarvve vismaya prāptā manaḥsu bhītāsca vayamadyāsambhavakāryyānyadarśāma ityuktvā parameśvaraṁ dhanyaṁ proditāḥ|

XXVII tataḥ paraṁ bahirgacchan karaṣaṅcayasthāne levināmānaṁ karaṣaṅcāyakaṁ dr̥ṣṭvā yīśustambhidadhe mama paścādehi|

XXVIII tasmāt sa tatkṣaṇāt sarvvaṁ parityajya tasya paścādiyāya|

XXIX anantaraṁ levi rnijagr̥he tadarthaṁ mahābhojyaṁ cakāra, tadā taiḥ saḥāneke karaṣaṅcāyinaṣṭadanyaḷokāśca bhoktumupaviśuḥ|

XXX tasmāt kāraṇāt caṅḍālānāṁ pāpiloḷkānāṅca saṅge yūyaṁ kuto bhaṅgdhve pivatha ceti kathāṁ kathayitvā phirūśino'dhyāpakāśca tasya śiṣyaḥ saḥa vāgyuddhaṁ karttumārebhire|

XXXI tasmād yīśustān pratyavocad aroḷalokānāṁ cikitsakena prayo-
janaṁ nāsti kintu sarogāṅāmeva|

XXXII ahaṁ dhārmikān āhvātuṁ nāgatosmi kintu manaḥ parāvarttayituṁ pāpina eva|

XXXIII tataste procuḥ, yohanaḥ phirūśinaṅca śiṣya vāraṅvāram upavasanti prārthayante ca kintu tava śiṣyaḥ kuto bhujjate pivanti ca?

XXXIV tadā sa tānācakyau vare saṅge tiṣṭhati varasya sakhigaṅaṁ kimupavāsayituṁ śaknutha?

XXXV kintu yadā teṣāṁ nikaṭād varo neṣyate tadā te samupavatsyanti|

XXXVI soparamapi dr̥ṣṭāntāṁ kathayāmbabhūva purātanavastre kopi nutanavastraṁ nā sivyati yatastena sevānena jirṅavastraṁ chidyate, nūtanapurātanavastro rmelaṅca na bhavati|

XXXVII purātanyaṁ kutvāṁ kopi nutanaṁ drākṣārasaṁ na nidadhāti, yato navīnadrākṣārasasya tejasā purātānī kutū rvidiryyate tato drākṣārasaḥ patati kutūśca naśyati|

XXXVIII tato heto rnūtanyaṁ kutvāṁ navīnadrākṣārasaḥ nidhātavyastenobhayasya rakṣā bhavati|

XXXIX aparāṅca purātanaṁ drākṣārasaṁ pītvā kopi nūtanāṁ na vāṅchati, yataḥ sa vakti nūtanāt purātanaṁ praśastam|

VI

I acaraṅca parvvaṅo dvitīyadināt paraṁ prathamaviśrāmavāre śasyakṣetreṅa yīśorgamanakāle tasya śiṣyaḥ kaṅiṣaṁ chittvā kareṣu marddayitvā khādītumārebhire|

II tasmāt kiyantaḥ phirūśinaṣṭānavadan viśrāmavāre yat karma na karttavyaṁ tat kutaḥ kurutha?

III yīśuḥ pratyuvāca dāyūd tasya saṅginaśca kṣudhārttāḥ kim cakruḥ sa katham īśvarasya mandiraṁ praviśya

IV ye darśaniyāḥ pūpā yājakān vinānyasya kasyāpyabhojanīyāstānānīya svayaṁ bubhaje saṅgibhyopi dadau tat kim yuṣmābhiḥ kadāpi nāpāṭhi?

V paścāt sa tānavadat manujasuto viśrāmavārasyāpi prabhu rbhavati|

VI anantaram anyaviśrāmavāre sa bhajanagehaṁ praviśya samu-
padiṣati| tadā tatsthāne śuṣkadakṣiṅakara ekaḥ pumān upatasthivān|

VII tasmād adhyāpakāḥ phirūśinaśca tasmīn doṣamāropayituṁ sa viśrāmavāre tasya svāsthyaṁ karoti naveti pratīkṣitumārebhire|

VIII tadā yīśusteṣāṁ cintāṁ viditvā taṁ śuṣkakaraṁ pumāṁsaṁ provāca, tvamutthāya madhyasthāne tiṣṭha|

IX tasmāt tasmīn utthitavati yīsustān vyājahāra, yuṣmān imām kathām pṛcchāmi, viśrāmavāre hitam ahitam vā, prāṇarakṣaṇam prāṇanāśanam vā, eteṣām kiṁ karmmakaraṇīyam?

X paścāt caturdikṣu sarvvān vilokya taṁ mānavam babhāse, nijakaram prasāraya; tatastena tathā kṛta itarakaravat tasya hastaḥ svasthobhavat|

XI tasmāt te pracaṇḍakopānvitā yīsuṁ kiṁ kariṣyantīti parasparam pramantritāḥ|

XII tataḥ param sa parvvatamāruhyeśvaramuddīśya prārthayamānaḥ kṛtsnām rātriṁ yāpitavān|

XIII atha dine sati sa sarvvān śiṣyān āhūtavān teṣām madhye

XIV pitaranāmnā khyātaḥ śimon tasya bhrātā āndriyaśca yākūb yohan ca philip barthalamayaśca

XV mathiḥ thomā ālphiyasya putro yākūb jvalantanāmnā khyātaḥ śimon

XVI ca yākūbo bhrātā yihūdāśca taṁ yaḥ parakareṣu samarpayīṣyati sa iṣkarīyotiṣyayihūdāścaitān dvādaśa janān manonītān kṛtvā sa jagrāha tathā prerita iti teṣām nāma cakāra|

XVII tataḥ param sa taiḥ saha parvvatādavaruhya upatyakāyām tasthau tatastasya śiṣyasaṅgho yihūdādeśād yirūśalamaśca soraḥ sīdonaśca jaladhe rodhaso jananihāśca etya tasya kathāśravaṇārtham rogamukt-yarthaṅca tasya samīpe tasthuḥ|

XVIII amedhyabhūtagrastāśca tannikaṭamāgatya svāsthyam prāpuḥ|

XIX sarvveṣām svāsthyakaraṇaprabhāvasya prakāśitatvāt sarve lokā etya taṁ spraṣṭuṁ yetire|

XX paścāt sa śiṣyān prati drṣṭiṁ kutvā jagāda, he daridrā yūyam dhanyā yata īśvarīye rājye vo'dhikārosti|

XXI he adhunā kṣudhitalokā yūyam dhanyā yato yūyam tarpsyatha; he iha rodino janā yūyam dhanyā yato yūyam hasiṣyatha|

XXII yadā lokā manuṣyasūno nāmaheto ryuṣmān ṛṇītiṣyante prthak kṛtvā nindīṣyanti, adhamāniva yuṣmān svasamīpād dūrikariṣyanti ca tadā yūyam dhanyāḥ|

XXIII sarge yuṣmākaṁ yatheṣṭam phalam bhaviṣyati, etadartham tasmin dine prollasati ānandena nṛtyata ca, teṣām pūrvvapuruṣāśca bhaviṣyadvādināḥ prati tathaiva vyavāharan|

XXIV kintu hā hā dhanavanto yūyam sukham prāpnuta| hanta paritṛptā yūyam kṣudhitā bhaviṣyatha;

XXV iha hasanto yūyam vata yuṣmābhiḥ śocitavyam roditavyaṅca|

XXVI sarvvailākai ryuṣmākaṁ sukhyātau kṛtāyām yuṣmākaṁ durgati rbhaviṣyati yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣā mṛṣābhaviṣyadvādināḥ prati tadvat kṛtavantaḥ|

XXVII he śrotāro yuṣmābhyamaham kathayāmi, yūyam śatruṣu prīyadhvam ye ca yuṣmān dviṣanti teṣāmapi hitam kuruta|

XXVIII ye ca yuṣmān śapanti tebhya āśiṣam datta ye ca yuṣmān avamanyante teṣām maṅgalam prārthayadhvam|

XXIX yadi kaścit tava kapole capeṭāghātam karoti tarhi taṁ prati kapalam anyam parāvarttya sammukhikuru punaśca yadi kaścit tava gātriyavastram harati tarhi taṁ paridheyavastram api grahituṁ mā vāraya|

XXX yastvām yācate tasmai dehi, yaśca tava sampattiṁ harati taṁ mā yācasva|

XXXI parebhyah svān prati yathācaraṇam apekṣadhve parān prati yūyamapi tathācarata|

XXXII ye janā yuṣmāsu priyante kevalam teṣu priyamāṇeṣu yuṣmākaṁ kiṁ phalaṁ? pāpiloḁā api sveṣu priyamāṇeṣu priyante|

XXXIII yadi hitakāriṇa eva hitam kurutha tarhi yuṣmākaṁ kiṁ phalaṁ? pāpiloḁā api tathā kurvanti|

XXXIV yebhya ṛṇapariśodhasya prāptipratyāśaste kevalam teṣu ṛṇe samarpite yuṣmākaṁ kiṁ phalaṁ? punaḥ prāptyāśayā pāpiloḁā api pāpījaneṣu ṛṇam arpayanti|

XXXV ato yūyam ripuṣvapi priyadhvam, parahitam kuruta ca; punaḥ prāptyāśam tyaktvā ṛṇamarpayata, tathā kṛte yuṣmākaṁ mahāphalam bhaviṣyati, yūyaṅca sarvavapradhānasya santānā itī khyatīm prāpsyatha, yato yuṣmākaṁ pitā kṛtaghnānām durvṛtānāṅca hitamācarati|

XXXVI ata eva sa yathā dayālu ryūyamapi tādrśā dayālavō bhavata|

XXXVII aparaṅca parān doṣiṇo mā kuruta tasmād yūyam doṣikṛtā na bhaviṣyatha; adaṇḍyān mā daṇḍayata tasmād yūyamapi daṇḍam na prāpsyatha; pareṣām doṣān kṣamadhvam tasmād yuṣmākamapi doṣāḥ kṣamiṣyante|

XXXVIII dānānidatta tasmād yūyam dānāni prāpsyatha, varaṅca lokāḥ parimāṇapātraṁ pradalaṅya saṅcālyā proṅcālyā pariṇūryya yuṣmākaṁ kroḁeṣu samarpayīṣyanti; yūyam yena parimāṇena parimātha tenaiva parimāṇena yuṣmatkṛte parimāsyate|

XXXIX atha sa tebhyo drṣṭāntakathāmakathayat, andho janaḥ kimandhaṁ panthānaṁ darśayituṁ śaknoti? tasmād ubhāvapi kiṁ gartte na patiṣyataḥ?

XL guroḥ śiṣyo na śreṣṭhaḥ kintu śiṣye siddhe sati sa gurutulyo bhavituṁ śaknoti|

XLI aparaṅca tvam svacaḁṣuṣi nāsām adṛṣṭvā tava bhrātuṣcaḁṣuṣi yatṛṇamasti tadeva kutaḥ paṣyami?

XLII svacaḁṣuṣi yā nāsā vidyate tām ajñātvā, bhrāstavā netrāt ṛṇam bahiḥ karomīti vākyam bhrātaram katham vaktuṁ śaknoṣi? he kapaṭin pūrvvam svanayanāt nāsām bahiḥ kuru tato bhrātuṣcaḁṣuṣastṛṇam bahiḥ karttuṁ sudṛṣṭim prāpsyasi|

XLIII anyaṅca uttamastaruḥ kadāpi phalamanuttamaṁ na phalati, anuttamataruṣca phalamuttamaṁ na phalati kāraṇādataḥ phalaistaravo jñāyante|

XLIV kaṅṭhakiṇḁapāt kopi uḁumbaraphalāni na pātayati tathā śṛgālakolivrīkṣādapi kopi drākṣāphalam na pātayati|

XLV tadvat sādhuḁoko'ntaḥkaraṅarūpāt subhāṅdāgārād uttamāni dravyāni bahiḥ karoti, duṣṭo lokaścāntaḥkaraṅarūpāt kubhāṅdāgārāt kutsitāni dravyāni nirgamayati yato'ntaḥkaraṅānām pūrṇabhāvānurūpāni vacāmsi mukhānnirgacchanti|

XLVI aparaṅca mamājñānurūpaṁ nācaritvā kuto māṁ prabho prabho iti vadatha?

XLVII yaḥ kaṣcin mama nikaṭam āgatya mama kathā niṣamya tadanurūpaṁ karmma karoti sa kasya sadṛṣo bhavati tadahaṁ yuṣmān jñāṅpayāmi|

XLVIII yo jano gabhīram khaṅitvā pāṣāṅasthale bhittim nirmmāya svagrham racayati tena saha tasyopamā bhavati; yata āplāvijalametya

tasya mūle vegena vahadapi tadgehaṃ lāḍayitum na śaknoti yatastasya bhittih pāṣānopari tiṣṭhati|

XLIX kintu yaḥ kaścīn mama kathāḥ śrutvā tadanurūpaṃ nācarati sa bhittim vinā mṛ[ḍupari gr̥hanirmmātrā samāno bhavati; yata āplāvijalamāgatyā vegena yadā vahati tadā tadgr̥haṃ patati tasya mahat patanaṃ jāyate|

VII

I tataḥ paraṃ sa lokānām karṇagocare tān sarvvān upadeśān samāpya yadā kapharnāhūmpuraṃ praviśati

II tadā śatasenāpateḥ priyadāsa eko mṛtakalpaḥ pīḍita āsit|

III ataḥ senāpati ryiśo rvarttām niśamya dāsasyārogyakaraṇāya tasyāgamanārthaṃ vinayakaraṇāya yihūdiyān kiyataḥ prācaḥ preṣayāmāsa|

IV te yīśorantikaṃ gatvā vinayātīśayaṃ vaktumārebhire, sa senāpati rbhavaṭonugrahaṃ prāptum arhati|

V yataḥ sosmajjātiyeṣu lokeṣu priyate tathāsmatkṛte bhajanagehaṃ nirmmitavān|

VI tasmād yīśustaiḥ saha gatvā niveśanasya samīpaṃ prāpa, tadā sa śatasenāpati rvakṣyamāṇavākyaṃ taṃ vaktum bandhūn prāhiṇot| he prabho svayaṃ śramo na karttavyo yad bhavatā madgehamadhye pādārpaṇaṃ kriyeta tadapyahaṃ nārḥāmi,

VII kiñcāhaṃ bhavatsamīpaṃ yātumapi nātmānaṃ योग्याṃ bud-dhavaṃ, tato bhavaṃ vākyaṃ mātraṃ vadatu tenaiva mama dāsaḥ svastho bhaviṣyati|

VIII yasmād ahaṃ parārdhinopi mamādhinā yaḥ senāḥ santi tāsām ekajanaṃ prati yāhiti mayā prokte sa yāti; tadanyaṃ prati āyāhiti prokte sa āyāti; tathā nijadāsaṃ prati etat kurviti prokte sa tadeva karoti|

IX yīśuridaṃ vākyaṃ śrutvā vismayaṃ yayau, mukhaṃ parāvartya paścādvarttino lokān babhāṣe ca, yuṣmānaḥ vadāmi isrāyelo vaṃśamadhyepi viśvāsamīdṛṣaṃ na prāpnavaṃ|

X tataste preṣitā gr̥haṃ gatvā taṃ pīḍitaṃ dāsaṃ svasthaṃ dadṛṣuḥ|

XI pare'hani sa nāyīnākhyāṃ nagaraṃ jagāma tasyāneke śiṣyā anye ca lokāstena sārddhaṃ yayuḥ|

XII teṣu tannagarasya dvārasannidhiṃ prāpteṣu kiyanto lokā ekaṃ mṛtamanujaṃ vahanto nagarasya bahiryānti, sa tanmātūrekaputrastanmātā ca vidhavā; tayā sārddhaṃ tannagariyā bahavo lokā āsan|

XIII prabhustāṃ vilokya sānukampaḥ kathayāmāsa, mā rodih| sa samīpamitvā khaṭvāṃ pasparśa tasmād vāhakāḥ sthagitāstamyuḥ;

XIV tadā sa uvāca he yuvamaṇuṣya tvamuttiṣṭha, tvāmahaṃ ājñāpayāmi|

XV tasmāt sa mṛto janastatkṣaṇamutthāya kathāṃ prakathitaḥ; tato yīśustasya mātari taṃ samarpayāmāsa|

XVI tasmāt sarvve lokāḥ śaśānkire; eko mahābhaviṣyadvādī madhye'smākam samudait, īśvaraśca svalokānavagr̥hlāt kathāmimāṃ kathayitvā īśvaraṃ dhanyaṃ jagaduḥ|

XVII tataḥ paraṃ samastaṃ yihūdādeśaṃ tasya caturdiksthadeśaṃca tasyaitakīrtti rvyānaśe|

XVIII tataḥ paraṃ yohanaḥ śiṣyeṣu taṃ tadvṛttāntaṃ jñāpitavatsu

XXIX sa svaśiṣyānām dvau janāvāhūya yīśum prati vakṣyamānaṃ vākyaṃ vaktuṃ preṣayāmāsa, yasyāgamanam apekṣya tiṣṭhāmo vayaṃ kiṃ sa eva janastvaṃ? kiṃ vayamanyamapekṣya sthāsyāmaḥ?

XX paścāttau mānavau gatvā kathayāmāsatuḥ, yasyāgamanam apekṣya tiṣṭhāmo vayaṃ, kiṃ saeva janastvaṃ? kiṃ vayamanyamapekṣya sthāsyāmaḥ? kathānimāṃ tubhyaṃ kathayitūṃ yohan majjaka āvāṃ preṣitavān|

XXI tasmin danḍe yīśurogiṇo mahāvyaḍhimato duṣṭabhūtagrastāmśca bahūn svasthān kṛtvā, anekāndhebhyaścakṣuṃṣi dattvā pratyuvāca,

XXII yuvāṃ vrajatam andhā netrāṇi khañjāścaraṇāni ca prāpnuvanti, kuṣṭhinaḥ pariṣkriyante, badhirāḥ śravaṇāni mṛtāśca jīvanāni prāpnuvanti, daridrāṇāṃ samīpeṣu susamvādaḥ pracāryyate, yaṃ prati vighnasvarūpohaṃ na bhavāmi sa dhanyaḥ,

XXIII etāni yāni paśyathaḥ śṛnuthaśca tāni yohanaṃ jñāpayatam|

XXIV tayo rdūtayo rgatayoḥ sato ryohani sa lokān vaktumupacakrame, yūyaṃ madhyeprāntaraṃ kiṃ draṣṭuṃ niragamata? kiṃ vāyunā kampitaṃ naḍam?

XXV yūyaṃ kiṃ draṣṭuṃ niragamata? kiṃ sūkṣmavastraparidhāyinaṃ kamapi naraṃ? kintu ye sūkṣmamṛduvāstrāṇi paridadhati sūttamāni dravyāṇi bhuñjate ca te rājadhāniṣu tiṣṭhanti|

XXVI tarhi yūyaṃ kiṃ draṣṭuṃ niragamata? kimekaṃ bhaviṣyadvādināṃ? tadeva satyaṃ kintu sa pumān bhaviṣyadvādinopi śreṣṭha ityahaṃ yuṣmān vadāmi;

XXVII paśya svakīyadūtantu tavāgra preṣayāmyahaṃ| gatvā tvadīyamārgantu sa hi pariṣkariṣyati| yadarthe lipiriyam āste sa eva yohan|

XXVIII ato yuṣmānahaṃ vadāmi striyā garbbhajātānāṃ bhaviṣyadvādināṃ madhye yohano majjakāt śreṣṭhaḥ kopi nāsti, tatrāpi īsarasya rājye yaḥ sarvvasmāt kṣudraḥ sa yohanopi śreṣṭhaḥ|

XXIX aparāṅca sarvve lokāḥ karamaṅcāyinaśca tasya vākyaṇi śrutvā yohan majjanena majjitāḥ parameśvaraṃ nirdoṣaṃ menire|

XXX kintu phirūśino vyavasthāpakāśca tena na majjitāḥ svān pratiśvarasyopadeśaṃ niṣphalam akurvvan|

XXXI atha prabhuḥ kathayāmāsa, idānīntanajanān kenopamāmi? te kasya sadṛśāḥ?

XXXII ye bālakā vipaṇyāṃ upaviśya parasparam āhūya vākyaṃmidam vadanti, vayaṃ yuṣmākaṃ nikaṭe vaṃśīravādiṣma, kintu yūyaṃ nānarttiṣṭa, vayaṃ yuṣmākaṃ nikaṭa arodiṣma, kintu yuyaṃ na vyalapiṣṭa, bālakairetadrāsaisteṣāṃ upamā bhavati|

XXXIII yato yohan majjaka āgatya pūpaṃ nākhādat drākṣārāsaṅca nāpivat tasmād yūyaṃ vadatha, bhūtagrastoyam|

XXXIV tataḥ paraṃ mānavasuta āgatyaḥkhādadapivaṅca tasmād yūyaṃ vadatha, khādakaḥ surāpaścāṅḍalapāpināṃ bandhureko jano dṛśyatām|

XXXV kintu jñānino jñānaṃ nirdoṣaṃ viduḥ|

XXXVI paścādekaḥ phirūśi yīśum bhojanāya nyamantrayat tataḥ sa tasya gṛhaṃ gatvā bhoktumupaviṣṭaḥ|

XXXVII etarhi tatphirūśino gṛhe yīśu rbhektum upāvekṣit tacchrutvā tannagaravāsinī kāpi duṣṭā nārī paṅdaraprastarasya samputāke sugandhitailam āniya

XXXVIII tasya paścāt pādayoḥ sannidhau tasyau rudatī ca netrāmbubhistasya caraṇau prakṣālya nijakacairamārṁkṣīt, tatastasya caraṇau cumbitvā tena sugandhitailena mamarda|

XXXIX tasmāt sa nimantrayitā phirūśī manasā cintayāmāsa, yadyayaṁ bhaviṣyadvādī bhavet tarhī enaṁ spr̥ṣati yā strī sā kā kidr̥śī ceti jñātum śaknuyāt yataḥ sā duṣṭa|

XL tadā yāśustarṁ jagāda, he śimon tvām prati mama kiñcid vaktavya-masti; tasmāt sa babhāṣe, he guro tad vadatu|

XLI ekottamarṇasya dvāvadhamarṇāvastām, tayorekaḥ pañcaśatāni mudrāpādān aparāśca pañcāśat mudrāpādān dhārayāmāsa|

XLII tadanantaram tayoḥ śodhyābhāvāt sa uttamarṇastayo r̥ṇe cakṣame; tasmāt tayordvayoḥ kastasmin preṣyate bahu? tad brūhi|

XLIII śimon pratyuvāca, mayā budhyate yasyādhikam r̥ṇarṁ cakṣame sa iti; tato yīśustarṁ vyājahāra, tvām yathārtham vyacārayaḥ|

XLIV atha tām nārīm prati vyāghuṭhya śimonamavocat, strīmimām paśyasi? tava gr̥he mayyāgate tvām pādaprakṣālanārtham jalam nādāḥ kintu yośideṣā nayanajalai rmama pādau prakṣālya keśairamārṁkṣīt|

XLV tvām mām nācumbīḥ kintu yośideṣā svīyāgamanādārabhya madiyapādau cumbitum na vyaramsta|

XLVI tvañca madiyottamānge kiñcidapi tailam nāmardīḥ kintu yośideṣā mama caraṇau sugandhitailenāmarddīt|

XLVII atastvām vyāharāmi, etasyā bahu pāpamakṣamyata tato bahu prīyate kintu yasyālpapāpam kṣamyate solpam prīyate|

XLVIII tataḥ param sa tām babhāṣe, tvadiyam pāpamakṣamyata|

XLIX tadā tena sārddham ye bhoktum upavivīṣuste parasparam vak-tumārebhire, ayam pāpam kṣamate ka eṣaḥ?

L kintu sa tām nārīm jagāda, tava viśvāsastvām paryyatrāsta tvām kṣemeṇa vraja|

VIII

I aparāñca yīśu rdvādaśabhiḥ śiṣyairḥ sārddham nānānagareṣu nānāgrāmeṣu ca gacchan iśvarīyarājatvasya susaṁvadam pracārayitum prārebhe|

II tadā yasyāḥ sapta bhūtā niragacchan sā magdalīnīti vikhyātā mariyam herodrajasya grhādhipateḥ hoṣe rbhāryyā yohanā sūsānā

III prabhṛtayo yā bahvyaḥ striyaḥ duṣṭabhūtebhyo rogebhyaśca muktāḥ satyo nijavibhūti rvyayitvā tamasevanta, tāḥ sarvvāstena sārddham āsan|

IV anantaram nānānagarebhyo bahavo lokā āgatya tasya samīpe' milan, tadā sa tebhya ekam dr̥ṣṭāntakathām kathayāmāsa| ekaḥ kṛṣibalo bijāni vaptum bahirjagāma,

V tato vapanakāle katipayāni bijāni mārgapārśve petuḥ, tatastāni padatalai rdalitāni pakṣibhi rbhakṣitāni ca|

VI katipayāni bijāni pāṣānasthale patitāni yadyapi tānyaṅkuritāni tathāpi rasābhāvāt śuśuṣuḥ|

VII katipayāni bijāni kaṅṭakivanamadhye patitāni tataḥ kaṅṭakivanāni samvr̥ddhya tāni jagrasuḥ|

VIII tadanyāni katipayabijāni ca bhūmyāmuttamāyām petus-tatastānyaṅkurayitvā śataguṇāni phalāni pheluḥ| sa imā kathām kathayitvā proccaiḥ provāca, yasya śrotum śrotre staḥ sa śr̥notu|

IX tataḥ paraṁ śiṣyāstaṁ papracchurasya dṛṣṭāntasya kiṁ tātparityaṁ?

X tataḥ sa vyājahāra, īśvarīyarāḷyasya guhyāni jñātum yuṣṁabhyamadhikāro diyate kintvanye yathā dṛṣṭvāpi na paśyanti śrutvāpi na budhyante ca tadarthaṁ teṣāṁ purastāt tāḥ sarvvāḥ kathā dṛṣṭāntena kathyante|

XI dṛṣṭāntasyāsyābhiprāyaḥ, īśvarīyakathā bījasvarūpā|

XII ye kathāmātraṁ śṛṇvanti kintu paścād viśvasya yathā paritrāṇaṁ na prāpṇvanti tadāśayena śaitānetya hṛdayātṛ tāṁ kathāṁ apaharati ta eva mārgapārvasthabhūmisvarūpāḥ|

XIII ye kathāṁ śrutvā sānandaṁ gṛhlanti kintvabaddhamūlatvāt svalpakālamātraṁ pratītya parikṣākāle bhraśyanti taeva pāṣāṇabhūmisvarūpāḥ|

XIV ye kathāṁ śrutvā yānti viśayacintāyāṁ dhanalobhena eḥhikasukhe ca majjanta upayuktaphalāni na phalanti ta evoptabījakaṅṭakibhūmisvarūpāḥ|

XV kintu ye śrutvā saralāiḥ śuddhaiścāntaḥkaraṇaiḥ kathāṁ gṛhlanti dhairyam avalambya phalānyutpādayanti ca ta evottamamṛtsvarūpāḥ|

XVI aparāṅca pradīpaṁ prajvālya kopi pātreṇa nācchādayati tathā khaṭvādhopi na sthāpayati, kintu dipādhāroparyyeva sthāpayati, tasmāt praveśakā dīptiṁ paśyanti|

XVII yanna prakāśayiṣyate tādṛg aprakāśitaṁ vastu kimapi nāsti yacca na suvyaktaṁ pracārayiṣyate tādṛg gṛptaṁ vastu kimapi nāsti|

XVIII ato yūyaṁ kena prakāreṇa śṛṇvatha tatra sāvadhānā bhavata, yasya samīpe barddhate tasmai punardāsyate kintu yasyāśraye na barddhate tasya yadyadasti tadapi tasmāt neṣyate|

XIX aparāṅca yīśo rmātā bhrātaraśca tasya samīpaṁ jigamiṣavaḥ

XX kintu janatāsambādhāt tatsannidhiṁ prāptuṁ na śekuḥ| tatpaścāt tava mātā bhrātaraśca tvāṁ sāksāt cikīrṣanto bahiṣṭṭhanatīti vārttāyāṁ tasmai kathitāyāṁ

XXI sa pratyuvāca; ye janā īśvarasya kathāṁ śrutvā tada-nurūpamācaranti taeva mama mātā bhrātaraśca|

XXII anantaram ekadā yīśuḥ śiṣyaiḥ sārdhāṁ nāvamāruhya jagāda, āyāta vayaṁ hradasya pāraṁ yāmaḥ, tataste jagmuḥ|

XXIII teṣu naukāṁ vāhayatsu sa nidadrau;

XXIV athākasmāt prabalajhañbhśagamād hrade naukāyāṁ taraṅgairācchannāyāṁ vipat tān jagrāsa| tasmād yīśorantikaṁ gatvā he guro he guro prāṇā no yāntīti gaditvā taṁ jāgarayāmbabhūvuḥ| tadā sa utthāya vāyuṁ taraṅgāmśca tarjayāmāsa tasmādubhau nivṛtya sthīrau babbhūvatuḥ|

XXV sa tān babbhāse yuṣmākaṁ viśvasaḥ ka? tasmātte bhītā vismitāśca paraspāraṁ jagaduḥ, aho kīdṛgayāṁ manujaḥ pavanaṁ pānīyañcādiśati tadubhayaṁ tadādeśaṁ vahati|

XXVI tataḥ paraṁ gālīpradeśasya sammukhasthagiderīyapradeśe naukāyāṁ lagantyaṁ taṭe'varohamāvād

XXVII bahutithakālaṁ bhūtagrasta eko mānuṣaḥ purādāgatya taṁ sāksāccakāra| sa manuṣo vāso na paridadhat gṛhe ca na vasaṁ kevalaṁ śmaśānaṁ adhyuvāsa|

XXVII sa yīśuṁ dṛṣṭvaiva cīcchabdam cakāra tasya sammukhe patitvā proccairjagāda ca, he sarvvapradhāneśvarasya putra, mayā saha tava kaḥ sambandhaḥ? tvayi vinayaṁ karomi mām mā yātaya|

XXX yataḥ sa taṁ mānuṣaṁ tyaktvā yātum amedhyabhūtam ādideśa; sa bhūtastaṁ mānuṣam asaḥṛd dadhāra tasmāllokāḥ śrīkhalena nigadēna ca babandhuḥ; sa tad bhaṁktvā bhūtavaśatvāt madhyeprāntaraṁ yayau|

XXX anantaraṁ yīśustaṁ papraccha tava kinnāma? sa uvāca, mama nāma bāhino yato bahavo bhūtāstamāśīśriyuh|

XXXI atha bhūtā vinayena jagaduḥ, gabhīraṁ garttaṁ gantuṁ mājñāpayāsmān|

XXXII tadā parvvatopari varāhavrajaścarati tasmād bhūtā vinayena procuḥ, amuṁ varāhavrajam āśrayitum asmān anujānihi; tataḥ sonu-jajñau|

XXXIII tataḥ paraṁ bhūtāstaṁ mānuṣaṁ vihāya varāhavrajam āśīśriyuh varāhavrajaśca tatkṣaṇāt kaṭakena dhāvanto hrade prāṇaṁ vijṛhuḥ|

XXXIV tad dṛṣṭvā śūkararakṣakāḥ palāyamānā nagaraṁ grāmañca gatvā tatsarvvavṛttāntaṁ kathayāmāsuḥ|

XXXV tataḥ kiṁ vṛttam etaddarśanārthaṁ lokā nirgatya yīśoḥ samīpaṁ yayuḥ, taṁ mānuṣaṁ tyaktabhūtaṁ parihitavastraṁ svasthamānuṣavad yīśoścaraṇasannidhau sūpaviśantaṁ vilokya bibhyuḥ|

XXXVI ye lokāstasya bhūtagrastasya svāस्थ्यakaraṇaṁ dadṛṣuste tebhyaḥ sarvvavṛttāntaṁ kathayāmāsuḥ|

XXXVII tadanantaraṁ tasya gideriyapradeśasya caturdiksthā bahavo janā atitratā vinayena taṁ jagaduḥ, bhavān asmākaṁ nikaṭād vrajatu tasmāt sa nāvamaruhya tato vyāghuṭya jagāma|

XXXVIII tadānīm tyaktabhūtamanujastena saha sthātuṁ prārthayāñcacre

XXXIX kintu tadartham īśvaraḥ kīḍṛṇmahākarmma kṛtavān iti niveśanaṁ gatvā vijñāpaya, yīśuḥ kathāmetāṁ kathayitvā taṁ visarja| tataḥ sa vrajitvā yīśustadarthaṁ yanmahākarmma cakāra tat purasya sarvvatra prakāśayitum prārebhe|

XL atha yīśau parāvṛtyāgate lokāstaṁ ādareṇa jagṛhu ryasmātte sarvve tamapekṣāñcakrire|

XLI tadanantaraṁ yāyīrnāmno bhajanagehasyaikodhipa āgatya yīśoścaraṇayoḥ patitvā svaniveśanāgamanārthaṁ tasmin vinayaṁ cakāra,

XLII yatastasya dvādaśavarṣavayaskā kanyaikāsīt sā mṛtakalpābhavat| tatastasya gamanakāle mārgē lokānām mahān samāgamo babhūva|

XLIII dvādaśavarṣaṇi pradaraṇagragrastā nānā vaidyāiścikitsitā sarvvas-vaṁ vyayitvāpi svāsthyān na prāptā yā yoṣit sā yīśoḥ paścādāgatya tasya vastragranthīm pasparśa|

XLIV tasmāt tatkṣaṇāt tasyā raktasrāvo ruddhaḥ|

XLV tadānīm yīśuravadat kenāhaṁ sprṣṭaḥ? tato nekairanaṅgīkṛte pitarastasya saṅgīnaścāvan, he guro lokā nikaṭasthāḥ santastava dehe gharṣayanti, tathāpi kenāhaṁ sprṣṭaiti bhavān kutaḥ pṛcchati?

XLVI yīśuḥ kathayāmāsa, kenāpyahaṁ sprṣṭo, yato mattaḥ śakti nrir-gateti mayā niścitamājñāyi|

XLVII tadā sā nārī svayaṁ na gupteti viditvā kampamānā satī tasya sammukhe papāta; yena nimittena taṁ pasparśa sparśamātrācca yena prakāreṇa svasthābhavat tat sarvvaṁ tasya sākṣādācakhyau|

XLVIII tataḥ sa tāṁ jagāda he kanye susthīrā bhava, tava viśvasastvām svasthām akārṣit tvaṁ kṣemeṇa yāhi|

XLIX yīṣoretadvākyavadanakāle tasyādhipate rniveśanāt kaścilloka āgatyā taṁ babhāṣe, tava kanyā mṛtā guruṁ mā kliśāna|

L kintu yīṣustadākarnyādhipatiṁ vyājahāra, mā bhaiṣiḥ kevalaṁ viśvasiḥi tasmāt sā jīviṣyati|

LI atha tasya niveśane prāpte sa pitaraṁ yohanaṁ yākūbañca kanyāyā mātarāṁ pitarañca vinā, anyāṁ kañcana praveṣṭuṁ vārayāmāsa|

LII aparañca ye rudanti vilapanti ca tān sarvvaṁ janān uvāca, yūyaṁ mā rodiṣṭā kanyā na mṛtā nidrāti|

LIII kintu sā niścītaṁ mṛteti jñātvā te tamupajahasuḥ|

LIV paścāt sa sarvvaṁ bahiḥ kṛtvā kanyāyāḥ karau dhṛtvājuhuve, he kanye tvamuttiṣṭha,

LIV tasmāt tasyāḥ prāṇeṣu punarāgateṣu sā tatkṣaṇād uttasyau| tadānīm tasyai kiñcid bhakṣyaṁ dātum ādideśa|

LVI tatatasyāḥ pitarau vismayaṁ gatau kintu sa tāvādideśa ghaṭanāyā etasyāḥ kathāṁ kasmaicidapi mā kathayataṁ|

IX

I tataḥ paraṁ sa dvādaśaṣiṣyānāhūya bhūtān tyājayitum rogān pratikarttuñca tebhyaḥ śaktimādhīpatyañca dadau|

II aparañca īsvarīyarājyasya susaṁvādaṁ prakāśayitum rogināmārogyaṁ karttuñca prerānakāle tān jagāda|

III yātrārthāṁ yaṣṭi rvastrapuṭakaṁ bhakṣyaṁ mudrā dvtiyavastram, eṣāṁ kimapi mā gṛhlīta|

IV yūyañca yanniveśanaṁ praviśatha nagaratyāgaparyyanataṁ tan-niveśane tiṣṭhata|

V tatra yaḍi kasyacit purasya lokā yuṣmākamātithyaṁ na kurvanti tarhi tasmānnagarād gamanakāle teṣāṁ viruddhaṁ sākṣyārthaṁ yuṣmākaṁ padadhūlīḥ sampātayata|

VI atha te prasthāya sarvvatra susaṁvādaṁ pracārayitum piḍitān svasthān karttuñca grāmeṣu bhramitum prārebhire|

VII etarhi herod rājā yīsoḥ sarvvakarmmaṇāṁ vārttām śrutvā bhṛṣā mudvivije

VIII yataḥ kecdūcurohan śmaśānādudatiṣṭhat| kecdūcuḥ, eliyo darśanaṁ dattavān; evamanyalokā ūcuḥ pūrvvīyaḥ kaścīd bhaviṣyadvādī samutthitaḥ|

IX kintu heroduvāca yohanaḥ śiro'hamachinadam idānīm yasyedṛkkarmmaṇāṁ vārttām prāpnomi sa kaḥ? atha sa taṁ draṣṭum aicchat|

X anantaraṁ preritaḥ pratyāgatya yāni yāni karmmaṇi cakrustāni yīśave kathayāmāsuḥ tataḥ sa tān baitsaidānāmanaganarasya vijanaṁ sthānaṁ nītvā guptaṁ jagāma|

XI paścāl lokāstad viditvā tasya paścād yayuḥ; tataḥ sa tān nayan īsvarīyarājyasya prasaṅgamuktavān, yeṣāṁ cikitsayā prayojanam āsīt tān svasthān cakāra ca|

XII aparaiṇca divāvasanne sati dvādaśaśiṣyā yīśorantikam etya kathayāmāsuḥ, vayamatra prāntarasthāne tiṣṭhāmaḥ, tato nagarāṇi grāmāṇi gatvā vāsasthānāni prāpya bhakṣyadravyāṇi kretuṃ jananivahaṃ bhavān viṣṛjatu|

XIII tadā sa uvāca, yūyameva tān bhejayadhvaṃ; tataste procurasmākaṃ nikaṭe kevalaṃ pañca pūpā dvau matsyau ca vidyante, ataeva sthānāntaram itvā nimittameteṣāṃ bhakṣyadravyeṣu na krīteṣu na bhavati|

XIV tatra prāyeṇa pañcasahasrāṇi puruṣā āsan|

XV tadā sa śiṣyān jagāda pañcāsat pañcāśajjanaiḥ paṅktikṛtya tānupaveśayata, tasmāt te tadanusāreṇa sarvvālokānupaveśayāpāsuḥ|

XVI tataḥ sa tān pañca pūpān mīnadvayaṅca gṛhītvā svargaṃ vilokyeśvaraguṇān kīrttayāñcakre bhāṅktā ca lokebhyāḥ pariveśaṇārthaṃ śiṣyeṣu samarpayāmbabhūva|

XVII tataḥ sarvve bhuktvā tṛptiṃ gatā avāśiṣṭānāñca dvādaśa ḍallakān saṃjagr̥huḥ|

XVIII athaikadā nirjane śiṣyaiḥ saha prārthanākāle tān papraccha, lokā mām kaṃ vadanti?

XIX tataste prācuḥ, tvām yohanmajjakaṃ vadanti; keciṭ tvām eliyaṃ vadanti, pūrvvakālikāḥ kaścīd bhaviṣyadvādī śmaśānād udatiṣṭhad ityapi keciṭ vadanti|

XX tadā sa uvāca, yūyaṃ mām kaṃ vadatha? tataḥ pitara uktavān tvam iśvarābhiṣiktaḥ puruṣaḥ|

XXI tadā sa tān dṛḍhamādideśa, kathāmetāṃ kasmaicidapi mā kathayata|

XXII sa punaruvāca, manuṣyaputreṇa vahuyātānā bhoktavyāḥ prācīnalokaiḥ pradhānayājakairadhyāpakaiśca sovajñāya hantavyāḥ kintu tṛtiyadvase śmaśānāt tenotthātavyam|

XXIII aparaṃ sa sarvvānuvāca, kaścīd yadi mama paścād gantuṃ vāñchati tarhi sa svām dāmyatu, dine dine kruṣāṃ gṛhītvā ca mama paścādāgacchatu|

XXIV yato yaḥ kaścīd svaprāṇān rirakṣiṣati sa tān hārayiṣyati, yaḥ kaścīn madarthaṃ prāṇān hārayiṣyati sa tān rakṣiṣyati|

XXV kaścīd yadi sarvvaṃ jagat prāpnoti kintu svaprāṇān hārayati svayaṃ vinaśyati ca tarhi tasya ko lābhaḥ?

XXVI puna ryaḥ kaścīn mām mama vākyaṃ vā lajjāspadaṃ jānāti manuṣyaputro yadā svasya pituśca pavitrāṇāṃ dūtānāñca tejobhiḥ pariveṣṭita āgamiṣyati tadā sopi taṃ lajjāspadaṃ jñāsyati|

XXVII kintu yuṣmānahaṃ yathārthaṃ vadāmi, iśvarīyarājatvaṃ na dṛṣṭavā mṛtyuṃ nāsvādiṣyante, etādṛśāḥ kiyanto lokā atra sthane'pi daṇḍāyamānāḥ santi|

XXVIII etadākhyānakathanāt paraṃ prāyeṇāṣṭasu diṇeṣu gateṣu sa pitaraṃ yohanaṃ yākūbañca gṛhītvā prārthayitum parvvatamekaṃ samāuroha|

XXIX atha tasya prārthanakāle tasya mukhākṛtiranyarūpā jātā, tadīyaṃ vastramujjvalaśuklaṃ jātāṃ|

XXX aparaiṇca mūsā eliyaścobhau tejasvinau dṛṣṭau

XXXI tau tena yirūśālampure yo mṛtyuḥ sādhiṣyate tadīyaṃ kathāṃ tena sārddhaṃ kathayitum ārebhāte|

XXXII tadā pitarādayaḥ svasya saṅgino nidrayākṛṣṭā āsan kintu jāgaritvā tasya tejastena sārddham uttiṣṭhantau janau ca dadṛṣuḥ|

XXXIII atha tayorubhayo rgamanakāle pitaro yīśum babhāṣe, he guro'smākaṁ sthāne'smin sthītiḥ śubhā, tata ekā tvadarthā, ekā mūsārthā, ekā eliyārthā, iti tisraḥ kuṭyosmābhi nrirmmīyantām, imām kathām sa na vivicya kathayāmāsa|

XXXIV aparāñca tadvākyavadanakāle payoda eka āgatya teṣāmupari chāyām cakāra, tatastanmadhye tayoḥ praveśāt te śaśāṅkire|

XXXV tadā tasmāt payodād iyamākāśīyā vāñī nirjagāma, mamāyaṁ priyaḥ putra etasya kathāyām mano nidhatta|

XXXVI iti śabde jāte te yīśumekākinam dadṛṣuḥ kintu te tadānīm tasya darśanasya vācamekāmapī noktvā manaḥsu sthāpayāmāsuḥ|

XXXVII pare'hani teṣu tasmācchailād avarūḍheṣu taṁ sāḁṣāt karttuṁ bahavo lokā ājagmuḥ|

XXXVIII teṣām madhyād eko jana uccairuvāca, he guro ahaṁ vinayaṁ karomi mama putraṁ prati kṛpādrṣṭiṁ karotu, mama sa evaikaḥ putraḥ|

XXXIX bhūtena dhṛtaḥ san saṁ prasabhaṁ cīcchabdaṁ karoti tanmukhāt pheṇā nirgacchanti ca, bhūta itthaṁ vidāryya kliṣṭvā prāyaśastaṁ na tyajati|

XL tasmāt taṁ bhūtaṁ tyājayituṁ tava śiṣyasamīpe nyavedayaṁ kintu te na śekuḥ|

XLI tadā yīśuravādīt, re āviśvāsin vipathagāmin vaṁśa katikālān yuṣmābhīḥ saha sthāsyāmyahaṁ yuṣmākaṁ ācaraṇāni ca saḁiṣye? tava putramihānaya|

XLII tatastasminnāgatamātre bhūtastaṁ bhūmau pātayitvā vidadāra; tadā yīśustamamedhyaṁ bhūtaṁ tarjayitvā bālakaṁ svasthaṁ kṛtvā tasya pitari samarpayāmāsa|

XLIII īśvarasya mahāśaktim imām vilokya sarvve camaccakruḥ; itthaṁ yīśoḥ sarvvābhīḥ kriyābhīḥ sarvvairlokairāścaryye manyamāne sati sa śiṣyān babhāṣe,

XLIV kathyam yuṣmākaṁ karṇeṣu praviśatu, manuṣyaputro manuṣyāṇām kareṣu samarpayīṣyate|

XLV kintu te tāṁ kathām na bubudhire, spaṣṭatvābhāvāt tasyā abhiprāyasteṣām bodhagamyo na babhūva; tasyā āśayaḥ ka ityapi te bhayāt praṣṭuṁ na śekuḥ|

XLVI tadanantaram teṣām madhye kaḥ śreṣṭhaḥ kathāmetām gṛhītvā te mitho vivādaṁ cakruḥ|

XLVII tato yīśusteṣām manobhiprāyaṁ viditvā bālakamekaṁ gṛhītvā svasya nīkaṭe sthāpayitvā tān jagāda,

XLVIII yo jano mama nāmnāsyā bālāsyātithyaṁ vidadhāti sa mamātithyaṁ vidadhāti, yaśca mamātithyaṁ vidadhāti sa mama prerakasyātithyaṁ vidadhāti, yuṣmākaṁ madhyeyaḥ svaṁ sarvvasmāt kṣudraṁ jāñīte sa eva śreṣṭho bhaviṣyati|

XLIX aparāñca yohan vyājahāra he prabhe□ tava nāmnā bhūtān tyājayantaṁ mānuṣam ekaṁ drṣṭavanto vayaṁ, kintvasmākam apaścād gāmitvāt taṁ nyaṣedhām| tadānīm yīśuruvāca,

L taṁ mā niṣedhata, yato yo janosmākaṁ na vipakṣaḥ sa evāsmākaṁ sapakṣo bhavati|

I anantaram tasyārohaṇasamaya upasthite sa sthiracetā yirūśālamam prati yātrām karttuṁ niścityāgre dūtān preṣayāmāsa|

II tasmāt te gatvā tasya prayojanīyadravyāṇi saṁgrahītuṁ śomiroṇīyanām grāmaṁ praviviśuḥ|

III kintu sa yirūśālamam nagaram yāti tato heto rlokāstasyātithyaṁ na cakruḥ|

IV ataeva yākūbyohanau tasya śiṣyau tad dṛṣtvā jagadatuḥ, he prabho eliyō yathā cakāra tathā vayamapi kiṁ gagaṇād āgantum etān bhasmikarttuṅca vahnimājñāpayāmaḥ? bhavān kimicchatī?

V kintu sa mukhaṁ parāvartya tān tarjayitvā gaditavān yuṣmākam manobhavaḥ kaḥ, iti yūyaṁ na jānītha|

VI manujasuto manujānām prāṇān nāsayitum nāgacchat, kintu rakṣitum āgacchat| paścād itaragrāmaṁ te yayuḥ|

VII tadanantaram pathi gamanakāle jana ekastaṁ babhāṣe, he prabho bhavān yatra yāti bhavatā sahāhamapi tatra yāsyāmi|

VIII tadānīm yīśustamuvāca, gomāyūnām garttā āsate, vihāyasīyavihagā[nām niḍāni ca santi, kintu mānavatanayasya śiraḥ sthāpayitum sthānaṁ nāsti|

LIX tataḥ paraṁ sa itarajanaṁ jagāda, tvam mama paścād ehi; tataḥ sa uvāca, he prabho pūrvvaṁ pitaraṁ śmaśāne sthāpayitum māmādiśatu|

LX tadā yīśuruvāca, mṛtā mṛtān śmaśāne sthāpayantu kintu tvam gatveśvarīyarājyasya kathāṁ pracāraya|

LXI tatonyaḥ kathayāmāsa, he prabho mayāpi bhavataḥ paścād gaṁsyate, kintu pūrvvaṁ mama niveśanasya parijanānām anumatiṁ grahitum ahamādiśyai bhavatā|

LXII tadānīm yīśustaṁ proktavān, yo jano lāṅgale karamarpayitvā paścāt paśyati sa īśvarīyarājyaṁ nārhati|

X

I tataḥ paraṁ prabhuraparān saptatiśiṣyān niyujya svayaṁ yāni nagaraṇi yāni sthānāni ca gamiśyati tāni nagaraṇi tāni sthānāni ca prati dvau dvau janau prahitavān|

II tebhyaḥ kathayāmāsa ca śasyāni bahūnīti satyaṁ kintu chedakā alpe; tasmāddhetoḥ śasyakṣetre chedakān aparānapi preṣayitum kṣetrasvāmināṁ prārthayadhvaṁ|

III yūyaṁ yāta, paśyata, vṛkāṇām madhye meśaśāvakanīva yuṣmān prahiṇomi|

IV yūyaṁ kṣudraṁ mahad vā vasanasamputākam pādukaśca mā grhlīta, mārgamadye kamapi mā namata ca|

V aparāṅca yūyaṁ yad yat niveśanaṁ praviśatha tatra niveśanasyaśya maṅgalaṁ bhūyāditi vākyam prathamam vadata|

VI tasmāt tasmin niveśane yadi maṅgalapātraṁ sthāsyati tarhi tan-maṅgalaṁ tasya bhaviśyati, nocet yuṣmān prati parāvarttiśyate|

VII aparāṅca te yatkiñcid dāsyanti tadeva bhuktvā pītvā tasminniveśane sthāsyatha; yataḥ karṁmakārī jano bhṛtim arhati; grhād grhaṁ mā yāsyatha|

VIII anyacca yuṣmāsu kimapi nagaram praviṣṭeṣu lokā yadi yuṣmākam ātithyaṁ kariśyanti, tarhi yat khādyam upasthāsyanti tadeva khādiśyatha|

IX tannagarasthān rogiṇaḥ svasthān kariṣyatha, īsvariyaṁ rājyaṁ yuṣmākam antikam āgamat kathāmetāñca pracārayiṣyatha|

X kintu kimapi puraṁ yuṣmasu praviṣṭeṣu lokā yadi yuṣmākam ātithyaṁ na kariṣyanti, tarhi tasya nagarasya panthānaṁ gatvā kathāmetāṁ vadiṣyatha,

XI yuṣmākaṁ nagariyā yā dhūlyo'smāsu samalagan tā api yuṣmākaṁ prātikūlyena sāksyārthaṁ sampātayāmaḥ; tathāpīśvararājyaṁ yuṣmākaṁ samīpam āgatam iti niścitaṁ jānīta|

XII ahaṁ yuṣmabhyaṁ yathārthaṁ kathayāmi, vicāradine tasya nagarasya daśātaḥ sidomo daśā sahyā bhaviṣyati|

XIII hā hā korāsīn nagara, hā hā baitsaidānagara yuvayormadhye yādṛśāni āscaryyāni karmmānyakriyanta, tāni karmmāni yadi sorasidono mgarayorakāriṣyanta, tadā ito bahudīnapūrvvaṁ tan-nivāsinaḥ śaṇavastrāṇi paridhāya gātreṣu bhasma vilipyā samupaviṣya samakhetsyanta|

XIV ato vicāradivase yuṣmākaṁ daśātaḥ sorasidonnivāsinaṁ daśā sahyā bhaviṣyati|

XV he kapharnāhūm, tvaṁ svargaṁ yāvad unnatā kintu narakam yāvat nyagbhaviṣyasi|

XVI yo jano yuṣmākaṁ vākyaṁ gṛhlāti sa mamaiva vākyaṁ gṛhlāti; kiñca yo jano yuṣmākam avajñāṁ karoti sa mamaivavajñāṁ karoti; yo jano mamāvajñāṁ karoti ca sa matprerakasyaivāvajñāṁ karoti|

XVII atha te saptatiśiṣyā ānandena pratyāgatya kathayāmāsuḥ, he prabho bhavato nāmnā bhūtā apyasmākaṁ vaśībhavanti|

XVIII tadānīm sa tān jagāda, vidyutamiva svargāt patantaṁ śaitānam adarśam|

XIX paśyata sarpān vṛścikān ripoḥ sarvvaparākramāmśca padatalai rdalayituṁ yuṣmabhyaṁ śaktiṁ dadāmi tasmād yuṣmākaṁ kāpi hāni rna bhaviṣyati|

XX bhūtā yuṣmākaṁ vaśībhavanti, etannimittat mā samullasata, svarge yuṣmākaṁ nāmāni likhitāni santīti nimittaṁ samullasata|

XXI tadghatikāyām yīsu rmanasi jātāhlādaḥ kathayāmāsa he svargaprthivorekādhipe pīstavaṁ jñānavatām viduṣāñca lokānām purastāt sarvvametad aprakāśya bālakanām purastāt prakāśaya etasmāddhetostvām dhanyaṁ vadāmi, he pitarīthaṁ bhavatu yad etadeva tava gocara uttamam|

XXII pitrā sarvvāṇi mayi samarpitāni pītaṁ vinā kopi putraṁ na jānāti kiñca putraṁ vinā yasmai jānāya putraṁ prakāśitavān tāñca vinā kopi pītaṁ na jānāti|

XXIII tapaḥ paraṁ sa śiṣyān prati parāvṛtya guptaṁ jagāda, yūyametāni sarvvāṇi paśyatha tato yuṣmākaṁ cakṣūṁsi dhanyāni|

XXIV yuṣmānahaṁ vadāmi, yūyaṁ yāni sarvvāṇi paśyatha tāni bahavo bhaviṣyadvādīno bhūpatayaśca draṣṭumicchāntopi draṣṭuṁ na prāptnuvan, yuṣmābhi ryā yāḥ kathāśca śrūyante tāḥ śrotumicchāntopi śrotuṁ nālabhanta|

XXV anantaram eko vyavasthāpaka utthāya taṁ parīkṣītuṁ papraccha, he upadeśaka anantāyusaḥ prāptaye mayā kiṁ karaṇīyaṁ?

XXVI yīsuḥ pratyuvāca, atrārthe vyavasthāyām kiṁ likhitamasti? tvaṁ kiḍḍk paṭhasi?

XXVII tataḥ sovadat, tvaṁ sarvvāntaḥkaraṇaiḥ sarvvaprāṇaiḥ sarvvaśaktibhiḥ sarvvacittaiśca prabhau paramēsvare prema kuru, samīpavāsini svavat prema kuru ca|

XXVIII tadā sa kathayāmāsa, tvaṁ yathārthaṁ pratyavocaḥ, ittham ācara tenaiva jīviṣyasi|

XXIX kintu sa janaḥ svarṇ nirddoṣaṁ jñāpayitum yīśum papraccha, mama samīpavāsi kaḥ? tato yīśuḥ pratyuvāca,

XXX eko jano yirūśālampurād yirīhopuraṁ yāti, etarhi dasyūnām kareṣu patite te tasya vastrādikaṁ hṛtavantaḥ tamāhatya mṛtaprāyaṁ kṛtvā tyaktvā yayuḥ|

XXXI akasmād eko yājakastena mārgeṇa gacchan taṁ dṛṣtvā mārgānyapārśvena jagāma|

XXXII ittham eko levīyastatsthānaṁ prāpya tasyāntikaṁ gatvā taṁ vilokyānyena pārśvena jagāma|

XXXIII kintvekaḥ śomiroṇīyo gacchan tatsthānaṁ prāpya taṁ dṛṣtvādayata|

XXXIV tasyāntikaṁ gatvā tasya kṣateṣu tailaṁ drākṣārasañca prakṣipyā kṣatāni baddhvā nijavāhanopari tamupaveśya pravāsiyagrham āniya taṁ ṣiṣve|

XXXV parasmin divase nijagamanakāle dvau mudrāpādau tadgrhasvāmine dattvāvadat janamenāṁ sevasva tatra yo'dhiko vyayo bhaviṣyati tamahaṁ punarāgamanakāle pariśotsyāmi|

XXXVI eṣāṁ trayānāṁ madhye tasya dasyuhastapatitasya janasya samīpavāsi kaḥ? tvayā kim budhyate?

XXXVII tataḥ sa vyavasthāpakaḥ kathayāmāsa yastasmin dayāṁ cakāra| tadā yīśuḥ kathayāmāsa tvamapī gatvā tathācara|

XXXVIII tataḥ paraṁ te gacchanta ekaṁ grāmaṁ praviviśuḥ; tadā marthānāmā strī svagrhe tasyātithyaṁ cakāra|

XXXIX tasmāt mariyam nāmadheyā tasyā bhaginī yīśoḥ padasamīpa uvaviśya tasyopadeśakathāṁ śrotumārebhe|

XL kintu marthā nānāparicaryyāyāṁ vyagrā babhūva tasmāddhetostasya samīpamāgatya babhāṣe; he prabho mama bhaginī kevalaṁ mamopari sarvvakarmmaṇāṁ bhāram arpitavatī tatra bhavatā kiñcidapi na mano nidhiyate kim? mama sāhāyaṁ karttuṁ bhavān tāmādiśatu|

XLI tato yīśuḥ pratyuvāca he marthe he marthe, tvaṁ nānākāryyeṣu cintitavatī vyagrā cāsi,

XLII kintu prayojanīyam ekamātram āste| aparāñca yamuttamaṁ bhāgaṁ kopi harttuṁ na śaknoti saeva mariyamā vṛtaḥ|

XI

I anantaraṁ sa kasmiṁścit sthāne prārthayata tatsamāptau satyāṁ tasyaikaḥ ṣiṣyastaṁ jagāda he prabho yohan yathā svaśiṣyān prārthayitum upadiṣṭavān tathā bhavānapyasmān upadiśatu|

II tasmāt sa kathayāmāsa, prārthanakāle yūyam itthaṁ kathayadhvaṁ, he asmākaṁ svargasthapitastava nāma pūjyaṁ bhavatu; tava rājatvaṁ bhavatu; svarge yathā tathā pṛthivyāmapi tavecchayā sarvvaṁ bhavatu|

III pratyaham asmākaṁ prayojanīyaṁ bhojyaṁ dehi|

XXIV aparāñca amedhyabhūto mānuṣasyāntarnirgatya śuṣkasthāne bhrāntvā viśrāmaṁ mṛgayate kintu na prāpya vadati mama yasmād gr̥hād āgatohaṁ punastad gr̥haṁ parāvṛtya yāmi|

XXV tato gatvā tad gr̥haṁ mārjitaṁ śobhitañca dṛṣtvā

XXVI tatkṣaṇam apagatya svasmādapi durmmatīn aparān saptabhūtān sahnāyati te ca tadgr̥haṁ pavīśya nivasanti| tasmāt tasya manuṣyasya prathamadaśātaḥ śeṣadaśā duḥkhatarā bhavati|

XXVII asyāḥ kathāyāḥ kathanakāle janatāmadhyasthā kācinnārī tamuccaiḥsvaram provāca, yā yoṣit tvām garbbhe'dhārayat stanyamapāyayacca saiva dhanyā|

XXVIII kintu sokathayat ye parameśvarasya kathām śrutvā tadanurūpam ācaranti taeva dhanyāḥ|

XXIX tataḥ paraṁ tasyāntike bahulokānām samāgame jāte sa vaktumārebhe, ādhunikā duṣṭalokāścihnaṁ draṣṭumicchanti kintu yūnasbhaviṣyadvādinaścihnaṁ vinānyat kiñcicchihnaṁ tān na darśayiṣyate|

XXX yūnas tu yathā nīnivīyalokānām samīpe cihnarūpobhavat tathā vidyamānalokānām eṣām samīpe manuṣyaputropi cihnarūpo bhaviṣyati|

XXXI vicārasamaye idānīntanalokānām prātikūlyena dakṣiṇadeśiṣyā rājñī prothhāya tān doṣiṇaḥ kariṣyati, yataḥ sā rājñī sulemāna upadeśakathām śrotuṁ pṛthivyāḥ sīmāta āgacchat kintu paśyata sulemānopi gurutara eko jano'smin sthāne vidyate|

XXXII aparāñca vicārasamaye nīnivīyalokā api varttamānakālikānām lokānām vaiparītyena prothhāya tān doṣiṇaḥ kariṣyanti, yato hetoste yūnaso vākyaṭ cittāni parivarttayāmasuḥ kintu paśyata yūnasotigurutara eko jano'smin sthāne vidyate|

XXXIII pradīpaṁ prajvālya droṇasyādhaḥ kutrāpi guptasthāne vā kopi na sthāpayati kintu gr̥hapraveśibhyo dīptiṁ dātaṁ dīpādhāroparyeva sthāpayati|

XXXIV dehasya pradīpaścakṣustasmādeva cakṣu ryadi prasannaṁ bhavati tarhi tava sarvvaśārīraṁ dīptimad bhaviṣyati kintu cakṣu ryadi malīmasaṁ tiṣṭhati tarhi sarvvaśārīraṁ sāndhakāraṁ sthāsyati|

XXXV asmāt kāraṇāt tavāntaḥsthaṁ jyoti ryathāndhakāramayaṁ na bhavati tadarthe sāvadhāno bhava|

XXXVI yataḥ śārīrasya kutrāpyamīse sāndhakāre na jāte sarvvaṁ yadi dīptimat tiṣṭhati tarhi tubhyaṁ dīptidāyiprojvalan pradīpa iva tava savarvaśārīraṁ dīptimad bhaviṣyati|

XXXVII etatkathāyāḥ kathanakāle phirūśyeko bhejanāya taṁ nīmantrayāmāsa, tataḥ sa gatvā bhoktum upaviveśa|

XXXVIII kintu bhojanāt pūrvvaṁ nāmāñkṣīt etad dṛṣtvā sa phirūśyāścaryam mene|

XXXIX tadā prabhustaṁ provāca yūyaṁ phirūśilokāḥ pānapātrāṇām bhojanapātrāṇāñca bahiḥ pariṣkurutha kintu yuṣmākamanta rdaurātmyai rduṣkriyābhiśca paripūrṇaṁ tiṣṭhati|

XL he sarvve nirbodhā yo bahiḥ sasarja sa eva kimanta rna sasarja?

XLI tata eva yuṣmābhirantaḥkaraṇaṁ (īśvarāya) nivedyatām tasmin kṛte yuṣmākaṁ sarvvaṇi śucitām yāsyanti|

XLII kintu hanta phirūsiḡaṅā yūyaṁ nyāyam īsvare prema ca parityajya podināyā arudādīnām sarvveṣām śākānāñca daśamāmśān dattha kintu prathamam pālayitvā šeṣasyālaṅghanam yuṣmākam ucitamāsīt|

XLIII hā hā phirūsiṅo yūyaṁ bhajanagehe proccāsane āpaṇeṣu ca namaskāreṣu prīyadhve|

XLIV vata kapaṭīno'dhyāpakāḥ phirūsiṅaśca lokāyat śmaśānam anupalabhya tadupari gacchanti yūyam tādr̥gaprakāśitaśmaśānavād bhavatha|

XLV tadānīm vyavasthāpakānām ekā yīsumavadat, he upadeśaka vākyenedr̥ṣenāsmāsvapi doṣam āropayasi|

XLVI tataḥ sa uvāca, hā hā vyavasthāpakā yūyam mānuṣānām upari duḥsahyān bhārān nyasyatha kintu svayam ekāṅgu|lyāpi tān bhārān na spr̥satha|

XLVII hanta yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣā yān bhaviṣyadvādinō'vadhiṣusteṣām śmaśānāni yūyaṁ nirmmātha|

XLVIII tenaiva yūyaṁ svapūrvvapuruṣānām karmmāni saṁmanyadhve tadeva sapramāṇam kurutha ca, yataste tānavadhiṣuḥ yūyaṁ teṣām śmaśānāni nirmmātha|

XLIX ataeva īsvarasya śāstre proktamasti teṣāmantike bhaviṣyadvādināḥ preritāmśca preṣayiṣyāmi tataste teṣām kāmścana hanīṣyanti kāmścana tāḍaṣyinti|

L etasmāt kāraṇāt hābīlaḥ ṣoṇitapātamarabhya mandirayajñavedyo rmadhye hatasya sikhariyasya raktapātaparyyantaṁ

LI jagataḥ sṛṣṭimārabhya prthivyām bhaviṣyadvādinām yatiraktapātā jātāstatīnām aparādhadaṇḍā eṣām varttamānalokānām bhaviṣyanti, yuṣmānahaṁ niścitaṁ vadāmi sarve daṇḍā vaṁśasyāsya bhaviṣyanti|

LII hā hā vyavasthāpakā yūyaṁ jñānasya kuñcikām hṛtvā svayaṁ na praviṣṭā ye praveṣṭuñca prayāsinastānapi praveṣṭuṁ vāritavantaḥ|

LIII itthaṁ kathākathanād adhyāpakāḥ phirūsiṅaśca satarkāḥ

LIV santastamapavadituṁ tasya kathāyā doṣam dharttamicchanto nānākhyānakathanāya taṁ pravarttayituṁ kopayituñca prārebhire|

XII

I tadānīm lokāḥ sahasraṁ sahasraṁ āgatya samupasthitāstata ekaiko 'nyeṣāmapari patitum upacakrame; tadā yīṣuḥ śiṣyān babhāṣe, yūyaṁ phirūsiṅnām kiṅvarūpakāpaṭye viśeṣeṇa sāvadhānāstiṣṭhata|

II yato yanna prakāśayiṣyate tadācchannaṁ vastu kimapi nāsti; tathā yanna jñāsyate tad guptaṁ vastu kimapi nāsti|

III andhakāre tiṣṭhanato yāḥ kathā akathayata tāḥ sarvvaḥ kathā dīptau śroṣyante nirjane karṇe ca yadakathayata grhapṛṣṭhāt tat pracārayiṣyate|

IV he bandhavo yuṣmānahaṁ vadāmi, ye śarīrasya nāśam vinā kimapyaparaṁ karttuṁ na śakruvanti tebhyo mā bhaiṣṭa|

V tarhi kasmād bhetavyam ityahaṁ vadāmi, yaḥ śarīraṁ nāśayitvā narakam nikṣeptuṁ śaknoti tasmādeva bhayaṁ kuruta, punarapi vadāmi tasmādeva bhayaṁ kuruta|

VI pañca ṇaṭakapakṣiṅaḥ kiṁ dvābhyām tāmrakhaṇḍābhyām na vikriyante? tathāpīśvarasteṣām ekamapi na vismarati|

VII yuṣmākaṁ śiraḥkeśā api gaṇitāḥ santi tasmāt mā vibhīta bahu-ṇaṭakapakṣibhyopi yūyaṁ bahumūlyāḥ|

VIII aparaṁ yuṣṁabhyāṁ kathayāmi yaḥ kaścīn mānuṣāṇāṁ sāksān māṁ svīkaroti manuṣyaputra īśvaradūtānāṁ sāksāt taṁ svīkariṣyati|

IX kintu yaḥ kaścīnmānuṣāṇāṁ sāksānmām asvīkaroti tam īśvarasya dūtānāṁ sāksād aham asvīkariṣyāmi|

X anyacca yaḥ kaścīn manujasutasya nindābhāvena kāñcit kathāṁ kathayati tasya tatpāpasya mocanaṁ bhaviṣyati kintu yadi kaścit pavitram ātmānaṁ nindati tarhi tasya tatpāpasya mocanaṁ na bhaviṣyati|

XI yadā lokā yuṣṁān bhajanagehaṁ vicārakartṛrājyakartṛṇāṁ samukhañca neṣyanti tadā kena prakāreṇa kimuttaraṁ vadiṣyatha kiṁ kathayisyatha cetyatra mā cintayata;

XII yato yuṣṁābhiryad yad vaktavyaṁ tat tasmin samayaeva pavitra ātmā yuṣṁān śikṣayiṣyati|

XIII tataḥ paraṁ janatāmadhyasthaḥ kaścījanastaṁ jagāda he guro mayā saha paitṛkaṁ dhanāṁ vibhaktuṁ mama bhrātaramājñāpayatu bhavān|

XIV kintu sa tamavadat he manuṣya yuvayo rvicāraṁ vibhāgañca karttuṁ māṁ ko niyuktavān?

XV anantaraṁ sa lokānavadat lobhe sāvadhānāḥ satarkāśca tiṣṭhata, yato bahusampattiprāptyā manuṣyasyāyu rna bhavati|

XVI paścād dṛṣṭāntakathāmutthāpya kathayāmāsa, ekasya dhanino bhūmau bahūni śasyāni jātāni|

XVII tataḥ sa manasā cintayitvā kathayāmbabhūva mamaitāni samutpannāni dravyāṇi sthāpayitūṁ sthānaṁ nāsti kiṁ kariṣyāmi?

XVIII tatovadat itthaṁ kariṣyāmi, mama sarvvabhāṇḍāgarāṇi bhāṅktvā bṛhadbhāṇḍāgarāṇi nirmūyā tanmadhye sarvvaphalāni dravyāṇi ca sthāpayiṣyāmi|

XIX aparaṁ nijamano vadiṣyāmi, he mano bahuvarsārthaṁ nānādravyāṇi sañcitāni santi viśrāmaṁ kuru bhuktvā pītvā kautukañca kuru| kintviśvarastam avadat,

XX re nirbodha adya rātrau tava prāṇastvatto neṣyante tata etāni yāni dravyāṇi tvayāsāditāni tāni kasya bhaviṣyanti?

XXI ataeva yaḥ kaścīd īśvarasya samīpe dhanasañcayamakṛtvā kevalaṁ svanikaṭe sañcayāṁ karoti sopi tādrśaḥ|

XXII atha sa śiṣyebhyaḥ kathayāmāsa, yuṣṁānaṁ vadāmi, kiṁ khādiṣyāmaḥ? kiṁ paridhāsyāmaḥ? ityuktvā jīvanasya śārīrasya cārthaṁ cintāṁ mā kārṣṭa|

XXIII bhakṣyājīvanāṁ bhūṣaṇāccharīrañca śreṣṭhaṁ bhavati|

XXIV kākapakṣiṇāṁ kāryyaṁ vicārayata, te na vapanti śasyāni ca na chindanti, teṣāṁ bhāṇḍāgarāṇi na santi koṣāśca na santi, tathāpīśvarastebhyo bhakṣyāni dadāti, yūyaṁ pakṣibhyaḥ śreṣṭhatarā na kiṁ?

XXV aparañca bhāvayitvā nijāyuṣaḥ kṣaṇamātraṁ varddhayitūṁ śaknoti, etādrśo lāko yuṣṁākaṁ madhye kosti?

XXVI ataeva kṣudraṁ kāryyaṁ sādhyatim asamarthā yūyam anyasmin kāryye kuto bhāvayatha?

XXVII anyacca kāmpilapuṣpaṁ kathāṁ varddhate tadāpi vicārayata, tat kañcana śramaṁ na karoti tantūśca na janayati kintu yuṣṁabhyāṁ yathārthaṁ kathayāmi sulemān bhavaiśvaryān vitopi puṣpasyāsa sadṛšo vibhūṣito nāsīt|

XXVIII adya kṣetre varttamānaṁ śvaścūlyāṁ kṣepsyamānaṁ yat tṛṇaṁ, tasmai yadiśvara itthaṁ bhūṣayati tarhi he alpapatrayayino yuṣmāna kiṁ na paridhāpayiṣyati?

XXIX ataeva kiṁ khādiṣyāmaḥ? kiṁ paridhāsyāmaḥ? etadarthaṁ mā ceṣṭadhvaṁ mā saṁdigdhvaṁca|

XXX jagato devārccakā etāni sarvvāni ceṣṭanate; eṣu vastuṣu yuṣmākaṁ prayojanamāste iti yuṣmākaṁ pitā jānāti|

XXXI ataeveśvarasya rājyārthaṁ saceṣṭā bhavata tathā kṛte sarvvānyetāni dravyāni yuṣmabhyaṁ pradāyīṣyante|

XXXII he kṣudrameṣavraja yūyaṁ mā bhaiṣṭa yuṣmabhyaṁ rājyaṁ dātum yuṣmākaṁ pituḥ sammatirasti|

XXXIII ataeva yuṣmākaṁ yā yā sampattirasti tāṁ tāṁ vikriya vitarata, yat sthānaṁ caurā nāgacchanti, kiṭāśca na kṣāyayanti tādrṣe svarge nijārthaṁ ajare sampuṭake 'kṣayaṁ dhanāṁ sañcinuta ca;

XXXIV yato yatra yuṣmākaṁ dhanāṁ varttate tatreva yuṣmākaṁ manaḥ|

XXXV aparāṇca yūyaṁ pradīpaṁ jvālayitvā baddhakaṭayastiṣṭhata;

XXXVI prabhu rvivāhādāgatya yadaiva dvāramāhanti tadaiva dvāraṁ mocayitum yathā bhṛtyā apekṣya tiṣṭhanti tathā yūyamapi tiṣṭhata|

XXXVII yataḥ prabhurāgatya yān dāsān sacetanān tiṣṭhato drakṣyati taeva dhanyāḥ; ahaṁ yuṣmān yathārthaṁ vadāmi prabhustān bhojanārthaṁ upaveśya svayaṁ baddhakaṭiḥ samīpametya pariveṣayiṣyati|

XXXVIII yadi dvitīye tṛtīye vā prahare samāgatya tathaiva paśyati, tarhi taeva dāsā dhanyāḥ|

XXXIX aparāṇca kasmīn kṣaṇe caurā āgamiṣyanti iti yadi gṛhpati rjñātum śaknoti tadāvaśyaṁ jāgraṇ nijagrhe sandhīm karttayitum vārayati yūyametaḥ vitta|

XL ataeva yūyamapi sajjamānāstiṣṭhata yato yasmin kṣaṇe taṁ nāprekṣadhve tasminneva kṣaṇe manuṣyaputra āgamiṣyati|

XLI tadā pitarau papracca, he prabho bhavān kimasmān uddiśya kiṁ sarvvān uddiśya drṣṭāntakathāmimāṁ vadati?

XLII tataḥ prabhuḥ provāca, prabhuḥ samucitakāle nijaparivārārthaṁ bhojyapariveṣaṇāya yaṁ tatpade niyokṣyati tādrṣo viśvāsyo boddhā karmmadhīṣaḥ kosti?

XLIII prabhurāgatya yaṁ etādrṣe karmmaṇi pravṛttaṁ drakṣyati saeva dāso dhanyāḥ|

XLIV ahaṁ yuṣmān yathārthaṁ vadāmi sa taṁ nijasarvvas-vasyādhipatiṁ kariṣyati|

XLV kintu prabhurvilambenāgamiṣyati, iti vicintya sa dāso yadi tadanyadāsīdāsān praharttum bhoktum pātum madituṅca prārabhate,

XLVI tarhi yadā prabhuṁ nāpekṣiṣyate yasmin kṣaṇe so'cetanaśca sthāsyati tasminneva kṣaṇe tasya prabhurāgatya taṁ padabhraṣṭaṁ kṛtvā viśvāśahīnaiḥ saha tasya aṁśaṁ nirūpayiṣyati|

XLVII yo dāsaḥ prabhe[rājñāṁ jñātva]pi sajjito na tiṣṭhati tadājñānusāreṇa ca kāryyaṁ na karoti sonekān prahārān prāpsyati;

XLVIII kintu yo jano'jñātvā prahārārhaṁ karma karoti solpaprahārān prāpsyati| yato yasmai bāhulyena dattaṁ tasmādeva bāhulyena grahiṣyate, mānuṣā yasya nikaṭe bahu samarpayanti tasmād bahu yācānte|

XLIX ahaṁ pṛthivyāṁ anaikyarūpaṁ vahni nikṣeptum āgatosmi, sa ced idānīmeva praḥvalāti tatra mama kā cintā?

L kintu yena majjanenāhaṃ magno bhaviṣyāmi yāvatkālaṃ tasya siddhirna bhaviṣyati tāvadahaṃ katikaṣṭhaṃ prāpsyāmi|

LI melanaṃ karttuṃ jagad āgatosmi yūyaṃ kimitthaṃ bodhadhve? yuṣmān vadāmi na tathā, kintvahaṃ melanābhavaṃ karttuṃ āgatosmi|

LII yasmādetatkālamārabhya ekatrasthapijanānāṃ madhye pañcajanāḥ pṛthag bhūtvā trayo janā dvayorjanayoḥ pratikulā dvau janau ca trayānāṃ janānāṃ praktikūlau bhaviṣyanti|

LIIPitā putrasya vipakṣaḥ putraśca pitu rvipakṣo bhaviṣyati mātā kanyāyā vipakṣā kanyā ca mātu rvipakṣā bhaviṣyati, tathā śvaśrūrbadhvā vipakṣā badhūśca śvaśrvā vipakṣā bhaviṣyati|

LIV sa lokebhyoparamapi kathayāmāsa, paścimadiśi meghodgamaṃ drṣtvā yūyaṃ haṭhād vadatha vṛṣṭiḥ rbhaviṣyati tatastathaiva jāyate|

LV aparaṃ dakṣiṇato vāyau vāti sati vadatha nidāgho bhaviṣyati tataḥ sopi jāyate|

LVI re re kapaṭina ākāśasya bhūmyāśca lakṣaṇaṃ boddhuṃ śaknutha,

LVII kintu kālasyāśya lakṣaṇaṃ kuto boddhuṃ na śaknutha? yūyañca svayaṃ kuto na nyāśyaṃ vicārayatha?

LVIIParañca vivādinā sārddhaṃ vicārayituḥ samīpaṃ gacchan pathi tasmādudhāraṃ prāptuṃ yatasva nocet sa tvāṃ dhṛtvā vicārayituḥ samīpaṃ nayati| vicārayitā yadi tvāṃ praharttuḥ samīpaṃ samarpayati praharttā tvāṃ kārāyāṃ badhnāti

LIX tarhi tvāmahaṃ vadāmi tvayā niḥśeṣaṃ kapardakeṣu na pariśodhiteṣu tvāṃ tato muktiṃ prāptuṃ na śakṣyasi|

XIII

I aparāñca pīlāto yeṣāṃ gālīliyanāṃ raktāni balīnāṃ raktaiḥ sahāmiśrayat teṣāṃ gālīliyanāṃ vṛttāntaṃ katipayajānā upasthāpya yīsave kathayāmāsuḥ|

II tataḥ sa pratyuvāca teṣāṃ lokānāṃ etādṛśī durgatiḥ rghaṭitā tatkāraṇād yūyaṃ kimānyebhyo gālīliyebhyopyadhikāpāpinastān bodhadhve?

III yuṣmānahaṃ vadāmi tathā na kintu manaḥsu na parāvarttiteṣu yūyamapi tathā naṃkṣyatha|

IV aparāñca śīlohanāmna uccagṛhasya patanād ye'ṣṭādaśajānā mṛtāste yirūśālamī nivāsisarvvalokebhyo'dhikāparādhīnaḥ kiṃ yūyamityaṃ bodhadhve?

V yuṣmānahaṃ vadāmi tathā na kintu manaḥsu na parivarttiteṣu yūyamapi tathā naṃkṣyatha|

VI anantaraṃ sa imāṃ drṣṭāntakathāmakathayad eko jano drākṣākṣetramadhyā ekamuḍumbaravṛkṣaṃ ropitavān| paścāt sa āgatya tasmīn phalāni gaveṣayāmāsa,

VII kintu phalāprāpteḥ kāraṇād udyānakāraṃ bhṛtyaṃ jagāda, paśya vatsaratrayaṃ yāvadāgatya etasminnuḍumbaratarau kṣalānyanvicchāmi, kintu naikamapi prapnomi tarurayaṃ kuto vṛthā sthānaṃ vyāpya tiṣṭhati? enaṃ chindhi|

VIII tato bhṛtyaḥ pratyuvāca, he prabho punarvarṣamekaṃ sthātum ādiśa; etasya mūlasya caturdikṣu khanitvāham ālavālaṃ sthāpayāmi|

IX tataḥ phalītuṃ śaknoti yadi na phalati tarhi paścāt chetsyasi|

X atha viśrāmavāre bhajanagehe yīsurupadiśati

XI tasmit samaye bhūtagrastatvāt kubjībhūyāṣṭādaśavarṣāṇi yāvat kenāpyupāyena ṛju rbhavituṃ na śaknoti yā durbbalā strī,

XII tām tatropasthitām vilokya yīśustāmāhūya kathitavān he nāri tava daurbhalyāt tvaṃ muktā bhava|

XIII tataḥ paraṃ tasyā gātre hastārpaṇamātrāt sā ṛjurbhūtveśvarasya dhanyavādāṃ karttumārebhe|

XIV kintu viśrāmavāre yīśunā tasyāḥ svāsthyakaraṇād bhajanagehasyādhipatiḥ prakupya lokān uvāca, ṣaṭsu dīneṣu lokaiḥ karmma karttavyaṃ tasmāddhetoḥ svāsthyārthaṃ teṣu dīneṣu āgacchata, viśrāmavāre māgacchata|

XV tadā pabhuḥ pratyuvāca re kapaṭiṇo yuṣmākam ekaiko jano viśrāmavāre svīyaṃ svīyaṃ vṛṣabhaṃ gardabhaṃ vā bandhanānmocayitvā jalāṃ pāyayitūṃ kiṃ na nayati?

XVI tarhyāṣṭādaśavatsarān yāvat śaitānā baddhā ibrahīmaḥ santiriyāṃ nāri kiṃ viśrāmavāre na mocayitavyā?

XVII eṣu vākyeṣu kathiteṣu tasya vipakṣāḥ salajjā jātāḥ kintu tena kṛtasarvvamahākarmmakāraṇāt lokanivahaḥ sānando'bhavat|

XVIII anantaram sovadaḥ īśvarasya rājyaṃ kasya sadrṣaṃ? kena tadupamāsyāmi?

XIX yat sarṣapabijaṃ grhītvā kaścijjana udyāna uptavān tad bijamaṅkuritaṃ sat mahāvṛkṣo'jayata, tatastasya śākhāsu vihāyasīyavihagā āgatya nyūṣuḥ, tadrājyaṃ tādrṣena sarṣapabijena tulyaṃ|

XX punaḥ kathayāmāsa, īśvarasya rājyaṃ kasya sadrṣaṃ vadiṣyāmi? yat kiṅvaṃ kācīt strī grhītvā droṇatrayaparimitagodhūmacūrṇeṣu sthāpayāmāsa,

XXI tataḥ kraṃeṇa tat sarvvagodhūmacūrṇaṃ vyāpnoti, tasya kiṅvasya tulyaṃ īśvarasya rājyaṃ|

XXII tataḥ sa yirūśālamnagaraṃ prati yātrāṃ kṛtvā nagare nagare grāme grāme samupadiśan jagāma|

XXIII tadā kaścijjanastaṃ papraccha, he prabho kiṃ kevalam alpe lokāḥ paritrāsyante?

XXIV tataḥ sa lokān uvāca, saṃkīrṇadvāreṇa praveṣṭuṃ yataghvaṃ, yatohaṃ yuṣmān vadāmi, bahavaḥ praveṣṭuṃ ceṣṭīsyante kintu na śakṣyanti|

XXV grhapatinotthāya dvāre ruddhe sati yadi yūyaṃ bahiḥ sthitvā dvāramāhatya vadatha, he prabho he prabho asmatkāraṇād dvāraṃ mocayatu, tataḥ sa iti prativakṣyati, yūyaṃ kutratyā lokā ityahaṃ na jānāmi|

XXVI tadā yūyaṃ vadiṣyatha, tava śakṣād vayaṃ bhe[ ]janaṃ pānañca kṛtavantaḥ, tvañcāsmākaṃ nagarasya pathi samupadiṣṭavān|

XXVII kintu sa vakṣyati, yuṣmānahaṃ vadāmi, yūyaṃ kutratyā lokā ityahaṃ na jānāmi; he durācāriṇo yūyaṃ matto dūrībhavata|

XXVIII tadā ibrahīmaṃ ishākaṃ yākūbañca sarvvabhaviṣyadvādinaśca īśvarasya rājyaṃ prāptān svāmīśca bahiḥkṛtān drṣtvā yūyaṃ rodanaṃ dantardantagharṣaṇāñca kariṣyatha|

XXIX aparāñca pūrvvapaścimadakṣiṇottaradigbhyo lokā āgatya īśvarasya rājye nivatsyanti|

XXX paśyatetthaṃ śeṣīyā lokā agrā bhaviṣyanti, agrīyā lokāśca śeṣā bhaviṣyanti|

XXXI aparāñca tasmin dine kiyantaḥ phirūśina āgatya yīśum procuḥ, bahirgaccha, sthānādasmāt prasthānam kuru, herod tvām jighāmsati|

XXXII tataḥ sa pratyavocat paśyatādya śvaśca bhūtān vihāpya rogiṇo'rogiṇaḥ kṛtvā ṛṭiyehni setsyāmi, kathāmetām yūyamitvā taṁ bhūrimāyam vadata|

XXXIII tatrāpyadya śvaḥ paraśvaśca mayā gamanāgamane karttavye, yato heto ryrūśālamo bahiḥ kutrāpi kopi bhaviṣyadvādī na ghāniṣyate|

XXXIV he yirūśalam he yirūśalam tvām bhaviṣyadvādinō haṁsi tavāntike preritān prastairmārayasi ca, yathā kukkuṭi nijapakṣadhaḥ svaśāvakan saṁgrhlāti, tathāhamapi tava śīśūn saṁgrahitūṁ kativārān aicchaṁ kintu tvām naicchaḥ|

XXXV paśyata yuṣmākaṁ vāsasthānāni procchidyamānāni parityaktāni ca bhaviṣyanti; yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, yaḥ praḥbo rñmānāgacchati sa dhanya iti vācam yāvatkālam na vadiṣyatha, tāvatkālam yūyam mām na drakṣyatha|

XIV

I anantaram viśrāmavāre yīśau pradhānasya phirūśino gr̥he bhoktuṁ gatavati te taṁ vikṣitum ārebhire|

II tadā jalodarī tasya sammukhe sthitaḥ|

III tataḥ sa vyavasthāpakān phirūśinaśca papraccha, viśrāmavāre svāsthyam karttavyam na vā? tataste kimapi na pratyūcuḥ|

IV tadā sa taṁ rogiṇam svastham kṛtvā visasarja;

V tānuvāca ca yuṣmākaṁ kasyacid garddabho vṛṣabho vā ced gartte patati tarhi viśrāmavāre tatkṣaṇam sa kiṁ taṁ nothāpayiṣyati?

VI tataste kathāyā etasyāḥ kimapi prativaktum na śekuḥ|

VII aparāñca pradhānasthānāmanonītatvakaraṇam vilokya sa nimantritān etadupadeśakathām jagāda,

VIII tvām vivāhādibhojyeṣu nimantritaḥ san pradhānasthāne mopāveksīḥ| tvatto gauravānvanimantritajana āyāte

IX nimantrayitāgatya manuṣyāyaitasmai sthānam dehīti vākyaṁ ced vakṣyati tarhi tvām saṅkucito bhūtvā sthāna itarasmin upaveṣṭum udyamṣyasi|

X asmāt kāraṇādeva tvām nimantrito gatvā'pradhānasthāna upaviśa, tato nimantrayitāgatya vadiṣyati, he bandho proccasthānam gatvopaviśa, tathā sati bhojanopaviṣṭānām sakalānām śakṣāt tvām mānyo bhaviṣyasi|

XI yaḥ kaścit svamunnamayati sa namayiṣyate, kintu yaḥ kaścit svam namayati sa unnamayiṣyate|

XII tadā sa nimantrayitāram janamapi jagāda, madhyāhne rātrau vā bhojye kṛte nijabandhugaṇo vā bhrātr̥gaṇo vā jñātigaṇo vā dhanigaṇo vā samīpavāsigāṇo vā etān na nimantraya, tathā kṛte cet te tvām nimantrayiṣyanti, tarhi pariśodho bhaviṣyati|

XIII kintu yadā bhejyam karoṣi tadā daridraśuṣkakarakaḥjāndhān nimantraya,

XIV tata āśiṣam lapsyase, teṣu pariśodham karttumaśaknuvatsu śmaśānāddhārmikānāmutthānakāle tvām phalām lapsyase|

XV anantaram tām kathām niśamya bhojanopaviṣṭaḥ kaścit kathayāmāsa, yo jana īśvarasya rājye bhoktuṁ lapsyate saeva dhanyaḥ|

XVI tataḥ sa uvāca, kaścit jano rātrau bheḥjyaṁ kṛtvā bahūn ni-mantrayāmāsa|

XVII tato bhojanasamaye nimantritalokān āhvātuṁ dāsadvārā kathayāmāsa, khadyadravyāṇi sarvāṇi samāsāditāni santi, yūyamāgacchata|

XVIII kintu te sarvva ekaikaṁ chalaṁ kṛtvā kṣamām prārthayāñcakrire| prathamō janaḥ kathayāmāsa, kṣetramekaṁ kṛtāvānahaṁ tadeva draṣṭuṁ mayā gantavyam, ataeva mām kṣantuṁ taṁ nivedaya|

XIX anyo janaḥ kathayāmāsa, daśavṛṣānahaṁ kṛtāvān tān parikṣituṁ yāmi tasmādeva mām kṣantuṁ taṁ nivedaya|

XX aparaḥ kathayāmāsa, vyūḍhāvānahaṁ tasmāt kāraṇād yātuṁ na śaknomi|

XXI paścāt sa dāso gatvā nijaprabhoḥ sāksāt sarvvavrttāntaṁ nivedayāmāsa, tatosau gr̥hapatih kupitvā svadāsaṁ vyājahāra, tvaṁ satvaraṁ nagarāśca sanniveśān mārgāmśca gatvā daridraśuḥkarakarakaḥñjāndhān atrānaya|

XXII tato dāso'vadat, he prabho bhavata ājñānusāreṇākriyata tathāpi sthānamasti|

XXIII tadā prabhuḥ puna rdāsāyākathayat, rājapathān vṛkṣamūlāni ca yātvā madiyagr̥hapūraṇārthaṁ lokānāgantūṁ pravarttaya|

XXIV ahaṁ yuṣmabhyaṁ kathayāmi, pūrvvanimantritānamekopi mamāśya rātribhojyasyāsvdāṁ na prāpsyati|

XXV anantaram bahuṣu lokeṣu yīśoḥ paścād vrajiteṣu satsu sa vyāghuṭya tebhyaḥ kathayāmāsa,

XXVI yaḥ kaścīn mama samīpam āgatya svasya mātā pitā patnī santānā bhrātaro bhagimyo nijaprañāśca, etebhyaḥ sarvvebhyo mayyadhikaṁ prema na karoti, sa mama śiṣyo bhavituṁ na śakṣyati|

XXVII yaḥ kaścit svīyaṁ kruśaṁ vahan mama paścānna gacchati, sopi mama śiṣyo bhavituṁ na śakṣyati|

XXVIII durganirmmaṇe kativyayo bhaviṣyati, tathā tasya samāptikaraṇārthaṁ sampattirasti na vā, prathamamupaviśya etanna gaṇayati, yuṣmākaṁ madhya etādṛśaḥ kosti?

XXIX noced bhittim kṛtvā śeṣe yadi samāpayituṁ na śakṣyati,

XXX tarhi mānuṣyaṁ nicetum ārabhata samāpayituṁ nāśaknot, iti vyāhṛtya sarve tamupahasīyanti|

XXXI aparañca bhinnabhūpatinā saha yuddhaṁ karttum udyamya daśasahasraṇi sainyāni gr̥hitvā viṁśatisahasreḥ sainyaiḥ sahitasya samīpavāsinaḥ sammukhaṁ yātuṁ śakṣyāmi na veti prathamaṁ upaviśya na vicārayati etādṛśo bhūmipatih kaḥ?

XXXII yadi na śaknoti tarhi ripāvatidūre tiṣṭhati sati nijadūtaṁ preṣya sandhīm karttuṁ prārthayeta|

XXXIII tadvad yuṣmākaṁ madhye yaḥ kaścīn madarthaṁ sarvvasvaṁ hātuṁ na śaknoti sa mama śiṣyo bhavituṁ na śakṣyati|

XXXIV lavaṇam uttamam iti satyaṁ, kintu yadi lavaṇasya lavaṇatvam apagacchati tarhi tat kathaṁ svāduyuktaṁ bhaviṣyati?

XXXV tada bhūmyartham ālavālarāśyarthamapi bhadrāṁ na bhavati; lokāstad bahiḥ kṣīpanti|yasya śrotuṁ śrotre staḥ sa śṛṇotu|

XV

I tadā karasañcāyinaḥ pāpinaśca lokā upadeśkathāṃ śrotuṃ yīsoḥ samīpam āgacchan|

II tataḥ phirūśina upādhyāyāśca vivadamānāḥ kathayāmāsuḥ eṣa mānuṣaḥ pāpibhiḥ saha praṇayaṃ kṛtvā taiḥ sārddham bhuñkte|

III tadā sa tebhya imāṃ dṛṣṭāntakathāṃ kathitavān,

IV kasyacit śatameṣeṣu tiṣṭhatmu teṣāmekāṃ sa yadi hārayati tarhi madhyeprāntaram ekonaśatameṣān vihāya hāritameṣasya ud-deśaprāptiparyyanataṃ na gaveṣayati, etādṛṣo loko yuṣmākāṃ madhye ka āste?

V tasyoddeśaṃ prāpya hṛṣṭamanāstaṃ skandhe nidhāya svasthānam āñīya bandhubāndhavasamīpavāsina āhūya vakti,

VI hāritaṃ meṣāṃ prāptoham ato heto rmayā sārddham ānandata|

VII tadvadahaṃ yuṣmān vadāmi, yeṣāṃ manaḥparāvarttanasya pray-ojanam nāsti, tādṛṣaikonaśatadhārmikakāraṇād ya ānandastasmād ekasya manaḥparivarttinaḥ pāpinaḥ kāraṇāt svarge 'dhikānando jāyate|

VIII aparāñca daśānāṃ rūpyakhaṇḍānāṃ ekakhaṇḍe hārite pradīpaṃ prajvālyā grhaṃ sammārjya tasya prāptiṃ yāvad yatnena na gaveṣayati, etādṛśī yoṣit kaste?

IX prāpte sati bandhubāndhavasamīpavāsinīrāhūya kathayati, hāritaṃ rūpyakhaṇḍaṃ prāptāhaṃ tasmādeva mayā sārddham ānandata|

X tadvadahaṃ yuṣmān vyāharāmi, ekena pāpinā manasi parivarttite, īśvarasya dūtānāṃ madhyepyanando jāyate|

XI aparāñca sa kathayāmāsa, kasyacid dvau putrāvastāṃ,

XII tayoh kaniṣṭhaḥ putraḥ pitre kathayāmāsa, he pitastava sampattyā yamañśaṃ prāpsyāmyahaṃ vibhajya taṃ dehi, tataḥ pitā nijāṃ sampat-tiṃ vibhajya tābhyāṃ dadau|

XIII katipayāt kālāt paraṃ sa kaniṣṭhaputraḥ samastaṃ dhanam saṅgrhya dūradeśaṃ gatvā duṣṭācaraṇena sarvvāṃ sampattiṃ nāśayāmāsa|

XIV tasya sarvvadhane vyayam gate taddeśe mahādurbhikṣāṃ babhūva, tatastasya dainyadaśā bhavitum ārebhe|

XV tataḥ paraṃ sa gatvā taddeśīyaṃ grhasthamekam āśrayata; tataḥ sataṃ śūkaravrajaṃ cārayitum prāntaram preṣayāmāsa|

XVI kenāpi tasmai bhakṣyādānāt sa śūkaraphalavalkalena picīṇḍapūraṇāṃ vavāñcha|

XVII śeṣe sa manasi cetanāṃ prāpya kathayāmāsa, hā mama pituḥ samīpe kati kati vetanabhujō dāsā yatheṣṭāṃ tatodhikañca bhakṣyaṃ prāpnuvanti kintvahaṃ kṣudhā mumūṛṣuḥ|

XVIII ahamutthāya pituḥ samīpaṃ gatvā kathāmetāṃ vadiṣyāmi, he pitar īśvarasya tava ca viruddhaṃ pāpamakaravam

XIX tava putraṃ vikhyāto bhavitum na योग्योऽसि, माम् तवा वaitanikaṃ dāsaṃ kṛtvā sthāpaya|

XX paścāt sa utthāya pituḥ samīpaṃ jagāma; tatastasya pitātīdūre taṃ nirikṣya dayāñcakre, dhāvitvā tasya kaṇṭhaṃ grhītvā taṃ cucumba ca|

XXI tadā putra uvāca, he pitar īśvarasya tava ca viruddhaṃ pāpamakaravaṃ, tava putraṃ vikhyāto bhavitum na योग्योऽसि|

XXII kintu tasya pitā nijadāsaṃ ādideśa, sarvvottamavastrāñīya paridhāpayatainaṃ haste cāṅgurīyakam arpayata pādayoścopānahau samarpayata;

XXIII puṣṭam govatsam ānīya mārayata ca taṁ bhuktvā vayam ānandāma|

XXIV yato mama putroyam amriyata punarajīvid hārītaśca labdhobhūt tatasta ānanditum ārebhire|

XXV tatkāle tasya jyeṣṭhaḥ putraḥ kṣetra āsīt| atha sa niveśanasya nikaṭam āgacchan nr̥tyānām vadyānāñca śabdaṁ śrutvā

XXVI dāsānām ekam āhūya papraccha, kiṁ kāraṇamasya?

XXVII tataḥ sovādīt, tava bhrātāgamat, tava tātaśca taṁ suśarīraṁ prāpya puṣṭam govatsam mārītavān|

XXVIII tataḥ sa prakupya niveśanāntaḥ praveṣṭum na sammene; tatasta-sya pitā bahirāgatya taṁ sādhayāmāsa|

XXIX tataḥ sa pitaraṁ pratyuvāca, paśya tava kāñcidapyājñām na vilamḡhya bahūn vatsarān ahaṁ tvām seve tathāpi mitraiḥ sarddham utsavam karttum kadāpi chāgamekamapi mahyaṁ nādadh;

XXX kintu tava yaḥ putro veśyāgamanādibhistava sampattim apavyayitavān tasminnāgatamātre tasyaiva nimittaṁ puṣṭam govatsam mārītavān|

XXXI tadā tasya pitāvocat, he putra tvam sarvvadā mayā sahāsi tasmān mama yadyadāste tatsarvvaṁ tava|

XXXII kintu tavāyaṁ bhrātā mṛtaḥ punarajīvid hārītaśca bhūtvā prāptobhūt, etasmāt kāraṇād utsavānandau karttum ucitamasmākam|

XVI

I aparañca yīśuḥ śiṣyebhyonyāmekāṁ kathāṁ kathayāmāsa kasyacid dhanavato manuṣyasya ḡḥakāryyādhiśe sampatterapavyaye'pavādite sati

II tasya prabhustam āhūya jagāda, tvayi yānimām kathāṁ śr̥ṇomi sā kīḍṛsī? tvam ḡḥakāryyādhiśakarmmaṇo gaṇanām darśaya ḡḥakāryyādhiśapade tvam na sthāsyasi|

III tadā sa ḡḥakāryyādhiśo manasā cintayāmāsa, prabhu ryadi mām ḡḥakāryyādhiśapadād bhraṁśayati tarhi kiṁ kariṣye'haṁ? mṛdaṁ khanitum mama śakti rñasti bhikṣituñca lajjiṣye'haṁ|

IV ataeva mayi ḡḥakāryyādhiśapadāt cyute sati yathā lokā mahyam āśrayaṁ dāsyanti tadarthaṁ yatkarṁma mayā karaṇīyaṁ tan nirṇīyate|

V paścāt sa svaprabhorekaikam adhamarṇam āhūya prathamam papraccha, tvatto me prabhuṇā kati prāpyam?

VI tataḥ sa uvāca, ekaśatāḍhakatailāni; tadā ḡḥakāryyādhiśaḥ provāca, tava patramāniya śīghramupaviśya tatra pañcāsatam likha|

VII paścādanyamekaṁ papraccha, tvatto me prabhuṇā kati prāpyam? tataḥ sovādīt ekaśatāḍhakagodhūmah; tadā sa kathayāmāsa, tava patramāniya aśitīm likha|

VIII tenaiva prabhustamayathārthakṛtam adhīsam tadbuddhinaipuṇyāt praśaṁsa; ithaṁ dīptirūpasantānebhya etatsaṁsārasya santānā vartamānakāle'dhikabuddhimanto bhavanti|

IX ato vadāmi yūyamapyayathārthena dhanena mitrāṇi labhadhvaṁ tato yuṣmāsu padabhraṣṭeṣvapi tāni cirakālam āśrayaṁ dāsyanti|

X yaḥ kaścit kṣudre kāryye viśvāsyo bhavati sa mahati kāryyepi viśvāsyo bhavati, kintu yaḥ kaścit kṣudre kāryye'viśvāsyo bhavati sa mahati kāryyepyaviśvāsyo bhavati|

XI ataeva ayathārthena dhanena yadi yūyamaviśvāsyā jātāstarhi satyaṁ dhanam̐ yuṣmākam̐ kareṣu kaḥ samarpayīṣyati?

XII yadi ca paradhanena yūyam aviśvāsyā bhavatha tarhi yuṣmākam̐ svakīyadhanam̐ yuṣmabhyam̐ ko dāsyati?

XIII kopi dāsa ubhau prabhū sevitur̐ na śaknoti, yata ekasmin priyamāṇo'nyasminnapriyate yadvā ekaṁ janam̐ samādr̥tya tadanyam̐ tucchīkaroti tadvad yūyamapi dhaneśvarau sevitur̐ na śaknutha|

XIV tadaitāḥ sarvvāḥ kathāḥ śrutvā lobhiphirūśinastamupajahasuḥ|

XV tataḥ sa uvāca, yūyam̐ manuṣyaṅām̐ nikaṭe svān nirdoṣān darśayatha kintu yuṣmākam̐ antaḥkaraṅānīśvaro jānāti, yat manuṣyaṅām̐ ati praśaṁsyaṁ tad īśvarasya gṛṇyaṁ|

XVI yohana āgamanaparyyanatam̐ yuṣmākam̐ samīpe vyavasthābhaviṣyadvādinām̐ lekhanāni cāsan tataḥ prabhṛti īśvararājyasya susaṁvadaḥ pracarati, ekaiko lokastanmadhyam̐ yatnena praviśati ca|

XVII varam̐ nabhasaḥ pṛthivyāśca lopo bhaviṣyati tathāpi vyavasthāyā ekabindorapi lopo na bhaviṣyati|

XVIII yaḥ kaścit svīyam̐ bhāryyam̐ vihāya striyamanyam̐ vivahati sa paradārān gacchati, yaśca tā tyaktām̐ nārīm̐ vivahati sopi paradārāna gacchati|

XIX eko dhanī manuṣyaḥ śuklāni sūkṣmāni vastrāṇi paryyadadhāt pratidinaṁ paritoṣarūpeṇābhūm̐ktāpivacca|

XX sarvvāṅge kṣatayukta iliyāsaranāmā kaścid daridrastasya dhana-vato bhōjanapātrāt patitam̐ ucchiṣṭam̐ bhoktur̐ vāñchan tasya dvāre pativātiṣṭhat;

XXI atha śvāna āgatya tasya kṣatānyalihan|

XXII kiyatkālātparam̐ sa daridraḥ prāṅṅan jahau; tataḥ svargīyadūtāstam̐ nītvā ibrahīmaḥ kroḍa upaveśayāmāsuḥ|

XXIII paścāt sa dhanavānapi mamāra, tam̐ śmaśāne sthāpayāmāsuśca; kintu paraloke sa vedanākulaḥ san ūrddhvām̐ nirikṣya bahudūrād ibrahīmam̐ tatkroḍa iliyāsaraṅca vilokya ruvanuvāca;

XXIV he pitar ibrahīm̐ anugṛhya aṅgulyagrabhāgam̐ jale majjayitvā mama jihvām̐ śītalām̐ karttum̐ iliyāsaram̐ preraya, yato vahnīśikhātoham̐ vyathitosmi|

XXV tadā ibrahīm̐ babhāse, he putra tvam̐ jīvan sampadam̐ prāptavān iliyāsarastu vipadam̐ prāptavān etat smara, kintu samprati tasya sukham̐ tava ca duḥkham̐ bhavati|

XXVI aparamapi yuṣmākam̐ asmākaṅca sthānayo rmadhye mahad-vicchedo'sti tata etatsthānasya lokāstat sthānam̐ yātur̐ yadvā tatsthānasya lokā etat sthānamāyātur̐ na śaknuvanti|

XXVII tadā sa uktavān, he pitastarhi tvām̐ nivedayāmi mama pitu rgehe ye mama pañca bhrātaraḥ santi

XXVIII te yathaitad yātanāsthānam̐ nāyāsyanti tathā mantraṅām̐ dātum̐ teṣām̐ samīpam̐ iliyāsaram̐ preraya|

XXIX tata ibrahīm̐ uvāca, mūsābhaviṣyadvādināṅca pustakāni teṣām̐ nikaṭe santi te tadvacanāni manyantām̐|

XXX tadā sa nivedayāmāsa, he pitar ibrahīm̐ na tathā, kintu yadi mṛtalokānām̐ kaścit teṣām̐ samīpam̐ yāti tarhi te manāmsi vyāghoṭayīṣyanti|

XXXI tata ibrāhīm jagāda, te yadi mūsābhaviṣyadvādināñca vacanāni na manyante tarhi mṛtalokānām kasmiñścid utthitepi te tasya mantraṇām na mañsyante|

XVII

I itaḥ param yīsuḥ śiṣyān uvāca, vighnairavaśyam āgantavyam kintu vighnā yena ghaṭiṣyante tasya durgati rbhaviṣyati|

II eteṣām kṣudraprāṇinām ekasyāpi vighnajananāt kañṭhabaddhapeṣaṇīkasya tasya sāgarāgādhajale majjanam bhadrām|

III yūyam sveṣu sāvadhānāstiṣṭhata; tava bhrātā yadi tava kiñcid aparādhyati tarhi taṁ tarjaya, tena yadi manaḥ parivarttayati tarhi taṁ kṣamasva|

IV punarekadinamadhye yadi sa tava saptakṛtvo'parādhyati kintu saptakṛtva āgatya manaḥ parivartya mayāparāddham iti vadati tarhi taṁ kṣamasva|

V tadā preritāḥ prabhum avadan asmākaṁ viśvāsaṁ varddhaya|

VI prabhuruvāca, yadi yuṣmākaṁ sarṣapaikaprmaṇo viśvasōsti tarhi tvam samūlamutpāṭito bhūtvā samudre ropito bhava kathāyām etasyām etaduḍumbarāya kathitāyām sa yuṣmākamājñāvaho bhaviṣyati|

VII aparaṁ svadāse halaṁ vāhayitvā vā paśūn cārayitvā kṣetrād āgate sati taṁ vadati, ehi bhoktumupaviśa, yuṣmākam etādṛśaḥ kosti?

VIII varañca pūrvvaṁ mama khādyamāsādyā yāvad bhuñje pivāmi ca tāvad baddhakaṭiḥ paricara paścāt tvamapi bhokṣyase pāsyasi ca kathāmidṛśim kim na vakṣyati?

IX tena dāsena prabhorājñānurūpe karmmaṇi kṛte prabhuḥ kim tasmin bādhitō jātaḥ? netthaṁ budhyate mayā|

X itthaṁ nirūpitesu sarvvakarmmasu kṛtesu satmu yūyamapidaṁ vākyam vadatha, vayam anupakāriṇo dāsā asmābhiryadyatkarttavayam tanmātrameva kṛtaṁ|

XI sa yirūśāmi yātrām kurvvan śomiroṅgālipradeśamadhyena gacchati,

XII etarhi kutracid grāme praveśamātre daśakuṣṭhinastaṁ sāksāt kṛtvā

XIII dūre tiṣṭhanata uccai rvaktumārebhire, he prabho yīśo dayasvāsmān|

XIV tataḥ sa tān dṛṣtvā jagāda, yūyam yājakanām samīpe svān darśayata, tataste gacchanto rogāt pariṣkṛtāḥ|

XV tadā teṣamekaḥ svam svasthaṁ dṛṣtvā proccairīsvaram dhanyam vadan vyāghruṭyāyāto yīśo rguṇānanuvadan taccaraṇādhobhūmau papāta;

XVI sa cāsīt śomiroṇi|

XVII tadā yīśuravadat, daśajanāḥ kim na pariṣkṛtāḥ? tahyanye nava-janāḥ kutra?

XVIII īsvaram dhanyam vadantam enaṁ videśinaṁ vinā kopyanyo na prāpyata|

XIX tadā sa tamuvāca, tvamutthāya yāhi viśvasaste tvam svasthaṁ kṛtavān|

XX atha kadeśvarasya rājatvaṁ bhaviṣyati phirūśibhiḥ pṛṣṭe sa pratyuvāca, īsvarasya rājatvam aiśvaryadarśanena na bhaviṣyati|

XXI ata etasmin paśya tasmin vā paśya, iti vākyam lokā vaktum na śakṣyanti, īsvarasya rājatvaṁ yuṣmākam antarevāste|

XXII tataḥ sa śiṣyān jagāda, yadā yuṣmābhi rmanujasutasya dinamekaṁ draṣṭum vāñchiṣyate kintu na darśiṣyate, idrṅkāla āyāti|

XXIII tadātra paśya vā tatra paśyeti vākyaṁ lokā vakṣyanti, kintu teṣāṁ paścāt mā yāta, mānugacchata ca|

XXIV yatataḍid yathākāśaikadiśyudiya tadanyāmapī diśāṁ vyāpya prakāśate tadvat nijadine manujasūnuḥ prakāśiṣyate|

XXV kintu tatpūrvvaṁ tenānekāni duḥkhāni bhoktavyānyetadvarttamānalokaiśca so'vajñātavyaḥ|

XXVI nohasya vidyamānakāle yathābhavat manuṣyasūnoḥ kālepi tathā bhaviṣyati|

XXVII yāvatkālaṁ noho mahāpotāṁ nārohad āplāvivāryyetya sarvvaṁ nānāśayacca tāvatkālaṁ yathā lokā abhuñjatāpivan vyavahan vyavāhayaṁśca;

XXVIII itthaṁ loṭo varttamānakālepi yathā lokā bhōjanapānakrayavikrayaropaṅgrhanirmmānakarmmasu prāvarttanta,

XXIX kintu yadā loṭ sidomo nirjagāma tadā nabhasaḥ sagandhakāgnivṛṣṭi rbhūtvā sarvvaṁ vyanāśayat

XXX tadvan mānavaputraprakāśadinepi bhaviṣyati|

XXXI tadā yadi kaścid gr̥hopari tiṣṭhati tarhi sa gr̥hamadhyāt kimapi dravyamānetum avaruhya naitu; yaśca kṣetre tiṣṭhati sopi vyāghruṭya nāyātu|

XXXII loṭaḥ patnīm smarata |

XXXIII yaḥ prāṇān rakṣitum ceṣṭiṣyate sa prāṇān hārayiṣyati yastu prāṇān hārayiṣyati saeva prāṇān rakṣiṣyati|

XXXIV yuṣmānaṁ vacmi tasyāṁ rātrau śayyaikagatayo rlokayoreko dhāriṣyate parastyakṣyate|

XXXV striyau yugapat peṣaṇīm vyāvarttayiṣyatastayorekā dhāriṣyate parātyakṣyate|

XXXVI puruṣau kṣetre sthāsyatastayoreko dhāriṣyate parastyakṣyate|

XXXVII tadā te papracchuḥ, he prabho kutretthaṁ bhaviṣyati? tataḥ sa uvāca, yatra śavastiṣṭhati tatra gr̥dhrā milanti|

XVIII

I aparāñca lokairaklāntai nīrantaraṁ prārthayitavyam ityāśayena yīśunā drṣṭānta ekaḥ kathītaḥ|

II kutracinnagare kaścit prāḍvivāka āsīt sa īśvarānnābibhet mānuṣāṁśca nāmanyata|

III atha tatpuravāsinī kācidvidhavā tatsamīpametya vivādinā saha mama vivādaṁ pariṣkurvīti nivedayāmāsa|

IV tataḥ sa prāḍvivākaḥ kiyaddināni na tadaṅgīkr̥tavān paścāccitte cintayāmāsa, yadyapīśvarānna bibhemi manuṣyānapi na manye

V tathāpyeṣā vidhavā māṁ klīśnāti tasmādasyā vivādaṁ pariṣkariṣyāmi nocet sā sadāgatya māṁ vyagraṁ kariṣyati|

VI paścāt prabhuravadad asāvanyāyapraḍvivāko yadāha tatra mano nidhadhvam|

VII īśvarasya ye 'bhirucitalokā divāniśāṁ prārthayante sa bahudināni vilambyāpi teṣāṁ vivādān kiṁ na pariṣkariṣyati?

VIII yuṣmānahaṃ vadāmi tvarayā pariṣkariṣyati, kintu yadā manuṣyaputra āgamiṣyati tadā pṛthivyāṃ kimidr̥ṣaṃ viśvāsaṃ prāpsyati?

IX ye svān dhārmikān jñātvā parān tucchikurvanti etādṛgbhyaḥ, kiyaḍbhya imāṃ dr̥ṣtāṃ kathayāmāsa|

X ekaḥ phirūṣyaparaḥ karasañcāyī dvāvimau prārthayituṃ mandiraṃ gatau|

XI tato'sau phirūṣyepakārśve tiṣṭhan he īśvara ahamanyalokavat loṭhayitānyāyī parādārikaśca na bhavāmi asya karasañcāyinastulyaśca na, tasmātvāṃ dhanyaṃ vadāmi|

XII saptasu diṇṣu dinadvayamupavasāmi sarvvasampatte rdaśamāṃsaṃ dadāmi ca, etatkathāṃ kathayan prārthayāmāsa|

XIII kintu sa karasañcāyī dūre tiṣṭhan svargaṃ draṣṭuṃ necchan vakṣasi karāghātaṃ kurvvan he īśvara pāpiṣṭhaṃ māṃ dayasva, itthaṃ prārthayāmāsa|

XIV yuṣmānahaṃ vadāmi, tayordvayo rmadhye kevalaḥ karasañcāyī puṇyavattvena gaṇito nijagr̥haṃ jagāma, yato yaḥ kaścit svamunnamayati sa nāmayiṣyate kintu yaḥ kaścit svam̐ namayati sa unnamayiṣyate|

XV atha śiśūnāṃ gātrasparsārthaṃ lokāstān tasya samīpamāninyuḥ śiṣyāstad dr̥ṣṭvānetṛṇ tarjayāmāsuḥ,

XVI kintu yīśustānāhūya jagāda, mannikāṭam āgantūṃ śiśūn anujānīdhvaṃ tāṃśca mā vārayata; yata īśvararājyādhikāriṇa eṣāṃ sadṛśāḥ|

XVII ahaṃ yuṣmān yathārthaṃ vadāmi, yo janaḥ śiśoḥ sadṛšo bhūtvā īśvararājyaṃ na gr̥hlāti sa kenāpi prakāreṇa tat praveṣṭuṃ na śaknoti|

XVIII aparaṃ ekodhipatistaṃ papraccha, he paramaguro, anantāyuṣaḥ prāptaye mayā kiṃ kartavyaṃ?

XIX yīśuruvāca, māṃ kutaḥ paramaṃ vadasi? īśvaraṃ vinā kopi paramo na bhavati|

XX paradārān mā gaccha, naraṃ mā jahi, mā coraya, mithyāsākṣyaṃ mā dehi, mātaraṃ pitarāñca saṃmanyasva, etā yā ājñāḥ santi tāstvaṃ jānāsi|

XXI tadā sa uvāca, bālyakālāt sarvā etā ācarāmi|

XXII iti kathāṃ śrutvā yīśustamavadat, tathāpi tavaikaṃ karma nyūnamāste, nijaṃ sarvvasvaṃ vikṛīya daridrebhyo vitara, tasmāt svarge dhanāṃ prāpsyasi; tata āgatya mamānugāmi bhava|

XXIII kintvetāṃ kathāṃ śrutvā sodhipatiḥ śuśoca, yatastasya bahudhanamāsīt|

XXIV tadā yīśustamatiśokānvitaṃ dr̥ṣṭvā jagāda, dhanavatāṃ īśvararājyapraveśaḥ kidṛg duṣkaraḥ|

XXV īśvararājye dhaninaḥ praveśāt sūceśchidreṇa mahāṅgasya gamanāgamane sukare|

XXVI śrotāraḥ papracchustarhi kena paritrāṇaṃ prāpsyate?

XXVII sa uktavān, yan mānuṣeṇāśakyaṃ tad īśvareṇa śakyaṃ|

XXVIII tadā pitara uvāca, paśya vayaṃ sarvvasvaṃ parityajya tava paścādgāmino'bhavāma|

XXIX tataḥ sa uvāca, yuṣmānahaṃ yathārthaṃ vadāmi, īśvararājyārthaṃ gr̥haṃ pitarau bhrātṛgaṇaṃ jāyāṃ santānāṃśca tyaktavā

XXX iha kälē tato'dhikaṃ parakälē 'nantāyūsca na prāpsyati loka idr̥śaḥ kopi nāsti|

XXXI anantaram sa dvādaśaśiṣyānāhūya babhāṣe, paśyata vayan yirūśālamnagaraṃ yāmaḥ, tasmāt manuṣyaputre bhaviṣyadvādibhiruktaṃ yadasti tadanurūpaṃ taṃ prati ghaṭiṣyate;

XXXII vastutastu so'nyadeśiyānām hasteṣu samarpayīṣyate, te tamu-pahasiṣyanti, anyāyamācariṣyanti tadvapuṣi niṣṭhivam nikṣepsyanti, kaśābhiḥ prahr̥tya taṃ haniṣyanti ca,

XXXIII kintu tṛtīyadine sa śmaśānād utthāsyati|

XXXIV etasyāḥ kathāyā abhiprāyaṃ kiñcidapi te boddhum na śekuḥ teṣām nikaṭe'spaṣṭatavāt tasyaitāsām kathānām āśayaṃ te jñātuṃ na śekuṣca|

XXXV atha tasmin yirīhoḥ purasyāntikaṃ prāpte kaścidandhaḥ pathaḥ pārśva upaviśya bhikṣām akarot

XXXVI sa lokasamūhasya gamanaśabdaṃ śrutvā tatkāraṇaṃ prṣṭavān|

XXXVII nāsaratiyayīśuryātīti lokairukte sa uccairvaktumārebhe,

XXXVIII he dāyūdaḥ santāna yīso mām dayasva|

XXXIX tatogragāminastaṃ maunī tiṣṭheti tarjayāmāsuḥ kintu sa punāruvan uvāca, he dāyūdaḥ santāna mām dayasva|

XL tadā yīsuḥ sthagito bhūtvā svāntike tamānetum ādideśa|

XLI tataḥ sa tasyāntikam āgamat, tadā sa taṃ papraccha, tvaṃ kim-icchaṣi? tvadarthamaham kim kariṣyāmi? sa uktavān, he prabho'haṃ draṣṭuṃ labhai|

XLII tadā yīsuruvāca, dṛṣṭiśaktiṃ gṛhāṇa tava pratyayastvām svasthaṃ kṛtavān|

XLIII tatataṭkṣaṇāt tasya cakṣuṣī prasanne; tasmāt sa īsvaraṃ dhanyaṃ vadan tatpaścād yayau, tadālokyā sarvve lokā īsvaraṃ praśaṃsitum ārebhire|

XIX

I yadā yīsu ryirīhopuraṃ praviśya tanmadhyena gacchaṃstadā

II sakkeyanāmā karasañcāyinām pradhāno dhanavāneko

III yīsuḥ kīdṛgiti draṣṭuṃ ceṣṭitavān kintu kharv-
vatvālokaśamghamadhye taddarśanamaprāpya

IV yena pathā sa yāsyati tatpathe'gre dhāvitvā taṃ draṣṭuṃ
uḍumbaratarumāruroha|

V paścād yīśustatsthānam itvā ūrddhvaṃ vilokya taṃ dṛṣṭvāvādīt, he sakkeya tvaṃ śighramavaroha mayādya tvadgehe vastavyaṃ|

VI tataḥ sa śighramavaruhya sāhlādaṃ taṃ jagrāha|

VII tad dṛṣṭvā sarvve vivadamānā vaktumārebhire, sotithitvena duṣṭalokaḡṛhāṃ gacchati|

VIII kintu sakkeyo daṇḍāyamāno vaktumārebhe, he prabho paśya mama yā sampattirasti tadarddhaṃ daridrebhyo dade, aparam anyāyaṃ kṛtvā kasmādapi yadi kadāpi kiñcit mayā gṛhītaṃ tarhi taccaturguṇaṃ dadāmi|

IX tadā yīśustamuktavān ayamapi ibrahīmaḥ santāno'taḥ kāraṇād adyāsya gṛhe trāṇamupasthitaṃ|

X yad hāritaṃ tat mṛgayituṃ rakṣituñca manuṣyaputra āgatavān|

XI atha sa yirūsālamah samīpa upātiṣṭhad īsvararājatvasyānuṣṭhānam tadaiva bhaviṣyatīti lokairanvabhūyata, tasmāt sa śrotṛbhyaḥ punarḍṣāntakathām utthāpya kathayāmāsa|

XII kopi mahāloko nijārtham rājatvapadam gṛhītvā punarāgantum dūrdeśam jagāma|

XIII yātrākāle nijān daśadāsān āhūya daśasvarṇamudrā dattvā mamāgamanaparyyantam vāṇijyam kurutetyādideśa|

XIV kintu tasya prajāstamavajñāya manuṣyamenam asmākamupari rājatvam na kārayivyāma imām vārttām tannikaṭe prerayāmāsuḥ|

XV atha sa rājatvapadam prāpyāgatavān ekaiko jano bāṇijyena kiṁ labdhavān iti jñātum yeṣu dāseṣu mudrā arpayat tām āhūyānetum ādideśa|

XVI tadā prathama āgatya kathitavān, he prabho tava tayaikayā mudrayā daśamudrā labdhāḥ|

XVII tataḥ sa uvāca tvamuttamo dāsaḥ svalpena viśvāsyo jāta itaḥ kāraṇāt tvam daśanagarāṇām adhipo bhava|

XVIII dvitīya āgatya kathitavān, he prabho tavaikayā mudrayā pañcamudrā labdhāḥ|

XIX tataḥ sa uvāca, tvam pañcānām nagarāṇāmadhipati rbhava|

XX tatonya āgatya kathayāmāsa, he prabho paśya tava yā mudrā aham vastre baddhvāsthāpayam seyam|

XXI tvam kṛpaṇo yannāsthāpayastadapi gṛhlāsi, yannāvapastadeva ca chinatsi tatoham tvatto bhītaḥ|

XXII tadā sa jagāda, re duṣṭadāsa tava vākyena tvām doṣiṇam kariṣyāmi, yadaham nāsthāpayam tadeva gṛhlāmi, yadaham nāvapañca tadeva chinadmi, etādrśaḥ kṛpaṇohamiti yadi tvam jānāsi,

XXIII tarhi mama mudrā baṇijām nikaṭe kuto nāsthāpayah? tayā kṛte'ham āgatya kusīdena sārddham nijamudrā aprāpsyam|

XXIV paścāt sa samīpasthān janān ājñāpayat asmāt mudrā āniya yasya daśamudrāḥ santi tasmai datta|

XXV te procuḥ prabho'sya daśamudrāḥ santi|

XXVI yuṣmānaham vadāmi yasyāśraye vaddhate 'dhikam tasmai dāyiṣyate, kintu yasyāśraye na varddhate tasya yadyadasti tadapi tasmān nāyiṣyate|

XXVII kintu mamādhipatitvasya vaśatve sthātum asammanyamānā ye mama ripavastānāniya mama samakṣam saṁharata|

XXVIII ityupadeśakathām kathayitvā sogragaḥ san yirūsālamapuram yayau|

XXIX tato baitphagībaithaniyāgrāmayoḥ samīpe jaitunādrerantikam itvā śiṣyadvayam ityuktvā preṣayāmāsa,

XXX yuvāmamum sammukhasthagrāmam praviśyaiva yam kopi mānuṣaḥ kadāpi nārohat tam garddabhaśāvakaḥ baddham drakṣyathastam mocayitvānayatam|

XXXI tatra kuto mocayathaḥ? iti cet kopi vakṣyati tarhi vakṣyathaḥ prabhe'ratra prayojanam āste|

XXXII tadā tau praritau gatvā tatkathā'nusāreṇa sarvvaḥ prāptau|

XXXIII gardabhaśāvakamocanakāle tatvāmina ūcuḥ, gardabhaśāvakaḥ kuto mocayathaḥ?

XXXIV tāvūcatuḥ prabhoratra prayojanam āste|

XXXV paścāt tau taṁ gardabhaśāvakāṁ yīśorantikamānīya tatpṛṣṭhe nijavasanāni pātayitvā tadupari yīsumārohayāmāsatuḥ|

XXXVI atha yātrākāle lokāḥ pathi svavastrāni pātayitum ārebhire|

XXXVII aparāṁ jaitunādrerupatyakāṁ itvā śiṣyasaṅghaḥ pūrvvadṛṣṭāni mahākarmmāni smṛtvā,

XXXVIII yo rājā prabho rñāmnāyāti sa dhanyaḥ svarge kuśalaṁ sarvvocce jayadhvani rbhavatu, kathāmetāṁ kathayitvā sānandam ucairīśvaraṁ dhanyaṁ vaktumārebhe|

XXXIX tadā lokāraṇyamadhyasthāḥ kiyantaḥ phirūsinastat śrutvā yīsum procuḥ, he upadeśaka svaśiṣyān tarjaya|

XL sa uvāca, yuṣmānaṁ vadāmi yadyamī nīravāstīṣṭhanti tarhi pāṣāṇā ucaih kathāḥ kathayiṣyanti|

XLI paścāt tatpūrāntikametya tadavalokya sāsrupātaṁ jagāda,

XLII hā hā cet tvamagre'jñāsyathāḥ, tavāsminneva dine vā yadi sva-maṅgalam upālasyathāḥ, tarhyuttamam abhaviṣyat, kintu kṣaṇesmin tattava dṛṣṭeragocaram bhavati|

XLIII tvam svatrānakāle na mano nyadhatthā iti heto ryatkāle tava ripavastvām caturdikṣu prācireṇa veṣṭayitvā rotsyanti

XLIV bālakaiḥ sārddham bhūmisāt kariṣyanti ca tvanmadhye pāṣāṇaikopi pāṣānopari na sthāsyati ca, kāla īdṛśa upasthāsyati|

XLV atha madhyemandiraṁ praviśya tatradyān krayivikrayiṇo bahiṣkurvvan

XLVI avadat madgṛham prārthanāgṛhamiti lipirāste kintu yūyaṁ tadeva cairāṇāṁ gahvaraṁ kurutha|

XLVII paścāt sa pratyahaṁ madhyemandiram upadideśa; tataḥ pradhānayājakā adhyāpakāḥ prācīnāśca taṁ nāśayitum ciceṣṭire;

XLVIII kintu tadupadeśe sarvve lokā niviṣṭacittāḥ sthitāstasmāt te tatkartum nāvakāśāṁ prāpuḥ|

XX

I athaikadā yīśu rmanidare susaṁvādaṁ pracārayan lokānupadiśati, etarhi pradhānayājakā adhyāpakāḥ prāñcaśca tannikaṭamāgatya papracchuh

II kayājñāyā tvam karmmānyetāni karoṣi? ko vā tvāmājñāpayat? tadasmān vada|

III sa pratyuvāca, tarhi yuṣmānapi kathāmekāṁ pṛcchāmi tasyottaraṁ vadata|

IV yohano majjanam īśvarasya mānuṣāṇāṁ vājñāto jātaṁ?

V tataste mitho vivicya jagaduḥ, yadiśvarasya vadāmastarhi taṁ kuto na pratyaita sa iti vakṣyati|

VI yadi manuṣyasyeti vadāmastarhi sarvve lokā asmān pāṣāṇai rhaṇiṣyanti yato yohan bhaviṣyadvādīti sarvve dṛḍham jānanti|

VII ataeva te pratyūcuḥ kasyājñāyā jātaṁ iti vaktum na śaknumaḥ|

VIII tadā yīśuravadat tarhi kayājñāyā karmmānyetāti karomīti ca yuṣmān na vakṣyāmi|

IX atha lokānām sāksāt sa imāṁ dṛṣṭāntakathāṁ vaktumārebhe, kaścid drākṣakṣetraṁ kṛtvā tat kṣetraṁ kṛṣīvalānāṁ hasteṣu samarpya bahukālārthaṁ dūradeśāṁ jagāma|

X atha phalakāle phalāni grahītu kṛṣīvalānāṁ samīpe dāsaṁ prāhiṇot kintu kṛṣīvalāstaṁ pahrṭya riktahastaṁ visasarjuḥ|

XI tataḥ sodhipatiḥ punaranyam dāsam preṣayāmāsa, te tamapi prahr̥tya kuvyavahr̥tya riktahastam visasṛjuḥ|

XII tataḥ sa tṛtīyavāram anyam prāhiṇot te tamapi kṣatāṅgam kṛtvā bahi rnicikṣipuh|

XIII tadā kṣetrapati rvicārayāmāsa, mamedānīm kiṁ karttavyaṁ? mama priye putre prahite te tamavaśyaṁ dṛṣtvā samādariṣyante|

XIV kintu kṛṣīvalāstam nirīkṣya parasparam vivicya procuḥ, ayamut-
tarādhikārī āgacchatainaṁ hanmastatodhikārosmākaṁ bhaviṣyati|

XV tataste taṁ kṣetrād bahi rnipātya jaghnustasmāt sa kṣetrapatistān
prati kiṁ kariṣyati?

XVI sa āgatyā tām kṛṣīvalān hatvā pareṣām hasteṣu tatkṣetram samar-
payiṣyati; iti kathām śrutvā te 'vadan etādṛśī ghaṭanā na bhavatu|

XVII kintu yīstānavalokya jagāda, tarhi, sthapatayaḥ kariṣyanti
grāvānaṁ yantu tucchakaṁ| pradhānaprastaraḥ koṇe sa eva hi
bhaviṣyati| etasya śāstrīyavacanasya kiṁ tatparyyaṁ?

XVIII aparam tatpāṣānopari yaḥ patiṣyati sa bhamṁkṣyate kintu yasyopari
sa pāṣānaḥ patiṣyati sa tena dhūlivac cūrṇibhaviṣyati|

XIX sosmākaṁ viruddham dṛṣṭāntamimaṁ kathitavān iti jñātvā
pradhānayajakā adhyāpakāśca tadaiva taṁ dhartuṁ vavāñchuḥ kintu
lokebhyo bibhyuḥ|

XX ataeva taṁ prati satarkāḥ santaḥ kathām tadvākyadoṣam dhṛtvā taṁ
deśādhipasya sādhuveśadhāriṇaścarān tasya samīpe preṣayāmāsuḥ|

XXI tadā te taṁ papracchuḥ, he upadeśaka bhavān yathārtham kathayan
upadiśati, kamapyanapekṣya satyatvenaiśvaram mārgamupadiśati,
vayametajjānīmaḥ|

XXII kaisararājāya karosmābhi rdeyo na vā?

XXIII sa teṣām vañcanaṁ jñātvāvadat kuto mām pariḥkṣadhve? mām
mudrāmekam darśayata|

XXIV iha likhitā mūrtiriyam nāma ca kasya? te'vadan kaisarasya|

XXV tadā sa uvāca, tarhi kaisarasya dravyam kaisarāya datta; īśvarasya
tu dravyamiśvarāya datta|

XXVI tasmāllokānām sāksāt tat kathāyāḥ kamapi doṣam dhartumaprāpya
te tasyottarād āścaryyam manyamānā mauninastasthuḥ|

XXVII aparāñca śmaśānādutthānānāṅgīkāriṇām sidūkinām kiyanto janā
āgatyā taṁ papracchuḥ,

XXVIII he upadeśaka śāstre mūsā asmān pratīti lilekha yasya bhrātā
bhāryyāyām satyām niḥsantāno mriyate sa tajjāyām vivahya tadvañsam
utpādaiṣyati|

XXIX tathāca kecit sapta bhrātara āsan teṣām jyeṣṭho bhrātā vivahya
nirapatyaḥ prāṇan jahau|

XXX atha dvitīyastasya jāyām vivahya nirapatyaḥ san mamāra| tṛtīyaśca
tāmeva vyuvāha;

XXXI ittham sapta bhrātarastāmeva vivahya nirapatyāḥ santo mamruḥ|

XXXII ṣeṣe sā strī ca mamāra|

XXXIII ataeva śmaśānādutthānakāle teṣām saptajanānām kasya sā
bhāryyā bhaviṣyati? yataḥ sā teṣām saptānāmeva bhāryyāsīt|

XXXIV tadā yīṣuḥ pratyuvāca, etasya jagato lokā vivahanti vāgdattāśca
bhavanti

XXXV kintu ye tadjagatprāptiyogyatvena gaṇitām bhaviṣyanti śmaśānāccotthāsyanti te na vivahanti vāgdattāśca na bhavanti,

XXXVI te puna rna mriyante kintu śmaśānādutthāpitāḥ santa īśvarasya santānāḥ svargīyadūtānām sadṛśāśca bhavanti |

XXXVII adhikantu mūsāḥ stambopākhyāne parameśvara ībrāhīma īśvara ishāka īśvaro yākūbaśceśvara ityuktvā mṛtānām śmaśānād utthānasya pramāṇam lilekha |

XXXVIII ataeva ya īśvaraḥ sa mṛtānām prabhu rna kintu jīvatāmeva prabhuḥ, tannikaṭe sarvve jīvantaḥ santi |

XXXIX iti śrutvā kiyantodhyāpakā ūcuḥ, he upadeśaka bhavān bhadram pratyuktavān |

XL itaḥ paraṁ taṁ kimapi praṣtam teṣāṁ pragalbhatā nābhūt |

XLI paścāt sa tān uvāca, yaḥ khriṣṭaḥ sa dāyūdaḥ santāna etām kathām lokāḥ kathāṁ kathayanti?

XLII yataḥ mama prabhumiḍam vākyamavadat parameśvaraḥ | tava śatrūnaḥ yāvat pādapiṭhaṁ karomi na | tāvat kālam mādiye tvam dakṣapārśva upāviśa |

XLIII iti kathām dāyūd svayaṁ gītagranthe'vadat |

XLIV ataeva yadi dāyūd taṁ prabhuṁ vadati, tarhi sa kathāṁ tasya santāno bhavati?

XLV paścād yīśuḥ sarvvajanānām karṇagocare śiṣyānuvāca,

XLVI ye'dhyāpakā dīrghaparicchadaṁ paridhāya bhramanti, haṭṭāpaṇayo rnamaskāre bhajanagehasya proccāsane bhojanagrhasya pradhānasthāne ca priyante

XLVII vidhavānām sarvvasmaṁ grasitvā chalena dīrghakālam prārthayante ca teṣu sāvadhānā bhavata, teṣāmugradaṇḍo bhaviṣyati |

XXI

I atha dhanilokā bhāṇḍāgāre dhanam niḥṣipanti sa tadeva paśyati,

II etarhi kāciddīnā vidhavā paṇadvayaṁ niḥṣipati tad dadarśa |

III tato yīśuruṇvāca yuṣmānaḥam yathārtham vadāmi, daridreyaṁ vidhavā sarvvebhuyodhikam nyakṣepsit,

IV yatonye svaprājyadhanebhya īśvarāya kiñcit nyakṣepsuḥ, kintu daridreyaṁ vidhavā dinayāpanārtham svasya yat kiñcit sthitaṁ tat sarvvaṁ nyakṣepsit |

V aparāñca uttamaprastarairutsṛṣṭavyaiśca mandiraṁ suśobhatetarāṁ kaiścidityukte sa pratyuvāca

VI yūyam yadidaṁ nicayanaṁ paśyatha, asya pāṣāṇaikopyanyapāṣāṇopari na sthāsyati, sarvve bhūśadbhaviṣyanti kāloyamāyāti |

VII tadā te papracchuḥ, he guro ghaṭanēdṛṣi kadā bhaviṣyati? ghaṭanāyā etasyaścihnam vā kim bhaviṣyati?

VIII tadā sa jagāda, sāvadhānā bhavata yathā yuṣmākaṁ bhramaṁ kopi na janayati, khriṣṭo hamityuktvā mama nāmṛā bahava upasthāsyanti sa kālaḥ praṇepasthitaḥ, teṣāṁ paścānmā gacchata |

IX yuddhasyopaplavasya ca vārttām śrutvā mā śaṅkadhvam, yataḥ prathamam etā ghaṭanā avaśyam bhaviṣyanti kintu nāpāte yugānto bhaviṣyati |

X aparāñca kathayāmāsa, tadā deśasya vipakṣatvena deśo rājyasya vipakṣatvena rājyam utthāsyati,

XI nānāsthāneṣu mahābhūkampō durbhikṣaṁ māri ca bhaviṣyanti, tathā vyomamaṇḍalasya bhayaṅkaradarśanānyaścaryyalakṣaṇāni ca prakāśayiṣyante|

XII kintu sarvvāsāmetāsām ghaṭanānām pūrvvaṁ lokā yuṣmān dhṛtvā tādayiṣyanti, bhajanālaye kārāyāñca samarpayiṣyanti mama nāmākaraṇād yuṣmān bhūpānām śāsakānāñca sammukhaṁ neṣyanti ca|

XIII sāksyārtham etāni yuṣmān prati ghaṭiṣyante|

XIV tadā kimuttaraṁ vaktavyam etat na cintayiṣyāma iti manaḥsu niścitanuta|

XV vipakṣā yasmāt kimapyuttaram āpattiñca karttuṁ na śakṣyanti tādrśaṁ vākpaṭutvaṁ jñānañca yuṣmabhyam dāsyāmi|

XVI kiñca yūyam pitrā matrā bhrātrā bandhunā jñātyā kuṭumbena ca parakareṣu samarpayiṣyadhve; tataste yuṣmākaṁ kañcana kañcana ghātayiṣyanti|

XVII mama nāmnaḥ kāraṇāt sarvvai rmanuṣyai ryūyam ṛtiyiṣyadhve|

XVIII kintu yuṣmākaṁ śiraḥkeśaikopi na vinaṅkṣyati,

XIX tasmādeva dhairryamavalambya svasvapraṇān rakṣata|

XX aparāñca yirūśālampuraṁ sainyaveṣṭitaṁ vilokya tasyocchinatāyāḥ samayaḥ samīpa ityavagamiṣyatha|

XXI tadā yihūdādeśasthā lokāḥ parvvataṁ palāyantām, ye ca nagare tiṣṭhanti te deśāntaraṁ palāyantā, ye ca grāme tiṣṭhanti te nagaraṁ na praviśantu,

XXII yatastadā samucitadaṇḍanāya dharmmapustake yāni sarvvāni likhitāni tāni sapthalāni bhaviṣyanti|

XXIII kintu yā yāstadā garbhavatyaḥ stanyadāvyaśca tāmām durgati rbhaviṣyati, yata etāllokān prati kopo deṣe ca viṣamadurgati rghaṭiṣyate|

XXIV vastutastu te khaṅgadhāraparivvaṅgaṁ lapsyante baddhāḥ santaḥ sarvvadeśeṣu nāyiṣyante ca kiñcānyadeśiyanām samayopasthitiparyyan-taṁ yirūśālampuraṁ taiḥ padatalai rdalayiṣyate|

XXV sūryyacandranakṣatreṣu lakṣaṇādi bhaviṣyanti, bhuvi sarv-vadeśiyanām duḥkhaṁ cintā ca sindhau vīcinām tarjanaṁ garjanañca bhaviṣyanti|

XXVI bhūbhau bhāvighaṭanām cintayitvā manujā bhiyāmṛtakalpā bhaviṣyanti, yato vyomamaṇḍale tejasvino dolāyamānā bhaviṣyanti|

XXVII tadā parākrameṇā mahātejasā ca meghhārūḍhaṁ manuṣyaputram āyāntaṁ draḥṣyanti|

XXVIII kintvetāsām ghaṭanānāmārambhe sati yūyaṁ mastakānyuttolya ūrdadhvaṁ draḥṣyathā, yato yuṣmākaṁ mukteḥ kālaḥ savidho bhaviṣyati|

XXIX tatastenaitadrṣṭāntakathā kathitā, paśyata uḍumbarādivṛkṣānām

XXX navīnapatrāni jātānīti drṣṭvā nidāvakāla upasthita iti yathā yūyaṁ jñātuṁ śaknutha,

XXXI tathā sarvvāsāmāsām ghaṭanānām ārambhe drṣṭe satīśvarasya rājatvaṁ nikaṭam ityapi jñāsyatha|

XXXII yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, vidyamānalokānāmeṣām gamanāt pūrvvam etāni ghaṭiṣyante|

XXXIII nabhobhuvorlopo bhaviṣyati mama vāk tu kadāpi luptā na bhaviṣyati|

XXXIV ataeva viṣamāśanena pānena ca sām̐mārikacintābhiśca yuṣmākaṁ citteṣu matteṣu taddinam akasmād yuṣmān prati yathā nopatiṣṭhatai tadarthaṁ sveṣu sāvadhānāstiṣṭhatai|

XXXV prthivīsthasarvvalokān prati taddinam unmātha iva upasthāsyati|

XXXVI yathā yūyam etadbhāvighaṭanā uttarttuṁ manujasutasya samukhe saṁsthātuṅca yogyā bhavatha kāraṇādasmāt sāvadhānāḥ santo niran taraṁ prārthayadhvaṁ|

XXXVII aparāṅca sa divā mandira upadiśya rācai jaitunādrim gatvātiṣṭhat|

XXXVIII tataḥ pratyūṣe lākāstatkathāṁ śrotuṁ mandire tadantikam āgacchan|

XXII

I aparāṅca kiṅvaśūnyapūpotsavasya kāla upasthite

II pradhānayājakā adhyāyākāśca yathā taṁ hantuṁ śaknuvanti tathopāyām aceṣṭanta kintu lokebhyo bibhyuḥ|

III etastin samaye dvādaśāśiṣyeṣu gaṇita iṣkariyotiāruḍhimān yo yihūdāstasyāntaḥkaraṇaṁ śaitānāśritatvāt

IV sa gatvā yathā yīsuṁ teṣāṁ kareṣu samarpayituṁ śaknoti tathā mantraṇāṁ pradhānayājakaiḥ senāpatibhiśca saha cakāra|

V tena te tuṣṭāstasmāi mudrāṁ dātuṁ paṇaṁ cakruḥ|

VI tataḥ soṅgīkṛtya yathā lokānamagocare taṁ parakareṣu samarpayituṁ śaknoti tathāvākāśaṁ ceṣṭitumārebhe|

VII atha kiṅvaśūnyapūpotmavadine, arthāt yasmin dine nistārotsavasya meṣo hantavyastasmīn dine

VIII yīsuḥ pitaraṁ yohanañcāhūya jagāda, yuvāṁ gatvāsmākaṁ bhojanārthaṁ nistārotsavasya dravyāṅyāsādayataṁ|

IX tadā tau papracchatuḥ kucāsādayāvo bhavataḥ kecchā?

X tadā sovādīt, nagare praviṣṭe kaścijjalakumbhamādāya yuvāṁ sāksāt kariṣyati sa yanniveśanaṁ praviśati yuvāmapī tanniveśanaṁ tatpaścāditvā niveśanapatim iti vākyāṁ vadataṁ,

XI yatrāhaṁ nistārotsavasya bhojyaṁ śiṣyaiḥ sārddhaṁ bhoktuṁ śaknomi sātithiśālāḥ kutra? kathānimāṁ prabhustvāṁ pṛcchati|

XII tataḥ sa jano dvitīyaprakoṣṭhīyam ekaṁ śastaṁ koṣṭhaṁ darśayiṣyati tatra bhojyamāsādayataṁ|

XIII tatastau gatvā tadvākyānusāreṇa sarvvaṁ dṛṣṍvā tatra nistārotsaviyaṁ bhojyamāsādayāmāsatuḥ|

XIV atha kāla upasthite yīsu rdvādaśabhiḥ preritaiḥ saha bhoktumupaviśya kathitavān

XV mama duḥkhabhogāt pūrvvaṁ yubhābhiḥ saha nistārotsavasyaitasya bhojyaṁ bhoktuṁ mayātivāñchā kṛtā|

XVI yuṣmān vadāmi, yāvatkālam īśvararājye bhojanaṁ na kariṣye tāvatkālam idaṁ na bhokṣye|

XVII tadā sa pānapātramādāya īśvarasya guṇān kīrttayitvā tebhyo datvāvadat, idaṁ gṛhīta yūyam vibhajya pivata|

XVIII yuṣmān vadāmi yāvatkālam īśvararājatvasya saṁsthāpanaṁ na bhavati tāvad drākṣāphalarasaṁ na pāsyāmi|

XIX tataḥ pūpaṁ ḡṛhītvā īśvaraḡuṇān kīrttayitvā bhāṅktā tebhyo datvāvadat, yuṣṡadarthaṁ samarpitaṁ yaṅmama vapustadidaṁ, etat karma mama smaraṅārthaṁ kurudhvaṁ|

XX atha bhojanānte tāḡṡaṁ pātraṁ ḡṛhītvāvadat, yuṣṡatkrte pātitaṁ yaṅmama raktaṁ tena nirṅītanavaniyamārūpaṁ pānapātramidaṁ|

XXI paśyata yo māṅ parakareṣu samarpayīṡyati sa mayā saha bhojanāśana upaviśati|

XXII yathā nirūpitaṁāste tadanuśāreṅā maṅuṡyapuṅtrasya gati rbhaviṡyati kintu yastaṁ parakareṣu samarpayīṡyati tasya santāpo bhaviṡyati|

XXIII tadā teṡāṁ ko jana etat karma kariṡyati tat te parasparaṁ praṡṡumārebhire|

XXIV aparaṁ teṡāṁ ko janaḥ śreṡṡhatvena ḡaṅayīṡyate, atrārthe teṡāṁ vivādobhavat|

XXV asmāt kāraṅāt sovadat, anyadeśīyānāṁ rājānaḥ prajāṅāmupari prabhutvaṁ kurvanti dāruṅaśāśanaṁ kṛtvāpi te bhūpatitvena vikhyātā bhavanti ca|

XXVI kintu yuṡmākaṁ tathā na bhaviṡyati, yo yuṡmākaṁ śreṡṡtho bhaviṡyati sa kaniṡṡhavad bhavatu, yaśca mukhyo bhaviṡyati sa sevakavadbhavatu|

XXVII bhojanopaviṡṡaparicārakayoḥ kaḥ śreṡṡthaḥ? yo bhojanāyopaviśati sa kiṁ śreṡṡtho na bhavati? kintu yuṡmākaṁ madhye'haṁ paricāraḡivāsmi|

XXVIII aparaṅca yuyaṁ mama pariḡśākāle prathamamārabhya mayā saha sthīta

XXIX etatkāraṅāt pitrā yathā madarthaṁ rājyamekaṁ nirūpitaṁ tathāhamapi yuṡṡadarthaṁ rājyaṁ nirūpayāmi|

XXX tasmān mama rājye bhojanāśane ca bhojanapāne kariṡyadhve śiṁhāśaneṡupaviśya cesrāyeliyānāṁ dvādaśavaṁśānāṁ vicāraṁ kariṡyadhve|

XXXI aparaṁ prabhuruṡvāca, he śiṁon paśya titāṅnā dhānyānīva yuṡmān śaitān cālayitum acchat,

XXXII kintu tava viśvāśasya lopo yathā na bhavati etat tvadarthaṁ prārthitaṁ mayā, tvanmanasi parivarttite ca bhrātṛṅṅāṁ maṅāṁsi sthīrikuru|

XXXIII tadā sovadat, he prabhohaṁ tvayā śārdḡhaṁ kāraṁ mṛtiṅca yātum majjitosmi|

XXXIV tataḥ sa uvāca, he pitara tvāṁ vadāmi, adya kukkuṡaravāt pūrvvaṁ tvaṁ maṡparicayaṁ vāratrayam apahvoṡyase|

XXXV aparaṁ sa papraccha, yadā mudrāśamputaṁ khādyapātraṁ pādukaṅca viṅa yuṡmān prāhiṅavaṁ tadā yuṡmākaṁ kasyāpi nyūnatāśit? te procuḥ kasyāpi na|

XXXVI tadā sovadat kintvidānīm mudrāśamputaṁ khādyapātraṁ vā yasyāśti tena tadgrāhītavyaṁ, yasya ca kṛpāṅoṅ nāśti tena svavastraṁ vikṛīya sa kretavyaḥ|

XXXVII yato yuṡmānaḥ vadāmi, aparādhijanaīḥ śārdḡhaṁ ḡaṅitaḥ sa bhaviṡyati| idaṁ yacchāśtrīyaṁ vacanaṁ likhitamasti tanmayi phaliṡyati yato mama sambandhīyaṁ sarvvaṁ setsyati|

XXXVIII tadā te procuḥ prabho paśya imau kṛpāṅau| tataḥ sovadat etau patheṡṡau|

XXXIX atha sa tasmādvahi rगत्वा svācārānusāreṇa jaitunanāmādrim jagāma śiṣyāśca tatpaścād yayuḥ|

XL tatropasthāya sa tānuvāca, yathā parīkṣāyām na patatha tadarthaṁ prārthayadhvam|

XLI paścāt sa tasmād ekaśarakṣepād bahi rगत्वा jānunī pātayitvā etat prārthayāñcakre,

XLII he pita ryadi bhavān sammanyate tarhi kaṁsamenam mamāntikād dūraya kintu madicchānurūpaṁ na tvadicchānurūpaṁ bhavatu|

XLIII tadā tasmai śaktim dātuṁ svargiyadūto darśanaṁ dadau|

XLIV paścāt sotyantaṁ yātanayā vyākulo bhūtvā punardrḍham prārthayāñcakre, tasmād brhacchoṇitabindava iva tasya svedabindavaḥ pṛthivyām patitumārebhire|

XLV atha prārthanāta utthāya śiṣyāṇām samīpametya tān man-oduhkhino nidritān dṛṣṭvāvadat

XLVI kuto nidrātha? parīkṣāyām apatanārthaṁ prarthayadhvam|

XLVII etatkathāyāḥ kathanakāle dvādaśaśiṣyāṇām madhye gaṇito yihūdānām janatāsahitasteṣām agre calitvā yīśoścumbanārthaṁ tadan- tikam āyayau|

XLVIII tadā yīsuruvāca, he yihūdā kim cumbanena manuṣyaputraṁ parakareṣu samarpayasi?

XLIX tadā yadyad ghaṭiṣyate tadanumāya saṅgibhiruktaṁ, he prabho vayam ki khaṅgena ghātayiṣyāmaḥ?

L tata ekaḥ karavālenāhatya pradhānayājakasya dāsasya dakṣiṇaṁ karṇam ciccheda|

LI adhūnā nivarttasva ityuktvā yīstustasya śrutim sprṣṭvā svasyam cakāra|

LII paścād yīsuḥ samīpasthān pradhānayājakān mandirasya senāpatīn prācināmśca jagāda, yūyam kṛpāṇān yaṣṭimśca gṛhitvā mām kim coraṁ dharttumāyātāḥ?

LIII yadāhaṁ yuṣmābhiḥ saha pratidinaṁ mandire'tiṣṭhaṁ tadā mām dharttaṁ na pravṛtāḥ, kintvidānim yuṣmākaṁ samayondhakārasya cādhipatyamasti|

LIV atha te taṁ dhṛtvā mahāyājakasya niveśanaṁ ninyuḥ| tataḥ pitaro dūre dūre paścāditvā

LV brhatkoṣṭhasya madhye yatrāgnim jvālayitvā lokāḥ samety- opaviṣṭatatra taiḥ sārddham upaviveśa|

LVI atha vahnisannidhau samupaveśakāle kāciddāsī mano niviśya taṁ nirīkṣyāvadat pumānayaṁ tasya saṅge'sthāt|

LVII kintu sa tad apahnutyāvādīt he nāri tamahaṁ na paricinomi|

LVIII kṣaṇāntare'nyajanastaṁ dṛṣṭvābravīt tvamapi teṣām nikarasyaika- janosi| pītaraḥ pratyuvāca he nara nāhamasmi|

LIX tataḥ sārddhadaṇḍadvayāt paraṁ punaranyo jano niścitya babhāse, eṣa tasya saṅgīti satyaṁ yatoyaṁ gālīliyo lokaḥ|

LX tadā pītara uvāca he nara tvam yad vadami tadahaṁ boddhuṁ na śaknomi, iti vākye kathitamātre kukkuṭo rurāva|

LXI tadā prabhuṇā vyādhuṭya pītare nirīkṣite kṛkavākuravāt pūrvvaṁ mām trirapahnoṣyase iti pūrvvoktaṁ tasya vākyam pītaraḥ smṛtvā

LXII bahirgatvā mahākhedena cakranda|

LXIII tadā yai ryīśurdhṛtaste tamupahasya praharttumārebhire|

LXIV vastreṇa tasya drśau baddhvā kapole capeṭāghātāṃ kṛtvā papracchuḥ, kaste kapole capeṭāghātāṃ kṛtavāna? gaṇayitvā tad vada|

LXV tadanyat tadviruddhaṃ bahunindāvākyam vaktumārebhire|

LXVI atha prabhāte sati lokaprañcaḥ pradhānayājakā adhyāpakāśca sabhāṃ kṛtvā madhyesabhaṃ yīśumānīya papracchuḥ, tvam abhiṣikatosi na vāsmān vada|

LXVII sa pratyuvāca, mayā tasminnukte'pi yūyam na viśvasiṣyatha|

LXVIII kasmiṃścidvākye yuṣmān prṣṭe'pi mām na taduttaraṃ vakṣyatha na mām tyakṣyatha ca|

LXIX kintvitaḥ paraṃ manujasutaḥ sarvvaśaktimata īśvarasya dakṣiṇe pārśve samupavekṣyati|

LXX tataste papracchuḥ, rtiha tvamīśvarasya putraḥ? sa kathayāmāsa, yūyam yathārthaṃ vadatha sa evāhaṃ|

LXXI tadā te sarvve kathayāmāsuḥ, rtiha sāksye'nsasmin asmākaṃ kiṃ prayojanaṃ? asya svamukhādeva sāksyaṃ prāptam|

XXIII

I tataḥ sabhāsthāḥ sarvvalokā utthāya taṃ pīlātasammukhaṃ nītvāprodyā vaktumārebhire,

II svamabhiṣiktaṃ rājānaṃ vadantaṃ kaimararājāya karadānaṃ niṣedhantaṃ rājyaviparyyayaṃ kurttuṃ pravarttamānaṃ ena prāptā vayaṃ|

III tadā pīlātaṃ prṣṭavān tvaṃ kiṃ yihūdīyānāṃ rājā? sa pratyuvāca tvaṃ satyamuktavān|

IV tadā pīlātaḥ pradhānayājakādilokān jagād, ahametasya kamapya-parādhaṃ nāptavān|

V tataste punaḥ sāhamino bhūtvāvadan, eṣa gālila etatsthānaparyyante sarvvasmin yihūdādeṣe sarvvālokānupadiśya kupravṛttiṃ grāhītavān|

VI tadā pīlāto gālilapradeśasya nāma śrutvā papraccha, kimayaṃ gālīliyo lokah?

VII tataḥ sa gālilapradeśiyaherodrajasya tadā sthitestasya samīpe yīśuṃ preṣayāmāsa|

VIII tadā herod yīśuṃ vilokya santutoṣa, yataḥ sa tasya bahuvṛttāntaśravaṇāt tasya kiṃi□cadāścaryyakarma paśyati ityāśāṃ kṛtvā bahukālamārabhya taṃ draṣṭuṃ prayāsaṃ kṛtavān|

IX tasmāt taṃ bahukathāḥ papraccha kintu sa tasya kasyāpi vākyasya pratyuttaraṃ novāca|

X atha pradhānayājakā adhyāpakāśca prottiṣṭhantaḥ sāhasena tamapavaditūṃ prārebhire|

XI herod tasya senāgaṇaśca tamavajñāya upahāsatvena rājavastraṃ paridhāpya punaḥ pīlātaṃ prati taṃ prāhiṇot|

XII pūrvvaṃ herodpīlātayoḥ parasparaṃ vairabhāva āsīt kintu taddine dvayo rmelanaṃ jātam|

XIII paścāt pīlātaḥ pradhānayājakān śāsakān lokāśca yugapadāhūya babhāṣe,

XIV rājyaviparyyayakārakoyam ityuktvā manuṣyamenāṃ mama nikaṭamānaiṣṭha kintu paśyata yuṣmākaṃ samakṣam asya vicāraṃ kṛtvāpi proktāpavādānurūpeṇāsyā kopyaparādhaḥ sapramāṇo na jātaḥ,

XV yūyañca herodaḥ sannidhau preṣitā mayā tatrāsya kopyaparādhastenāpi na prāptaḥ|paśyatānena vadhahe|tukam kimapi nāparāddham|

XVI tasmādenam tādayitvā vihāsyāmi|

XVII tatrotsave teṣāmeko mocayitavyaḥ|

XVIII iti hetoste proccairekadā procuḥ, enam dūrīkṛtya barabbānāmānam mocaya|

XIX sa barabbā nagara upaplavavadhāparādhābhyām kārayām baddha āsīt|

XX kintu pīlāto yīsum mocayitum vāñchan punastānuvāca|

XXI tathāpyenam kruśe vyadha kruśe vyadheti vadantaste ruruvuḥ|

XXII tataḥ sa ṛṭiyavāram jagāda kutah? sa kiṁ karmma kṛtavān? nāhamasya kamapi vadhāparāddham prāptaḥ kevalam tādayitvāmum tyajāmi|

XXIII tathāpi te punarenam kruśe vyadha ityuktvā proccairdṛḍham prārthayāñcakrire;

XXIV tataḥ pradhānayājakādīnām kalarave prabale sati teṣām prārthanārūpaṁ karttum pīlāta ādideśa|

XXV rājadrohavadhayoraparādhena kārāsthām yaṁ janam te yayācire tam mocayitvā yīsum teṣāmicchāyām samārpayat|

XXVI atha te yīsum gṛhītvā yānti, etarhi grāmādāgataṁ simonanāmānam kurīṇiyam janam dhṛtvā yīsoḥ paścānnetum tasya skandhe kruśamarpayāmasuḥ|

XXVII tato lo|kāraṇyamadhye bahustriyo rudatyo vilapantyaśca yīsoḥ paścād yayuḥ|

XXVIII kintu sa vyāghuṭya tā uvāca, he yirūśālamō nāryyo yuyam madarthaṁ na ruditvā svārthaṁ svāpatyārthañca ruditi;

XXIX paśyata yaḥ kadāpi garbhavatyo nābhavan stanyañca nāpāyayan tādrśi rvandhyā yadā dhanyā vakṣyanti sa kāla āyāti|

XXX tadā he śailā asmākamupari patata, he upaśailā asmānācchādayata kathāmīdrśim lokā vakṣyanti|

XXXI yataḥ satejasi śākhini cedetad ghaṭate tarhi śuśkaśākhini kiṁ na ghaṭīsyate?

XXXII tadā te hantum dvāvaparādhinau tena sārddham ninyuḥ|

XXXIII aparaṁ śiraḥkapālanāmakasthānam prāpya tam kruśe vividhuḥ; tadvayoraparādhinorekam tasya dakṣiṇo tadanyaṁ vāme kruśe vividhuḥ|

XXXIV tadā yīsurakathayat, he pitaretān kṣamasva yata ete yat karmma kurvanti tan na viduḥ; paścātte guṭikāpātam kṛtvā tasya vastrāṇi vibhajya jagṛhuḥ|

XXXV tatra lokasaṁghastiṣṭhan dadarśa; te teṣām śāsakaśca tamupahasya jagaduḥ, eṣa itarān rakṣitavān yadiśvareṇābhīrucito 'bhīṣiktastrātā bhavati tarhi svamadhunā rakṣatu|

XXXVI tadanyaḥ senāgaṇā etya tasmai amlarasaṁ datvā parihasya provāca,

XXXVII cettvaṁ yihūdīyānām rājāsi tarhi svaṁ rakṣa|

XXXVIII yihūdīyānām rājeti vākyam yūnānīyaromīyebriyākṣarai rlikhi-
tam tacchirasa ūrddhve'sthāpyata|

XXXIX tadobhayapārśvayo rviddhau yāvaparādhinau tayorekastam vinindya babhāse, cettvam abhiṣiktosi tarhi svamāvāñca rakṣa|

XL kintvanyastam tarjayitvāvadat, īsvarāttava kiñcidapi bhayaṁ nāsti kiṁ? tvamapi samānadaṇḍosi,

XLI yogyapātre āvām svasvakarmmaṇām samucitaphalaṁ prāpnuvaḥ kintvanena kimapi nāparāddham|

XLII atha sa yīśuṁ jagāda he prabhe bhavān svarājyapraveśakāle mām smaratu|

XLIII tadā yīśuḥ kathitavān tvām yathārtham vadāmi tvamadyaiva mayā sārddham paralokasya sukthasthānaṁ prāpsyasi|

XLIV aparāñca dvitīyayāmāt tṛtīyayāmaparyyantaṁ ravestejasontarhitatvāt sarvvadeśo'ndhakāreṇāvṛto

XLV mandirasya yavanikā ca chīdyamānā dvidhā babhūva|

XLVI tato yīsuruccairuvāca, he pita rmamātmānaṁ tava kare samarpaye, ityuktvā sa prāṇan jahau|

XLVII tadaitā ghaṭanā dṛṣtvā śatasenāpatirīsvaram dhanyamuktvā kathitavān ayaṁ nitāntam sādhumanuṣya āsīt|

XLVIII atha yāvanto lokā draṣṭum āgatāste tā ghaṭanā dṛṣtvā vakṣaḥsu karāghātam kṛtvā vyācuṭya gatāḥ|

XLIX yīśo rjñātayo yā yā yoṣitaśca gālilastena sārddhamāyātastā api dūre sthitvā tat sarvvaṁ dadṛṣuḥ|

L tadā yihūdiyānām mantraṇām kriyāñcāsammanyamāna īsvarasya rājatvam apekṣamāṇo

LI yihūdideśīyo 'rimathīyanagarīyo yūṣapnāmā mantrī bhadro dhārmnikaśca pumān

LII pīlātāntikaṁ gatvā yīśo rdeham yayāce|

LIII paścād vapuravaroḥya vāsasā samveṣṭya yatra kopi mānuṣo nāsthāpyata tasmin śaile svāte śmaśāne tadasthāpayat|

LIV taddinamāyojaniyam dinaṁ viśrāmavāraśca samīpaḥ|

LV aparaṁ yīśunā sārddham gālila āgatā yoṣitaḥ paścāditvā śmaśāne tatra yathā vapuḥ sthāpitaṁ tacca dṛṣtvā

LVI vyāghuṭya sugandhidravayatāilāni kṛtvā vidhivad viśrāmavāre viśrāmaṁ cakruḥ|

XXIV

I atha saptāhaprathamadine'tipratyūṣe tā yoṣitaḥ sampāditaṁ sugandhidravyaṁ gṛhītvā tadanyābhiḥ kiyatūbhiḥ strībhiḥ saha śmaśānaṁ yauḥ|

II kintu śmaśānavārāt pāṣānamapasāritaṁ dṛṣtvā

III tāḥ praviśya prabho rdehamaprāpya

IV vyākulā bhavanti etarhi tejomayavastrānvitau dvau puruṣau tāsām samīpe samupasthītau

V tasmāttāḥ śaṅkāyuktā bhūmāvadhomukhyasyasthuḥ| tadā tau tā ūcatu rmṛtānām madhye jīvantaṁ kuto mṛgayatha?

VI sotra nāsti sa udasthāt|

VII pāpinām kareṣu samarpitena kruśe hatena ca manuṣyaputreṇa tṛtīyadivase śmaśānādutthātavyam iti kathām sa galilī tiṣṭhan yuṣmabhyaṁ kathitavān tām smarata|

VIII tadā tasya sā kathā tāsām manaḥsu jātā|

IX anantaram śmaśānād gatvā tā ekādaśaśiṣyādibhyaḥ sarvvebhyastām vārttām kathayāmāsuḥ|

X magdalīnīmariyam, yohanā, yākūbo mātā mariyam tadanyāḥ saṅgiṇyo yoṣitaśca preritebhya etaḥ sarvā vārttāḥ kathayāmāsuḥ

XI kintu tāsām kathām anarthakākhyānamātram buddhvā kopi na pratyait|

XII tadā pitara utthāya śmaśānāntikaṁ dadhāva, tatra ca prahvo bhūtvā pārśvaikasthāpitaṁ kevalam vastram dadarśa; tasmādāścaryam manyamāno yadaghaṭata tanmanasi vicārayan pratasthe|

XIII tasminneva dine dvau śiyyau yirūśalamaścatsuḥkrośāntaritam immāyugrāmam gacchantau

XIV tāsām ghaṭanānām kathāmakathayatām

XV tayorālāpavicārayoḥ kāle yīśurāgatya tābhyām saha jagāma

XVI kintu yathā tau taṁ na paricīnutastadartam tayo rdṛṣṭiḥ saṁruddhā|

XVII sa tau pṛṣṭavān yuvām viṣaṇṇau kiṁ vicārayantau gacchathaḥ?

XVIII tatastayoḥ kliyapānāmā pratyuvāca yirūśalamapure'dhunā yānyaghaṭanta tvam kevalavideśī kiṁ tadvr̥ttantaṁ na jānāsi?

XIX sa papraccha kā ghaṭanāḥ? tadā tau vaktumārebhāte yīśunāmā yo nāsaratiyo bhaviṣyadvādī īśvarasya mānuṣāṇāṁca sāksāt vākye karmāni ca śaktimānāsīt

XX tam asmākaṁ pradhānayājaka vicāraśca kenāpi prakāreṇa kruśe viddhvā tasya prāṇānāśayan tadyā ghaṭanāḥ;

XXI kintu ya isrāyēliyalokān uddhārayiṣyati sa evāyam ityāśasmābhiḥ kṛtā|tadyathā tathāstu tasyā ghaṭanāyā adya dinatrayam gataṁ|

XXII adhikantvasmākaṁ saṅgininām kiyatstrīṇām mukhebhyo'sambhavavākyamidam śrutam;

XXIII tāḥ pratyūse śmaśānam gatvā tatra tasya deham aprāpya vyāghuṣyetvā proktavatyāḥ svargīsadūtau dṛṣṭāvasmābhistau cāvadiṣṭām sa jīvitavān|

XXIV tatosmākaṁ kaiścit śmaśānamagamyata te'pi strīṇām vākyānurūpaṁ dṛṣṭavantaḥ kintu taṁ nāpaśyan|

XXV tadā sa tāvuvāca, he abodhau he bhaviṣyadvādibhiruktavākyam pratyetuṁ vilambamānu;

XXVI etatsarvvaduḥkham bhuktvā svabhūtiprāptiḥ kiṁ khrīṣṭasya na nyāyā?

XXVII tataḥ sa mūsāgranthamārabhya sarvvabhaviṣyadvādinām sarvvaśstre svasmin likhītākhyānābhiprāyam bodhayāmāsa|

XXVIII atha gamyagrāmābhyarṇam prāpya tenāgre gamanalakṣaṇe darśite

XXIX tau sādhayitvāvadatām sahāvābhyām tiṣṭha dine gate sati rātrirabhūt; tataḥ sa tābhyām sārddham sthātuṁ gṛham yayau|

XXX paścādbhojanopaveśakāle sa pūpaṁ gṛhītvā īśvaraguṇān jagāda taṁca bhāṁktvā tābhyām dadau|

XXXI tadā tayo rdṛṣṭau prasannāyām taṁ pratyabhiñjatuh kintu sa tayoḥ sāksādantardadhe|

XXXII tatastau mithobhidhātum ārabdhvantau gamanakāle yadā kathāmakathayat śāstrārthaṁcabodhayat tadāvayo rbuddhiḥ kiṁ na prājvalat?

XXXIII tau tatkaṣṇādutthāya yirūśālamapuram̄ pratyāyatuḥ, tatsthāne śiṣyānām ekādaśānām saṅgināñca darśanam̄ jātam̄|

XXXIV te procuḥ prabhurudatiṣṭhad iti satyam̄ śimone darśanamadacca|

XXXV tataḥ pathaḥ sarvvaghaṭanāyāḥ pūpabhañjanena tatparicayasya ca sarvvavṛttāntām tau vaktumārebhāte|

XXXVI itthaṁ te parasparam̄ vadanti tatkāle yīsuḥ svayam̄ teṣām madhya protthaya yuṣmākaṁ kalyānam̄ bhūyād ityuvāca,

XXXVII kintu bhūtam̄ paśyāma ityanumāya te samudvivijire treṣuśca|

XXXVIII sa uvāca, kuto duḥkhitā bhavatha? yuṣmākaṁ manaḥsu sandeha udeti ca kutaḥ?

XXXIX eṣohaṁ, mama karau paśyata varam̄ sprṣṭvā paśyata, mama yādrśāni paśyatha tādrśāni bhūtasya māmsasthīni na santi|

XL ityuktvā sa hastapādān darśayāmāsa|

XLI te'sambhavam̄ jñātvā śānandā na pratyayan| tataḥ sa tān papraccha, atra yuṣmākaṁ samipe khādyam̄ kiñcidasti?

XLII tataste kiyaddagdhamatsyam̄ madhu ca daduḥ

XLIII sa tadādāya teṣām sāksād bubhuje

XLIV kathayāmāsa ca mūsavyavasthāyām bhaviṣyadvādinām grantheṣu gītapustake ca mayi yāni sarvvāṇi vacanāni likhitāni tadanurūpāṇi ghaṭiṣyante yuṣmābhīḥ sārddham̄ sthitvāham̄ yadetadvākyam̄ avadam̄ tadidānīm̄ pratyakṣamabhūt|

XLV atha tebhyaḥ śāstrabodhādhikāram̄ datvāvadat,

XLVI khrīṣṭenetthaṁ mṛṭiyātanā bhoktavayā tṛṭiyadine ca śmaśānadutthātavyañceti lipirasti;

XLVII tannāmnā yirūśālamamārabhya sarvvadeṣe manaḥparāvarttanasya pāpamocanasya ca susamvādaḥ pracārayitavyaḥ,

XLVIII eṣu sarvveṣu yūyam̄ sāksīṇaḥ|

XLIX aparāñca paśyata pitrā yat pratijñātam̄ tat preṣayiṣyāmi, ateva yāvatkālam̄ yūyam̄ svargyām̄ śaktīm̄ na prāpsyatha tāvatkālam̄ yirūśālamnagare tiṣṭhata|

L atha sa tān baithanīyāparyyantām̄ nītvā hastāvuttolya āśiṣa vaktumārebhe

LI āśiṣam̄ vadanneva ca tebhyaḥ pṛthag bhūtvā svargāya nīto'bhavat|

LII tadā te tam̄ bhajamānā mahānandena yirūśālamam̄ pratyājagmuḥ|

LIII tato nirantaram̄ mandire tiṣṭhanta īśvarasya praśamsām̄ dhanyavādañca karttam̄ ārebhire| iti| |

yohanalikhitaḥ susaṁvādaḥ

I ādau vāda āsīt sa ca vāda īsvareṇa sārdhamāsīt sa vādaḥ svayamīśvara eva|

II sa ādāviśvareṇa saḥāsīt|

III tena sarvvaṁ vastu sasrje sarvveṣu sṛṣṭavastuṣu kimapi vastu tenāsṛṣṭaṁ nāsti|

IV sa jīvanasyākāraḥ, tacca jīvanaṁ manuṣyāṇāṁ jyotiḥ

V tajjyotirandhakāre pracakāṣe kintvandhakārastanna jagrāha|

VI yohan nāmaka eko manuja īsvareṇa preṣayāñcakre|

VII tadvārā yathā sarvve viśvasanti tadarthaṁ sa tajjyotiṣi pramaṇaṁ dātum śākṣisvarūpo bhūtvāgamat,

VIII sa svayaṁ tajjyoti rna kintu tajjyotiṣi pramaṇaṁ dātumāgamat|

IX jagatyāgatya yaḥ sarvvamanujebhyo diptim dadāti tadeva satyajyotiḥ|

X sa yajjagadasrjat tanmadya eva sa āsīt kintu jagato lokāstaṁ nājānan|

XI nijādhikāraṁ sa āgacchat kintu prajāstaṁ nāgṛhlan|

XII tathāpi ye ye tamagṛhlan arthāt tasya nāmni vyaśvasan tebhya īśvarasya putrā bhavitum adhikāraṁ adadāt|

XIII teṣāṁ janih śonitānna śārīrikābhilāṣānna mānavānāmicchāto na kintviśvarādabhavat|

XIV sa vādo manuṣyarūpeṇāvatīryya satyatānugrahābhyāṁ paripūrṇaḥ san sārdham asmābhi rnyavasat tataḥ pituradvitīyaputrasya yogyo yo mahimā taṁ mahimānaṁ tasyāpaśyāma|

XV tato yohanapi pracāryya śākṣyamidaṁ dattavān yo mama paścād āgamiṣyati sa mātto gurutaraḥ; yato matpūrvvaṁ sa vidyamāna āsīt; yadartham ahaṁ śākṣyamidaṁ adāṁ sa eṣaḥ|

XVI aparāñca tasya pūrṇatāyā vayaṁ sarvve kramaśaḥ kramaśonugrahaṁ prāptaḥ|

XVII mūsādvārā vyavasthā dattā kintvanugrahaḥ satyatvañca yīśukhrīṣṭadvārā samupātiṣṭhatām|

XVIII kopi manuja īśvaraṁ kadāpi nāpaśyat kintu pituḥ kroḍastho'dvitīyaḥ putrastaṁ prakāśayat|

XIX tvaṁ kaḥ? iti vākyāṁ preṣtuṁ yadā yihūdīyalokā yājakān lev-
ilokāṁśca yirūśālamō yohanaḥ samīpe preṣayāmāsuḥ,

XX tadā sa svīkṛtavān nāpahnūtavān nāham abhiṣikta ityaṅkīkṛtavān|

XXI tadā te'pṛcchan tarhi ko bhavān? kiṁ eliyaḥ? sovadat na; tataste'pṛcchan tarhi bhavān sa bhaviṣyadvādī? sovadat nāhaṁ saḥ|

XXII tadā te'pṛcchan tarhi bhavān kaḥ? vayaṁ gatvā prerakān tvayi kiṁ vakṣyāmaḥ? svasmin kiṁ vadasi?

XXIII tadā sovadat| parameśasya panthānaṁ pariṣkuruta sarvvataḥ| itidāṁ prāntare vākyāṁ vadataḥ kasyacidavaḥ| kathāmimāṁ yasmin yīśayiyo bhaviṣyadvādī likhitavān soham|

XXIV ye preṣitāste phirūśilokāḥ|

XXV tadā te'pṛcchan yadi nābhiṣiktosi eliyosi na sa bhaviṣyadvādīyapi nāsi ca, tarhi lokān majjayasi kutah?

XXVI tato yohan pratyavocat, toyeham majjayāmīti satyaṁ kintu yaṁ yūyaṁ na jānītha tādrśa eko jano yuṣmākaṁ madhya upatiṣṭhati|

XXVII sa matpaścād āgatopi matpūrvvaṁ varttamāna āsīt tasya pādukābandhanaṁ mocayitumapi nāhaṁ yogyosmi|

XXVIII yaddananadyāḥ pārasthabaithabārāyāṁ yasminsthāne yohanamajjayat tasmina sthāne sarvvametad aghaṭata|

XXIX pare'hani yohan svanikaṭamāgacchantam yīṣuṁ vilokya prāvocat jagataḥ pāpamocakam īśvarasya meṣaśāvakaṁ paśyata|

XXX yo mama paścādāgamiṣyati sa matto gurutarah, yato hetormatpūrvvaṁ so'varttata yasminnaham kathāmimāṁ kathitavān sa evāyaṁ|

XXXI aparaṁ nāhamenaṁ pratyabhijñātavān kintu isrāyellokā enaṁ yathā paricinvanti tadabhiprāyeṇāhaṁ jale majjayitumāgaccham|

XXXII punaśca yohanaparamekaṁ pramaṇaṁ datvā kathitavān vihāyasaḥ kapotavad avatarantamātmānam asyoparyyavatiṣṭhantaṁ ca dṛṣṭavānaham|

XXXIII nāhamenaṁ pratyabhijñātavān iti satyaṁ kintu yo jale majjayituṁ māṁ prairayat sa evemāṁ kathāmakathayat yasyoparyyātmanam avatarantam avatiṣṭhantaṁca drakṣayasi saeva pavitre ātmani majjayiṣyati|

XXXIV avastannirīkṣyāyam īśvarasya tanaya iti pramaṇaṁ dadāmi|

XXXV pare'hani yohan dvābhyāṁ śiṣyābhyāṁ sārddheṁ tiṣṭhan

XXXVI yīṣuṁ gacchantāṁ vilokya gaditavān, īśvarasya meṣaśāvakaṁ paśyataṁ|

XXXVII imāṁ kathāṁ śrutvā dvau śiṣyau yīsoḥ paścād iyatuḥ|

XXXVIII tato yīṣuḥ parāvṛtya tau paścād āgacchantau dṛṣṭvā pṛṣṭavān yuvāṁ kiṁ gaveśayathaḥ? tāvapṛcchatāṁ he rabbi arthāt he guro bhavān kutra tiṣṭhati?

XXXIX tataḥ sovādit etya paśyataṁ| tato divasasya ṛṭiyapraharasya gatavāt tau taddinaṁ tasya saṅge'sthātāṁ|

XL yau dvau yohano vākyāṁ śrutvā yīsoḥ paścād āgamatāṁ tayoḥ śimonpitarasya bhrātā āndriyaḥ

XLI sa itvā prathamaṁ nijasodaraṁ śimonaṁ sāḁśātprāpya kathitavān vayaṁ khriṣṭam arthāt abhiṣiktapuraṣaṁ sāḁśātkṛtavantaḥ|

XLII paścāt sa taṁ yīsoḥ samīpam ānayat| tadā yīṣustaṁ dṛṣṭvāvadat tvāṁ yūnasaḥ putraḥ śimon kintu tvannāmadheyaṁ kaiphāḥ vā pitarah arthāt prastaro bhaviṣyati|

XLIII pare'hani yīṣau gālilāṁ gantuṁ niścitacetasi sati philipanāmanaṁ janaṁ sāḁśātprāpyāvocat mama paścād āgaccha|

XLIV baitsaidānāmi yasmin grāme pitarāndriyayorvāsa āsīt tasmin grāme tasya philipasya vasatirāsīt|

XLV paścāt philipo nithanelaṁ sāḁśātprāpyāvadat mūsā vyavasthā granthe bhaviṣyadvādināṁ grantheṣu ca yasyākhyānaṁ likhitamāste taṁ yūṣaphaḥ putraṁ nāsaratiyaṁ yīṣuṁ sāḁśād akārṣma vayaṁ|

XLVI tadā nithanel kathitavān nāsarannagarāta kiṁ kaściduttama utpantuṁ śaknoti? tataḥ philipo 'vocat etya paśya|

XLVII aparaṁca yīṣuḥ svasya samīpaṁ tam āgacchantāṁ dṛṣṭvā vyāḥṛtavān, paśyāyaṁ niṣkapaṭaḥ satya isrāyellokaḥ|

XLVIII tataḥ sovadaḥ, bhavān mām katham pratyabhijānāti? yīsuravādīt philipasya āhvānāt pūrvvaṁ yadā tvamuḍumbarasya tarormūle'sthāstadā tvāmadarśam|

XLIX nithanel acakathat, he guro bhavān nitāntam īśvarasya putrosi, bhavān isrāyelveṁśasya rājā|

L tato yīsu rvyāharat, tvāmuḍumbarasya pādapasya mūle dṛṣṭavānāhaṁ mamaitasmādvākyāt kim tvaṁ vyaśvasiḥ? etasmādapyāścaryyāṇi kāryyāṇi drakṣyasi|

LI anyaccāvādīd yuṣmānahaṁ yathārthaṁ vadāmi, itaḥ param mocite meghadvāre tasmānmanujasūnūnā īśvarasya dūtagaṇam avarohan-tamārohantaṅca drakṣyatha|

II

I anantaram trutiyadivase gālil pradeśiye kānnānāmnī nagare vivāha āsīt tatra ca yīśormātā tiṣṭhat|

II tasmai vivāhāya yīśustasya śiṣyāśca nimantritā āsan|

III tadanantaram drākṣārasasya nyūnatvād yīśormātā tamavadat eteṣāṁ drākṣāraso nāsti|

IV tadā sa tāmovocat he nāri mayā saha tava kim kāryyam? mama samaya idānīm nopatiṣṭhati|

V tatastasya mātā dāsānavocad ayaṁ yad vadati tadeva kuruta|

VI tasmin sthāne yihūdīyānām śucitvakaraṇavyavahārānusāreṇādhakaikajalā pāṣāṇamayāni ṣaḍvṛhatpātrāṇiāsan|

VII tadā yīśustān sarvvakalāśān jalaiḥ pūrayituṁ tānājñāpayat, tataste sarvvān kumbhānākarṇam jalaiḥ paryyapūrayan|

VIII atha tebhyaḥ kiñciduttāryya bhojyādhipāteḥsamīpaṁ netuṁ sa tānādiśat, te tadanayan|

IX aparāṅca tajjalaṁ katham drākṣāraso'bhavat tajjalavāhakādāsā jñātum śaktāḥ kintu tadbhojyādhipo jñātum nāśaknot tadavalihya varaṁ saṁmbodhyāvadata,

X lokāḥ prathamam uttamadrākṣārasam dadati taṣu yatheṣṭam pita-vatsu tasmā kiñcidanuttamaṅca dadati kintu tvamidānīm yāvāt utta-madrākṣārasam sthāpayasi|

XI itthaṁ yīśurgālilapradeśe āścaryyakārmma prārambha nijamahimānam prakāśayat tataḥ śiṣyāstasmin vyaśvasan|

XII tataḥ param sa nijamātrubhrātrussiṣyāiḥ sārddhm kapharnāhūmam āgamat kintu tatra bahūdināni ātiṣṭhat|

XIII tadanantaram yihūdīyānām nistārotsave nikaṭamāgate yīsu ryrirūśālam nagaram āgacchat|

XIV tato mandīrasya madhye gomeṣapārāvatavikrayiṇo vāñijakṣcopaviṣṭān vilokya

XV rajjubhiḥ kaśāṁ nirmmāya sarvvagomeṣādibhiḥ sārddham tān mandirād dūrīkṛtavān|

XVI vāñijām mudrādi vikīryya āsanāni nyūbjīkṛtya pārāvatavikrayibhyo'kathayad asmāt sthānāt sarvāṅyetāni nayata, mama pitugṛhaṁ vāñijyagṛhaṁ mā kārṣṭa|

XVII tasmāt tanmandirārtha udyogo yastu sa grasatīva mām| imām śāstrīyalipiṁ śiṣyāḥsamasmāran|

XVIII tataḥ param yihūdīyalokā yīṣimavadan tavamidṛśakarmmakaraṇāt kiṁ cihnamasmān darśayasi?

XIX tato yīṣustānavocad yuṣmābhire tasmin mandire nāsīte dinatraya-madhye'haṁ tad utthāpayiṣyāmi|

XX tadā yihūdiyā vyāhārṣuḥ, etasya mandirasa nirmmāṇena ṣaṭcatvāriṁśad vatsarā gatāḥ, tvaṁ kiṁ dinatrayamadhye tad utthāpayiṣyasi?

XXI kintu sa nijadeharūpamandire kathāmimām kathitavān|

XXII sa yadetādṛśaṁ gaditavān tacchiṣyāḥ śmaśānāt tadiyotthāne sati smṛtvā dharmmagranthe yīṣunoktakathāyām ca vyaśvasiṣuḥ|

XXIII anantaram nistārotsavasya bhojyasamaye yirūśālam nagare tatkrutāścaryyakarmmaṇi vilokya bahubhīstasya nāmani viśvasitaṁ|

XXIV kintu sa teṣāṁ ca teṣāṁ svam na samarpayat, yataḥ sa sarvvānavait|

XXV sa mānaveṣu kasyacit pramāṇam nāpekṣata yato manujānām madhye yadyadasti tattat sojānāt|

III

I nikadimanāmā yihūdīyānām adhipatiḥ phirūśi kṣaṇadāyām

II yīśaurabhyarṇam āvrajya vyāhārṣit, he guro bhavān īśvarād āgat eka upadeṣṭā, etad asmābhirjñāyate; yato bhavatā yānyāścaryyakarmmaṇi kriyante parameśvarasya sāhāyām vinā kenāpi tattatkarmmaṇi karttuṁ na śakyante|

III tadā yīśuruttaram dattavān tavāhaṁ yathārthataram vyāharāmi punarjanmani na sati kopi mānava īśvarasya rājyaṁ draṣṭuṁ na śaknoti|

IV tato nikadīmaḥ pratyavocat manujo vṛddho bhūtvā katham janīsyate? sa kiṁ puna rmātrrjatharam praviśya janituṁ śaknoti?

V yīśuravādīd yathārthataram ahaṁ kathayāmi manuje toyātmabhyām puna rna jāte sa īśvarasya rājyaṁ praveṣṭuṁ na śaknoti|

VI māṁśād yat jāyate tan māṁsameva tathātmano yo jāyate sa ātmaiva|

VII yuṣmābhiḥ puna rjanitavyam mamaitasyām kathāyām āścaryam mā mansthāḥ|

VIII sadāgatiryām diśamicchati tasyāmeva diśi vāti, tvaṁ tasya svanam śuṣoṣi kintu sa kuta āyāti kutra yāti vā kimāpi na jānāsi tadvād ātmanaḥ sakāśāt sarvveṣām manujānām janma bhavati|

IX tadā nikadīmaḥ pṛṣṭavān etat katham bhavituṁ śaknoti?

X yīṣuḥ pratyaktavān tvamīśvarāyelo gururbhūtvāpi kimetām kathām na vesi?

XI tubhyaṁ yathārtham kathayāmi, vyaṁ yad vidmastad vacmaḥ yaṁcca paśyāmastasyaiva sāksyaṁ dadmaḥ kintu yuṣmābhirasmākaṁ sāksitvaṁ na gr̥hyate|

XII etasya saṁśarasya kathāyām kathitāyām yadi yūyam na viśvasitha tarhi svargīyāyām kathāyām katham viśvasiṣyatha?

XIII yaḥ svarge'sti yaṁ ca svargād avārohat taṁ mānavatanayaṁ vinā kopi svargaṁ nārohat|

XIV aparāñca mūsā yathā prāntare sarpaṁ prothāpitavān manuṣyaputro'pi tathavotthāpitavyaḥ;

XV tasmād yaḥ kaścit tasmin viśvasiṣyati so'vināsyāḥ san anantāyuh prāpsyati|

XVI íśvara itthaṁ jagadadayata yat svamadvitīyaṁ tanayaṁ prādādāt tato yaḥ kaścīt tasmin viśvasiṣyati so'vināśyaḥ san anantāyuh prāpsyati|

XVII íśvaro jagato lokān daṇḍayitum svaputraṁ na preṣya tān paritrātum preṣitavān|

XVIII ataeva yaḥ kaścīt tasmin viśvasiti sa daṇḍārho na bhavati kintu yaḥ kaścīt tasmin na viśvasiti sa idānīmeva daṇḍārho bhavati,yataḥ sa íśvarasyādvitīyaputrasya nāmani pratyayaṁ na karoti|

XIX jagato madhye jyotiḥ prakāśata kintu manuṣyānām karmmaṇām dṛṣṭatvāt te jyotiṣopi timire prīyante etadeva daṇḍasya kāraṇām bhavati|

XX yaḥ kukarmma karoti tasyācārasya dṛṣṭatvāt sa jyotirṛtīyivā tanikaṭaṁ nāyāti;

XXI kintu yaḥ satkarmma karoti tasya sarvvāṇi karmmaṇiśvareṇa kṛtānti sathā prakāśate tadabhiprāyeṇa sa jyotiṣaḥ sannidhim āyāti|

XXII tataḥ param yīśuḥ śiṣyāiḥ sārddhaṁ yihūdiyadeśaṁ gatvā tatra sthitvā majjayitum ārabhata|

XXIII tadā śālam nagarasya samīpasthāyini ainan grāme bahutaratoy-asthiteṣṭatra yohan amajjayat tathā ca lokā āgatya tena majjitā abhavan|

XXIV tadā yohan kārayāṁ na baddhaḥ|

XXV aparāṅca śācakarmmaṇi yohānaḥ śiṣyāiḥ saha yihūdiyālokānām vivāde jāte, te yohānaḥ sannidhim gatvākathayan,

XXVI he guro yarddananadyāḥ pāre bhavatā sārddhaṁ ya āsīt yasmiṁśca bhavān sākṣyaṁ pradādāt paśyatu sopi majjayati sarvve tasya samīpaṁ yānti ca|

XXVII tadā yohan pratyavocad íśvareṇa na datte kopi manujaḥ kimāpi prāptum na śaknoti|

XXVIII ahaṁ abhiṣikto na bhavāmi kintu tadagre preṣitosmi yāmimām kathāṁ kathitavānāhaṁ tatra yūyaṁ sarvve sākṣiṇaḥ stha|

XXIX yo janaḥ kanyāṁ labhate sa eva varaḥ kintu varasya sannidhau daṇḍāyamānaṁ tasya yanmitraṁ tena varasya śabde śrute'tivāhlādyate mamāpi tadvad ānandasiddhirjātā|

XXX tena kramaśo varddhitavyaṁ kintu mayā hsitavyaṁ|

XXXI ya ūrdhvādāgacchat sa sarvveśāṁ mukhyo yaśca sāmsārād udapadyata sa sāmsārikaḥ sāmsāriyāṁ kathāṅca kathayati yastu svargādāgacchat sa sarvveśāṁ mukhyaḥ|

XXXII sa yadapaśyadaśṛṅocca tasminneva sākṣyaṁ dadāti tathāpi prāyaśaḥ kaścīt tasya sākṣyaṁ na gṛhlāti;

XXXIII kintu yo gṛhlāti sa íśvarasya satyavāditvaṁ mudrāṅgitaṁ karoti|

XXXIV íśvareṇa yaḥ preritaḥ saeva íśvariṣyakathāṁ kathayati yata íśvara ātmānaṁ tasmai aparimitam adadāt|

XXXV pitā putre snehaṁ kṛtvā tasya haste sarvvāṇi samarpitavān|

XXXVI yaḥ kaścīt putre viśvasiti sa evānantam paramāyuh prāpnoti kintu yaḥ kaścīt putre na viśvasiti sa paramāyuso darśanaṁ na prāpnoti kintvíśvarasya kopabhājanaṁ bhūtvā tiṣṭhati|

IV

I yīśuḥ svayaṁ nāmajjayat kevalaṁ tasya śiṣyā amajjayat kintu yohano'dhikaśiṣyān sa karoti majjayati ca,

II phirúśina imām vārttāmaśṛṅvan iti prabhuravagatyā

III yihūdiyadeśaṁ vihāya puna rgālilam āgat|

IV tataḥ śomironapradeśasya madyena tena gantavye sati

V yākūb nijaputrāya yūṣaphe yām bhūmim adadāt tatsamīpasthāyi śomironapradeśasya sukhār nāmnā vikhyātasya nagarasya sannidhāvupāsthāt|

VI tatra yākūbaḥ prahirāsīt; tadā dvitīyayāmavelāyām jātāyām sa mārge śramāpannastasya praheḥ pārśve upāviśāt|

VII etarhi kācit śomironīyā yoṣīt toyottolanārtham tatrāgamat

VIII tadā śiṣyāḥ khādyadravyāṇi kretuṁ nagaram agacchan|

IX yīśuḥ śomironīyām tāṁ yoṣitam vyāhārṣīt mahyaṁ kiñcit pānīyaṁ pātuṁ dehi| kintu śomironīyaiḥ sākaṁ yihūdiyalokā na vyavāharan tasmāddhetoḥ sākathayat śomironīyā yoṣitadahaṁ tvaṁ yihūdiyosi kathāṁ mattaḥ pānīyaṁ pātuṁ icchasi?

X tato yīśuravadad īśvarasya yaddānaṁ tatkiḍṛk pānīyaṁ pātuṁ mahyaṁ dehi ya itthaṁ tvām yācate sa vā ka iti cedajñāsyathāstarhi tamayāciṣyathāḥ sa ca tubhyamamṛtaṁ toyamadāsyat|

XI tadā sā śimantīnī bhāṣitavati, he maheccha prahīrgambhīro bhavato nīrottolanapātraṁ nāsti ca tasmāt tadamṛtaṁ kilālaṁ kutaḥ prāpsyasi?

XII yosmabhyam imamandhūm dadau, yasya ca parijanā gomeśādayaśca sarve'sya praheḥ pānīyaṁ papuretādṛśo yosmākaṁ pūrvvapuruṣo yākūb tasmādapi bhavān mahān kiṁ?

XIII tato yīśurakathayad idaṁ pānīyaṁ saḥ pivati sa punaṣṭṣārtto bhaviṣyati,

XIV kintu mayā dattaṁ pānīyaṁ yaḥ pivati sa punaḥ kadāpi ṭṣārtto na bhaviṣyati| mayā dattaṁ idaṁ toyāṁ tasyāntaḥ prasravaṇarūpaṁ bhūtvā anantāyuryāvat sroṣyati|

XV tadā sā vanitākathayat he maheccha tarhi mama punaḥ pīpāsā yathā na jāyate toyottolanāya yathātrāgamanāṁ na bhavati ca tadarthaṁ mahyaṁ tattoyaṁ dehi|

XVI tato yīśuravadadyāhi tava patimāhūya sthāne'trāgaccha|

XVII sā vāmāvadat mama patirnāsti| yīśuravadat mama patirnāstīti vākyāṁ bhadramavocaḥ|

XVIII yatastava pañca patayobhavan adhunā tu tvayā sārddhaṁ yastiṣṭhati sa tava bharttā na vākyamidam satyamavādīḥ|

XIX tadā sā mahilā gaditavati he maheccha bhavān eko bhaviṣyadvādīti buddhaṁ mayā|

XX asmākaṁ pitṛlokā etasmin śiloccaye'bhajanta, kintu bhavadbhirucyate yirūśālam nagare bhajanayogyāṁ sthānamāste|

XXI yīśuravocat he yoṣīt mama vākye viśvasiḥi yadā yūyaṁ kevalaśaile'smin vā yirūśālam nagare piturbhajānaṁ na kariṣyadhve kāla etādṛśa āyāti|

XXII yūyaṁ yaṁ bhajadhve taṁ na jānītha, kintu vayaṁ yaṁ bhajāmahe taṁ jānīmahe, yato yihūdiyalokānāṁ madhyāt paritṛṇāṁ jāyate|

XXIII kintu yadā satyabhaktā ātmanā satyarūpeṇa ca piturbhajānaṁ kariṣyante samaya etādṛśa āyāti, varam idānīmapi vidyate ; yata etādṛśo bhaktān pitā ceṣṭate|

XXIV īśvara ātmā; tatastasya ye bhaktāstaiḥ sa ātmanā satyarūpeṇa ca bhajanīyaḥ|

XXV tadā sā mahilāvādīt khriṣṭānāmnā vikhyāto'bhīkṣiktaḥ puruṣa āgamiṣyati jānāmi sa ca sarvvāḥ kathā asmān jñāpayiṣyati|

XXVI tato yīśuravadat tvayā sārddham kathanaṁ karomi yo'ham ahameva sa puruṣaḥ|

XXVII etasmin samaye śiṣyā āgatya tathā striyā sārddham tasya kathopakathane mahāścaryyam amanyanta tathāpi bhavān kimicchati? yadvā kimartham etayā sārddham kathāṁ kathayati? iti kopi nāpṛcchat|

XXVIII tataḥ paraṁ sā nārī kalaśaṁ sthāpayitvā nagaramadhyāṁ gatvā lokebh yokathāyad

XXIX ahaṁ yadyat karmākaraṁ tatsarvvaṁ mahyamakathayad etādṛśaṁ mānavamekam āgatya paśyata ru kim abhiṣikto na bhavati ?

XXX tataste nagarād bahirāgatya tātasya samīpam āyan|

XXXI etarhi śiṣyāḥ sādhayitvā taṁ vyāhārṣuḥ he guro bhavān kiñcid bhūktāṁ|

XXXII tataḥ sovadad yuṣmābhiryanna jñāyate tāḍṛśaṁ bhakṣyaṁ mamāste|

XXXIII tadā śiṣyāḥ parasparaṁ praṣṭum ārambhanta, kimasmai kopi kimapi bhakṣyamāṇīya dattavān?

XXXIV yīśuravocat matprerakasyābhimatānurūpakaraṇaṁ tasyaiva karmmasiddhikāraṇaṁca mama bhakṣyaṁ|

XXXV māsacatuṣṭaye jāte śasyakarttanāsamayo bhaviṣyatīti vākyāṁ yuṣmābhiḥ kiṁ nodyate? kintvahaṁ vadāmi, śira uttolya kṣetrāṇi prati nirīkṣya paśyata, idānīm karttanayogyāni śuklavarnaṇyabhavan|

XXXVI yaśchinatti sa vetanaṁ labhate anantāyuhṣvarūpaṁ śasyaṁ sa gṛhlāti ca, tenaiva vaptā chettā ca yugapad ānandataḥ|

XXXVII itthaṁ sati vapatyekaśchinatyanya iti vacanaṁ siddhyati|

XXXVIII yatra yūyaṁ na paryyaśrāmyata tāḍṛśaṁ śasyaṁ chettum yuṣmān prairayam anye janāḥparyyaśrāmyan yūyaṁ teṣāṁ śragasya phalam alabhadhvam|

XXXIX yasmin kāle yadyat karmākārṣaṁ tatsarvvaṁ sa mahyam akathayat tasyā vanitāyā idāṁ sāksyavākyaṁ śrutvā tannagaranivāsino bahavaḥ śomironīyalokā vyaśvasan|

XL tathā ca tasyāntike samupasthāya sveṣāṁ sannidhau katicid dināni sthātuṁ tasmin vinayam akurvāna tasmāt sa dinadvayaṁ tatsthāne nyavaṣṭat

XLI tatastasyopadeśena bahavo'pare viśvasya

XLII tāṁ yoṣānavadan kevalaṁ tava vākyaena pratīma iti na, kintu sa jagato'bhiṣiktastrātetī tasya kathāṁ śrutvā vayaṁ svayamevājñāsamaḥ|

XLIII svadeśe bhaviṣyadvaktuḥ satkāro nāstīti yadyapi yīśuḥ pramāṇaṁ datvākathayat

XLIV tathāpi divasadvayāt paraṁ sa tasmāt sthānād gālilāṁ gatavān|

XLV anantaṁ ye gālilī liyalokā utsave gatā utsavasamaye yirūśalam nagare tasya sarvvāḥ kriyā apaśyan te gālilam āgataṁ tam āgṛhlan|

XLVI tataḥ paraṁ yīśu ryaṣmin kānnānagare jalaṁ drākṣārasam ākarot tat sthānaṁ punaragāt| tasminneva samaye kasyacid rājasabhāstārya putraḥ kapharnāhūmapurī rogagrasta āsit|

XLVII sa yehūdīyadeśād yīśo rgālilāgamanavārttāṁ nīśamya tasya samīpaṁ gatvā prārthya vyāhṛtavān mama putrasya prāyeṇa kāla āsannaḥ bhavān āgatya taṁ svasthaṁ karotu|

XLVIII tadā yīśurakathayad āścaryyaṁ karma citraṁ cihnaṁ ca na dṛṣṭā yūyaṁ na pratyēṣyatha|

XLIX tataḥ sa sabhāsavadat he maheccha mama putre na mṛte bhavānāgacchatu|

^L yīṣustamavadad gaccha tava putro'jivīt tadā yīṣunoktavākye sa viśvasya gatavān|

^{LI} gamanakāle mārgamadhye dāsāstaṁ sāksātprāpyāvadan bhavataḥ putro'jivīt|

^{LII} tataḥ kaṁ kālamārabhya rogapratikārārambho jātā iti pṛṣṭe tairuktaṁ hyaḥ sārddhadāṇḍadvayādhikadvitīyayāme tasya jvaratyāgo'bhavat|

^{LIII} tadā yīṣustasmin kṣaṇe proktavān tava putro'jivīt pitā tadbuddhvā saparivāro vyaśvasīt|

^{LIV} yihūdīyadeśād āgatya gālīli yīsuretad dvitīyam āścaryakarmmakarot|

V

^I tataḥ paraṁ yihūdīyānām utsava upasthite yīṣu ryrīṣālamaṁ gatavān|

^{II} tasminnagare meṣanāmno dvārasya samīpe ibriyabhāṣayā baithesdā nāmnā piṣkariṇī pañcaghaṭṭayuktāsīt|

^{III} tasyāsteṣu ghaṭṭeṣu kilālakampanam apekṣya andhakhañcaśuṣkāṅgādayo bahavo rogiṇaḥ patantastiṣṭhanti sma|

^{IV} yato viśeṣakāle tasya saraso vāri svargīyadūta etyākampayat tatkilālakampanāt paraṁ yaḥ kaścīd rogi prathamam pānīyamavārohat sa eva tatkṣaṇād rogamukto'bhavat|

^V tadāṣṭātrimśadvarṣāni yāvad rogagrasta ekajanastasmin sthāne sthitavān|

^{VI} yīṣustaṁ śayitaṁ dṛṣṭvā bahukālikarogīti jñātvā vyāhṛtavān tvaṁ kiṁ svastho bubhūṣasi?

^{VII} tato rogi kathitavān he maheccha yadā kilālam kampate tadā mām puṣkariṇīm avarohayituṁ mama kopi nāsti, tasmān mama gamanakāle kaścīdanyo'gro gatvā avarohati|

^{VIII} tadā yīṣurakathayad uttiṣṭha, tava śayyāmuttolya gṛhītvā yāhi|

^{IX} sa tatkṣaṇāt svastho bhūtvā śayyāmuttolyādāya gatavān kintu taddīnam viśrāmavāraḥ|

^X tasmād yihūdīyāḥ svastham naraṁ vyāharan adya viśrāmavāre śayanīyamādāya na yātavyam|

^{XI} tataḥ sa pratyavocad yo mām svastham akārṣīt śayanīyam uttolyādāya yātuṁ mām sa evādiśat|

^{XII} tadā te'pṛcchan śayanīyam uttolyādāya yātuṁ ya ājñāpayat sa kaḥ?

^{XIII} kintu sa ka iti svasthibhūto nājanād yatastasmin sthāne janatāsattvād yīṣuḥ sthānāntaram āgamat|

^{XIV} tataḥ paraṁ yeṣu rmandire taṁ naraṁ sāksātprāpyākathayat paśyedānīm anāmāyo jātosi yathādhikā durdaśā na ghaṭate taddhetoḥ pāpam karmma punarmākārṣiḥ|

^{XV} tataḥ sa gatvā yihūdīyān avadad yīṣu rmām arogiṇam akārṣīt|

^{XVI} tato yīṣu rviśrāmavāre karmmedīṣāṁ kṛtavān iti heto rihūdīyāstaṁ tādayitvā hantum aceṣṭanta|

^{XVII} yīṣustānākhyat mama pitā yat kāryyaṁ karoti tadanurūpam ahamapi karoti|

XVIII tato yihūdiyāstaṁ hantum punarayatanta yato viśrāmavāraṁ nāmanyata tadeva kevalaṁ na adhikantu īśvaraṁ svapitaraṁ procyā svamapīśvaratulyaṁ kṛtavān|

XIX paścād yīśuravadad yuṣmānaḥaṁ yathārthataṁ vadāmi putraḥ pitaraṁ yadyat karma kurvantaṁ paśyati tadatiriktaṁ svecchātaḥ kimapi karma karttuṁ na śaknoti| pitā yat karoti putropi tadeva karoti|

XX pitā putre snehaṁ karoti tasmāt svayaṁ yadyat karma karoti tatsarvvaṁ putraṁ darśayati ; yathā ca yuṣmākaṁ āścaryyajñānaṁ janiṣyate tadarthaṁ itopi mahākarmaṁ taṁ darśayiṣyati|

XXI vastutastu pitā yathā pramitān utthāpya saživān karoti tadvat putropi yaṁ yaṁ icchati taṁ taṁ saživān karoti|

XXII sarvve pitaraṁ yathā satkurvanti tathā putramapi satkārayitum pitā svayaṁ kasyāpi vicāramakṛtvā sarvvavicārāṇāṁ bhāraṁ putre samarpitavān|

XXIII yaḥ putraṁ sat karoti sa tasya prerakamapi sat karoti|

XXIV yuṣmānaḥaṁ yathārthataṁ vadāmi yo jano mama vākyaṁ śrutvā matprerake viśvasiti sonantāyuh prāpnoti kadāpi daṇḍabājanaṁ na bhavati nidhanādutthāya paramāyuh prāpnoti|

XXV ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi yadā mṛtā īśvaraputrasya ninādaṁ śroṣyanti ye ca śroṣyanti te saživā bhaviṣyanti samaya etādṛśa āyāti varam idānīmapyupatiṣṭhati|

XXVI pitā yathā svayañjivī tathā putrāya svayañjivitvadhikāraṁ datavān|

XXVII sa manuṣyaputraḥ etasmāt kāraṇāt pitā daṇḍakaraṇādhikāramapi tasmin samarpitavān|

XXVIII etadarthe yūyam āścaryyaṁ na manyadhvaṁ yato yasmin samaye tasya ninādaṁ śrutvā śmaśānasthāḥ sarvve bahirāgamiṣyanti samaya etādṛśa upasthāsyati|

XXIX tasmād ye satkarmmaṇi kṛtavantasta utthāya āyuh prāpsyanti ye ca kukarmmaṇi kṛtavantasta utthāya daṇḍaṁ prāpsyanti|

XXX ahaṁ svayaṁ kimapi karttuṁ na śaknomi yathā śuṇomi tathā vicārayāmi mama vicāraṅca nyāyayaḥ yatohaṁ svīyābhīṣṭaṁ nehitvā matprerayituh pituriṣṭam ihe|

XXXI yadi svasmin svayaṁ sāksyaṁ dadāmi tarhi tatsāksyaṁ āgrāhyaṁ bhavati ;

XXXII kintu madarthe'paro janaḥ sāksyaṁ dadāti madarthe tasya yat sāksyaṁ tat satyam etadapyahaṁ jānāmi|

XXXIII yuṣmābhi ryohanaṁ prati lokeṣu preriteṣu sa satyakathāyāṁ sāksyamadadāt|

XXXIV mānuṣādahaṁ sāksyaṁ nopekṣe tathāpi yūyaṁ yathā paritrayadhve tadarthaṁ idaṁ vākyaṁ vadāmi|

XXXV yohan dedīpyamāno dīpa iva tejasvī sthitavān yūyam alpakālaṁ tasya dīptyānanditum samamanyadhvaṁ|

XXXVI kintu tatpramāṇādapi mama gurutaraṁ pramāṇaṁ vidyate pitā māṁ preṣya yadyat karma samāpayitum śaktimadadāt mayā kṛtaṁ tattat karmaṁ madarthe pramāṇaṁ dadāti|

XXXVII yaḥ pitā māṁ preritavān mopi madarthe pramāṇaṁ dadāti| tasya vākyaṁ yuṣmābhiḥ kadāpi na śrutaṁ tasya rūpaṅca na dṛṣṭaṁ

XXXVIII tasya vākyañca yuṣmākam antaḥ kadāpi sthānaṁ nāpnoti yataḥ sa yaṁ preṣitavān yūyaṁ tasmin na viśvasitha|

XXXIX dharmmapustakāni yūyam ālocayadhvaṁ tai rvākyaيرانantāyuh prāpsyāma iti yūyaṁ budhyadhve taddharmmapustakāni madarthe pramañāṁ dadati|

XL tathāpi yūyaṁ paramāyuhprāptaye mama saṁnidhim na jigamiṣatha|

XLI ahaṁ mānuṣebhyaḥ satkāraṁ na gṛhlāmi|

XLII ahaṁ yuṣmān jānāmi; yuṣmākamantara īśvaraprema nāsti|

XLIII ahaṁ nijapitu rnāmnāgatosmi tathāpi māṁ na gṛhlītha kintu kaścīd yadi svanāmnā samāgamiṣyati tarhi taṁ grahiṣyatha|

XLIV yūyam īśvarāt satkāraṁ na ciṣṭatvā kevalaṁ parasparaṁ satkāram ced ādadhvve tarhi kathaṁ viśvasituṁ śaknutha?

XLV putuḥ samīpe'haṁ yuṣmān apavadiṣyāmīti mā cintayata yasmin , yasmin yuṣmākaṁ viśvasaḥ saeva mūsā yuṣmān apavadati|

XLVI yadi yūyaṁ tasmin vyaśvasiṣyata tarhi mayyapi vyaśvasiṣyata, yat sa mayi likhitavān|

XLVII tato yadi tena likhitavāni na pratitha tarhi mama vākyaṁi kathaṁ pratyeṣyatha?

VI

I tataḥ paraṁ yīśu rgālil pradeśīyasya tiviriyānāmnaḥ sindhoḥ pāraṁ gatavān|

II tato vyādhimallokasvāsthyakaraṇarūpāni tasyāścaryyāni karmmaṇi dṛṣṭvā bahavo janāstatpaścād agacchan|

III tato yīśuḥ parvvatamāruhya tatra śiṣyāiḥ sākam|

IV tasmin samaya nistārotsavanāṁni yihūdiyānāma utsava upasthite

V yīśu rnetre uttolya bahulokān svasamīpāgatān vilokya phili- paṁ pṛṣṭavān eteṣāṁ bhojanāya bhojadravayāni vayaṁ kutra kretuṁ śakrumaḥ?

VI vākyaṁidaṁ tasya parikṣārtham avādīt kintu yat kariṣyati tat svayam ajānāt|

VII philipaḥ pratyavocat eteṣāṁ ekaiko yadyalpaṁ alpaṁ prāpnoti tarhi mudrāpādadvīsatena kṛitapūpā api nyūnā bhaviṣyanti|

VIII śimon pitarasya bhrātā āndriyākhyāḥ śiṣyāṇameko vyāhṛtavān

IX atra kasyacid bālakasya samīpe pañca yāvapūpāḥ kṣudramatsyadvayañca santi kintu lokānām etāvātām madhye taiḥ kiṁ bhaviṣyati?

X paścād yīśuravadat lokānupaveśayata tatra bahuyavasasattvāt pañcasahastrebhyo nyūnā adhikā vā puruṣā bhūmyām upāviśan|

XI tato yīśustān pūpānādāya īśvarasya guṇān kīrttayitvā śiṣyeṣu samārpayat tataste tebhya upaviṣṭalokebhyaḥ pūpān yatheṣṭamatsyañca prāduḥ|

XII teṣu trpṭeṣu sa tānavocad eteṣāṁ kiñcidapi yathā nāpacīyate tathā sarvvāṅyavaśiṣṭāni saṁgṛhlīta|

XIII tataḥ sarvveṣāṁ bhojanāt paraṁ te teṣāṁ pañcānām yāvapūpānām avāśiṣṭānyakhilāni saṁgṛhya dvādaśaḍallakān apūrayan|

XIV aparaṁ yīsoṛetādṛśīm āścaryyakriyāṁ dṛṣṭvā lokā mitho vak-
tumārebhire jagati yasyāgamaṁ bhaviṣyati sa evāyam avaśyaṁ
bhaviṣyadvaktā|

XV ataeva lokā āgatya tamākramya rājānaṁ kariṣyanti yīṣusteṣāṁ
idr̥śāṁ mānaṁ vijñāya punaśca parvvatam ekākī gatavān|

XVI sāyaṁkāla upasthite śiṣyā jaladhitaṁ vrajitvā nāvamāruhya na-
garadiśi sindhau vāhayitvāgaman|

XVII tasmīn samaye timira upātiṣṭhat kintu yīṣusteṣāṁ samīpaṁ
nāgacchat|

XVIII tadā prabalapavanavahanāt sāgare mahātaraṅgo bhavitum
ārebhe|

XIX tataste vāhayitvā dvitrān krośān gatāḥ paścād yīṣuṁ jaladherupari
padbhyāṁ vrajantaṁ naukāntikam āgacchantaṁ vilokya trāsayuktā
abhavan

XX kintu sa tānukttavān ayamahaṁ mā bhaiṣṭa|

XXI tadā te taṁ svairāṁ nāvi gṛhītavantaḥ tadā tatkṣaṇād uddiṣṭasthāne
naurupāsthāt|

XXII yayā nāvā śiṣyā agacchan tadanyā kāpi naukā tasmīn sthāne nāsīt
tato yīṣuḥ śiṣyāiḥ sākaṁ nāgamat kevalāḥ śiṣyā agaman etat pārasthā
lokā jñātavantaḥ|

XXIII kintu tataḥ paraṁ prabhu ryatra īśvarasya guṇān anukīrttya lokān
pūpān abhojayat tatsthānasya samīpasthativiriyāyā aparāstaraṅgaya
āgaman|

XXIV yīṣustatra nāsti śiṣyā api tatra nā santi lokā iti vijñāya yīṣuṁ
gaveṣayitum taraṇibhiḥ kapharṇāhūm puraṁ gatāḥ|

XXV tataste saritpateḥ pāre taṁ sāksāt prāpya prāvocan he guro bhavān
atra sthāne kadāgamat?

XXVI tadā yīṣustān pratyavādīd yuṣmānaḥ yathārthataṁ
vadāmi āścaryyakarmmadarśanāddheto rna kintu pūpabhojanāt tena
tr̥ptatvāṅca mām gaveṣayatha|

XXVII kṣayaṇīyabhakṣyārthaṁ mā śrāmiṣṭa kintvantāyurbhakṣyārthaṁ
śrāmyata, tasmāt tādr̥śāṁ bhakṣyaṁ manujaputro yuṣmābhyaṁ dāsyati;
tasmīn tāta īśvaraḥ pramaṇāṁ prādāt|

XXVIII tadā te'pṛcchan īśvarābhimataṁ karmma karttum asmābhiḥ kiṁ
kartavyaṁ?

XXIX tato yīṣuravadad īśvaro yaṁ prairayat tasmīn viśvasanam
īśvarābhimataṁ karmma|

XXX tadā te vyāharan bhavatā kiṁ lakṣaṇāṁ darśitaṁ yaddṛṣṭvā bhavati
viśvasiṣyāmaḥ? tvayā kiṁ karmma kṛtaṁ?

XXXI asmākaṁ pūrvvapuruṣā mahāprāntare mānnāṁ bhoktum prāpuḥ
yathā lipirāste| svargīyaṇi tu bhakṣyāṇi pradadau parameśvaraḥ|

XXXII tadā yīṣuravadad ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi mūsā
yuṣmābhyaṁ svargīyaṁ bhakṣyaṁ nādāt kintu mama pitā yuṣmābhyaṁ
svargīyaṁ paramāṁ bhakṣyaṁ dadāti|

XXXIII yaḥ svargādavaruhya jagate jīvanaṁ dadāti sa
īśvaradattabhakṣyarūpaḥ|

XXXIV tadā te prāvocan he prabho bhakṣyamidaṁ nityamasmābhyaṁ
dadātu|

XXXV yīsuravadad ahameva jīvanarūpaṁ bhakṣyaṁ yo jano mama sannidhim āgacchati sa jātu kṣudhārtto na bhaviṣyati, tathā yo jano māṁ pratyeti sa jātu tṛṣārtto na bhaviṣyati|

XXXVI māṁ drṣṭvāpi yūyaṁ na viśvasitha yuṣmānaham ityavocaṁ|

XXXVII pitā mahyaṁ yāvato lokānadadāt te sarvva eva mamāntikam āgamiṣyanti yaḥ kaścicca mama sannidhim āyāsyati taṁ kenāpi prakāreṇa na dūrīkariṣyāmi|

XXXVIII nijābhimateṁ sādhayituṁ na hi kintu prerayiturabhimateṁ sādhayituṁ svargād āgatosmi|

XXXIX sa yān yān lokān mahyamadadāt teṣāmekamapi na hārayitvā śeṣadine sarvvanāham utthāpayāmi idam matprerayitūḥ piturabhimateṁ|

XL yaḥ kaścīn mānavasutaṁ vilokya viśvasiti sa śeṣadine mayotthāpitāḥ san anantāyūḥ prāpsyati iti matprerakasyābhimateṁ|

XLI tadā svargād yad bhakṣyam avārohat tad bhakṣyam ahameva yihūdiyalokāstasyaitad vākye vivadamānā vaktumārebhire

XLII yūṣaphaḥ putro yīsu ryasya mātāpitarau vayaṁ jānīma eṣa kiṁ saeva na? tarhi svargād avāroham iti vākyaṁ kathaṁ vakti?

XLIII tadā yīstūn pratyavadat parasparaṁ mā vivadadhvaṁ

XLIV matprerakeṇa pitrā nākṣṭhāḥ kopi jano mamāntikam āyātuṁ na śaknoti kintvāgataṁ janaṁ carame'hni prothāpayiṣyāmi|

XLV te sarvva īsvareṇa śikṣitā bhaviṣyanti bhaviṣyadvādinām grantheṣu lipiritthamāste ato yaḥ kaścīt pitūḥ sakāśāt śrutvā śikṣate sa eva mama samīpam āgamiṣyati|

XLVI ya īsvarād ajāyata taṁ vinā kopi manuṣyo janakaṁ nādarśat kevalaḥ saeva tātam adrākṣīt|

XLVII ahaṁ yuṣmān yathārthataṁ vadāmi yo jano mayi viśvāsaṁ karoti sonantāyūḥ prāpnoti|

XLVIII ahameva tajjīvanabhakṣyaṁ|

XLIX yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣā mahāprāntare mannābhakṣyaṁ bhūkttāpi mṛtāḥ

L kintu yadbhakṣyaṁ svargādāgacchat tad yadi kaścīd bhūktte tarhi sa na mriyate|

LI yajjīvanabhakṣyaṁ svargādāgacchat sohameva idam bhakṣyaṁ yo jano bhūktte sa nityajīvi bhaviṣyati| punaśca jagato jīvanārthamaḥaṁ yat svakīyapiṣitaṁ dāsyāmi tadeva mayā vitaritaṁ bhakṣyam|

LII tasmād yihūdiyāḥ paraṣparaṁ vivadamānā vaktumārebhire eṣa bhojanārtham svīyaṁ palalaṁ kathaṁ asmabhyaṁ dāsyati?

LIII tadā yīstūn āvocad yuṣmānaḥaṁ yathārthataṁ vadāmi manuṣyaputrasyāmiṣe yuṣmābhi rna bhūktte tasya rudhire ca na pīte jīvanena sārddhaṁ yuṣmākaṁ sambandho nāsti|

LIV yo mamāmiṣaṁ svādāti mama sudhiraṅca pivati sonantāyūḥ prāpnoti tataḥ śeṣe'hni tamahaṁ utthāpayiṣyāmi|

LV yato mādiyamāmiṣaṁ paramaṁ bhakṣyaṁ tathā mādiyaṁ śoṇitaṁ paramaṁ peyaṁ|

LVI yo jano mādiyaṁ palalaṁ svādāti mādiyaṁ rudhiraṅca pivati sa mayi vasati tasminnaḥaṁca vasāmi|

LVII matprerayitrā jīvatā tātena yathāhaṁ jīvāmi tadvad yaḥ kaścīn māmatti sopi mayā jīviṣyati|

LVIII yadbhakṣyaṁ svargādāgacchat tadidaṁ yanmānām svāditvā
yuṣmākaṁ pitaro'mriyanta tādrśam idaṁ bhakṣyaṁ na bhavati idaṁ
bhakṣyaṁ yo bhakṣati sa nityaṁ jīviṣyati|

LIX yadā kapharnāhūm puryaṁ bhajanagehe upādiśat tadā kathā etā
akathayat|

LX tadetthaṁ śrutvā tasya śiṣyānām aneke parasparam akathayan idaṁ
gāḍhaṁ vākyam vākyamīdrśam kaḥ śrotuṁ śakruyāt?

LXI kintu yīśuḥ śiṣyānām itthaṁ vivādaṁ svacitte vijñāya kathitavān
idaṁ vākyam kiṁ yuṣmākaṁ vighnaṁ janayati?

LXII yadi manujasutaṁ pūrvvavāsasthānam ūrdvvaṁ gacchantam
paśyatha tarhi kiṁ bhaviṣyati?

LXIII ātmaiva jīvanadāyakaḥ vapu rniṣphalaṁ yuṣmabhyamaham yāni
vacāmsi kathayāmi tānyātmā jivanañca|

LXIV kintu yuṣmākaṁ madhye kecana aviśvāsinaḥ santi ke ke na
viśvasanti ko vā taṁ parakareṣu samarpayīṣyati tān yīśurāprathamād
vetti|

LXV aparamapi kathitavān asmāt kāraṇād akathayaṁ pituḥ sakāśāt
śaktimaprāpya kopi mamāntikam āgantuṁ na śaknoti|

LXVI atkāle'neke śiṣyā vyāghruṭya tena sārddhaṁ puna rnāgacchan|

LXVII tadā yīśu rdvādaśaśiṣyān ukttavān yūyamapi kiṁ yāsyatha?

LXVIII tataḥ śimon pitaraḥ pratyavocat he prabho kasyābhyarnaṁ
gamiṣyāmaḥ?

LXIX anantajīvanadāyinyo yāḥ kathāstāstavaiva| bhavān
amareśvarasyābhiṣikttaputra iti viśvasya niścitaṁ jānīmaḥ|

LXX tadā yīśuravadat kimahaṁ yuṣmākaṁ dvādaśajanān manonītān na
kṛtavān? kintu yuṣmākaṁ madhyepi kaścideko vighnakārī vidyate|

LXXI imāṁ kathāṁ sa śimonaḥ putram iṣkarīyotiyaṁ yihūdām uddiśya
kathitavān yato dvādaśānām madhye gaṇitaḥ sa taṁ parakareṣu samar-
payīṣyati|

VII

I tataḥ paraṁ yihūdīyalokāstaṁ hantuṁ samaihanta tasmād yīśu
ryihūdāpradeśe paryyaṭituṁ necchan gālil pradeśe paryyaṭituṁ
prārabhata|

II kintu tasmin samaye yihūdīyānām dūṣyavāsanāmotsava upasthite

III tasya bhrātarastam avadan yāni karmṇāni tvayā kriyante tāni yathā
tava śiṣyāḥ paśyanti tadarthaṁ tvamitaḥ sthānād yihūdīyadeśam vraja|

IV yāḥ kaścit svayam pracikāśiṣati sa kadāpi guptaṁ karmma na karoti
yadīdrśam karmma karoṣi tarhi jagati nijaṁ paricāyaya|

V yatastasya bhrātaropi taṁ na viśvasanti|

VI tadā yīśustān avocat mama samaya idānīm nopatiṣṭhati kintu
yuṣmākaṁ samayaḥ satatam upatiṣṭhati|

VII jagato lokā yuṣmān ṛṭiyituṁ na śakruvanti kintu māmeva ṛṭiyante
yatasteṣāṁ karmṇāni duṣṭāni tatra sāḥṣyamidam ahaṁ dadāmi|

VIII ataeva yūyam utsave'smin yāta nāham idānīm asminnutsave yāmi
yato mama samaya idānīm na sampūrṇaḥ|

IX iti vākyam ukttvā sa gālilī sthitavān

X kintu tasya bhrātrṣu tatra prasthiteṣu satsu so'prakaṭa utsavam
agacchat|

XI anantaram utsavam upasthitā yihūdīyāstam mṛgayitvāpṛcchan sa kutra?

XII tato lokānām madhye tasmin nānāvīdhā vivādā bhavitum ārabdhavantaḥ| kecid avocan sa uttamaḥ puruṣaḥ kecid avocan na tathā varam lokānām bhramaṁ janayati|

XIII kintu yihūdīyānām bhayāt kopi tasya pakṣe spaṣṭam nākathayat|

XIV tataḥ param utsavasya madhyasamaye yīśu rmandiram gatvā samu-
padiśati sma|

XV tato yihūdīyā lokā āścaryyam jñātvākathayan eṣā mānuṣo nādhīyā
katham eṭādr̥ṣo vidvānabhūt?

XVI tadā yīśuḥ pratyavocad upadeśoyam na mama kintu yo mām
preṣitavān tasya|

XVII yo jano nideśam tasya grahīṣyati mamopadeśo matto bhavati kim
īśvarād bhavati sa ganastajjñātuṁ śakṣyati|

XVIII yo janaḥ svataḥ kathayati sa svīyam gauravam ihate kintu yaḥ
prerayitu rgauravam ihate sa satyavādī tasmin kopyadharmmo nāsti|

XXIX mūsā yuṣmabhyam vyavasthāgrantham kim nādadāt? kintu
yuṣmākam kopi tām vyavasthām na samācarati| mām hantum kuto
yatadhve?

XX tadā lokā avadan tvam bhūtagrastastvām hantum ko yatate?

XXI tato yīśuravocad ekaṁ karmma mayākāri tasmād yūyam sarvva
mahāścaryyam manyadhve|

XXII mūsā yuṣmabhyam tvakchedavidhim pradadau sa mūsāto na jātaḥ
kintu piṭṛpuruṣebhyo jātaḥ tena viśrāmavāre'pi mānuṣānām tvakchedam
kurutha|

XXIII ataeva viśrāmavāre manuṣyānām tvakchede kṛte yadi
mūsavyavasthāmaṅganam na bhavati tarhi mayā viśrāmavāre mānuṣaḥ
sampsūrarupeṇa svastho'kāri tatkāraṇād yūyam kim mahyam kupyatha?

XXIV sapakṣapātaṁ vicāramakṛtvā nyāyām vicāram kuruta|

XXV tadā yirūśalam nivāsinaḥ katipayajanā akathayan ime yam hantum
ceṣtante sa evāyam kim na?

XXVI kintu paśyata nirbhayaḥ san kathām kathayati tathāpi kimapi a
vadantye ayamevābhiṣikto bhavātīti niścitam kimadhipatayo jānanti?

XXVII manujoyam kasmādāgamad iti vayam jānomah kintvabhiṣikta
āgate sa kasmādāgatavān iti kopi jñātuṁ na śakṣyati|

XXVIII tadā yīśu rmadhyemandiram upadiśan uccaiḥkaram uktvān
yūyam kim mām jānītha? kasmācāgatosmi tadapi kim jānītha? nāham
svata āgatosmi kintu yaḥ satyavādī saeva mām preṣitavān yūyam tam na
jānītha|

XXIX tamahaṁ jāne tenāham prerita agatosmi|

XXX tasmād yihūdīyāstam dharttum udyatāstathāpi kopi tasya gātre
hastam nārpayad yato hetostad tasya samayo nopatiṣṭhati|

XXXI kintu bahavo lokāstasmin viśvasya kathitavānto'bhīṣikttapurūṣa
āgatya mānuṣasyāsyā kriyābhyaḥ kim adhikā āścaryyāḥ kriyāḥ
kariṣyati?

XXXII tataḥ param lokāstasmin ittham vivadante phirūśinaḥ
pradhānyājakānceti śrutavantastaṁ dhṛtvā netuṁ padātigaṇam
preṣayāmāsuḥ|

XXXIII tato yīśuravadad aham alpadināni yuṣmābhiḥ sārddham sthitvā
matprerayituḥ samīpam yāsyāmi|

XXXIV mām mṛgayaiṣyadhve kintūddeśaṁ na lapsyadhve ratra sthāsyāmi tatra yūyaṁ gantuṁ na śakṣyatha|

XXXV tadā yihūdiyāḥ parasparaṁ vakttumārebhire asyoddeśaṁ na prāpsyāma etādṛśaṁ kiṁ sthānaṁ yāsyati? bhinnadeśe vikirṇānām yihūdiyānām sannidhim eṣa gatvā tān upadekṣyati kiṁ?

XXXVI no cet mām gaveṣaiṣyatha kintūddeśaṁ na prāpsyatha eṣa kodṛśaṁ vākyamidam vadati?

XXXVII anantaram utsavasya carame'hani arthāt pradhānadine yīsuruttiṣṭhan ucchaiḥkāram āhvayan uditavān yadi kaścit tṛṣārtto bhavati tarhi mamāntikam āgatyā pivatu|

XXXVIII yaḥ kaścinmayi viśvasiti dharmmagranthasya vacanānusāreṇa tasyābhyantarato'mṛtatoyasya srotāmsi nirgamiṣyanti|

XXXIX ye tasmin viśvasanti ta ātmānaṁ prāpsyantityarthe sa idaṁ vākyam vyāhrtavān etatkālaṁ yāvad yīsu rvibhavaṁ na prāptastasmāt pavitra ātmā nādīyata|

XL etām vāṇīm śrutvā bahavo lokā avadan ayameva niścitaṁ sa bhaviṣyadvādi|

XLI kecid akathayan eṣaeva sobhiṣikṭtaḥ kintu kecid avadan sobhiṣikṭtaḥ kiṁ gālil pradeśe janiṣyate?

XLII sobhiṣikṭto dāyūdo vaṁṣe dāyūdo janmasthāne baitlehami pattane janiṣyate dharmmagranthe kimittḥaṁ likhitaṁ nāsti?

XLIII itthaṁ tasmin lokānām bhinnavākyatā jātā|

XLIV katipayalokāstaṁ dharttum aicchan tathāpi tadvapuṣi kopi hastaṁ nārpayat|

XLV anantaraṁ pādātigane pradhānayājakānām phirūśināñca samīpamāgatavati te tān aprcchan kuto hetostaṁ nānayata?

XLVI tadā padātayaḥ pratyavadan sa mānava iva kopi kadāpi nopādiśat|

XLVII tataḥ phirūśinaḥ prāvocan yūyamapi kimabhrāmiṣṭa?

XLVIII adhipatūnām phirūśināñca kopi kiṁ tasmin vyaśvasit?

XLIX ye śāstraṁ na jānanti ta ime'dhamalokāeva śāpagrastāḥ|

L tadā nikadīmanām teṣameko yaḥ kṣaṇadāyām yīsoḥ sannidhim agāt sa ukttavān

LI tasya vākye na śrute karmmaṇi ca na vidite 'smākaṁ vyavasthā kiṁ kañcana manujaṁ doṣikaroti?

LII tataste vyāharan tvamapi kiṁ gālilīyalokaḥ? vivicya paśya galili kopi bhaviṣyadvādi notpadyate|

LIII tataḥ paraṁ sarvve svaṁ svaṁ gṛhaṁ gatāḥ kintu yīsu rjaitu-nanāmānaṁ śiloccayaṁ gatavān|

VIII

I pratyūse yīsuḥ panarmandiram āgacchat

II tataḥ sarvveṣu lokeṣu tasya samīpa āgateṣu sa upaviśya tān upadeṣṭum ārabhata|

III tadā adhyāpakāḥ phirūśinañca vyabhicārakarmmaṇi dhṛtaṁ striyamekām āniya sarvveṣāṁ madhye sthāpayitvā vyāharan

IV he guro yoṣitam imām vyabhicārakarmma kurvvānām lokā dhṛtavantaḥ|

V etādṛśalokāḥ pāṣāṅghātena hantavyā iti vid-hirmūsavyavasthāgranthe likhītosti kintu bhavān kimādiśati?

VI te tamapavaditum̄ parikṣābhīprāyeṇa vākyaamidam apr̄cchan kintu sa prahvībhūya bhūmāvaṅgalyā lekhitum̄ ārabhata|

VII tatastaiḥ punaḥ punaḥ pṛṣṭa utthāya kathitavān yuṣmākaṁ madhye yo jano niraparādhi saeva prathamam enām paśānenāhantu|

VIII paścāt sa punaśca prahvībhūya bhūmau lekhitum̄ ārabhata|

IX tām kathāṁ śrutvā te svasvamanasi prabodhaṁ prāpya jyeṣṭhānukramaṁ ekaikaśaḥ sarve bahiragacchan tato yīsurekāki tayaktobhavat madhyasthāne daṇḍāyamānā sā yoṣā ca sthitā|

X tatpaścād yīsurutthāya tām vanitām vinā kamapyaparaṁ na vilokya pṛṣṭavān he vāme tavāpavādakāḥ kutra? kopi tvām kim na daṇḍayati?

XI sāvadat he mahecca kopi na tadā yīsuravocat nāhamapi daṇḍayāmi yāhi punaḥ pāpaṁ mākārṣiḥ|

XII tato yīsuḥ punarapi lokebhya itthaṁ kathayitum̄ ārabhata jagatohaṁ jyotiḥsvarūpo yaḥ kaścin matpaścāda gacchati sa timire na bhramitvā jīvanarūpām̄ diptim̄ prāpsyati|

XIII tataḥ phirūśino'vādiṣustvaṁ svārthe svayaṁ sāksyaṁ dadāsi tasmāt tava sāksyaṁ grāhyaṁ na bhavati|

XIV tadā yīsuḥ pratyuditavān yadyapi svārthe'haṁ svayaṁ sāksyaṁ dadāmi tathāpi mat sāksyaṁ grāhyaṁ yasmād ahaṁ kuta āgatosmi kva yāmi ca tadahaṁ jānāmi kintu kuta āgatosmi kutra gacchāmi ca tad yūyaṁ na jānītha|

XV yūyaṁ laukikaṁ vicārayatha nāhaṁ kimapi vicārayāmi|

XVI kintu yadi vicārayāmi tarhi mama vicāro grahītavyo yatoham ekāki nāsmi prerayitā pitā mayā saha vidyate|

XVII dvayo rjanayoḥ sāksyaṁ grahaṇīyaṁ bhavatīti yuṣmākaṁ vyavasthāgranthe likhitamasti|

XVIII ahaṁ svārthe svayaṁ sāksitvaṁ dadāmi yaśca mama tāto mām preritavān sopi madarthe sāksyaṁ dadāti|

XIX tadā te'p̄cchan tava tātaḥ kutra? tato yīsuḥ pratyavādīd yūyaṁ mām na jānītha matpitarāñca na jānītha yadi mām akṣāsyata tarhi mama tātamapyakṣāsyata|

XX yīsu rmandira upadiśya bhaṇḍāgāre kathā etā akathayat tathāpi taṁ prati kopi karaṁ nodatolayat|

XXI tataḥ paraṁ yīsuḥ punaruditavān adhunāhaṁ gacchāmi yūyaṁ mām gaveṣayiśyatha kintu nijaiḥ pāpai rmarīśyatha yat sthānam ahaṁ yāsyāmi tat sthānam yūyaṁ yātum̄ na sāksyatha|

XXII tadā yihūdīyāḥ prāvocan kimayam ātmaghātaṁ kariśyati? yato yat sthānam ahaṁ yāsyāmi tat sthānam yūyaṁ yātum̄ na sāksyatha iti vākyaṁ bravīti|

XXIII tato yīsustebyaḥ kathitavān yūyam adhaḥsthānīyā lokā ahaṁ ūrdvasthanīyaḥ yūyam etajagatsambandhīyā ahaṁ etajagatsambandhīyo na|

XXIV tasmāt kathitavān yūyaṁ nijaiḥ pāpai rmarīśyatha yatoham sa pumān iti yadi na viśvasitha tarhi nijaiḥ pāpai rmarīśyatha|

XXV tadā te 'p̄cchan kastvaṁ? tato yīsuḥ kathitavān yuṣmākaṁ sannidhau yasya prastāvam̄ ā prathamāt karom̄ saeva puruṣohaṁ|

XXVI yuṣmāsu mayā bahuvākyaṁ vaktavyaṁ vicārayitavyaṅca kintu matprerayitā satyavādī tasya samīpe yadahaṁ śrutavān tadeva jagate kathayāmi|

XXVII kintu sa janake vākyamidaṁ prokttavān iti te nābudhyanta|

XXVIII tato yīśurakathayad yadā manuṣyaputram ūrdvva
uthāpayiṣyatha tadāhaṁ sa punān kevalaḥ svayaṁ kimapi karmma na
karomi kintu tāto yathā śikṣayati tadanusāreṇa vākyamidaṁ vadāmīti
ca yūyaṁ jñātuṁ śakṣyatha|

XXX matprerayitā pitā mām ekākinaṁ na tyajati sa mayā sārddhaṁ
tiṣṭhati yatohaṁ tadabhimataṁ karmma sadā karomi|

XXX tadā tasyaitāni vākyāni śrutvā bahuvastāsmin vyaśvasan|

XXXI ye yihūdiyā vyaśvasan yīśustebhyo'kathayat

XXXII mama vākye yadi yūyam āsthān kurutha tarhi mama śiṣyā bhūtvā
satyatvaṁ jñāsyatha tataḥ satyatayā yuṣmākaṁ mokṣo bhaviṣyati|

XXXIII tadā te pratyavādiṣuḥ vayam ibrahīmo vaṁśaḥ kadāpi kasyāpi
dāśa na jātastarhi yuṣmākaṁ mukkti rbhaviṣyatīti vākyam katham
bravīsi?

XXXIV tadā yīśuḥ pratyavadad yuṣmānahaṁ yathārthataraṁ vadāmi yaḥ
pāpaṁ karoti sa pāpasya dāsaḥ|

XXXV dāsaśca nīrantaraṁ niveśane na tiṣṭhati kintu putro nīrantaraṁ
tiṣṭhati|

XXXVI ataḥ putro yadi yuṣmān mocayati tarhi nītantameva mukttā
bhaviṣyatha|

XXXVII yuyam ibrahīmo vaṁśa ityahaṁ jānāmi kintu mama kathā
yuṣmākaṁ antaḥkaraṇeṣu sthānaṁ na prāpnuvanti tasmāddheto rmām
hantum ihadhve|

XXXVIII ahaṁ svapituḥ samīpe yadapaśyaṁ tadeva kathayāmi tathā
yūyamapi svapituḥ samīpe yadapaśyata tadeva kurudhve|

XXXIX tadā te pratyavocan ibrahīm asmākaṁ pitā tato yīśurakathayad
yadi yūyam ibrahīmaḥ santānā abhaviṣyata tarhi ibrahīma ācāraṇavad
ācariṣyata|

XL īśvarasya mukhāt satyaṁ vākyam śrutvā yuṣmān jñāpayāmi yohaṁ
taṁ mām hantuṁ ceṣṭadhve ibrahīm etādṛśaṁ karmma na cakāra|

XLI yūyaṁ svasvapituḥ karmmaṇi kurutha tadā tairuktaṁ na vayaṁ
jārajātā asmākaṁ ekaeva pitāsti sa eśvaraḥ

XLII tato yīśunā kathitam īśvaro yadi yuṣmākaṁ tātobhaviṣyat tarhi
yūyaṁ mayi premākariṣyata yatohaṁ īśvarānīrgatyāgatosmi svato
nāgatohaṁ sa mām prāhiṇot|

XLIII yūyaṁ mama vākyamidaṁ na budhyadhve kutaḥ? yato yūyaṁ
mamopadeśaṁ soḍhuraṁ na śaknutha|

XLIV yūyaṁ śaitān pituḥ santānā etasmād yuṣmākaṁ pīturabhiḷaṣaṁ
pūrayatha sa ā prathamāt narahātī tadantaḥ satyatvasya leśopi nāsti
kāraṇādantaḥ sa satyatāyām nātiṣṭhat sa yadā mṛṣā kathayati tadā
nijasvabhāvānusāreṇaiva kathayati yato sa mṛṣābhāṣi mṛṣotpādakaśca|

XLV ahaṁ tathyavākyam vadāmi kāraṇādasmaḍ yūyaṁ mām na
pratītha|

XLVI mayi pāpamastīti pramāṇaṁ yuṣmākaṁ ko dātuṁ śaknoti? yadya-
haṁ tathyavākyam vadāmi tarhi kuto mām na pratītha?

XLVII yaḥ kaścana īśvariyo lokaḥ sa īśvariyaḥ kathayāṁ mano nidhatte
yūyam īśvariyaḥ lokaḥ na bhavatha tannidānāt tatra na manāmsi nidhadve|

XLVIII tadā yihūdiyāḥ pratyavādiṣuḥ tvamekaḥ śomironīyo
bhūtagraśtaśca vayaṁ kimidaṁ bhadrāṁ nāvādiṣma?

XLIX tato yīśuḥ pratyavādīt nāhaṁ bhūtagrastaḥ kintu nijatātaṁ samanye tasmād yūyaṁ mām apamanyadhve|

L ahaṁ svasukhyātiṁ na ceṣṭe kintu ceṣṭitā vicārayitā cāpara eka āste|

LI ahaṁ yuṣmabhyam atīva yathārthaṁ kathayāmi yo naro madīyaṁ vācaṁ manyate sa kadācana nidhanaṁ na draṅsyati|

LII yihūdīyāstamavadan tvaṁ bhūtagrasta itīdānīm avaiṣma| ibrahīm bhaviṣyadvādīnañca sarvve mṛtāḥ kintu tvaṁ bhāṣase yo naro mama bhāratīm gṛhlāti sa jātu nidhānāsvādaṁ na lapsyate|

LIII tarhi tvaṁ kim asmākaṁ pūrvvapuruṣād ibrahīmopī mahān? yasmāt sopī mṛtāḥ bhaviṣyadvādīnopī mṛtāḥ tvaṁ svaṁ kaṁ pumāṁsaṁ maṇuṣe?

LIV yīśuḥ pratyavocad yadyahaṁ svaṁ svayaṁ sammanye tarhi mama tat sammananaṁ kimapi na kintu mama tāto yaṁ yūyaṁ svīyam īsvaraṁ bhāṣadhve saeva mām sammanute|

LV yūyaṁ taṁ nāvagacchatha kintvahaṁ tamavagacchāmi taṁ nāvagacchāmīti vākyam yadi vadāmi tarhi yūyamiva mṛṣābhāṣī bhavāmi kintvahaṁ tamavagacchāmi tadākṣamapi gṛhlāmi|

LVI yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣa ibrahīm mama samayaṁ draṣṭum atīvāvāñchat tannirikṣyānandacca|

LVII tadā yihūdīyā aprcchan tava vayaḥ pañcāśadvatsarā na tvaṁ kim ibrahīmam adrākṣiḥ?

LVIII yīśuḥ pratyavādīd yuṣmānahaṁ yathārthatarāṁ vadāmi ibrahīmo janmanaḥ pūrvvakālamārabhyāhaṁ vidye|

LIX tadā te pāṣāṇān uttolya tamāhantum udayacchan kintu yīśu rgupto mantirād bahirgatya teṣāṁ madhyena prasthitavān|

IX

I tataḥ paraṁ yīśurgacchan mārgamadhye janmāndhaṁ naram apaśyat|

II tataḥ śīśyāstam aprcchan he guro naroyaṁ svapāpena vā svapitrāḥ pāpenāndho'jāyata?

III tataḥ sa pratyuditavān etasya vāsyā pitroḥ pāpād etādṛśobhūda iti nahi kintvanena yatheśvarasya karma prakāśyate taddhetoreva|

IV dine tiṣṭhati maṭprerayituḥ karma mayā karttavyaṁ yadā kimapi karma na kriyate tādrśī niśāgacchati|

V ahaṁ yāvatkālaṁ jagati tiṣṭhāmi tāvatkālaṁ jagato jyotiḥsvarūposmi|

VI ityuktā bhūmau niṣṭhivaṁ nikṣipyā tena paṅkaṁ kṛtavān

VII paścāt tatpaṅkena tasyāndhasya netre pralipyā tamityādīśat gatvā śīlohe 'rthāt preritanāmi sarasi snāhi| tatondho gatvā tatrāsnāt tataḥ prannacakṣu rbhūtva vyāghutyāgāt|

VIII parañca samīpavāśino lokā ye ca taṁ pūrvvamandham apaśyan te bakttum ārabhanta yondhaloko vartmanyupaviśyābhikṣata sa evāyaṁ janaḥ kiṁ na bhavati?

IX kecidavadan sa eva kecidavocan tādrśo bhavati kintu sa svayam-abravīt sa evāhaṁ bhavāmi|

X ataeva te 'prcchan tvaṁ kathaṁ drṣṭīm pāptavān?

XI tataḥ sovadad yīśānāmaka eko jano mama nayane paṅkena pralipyā ityāññāpayat śīlohakāsāraṁ gatvā tatra snāhi| tatastatra gatvā mayi snāte drṣṭimahaṁ labdhavān|

XII tadā te 'vadan sa pumān kutra? tenoktāṁ nāhaṁ jānāmi|

XIII aparaṁ tasmin pūrvvāndhe jane phirūśinām nikaṭam ānīte sati phirūśinopi tamapṛcchan katham dṛṣṭim prāptosi?

XIV tataḥ sa kathitavān sa pañkena mama netre 'limpat paścād snātvā dṛṣṭimalabhe|

XV kintu yīsu rviśrāmavāre karddamañ kṛtvā tasya nayane prasanne'karod itikāraṇāt katipayaphirūśino'vadan

XVI sa pumān īśvarāna yataḥ sa viśrāmavāraṁ na manyate| tatonye kecit pratyavadan pāpī pumān kim etādṛśam āścaryyaṁ karmma karttuñ śaknoti?

XVII itthañ teṣāṁ parasparaṁ bhinnavākyatvam abhavat| paścāt te punarapi tañ pūrvvāndhañ mānuṣam aprākṣuḥ yo janastava cakṣuṣī prasanne kṛtavān tasmin tvañ kim vadasi? sa ukttavān sa bhaviśadvadī|

XVIII sa dṛṣṭim āptavān iti yihūdīyāstasya dṛṣṭim prāptasya janasya pitro rmukhād aśrutvā na pratyayan|

XIX ataeva te tāvapṛcchan yuvayo ryañ putrañ janmāndhañ vadathaḥ sa kimayañ? tarhīdānīm katham draṣṭuñ śaknoti?

XX tatastasya pitarau pratyavocatām ayam āvayoḥ putra ā janerandhaśca tadapyāvāṁ jānīvaḥ

XXI kintvadhunā katham dṛṣṭim prāptavān tadāvāṁ n jānīvaḥ kosya cakṣuṣī prasanne kṛtavān tadapi na jānīva eṣa vayaḥprāpta enaṁ pṛcchata svakathāṁ svayañ vakṣyati|

XXII yihūdīyānām bhayāt tasya pitarau vākyamidam avadatām yataḥ kopi manuṣyo yadi yīsum abhiṣiktaṁ vadati tarhi sa bhajanagrḥhād dūrīkāriṣyate yihūdīyā iti mantrañam akurvvan

XXIII atastasya pitarau vyāharatām eṣa vayaḥprāpta enaṁ pṛcchata|

XXIV tadā te penaśca tañ pūrvvāndham āhūya vyāharan īśvarasya guṇān vada eṣa manuṣyaḥ pāpīti vayañ jānīmaḥ|

XXV tadā sa ukttavān sa pāpī na veti nāhañ jāne pūrvāmandha āsamaham adhunā paśyāmīti mātrañ jānāmī|

XXVI te punarapṛcchan sa tvāñ prati kimakarot? katham netre prasanne 'karot?

XXVII tataḥ sovādīd ekakṛtvokathayañ yūyañ na śṛṇutha tarhi kutaḥ punaḥ śrotum icchatha? yūyamapi kim tasya śiṣyā bhavitum icchatha?

XXVIII tadā te tañ tiraskṛtya vyāharan tvañ tasya śiṣyo vayañ mūsāḥ śiṣyāḥ|

XXIX mūsāvaktreṇeśvaro jagāda tajjānīmaḥ kintveṣa kutratyaloka iti na jānīmaḥ|

XXX sovadad eṣa mama locane prasanne 'karot tathāpi kutratyaloka iti yūyañ na jānītha etad āścaryyaṁ bhavati|

XXXI īśvaraḥ pāpinām kathāṁ na śṛṇoti kintu yo janastasmin bhaktim kṛtvā tadiṣṭakriyāṁ karoti tasyaiva kathāṁ śṛṇoti etad vayañ jānīmaḥ|

XXXII kopi manuṣyo janmāndhāya cakṣuṣī adadāt jagadārambhād etādṛśīm kathāṁ kopi kadāpi nāśṛṇot|

XXXIII asmād eṣa manuṣyo yadiśvarānnājāyata tarhi kiñcidapīdṛśaṁ karmma karttuñ nāśaknot|

XXXIV te vyāharan tvañ pāpād ajāyathāḥ kimasmān tvañ śikṣyasi? paścātte tañ bahirakurvvan|

XXXV tadanantarañ yihūdīyāḥ sa bahirakriyata yīśuriti vārttām śrutvā tañ sāksāt prāpya pṛṣṭavān īśvarasya putre tvañ viśvasiṣi?

XXXVI tadā sa pratyavocāt he prabho sa ko yat tasminnahaṃ viśvasimi?

XXXVII tato yīśuḥ kathitavān tvaṃ taṃ dṛṣṭavān tvayā sākaṃ yaḥ kathaṃ kathayati saeva saḥ|

XXXVIII tadā he prabho viśvasimītyuktvā sa taṃ praṇāmat|

XXXIX paścād yīśuḥ kathitavān nayanahīnā nayanāni prāpnuvanti nayanavantaścāndhā bhavantītyabhiprāyeṇa jagadāham āgaccham|

XL etat śrutvā nikaṣasthāḥ katipayāḥ phirūśino vyāharan vayamapi kimandhāḥ?

XLI tadā yīśuravādīd yadyandhā abhavata tarhi pāpāni nātiṣṭhan kintu paśyāmīti vākyavadanād yuṣmākaṃ pāpāni tiṣṭhanti|

X

I ahaṃ yuṣmānatiyathārthaṃ vadāmi, yo jano dvāreṇa na praviśya kenāpyanyena meṣaḡṛhaṃ praviśati sa eva steno dasyuśca|

II yo dvāreṇa praviśati sa eva meṣapālakaḥ|

III dauvārikastasmai dvāraṃ mocayati meṣagaṇaśca tasya vākyam śrṇoti sa nijān meṣān svasvanāmnāhūya bahiḥ kṛtvā nayati|

IV tathā nijān meṣān bahiḥ kṛtvā svayaṃ teṣāṃ agre gacchati, tato meṣāstasya śabdaṃ budhyante, tasmāt tasya paścād vrajanti|

V kintu parasya śabdaṃ na budhyante tasmāt tasya paścād vrajiṣyanti varāṃ tasya samīpāt palāyiṣyante|

VI yīśustebhya imāṃ dṛṣṭāntakathāṃ akathayat kintu tena kathitakathāyāstātparyyaṃ te nābudhyanta|

VII ato yīśuḥ punarakathayat, yuṣmānāhaṃ yathārthataraṃ vyāharāmi, meṣaḡṛhasya dvāraṃ ahameva|

VIII mayā na praviśya ya āgacchan te stenā dasyavaśca kintu meṣāsteṣāṃ kathā nāśṛṇvan|

IX ahameva dvārasvarūpaḥ, mayā yaḥ kaścita praviśati sa rakṣāṃ prāpsyati tathā bahirantaśca gamanāgamane kṛtvā caraṇasthānaṃ prāpsyati|

X yo janastenaḥ sa kevalaṃ stānyabadhavināśān karttumeva samāyāti kintvahaṃ āyu rdātum arthāt bāhūlyena tadeva dātum āgaccham|

XI ahameva satyameṣapālako yastu satyo meṣapālakaḥ sa meṣārthaṃ prāṇatyāgaṃ karoti;

XII kintu yo jano meṣapālako na, arthād yasya meṣā nijā na bhavanti, ya etādṛšo vaitanikaḥ sa vṛkam āgacchantāṃ dṛṣṭvā mejavrajaṃ vihāya palāyate, tasmād vṛkastāṃ vrajaṃ dhṛtvā vikirati|

XIII vaitanikaḥ palāyate yataḥ sa vetanārthī meṣārthaṃ na cintayati|

XIV ahameva satyo meṣapālakaḥ, pitā māṃ yathā jānāti, ahaṅca yathā pītaraṃ jānāmi,

XV tathā nijān meṣānapi jānāmi, meṣāśca māṃ jānānti, ahaṅca meṣārthaṃ prāṇatyāgaṃ karomi|

XVI aparāṅca etad ḡṛhīya meṣebhyo bhinnā api meṣā mama santi te sakalā ānayitavyāḥ; te mama śabdaṃ śroṣyanti tata eko vraja eko rakṣako bhaviṣyati|

XVII prāṇānahaṃ tyaktvā punaḥ prāṇān grahiṣyāmi, tasmāt pitā mayi snehaṃ karoti|

XVIII kaścijjano mama prāṇān hantuṃ na śaknoti kintu svayaṃ tān samarpayāmi tān samarpayituṃ punargrahituṅca mama śaktirāste bhāramimaṃ svapituḥ sakāśāt prāptoḥam|

XIX asmādupadeśāt punaśca yihūdiyānāṃ madhye bhinnavākyatā jātā|

XX tato bahavo vyāharan eṣa bhūtagrasta unmattaśca, kuta etasya kathāṃ śṛṇutha?

XXI kecid avadan etasya kathā bhūtagrastasya kathāvanna bhavanti, bhūtaḥ kim andhāya cakṣuṣī dātuṃ śaknoti?

XXII śītakāle yirūśālamī mandirotsargaparvvaṇyupasthite

XXIII yīśuḥ sulemāno niḥsāreṇa gamanāgamane karoti,

XXIV etasmin samaye yihūdiyāstāṃ veṣṭayitvā vyāharan kati kālān asmākaṃ vicikitsāṃ sthāpayiṣyāmi? yadyabhiṣikto bhavati tarhi tat spaṣṭāṃ vada|

XXV tadā yīśuḥ pratyavadad aham acakatham kintu yūyaṃ na pratītha, nijapitu rñāmnā yāṃ yāṃ kriyāṃ karomi sā kriyaiva mama sākṣisvarūpā|

XXVI kintvahaṃ pūrvvamakathayaṃ yūyaṃ mama meṣā na bhavatha, kāraṇādasmān na viśvasitha|

XXVII mama meṣā mama śabdaṃ śṛṇvanti tānahaṃ jānāmi te ca mama paścād gacchanti|

XXVIII ahaṃ tebhyo'nantāyu rdaḍāmi, te kadāpi na naṃkṣyanti kopi mama karāt tān harttuṃ na śakṣyati|

XXIX yo mama pitā tān mahyaṃ dattavān sa sarvvasmāt mahān, kopi mama pituḥ karāt tān harttuṃ na śakṣyati|

XXX ahaṃ pitā ca dvayorekatvam|

XXXI tato yihūdiyāḥ punarapi taṃ hantuṃ pāṣāṇān udatolayan|

XXXII yīśuḥ kathitavān pituḥ sakāśād bahūnyuttamakarmmaṇi yuṣmākaṃ prakāśayaṃ teṣāṃ kasya karmmaṇaḥ kāraṇān māṃ pāṣāṇairāhantūm udyatāḥ stha?

XXXIII yihūdiyāḥ pratyavadan praśastakarmmaheto rna kintu tvāṃ mānuṣaḥ svamīśvaram uktveśvaraṃ nindasi kāraṇādasmāt tvāṃ pāṣāṇairhanmaḥ|

XXXIV tadā yīśuḥ pratyuktavān mayā kathitaṃ yūyam īśvarā etadva-
canāṃ yuṣmākaṃ śāstre likhitaṃ nāsti kiṃ?

XXXV tasmād yeṣāṃ uddeśe īśvarasya kathā kathitā te yadiśvaragaṇā ucyante dharmmagranthasyāpyanyathā bhavituṃ na śakyaṃ,

XXXVI tarhyāham īśvarasya putra itī vākyasya kathanāt yūyaṃ pitrābhiṣiktaṃ jagati preritaṅca pumāṃsaṃ katham īśvaranindakaṃ vādaya?

XXXVII yadyahaṃ pituḥ karmma na karomi tarhi māṃ na pratīta;

XXXVIII kintu yadi karomi tarhi mayi yuṣmābhiḥ pratyaye na kṛte'pi kārye pratyayaḥ kriyatām, tato mayi pītāstīti pitaryyaham asmīti ca kṣātvā viśvasiṣyatha|

XXXIX tadā te punarapi taṃ dharttum aceṣṭanta kintu sa teṣāṃ karebhyo nistīryya

XL puna ryarddan adyāstaṭe yatra pūrvvaṃ yohan amajjayat tatrāgatya nyavasat|

XLI tato bahavo lokāstatsamīpam āgatya vyāharan yohan kimapyāścaryyaṃ karmma nākarot kintvasmin manuṣye yā yaḥ kathā akathayat tāḥ sarvvāḥ satyāḥ;

XLII tatra ca bahavo lokāstasmin vyaśvasan|

XI

I anantaram̐ mariyam tasyā bhagini marthā ca yasmin vaithanīyāgrāme vasatastasmin grāme iliyāsar nāmā pīḍita eka āsīt|

II yā mariyam prabhuṃ sugandhitelaina marddayitvā svakeśaistasya caraṇau samamārjat tasyā bhrātā sa iliyāsar rogī|

III aparāñca he prabho bhavān yasmin prīyate sa eva pīḍitostīti kathām kathayitvā tasya bhaginyau preṣitavatyau|

IV tadā yīsurimām vārttām śrutvākathayata piḍeyaṃ maraṇārthaṃ na kintviśvarasya mahimārtham̐ īśvaraputrasya mahimaprakāśārthañca jātā|

V yīsu ryadyapimarthatyām tadbhaginyām iliyāsari cāprīyata,

VI tathāpi iliyāsaraḥ piḍāyāḥ kathaṃ śrutvā yatra āsīt tatraiva dinad-vayamatiṣṭhat|

VII tataḥ param sa śiṣyānakathayad vyaṃ puna ryihūdiyapradeśam̐ yāmaḥ|

VIII tataste pratyavadan, he guro svalpadināni gatāni yihūdiyāstvām pāṣāṇai rhanṭum udyatāstathāpi kim punastatra yāsyasi?

IX yīsuḥ pratyavadat, ekasmin dine kim dvādaśaghaṭikā na bhavanti? kopi divā gacchan na skhalati yataḥ sa etajjagato dīptim̐ prāpnoti|

X kintu rātrau gacchan skhalati yato hetostatra dīpti rñāsti|

XI imām̐ kathām̐ kathayitvā sa tānavadad, asmākaṃ bandhuḥ iliyāsar nidritobhūd idānīm̐ taṃ nidrāto jāgarayitum̐ gacchāmi|

XII yīsu mṛtau kathāmimām̐ kathitavān kintu viśrāmārtham̐ nidrāyām̐ kathitavān iti jñātvā śiṣyā akathayan,

XIII he guro sa yadi nidrāti tarhi bhadrāmeva|

XIV tadā yīsuḥ spaṣṭam̐ tān vyāharat, iliyāsar amriyata;

XV kintu yūyam̐ yathā pratītha tadarthamaham̐ tatra na sthitavān ityasmād yuṣmannimittam̐ āhlāditoḥam̐, tathāpi tasya samīpe yāma|

XVI tadā thomā yaṃ didumaṃ vadanti sa saṅgīnaḥ śiṣyān avadad vayamapi gatvā tena sārddham̐ mriyāmaha|

XVII yīśustatropasthāya iliyāsaraḥ śmaśāne sthāpanāt catvāri dināni gatānīti vārttām̐ śrutavān|

XVIII vaithanīyā yirūśālamah̐ samīpasthā krośaikamātrāntarītā;

XIX tasmād bahavo yihūdiyā marthām̐ mariyamañca bhyātṛśokāpānām̐ sāntvayitum̐ tayoh̐ samīpam̐ āgacchan|

XX marthā yīśorāgamanavārttām̐ śrutvaiva taṃ sākṣād akarot kintu mariyam geha upaviśya sthitā|

XXI tadā marthā yīśumavādat, he prabho yadi bhavān atrāsthāsyat tarhi mama bhrātā nāmarīṣyat|

XXII kintvidānīmapi yad īśvare prārthayīṣyate īśvarastad dāsyatīti jāne'ham̐|

XXIII yīsuravādīt tava bhrātā samutthāsyati|

XXIV marthā vyāharat śeṣadivase sa utthānasamaye protthāsyatīti jāne'ham̐|

XXV tadā yīsuḥ kathitavān ahameva utthāpayitā jīvayitā ca yaḥ kaścana mayi viśvasiti sa mṛtvāpi jīviṣyati;

XXVI yaḥ kaścana ca jīvan mayi viśvasiti sa kadāpi na mariṣyati, asyām kathāyām kiṁ viśvasiṣi?

XXVII sāvadat prabho yasyāvataranāpeksāsti bhavān saevābhiṣikta īśvaraputra iti viśvasimi|

XXVIII iti kathām kathayitvā sā gatvā svām bhaginiṁ mariyamāṁ gup-tamāhūya vyāharat gururupatiṣṭhati tvāmāhūyati ca|

XXX kathāmimām śrutvā sā tūrṇam utthāya tasya samīpam agacchat|

XXX yīśu rgrāmamadhyam̄ na praviśya yatra marthā taṁ sāksād akarot tatra sthītavān|

XXXI ye yihūdīyā mariyamā sākaṁ gr̄he tiṣṭhantastām asāntvayana te tām kṣipram utthāya gacchantiṁ vilokya vyāharan, sa śmaśāne rodituṁ yāti, ityuktvā te tasyaḥ paścād agacchan|

XXXII yatra yīśuratiṣṭhat tatra mariyam upasthāya taṁ dṛṣṭvā tasya caraṇayoḥ patitvā vyāharat he prabho yadi bhavān atrāsthāsyat tarhi mama bhrātā nāmariṣyat|

XXXIII yīśustām tasyaḥ saṅgino yihūdīyam̄śca rudato vilokya śokārttaḥ san dīrgham̄ niśvasya kathitavān taṁ kutrāsthāpayata?

XXXIV te vyāharan, he prabho bhavān āgatya paśyatu|

XXXV yīśunā kranditaṁ|

XXXVI ataeva yihūdīyā avadan, paśyatāyam̄ tasmin kidṛg apriyata|

XXXVII teṣām kecid avadan yondhāya cakṣuṣi dattavān sa kim asya mṛtyuṁ nivārayituṁ nāśaknot?

XXXVIII tato yīśuḥ punarantardīrgham̄ niśvasya śmaśānantikam agacchat| tat śmaśānam ekaṁ gahvaraṁ tanmukhe pāṣāṇa eka āsīt|

XXXIX tadā yīśuravadad enaṁ pāṣāṇam apasārayata, tataḥ pramītasya bhagini marthāvadat prabho, ādhunā tatra durgandho jātaḥ, yatodya catvāri dināni śmaśāne sa tiṣṭhati|

XL tadā yīśuravadīt, yadi viśvasiṣi tarhiśvarasya mahimaprakāśam̄ drakṣyasi kathāmimām̄ kiṁ tubhyam̄ nākathayam̄?

XLI tadā mṛtasya śmaśānāt pāṣāṇo'pasārite yīśurūrdvvaṁ paśyan akathayat, he pita rmama nevesanam̄ aśṛṇoḥ kāraṇādasmat̄ tvām̄ dhanyam̄ vadāmi|

XLII tvam̄ satataṁ śṛṇoṣi tadapyaham̄ jānāmi, kintu tvam̄ mām̄ yat prairayastad yathāsmiṁ sthāne sthītā lokā viśvasanti tadartham̄ idaṁ vākyam̄ vadāmi|

XLIII imām̄ kathām̄ kathayitvā sa proccairāhvayat, he iliyāsar bahirāgaccha|

XLIV tataḥ sa pramītaḥ śmaśānavastrai rbaddhahastapādo gātram̄arjanavāsasā baddhamukhaśca bahirāgacchat| yīśuruditavān bandhanāni mocayitvā tyajatainaṁ|

XLV mariyamāḥ samīpam̄ āgatā ye yihūdīyalokāstadā yīśoretat karm̄māpaśyan teṣām̄ bahavo vyaśvasan,

XLVI kintu kecidanye phirūśinām̄ samīpaṁ gatvā yīśoretasya karm̄maṇo vārttām̄ avadan|

XLVII tataḥ paraṁ pradhānayākāḥ phirūśināśca sabhām̄ kṛtvā vyāharan vayan̄ kiṁ kurmmāḥ? eṣa mānavo bahūnyāścaryyakarm̄māṇi karoti|

XLVIII yadīdṛṣaṁ karmma karttuṁ na vārayāmasterhi sarvve lokāstasmin viśvasiṣyanti romilokāścāgatyaśmākam anayā rājadhānyā sārddhaṁ rājyam āchetsyanti|

XLIX tadā teṣāṁ kiyaphānāmā yastasmin vatsare mahāyājakapade nyayuyjata sa pratyavadā yūyaṁ kimapi na jānītha;

L samagradeśasya vināśatopi sarvvalokārtham ekasya janasya maraṇam asmākam maṅgalahetukam etasya vivecanāmapī na kurutha|

LI etāṁ kathāṁ sa nijabuddhyā vyāharad iti na,

LII kintu yīśustaddeśīyānām kāraṇāt prānān tyakṣyati, diśi diśi vikīrṇān īśvarasya santānān saṁgrhyaikajātīm kariṣyati ca, tasmin vatsare kiyaphā mahāyājakatvapade niyuktaḥ san idaṁ bhaviṣyadvākyaṁ kathitavān|

LIII taddinamārabhya te kathāṁ taṁ hantuṁ śaknuvantīti mantraṇām karttuṁ prārebhire|

LIV ataeva yihūdiyānām madhye yīśuḥ saprakāśaṁ gamanāgamane akṛtvā tasmād gatvā prāntarasya saṁīpasthāyīpradeśasyephrāyīm nānī nagare śiṣyāiḥ sākaṁ kālaṁ yāpayitūṁ prārebhe|

LIV anantaram yihūdiyānām nistārotsave nikaṭavartīni sati tadutsavāt pūrvvaṁ svān śucīn karttuṁ bahavo janā grāmebhyo yirūśālam nagaram āgacchan,

LVI yīśoranveṣaṇaṁ kṛtvā mandire daṇḍāyamānāḥ santaḥ parasparaṁ vyāharan, yuṣmākam kīdṛśo bodho jāyate? sa kim utsave'smin atrāgamiṣyati?

LVII sa ca kutrāsti yadyetat kaścīd vetti tarhi darśayatu pradhānayājakāḥ phirūśīnaśca taṁ dharttuṁ pūrvvam imāṁ ājñāṁ prācārayan|

XII

I nistārotsavāt pūrvvaṁ dinaṣaṭke sthite yīśu ryaṁ pramītam iliyāsaraṁ śmaśānād udasthāparat tasya nivāsasthānaṁ baithaniyāgrāmam āgacchat|

II tatra tadarthaṁ rajanyāṁ bhojye kṛte marthā paryyaveṣayad iliyāsar ca tasya saṅgibhiḥ sārddhaṁ bhojanāsana upāviśat|

III tadā mariyam arddhaseṭakam bahumūlyaṁ jaṭmāmśīyam tailam ānīya yīśōcaraṇayo rmarddayitvā nijakeśa rmārṣṭum ārabhata; tadā tālasya parimalena grham āmōditam abhavat|

IV yaḥ śīmonaḥ putra riṣkariyotiyo yihūdānāmā yīśuṁ parakareṣu samarpayīṣyati sa śiṣyastadā kathitavān,

V etattailaṁ tribhiḥ śatai rmudrāpadaī rvikrītaṁ sad daridrebhyaḥ kuto nādīyata?

VI sa daridralokārtham acintayad iti na, kintu sa caura evaṁ tannikaṭe mudrāsamputākasthīyā tanmadhye yadatiṣṭhat tadapāharat tasmāt kāraṇād imāṁ kathāmakathayat|

VII tadā yīśurakathayad enāṁ mā vāraya sā mama śmaśānasthāpanadinārthaṁ tadarakṣayat|

VIII daridrā yuṣmākam sannidhau sarvvadā tiṣṭhanti kintvahaṁ sarv-vadā yuṣmākam sannidhau na tiṣṭhāmi|

IX tataḥ paraṁ yīśustatrāstīti vārttām śrutvā bahavo yihūdiyāstaṁ śmaśānādutthāpitam iliyāsaraṁ draṣṭuṁ tat sthānam āgacchana|

X tadā pradhānayājakāstam iliyāsaramapi saṁharttum amantrayan ;

XI yatastena bahavo yihūdiyā gatvā yīśau vyaśvasan|

XII anantaram yīsu ryrirūśalam nagaram āgacchatīti vārttām śrutvā pare'hani utsavāgatā bahavo lokāḥ

XIII kharjjūrapatrādyaṇiya taṁ sāksāt karttum bahirāgatya jaya jayeti vācam proccai rvaktum ārabhanta, isrāyelo yo rājā parameśvarasya nāmāgacchati sa dhanyaḥ|

XIV tadā "he siyonaḥ kanye mā bhaiṣiḥ paśyāyaṁ tava rājā garddabhasāvakam āruhyāgacchati"

XV iti śāstriyavacanānusāreṇa yīsurekam yuvagarddabhaṁ prāpya taduparyyārohat|

XVI asyāḥ ghaṭanāyāstātparyyaṁ śiṣyāḥ prathamam nābudhyanta, kintu yīsau mahimānaṁ prāpte sati vākyamidaṁ tasmīna akathyata lokāśca tampratītham akurvvan iti te smṛtavantaḥ|

XVII sa iliyāsaram śmaśānād āgantum āhvataṁ śmaśānāñca udasthāpayad ye ye lokāstatkarma sāksāt apaśyan te pramaṇam dātum ārabhanta|

XVIII sa etādrśam adbhutaṁ karmmakarot tasya janaśrute rlokāstaṁ sāksāt karttum āgacchan|

XIX tataḥ phirūśinaḥ parasparam vaktum ārabhanta yuṣmākaṁ sarvvāśceṣṭā vrthā jātaḥ, iti kiṁ yūyaṁ na budhyadhve? paśyata sarvve lokāstasya paścādvarttinobhavan|

XX bhajanaṁ karttum utsavāgatānām lokānām katipayā janā anyadeśiyā āsan ,

XXI te gālīyabaitisaidānivāsinaḥ philipasya samīpam āgatya vyāharan he maheccha vayaṁ yīsuṁ draṣṭum icchāmaḥ|

XXII tataḥ philipo gatvā āndriyam avadat paścād āndriyaphilipau yīsave vārttām akathayataḥ|

XXIII tadā yīsuḥ pratyuditavān mānavasutasya mahimaprāptisamaya upasthitaḥ|

XXIV ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi, dhānyabijaṁ mṛttikāyām pativā yadi na mṛyate tarhyekākī tiṣṭhati kintu yadi mṛyate tarhi bahugūṇam phalaṁ phalati|

XXV yo jane nījapraṇān priyān jānāti sa tān hārayiṣyati kintu ye jana ihaloke nījapraṇān apriyān jānāti se nantāyuh prāptuṁ tān rakṣiṣyati|

XXVI kaścid yadi mama sevako bhavitum vāñchati tarhi sa mama paścādgāmī bhavatu, tasmād ahaṁ yatra tiṣṭhāmi mama sevakēpi tatra sthāsyati; yo jano mām sevate mama pitāpi taṁ sammaṁsyate|

XXVII sāmprataṁ mama praṇā vyākulā bhavanti, tasmād he pitara etasmāt samayān mām rakṣa, ityahaṁ kiṁ prārthayiṣye? kintvham etatsamayārtham avatīrṇavān|

XXVIII he pita: svanāmno mahimānaṁ prakāśaya; tanaiva svanāmno mahimānam ahaṁ prakāśayaṁ punarapi prakāśayiṣyāmi, eṣā gagaṇīyā vāñī tasmin samaye jāyata|

XXIX tacśrutvā samīpasthalokānām kecid avadan megho'garjit, kecid avadan svargīyadūto'nena saha kathāmacakathat|

XXX tadā yīsuḥ pratyavādīt, madarthaṁ śabdoyaṁ nābhūt yuṣmadarthamevābhūt|

XXXI adhunā jagatosya vicāra: sampatsyate, adhunāsya jagata: patī rājyāt cyoṣyati|

XXXII yadyai prthivyā ūrdvve prothhāpitōsmi tarhi sarvvān mānavān svasamīpam ākarṣiṣyāmi|

XXXIII katham tasya mr̥ti rbhaviṣyati, etad bodhayitum sa imām kathām akathayat|

XXXIV tadā lokā akathayan sobhiṣiktaḥ sarvvadā tiṣṭhātīti vyavasthāgranthe śrutam asmābhiḥ, tarhi manuṣyaputraḥ prothhāpito bhaviṣyātīti vākyam kathām vadasi? manuṣyaputroyam kaḥ?

XXXV tadā yīśurakathāyad yuṣmābhiḥ sārddham alpadināni jyotirāste, yathā yuṣmān andhakāro nācchādayati tadarthaḥ yāvatkālān yuṣmābhiḥ sārddham jyotistiṣṭhāti tāvatkālān gacchata; yo jano'ndhakāre gacchati sa kutra yātīti na jānāti|

XXXVI ateva yāvatkālān yuṣmākaḥ nikaṭe jyotirāste tāvatkālān jyotirūpasantānā bhavitum jyotiṣi viśvasita; imām kathām kathayitvā yīśuḥ prasthāya tebhyaḥ svam̐ guptavān|

XXXVII yadyapi yīśusteṣām samakṣam etāvadāścaryyakarmmani kṛtavān tathāpi te tasmin na vyaśvasan|

XXXVIII ateva kaḥ pratyeti susamvadam̐ pareśāsmat pracāritam̐? prakāśate pareśasya hastaḥ kasya ca sannidhau? yīśaiyabhaviṣyadvādinā yadetad vākyamuktaḥ tat saphalam abhavat|

XXXIX te pratyetum nāśankuvan tasmin yīśaiyabhaviṣyadvādi punaravādid,

XL yadā, "te nayanai rna paśyanti buddhibhiṣca na budhyante tai rmanaḥsu parivarttiteṣu ca tānahaḥ yathā svasthān na karomi tathā sa teṣām locanānyandhāni kṛtvā teṣāmantaḥkaraṇāni gādhāni kariṣyati|"

XLI yīśaiyo yadā yīśo rmahimānam̐ vilokya tasmin kathāmakathayat tadā bhaviṣyadvākyam idr̥ṣam̐ prakāśayat|

XLII tathāpyadhipatinām bahavastasmin pratyāyan| kintu phirūśinastān bhajanagr̥hād dūrīkurvvantīti bhayāt te taḥ na svīkṛtavantaḥ|

XLIII yata īśvarasya praśamsāto mānavānām̐ praśamsāyām̐ te'priyanta|

XLIV tadā yīśuruccaiḥkāram akathayad yo jano mayi viśvasiti sa kevale mayi viśvasitīti na, sa matprerake'pi viśvasiti|

XLV yo jano mām̐ paśyati sa matprerakamapi paśyati|

XLVI yo jano mām̐ pratyeti sa yathāndhakāre na tiṣṭhāti tadartham aham̐ jyotiḥsvarūpo bhūtvā jagatyasmin avatīrṇavān|

XLVII mama kathām̐ śrutvā yadi kaścin na viśvasiti tarhi tamahaḥ doṣṇam̐ na karomi, yato heto rjagato janānām̐ doṣṇān̐ niścitān̐ karttum̐ nāgatyā tām̐ paricātum̐ āgatosmi|

XLVIII yaḥ kaścin mām̐ na śraddhāya mama kathām̐ na gr̥hlāti, anyastaḥ doṣṇam̐ kariṣyati vastutastu yām̐ kathām̐ maham̐ acakathaḥ sā kathā caram̐'ñhi taḥ doṣṇam̐ kariṣyati|

XLIX yato heterahaḥ svataḥ kimapi na kathayāmi, kiṁ kiṁ mayā kathayitavyam̐ kiṁ samupadeṣṭavyaṅca iti matprerayitā pitā māmāññāpayat|

L tasya sāññā anantāyurityahaḥ jānāmi, atevāhaḥ yat kathayāmi tat pitā yathāññāpayat tathaiva kathayāmyaham|

XIII

I nistārotsavasya kiñcitkālāt pūrvvam̐ prthivyāḥ pituḥ samīpagamanasya samayaḥ sannikarṣobhūd iti jñātvā yīśurāprathamād

yeṣu jagatpravāsiṣvātmīyalokeṣa prema karoti sma teṣu śeṣaṁ yāvāt prema kṛtavān|

II pitā tasya haste sarvvaṁ samarpitavān svayam īśvarasya samīpād āgacchad īśvarasya samīpaṁ yāsyati ca, sarvvānyetāni jñātvā rajanyāṁ bhojane sampūrṇe sati,

III yadā śaitān taṁ parahasteṣu samarpayitum śimonaḥ putrasya iṣkāriyotiyasya yihūdā antaḥkaraṇe kupravṛtīm samārpayat,

IV tadā yīśu rbhojanāsanād utthāya gātravastraṁ mocayitvā gātramārjanavastraṁ gṛhītvā tena svakaṭim abadhnāt,

V paścād ekapātre jalam abhiṣicya śiṣyāṇāṁ pādān prakṣālya tena kaṭibaddhagātramārjanavāsasā mārṣtum prārabhata|

VI tataḥ śimonpitarasya samīpamāgate sa uktaṁ he prabho bhavān kiṁ mama pādaḥ prakṣālayiṣyati?

VII yīśuruditavān ahaṁ yat karomi tat samprati na jānāsi kintu paścāj jñāsyasi|

VIII tataḥ pitarah kathitavān bhavān kadāpi mama pādaḥ na prakṣālayiṣyati| yīśurakathayad yadi tvāṁ na prakṣālaye tarhi mayi tava kopyaṁśo nāsti|

IX tadā śimonpitarah kathitavān he prabho tarhi kevalapādaḥ na, mama hastau śiraśca prakṣālayatu|

X tato yīśuravadad yo jano dhautastasya sarvvāṅgaparīṣkṛtatvāt pādaḥ vinānyāṅgasya prakṣālanāpekṣā nāsti| yūyaṁ pariṣkṛtā iti satyaṁ kintu na sarvve,

XI yato yo janastaṁ parakareṣu samarpayiṣyati taṁ sa jñātavāna; ataeva yūyaṁ sarvve na pariṣkṛtā imāṁ kathāṁ kathitavān|

XII itthaṁ yīśusteṣāṁ pādān prakṣālya vastraṁ paridhāyasane samu-paviśya kathitavān ahaṁ yuṣmān prati kiṁ karmmakāraṁ jānītha?

XIII yūyaṁ mām guruṁ prabhuṅca vadatha tat satyameva vadatha yatohaṁ saeva bhavāmi|

XIV yadyahaṁ prabhu rguruśca san yuṣmākāṁ pādān prakṣālitavān tarhi yuṣmākāṁpi parasparaṁ pādaprakṣālanam ucitam|

XV ahaṁ yuṣmān prati yathā vyavāharaṁ yuṣmān tathā vyavaharttum ekaṁ panthānaṁ darśitavān|

XVI ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi, prabho rdāso na mahān prerakācca prerito na mahān|

XVII imāṁ kathāṁ viditvā yadi tadanusārataḥ karmmaṇi kurutha tarhi yūyaṁ dhanyaḥ bhaviṣyatha|

XVIII sarvveṣu yuṣmāsu kathānimāṁ kathayāmi iti na, ye mama manonitāstānahaṁ jānāmi, kintu mama bhakṣyāṇi yo bhunkte mat-prāṇaprātikūlyataḥ| utthāpayati pādasya mūlaṁ sa eṣa mānavaḥ|yade-tad dharmmapustakasya vacanaṁ tadanusāreṇāvaśyaṁ ghaṭiṣyate|

XIX ahaṁ sa jana ityatra yathā yuṣmākāṁ viśvāso jāyate tadarthaṁ eṭādrśaghaṭanāt pūrvvam ahamidānīm yuṣmabhyamakathayam|

XX ahaṁ yuṣmānatīva yathārthaṁ vadāmi, mayā preritaṁ janaṁ yo gṛhlāti sa māmeva gṛhlāti yaśca mām gṛhlāti sa matprerakaṁ gṛhlāti|

XXI eṭāṁ kathāṁ kathayitvā yīśu rduḥkhī san pramāṇaṁ dattvā kathitavān ahaṁ yuṣmānatiyathārthaṁ vadāmi yuṣmākāṁ eko jano mām parakareṣu samarpayiṣyati|

XXII tataḥ sa kamuddiśya kathāmetām kathitavān ityatra sandigdhaḥ śiṣyāḥ parasparam mukhamālokayitum prārabhanta|

XXIII tasmin samaye yīśu rymasmin apriyata sa śiṣyastasya vakṣaḥsthalam avālabata|

XXIV śimonpitarastaṁ saṅketenāvadat, ayaṁ kamuddiśya kathāmetām kathayatīti pṛccha|

XXV tadā sa yīśo rvakṣaḥsthalam avalambya pṛṣṭhavan, he prabho sa janaḥ kaḥ?

XXVI tato yīśuḥ pratyavadat ekakhaṇḍaṁ pūpaṁ majjayitvā yasmai dāsyāmi saeva saḥ; paścāt pūpakhaṇḍamekaṁ majjayitvā śimonaḥ putrāya īškariyotīyāya yihūdai dattavān|

XXVII tasmin datte sati śaitān tamāśrayat; tadā yīśustam avadat tvaṁ yat kariṣyasi tat kṣipraṁ kuru|

XXVIII kintu sa yenāśayena tām kathāmakathāyat tam upaviṣṭalokānām kopi nābudhyata;

XXIX kintu yihūdāḥ samīpe mudrāsamputākasthiteḥ kecd ittham abudhyanta pārvvaṇāśādanārthaṁ kimapi dravyaṁ kretum vā daridrebhyaḥ kiñcid vitaritum kathitavān|

XXX tadā pūpakhaṇḍagrahaṇāt paraṁ sa tūrṇaṁ bahiragacchat; rātriśca samupasyitā|

XXXI yihūde bahirgate yīśurakathayad idānīm mānavasutasya mahimā prakāśate teneśvarasyāpi mahimā prakāśate|

XXXII yadi teneśvarasya mahimā prakāśate tarhiśvaropi svena tasya mahimānaṁ prakāśaiṣyati tūrṇameva prakāśaiṣyati|

XXXIII he vatsā ahaṁ yuṣmābhiḥ sārddhaṁ kiñcitkālamātram āse, tataḥ paraṁ mām mṛgayiṣyadhve kintvahaṁ yatsthānaṁ yāmi tatsthānaṁ yūyaṁ gantum na śakṣyatha, yāmimām kathāṁ yihūdiyebhyaḥ kathitavān tathādhunā yuṣmabhyamapi kathayāmi|

XXXIV yūyaṁ parasparaṁ priyadhvam ahaṁ yuṣmāsu yathā priye yūyamapi parasparam tathaiva priyadhvaṁ, yuṣmān imām navinām ājñām ādiśāmi|

XXXV tenaiva yadi parasparaṁ priyadhve tarhi lakṣaṇenānena yūyaṁ mama śiṣyā iti sarvve jñātum śakṣyanti|

XXXVI śimonapitaraḥ pṛṣṭhavan he prabho bhavan kutra yāsyati? tato yīśuḥ pratyavadat, ahaṁ yatsthānaṁ yāmi tatsthānaṁ sāmprataṁ mama paścād gantum na śaknoṣi kintu paścād gamiṣyasi|

XXXVII tadā pitarāḥ pratyuditavān, he prabho sāmprataṁ kuto hetostava paścād gantum na śaknomi? tvadarthaṁ prāṇān dātum śaknomi|

XXXVIII tato yīśuḥ pratyuktavān mannimittaṁ kiṁ prāṇān dātum śaknoṣi? tvāmahaṁ yathārthaṁ vadāmi, kukkuṭaravaṇāt pūrvvaṁ tvaṁ tri mām apahnoṣyase|

XIV

I manoduḥkhino mā bhūta; īśvare viśvasita mayi ca viśvasita|

II mama pitu grhe bahūni vāsasthāni santi no cet pūrvvaṁ yuṣmān ajñāpayiṣyāṁ yuṣmadarthaṁ sthānaṁ sajjayitum gacchāmi|

III yadi gatvāhaṁ yuṣmannimittaṁ sthānaṁ sajjayāmi tarhi panarāgatya yuṣmān svasamīpaṁ neṣyāmi, tato yatrāhaṁ tiṣṭhāmi tatra yūyamapi sthāsyatha|

IV ahañ yatsthānañ brajāmi tatsthānañ yūyañ jānītha tasya panthānamapi jānītha|

V tadā thomā avadat, he prabho bhavān kutra yāti tadvayañ na jānīmaḥ, tarhi kathañ panthānañ jñātuñ śaknumaḥ?

VI yīsurakathayad ahameva satyajīvanarūpapatho mayā na gantā kopi pituḥ samīpañ gantuñ na śaknoti|

VII yadi mām ajñāsyata tarhi mama pitaramapyajñāsyata kintvad-hunātastañ jānītha paśyatha ca|

VIII tadā philipaḥ kathitavān, he prabho pitarañ darśaya tasmādasmañ yatheṣṭaṃ bhaviṣyati|

IX tato yīsuḥ pratyāvādīt, he philipa yuṣmābhiḥ sārddham etāvaddināni sthitamapi mām kiñ na pratyabhijānāsi? yo jano mām apaśyat sa pitaramapyapaśyat tarhi pitaram asmān darśayeti kathāñ kathañ kathayasi?

X ahañ pitari tiṣṭhāmi pitā mayi tiṣṭhatīti kiñ tvañ na pratyāsi? ahañ yadvākyāñ vadāmi tat svato na vadāmi kintu yaḥ pitā mayi virājate sa eva sarvvakarmmañi karāti|

XI ataeva pitaryyahañ tiṣṭhāmi pitā ca mayi tiṣṭhati mamāsyāñ kathāyāñ pratyayañ kuruta, no cet karmmahetoḥ pratyayañ kuruta|

XII ahañ yuṣmānatiyathārthañ vadāmi, yo jano mayi viśvasiti sohamiva karmmañi kariṣyati varañ tatopi mahākarmmañi kariṣyati yato hetorahañ pituḥ samīpañ gacchāmi|

XIII yathā putreṇa pitu rmaḥimā prakāśate tadarthañ mama nāma procyā yat prārthayiṣyadhve tat saphalañ kariṣyāmi|

XIV yadi mama nāmnā yat kiñcid yācadhve tarhi tadahañ sādhaiṣyāmi|

XV yadi mayi prīyadhve tarhi mamājñāḥ samācarata|

XVI tato mayā pituḥ samīpe prārthite pitā niran tarañ yuṣmābhiḥ sārddham sthātum itaramekañ sahāyam arthāt satyamayam ātmānañ yuṣmākañ nikaṭañ preṣayiṣyati|

XVII etajjagato lokāstañ grahītuñ na śaknuvanti yataste tañ nāpaśyan nājanañśca kintu yūyañ jānītha yato hetoḥ sa yuṣmākamanta rñivasati yuṣmākañ madhye sthāsyati ca|

XVIII ahañ yuṣmān anāthān kṛtvā na yāsyāmi punarapi yuṣmākañ samīpañ āgamiṣyāmi|

XIX kiyatkālarat param asya jagato lokā mām puna rna drakṣyanti kintu yūyañ drakṣyatha; ahañ jīviṣyāmi tasmāt kāraṇād yūyamapi jīviṣyatha|

XX pitaryyahamasmi mayi ca yūyañ stha, tathāhañ yuṣmāsvasmi tadapi tadā jñāsyatha|

XXI yo jano mamājñā ḡrḥītvā tā ācarati saeva mayi prīyate; yo janaśca mayi prīyate saeva mama pituḥ priyapātrañ bhaviṣyati, tathāhamapi tasmin prītvā tasmai svañ prakāśayiṣyāmi|

XXII tadā īṣkariyotīyād anyo yihūdāstamavadat, he prabho bhavān jagato lokānañ sannidhau prakāśito na bhūtvāsmākañ sannidhau kutaḥ prakāśito bhaviṣyati?

XXIII tato yīsuḥ pratyuditavān, yo jano mayi prīyate sa mamājñā api ḡrḥlāti, tena mama pitāpi tasmin preṣyate, āvāñca tannikaṭamāgatya tena saha nivatsyāvaḥ|

XXIV yo jano mayi na prīyate sa mama kathā api na gr̥hlāti punaśca yāmimām kathām yūyam śr̥nutha sā kathā kevalasya mama na kintu mama prerako yaḥ pitā tasyāpi kathā|

XXV idānīm yuṣmākaṁ nikaṭe vidyamānoham etāḥ sakalāḥ kathāḥ kathayāmi|

XXVI kintvītaḥ paraṁ pitrā yaḥ sahāyo'rthāt pavitra ātmā mama nāmni prerayiṣyati sa sarvvaṁ śikṣayitvā mayoktāḥ samastāḥ kathā yuṣmān smārayiṣyati|

XXVII ahaṁ yuṣmākaṁ nikaṭe śāntim sthāpayitvā yāmi, nijām śāntim yuṣmabhyaṁ dadāmi, jagato lokā yathā dadāti tathāhaṁ na dadāmi; yuṣmākaṁ antaḥkaraṇāni duḥkhitāni bhītāni ca na bhavantu|

XXVIII ahaṁ gatvā punarapi yuṣmākaṁ samīpam āgamiṣyāmi mayoktaṁ vākyamidaṁ yūyam aśrauṣṭa; yadi mayyapreṣyadhvaṁ tarhyahaṁ pituḥ samīpaṁ gacchāmi mamāsyām kathāyām yūyam ahlādiṣyadhvaṁ yato mama pitā mattopi mahān|

XXIX tasyā ghaṭanāyāḥ samaye yathā yuṣmākaṁ śraddhā jāyate tadartham ahaṁ tasyā ghaṭanāyāḥ pūrvvam idānīm yuṣmān etām vārttām vadāmi|

XXX itaḥ paraṁ yuṣmābhīḥ saha mama bahava ālāpā na bhaviṣyanti yataḥ kāraṇād etasya jagataḥ patirāgacchati kintu mayā saha tasya kopi sambandho nāsti|

XXXI ahaṁ pitari prema karomi tathā pitu rvidhivat karm māṇi karomīti yena jagato lokā jānanti tadartham uttiṣṭhata vayaṁ sthānādasmaḍ gacchāma|

XV

I ahaṁ satyadrākṣālatāsvarūpo mama pitā tūdyānaparicārakasvarūpaṅca|

II mama yāsu śākhāsu phalāni na bhavanti tāḥ sa chinatti tathā phalavatyaḥ śākhā yathādhikaphalāni phalanti tadartham tāḥ pariṣkaroti|

III idānīm mayoktopadeśena yūyam pariṣkr̥tāḥ|

IV ataḥ kāraṇāt mayi tiṣṭhata tenāhamapi yuṣmāsu tiṣṭhāmi, yato heto rdrākṣālatāyām asaṁlagnā śākhā yathā phalavati bhavituṁ na śaknoti tathā yūyamapi mayyatiṣṭhantaḥ phalavanto bhavituṁ na śaknutha|

V ahaṁ drākṣālatāsvarūpo yūyaṅca śākhāsvarūpoḥ; yo jano mayi tiṣṭhati yatra cāhaṁ tiṣṭhāmi, sa pracūraphalaiḥ phalavān bhavati, kintu māṁ vinā yūyam kimapi karttuṁ na śaknutha|

VI yaḥ kaścin mayi na tiṣṭhati sa śuṣkaśākhvea bahi rnikṣipyate lokāśca tā āhr̥tya vahnau nikṣipyā dāhayanti|

VII yadi yūyam mayi tiṣṭhatha mama kathā ca yuṣmāsu tiṣṭhati tarhi yad vāñchitvā yāciṣyadhve yuṣmākaṁ tadeva saphalaṁ bhaviṣyati|

VIII yadi yūyam pracūraphalavanto bhavatha tarhi tadvārā mama pitu rmahimā prakāṣiṣyate tathā yūyam mama śiṣyā iti parikṣāyiyadhve|

IX pitā yathā mayi prītavān ahamapi yuṣmāsu tathā prītavān ato heto ryūyam nirantaramā mama premapātrāni bhūtvā tiṣṭhata|

X ahaṁ yathā piturājñā gr̥hitvā tasya prembhājanam tiṣṭhāmi tathaiva yūyamapi yadi mamaññā guhlitha tarhi mama prembhājanāni sthāsyatha|

XI yuṣmannimittam mama ya ahlādaḥ sa yathā ciram tiṣṭhati yuṣmākam ānandaśca yathā pūryyate tadartham yuṣmabhyam etāḥ kathā atrakatham|

XII aham yuṣmāsu yathā prīye yūyamapi parasparam tathā prīyadhvam eṣā mamājñā|

XIII mitrāṇām kāraṇāt svaprāṇadānaparyyantaṁ yat prema tasmān mahāprema kasyāpi nāsti|

XIV aham yadyad ādiśāmi tattadeva yadi yūyam ācarata tarhi yūyameva mama mitrāṇi|

XV adyārabhya yuṣmān dāsān na vadiśyāmi yat prabhu ryat karoti dāsastad na jānāti; kintu pituḥ samīpe yadyad aśṛṇavam tat sarvvaṁ yuṣmān ajñāpayam tatkāraṇād yuṣmān mitrāṇi proktavān|

XVI yūyam mām rocitavanta iti na, kintvahameva yuṣmān rocitavān yūyam gatvā yathā phalānyutpādayatha tāni phalāni cākṣayāṇi bhavanti, tadartham yuṣmān nyajunajaṁ tasmān mama nāma procya pitaram yat kiñcid yāciṣyadhve tadeva sa yuṣmabhyam dāsyati|

XVII yūyam parasparam prīyadhvam aham ityājñāpayāmi|

XVIII jagato lokai ryuṣmāsu ṛṭiyiteṣu te pūrvvaṁ māmevārttiyanta iti yūyam jānītha|

XIX yadi yūyam jagato lokā abhaviṣyata tarhi jagato lokā yuṣmān ātmīyaṁ buddhvāpreṣyanta; kintu yūyam jagato lokā na bhavatha, aham yuṣmān asmāj jagato'rocayam etasmāt kāraṇāj jagato lokā yuṣmān ṛṭiyante|

XX dāsaḥ prabho rmahān na bhavati mamaitat pūrvvīyam vākyaṁ smarata; te yadi māmevātāḍayan tarhi yuṣmānapi tāḍayiṣyanti, yadi mama vākyaṁ gṛhlanti tarhi yuṣmākamapi vākyaṁ gṛahiṣyanti|

XXI kintu te mama nāmakāraṇād yuṣmān prati tādrśam vyavahariṣyanti yato yo mām preritavān taṁ te na jānanti|

XXII teṣām sannidhim āgatya yadyaham nākathayiṣyam tarhi teṣām pāpam nābhaviṣyat kintvadhunā teṣām pāpamācchādayitum upāyo nāsti|

XXIII yo jano mām ṛṭiyate sa mama pitaramapi ṛṭiyate|

XXIV yādrśāni karmmaṇi kenāpi kadāpi nākriyanta tādrśāni karmmaṇi yadi teṣām sākṣād aham nākariṣyam tarhi teṣām pāpam nābhaviṣyat kintvadhunā te drṣṭvāpi mām mama pitarañcārttiyanta|

XXV tasmāt te'kāraṇam mām ṛṭiyante yadetad vacanaṁ teṣām śāstre likhitamāste tat saphalam abhavat|

XXVI kintu pitu rñigataṁ yaṁ sahāyamarthāt satyamayam ātmānaṁ pituḥ samīpād yuṣmākam samīpe preṣayiṣyāmi sa āgatya mayi pramaṇam dāsyati|

XXVII yūyam prathamamārabhya mayā sārddham tiṣṭhatha tasmāddheto ryūyamapi pramaṇam dāsyatha|

XVI

I yuṣmākam yathā vādhā na jāyate tadartham yuṣmān etāni sarvavākyaṇi vyāharam|

II lokā yuṣmān bhajanagr̥hebhyo dūrikariṣyanti tathā yasmin samaye yuṣmān hatvā īśvarasya tuṣṭi janakaṁ karmmakurmma iti maṁsyante sa samaya āgacchanti|

III te pitaram māñca na jānanti, tasmād yuṣmān pratīdrśam ācariṣyanti|

IV ato hetāḥ samaye samupasthite yathā mama kathā yuṣmākam manaḥsuḥ samupatiṣṭhati tadarthaṁ yuṣmābhyam etāṁ kathāṁ kathayāmi yuṣmābhiḥ sārddham ahaṁ tiṣṭhan prathamam tām yuṣmabhyam nākathayam|

V sāmpratam svasya prerayituḥ samīpaṁ gacchāmi tathāpi tvaṁ kka gacchasi kathāmetāṁ yuṣmākam kopi mām na pṛcchat|

VI kintu mayoktābhirābhiḥ kathābhi ryuṣmākam antaḥkaraṇāni duḥkhena pūrṇānyabhavan|

VII tathāpyahaṁ yathārthaṁ kathayāmi mama gamanaṁ yuṣmākam hitārthameva, yato heto rgamane na kṛte sahāyo yuṣmākam samīpaṁ nāgamiṣyati kintu yadi gacchāmi tarhi yuṣmākam samīpe taṁ preṣayiṣyāmi|

VIII tataḥ sa āgatya pāpapuṇyadaṇḍeṣu jagato lokānām prabodhaṁ janayiṣyati|

IX te mayi na viśvasanti tasmāddhetoḥ pāpaprabodhaṁ janayiṣyati|

X yuṣmākam adṛśyaḥ sannahaṁ pituḥ samīpaṁ gacchāmi tasmād puṇye prabodhaṁ janayiṣyati|

XI etajjagato'dhipati rdaṇḍājñām prāpnoti tasmād daṇḍe prabodhaṁ janayiṣyati|

XII yuṣmabhyaṁ kathayitum mamānekāḥ kathā āsate, tāḥ kathā idānīm yūyaṁ soḍhuṁ na śaknutha;

XIII kintu satyamaya ātmā yadā samāgamiṣyati tadā sarvvaṁ satyaṁ yuṣmān neṣyati, sa svataḥ kimapi na vadiṣyati kintu yacchroṣyati tadeva kathayitvā bhāvikāryyaṁ yuṣmān jñāpayiṣyati|

XIV mama mahimānaṁ prakāṣayiṣyati yato madiyām kathāṁ gṛhitvā yuṣmān bodhayiṣyati|

XV pitu ryadyad āste tat sarvvaṁ mama tasmād kāraṇād avādiṣaṁ sa madiyām kathāṁ gṛhitvā yuṣmān bodhayiṣyati|

XVI kiyatkālāt paraṁ yūyaṁ mām draṣṭuṁ na lapsyadhve kintu kiyat-kālāt paraṁ pūna rdraṣṭuṁ lapsyadhve yatohaṁ pituḥ samīpaṁ gacchāmi|

XVII tataḥ śiṣyānām kiyanto janāḥ parasparaṁ vaditum ārabhanta, kiyatkālāt paraṁ mām draṣṭuṁ na lapsyadhve kintu kiyatkālāt paraṁ pūna rdraṣṭuṁ lapsyadhve, yāmimām kathāmakathayaṁ tasyā abhiprāyaṁ kiṁ yūyaṁ vadati tat kiṁ?

XVIII tataḥ kiyatkālāt param iti tasya vākyaṁ kiṁ? tasya vākyaśyābhiprāyaṁ vayaṁ boddhuṁ na śaknumastairiti

XIX nigadite yīśusteṣāṁ praśnecchāṁ jñātvā tebho'kathayat kiyatkālāt paraṁ mām draṣṭuṁ na lapsyadhve, kintu kiyatkālāt paraṁ pūna rdraṣṭuṁ lapsyadhve, yāmimām kathāmakathayaṁ tasyā abhiprāyaṁ kiṁ yūyaṁ parasparaṁ mṛgayadhve?

XX yuṣmānaham atiyathārthaṁ vadāmi yūyaṁ krandiṣyatha vilapiṣyatha ca, kintu jagato lokā ānandiṣyanti; yūyaṁ śokakulā bhaviṣyatha kintu śokāt paraṁ ānandayuktā bhaviṣyatha|

XXI prasavakāla upasthite nārī yathā prasavavedanayā vyākulā bhavati kintu putre bhūmiṣṭhe sati manuṣyaiko janmanā naraloke praviṣṭa ityānandāt tasyāstatsarvvaṁ duḥkhaṁ manasi na tiṣṭhati,

XXII tathā yūyamapi sāmpratam śokakulā bhavatha kintu punarapi yuṣmabhyaṁ darśanaṁ dāsyāmi tena yuṣmākam antaḥkaraṇāni

sānandāni bhaviṣyanti, yuṣmākaṁ tam ānandañca kopi harttuṁ na śakṣyati|

XXIII tasmin divase kāmapi kathāṁ mām na prakṣyatha| yuṣmānaham atiyathārthaṁ vadāmi, mama nāmnā yat kiñcid pitaraṁ yāciṣyadhve tadeva sa dāsyati|

XXIV pūrvve mama nāmnā kimapi nāyācadhvaṁ, yācadhvaṁ tataḥ prāpsyatha tasmād yuṣmākaṁ sampūrṇānando janiṣyate|

XXV upamākathābhiḥ sarvvaṇyetāni yuṣmān jñāpitavān kintu yasmin samaye upamayā noktvā pituḥ kathāṁ spaṣṭaṁ jñāpayiṣyāmi samaya etādṛśa āgacchati|

XXVI tadā mama nāmnā prārthayiṣyadhve 'haṁ yuṣmannimittaṁ pitaraṁ viṇeṣye kathānimām na vadāmi;

XXVII yato yūyaṁ mayi prema kurutha, tathāham īśvarasya samīpād āgatavān ityapi pratītha, tasmād kāraṇāt kāraṇāt pitā svayaṁ yuṣmasu prīyate|

XXVIII pituḥ samīpājajad āgatosmi jagat parityajya ca punarapi pituḥ samīpaṁ gacchāmi|

XXIX tadā śiṣyā avadan, he prabho bhavān upamayā noktvādhunā spaṣṭaṁ vadati|

XXX bhavān sarvvajñāḥ kenacit pṛṣṭo bhavitumapi bhavataḥ prayojanaṁ nāstīyadhunasmākaṁ sthirañjānaṁ jātaṁ tasmād bhavān īśvarasya samīpād āgatavān ityatra vayaṁ viśvasimāḥ|

XXXI tato yīśuḥ pratyavādid idānīm kiṁ yūyaṁ viśvasitha?

XXXII paśyata sarvve yūyaṁ vikīrṇāḥ santo mām ekākinaṁ pīratyajya svaṁ svaṁ sthānaṁ gamiṣyatha, etādṛśaḥ samaya āgacchati varam prāyeṇopasthitavān; tathāpyahaṁ naikākī bhavāmi yataḥ pitā mayā sārddham āste|

XXXIII yathā mayā yuṣmākaṁ śānti rjāyate tadarthaṁ etāḥ kathā yuṣmabhyam acakathaṁ; asmin jagati yuṣmākaṁ kleśo ghaṭiṣyate kintvakṣobhā bhavata yato mayā jagajjitaṁ|

XVII

I tataḥ paraṁ yīsuretāḥ kathāḥ kathayitvā svargaṁ vilokyaitat prārthayat, he pitaḥ samaya upasthitavān; yathā tava putrastava mahimānaṁ prakāśayati tadarthaṁ tvaṁ nijaputrasya mahimānaṁ prakāśaya|

II tvaṁ yollokān tasya haste samarpitavān sa yathā tebhyo'nantāyu rdadāti tadarthaṁ tvaṁ prāṇimātrāṇām adhipatitvabhāraṁ tasmai dat-tavān|

III yastvam advitīyaḥ satya īśvarastvayā preritaśca yīśuḥ khrīṣṭa etay-orubhayoḥ paricaye prāpte'nantāyu rbhavati|

IV tvaṁ yasya karmaṇo bhāraṁ mahyaṁ dattavān, tat sampannaṁ kṛtvā jagatyasmin tava mahimānaṁ prakāśayaṁ|

V ataeva he pita rjagatyavidyamāne tvayā saha tiṣṭhato mama yo mahimāsit samprati tava samīpe mām taṁ mahimānaṁ prāpaya|

VI anyacca tvaṁ etajjagato yāllokān mahyam adadā ahaṁ tebhvastava nāmnastattvajñānaṁ adadāṁ, te tavaivāsan, tvaṁ tān mahyamadadāḥ, tasmātte tavopadeśam agraḥlan|

VII tvaṁ mahyaṁ yat kiñcid adadāstatsarvvaṁ tvatto jāyate ityad-
hunājānan|

VIII mahyaṁ yamupadeśam adadā ahamapi tebhystamupadeśam
adadāṁ tepi tamagr̥hlan tvattohaṁ nirgatyā tvayā preritobhavam atra ca
vyaśvasan|

IX teṣāmeva nimittaṁ prārthaye'haṁ jagato lokanimittaṁ na prārthaye
kintu yāllōkān mahyaṁ adadāsteṣāmeva nimittaṁ prārthaye'haṁ
yatate tavaivāsate|

X ye mama te tava ye ca tava te mama tathā tai rmama mahimā
prakāśyate|

XI sāmpratam asmin jagati mamāvasthiteḥ śeṣam abhavat ahaṁ tava
samīpaṁ gacchāmi kintu te jagati sthāsyanti; he pavitra pitarāvayo
ryathaikatvamāste tathā teṣāmapyekatvaṁ bhavati tadarthaṁ yāllōkān
mahyaṁ adadāstān svanāmnā rakṣa|

XII yāvanti dināni jagatyasmin taiḥ sahāhamāsaṁ tāvanti dināni tān
tava nāmnāhaṁ rakṣitavān; yāllōkān mahyaṁ adadāstān sarvvaṁ
ahamarakṣaṁ, teṣāṁ madhye kevalaṁ vināśapātraṁ hāritaṁ tena dhar-
mmapustakasya vacanaṁ pratyakṣaṁ bhavati|

XIII kintvadhunā tava sannidhiṁ gacchāmi mayā yathā teṣāṁ
sampūrṇānando bhavati tadarthamaḥaṁ jagati tiṣṭhan etāḥ kathā
akathayam|

XIV tavopadeśaṁ tebhyo'dadāṁ jagatā saha yathā mama sambandho
nāsti tathā jajātā saha teṣāmapi sambandhābhāvāj jagato lokāstān
ṛtīyante|

XV tvaṁ jagatastān gr̥hāṇeti na prārthaye kintvāsubhād rakṣeti
prārthayeham|

XVI ahaṁ yathā jagatsambandhīyo na bhavāmi tathā tepi jagatsam-
bandhīyā na bhavanti|

XVII tava satyakathayā tān pavitrīkuru tava vākyameva satyaṁ|

XVIII tvaṁ yathā māṁ jagati prairayastathāhamapi tān jagati prairayam|

XIX teṣāṁ hitārthaṁ yathāhaṁ svaṁ pavitrīkaromi tathā satyakathayā
tepi pavitribhavantu|

XX kevalaṁ eteṣāmarthe prārthaye'ham iti na kintveteṣāmupadeśena
ye janā mayi viśvasiṣyanti teṣāmapyarthe prārtheye'ham|

XXI he pitasteṣāṁ sarvveṣāṁ ekatvaṁ bhavatu tava yathā mayi mama
ca yathā tvayyekatvaṁ tathā teṣāmapyāvayorekatvaṁ bhavatu tena tvaṁ
māṁ preritavān iti jagato lokāḥ pratiyantu|

XXII yathāvayorekatvaṁ tathā teṣāmapyekatvaṁ bhavatu teṣvahaṁ
mayi ca tvam itthaṁ teṣāṁ sampūrṇamekatvaṁ bhavatu, tvaṁ peri-
tavān tvaṁ mayi yathā priyase ca tathā teṣvapi prītavān etadyathā jagato
lokā jānanti

XXIII tadarthaṁ tvaṁ yaṁ mahimānaṁ mahyaṁ adadāstaṁ
mahimānam ahamapi tebhyo dattavān|

XXIV he pita rjagato nirmmāṇāt pūrvvaṁ mayi snehaṁ kṛtvā yaṁ
mahimānaṁ dattavān mama taṁ mahimānaṁ yathā te paśyanti
tadarthaṁ yāllōkān mahyaṁ dattavān ahaṁ yatra tiṣṭhāmi tepi yathā
tatra tiṣṭhanti mamaiṣā vāñchā|

XXV he yathārthika pita rjagato lokaistvayyajñātepi tvāmahaṁ jāne
tvaṁ māṁ preritavān itīme śiṣyā jānanti|

XXVI yathāham teṣu tiṣṭhāmi tathā mayi yena premnā premākaroṣṭat teṣu tiṣṭhati tadarthaṁ tava nāmāham tān jñāpitavān punarapi jñāpayiṣyāmi|

XVIII

I tāḥ kathāḥ kathayitvā yīśuḥ śiṣyānādāya kidronnāmakaṁ srota uttīryya śiṣyaiḥ saha tatradyodyānaṁ prāviśat|

II kintu viśvāsaghātiyihūdāstat sthānaṁ paricīyate yato yīśuḥ śiṣyaiḥ sārddham kadācit tat sthānam agacchat|

III tadā sa yihūdāḥ sainyagaṇaṁ pradhānayājakānāṁ phirūsināñca padātigaṇaṁca gr̥hitvā pradīpān ulkān astrāṇi cādāya tasmin sthāna upasthītavān|

IV svam prati yad ghaṭiṣyate taj jñātvā yīśuragresarāḥ san tānapr̥cchat kaṁ gaveṣayatha?

V te pratyavadan, nāsaratīyaṁ yīśuṁ; tato yīśuravādīd ahameva saḥ; taiḥ saha viśvāsaghāti yihūdāścātiṣṭhat|

VI tadāhameva sa tasyaitāṁ kathāṁ śrutvaiva te paścādetya bhūmau patitāḥ|

VII tato yīśuḥ punarapi pṛṣṭhavān kaṁ gaveṣayatha? tataste pratyavadan nāsaratīyaṁ yīśuṁ|

VIII tadā yīśuḥ pratyuditavān ahameva sa imāṁ kathāmacakatham; yadi māmanvicchatha tarhīmān gantuṁ mā vārayata|

IX ithaṁ bhūte mahyaṁ yallokān adadāsteṣāṁ ekamapi nāhārayam imāṁ yāṁ kathāṁ sa svayamakathayat sā kathā saphalā jātā|

X tadā śimonpitarasya nikāte khaṅgalsthiteḥ sa taṁ niṣkoṣaṁ kṛtvā mahāyājakasya mālkhānāmānaṁ dāsam āhatya tasya dakṣiṇakarṇaṁ chinnavān|

XI tato yīśuḥ pitaram avadat, khaṅgaṁ koṣe sthāpaya mama pitā mahyaṁ pātuṁ yāṁ kaṁsam adadāt tenāhaṁ kiṁ na pāsyāmi?

XII tadā sainyagaṇaḥ senāpati ryihūdīyānāṁ padātayaśca yīśuṁ gṛhṭvā baddhvā hānannāmaḥ kiyaphāḥ śvaśurasya samīpaṁ prathamam anayan|

XIII sa kiyaphāstasmin vatsare mahāyājatvapade niyuktaḥ

XIV san sādharāṇalokānāṁ maṅgalārtham ekajanasya maraṇamucitam iti yihūdīyāiḥ sārddham amantrayat|

XV tadā śimonpitaro'nyaikaśiṣyaśca yīśoḥ paścād agacchatāṁ tasyānyaśiṣyasya mahāyājakena paricitatvāt sa yīśunā saha mahāyājakasyāṭṭhalikāṁ prāviśat|

XVI kintu pitaro bahirdvārasya samīpe'tiṣṭhad ataeva mahāyājakena paricitaḥ sa śiṣyaḥ punarbahirgatvā dauvāyikāyai kathayitvā pitaram abhyantaram ānayat|

XVII tadā sa dvārarakṣikā pitaram avadat tvaṁ kiṁ na tasya mānavasya śiṣyaḥ? tataḥ sovadad ahaṁ na bhavāmi|

XVIII tataḥ paraṁ yatsthāne dāsāḥ padātayaśca śītahetoraṅgarai rvahnirṁ prajvālya tāpaṁ sevītavantastatsthāne pitarastiṣṭhan taiḥ saha vah-
nitāpaṁ sevītuṁ ārabhata|

XIX tadā śiṣyeṣūpadeṣe ca mahāyājakena yīśuḥ pṛṣṭhaḥ

XX san pratyuktavān sarvvalokānāṁ samakṣaṁ kathāmakathayaṁ guptaṁ kāmapi kathāṁ na kathayitvā yat sthānaṁ yihūdīyāḥ satataṁ gacchanti tatra bhajanagehe mandire cāśikṣayaṁ|

XXI mattaḥ kutaḥ pṛcchasi? ye janā madupadeśam aśṛṇvan tāneva pṛccha yadyad avadaṁ te tat jāninta|

XXII tadetthaṁ pratyuditatvāt nikaṣasthapadāti ryīsum capeṭenāhatya vyāharat mahāyājakaṁ evaṁ prativadasi?

XXIII tato yīsuḥ pratigaditavān yadyayathārtham acakathaṁ tarhi ta-syāyathārthasya pramāṇaṁ dehi, kintu yadi yathārthaṁ tarhi kuto heto rmām atāḍayaḥ?

XXIV pūrvvaṁ hānan sabandhanaṁ taṁ kiyaphāmahāyājakasya samīpaṁ praīṣayat|

XXV śimonpitarastiṣṭhan vahnitāpaṁ sevate, etasmin samaye kiyantas-tam apṛcchan tvam kim etasya janasya śiṣyo na? tataḥ sopahnutyābravīd ahaṁ na bhavāmi|

XXVI tadā mahāyājakasya yasya dāsasya pitarah karṇamacchinat ta-sya kuṭumbaḥ pratyuditavān udyāne tena saha tiṣṭhantaṁ tvāṁ kiṁ nāpaśyaṁ?

XXVII kintu pitarah punarapahnutyā kathitavān; tadānim kukkuṭo'raut|

XXVIII tadanantaraṁ pratyūṣe te kiyaphāgṛhād adhipate gr̥ghaṁ yīsum anayan kintu yasmin aśucitve jāte tai rnistārotsave na bhoktavyaṁ, tasya bhayād yihūdīyāstadgr̥ghaṁ nāviśan|

XXIX aparaṁ pilāto bahirāgatya tān pṛṣṭhavān etasya manuṣyasya kaṁ doṣaṁ vadathā?

XXX tadā te petyavadan duṣkarmmakāriṇi na sati bhavataḥ samīpe nainaṁ samārpayīṣyāmaḥ|

XXXI tataḥ pilāto'vadad yūyamenāṁ gr̥hītvā sveṣāṁ vyavasthayā vicārayata| tadā yihūdīyāḥ pratyavadan kasyāpi manuṣyasya prānadaṇḍaṁ kartturm nāsmākaṁ adhikāro'sti|

XXXII evaṁ sati yīsuḥ svasya mṛtyau yāṁ kathāṁ kathitavān sā saphalābhavat|

XXXIII tadanantaraṁ pilātaḥ punarapi tad rājagṛghaṁ gatvā yīsumāhūya pṛṣṭavān tvāṁ kiṁ yihūdīyānāṁ rājā?

XXXIV yīsuḥ pratyavadat tvam etāṁ kathāṁ svataḥ kathayasi kimanyaḥ kaścin mayi kathitavān?

XXXV pilāto'vadad ahaṁ kiṁ yihūdīyāḥ? tava svadeśīyā viśeṣataḥ pradhānayājakaṁ mama nikaṭe tvāṁ samārpayana, tvāṁ kiṁ kṛtavān?

XXXVI yīsuḥ pratyavadat mama rājyam etajjagatsambandhīyaṁ na bhavati yadi mama rājyaṁ jagatsambandhīyam abhaviṣyat tarhi yihūdīyānāṁ hasteṣu yathā samarpito nābhavaṁ tadarthaṁ mama se-vakā ayotsyan kintu mama rājyam aihikaṁ na|

XXXVII tadā pilātaḥ kathitavān, tarhi tvāṁ rājā bhavasi? yīsuḥ pratyuk-tavān tvāṁ satyaṁ kathayasi, rājāhaṁ bhavāmi; satyatāyāṁ sāksyaṁ dātum janiṁ gr̥hītvā jagatyasmin avatīrnavān, tasmāt satyadharmma-pakṣapātino mama kathāṁ śṛṇvanti|

XXXVIII tadā satyaṁ kiṁ? etāṁ kathāṁ paṣṭvā pilātaḥ punarapi bahir-gatvā yihūdīyān abhāṣata, ahaṁ tasya kamapyaparādhaṁ na prāpnomi|

XXXIX nistārotsavasamaye yuṣmābhirabhirucita eko jano mayā mocay-itavya eṣā yuṣmākaṁ ritirasti, ataeva yuṣmākaṁ nikaṭe yihūdīyānāṁ rājānaṁ kiṁ mocayāmi, yuṣmākaṁ icchā kā?

XL tadā te sarvve ruvanto vyāharan enaṁ mānuṣaṁ nahi barabbāṁ mocaya| kintu sa barabbā dasyurāsīt|

XIX

I pilāto yīsum āniya kaśayā prāhārayat|

II paścāt senāgaṇaḥ kaṅṭakanirmmitaṁ mukuṭaṁ tasya mastake samārpya vārttākivarṇaṁ rājaparicchadaṁ paridhāpya,

III he yihūdīyānāṁ rājan namaskāra ityuktvā taṁ capēṭenāhantum ārabhata|

IV tadā pilātaḥ punarapi bahirgatvā lokān avadat, asya kamapya-parādhaṁ na labhe'haṁ, paśyata tad yuṣmān jñāpayituṁ yuṣmākaṁ sannidhau bahirenānāyāmi|

V tataḥ paraṁ yīsuḥ kaṅṭakamukuṭavān vārttākivarṇavasanaṁvāmsca bahirāgacchat| tataḥ pilāta uktavān enaṁ manuṣyaṁ paśyata|

VI tadā pradhānayājakāḥ padātayaśca taṁ dṛṣṭvā, enaṁ kruśe vidha, enaṁ kruśe vidha, ityuktvā ravitum ārabhanta| tataḥ pilātaḥ kathitavān yūyaṁ svayam enaṁ nūtvā kruśe vidhata, aham etasya kamapya-parādhaṁ na prāptavān|

VII yihūdīyāḥ pratyavadan asmākaṁ yā vyavasthāste tadanusāreṇasya prāṇahananam ucitaṁ yatoyaṁ svam īśvarasya putramavadat|

VIII pilāta imāṁ kathāṁ śrutvā mahātrāsayuktaḥ

IX san punarapi rājagṛha āgatya yīsum pṛṣṭavān tvāṁ kutratyo lokaḥ? kintu yīśastasya kimapi pratyuttaraṁ nāvadat|

X 1# tataḥ pilāt kathitavāna tvāṁ kim mayā sārddhaṁ na saṁlapiṣyasi? tvāṁ kruśe vedhītuṁ vā mocayituṁ śakti rmaṁste iti kim tvāṁ na jānāsi? tadā yīsuḥ pratyavadat īśvareṇādaṁ mamopari tava kimapyadhipatitvaṁ na vidyate, tathāpi yo jano māṁ tava haste samārpayat tasya mahāpātakaṁ jātam|

XI tadā yīsuḥ pratyavadat īśvareṇādattaṁ mamopari tava kimapyadhipatitvaṁ na vidyate, tathāpi yo jano māṁ tava haste samārpayat tasya mahāpātakaṁ jātam|

XII tadārabhya pilātaṁ mocayituṁ ceṣṭitavān kintu yihūdīyā ruvanto vyāharan yadīmaṁ mānavaṁ tyajasi tarhi tvāṁ kaisarasya mitraṁ na bhavasi, yo janaḥ svam rājānaṁ vakti saeva kaimarasya viruddhaṁ kathāṁ kathayati|

XIII etāṁ kathāṁ śrutvā pilāto yīsum bahirāniya nistārotsavasya āśādanadinasya dvitīyapraharāt pūrvvaṁ prastarabandhananāmnī sthāne 'rthāt ibriyabhāṣayā yad gabbithā kathyate tasmin sthāne vicārāsana upāviśat|

XIV anantaraṁ pilāto yihūdīyān avadat, yuṣmākaṁ rājānaṁ paśyata|

XV kintu enaṁ dūrīkuru, enaṁ dūrīkuru, enaṁ kruśe vidha, iti kathāṁ kathayitvā te ravitum ārabhanta; tadā pilātaḥ kathitavān yuṣmākaṁ rājānaṁ kim kruśe vedhīṣyāmi? pradhānayājakā uttaram avadan kaisaraṁ vinā kopi rājāsmākaṁ nāsti|

XVI tataḥ pilāto yīsum kruśe vedhītuṁ teṣāṁ hasteṣu samārpayat, tataste taṁ dhṛtvā nūvantaha|

XVII tataḥ paraṁ yīsuḥ kruśaṁ vahan śiraḥkapālam arthād yad ibriyabhāṣayā gulgaltāṁ vadanti tasmin sthāna upasthītaḥ|

XVIII tataste madhyasthāne taṁ tasyobhayapārśve dvāvaparau kruśe'vidhan|

XIX aparaṁ eṣa yihūdīyānāṁ rājā nāsaratyayīsuḥ, iti vijñāpanaṁ likhitvā pilātasasya kruśopari samayojayat|

XX sã lipiḥ ibriyayūnāniyaromīyabhāṣābhi rlikhitā; yīsoḥ kruśavedhanasthānaṁ nagarasya samīpaṁ, tasmād bahavo yihūdīyāstām paṭhitum ārabhanta|

XXI yihūdīyānām pradhānayājakāḥ pilātamiti nyavedayan yihūdīyānām rājeti vākyaṁ na kintu eṣa svaṁ yihūdīyānām rājānam avadad itthaṁ likhatu|

XXII tataḥ pilāta uttaraṁ dattavān yallekhanīyaṁ tallikhitavān|

XXIII itthaṁ senāgaṇo yīsuṁ kruśe vidhitvā tasya paridheyavas-traṁ caturo bhāgān kṛtvā ekaikasenā ekaikabhāgam agraḥlat tasyot-tariyavastrañcāgraḥlat| kintūtтарыyavastraṁ sūcisevanaṁ vinā sarvvaṁ utāṁ|

XXIV tasmātte vyāharan etat kaḥ prāpsyati? tanna khaṇḍayitvā tatra guṭikāpātaṁ karavāma| vibhajante'dhariyaṁ me vasanaṁ te paras-paraṁ| mamottariyavastrārthaṁ guṭikāṁ pātayanti ca| iti yadvākyaṁ dharmmapustake likhitamāste tat senāgaṇenetthaṁ vyavaharaṇāt sid-dhamabhavat|

XXV tadānīm yīso rmātā mātu rbhaginī ca yā kliyapā bhāryyā mariyam magdalīnī mariyam ca eṭāstasya kruśasya sannidhau samatiṣṭhan|

XXVI tato yīsuḥ svamātaraṁ priyatamaśiṣyañca samīpe daṇḍāyamānau vilokya mātaram avadat, he yoṣid enaṁ tava putraṁ paśya,

XXVII śiṣyantvavadat, enāṁ tava mātaraṁ paśya| tataḥ sa śiṣyastadghaṭikāyāṁ tām nijagraḥaṁ nītavān|

XXVIII anantaraṁ sarvvaṁ karmādhunā sampannamabhūt yīsuriti jñātvā dharmmapustakasya vacanaṁ yathā siddhaṁ bhavati tadartham akathayat mama pipāsā jātā|

XXIX tatastasmin sthāne amlarasena pūrṇapātrasthityā te spañjamekaṁ tadamlaraseṇādrīkṛtya esobnale tad yojayitvā tasya mukhasya san-nidhāvasthāpayan|

XXX tadā yīsuramlarasaṁ graḥitvā sarvvaṁ siddham iti kathāṁ kathay-itvā mastakaṁ namayan prāṇān paryatyajat|

XXXI tadvinam āśādanadinaṁ tasmāt pare'hani viśrāmavāre dehā yathā kruśopari na tiṣṭhanti, yataḥ sa viśrāmavāro mahādinamāsīt, tasmād yihūdīyāḥ pilātanikaṭaṁ gatvā teṣāṁ pādabhañjanasya sthānāntaranayanasya cānumatiṁ prārthayanta|

XXXII ataḥ senā āgatya yīsunā saha kruśe hatayoḥ prathamad-vitīyacorayoḥ pādān abhañjan;

XXXIII kintu yīsoḥ sannidhiṁ gatvā sa mṛta iti drṣṭvā tasya pādaṁ nābhañjan|

XXXIV paścād eko yoddhā śulāghātena tasya kuṣim avidhat tatkaṣaṇāt tasmād raktaṁ jalañca niragacchat|

XXXV yo jano'sya sākṣyaṁ dadāti sa svayaṁ drṣṭavān tasyedaṁ sākṣyaṁ satyaṁ tasya kathā yuṣmākaṁ viśvāsaṁ janayitum योग्या tat sa jānāti|

XXXVI tasyaikam asdhyapi na bhāmkṣyate,

XXXVII tadvad anyaśāstrepī likhyate, yathā, "drṣṭipātaṁ kariṣyanti te'vidhan yantu tamprati|"

XXXVIII arimathīyanagarasya yūṣaphnāmā śiṣya eka āsīt kintu yihūdīyebhyo bhayāt prakāśīto na bhavati; sa yīso rdehaṁ netuṁ pilātasyānumatiṁ prārthayata, tataḥ pilātenānumate sati sa gatvā yīso rdeham anayat|

XXXIX aparaṃ yo nikadīmo rātrau yīsoḥ samīpam agacchat sopi gandharasena miśritam prāyeṇa pañcāsatsetākamaḡurum ḡhītvāgacchat|

XL tataste yihūdīyānām śmaśāne sthāpanarītyanusāreṇa tatsugandhidravyeṇa sahitaṃ tasya dehaṃ vastreṇāveṣṭayan|

XLI aparaiṇca yatra sthāne taṃ kruśe'vidhan tasya nikaṣasthodyāne yatra kimapi mṛtadehaṃ kadāpi nāsthāpyata tādrśam ekaṃ nūtanam śmaśānam āsit|

XLII yihūdīyānām āsādanadināḡamanāt te tasmin samīpasthaśmaśāne yīsum aśāyayan|

XX

I anantaram saptāhasya prathamadine 'tipratyūse 'ndhakāre tiṣṭhati magdalīnī mariyam tasya śmaśānasya nikaṣam gatvā śmaśānasya mukhāt prastaramapasāritam apaśyat|

II paścād dhāvitvā śimonpitarāya yīsoḥ priyatamaśiṣyāya cedam akathayat, lokāḥ śmaśānāt prabhuṃ nītvā kutrāsthāpayan tad vaktum na śaknomi|

III ataḥ pitarah sonyaśiṣyaśca barhi rbhutvā śmaśānasthānam gantum ārabhetām|

IV ubhayordhāvatoḥ sonyaśiṣyaḥ pitaram paścāt tyaktvā pūrvvam śmaśānasthāna upasthitavān|

V tadā prahvībhūya sthāpitavastrāṇi drṣṭavān kintu na prāviśat|

VI aparaṃ śimonpitarā āgatya śmaśānasthānam praviśya

VII sthāpitavastrāṇi mastakasya vastraṇca pṛthak sthānāntare sthāpitaṃ drṣṭavān|

VIII tataḥ śmaśānasthānam pūrvvam āgato yonyaśiṣyaḥ sopi praviśya tādrśam drṣṭā vyaśvasīt|

IX yataḥ śmaśānāt sa utthāpayitavya etasya dharmmapustakavacanasya bhāvaṃ te tadā voddhum nāśankuvan|

X anantaram tau dvau śiṣyau svaṃ svaṃ ḡṛhaṃ parāvṛtyāgacchatām|

XI tataḥ paraṃ mariyam śmaśānadvārasya bahiḥ sthitvā roditum ārabhata tato rudatī prahvībhūya śmaśānam vilokya

XII yīsoḥ śayanasthānasya śiraḥsthāne padatale ca dvayo rdiśo dvau svargīyadūtāvupaviṣṭau samapaśyat|

XIII tau pṛṣṭavantau he nāri kuto rodiṣi? sāvadat lokā mama prabhuṃ nītvā kutrāsthāpayan iti na jānāmi|

XIV ityuktvā mukhaṃ parāvṛtya yīsum daṇḍāyamānam apaśyat kintu sa yīsuriti sā jñātum nāśaknot|

XV tadā yīśustām aprcchat he nāri kuto rodiṣi? kaṃ vā mṛḡayase? tataḥ sā tam udyānasevakaṃ jñātvā vyāharat, he maheccha tvaṃ yadītaḥ sthānāt taṃ nītavān tarhi kutrāsthāpayastad vada tatsthānāt tam ānayāmi|

XVI tadā yīśustām avadat he mariyam| tataḥ sā parāvṛtya pratyavadat he rabbūnī arthāt he guro|

XVII tadā yīśuravadat māṃ mā dhara, idānīm pituḥ samīpe ūrddhvagamanam na karomi kintu yo mama yuṣmākaṇca pitā mama yuṣmākaṇceśvarastasya nikaṣa ūrddhvagamanam karttum udyatosmi, imam katham tvaṃ gatvā mama bhrātṛḡaṇam jñāpaya|

XVIII tato magdalīnīmariyam tatkaṣṇād gatvā prabhustasyai darśanam dattvā kathā etā akathayat iti vārttām śiṣyebhyo'kathayat|

XIX tataḥ paraṁ saptāhasya prathamadinasya sandhyāsamaye śiṣyā ekatra militvā yihūdiyebhyo bhīyā dvāraruddham akurvvan, etasmīn kāle yīusteṣāṁ madhyasthāne tiṣṭhan akathayat yuṣmākaṁ kalyāṇaṁ bhūyāt|

XX ityuktvā nijahastaṁ kuṅkiṅca darśitavān, tataḥ śiṣyāḥ prabhūṁ dr̥ṣṭvā hr̥ṣṭā abhavan|

XXI yīsuḥ punaravadad yuṣmākaṁ kalyāṇaṁ bhūyāt pitā yathā mām praiṣayat tathāhamapi yuṣmān preṣayāmi|

XXII ityuktvā sa teṣāṁupari dīrghaprasāvāsaṁ dattvā kathitavān pavitram ātmānaṁ gṛhīta|

XXIII yūyaṁ yēṣāṁ pāpāni mocayiṣyatha te mocayiṣyante yeṣāṅca pāpāti na mocayiṣyatha te na mocayiṣyante|

XXIV dvādaśamadhye gaṇito yamajo thomānāmā śiṣyo yīśorāgamanakālai taiḥ sārddhaṁ nāsīt|

XXV ato vyaṁ prabhūṁ apaśyāmeti vākye'nyāśiṣyairukte sovadat, tasya hastayo rlahakīlakānāṁ cihnaṁ na vilokya taccihnam aṅgulyā na spr̥ṣṭvā tasya kuṅkaṣu hastaṁ nāropya cāhaṁ na vīsvasiyāmi|

XXVI aparāṁ aṣṭāme'hni gate sati thomāsahitaḥ śiṣyagaṇa ekatra militvā dvāraṁ ruddhvābhyantara āsīt, etarhi yīusteṣāṁ madhyasthāne tiṣṭhan akathayat, yuṣmākaṁ kuśalaṁ bhūyāt|

XXVII paścāt thāmai kathitavān tvam aṅgulim atrārpavitvā mama karau paśya karaṁ prasāryya mama kuṅkāvarpaya nāviśvasya|

XXVIII tadā thomā avadat, he mama prabho he madīśvara|

XXIX yīśurakathayat, he thomā mām nirīkṣya vīsvasiṣi ye na dr̥ṣṭvā vīsvasanti taeva dhanyāḥ|

XXX etadanyāni pustake'smīn alikhitāni bahūnyāścaryyakarmmaṇi yīsuḥ śiṣyāṅāṁ purastād akarot|

XXXI kintu yīśurīśvarasyābhiṣiktaḥ suta eveti yathā yūyaṁ vīsvasitha vīsvasya ca tasya nāmnā paramāyuh prāpnutha tadartham etāni sarvvānyalikhayanta|

XXI

I tataḥ paraṁ tibiriyājaladhestaṭe yīsuḥ punarapi śiṣyebhyo darśanam dattavān darśanasyākhyānamidam|

II śimonpitarāḥ yamajathomā gālīliyakānnānagaranivāsī nithanel sivadeḥ putrāvanyau dvau śiṣyau caiteṣvekatra militeṣu śimonpitaro'kathayat matsyān dhartuṁ yāmi|

III tataste vyāharan tarhi vayamapi tvayā sārddhaṁ yāmaḥ tadā te bahirgatāḥ santaḥ kṣipraṁ nāvam ārohan kintu tasyāṁ rajanyām ekamapi na prāpnuvan|

IV prabhāte sati yīsuṣtaṭe sthitavān kintu sa yīśuriti śiṣyā jñātuṁ nāsaknuvan|

V tadā yīśurapṛcchat, he vatsā sannidhau kiñcit khādyadravyam āste? te'vadan kīmapī nāsti|

VI tadā so'vadat naukāyā dakṣiṇapārśve jālaṁ nikṣipata tato lapsyadhve, tasmāt tai nīkṣipte jāle matsyā etāvanto'patan yena te jālamākṛṣya nottolayitum śaktāḥ|

VII tasmād yīsoḥ priyatamaśiṣyaḥ pitarāyākathayat eṣa prabhu rbhaves, eṣa prabhuriti vācam śrutvaiva śimon nagnatāheto rmatsyadhāriṇa uttariyavastraṁ paridhāya hradam̄ pratyudalamphayat |

VIII apare śiṣyā matsyaiḥ sārddham̄ jālam ākarśantaḥ kṣudranaukāṁ vāhayitvā kulāmānyan te kulād atidūre nāsan dviśatahastebhyo dūra āsan ityanumīyate |

IX tīram̄ prāptaistaistatra prajvalitāgnistadupari matsyāḥ pūpāśca dṛṣṭāḥ |

X tato yīsurakathayat yān matsyān adharata teṣāṁ katipayān ānayata |

XI ataḥ śimonpitarāḥ parāvṛtya gatvā brhadbhistripaṅcāsādadhikaśatamatsya paripūrnam̄ tajjālam ākrṣyodatolayat kintvetādvbhi rmatsyairapi jālam nāchidyata |

XII anantaram̄ yīustān avādīt yūyamāgatya bhūṅgdhvaṁ; tadā saeva prabhuriti jñātātāt tvaṁ kaḥ? iti praṣṭum̄ śiṣyāṅām̄ kasyāpi pragalbhatā nābhavat |

XIII tato yīsurāgatya pūpān matsyām̄śca grhītvā tebhyaḥ paryyaveṣayat |

XIV itthaṁ śmaśānāduthānāt paraṁ yīsuḥ śiṣyebhyastṛṭiyavāram̄ darśanam̄ dattavān |

XV bhøjane samāpte sati yīsuḥ śimonpitaram̄ pṛṣṭavān, he yūnasah̄ putra śimon tvaṁ kim̄ etebhyodhikaṁ mayi pṛiyase? tataḥ sa uditavān satyaṁ prabho tvayi pṛiye'ham̄ tad bhavān jānāti; tadā yīsurakathayat tarhi mama meṣāśāvakaḡaṇam̄ pālaya |

XVI tataḥ sa dvtiyavāram̄ pṛṣṭavān he yūnasah̄ putra śimon tvaṁ kim̄ mayi pṛiyase? tataḥ sa uktavān satyaṁ prabho tvayi pṛiye'ham̄ tad bhavān jānāti; tadā yīsurakathayata tarhi mama meṣaḡaṇam̄ pālaya |

XVII paścāt sa tṛṭiyavāram̄ pṛṣṭavān, he yūnasah̄ putra śimon tvaṁ kim̄ mayi pṛiyase? etadvākyaṁ tṛṭiyavāram̄ pṛṣṭavān tasmāt pitaro duḥkḥito bhūtvā'kathayat he prabho bhavataḥ kim̄apyagocaram̄ nāsti tvayyaham̄ pṛiye tad bhavān jānāti; tato yīsuravadat tarhi mama meṣaḡaṇam̄ pālaya |

XVIII aham̄ tubhyaṁ yathārthaṁ kathayāmi yauvanakāle svayaṁ bad-dhakaṭi ryatrecchā tatra yātavān kintvitaḥ paraṁ vṛddhe vayasi hastam̄ vistārayiṣyasi, anyajanastvām̄ baddhvā yatra gantum̄ tavecchā na bhavati tvām̄ dhṛtvā tatra neṣyati |

XIX phalataḥ kīdṛśena maraṇena sa īśvarasya mahimānam̄ prakāśayiṣyati tad bodhayitum̄ sa iti vākyaṁ proktavān | ityukte sati sa tamavocat mama paścād āgaccha |

XX yo jano rātrikāle yīso rvakṣo'valambya, he prabho ko bhavan-tam̄ parakareṣu samarpayiṣyatīti vākyaṁ pṛṣṭavān, tam̄ yīsoḥ priyata-māśiṣyaṁ paścād āgacchantam̄

XXI pitaro mukhaṁ parāvarttya vilokya yīsum̄ pṛṣṭavān, he prabho etasya mānavasya kīdṛśi gati rbhaviṣyati?

XXII sa pratyavadat, mama punarāgamanaparyyantam̄ yadi tam̄ sthāpayitum̄ icchāmi tatra tava kim̄? tvaṁ mama paścād āgaccha |

XXIII tasmāt sa śiṣyo na mariṣyatīti bhrātṛḡaṇamadhye kim̄vadanti jātā kintu sa na mariṣyatīti vākyaṁ yīsu rnāvadat kevalam̄ mama punarāgamanaparyyantam̄ yadi tam̄ sthāpayitum̄ icchāmi tatra tava kim̄? iti vākyaṁ uktavān |

XXIV yo jana etāni sarvvāni likhitavān atra sāksyaṅca dattavān saeva sa śiṣyaḥ, tasya sāksyaṁ pramaṇamiti vayaṁ jānimah̄ |

XXV yīsuretebhyo'parāṅyapi bahūni karmmāṅi kṛtavān tāni sarvvāṅi
yadyekaikaṅ kṛtvā likhyante tarhi granthā etāvanto bhavanti teṣāṅ
dhāraṅe pṛthivyāṅ sthānaṅ na bhavati | iti |

preritānām karmmaṇāmākhyānām

I he thiyaphila, yīsuḥ svamanonītān preritān pavitreṇātmanā samādiśya yasmin dine svargamārohat yām yām kriyāmakarot yadyad upādiśacca tāni sarvvāṇi pūrvvām mayā likhitāni|

II sa svanidhanaduḥkhabhogāt param anekapratyayakṣapramāṇauḥ svām sajjivām darśayitvā

III catvāriṃśaddināni yāvāt tebhyaḥ preritebhyo darśanaṃ dattveśvarīyarājyasya varṇanama akarot|

IV anantaram teṣām sabhām kṛtvā ityājñāpayat, yūyam yirūśālamō'nyatra gamanamakṛtvā yastin pitrāṅgikṛte mama vadanāt kathā aśṛnuta tatprāptim apekṣya tiṣṭhata|

V yohan jale majjitāvān kintvalpadinamadhye yūyam pavitra ātmani majjitā bhaviṣyatha|

VI paścāt te sarvve militvā tam aprcchan he prabho bhavān kimidānīm punarapi rājam isrāyēliyalokānām kareṣu samarpayīṣyati?

VII tataḥ sovadat yān sarvvān kālān samayāśca pitā svavaśe'sthāpayat tān jñātṛm yuṣmākam adhikāro na jāyate|

VIII kintu yuṣmāsu pavitrasyātmana āvirbhāve sati yūyam śaktim prāpya yirūśālamī samastayihūdāsomironadeśayoḥ pṛthivyāḥ simām yāvād yāvanto deśasteṣu yarvveṣu ca mayi śakṣyam dāsyatha|

IX itī vākyamuktvā sa teṣām samakṣam svargaṃ nīto'bhavat, tato meghamāruhya teṣām dṛṣṭeragocarō'bhavat|

X yasmin samaye te vihāyasaṃ pratyanyadṛṣṭyā tasya tādrśam ūrdvagamanaṃ apaśyan tasminneva samaye śuklavastrau dvau janau teṣāṃ sannidhau daṇḍāyamānau kathitavantau,

XI he gālīliyalokā yūyam kimartham gagaṇam prati nirīkṣya daṇḍāyamānāstiṣṭhatha? yuṣmākam samīpāt svargaṃ nīto yo yīsuṣṭam yūyam yathā svargam ārohantam adarśam tathā sa punaścāgamiṣyati|

XII tataḥ paraṃ te jaitunanāmaḥ parvvatād viśrāmavārasya pathaḥ parimāṇam arthāt prāyeṇārddhakrośam durastham yirūśālamnagaraṃ parāvṛtyāgacchan|

XIII nagramaṃ praviśya pitaro yākūb yohan āndriyaḥ philipaḥ thomā barthajamayo mathirālphīyaputro yākūb udyogā[] simon yākūbo bhrātā yihūdā ete sarvve yatra sthāne pravāsanti tasmin uparītanaprakoṣṭhe praviśan|

XIV paścād ime kiyatyāḥ striyaśca yīso rmātā mariyam tasya bhrātaraścaite sarvva ekacittibhūta satatam vinayena vinayena prārthayanta|

XV tasmin samaye tatra sthāne sākalyena vimśatyadhikaśataṃ śiṣyā āsan| tataḥ pitarasteṣām madhye tiṣṭhan uktavān

XVI he bhrātṛgaṇa yīsudhāriṇām lokānām pathadarśako yo yihūdāstasmin dāyūdā pavitra ātmā yām kathām kathayāmāsa tasyāḥ pratyakṣibhavanasyāvaśyakatvam āsīt|

XVII sa jano'smākam madhyavartī san asyāḥ sevayā amśam alabhata|

XVIII tadanantaram kukarmanā labdham yanmūlyam tena kṣetramekaṁ kṛitam aparaṁ tasmīn adhomukhe bhṛmau patite sati tasyodarasya vidīrnatvāt sarvvā nāḍyo niragacchan|

XIX etām kathāṁ yirūśālmnivasīnaḥ sarvve lokā vidānti; teṣāṁ nijabhāṣayā tatṣetrañca hakaldāmā, arthāt raktakṣetramiti vikhyātamāste|

XX anyacca, nīketanaṁ tadīyantu śunyameva bhaviṣyati| tasya dūṣye nivāsārtham kopi sthāsyati naiva hi| anya eva janastasya padaṁ samprāpsyati dhruvaṁ| itthaṁ gītapustake likhitamāste|

XXI ato yohano majjanam ārabhyāsmākaṁ samīpāt prabho ryīśoḥ svargārohanādinaṁ yāvat sōsmākaṁ madhye yāvanti dināni yāpitavān

XXII tāvanti dināni ye mānavā asmābhiḥ sārddham tiṣṭhanti teṣāṁ ekena janenāsmābhiḥ sārddham yīśorutthāne sāksīṇā bhavitavyaṁ|

XXIII ato yasya rūḍhi ryuṣṭo yaṁ barsābbetyuktāvāhūyanti sa yūṣaph matathīśca dvāvetau pṛthak kṛtvā ta īśvarasya sannidhau prāryya kathitavantaḥ,

XXIV he sarvvāntaryāmin parameśvara, yihūdāḥ sevanaprēritatva-padacyutaḥ

XXV san nijasthānam agacchat, tatpadaṁ labdhum enayo rjanayo rmadhye bhavatā ko'bhīrucitastadasmān darśyatām|

XXVI tato guṭīkāpāṭe kṛte matathīrīnīrīcīyata tasmāt sonyeṣām ekādaśānām prarītānām madhye gaṇitobhavat|

II

I aparāñca nīstārotsavāt paraṁ pañcāśattame dīne samupasthite sati te sarvve ekācittībhūya sthāna ekasmin mīlītā āsan|

II etasminneva samaye'kasmād ākāśāt pracaṇḍātyugravāyoḥ śabdavad ekaḥ śabda āgatya yasmin gṛhe ta upāviśan tad gṛhaṁ samastaṁ vyāpnot|

III tataḥ paraṁ vahniśīkhāsvarūpā jīhvāḥ pratyakṣībhūya vibhaktāḥ satyaḥ pratījanorddhve sthagītā abhūvan|

IV tasmāt sarvve pavitrēnātmanā parīpūrṇāḥ santa ātmā yathā vācītavān tadanusāreṇānyadeśīyānām bhāṣā uktavantaḥ|

V tasmīn samaye pṛthīvisthasarvvadeśebhyo yihūdiyamātāvalambīno bhaktalokā yirūśālamī prāvāsan;

VI tasyāḥ kathāyāḥ kīmvadantīyā jātatvāt sarvve lokā mīlītīvā nijani-jabhāṣayā śīṣyāṇām kathākathanam śrutvā samudvīgnā abhavan|

VII sarvvaeva vīsmayāpannā āścaryyānvitāśca santaḥ parasparaṁ uk-tavantaḥ paśyata ye kathāṁ kathayanti te sarvve gālīlīyalokāḥ kīṁ na bhavanti?

VIII tarhi vayam pratyekaśaḥ svasvajanmadeśīyabhāṣābhiḥ kathā eteṣām śṛṇumaḥ kīmidam?

IX pāṛthī-mādi-arāmnaharayīmdeśānīvāsīmāno yihūdā-kappadakīyā-panta-āśīyā-

X phrugīyā-pamphulīyā-mīsarānīvāsīnaḥ kurīṇīnīkaṭavartīlūbīyapradeśānīvā-romanagarād āgatā yihūdiyalokā yihūdiyamātāgrāhīṇāḥ kṛtīyā arābīyādayo lokāśca ye vayam

XI asmākaṁ nijānījabhāṣābhīreteṣām īśvarīyamahākarmmavyākhyānām śṛṇumaḥ|

XII ittham te sarvvaeva vismayāpannāḥ sandigdhaçittāḥ santaḥ paras-paramūcuḥ, asya ko bhāvaḥ?

XIII apare kecil parihasya kathitavanta ete navinadrākṣārasena mattā abhavan|

XIV tadā pitara ekādaśabhi rjanaiḥ sākāṁ tiṣṭhan tāllokān uccaiḥkāram avadat, he yihūdiyā he yirūśālamnivāsinaḥ sarvve, avadhānaṁ kṛtvā madyavākyaṁ budhyadhvaṁ|

XV idānīm ekayāmād adhikā velā nāsti tasmād yūyaṁ yad anumātha mānavā ime madyapānena mattāstanna|

XVI kintu yoyelbhaviṣyadvaktraitadvākyamuktaṁ yathā,

XVII īśvaraḥ kathayāmāsa yugāntasamaye tvaham| varṣiṣyāmi svamātmānaṁ sarvvaprāṇyupari dhruvam| bhāvivākyaṁ vadiṣyanti kanyāḥ putrāśca vastutaḥ| pratyādeśāñca prāpsyanti yuṣmākaṁ yuvamānavāḥ| tathā prācīnalokāstu svapnān drakṣyanti niścitaṁ|

XVIII varṣiṣyāmi tadātmānaṁ dāsadāsījanopiri| tenaiva bhāvivākyaṁ te vadiṣyanti hi sarvvaśaḥ|

XIX ūrdhvasthe gagaṇe caiva nīcasthe pṛthivītale| śoṇitāni bṛhadbhānūn ghanadhūmādikāni ca| cihnāni darśayiṣyāmi mahāścaryakriyāstathā|

XX mahābhayānakasyaiva taddinasya pareṣituḥ| purāgamād raviḥ kṛṣṇo raktaścandro bhaviṣyataḥ|

XXI kintu yaḥ parameśasya nāmnī samprārthayiṣyate| saeva manujo nūnaṁ paritrāto bhaviṣyati||

XXII ato he isrāyelveaśīyalokāḥ sarvve kathayāmetasyām mano nidhaddvaṁ nāsaratīyo yīśurīśvarasya manonītaḥ pumān etad īśvarastatkṛtairāścaryyādbhutakarmmabhi rlaḥṣaṇaiśca yuṣmākaṁ sāḥśādeva pratipāditavān iti yūyaṁ jānītha|

XXIII tasmin yīśau īśvarasya pūrvvaniścitamāntraṇānirūpaṇānusāreṇa mṛtyau samarpite sati yūyaṁ taṁ dhṛtvā duṣṭalokānām hastaiḥ kruṣe vidhivāhata|

XXIV kintvīśvarastaṁ nidhanasya bandhanānmocayitvā udasthāpayat yataḥ sa mṛtyunā baddhastiṣṭhatīti na sambhavati|

XXV etastin dāyūdapi kathitavān yathā, sarvvadā mama sāḥśātaṁ sthāpaya parameśvaraṁ| sthite maddakṣiṇe tasmin skhaliṣyāmi tvaham nahi|

XXVI anandiṣyati taddheto rmāmakīnaṁ manastu vai| āhlādiṣyati jihvāpi madyā tu tathaiva ca| pratyāśayā śārīrantu madyaṁ vaiśayiṣyate|

XXVII paraloke yato hetostvaṁ mām naiva hi tyakṣyasi| svakīyaṁ puṇyavantaṁ tvaṁ kṣayituṁ naiva dāsyasi| evaṁ jīvanamārgaṁ tvaṁ māmeva darśayiṣyasi|

XXVIII svasammukhe ya ānando dakṣiṇe svasya yat sukhaṁ| anantaṁ tena mām pūrṇaṁ kariṣyasi na saṁśayaḥ||

XXIX he bhrātaro'smākaṁ tasya pūrvvapuruṣasya dāyūdaḥ kathām spaṣṭam kathayitūn mām anumanyadhvaṁ, sa prāṇān tyaktvā śmaśāne sthāpitobhavad adyāpi tat śmaśānam asmākaṁ sannidhau vidyate|

XXX phalato laukikabhāvena dāyūdo vaṁśe khriṣṭaṁ janma grāhayitvā tasyaiva simhāsane samuveṣṭuṁ tamutthāpayiṣyati parameśvaraḥ śapathaṁ kutvā dāyūdaḥ samīpa imam aṅgikāraṁ kṛtavān,

XXXI iti jñātvā dāyūd bhaviṣyadvādī san bhaviṣyatkāliyajñānena khrīṣṭothhāne kathāmimām kathayāmāsa yathā tasyātmā paraloke na tyakṣyate tasya śārīraṅca na kṣeṣyati;

XXXII ataḥ parameśvara enaṁ yīśuṁ śmaśānād udasthāpayat tatra vayanā sarvve śakṣiṇa āsmahe|

XXXIII sa Iśvarasya dakṣiṇakareṇonnatim prāpya pavitra ātmina pitā yamaṅgikāraṁ kṛtavān tasya phalaṁ prāpya yat paśyatha śrṇutha ca tadavarṣat|

XXXIV yato dāyūd svargaṁ nāruroha kintu svayam imām kathām akathayad yathā, mama prabhumiḍaṁ vākyamavadat parameśvaraḥ|

XXXV tava śatṛūnaḥ yāvat pādapiṭhaṁ karomi na| tāvat kālaṁ mādiye tvam dakṣavārśva upāviśa|

XXXVI ato yaṁ yīśuṁ yūyaṁ kruśe'hata parameśvarastaṁ prabhutvābhiṣiktatvapade nyayumkteti isrāyeliyā lokā niścitaṁ jānantu|

XXXVII etādṛśim kathām śrutvā teṣāṁ hrdayānām vidirṇatvāt te pitarāya tadanyapreritebhyaśca kathitavantaḥ, he bhrātṛgaṇa vayanā kiṁ kariṣyāmaḥ?

XXXVIII tataḥ pitarāḥ pratyavadad yūyaṁ sarvve svaṁ svaṁ manaḥ parivarttayadhvaṁ tathā pāpamocanārthaṁ yīśukhrīṣṭasya nāmnā majjitāśca bhavata, tasmād dānarūpaṁ paritram ātmānaṁ lapsyatha|

XXXIX yato yuṣmākaṁ yuṣmatsantānānāṅca dūrasthasarvvalokānāṅca nimittam arthād asmākaṁ prabhuḥ parameśvaro yāvato lākān āhvāsyati teṣāṁ sarvveṣāṁ nimittam ayamaṅgikāra āste|

XL etadanyābhi rbahukathābhiḥ pramāṇaṁ datvākathayat etebhyo vipathagāmibhyo varttamānalokebhyaḥ svān rakṣata|

XLI tataḥ paraṁ ye śānandāstām kathām aḡḥlan te majjitā abhavan| tasmīn divase prāyeṇa trīṇi sahasrāṇi lokāsteṣāṁ sapakṣāḥ santaḥ

XLII preritānām upadeśe saṅgatau pūpabhañjane prārthanāsu ca manaḥsaṁyogaṁ kṛtvātiṣṭhan|

XLIII preritai rnānāprakāralakṣaṇeṣu mahāścaryyakarmamasu ca darśiteṣu sarvvalokānām bhayamupasthitaṁ|

XLIV viśvāsakāriṇaḥ sarvva ca saha tiṣṭhanataḥ| sveṣāṁ sarvvāḥ sampattīḥ sādharmaṇeṇa sthāpayitvābhujata|

XLV phalato ḡḥāni dravyāṇi ca sarvvāni vikriya sarvveṣāṁ svasvaprayo janānusāreṇa vibhajya sarvvebhyo'dadan|

XLVI sarvva ekacittībhūya dine dine mandire santiṣṭhamānā ḡḥe ḡḥe ca pūpānabhañjanta iśvarasya dhanyavādaṁ kurvvanto lokaiḥ samādṛtāḥ paramānandena saralāntaḥkaraṇeṇa bhojanaṁ pānaṅcakurvan|

XLVII parameśvaro dine dine paritrāṇabhājanai rmaṅḍalim avardhayat|

III

I trṭiyāyāmavelāyām satyām prārthanāyāḥ samaye pitarayohanau sambhūya mandiraṁ gacchataḥ|

II tasminneva samaye mandirapraveśakānām samīpe bhikṣāraṇārthaṁ yaṁ janmakhañjamānuṣāṁ lokā mandirasya sundaranāmnī dvāre pratidinam asthāpayan taṁ vahantastadvāraṁ ānayan|

III tadā pitarayohanau mantiraṁ praveṣṭum udyatau vilokya sa khañjastau kiñcid bhikṣitavān|

IV tasmād yohanā sahitaḥ pitarastam ananyadr̥ṣṭyā nirīkṣya proktavān āvām prati dr̥ṣṭim kuru |

V tataḥ sa kiñcit prāptyāsayā tau prati dr̥ṣṭim kṛtavān |

VI tadā pitaro gaditavān mama nikaṭe svarṇarūpyādi kimapi nāsti kintu yadāste tad dadāmi nāsaratīyasya yīśukhrīṣṭasya nāmnā tvamutthāya gamanāgamane kuru |

VII tataḥ paraṁ sa tasya dakṣiṇakaram dhṛtvā tam udatolayat; tena tatkṣaṇāt tasya janasya pādagulphayoḥ sabalatvāt sa ullamphya protthāya gamanāgamane 'karot |

VIII tato gamanāgamane kurvvan ullamphan īśvaram dhanyam vadan tābhyām sārddham mandiraṁ prāviśat |

IX tataḥ sarvve lokāstaṁ gamanāgamane kurvvantam īśvaram dhanyam vadantañca vilokya

X mandirasya sundare dvāre ya upaviśya bhikṣitavān saevāyam iti jñātvā taṁ prati tayā ghaṭanayā camatkṛtā vismayāpannāścābhavan |

XI yaḥ khañjaḥ svasthobhavat tena pitarayohanoḥ karayordhṭatayoḥ satoḥ sarvve lokā sannidhim āgacchan |

XII tad dr̥ṣtvā pitarastebhyo'kathayat, he isrāyeliyalokā yūyaṁ kuto 'nenācaryyam manyadhve? āvām nijaśaktyā yadvā nijapuṇyena khañjamanuṣyamenam gamitavantāviti cintayitvā āvām prati kuto'nanyadr̥ṣṭim kurutha?

XIII yaṁ yīśuṁ yūyaṁ parakareṣu samārpayata tato yaṁ pilāto mocayitum eṅcchat tathāpi yūyaṁ tasya sāksān nāngikṛtavanta ibrahīma ishāko yākūbaśceśvaro'rthād asmākaṁ pūrvvapuruṣāṅam īśvaraḥ svaputrasya tasya yīśo rmahimānaṁ prakāśayat |

XIV kintu yūyaṁ taṁ pavitraṁ dhārmmikam pumāmsaṁ nāngikṛtya hatyākāriṇamekaṁ svebhyo dātum ayācadhvam |

XV paścāt taṁ jīvanasyādhipatim ahata kintvīśvaraḥ śmaśānāt tam udasthāpayata tatra vayaṁ sāksīṇa āsmahe |

XVI imaṁ yaṁ mānuṣaṁ yūyaṁ paśyatha paricinutha ca sa tasya nāmni viśvāsakaraṇāt calanaśaktim labdhavān tasmin tasya yo viśvāsaḥ sa taṁ yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ sāksāt sampūrṇarūpeṇa svastham akārṣit |

XVII he bhrātaro yūyaṁ yuṣmākam adhipatyaśca ajñātvā karmāṇyetāni kṛtavanta idānīm mamaiṣa bodho jāyate |

XVIII kintvīśvaraḥ khriṣṭasya duḥkhabhoge bhaviṣyadvādinām mukhebhyo yāṁ yāṁ kathāṁ pūrvvamakathayat tāḥ kathā ithaṁ siddhā akarot |

XIX ataḥ sveṣāṁ pāpamocanārthaṁ khedaṁ kṛtvā manāmsi parivartatayadhvam, tasmād īśvarāt sāntvanāprāpteḥ samaya upasthāsyati;

XX punaśca pūrvvakālam ārabhya pracārīto yo yīśukhrīṣṭastam īśvaro yuṣmān prati preṣayisyati |

XXI kintu jagataḥ sṛṣṭimārabhya īśvaro nijapavitrabhaviṣyadvādigaṇona yathā kathitavān tadanusāreṇa sarvveṣāṁ kāryyāṅam siddhiparyantaṁ tena sarge vāsaḥ kartavyaḥ |

XXII yuṣmākaṁ prabhūḥ parameśvaro yuṣmākaṁ bhrātṛgaṇamadhyāt matsadr̥ṣaṁ bhaviṣyadvaktāram utpādayisyati, tataḥ sa yat kiñcit kathayisyati tatra yūyaṁ manāmsi nidhaddhvam |

XXIII kintu yaḥ kaścit prāṇī tasya bhaviṣyadvādinaḥ kathāṁ na grahīsyati sa nijalokānām madhyād ucchetsyate," imāṁ kathāṁ asmākaṁ pūrvvapuruṣebhyaḥ kevalo mūsāḥ kathayāmāsa iti nahi,

XXIV śimūyēlbhaviṣyadvādinam ārabhya yāvanto bhaviṣyadvākyam akathayan te sarvvaeva samayasaitasya kathām akathayan|

XXV yūyamapi teṣām bhaviṣyadvādinām santānāḥ, "tava vaṁśodbhavapuṁsā sarvvadeśīyā lokā āśiṣām prāptā bhaviṣyanti", ibrahīme kathāmetām kathayitvā īśvarosmākaṁ pūrvvapuruṣaiḥ sārddham yaṁ niyamaṁ śhīrīkṛtavān tasya niyamasyādhikāriṇopi yūyam bhavatha|

XXVI ata īśvaro nijaputraṁ yīsum utthāpya yuṣmākaṁ sarvveṣām svasvapāpāt parāvarttya yuṣmabhyam āśiṣām dātuṁ prathamatastaṁ yuṣmākaṁ nikaṭaṁ preṣitavān|

IV

I yasmin samaye pitarayohanau lokān upadiśatastasmin samaye yājakā mandirasya senāpatayaḥ sidūkīgaṇaśca

II taylor upadeśakaraṇe khriṣṭasyotthānam upalakṣya sarvveṣām mṛtānām utthānaprastāve ca vyagrāḥ santastāvupāgaman|

III tau dhṛtvā dināvasānakāraṇāt paradinaparyyanantaṁ ruddhvā sthāpitavantaḥ|

IV tathāpi ye lokāstayorupadeśam aśṛṇvan teṣām prāyeṇa pañcasahasrāṇi janā vyaśvasan|

V pare'hani adhipatayaḥ prācīnā adhyāpakāśca hānananāmā mahāyājakaḥ

VI kiyaphā yohan sikandara ityādayo mahāyājakasya jñātayaḥ sarvve yirūśālamnagare militāḥ|

VII anantaraṁ preritau madhye sthāpayitvāpṛcchan yuvām kayā śaktayā vā kena nāmnā karmmaṇyetāni kuruthaḥ?

VIII tadā pitarāḥ pavitreṇātmanā paripūrṇaḥ san pratyavādīt, he lokānām adhipatigaṇa he isrāyēliyaḥprācīnāḥ,

IX etasya durbalamānuṣasya hitāṁ yat karmmakriyata, arthāt, sa yena prakāreṇa svasthobhavat taced adyāvām pṛcchatha,

X tarhi sarvva isrāyēliyalokā yūyam jānīta nāsaratīyo yo yīśukhriṣṭaḥ kruśe yuṣmābhiravidhyata yaśceśvareṇa śmaśānād utthāpitaḥ, tasya nāmnā janoyaṁ svasthaḥ san yuṣmākaṁ sammukhe prottiṣṭhati|

XI nicetṛbhi ryuṣmābhirayaṁ yaḥ prastaro'vajñāto'bhavat sa pradhānakoṇasya prastaro'bhavat|

XII tadbhinnādaparāt kasmādapi paritrāṇaṁ bhavituṁ na śaknoti, yena trāṇaṁ prāpyeta bhūmaṇḍalasyalokānām madhye tādrṣaṁ kimapi nāma nāsti|

XIII tadā pitarayohanoretādrṣīm akṣebhatām dṛṣtvā tāvavidvāmsau nīcalokāvīti buddhvā āścaryyam amanyanta tau ca yīśoḥ saṅginau jātāvīti jñātum aśaknuvan|

XIV kintu tābhyām sārddham taṁ svasthamānuṣaṁ tiṣṭhantaṁ dṛṣtvā te kāmāpyaparām āpattīm karttaṁ nāśaknun|

XV tadā te sabhātaḥ sthānāntaraṁ gantuṁ tān ājñāpya svayaṁ parasaram iti mantraṇāmakurvvan

XVI tau mānavau prati kiṁ karttavyaṁ? tāvekaṁ prasiddham āścaryyaṁ karmma kṛtavanta tau tad yirūśālamnivāsinām sarvveṣām lokānām samīpe prakāśata tacca vayamapahnotuṁ na śaknumaḥ|

XVII kintu lokānām madhyam etad yathā na vyāpnoti tadarthaṁ tau bhayaṁ pradarśya tena nāmnā kamapi manuṣyaṁ nopadiśatam iti dṛḍhaṁ niṣedhāmaḥ|

XVIII tataste preritāvāhūya etadājñāpayan itaḥ paraṁ yīso rnāmnā kadāpi kāmapi kathāṁ mā kathayataṁ kimapi nopadiśaṅca|

XIX tataḥ pitarayohanau pratyavadatām īśvarasyājñāgrahaṇaṁ vā yuṣmākam ājñāgrahaṇam etayo rmadhye īśvarasya gocare kiṁ vihitaṁ? yūyaṁ tasya vivecanām kuruta|

XX vayaṁ yad apaśyāma yadaśṛṇuma ca tanna pracārayiṣyāma etad kadāpi bhavituṁ na śaknoti|

XXI yadaghaṭata tad drṣṭā sarvve lokā īśvarasya guṇān anvavadan tasmāt lokabhayāt tau daṇḍayituṁ kamapyupāyaṁ na prāpya te punarapi tarjayitvā tāvatyajaj|

XXII yasya mānuṣasyaitat svāsthyakaraṇam āścaryyaṁ karmmakriyata tasya vayaścatvāriṁśadvatsarā vyatitāḥ|

XXIII tataḥ paraṁ tau viśṛṣṭau santau svasaṅginām sannidhiṁ gatvā pradhānayājakaiḥ prācīnalokaiśca proktāḥ sarvvāḥ kathā jñāpitavantau|

XXIV tacchrutvā sarvva ekacittibhūya īśvaramuddiśya proccaireret prārthayanta, he prabho gagaṇapṛthivīpayodhīnām teṣu ca yadyad āste teṣāṁ sraṣṭeśvarastvaṁ|

XXV tvaṁ nijasevakena dāyūdā vākyamidam uvacitha, manuṣyā anyadeśiyāḥ kurvanti kalahaṁ kutaḥ| lokāḥ sarvve kimarthaṁ vā cintāṁ kurvanti niṣphalāḥ|

XXVI parameśasya tenaivābhiṣiktasya janasya ca| viruddhamabhi- tiṣṭhanti pṛthivyāḥ patayaḥ kutaḥ||

XXVII phalatastava hastena mantraṇayā ca pūrvva yadyat sthīrīkṛtaṁ tad yathā siddhaṁ bhavati tadarthaṁ tvaṁ yaṁ athiṣiktavān sa eva pavitro yīsusasya prātikūlyena herod pantīyapīlāto

XXVIII 'nyadeśiyalokā isrāyellokāśca sarvva ete sabhāyām atiṣṭhan|

XXIX he parameśvara adhunā teṣāṁ tarjanaṁ garjanaṅca śṛṇu;

XXX tathā svāsthyakaraṇakarmaṇā tava bāhubalaprakāśapūrvvakam tava sevakān nirbhayena tava vākyam pracārayituṁ tava pavitraputrasya yīso rnāmnā āścaryyāṅyasambhavāni ca karmmaṇi karttuṅcājñāpaya|

XXXI itthaṁ prārthanayā yatra sthāne te sabhāyām āsan tat sthānaṁ prakampata; tataḥ sarvve pavitreṅātmanā paripūrṇāḥ santa īśvarasya kathāṁ akṣobheṇa pracārayan|

XXXII aparaṅca pratyayakārilokasamūhā ekamanasa ekacittibhūya sthitāḥ| teṣāṁ kepi nijasampattiṁ svīyāṁ nājanan kintu teṣāṁ sarvvāḥ sampattyaḥ sādharāṇena sthitāḥ|

XXXIII anyacca preritā mahāśaktiprakāśapūrvvakam prabho ryīSORutthāne sāksyam adaduḥ, teṣu sarvveṣu mahānugraho'bhavacca|

XXXIV teṣāṁ madhye kasyāpi dravyanyūnatā nābhavad yatasteṣāṁ grhabhūmyādyā yāḥ sampattaya āsan tā vikriya

XXXV tanmūlyamānīya preritānām caraṇeṣu taiḥ sthāpitaṁ; tataḥ pratyekaśaḥ prayojanānusāreṇa dattamabhavat|

XXXVI viśeṣataḥ kupropadvīpiyo yosināmako levivamśajāta eko jano bhūmyadhikāri, yaṁ preritā barnabbā arthāt sāntvanādāyaka ityuktva samāhūyan,

XX yūyam gatvā mandire daṇḍāyamānāḥ santo lokān pratimām jīvanadāyikām sarvvām kathām pracārayata|

XXI iti śrutvā te pratyūse mandira upasthāya upadiṣṭavantaḥ| tadā sahacaragaṇena sahito mahāyājaka āgatya mantriḡaṇam isrāyelveṃśasya sarvvān rājasabhāsadaḥ sabhāsthān kṛtvā kārāyāstān āpāyitum padātigaṇaṃ preritavān|

XXII tataste gatvā kārāyām tān aprāpya pratyāgatya iti vārttām avādiṣuḥ,

XXIII vyaṃ tatra gatvā nirvviḡnaṃ kārāyā dvāraṃ ruddhaṃ rakṣakāmśca dvārasya bahirdaṇḍāyamānān adarśāma eva kintu dvāraṃ mocayitvā tanmadhye kamapī draṣṭum na prāptāḥ|

XXIV etām kathām śrutvā mahāyājako mandirasya senāpatiḥ pradhānayājakaśca, ita paraṃ kimaparaṃ bhaviṣyatīti cintayitvā sandiḡdhacittā abhavan|

XXV etasminneva samaye kaścit jana āgatya vārttāmetām avadat paśyata yūyam yān mānavān kārāyām asthāpayata te mandire tiṣṭhanto lokān upadiśanti|

XXVI tadā mandirasya senāpatiḥ padātayaśca tatra gatvā cellokāḥ pāṣāṇān niḡṣipyāsmān mārayantīti bhiyā vinatyācāraṃ tān ānayan|

XXVII te mahāsbahāyā madhye tān asthāpayan tataḥ paraṃ mahāyājakaśtān aprcchat,

XXVIII anena nāmnā samupadeṣṭum vyaṃ kim dṛḡhaṃ na nyaṣedhāma? tathāpī paśyata yūyam sveṣāṃ tenopadeśene yirūśalamaṃ paripūrṇaṃ kṛtvā tasya janasya raktapātajanitāparādham asmān pratyānetum ceṣṭadhve|

XXIX tataḥ pitaronyapreritāśca pratyavadan mānuṣasyājñāgrahaṇād īśvarasyājñāgrahaṇaṃ asmākamucitam|

XXX yaṃ yīṣum yūyam kruśe vedhitvāhata tam asmākāṃ paitṛka īśvara utthāpya

XXXI isrāyelveṃśānāṃ manaḥparivarttanaṃ pāpakṣamāñca karttum rājānaṃ paritrātarañca kṛtvā svadakṣiṇapārśve tasyānnatim akarot|

XXXII etasmin vyaṃapī sāḡṣiṇa āsmahe, tat kevalaṃ nahi, īśvara ājñāgrāhibhyo yaṃ pavitraṃ ātmanaṃ dattavān sopī sāḡṣyasti|

XXXIII etadvākye śrute teṣāṃ hṛdayāni viddhānyabhavan tataste tān hantuṃ mantritavantaḥ|

XXXIV etasminneva samaye tatsabhāsthānāṃ sarvvalokānāṃ madhye sukhyāto gamilīyelnāmaka eko jano vyavasthāpakaḥ phirūśiloka utthāya preritān kṣaṇārthaṃ sthānāntaraṃ gantum ādiśya kathitavān,

XXXV he isrāyelveṃśiyāḥ sarvve yūyam etān mānuṣān prati yat karttum udyatāstasmin sāvadhānā bhavata|

XXXVI itaḥ pūrvvaṃ thūdānāmaiko jana upasthāya svaṃ kamapī mahāpuruṣam avadat, tataḥ prāyeṇa catuḥśatalokāstasya matagrāhiṇobhavan paścāt sa hatobhavat tasyājñāgrāhiṇo yāvanto lokāste sarvve virkīrṇāḥ santo 'kṛtakāryyā abhavan|

XXXVII tasmājjanāt paraṃ nāmalekhanasamaye gālīliyayihūdānāmaiko jana upasthāya bahūllokān svamataṃ grāhitavān tataḥ sopī vyanaśyat tasyājñāgrāhiṇo yāvanto lokā āsan te sarvve virkīrṇā abhavan|

XXXVIII adhunā vadāmi, yūyam etān mānuṣān prati kimapī na kṛtvā kṣāntā bhavata, yata eṣa saṅkalpa etat karma ca yadi mānuṣyādabhavat tarhi viphalāṃ bhaviṣyati|

XXXIX yadiśvarādabhavat tarhi yūyam tasyānyathā karttuṁ na śakṣyatha, varam īśvararodhakā bhaviṣyatha|

XL tadā tasya mantraṇām svīkṛtya te preritān āhūya prahr̥tya yīso rñāmnā kāmapī kathām kathayitūṁ niṣidhya vyasarjan|

XLI kintu tasya nāmārtham vyaṁ lajjābhogasya yogyatvena gaṇitā ityatra te śānandāḥ santaḥ sabhāsthānām śākṣād agacchan|

XLII tataḥ param pratidinam mandire gr̥he gr̥he caviśrāmam upadiśya yīśukhrīṣṭasya susāmvādam pracāritavantaḥ|

VI

I tasmin samaye śiṣyāṇām bāhulyāt prātyahikadānasya viśrāṇanai rbhinnadeśiyanām vidhavāstrīgaṇa upekṣite sati ibriyalokaiḥ sahānyadeśiyanām vivāda upātiṣṭhat|

II tadā dvādaśapreritāḥ sarvvān śiṣyān saṁgr̥hyākathayan īśvarasya kathāpracāram parityajya bhojanagaveṣaṇam asmākam ucitām nahi|

III ato he bhrātṛgaṇa vyaṁ etatkarmmaṇo bhāram yebhyo dātum śaknuma etādṛśān sukhyātyāpannān pavitreṇātmanā jñānena ca pūrṇān saprajanān yūyam sveṣām madhye manonītan kuruta,

IV kintu vyaṁ prārthanāyām kathāpracārakarmmani ca nityapravṛttāḥ sthāsyāmaḥ|

V etasyām kathāyām sarvve lokāḥ santuṣṭāḥ santaḥ sveṣām madhyāt stiphānaḥ philipāḥ prakharo nikānor tūman parmminā yihūdimatagrāhī-āntiyakhiyanagariyo nikalā etān paramabhaktān pavitreṇātmanā paripūrṇān sapta janān

VI preritānām samakṣam ānyan, tataste prārthanām kṛtvā teṣām śiraḥsu hastān ārpayan|

VII aparāñca īśvarasya kathā deśam vyāpnot viśeṣato yirūśālamī nagare śiṣyāṇām saṁkhyā prabhūtarūpeṇāvarddhata yājakānām madhyepi bahavaḥ khriṣṭamatagrāhiṇo bhavan|

VIII stiphāno□ viśvāseṇa parākrameṇa ca paripūrṇaḥ san lokānām madhye bahuvīdham adbhutam āścaryam karmmakarot|

IX tena libartiniyanāmnā vikhyātasāṅghasya katipayajanāḥ kurīṇiyasikandariya-kilikiyāśiṣyadeśiṣyāḥ kiyanto janāscotthāya stiphānena sārddham vyavadanta|

X kintu stiphāno jñānena pavitreṇātmanā ca idṛśīm kathām kathitvān yasyāste āpattīm karttuṁ nāśaknuvan|

XI paścāt tai rlobhitāḥ katipayajanāḥ kathāmenām akathayan, vyaṁ tasya mukhato mūsā īśvarasya ca nindāvākyam āsrauṣma|

XII te lokānām lokaprācīnānām adhyāpakānāñca pravṛttīm janayitvā stiphānasya sannidhim āgatya tam dhṛtvā mahāsabhāmadhyam ānyan|

XIII tadanantaram katipayajaneṣu mithyāsākṣiṣu samānīteṣu te kathayan eṣa jana etapuṇyasthānavyavasthāyo rñindātāḥ kadāpi na nivarttate|

XIV phalato nāsaratiyayīśuḥ sthānametad ucchinnaṁ kariṣyati mūsāsamarpitam asmākam vyavaharaṇam anyarūpaṁ kariṣyati tasyaitādṛśīm kathām vyaṁ aśṛṇuma|

XV tadā mahāsabhāsthāḥ sarvve tam prati sthīrām dṛṣṭīm kṛtvā svar-gadūtamukhasadrśam tasya mukham apaśyan|

VII

I tataḥ param mahāyājakaḥ pṛṣṭavān, eṣā kathām kiṁ satya?

II tataḥ sa pratyavadat, he pitaro he bhrātaraḥ sarvve lākā manāmsi nidhaddhvaṃ|asmākaṃ pūrvvapuruṣa ibrahīm hāraṇnagare vāsakaraṇāt pūrvvaṃ yadā arām-naharayimadeṣe āsit tadā tejomaya īśvaro darśanaṃ datvā

III tamavadat tvaṃ svadeśajñātimitrāṇi parityajya yaṃ deśamahaṃ darśayiṣyāmi taṃ deśaṃ vraja|

IV atah sa kasdiyadeśaṃ vihāya hāraṇnagare nyavasat, tadanantaram tasya pitari mṛte yatra deṣe yūyaṃ nivasatha sa enaṃ deśamāgacchat|

V kintviśvarastasmai kamapyadhikāram arthād ekapadaparimitāṃ bhūmimapi nādadāt; tadā tasya kopi santāno nāsīt tathāpi santānaiḥ sārddham etasya deśasyādhikārī tvaṃ bhaviṣyasīti tampratyāṅikṛtvān|

VI īśvara ittham aparamapi kathitavān tava santānāḥ paradeṣe nivatsyanti tatastadedeśyalokāścātuḥśatavatsarān yāvat tān dāsatve sthāpayitvā tān prati kuvyavahāraṃ kariṣyanti|

VII aparam īśvara enaṃ kathāmapi kathitavān, ye lokāstān dāsatve sthāpayiṣyanti tāllokaṃ ahaṃ daṇḍayiṣyāmi, tataḥ paraṃ te bahirgatāḥ santo mām atra sthāne seviṣyante|

VIII paścāt sa tasmai tvakchedasya niyamaṃ dattavān, ata ishākanāmnī ibrahīma ekaputre jāte, aṣṭamadine tasya tvakchedam akarot| tasya ishākaḥ putro yākūb, tatastasya yākūbo'smākaṃ dvādaśa pūrvvapuruṣā ajāyanta|

IX te pūrvvapuruṣā Irṣyayā paripūrṇā misaradeśaṃ preṣayitum yūṣaḥam vyakrīṇan|

X kintviśvarastasya sahāyo bhūtvā sarvvyayā durgate rakṣitvā tasmai buddhiṃ dattvā misaradeśasya rājñāḥ phiraunaḥ priyapātraṃ kṛtavān tato rājā misaradeśasya svīyasarvvaparivārasya ca śāsanapadaṃ tasmai dattavān|

XI tasmin samaye misara-kinānadeśayo rdurbhikṣahetoratikliṣṭatvāt naḥ pūrvvapuruṣā bhakṣyadravyaṃ nālabhanta|

XII kintu misaradeṣe śasyāni santi, yākūb imāṃ vārttām śrutvā prathamam asmākaṃ pūrvvapuruṣān misaraṃ preṣitavān|

XIII tato dvtiyavāraḡamane yūṣaḥ svabhṛtṛbhiḥ paricito'bhavat; yūṣaḥo bhrātaraḥ phiraun rājena paricitā abhavan|

XIV anantaram yūṣaḥ bhrtṛḡaṇaṃ preṣya nijapitaraṃ yākūbaṃ nijān pañcādhikasaptatisaṃkhyakān jñātijanāmsca samāhūtavān|

XV tasmād yākūb misaradeśaṃ gatvā svayam asmākaṃ pūrvvapuruṣāśca tasmīn sthāne'mriyanta|

XVI tateṣu śikhimaṃ nītā yat śmaśānam ibrahīm mudrādatvā śikhimaḥ pitu rhamoraḥ putrebhyaḥ kṛitavān tatśmaśāne sthāpayāncakrire|

XVII tataḥ paraṃ īśvara ibrahīmaḥ sannidhau śapathaṃ kṛtvā yāṃ pratijñāṃ kṛtavān tasyāḥ pratijñāyāḥ phalanasamaye nikaṭe sati isrāyellokā simaradeṣe varddhamānā bahusaṃkhyā abhavan|

XVIII ṣeṣe yūṣaḥam yo na paricinoti tādrśa eko narapatirupasthāya

XIX asmākaṃ jñātibhiḥ sārddham dhūrttatām vidhāya pūrvvapuruṣān prati kuvyavaharaṇapūrvvakam teṣāṃ vaṃśanāśanāya teṣāṃ navajātān śiśūn bahi nrirakṣepayat|

XX etasmin samaye mūsā jajñe, sa tu paramasundaro'bhavat tathā pitṛḡrhe māsatrayaparyantaṃ pālito'bhavat|

XXI kintu tasmin bahirnikṣipte sati phiraṇarājasya kanyā tam uttolya nītvā dattakaputraṁ kṛtvā pālitavatī|

XXII tasmāt sa mūsā misaradeśīyāyāḥ sarvvavidyāyāḥ pāradrṣvā san vākye kriyāyāñca śaktimān abhavat|

XXIII sa sampūrṇacatvāriṁśadvatsaravayasko bhūtvā isrāyeliyavamśanijabhṛātṛṇ sākṣāt kartuṁ matim cakre|

XXIV teṣāṁ janamekaṁ hiṁsitaṁ drṣtvā tasya sapakṣaḥ san hiṁsitajanam upakṛtya misariyajanaṁ jaghāna|

XXV tasya hasteneśvarastān uddhariṣyati tasya bhrātṛgaṇa iti jñāsyati sa ityanumānaṁ cakāra, kintu te na bubudhire|

XXVI tatpare 'hani teṣāṁ ubhayo rjanayo rvākkalaha upasthite sati mūsāḥ samīpaṁ gatvā tayo rmlanaṁ karttuṁ matim kṛtvā kathayāmāsa, he mahāśayau yuvāṁ bhrātaraṁ parasparam anyāyaṁ kutaḥ kuruthaḥ?

XXVII tataḥ samīpavāsinaṁ prati yo jano'nyāyaṁ cakāra sa taṁ dūrīkṛtya kathayāmāsa, asmākamupari śāstrtvavicārayitṛtvapadayoḥ kastvāṁ niyuktavān?

XXVIII hyo yathā misariyaṁ hatavān tathā kim māmapi haniṣyasi?

XXIX tadā mūsā eṭadrṣim kathāṁ śrutvā palāyanaṁ cakre, tato midiyanaḍeṣāṁ gatvā pravāsī san tasthau, tatastatra dvau putrau jajñāte|

XXX anantaraṁ catvāriṁśadvatsareṣu gateṣu sīnayaparvvatasya prāntare prajvalitastambasya vahniśikhāyāṁ parameśvaradūtastasmai darśanaṁ dadau|

XXXI mūsāstasmin darśane vismayāṁ matvā viśeṣāṁ jñātuṁ nikaṭaṁ gacchati,

XXXII etasmin samaye, ahaṁ tava pūrvvapuruṣāṇāṁ īśvaro'rthād ibrahīma īśvara ishāka īśvaro yākūba īśvaraśca, mūsāmuddiṣya parameśvarasyaitadrṣi vihāsyīyā vāñi babhūva, tataḥ sa kampānvitaḥ san puna rñirīkṣituṁ pragalbho na babhūva|

XXXIII parameśvarastaṁ jagāda, tava pādayoḥ pāduke mocaya yatra tiṣṭhasi sā pavitrabhūmiḥ|

XXXIV ahaṁ misaradeśasthānāṁ nijalokānāṁ durddaśāṁ nitāntam apaśyaṁ, teṣāṁ kātaryoyoktiñca śrutavān tasmāt tān uddharttum avaruhyāgamam; idānīm āgaccha misaradeśāṁ tvāṁ preṣayāmi|

XXXV kastvāṁ śāstrtvavicārayitṛtvapadayo rñiyuktavān, iti vākyamuktvā tai ryo mūsā avajñāstameva īśvaraḥ stambamadhye darśanaḍātrā tena dūtena śāstāraṁ muktidātārañca kṛtvā preṣayāmāsa|

XXXVI sa ca misaradeśe sūphnāṁni samudre ca paścāt catvāriṁśadvatsarān yāvat mahāprāntare nānāprakāraṇyadbhūtāni karmmaṇi lakṣaṇāni ca darśayitvā tān bahiḥ kṛtvā samānīya|

XXXVII prabhuḥ parameśvaro yuṣmākaṁ bhrātṛgaṇasya madhye mādrṣam ekaṁ bhaviṣyadvaktāram utpādayiṣyati tasya kathāyāṁ yūyaṁ mano nidhāsyatha, yo jana isrāyelaḥ santānebhya enāṁ kathāṁ kathayāmāsa sa eṣa mūsāḥ|

XXXVIII mahāprāntarasthamaṇḍalimadhye'pi sa eva sīnayaparvvatopari tena sārddhaṁ saṁlāpino dūtasya cāsmatpitrgaṇasya madhyasthaḥ san asmabhyāṁ dātavyani jīvanadāyākāni vākyāni lebhe|

XXXIX asmākaṁ pūrvvapuruṣāstam amānyaṁ katvā svebhyo dūrīkrtya misaradeśaṁ parāvṛtya gantuṁ manobhirabhilaṣya hāroṇaṁ jagaduḥ,

XL asmākam agre'gre gantuṁ asmadarthaṁ devagaṇaṁ nirmmāhi yato yo mūsā asmān misaradeśād bahiḥ kṛtvānītavān tasya kiṁ jātam tadasmābhi rna jñāyate|

XLI tasmīn samaye te govatsākṛtiṁ pratimāṁ nirmmāya tāmuddiṣya naivedyamutmrjya svahastakṛtavastunā ānanditavantah|

XLII tasmād īśvarasteṣāṁ prati vimukhaḥ san ākāśasthaṁ jyotirgaṇaṁ pūjayituṁ tebhyo'numatiṁ dadau, yādṛśaṁ bhaviṣyadvādināṁ grantheṣu likhitamāste, yathā, isrāyeliyavaṁśā re catvāriṁśatsamān purā| mahati prāntare samsthā yūyantu yāni ca| balihomādikarmmaṇi kṛtavantastu tāni kiṁ| mām samuddiṣya yuṣmābhiḥ prakṛtānīti naiva ca|

XLIII kintu vo molakākhyasya devasya dūṣyameva ca| yuṣmākaṁ rimphanākhyāyā devatāyāśca tārakā| etayorubhayo rmūrti yuṣmābhiḥ pariṇijete| ato yuṣmāṁstu bābelaḥ pāraṁ neṣyāmi nīcītaṁ|

XLIV aparaṅca yannidarśanam apaśyastadanusāreṇa dūṣyaṁ nirmmāhi yasmin īśvaro mūsāṁ etadvākyāṁ babhāṣe tat tasya nirūpitaṁ sākṣyasvarūpaṁ dūṣyam asmākaṁ pūrvvapuruṣaiḥ saha prāntare tasthau|

XLV paścāt yihoṣūyena sahitaisteṣāṁ vaṁśajātairasmatpūrvvapuruṣaiḥ sveṣāṁ sammukhād īśvareṇa dūrīkṛtānāṁ anyadeśīyānāṁ deśādhikṛtikāle samānītaṁ tad dūṣyaṁ dāyūdodhikāraṁ yāvat tatra sthāna āsit|

XLVI sa dāyūd parameśvarasyānugrahaṁ prāpya yākūb īśvarārtham ekaṁ dūṣyaṁ nirmmātuṁ vavāñcha;

XLVII kintu sulemān tadarthaṁ mandiram ekaṁ nirmmitavān|

XLVIII tathāpi yaḥ sarvvoparisthaḥ sa kasmiṁścid hastakṛte mandire nivasatīti nahi, bhaviṣyadvādī kathāmetāṁ kathayati, yathā,

XLIX pareṣo vadati svargo rājasimhāsanāṁ mama| madīyaṁ pādapiṭhaṅca pṛthivi bhavati dhruvaṁ| tarhi yūyam kṛte me kiṁ pranirmmāsyatha mandiraṁ| viśrāmāya madīyaṁ vā sthānaṁ kiṁ vidyate tviha|

L sarvvāṇyetāni vastūni kiṁ me hastakṛtāni na| |

LI he anājñāgrāhakā antaḥkaraṇe śravaṇe cāpavitralokāḥ yūyam anavataṁ pavitrasyātmanaḥ prātikūlyam ācaratha, yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣā yādṛśā yūyamapi tādrśāḥ|

LII yuṣmākaṁ pūrvvapuruṣāḥ kaṁ bhaviṣyadvādināṁ nātādāyan? ye tasya dhārmmikasya janasyāgamanakathāṁ kathitavantastān aghnan yūyam adhūnā viśvāsaghātino bhūtvā taṁ dhārmmikaṁ janam ahata|

LIII yūyam svargīyadūtagaṇena vyavasthāṁ prāpyāpi tāṁ nācaratha|

LIV imāṁ kathāṁ śrutvā te manaḥsu biddhāḥ santastaṁ prati dan-tagharṣaṇam akurvvan|

LV kintu stiphānaḥ pavitreṇātmanā pūrṇo bhūtvā gagaṇaṁ prati sthīradṛṣṭiṁ kṛtvā īśvarasya dakṣiṇe daṇḍāyamānaṁ yīśuṅca vilokya kathitavān;

LVI paśya,meghadvāraṁ muktam īśvarasya dakṣiṇe sthitaṁ mānavasutaṅca paśyāmi|

LVII tadā te proccaiḥ śabdaṁ kṛtvā karṇeṣvaṅgulī rnidhāya ekacittibhūya tam ākramaṇ|

LVIII paścāt taṁ nagarād bahiḥ kṛtvā prastarairāghnan sākṣiṇo lākāḥ
śaulanāmno yūnaścaraṇasannidhau nijavastrāṇi sthāpitavantah|

LIX anantaram he prabho yīṣe madiyamātmānaṁ grhāṇa stiphānasyeti
prārthanavākyavadanasamaye te taṁ prastarairāghnan|

LX tasmāt sa jānūni pātayitvā proccaiḥ śabdaṁ kṛtvā, he prabhe
pāpametad eteṣu mā sthāpaya, ityuktvā mahānidrām prāpnot|

VIII

I tasya hatyākaraṇaṁ śaulopi samamanyata| tasmin samaye
yirūśālamnagarasthām maṇḍalīm prati mahātāḍanāyām jātāyām
preritalokān hitvā sarvve'pare yihūdāśomiroṇadeśayo rnānāsthāne
vikīrṇāḥ santo gatāḥ|

II anyacca bhaktalokāstaṁ stiphānaṁ śmaśāne sthāpayitvā bahu vyala-
pan|

III kintu śaulo gr̥he gr̥he bhramitvā striyaḥ puruṣāmśca dhṛtvā kārayām
baddhvā maṇḍalyā mahotpātaṁ kṛtavān|

IV anyacca ye vikīrṇā abhavan te sarvvatra bhramitvā susaṁvādaṁ
prācārayan|

V tadā philipaḥ śomiroṇnagaraṁ gatvā khrīṣṭākhyānaṁ prācārayat;

VI tato'śuci-bhṛtagrastalokebhyo bhūtāścītkṛtyāgacchan tathā ba-
havaḥ pakṣāghātiṇaḥ khañjā lokāśca svasthā abhavan|

VII tasmāt lākā idṛśaṁ tasyāścaryāṁ karma vilokya niśamya ca
sarvva ekacittibhūya tenoktākhyāne manāmsi nyadadhuḥ|

VIII tasminnagare mahānandaścābhavat|

IX tataḥ pūrvvaṁ tasminnagare śimonnāmā kaścijjano bahvī
rmāyākriyāḥ kṛtvā svaṁ kañcana mahāpuruṣaṁ procyā śomiroṇiyānām
mohaṁ janayāmāsa|

X tasmāt sa mānuṣa īśvarasya mahāśaktisvarūpa ityuktvā
bālavṛddhavanitāḥ sarvve lākāstasmin manāmsi nyadadhuḥ|

XI sa bahukālān māyāvīkriyayā sarvvān atīva mohayāñcakāra, tasmāt
te taṁ menire|

XII kintvīśvarasya rājyasya yīśukhrīṣṭasya nāmnaścākhyānapracāriṇaḥ
philipasya kathāyām viśvasya teṣāṁ śtrīpuruṣobhayalokā majjitā abha-
van|

XIII śeṣe sa śimonapi svayāṁ pratyait tato majjitaḥ san philipena kṛtām
āścaryyakriyāṁ lakṣaṇaṅca vilokyāsambhavaṁ manyamānastena saha
sthitavān|

XIV itthaṁ śomiroṇdeśīyalokā īśvarasya kathāṁ agr̥hlan iti vārttām
yirūśālamnagarasthapreritāḥ prāpya pitaraṁ yohanaṅca teṣāṁ nikaṭe
preṣitavantah|

XV tatastau tat sthānam upasthāya lokā yathā pavitram ātmānaṁ
prāpnuvanti tadarthaṁ prārthayetām|

XVI yatate purā kevalaprabhuyīśo rnāmnā majjitamātrā abhavan, na tu
teṣāṁ madhye kamapi prati pavitrasyātmana āvirbhāvo jātaḥ|

XVII kintu preritābhyām teṣāṁ gātreṣu kareṣvarpiteṣu satsu te pavitram
ātmānam prāpnuvan|

XVIII itthaṁ lokānām gātreṣu preritayoḥ karārpaṇena tān pavitram
ātmānaṁ prāptān dṛṣtvā sa śimon tayoḥ samīpe mudrā āniya kathitavān;

XIX aham yasya gātre hastam arpayiṣyāmi tasyāpi yathettham pavitrātmaprāpti rbhavati tādrśīm śaktiṃ mahyaṃ dattaṃ|

XX kintu pitarastaṃ pratyavadat tava mudrāstvayā vinaśyantu yata īśvarasya dānaṃ mudrābhiḥ kriyate tvamitthaṃ buddhavān;

XXI īśvarāya tāvantaḥkaraṇaṃ saralaṃ nahi, tasmād atra tavāṃśo'dhikāraśca kopi nāsti|

XXII ata etatpāpahetoḥ khedānviṭaḥ san kenāpi prakāreṇa tava manasa etasyaḥ kukalpanāyāḥ kṣamā bhavati, etadartham īsvare prārthanāṃ kuru;

XXIII yatastvaṃ tiktapitte pāpasya bandhane ca yadasi tanmayā bud-dham|

XXIV tadā śimona akathayat tarhi yuvābhyā muditā kathā mayi yathā na phalati tadarthaṃ yuvāṃ manmittaṃ prabhau prārthanāṃ kurutaṃ|

XXV anena prakāreṇa tau sāksyaṃ dattvā prabhoḥ kathāṃ pracārayantau śomiroṇiyānāṃ anekagrāmeṣu susarivādañca pracārayantau yirūśālamnagaraṃ parāvṛtya gatau|

XXVI tataḥ param īśvarasya dūtaḥ philipam ityadiśat, tvamut-thāya dakṣiṇasyāṃ diśi yo mārgo prāntarasya madhyena yirūśālamo 'śānagaraṃ yāti taṃ mārgaṃ gaccha|

XXVII tataḥ sa utthāya gatavān; tadā kandākināmnāḥ kūślokanāṃ rājñyāḥ sarvasampatteradhīśaḥ kūśadeśiṃ ekaḥ ṣaṇḍo bhajanārthaṃ yirūśālamnagaraṃ āgatya

XXVIII punarapi rathamāruhya yīśaiyanāmno bhaviṣyadvādino granthaṃ paṭhan pratyāgacchati|

XXIX etasmin samaye ātmā philipam avadat, tvam rathasya samīpaṃ gatvā tena sārddhaṃ mila|

XXX tasmāt sa dhāvan tasya sannidhāvupasthāya tena paṭhyamānaṃ yīśaiyathaviṣyadvādino vākyaṃ śrutvā pṛṣṭavān yat paṭhasi tat kiṃ budhyase?

XXXI tataḥ sa kathitavān kenacinna bodhitohaṃ kathaṃ budhyeya? tataḥ sa philipaṃ rathamāroḍhuṃ svena sārddham upaveṣṭuñca nyavedayat|

XXXII sa śāstrasyetadvākyaṃ paṭhitavān yathā, samānīyata ghātāya sa yathā meṣaśāvakaḥ| lomacchedakasākṣācca meṣaśca nīravo yathā| ābadhya vadanāṃ svīyaṃ tathā sa samatiṣṭhata|

XXXIII anyāyena vicāreṇa sa ucchinno 'bhavat tadā| tatkālinamanuṣyān ko jano varṇayituṃ kṣamaḥ| yato jīvaṇṇāṃ deśāt sa ucchinno 'bhavat dhruvaṃ|

XXXIV anantaraṃ sa philipam avadat nivedayāmi, bhaviṣyadvādi yāmimāṃ kathāṃ kathayāmāsa sa kiṃ svasmin vā kasmīnścid anyas-min?

XXXV tataḥ philipastatprakaraṇaṃ ārabhya yīśorupākhyānaṃ tasyāgre prāstaut|

XXXVI itthaṃ mārgēna gacchantau jalāśayasya samīpa upasthitau; tadā klībo'vādīt paśyātra sthāne jalamāste mama majjane kā bādā?

XXXVII tataḥ philipa uttaraṃ vyāharat svāntaḥkaraṇena sākaṃ yadi pratyeṣi tarhi bādā nāsti| tataḥ sa kathitavān yīśukhrīṣṭa īśvarasya putra ityaḥam pratyemi|

XXXVIII tadā rathaṃ sthagitaṃ karttum ādiṣṭe philipaklibau dvau jalam avāruhatāṃ; tadā philipastam majjayāmāsa|

XXXIX tatpaścāt jalamadhyād utthitayoḥ satoḥ parameśvarasyātmā philipaṃ hr̥tvā nītavān, tasmāt klībaḥ punastaṃ na dr̥ṣṭavān tathāpi hr̥ṣṭacittaḥ san svamārgeṇa gatavān|

XL philipaścāsdodnagaram upasthāya tasmāt kaisariyānagara upasthitikālaparyyanataṃ sarvvasminnagare susaṃvādaṃ pracārayan gatavān|

IX

I tatkalaparyyanataṃ śaulaḥ prabhoḥ śiṣyāṇāṃ prātikūlyena tādanābhadhayoḥ kathāṃ niḥsārayan mahāyājakasya sannidhiṃ gatvā

II striyaṃ puruṣaṅca tanmatagrāhiṇāṃ yaṃ kañcit paśyati tān dhṛtvā baddhvā yirūśālamam ānayatītyāśayena dammeṣaknagarīyaṃ dharmasamājān prati patraṃ yācitavān|

III gacchan tu dammeṣaknagaranikaṭa upasthitavān; tato'kasmād ākāśāt tasya caturdikṣu tejasah prakāśanāt sa bhūmāvapatat|

IV paścāt he śaula he śaula kuto mām tāḍayasi? svam̐ prati proktam etaṃ śabdaṃ śrutvā

V sa pr̥ṣṭavān, he prabho bhavān kaḥ? tadā prabhurakathayat yaṃ yīśuṃ tvam̐ tāḍayasi sa evāhaṃ; kaṅṭhakasya mukhe padāghātakaraṇaṃ tava kaṣṭam|

VI tadā kampamāno vismayāpannaśca sovadat he prabho mayā kiṃ karttavyaṃ? bhavata icchā kā? tataḥ prabhurājñāpayad utthāya nagaraṃ gaccha tatra tvayā yat karttavyaṃ tad vadiṣyate|

VII tasya saṅgino lokā api taṃ śabdaṃ śrutavantaḥ kintu kamapi na dr̥ṣṭvā stabdhāḥ santaḥ sthitavantaḥ|

VIII anantaraṃ śaulo bhūmita utthāya cakṣuṣī unmīlya kamapi na dr̥ṣṭavān| tadā lokāstasya hastau dhṛtvā dammeṣaknagaram ānayan|

IX tataḥ sa dinatrayaṃ yāvad andho bhūtvā na bhuktavān pītavāṃśca|

X tadanantaraṃ prabhustaddammeṣaknagaravāsina ekasmai śiṣyāya darśanaṃ datvā āhūtavān he ananiya| tataḥ sa pratyavādīt, he prabho paśya śṛṇomi|

XI tadā prabhustamājñāpayat tvamutthāya saralanāmānaṃ mārgaṃ gatvā yihūdāniveśane tāṛṣanagarīyaṃ śaulanāmānaṃ janaṃ gaveṣayan pṛcha;

XII paśya sa prārthayate, tathā ananiyanāmaka eko janastasya samīpam āgatya tasya gātre hastārpaṇaṃ kṛtvā dr̥ṣṭiṃ dadātītthaṃ svāpne dr̥ṣṭavān|

XIII tasmād ananiyaḥ pratyavadat he prabho yirūśālamī pavitralokān prati so'nekaḥimsāṃ kṛtavān;

XIV atra sthāne ca ye lokāstava nāmni prārthayanti tānapi baddhuṃ sa pradhānayājakebhyaḥ śaktiṃ prāptavān, imāṃ kathāṃ aham aneṣāṃ mukhebhyaḥ śrutavān|

XV kintu prabhurakathayat, yāhi bhinnadeśiyalokānāṃ bhūpatīnāṃ isrāyellokānāṅca nikaṭe mama nāma pracārayituṃ sa jano mama manonītapātraṃ maste|

XVI mama nāmanimittaṅca tena kiyān mahān kleśo bhoktavya etat taṃ darśayiṣyāmi|

XVII tato 'naniyo gatvā gr̥ham praviśya tasya gātre hastārpraṇam kṛtvā kathitavān, he bhrātaḥ śaula tvaṃ yathā dr̥ṣṭim prāpnoṣi pavitreṇātmanā paripūrṇo bhavasi ca, tadarthaṃ tavāgamanakāle yaḥ prabhuyīśustubhyaṃ darśanam adadāt sa mām preṣitavān|

XVIII ityuktamātre tasya cakṣurbhyaṃ mīnaśalkavad vastuni nirgate tatkṣaṇāt sa prasannacakṣu rbhūtvā protthāya majjito'bhavat bhuktvā pītva sabalobhavacca|

XIX tataḥ paraṃ śaulaḥ śiśyaḥ saha katipayadivasān tasmin dammeṣakanagare sthītvā'vilambān

XX sarvvabhajanabhavanāni gatvā yīśurīśvarasya putra imān kathān prācārayat|

XXI tasmāt sarvve śrotāraścamatkṛtya kathitavanto yo yirūśālamnagara etannāmnā prārthayitṛlokān vināśitavān evam etādr̥śalokān baddhvā pradhānayājakanikaṭaṃ natyitīyāśayā etatsthānamapyāgacchat saeva kimayaṃ na bhavati?

XXII kintu śaulaḥ kramaśa utsāhavān bhūtvā yīśurīśvareṇābhīśikto jana etasmin pramāṇaṃ datva dammeṣak-nivāsiyihūdiyalokān niruttarān akarot|

XXIII itthaṃ bahutithe kāle gate yihūdiyalokāstaṃ hantūn mantrayāmāsuḥ

XXIV kintu śaulasteṣāmetasyā mantraṇāyā vārttām prāptavān| te taṃ hantūn tu divāniśaṃ guptāḥ santo nagarasya dvāre'tiṣṭhan;

XXV tasmāt śiśyāstaṃ nītvā rātrau piṭake nidhāya prācīreṇāvārohayan|

XXVI tataḥ paraṃ śaulo yirūśālamaṃ gatvā śiśyagaṇena sārddhaṃ sthātum aihat, kintu sarvve tasmādabibhayaḥ sa śiśya iti ca na pratyayan|

XXVII etasmād barnabbāstaṃ gr̥hitvā preritānām samipamāniya mārgamadye prabhūḥ kathān tasmai darśanaṃ dattavān yāḥ kathāśca kathitavān sa ca yathākṣobhaḥ san dammeṣaknagare yīśo rñāma prācārayat etān sarvvavṛttāntān tān jñāpitavān|

XXVIII tataḥ śaulastaiḥ saha yirūśāلامي kālaṃ yāpayan nirbhayaṃ prabho ryīśo rñāma prācārayat|

XXIX tasmād anyadeśiyalokaiḥ sārddhaṃ vivādasyopasthitatvāt te taṃ hantum aceṣṭanta|

XXX kintu bhrātṛgaṇastajjñātvā taṃ kaisariyānagaraṃ nītvā tārṣanagaraṃ preṣitavān|

XXXI itthaṃ sati yihūdiyāgālīlśomironadeśiyāḥ sarvvā maṇḍalyo viśrāmaṃ prāptāstatastāsān niṣṭhābhavat prabho rbhiyā pavitrasyātmanaḥ sāntvanayā ca kālaṃ kṣepayitvā bahusaṃkhyā bhavan|

XXXII tataḥ paraṃ pitarāḥ sthāne sthāne bhramitvā śeṣe lodnaganarivāsipavitrālokānām samīpe sthitavān|

XXXIII tadā tatra pakṣāghātavyādhināṣṭau vatsarān śayyāgatam aineyanāmānaṃ maṇuṣyaṃ sākṣat prāpya tamavadat,

XXXIV he aineya yīśukhrīṣṭastvām svastham akārṣit, tvamutthāya svaśayyām nikṣipa, ityuktamātre sa udatiṣṭhat|

XXXV etādr̥śaṃ dr̥ṣtvā lodśāronivāsiṇo lokāḥ prabhūn prati parāvartanta|

XXXVI aparāñca bhikṣādānādiṣu nānakriyāsu nityaṃ pravṛtta yā yāphonaganarivāsinī t̥abithānāmā śiśyā yām darkkāṃ arthād harīñimayuktvā āhvan sa nārī

XXXVII tasmin samaye rugnā satī prāṇān atyajat, tato lokāstām prakṣālyoparisthaprakōṣṭhe śāyayitvāsthāpayan|

XXXVIII lodnagaraṁ yāphonagarasya samīpasthaṁ tasmāttatra pitara āste, iti varttām śrutvā tūrṇaṁ tasyāgamanārthaṁ tasmin vinayamuktvā śīṣyagaṇo dvau manujau preṣitavān|

XXXIX tasmāt pitara utthāya tābhyām sārddham āgacchat, tatra tasmin upasthitha uparisthaprakōṣṭhaṁ samānīte ca vidhavaḥ svābhiḥ saha shtitikāle darṅkayā kṛtāni yānyuttariyāni paridheyāni ca tāni sarvvāni taṁ darśayitvā rudatyascatasrṣu dikṣvatīṣṭhan|

XL kintu pitarastāḥ sarvvā bahiḥ kṛtvā jānūni pātayitvā prārthitavān; paścāt śavamṁ prati dṛṣṭim kṛtvā kathitavān, he tābīte tvamuttiṣṭha, iti vākya ukte sā strī cakṣuṣī pronnīlya pitaram avalokyotthāyopāviśat|

XLI tataḥ pitarastasyāḥ karau dhṛtvā uttolya pavitralokān vidhavāścāhūya teṣām nikaṭe sajīvām tāṁ samārpayat|

XLII eṣā kathā samastayāphonagaraṁ vyāptā tasmād aneke lokāḥ prabhau vyaśvasan|

XLIII aparañca pitarastadyāphonagarīyasya kasyacit śimonnāmnaścarmmakārasya gṛhe bahudināni nyavasat|

X

I kaisariyānagara itāliyākhyasainyāntargataḥ karṇīliyanāmā senāpatirāsīt

II sa saparivāro bhakta īśvaraparāyaṇaścāsīt; lokebhyo bahūni dānādīni datvā nirantaram īśvare prārthayāñcakre|

III ekadā tṛtīyapraharavelāyām sa dṛṣṭavān īśvarasyaiko dūtaḥ saprakāśaṁ tatsamīpam āgatya kathitavān, he karṇīliya|

IV kintu sa taṁ dṛṣṭvā bhīto kathayat, he prabho kim? tadā tamavadat tava prārthanā dānādi ca sāḅṣisvarūpaṁ bhūtvēśvarasya gocaramabhavat|

V idānīm yāphonagaraṁ prati lokān preṣya samudratīre śimonnāmnaścarmmakārasya gṛhe pravāsakārī pitaranāmnā vikhyāto yaḥ śimon tam āhvāyaya;

VI tasmāt tvayā yadyat karttavyaṁ tattat sa vadiṣyati|

VII ityupadiśya dūte prasthite sati karṇīliyaḥ svagr̥hasthānām dāsānām dvau janau nityaṁ svasaṅginām sainyānām ekām bhaktasenāñcāhūya

VIII sakalametaṁ vṛttāntāṁ vijñāpya yāphonagaraṁ tān prāhiṇot|

IX parasmin dine te yātrām kṛtvā yadā nagarasya samīpa upātiṣṭhan, tadā pitaro dvitīyapraharavelāyām prārthayitum gr̥hapṛṣṭham ārohat|

X etasmin samaye kṣudhārttaḥ san kiñcid bhoktum aiçchat kintu teṣām annāsādanasamaye sa mūrçchitaḥ sannapatat|

XI tato meghadvāraṁ muktaṁ caturbhiḥ koṇai r̥lambitaṁ bṛhadvastramiva kiñcana bhājanam ākāśāt pṛthivīm avārohatīti dṛṣṭavān|

XII tanmadhye nānaprakārā grāmyavanyapaśavaḥ khecaro-rogāmīprabhṛtayo jantavaścāsan|

XIII anantaram he pitara utthāya hatvā bhūñkṣva tampratīyaṁ gagaṇīyā vāñī jātā|

XIV tadā pitarāḥ pratyavadat, he prabho idṛśaṁ mā bhavatu, aham etat kālām yavat niṣiddham aśuci vā dravyaṁ kiñcidapi na bhuktavān|

XV tataḥ punarapi tādrśī vihayasiyā vāṇī jātā yad īśvarah śuci kṛtavān tat tvaṁ niṣiddham na jānihi|

XVI itthaṁ triḥ sati tat pātraṁ punarākṛṣṭaṁ ākāśam agacchat|

XVII tataḥ paraṁ yad darśanaṁ prāptavān tasya ko bhāva ityatra pitaro manasā sandegdhī, etasmin samaye karṇīlyasya te preṣitā manuṣyā dvārasya sannidhāvupasthāya,

XVIII śimono gṛhamanvicchantaḥ samprchyaḥūya kathitavantaḥ pitaranāmnā vikhyāto yaḥ śimon sa kimatra pravasaki?

XIX yadā pitarastaddarśanasya bhavaṁ manasāndolayati tadātmā tamavadat, paśya trayo janāstvām mṛgayante|

XX tvam utthāyāvaruhya niḥsandehaṁ taiḥ saha gaccha mayaiva te preṣitāḥ|

XXI tasmāt pitaro'varuhya karṇīlyaprerialokānām nikaṭamāgatya kathitavān paśyata yūyaṁ yaṁ mṛgayadhve sa janohaṁ, yūyaṁ kin-nimittam āgatāḥ?

XXII tataste pratyavadan karṇīlyanāmā śuddhasattva īśvaraparāyaṇo yihūdiyadeśasthānām sarvveṣāṁ sannidhau sukhyātyāpanna ekaḥ senāpati rñijagrhaṁ tvāmāhūya netuṁ tvattaḥ kathā śrotuṅca pavitradūtena samādiṣṭaḥ|

XXIII tadā pitarastānabhyantaram nītvā teṣāmātithyaṁ kṛtavān, pare'hani taiḥ sārddham yātrāmakarot, yāphonivāsinām bhrātrṇām kiyanto janāśca tena saha gatāḥ|

XXIV parasmin divase kaisariyānagaramadhyapraveśasamaye karṇīlyo jñātibandhūn āhūyāniya tān apekṣya sthitaḥ|

XXV pitare gṛha upasthite karṇīlyastaṁ sāksātḥkṛtya caraṇayoḥ pativā prānamat|

XXVI pitarastamutthāpya kathitavān, uttiṣṭhāhamapi mānuṣaḥ|

XXVII tadā karṇīlyena sākam ālapan gṛhaṁ prāviśat tanmadhye ca bahulokānām samāgamaṁ drṣṭvā tān avadat,

XXVIII anyajātīyalokaiḥ mahālapanam vā teṣām gṛhamadhye praveśanaṁ yihūdiyanām niṣiddham astīti yūyam avagacchatha; kintu kamapi mānuṣam avyavahāryyam aśucin vā jñātuṁ mama nocitam iti parameśvaro mām jñāpitavān|

XXIX ite hetorāhvānaśravaṇamātrāt kāñcanāpattim akṛtvā yuṣmākaṁ samīpam āgatosmi; prcchāmi yūyaṁ kinnimittaṁ mām āhūyata?

XXX tadā karṇīlyah kathitavān, adya catvāri dināni jātāni etāvadvelām yāvad aham anāhāra āsan tatastṛtiyaprahare satī gṛhe prārthanasamaye tejomayavastrabhṛd eko jano mama samakṣaṁ tiṣṭhan etām kathām akathayat,

XXXI he karṇīlyā tvadiyā prārthanā īśvarasya karṇagocarībhūtā tava dānādi ca sāksisvarūpaṁ bhūtvā tasya drṣṭigocaramabhavat|

XXXII ato yāphonagaraṁ prati lokān prahitya tatra samudratire śimonnāmnaḥ kasyaccarmmakārasya gṛhe pravāsakārī pitaranāmnā vikhyāto yaḥ śimon tamāhūyaya; tataḥ sa āgatya tvām upadekṣyati|

XXXIII iti kāraṇāt tatkaṣṇāt tava nikaṭe lokān preṣitavān, tvamāgatavān iti bhadraṁ kṛtavān| īśvaro yānyākhyānāni kathayitum ādiśat tāni śrotuṁ vayaṁ sarvve śmpratam īśvarasya sāksād upasthitāḥ smaḥ|

XXXIV tadā pitara imām kathām kathayitum ārabdhavān, īśvaro manuṣyāṇām apakṣapātī san

XXXV yasya kasyacid deśasya yo lokāstasmādbhītvā satkarmma karoti sa tasya grāhyo bhavati, etasya niścayam upalabdhavānaham|

XXXVI sarvveṣāṃ prabhu ryo yīśukhrīṣṭastena īśvara isrāyēlvarṃśānāṃ nikaṭe susaṃvādaṃ preṣya sammelanasya yaṃ saṃvādaṃ pracārayat taṃ saṃvādaṃ yūyaṃ śrutavantaḥ|

XXXVII yato yohanā majjane pracārite sati sa gāliladeśamārabhya samas-tayihūdiyadeśaṃ vyāpnot;

XXXVIII phalata īsvareṇa pavitreṇātmanā śaktyā cābhiṣikto nāsaratiyayīśuḥ sthāne sthāne bhraman sukriyāṃ kurvvan śaitānā kliṣṭān sarvvalokān svasthān akarot, yata īsvarastasya sahāya āsit;

XXXIX vayaṅca yihūdiyadeśe yirūśālamnagare ca tena kṛtānāṃ sarvveṣāṃ karmmaṇāṃ sāksṣiṇo bhavāmaḥ| lokāstaṃ kruśe viddhvā hatavantaḥ,

XL kintu tṛtiyadivase īsvarastamutthāpya saprakāśam adarśayat|

XLI sarvvalokānāṃ nikaṭa itī na hi, kintu tasmin śmaśānādutthite sati tena sārddhaṃ bhojanaṃ pānaṅca kṛtavanta etādṛśā īsvarasya manonītaḥ sāksṣiṇo ye vayam asmākaṃ nikaṭe tamadarśayat|

XLII jīvitamṛtobhayalokānāṃ vicāraṃ karttum īśvaro yaṃ niyuktavān sa eva sa janaḥ, imāṃ kathāṃ pracārayitum tasmin pramāṇaṃ dātuṅca so'smān ājñāpayat|

XLIII yastasmin viśvasiti sa tasya nāmnā pāpānmukto bhaviṣyati tasmin sarvve bhaviṣyadvādinopi etādṛśāṃ sāksyaṃ dadati|

XLIV pitarasyaitatkathākathanakāle sarvveṣāṃ śrotrṇāmupari pavitra ātmāvārohat|

XLV tataḥ pitareṇa sārddham āgatāstvakchedino viśvāsino lokā anyadeśīebhyaḥ pavitra ātmani datte sati

XLVI te nānājātibhāṣābhīḥ kathāṃ kathayanta īśvaraṃ praśaṃsanti, itī dṛṣtvā śrutvā ca vismayam āpadyanta|

XLVII tadā pitaraḥ kathitavān, vayamiva ye pavitram ātmānaṃ prāptāsteṣāṃ jalamajjanaṃ kiṃ kopi niśeddhum śaknoti?

XLVIII tataḥ prabho rñāmnā majjitā bhavati tānājñāpayat| anantaraṃ te svaiḥ sārddhaṃ katipayadināni sthātum prārthayanta|

XI

I itthaṃ bhinnadeśīyalokā apīśvarasya vākyam agrhlan imāṃ vārttām yihūdiyadeśasthapreritā bhrātṛgaṇaśca śrutavantaḥ|

II tataḥ pitare yirūśālamnagaraṃ gatavati tvakchedino lokāstena saha vivadamānā avadan,

III tvam atvakchedilokānāṃ grhaṃ gatvā taiḥ sārddham bhuktavān|

IV tataḥ pitara āditaḥ kramaśastatkāryasya sarv-vavṛttāntamākhyātum ārabdhavān|

V yāphonagara ekadāhaṃ prārthayamāno mūrccitaḥ san darśanena caturṣu koṇeṣu lambanamānaṃ vṛhadvastramiva pātramekam ākāśadavaruhya mannikaṭam āgacchad apaṣyam|

VI paścāt tad ananyadṛṣṭyā dṛṣtvā vivicya tasya madhye nānāprakārān grāmyavanyapaśūn urogāmikhecarāṃśca dṛṣṭavān;

VII he pitara tvamutthāya gatvā bhūmḥśva māṃ sambodhya kathayan-taṃ śabdamekaṃ śrutavāṃśca|

VIII tatoham̄ pratyavadam̄, he prabho nettham̄ bhavatu, yataḥ kiñcana niṣiddham̄ aśuci dravyam̄ vā mama mukhamadhyam̄ kadāpi na prāviśat|

IX aparam̄ īśvaro yat śuci kṛtavān tanniṣiddham̄ na jānīhi dvi rmāmpratidr̥śī vihāyasiyā vānī jāta|

X tririttham̄ sati tat sarvvaṃ punarākāśam̄ ākr̥ṣtam̄|

XI paścāt kaisariyānagarāt trayo janā mannikaṭam̄ preṣitā yatra niveśane sthitoam̄ tasmīn samaye tatropātiṣṭhan|

XII tadā nihsandeham̄ taiḥ sārddham̄ yātum̄ ātmā māmādiṣṭavān; tataḥ param̄ mayā sahaiteṣu ṣaḍbhrātr̥ṣu gateṣu vayam̄ tasya manujasya grham̄ prāviśāma|

XIII sosmākam̄ nikaṭe kathāmetām̄ akathayat ekadā dūta ekaḥ pratyakṣibhūya mama grhamadhye tiṣṭan māmityājñāpitavān, yāphonagaram̄ prati lokān prahitya pitaranāmnā vikhyātām̄ śimonam̄ ahūyaya;

XIV tatastava tvadiyaparivārānāñca yena paritrānam̄ bhaviṣyati tat sa upadekṣyati|

XV aham̄ tām̄ kathāmutthāpya kathitavān tena prathamam̄ asmākam̄ upari yathā pavitra ātmāvarūḍhavan̄ tathā teṣāmapyupari samavarūḍhavan̄|

XVI tena yohan jale majjitavān iti satyam̄ kintu yūyam̄ pavitra ātmani majjitā bhaviṣyatha, iti yadvākyaṃ prabhuruditavān tat tadā mayā smṛtam̄|

XVII ataḥ prabhā yīśukhr̥ṣṭe pratyayakāriṇo ye vayam̄ asmabhyam̄ īśvaro yad dattavān tat tebhyo lokebhyyopi dattavān tataḥ kohaṃ? kima-ham̄ īśvaram̄ vārayituṃ śaknomi?

XVIII kathāmetām̄ śrūvā te kṣāntā īśvarasya guṇān anukīrttya kathitavantaḥ, tarhi paramāyuhprāptinimittam̄ īśvaronyadeśīyalokebhyyopi manaḥparivarttanarūpaṃ dānam̄ adāt|

XIX stiphānam̄ prati upadrave ghaṭite ye vikīrṇā abhavan tai phainikīkuprāntiyakhīyasu bhramitvā kevalayihūḍiyalokān vinā kasyāpyanyasya samīpa īśvarasya kathām̄ na prācārayan|

XX aparam̄ teṣān kuprīyāḥ kurīnīyāśca kiyanto janā āntiyakhīyānagaram̄ gatvā yūnānīyalokānām̄ samīpepi prabhoryiśoḥ kathām̄ prācārayan|

XXI prabhoḥ karasteṣām̄ sahāya āsīt tasmād aneke lokā viśvasya prabhuṃ prati parāvarttanta|

XXII iti vārttāyām̄ yirūśālamasthamaṇḍalīyalokānām̄ karṇagocarībhūtāyām̄ āntiyakhīyānagaram̄ gantu te barnabbām̄ prārayan|

XXIII tato barnabbāstatra upasthitaḥ san īśvasyānugrahasya phalaṃ dr̥ṣṭvā sānando jātaḥ,

XXIV sa svayam̄ sādhu rviśvāsena pavitreṇātmanā ca paripūrṇaḥ san ganoniṣṭayā prabhāvāsthām̄ karttuṃ sarvvān upadiṣṭavān tena prabhoḥ śiṣyā aneke babhūvuḥ|

XXV śeṣe śaulam̄ mṛgayitum̄ barnabbāstārṣanagaram̄ prasthitavān| tatra tasyoddeśam̄ prāpya tam̄ āntiyakhīyānagaram̄ ānayat;

XXVI tatastau maṇḍalīsthalokaiḥ sabhām̄ kṛtvā samvatsaramekaṃ yāvad bahulokān upādiśatām̄; tasmīn āntiyakhīyānagare śiṣyāḥ prathamaṃ khriṣṭīyanāmnā vikhyātā abhavan|

^{XXVII} tataḥ paraṁ bhaviṣyadvādigaṇe yirūsālama āntiyakhiyānagaram āgate sati

^{XXVIII} āgābanāmā teṣāmekā utthāya ātmanaḥ śikṣayā sarvvadeśe durbhikṣaṁ bhaviṣyatīti jñāpitavān; tataḥ klaudiyakaisarasyādhikāre sati tat pratyakṣam abhavat|

^{XXIX} tasmāt śiṣyā ekaikaśaḥ svasvasākyanusārato yihūdīyadeśanivāsinām bhratṛṇām dīnayāpanārthaṁ dhanam preṣayitum niścīya

^{XXX} barnabbāsaulayo rdvārā prācīnalokānām samīpaṁ tat preṣitavantah|

XII

^I tasmin samaye herodrājo maṇḍalyāḥ kiyajjanebhyo duḥkhaṁ dātum prārabhat|

^{II} viśeṣato yohanaḥ sodaraṁ yākūbaṁ karavālāghāten hatavān|

^{III} tasmād yihūdīyāḥ santuṣṭā abhavan iti vijñāya sa pitaramapi dhartum gatavān|

^{IV} tadā kiṁvaśūnyapūpotsavasamaya upātiṣṭat; ata utsave gate sati lokānām samakṣaṁ taṁ bahirāneyyāmīti manasi sthīrīkrtya sa taṁ dhārayitvā rakṣṇārtham yeṣām ekaikasamghe catvāro janāḥ santi teṣāṁ caturṇām rakṣakasamgḥānām samīpe taṁ samarpya kārāyām śhāpitavān|

^V kintum pitarasya kārāsthitikāraṇāt maṇḍalyā lokā aviśrāmam īśvarasya samīpe prārthayanta|

^{VI} anantaraṁ herodi taṁ bahirānāyitum udyate sati tasyām rātrau pitaro rakṣakadvayamadyasthāne śṛṅkhaladvayena baddhvaḥ san nidriṭa āsit, dauvārikāśca kārāyāḥ sammukhe tiṣṭhanato dvāram arakṣiṣuḥ|

^{VII} etasmīn samaye paramēśvarasya dūte samupasthite kārā dīptimatī jātā; tataḥ sa dūtaḥ pitarasya kuḥṣāvāvātaṁ kṛtvā taṁ jāgarayitvā bhāṣitavān tūrṇamuttiṣṭha; tatastasya hastasthaśṛṅkhaladvayaṁ galat patitam|

^{VIII} sa dūtastamavadat, baddhakaṭiḥ san pādayoḥ pāduke arpaya; tena tathā kṛte sati dūtastam uktavān gātrīyavastraṁ gātre nidhāya mama paścād ehi|

^{IX} tataḥ pitarastasya paścād vrajana bahiragacchat, kintu dūtena karm-maitat kṛtamīti satyamajñātvā svapnadarśanaṁ jñātavān|

^X jithaṁ tau prathamam dvitīyāṅca kārām laṅghitvā yena lauhanirmmitadvāreṇa nagaraṁ gamyate tatsamīpaṁ prāpnutām; tatastasya kavāṭaṁ svayam muktamabhavat tatastau tatsthānād bahi rbhūtvā mārgaikasya sīmām yāvad gatau; tato'kasmāt sa dūtaḥ pitarāṁ tyaktavān|

^{XI} tadā sa cetanām prāpya kathitavān nijadūtaṁ prahīya paramēśvaro herodo hastād yihūdīyalokānām sarvvāśāyāśca mām samuddhṛtavān iyahaṁ niścayaṁ jñātavān|

^{XII} sa vivicya mārkānāmṛā vikhyātasya yohana mātu rmariyamo yasmin grhe bahavaḥ sambhūya prārthayanta tanniveśanaṁ gataḥ|

^{XIII} pitareṇa bahirdvāra āhate sati rodānāmā bālīkā draṣṭum gatā|

^{XIV} tataḥ pitarasya svaram īśuvā sā harṣayuktā satī dvāram na mocayitvā pitaro dvāre tiṣṭhatīti vārttām vaktum abhyantaraṁ dhāvītvā gatavati|

XV te prāvocan tvamunmattā jātāsi kintu sā muhurmuhuruktavati satyamevaitat|

XVI tadā te kathitavantastarhi tasya dūto bhavet|

XVII pitaro dvāramāhatavān etasminnantare dvāram mocayitvā pitaram dṛṣṭvā vismayam prāptāḥ|

XVIII tataḥ pitaro niḥśabdam sthātum tān prati hastena saṅketam kṛtvā parameśvaro yena prakāreṇa taṁ kārayā uddhṛtyānītavān tasya vṛttāntam tānājñāpayat, yūyam gatvā yākubam bhrātṛgaṇaṅca vārttametām vadatetyuktā sthānāntaram prasthitavān|

XIX prabhāte sati pitarāḥ kva gata ityatra rakṣakāṅgām madhye mahān kalaho jātaḥ|

XX herod bahu mṛgayitvā tasyoddeśe na prāpte sati rakṣakān samprcchya teṣām prāṇān hantum ādiṣṭavān|

XXI paścāt sa yihūdīyapradeśāt kaisariyānagaram gatvā tatrāvātiṣṭhat|

XXII sorasidonadeśayo rlokebhyo herodī yuyutsau sati te sarvva eka-mantraṅgāḥ santastasya samīpa upasthāya lvāstanāmānam tasya vastragṛhādhiśam sahāyam kṛtvā herodā sārddham sandhim prārthayanta yatastasya rājño deśena teṣām deśīyānām bharaṅam abhavatm

XXIII ataḥ kutracin nirupitadine herod rājakīyam paricchadam paridhāya simhāsane samupaviśya tān prati kathām uktavān|

XXIV tato lokā uccaiḥkāram pratyavadan, eṣa manujaravo na hi, īśvarīyaravaḥ|

XXV tadā herod īśvarasya sammānam nākarot; tasmāddhetoḥ parameśvarasya dūto haṭhāt taṁ prāharat tenaiva sa kiṭaiḥ kṣiṅgaḥ san prāṇān ajahāt| kintviśvarasya kathā deśam vyāpya prabalābhavat| tataḥ param barṇabbāśaulau yasya karmmaṅo bhāram prāpnutām tābhyām tasmin sampādite sati mārkānāmnā vikhyāto yo yohan taṁ saṅginam kṛtvā yirūśālamnagarāt pratyāgatau|

XIII

I aparāṅca barṇabbāḥ, śīmon yaṁ nigram vadanti, kurinīyalūkiyo herodā rājñā saha kṛtavidyābhyāso minahem, śaulāścaite ye kiyanto janā bhaviṣyadvādina upadeṣṭāraścāntiyakhīyānagarasthamaṅḍalyām āsan,

II te yadopavāsam kṛtveśvaram asevanta tasmin samaye pavitra ātmā kathitavān aham yasmin karmmani barṇabbāśailau niyuktavān tatkar-mma karttum tau pṛthak kuruta|

III tatastairupavāsaprārthanayoḥ kṛtayoḥ satoste tayo rgātrayo rhasṭārpaṅam kṛtvā tau vyasṛjan|

IV tataḥ param tau pavitreṅātmanā preritau santau silūkiyānagaram upasthāya samudrapathena kupropadvīpam agacchatām|

V tataḥ sālāminagaram upasthāya tatra yihūdīyānām bhajanabhavanāni gatveśvarasya kathām prācārayatām; yohanapi tatsahacaro bhavat|

VI ittham te tasyopadvīpasya sarvvatra bhramantaḥ pāphanagaram upasthitāḥ; tatra suvēcakena sarjiyapaulanāmnā taddeśādhīpatinā saha bhaviṣyadvādinō veśadhārī baryīśunām yo māyāvī yihūdī āsīt taṁ sāksāt prāptavataḥ|

VII taddeśādhipa īśvarasya kathām śrotum vāñchan paulabarṇabbau nyamantrayat|

VIII kintvilumā yañ māyāvinam vadanti sa deśādhipatiñ dharmamārgād bahirbhūtañ karttum ayatata|

IX tasmāt śolo'rthāt paulaḥ pavitrenātmanā paripūrṇaḥ san tañ māyāvinam pratyananyadr̥ṣṭiñ kṛtvākathayat,

X he narakin dharmmadvešin kauṭilyaduṣkarmmaparipūrṇa, tvam kiñ prabhōḥ satyapathasya viparyyayakaraṇāt kadāpi na nivarttiṣyase?

XI adhunā parameśvarastava samucitañ kariṣyati tena katipayadināni tvam andhaḥ san sūryyamapi na drakṣyasi| tatksaṇād rātrivad andhakārastasya dr̥ṣṭiñ ācchādītavān; tasmāt tasya hastañ dharttuñ sa lokamanvicchan itastato bhramaṇaṃ kṛtavān|

XII enāñ ghaṭanāñ dr̥ṣṭvā sa deśādhipatiḥ prabhūpadeśād vismitya viśvāsañ kṛtavān|

XIII tadanantañ paulastatsaṅginau ca pāphanagarāt protañ cālayitvā pamhuliyādeśasya parginagaram agacchan kintu yohan tayoḥ samipād etya yirūśalamañ pratyaḡacchat|

XIV paścāt tau pargīto yātrāñ kṛtvā pisidiyādeśasya āntiyakhīyanagaram upasthāya viśrāmavāre bhajanabhavanañ praviśya samupāviśatām|

XV vyavasthābhaviṣyadvākyayoḥ paṭhitayoḥ sato rhe bhrātarau lokān prati yuvayoḥ kācid upadeśakathā yadyasti tarhi tāñ vadatañ tau prati tasya bhajanabhavanasyādhipatayaḥ kathāñ etañ kathayitvā praiṣayan|

XVI ataḥ paula uttiṣṭhan hastena sañketam kurvvan kathitavān he isrāyeliyamanuṣyā īśvaraparāyaṇāḥ sarvve lokā yūyam avadhaddham|

XVII eteśāmisrāyellokānāñ īśvaro'smākañ pūrvvaparuṣāñ manonītāñ katvā ḡhītavān tato misari deśe pravasanakāle teṣāmunnatīñ kṛtvā tasmāt svīyābāhubalena tāñ bahiḥ kṛtvā samānayat|

XVIII catvāriṃśadvatsarāñ yāvacca mahāprāntare teṣāñ bharaṇaṃ kṛtvā

XIX kināndeśāntarvvarttiṇi saptarājyāni nāsayitvā guṭikāpātena teṣu sarvvadeśeṣu tebhyo'dhikārañ dattavān|

XX pañcāśadadhikacatuḥśateṣu vatsareṣu gateṣu ca śimūyelbhaviṣyadvādiparyyantañ teṣāmupari vicārayitṛñ niyuktavān|

XXI taiśca rājñi prārthite, īśvaro binyāmīno vañśajātasya kiśaḥ putrañ śaulañ catvāriṃśadvatsaraparyyantañ teṣāmupari rājānañ kṛtavān|

XXII paścāt tañ padacyutañ kṛtvā yo madiṣṭakriyāḥ sarvvāḥ kariṣyati tādr̥śaṃ mama manobhimatam ekañ janañ yīśayaḥ putrañ dāyūdañ prāptavān idañ pramaṇaṃ yasmin dāyūdi sa dattavān tañ dāyūdañ teṣāmupari rājatvañ karttum utpāditavāna|

XXIII tasya svapratīśrutasya vākyasyānusāreṇa isrāyellokānāñ nimitaṃ teṣāñ manuṣyāṇāñ vañśād īśvara ekañ yīśuñ (trātāram) udapādayat|

XXIV tasya prakāśanāt pūrvvañ yohan isrāyellokānāñ sannidhau manaḥparāvarttanarūpañ majjanañ prācārayat|

XXV yasya ca karmmaṇo bhārañ praptavān yohan tan niṣpādayan etañ kathāñ kathitavān, yūyam māñ kañ janañ jāñitha? aham abhiṣiktatrātā nahi, kintu paśyata yasya pādayoḥ pādukayo rbandhane mocayitumapi yogyo na bhavāmi tādr̥śa eko jano mama paścād upatiṣṭhati|

XXVI he ibrahīmo vaṁśajātā bhrātaro he īsvarabhītāḥ sarvvalokā
yuṣmān prati paritrāṇasya kathaiṣā preritā|

XXVII yirūśālamnivāsinasteṣām adhipatayaśca tasya yīsoḥ paricayaṁ
na prāpya prativiśrāmavāraṁ paṭhyamānānām bhaviṣyadvādikathānām
abhīprāyam abuddhvā ca tasya vadhena tāḥ kathāḥ saphalā akurvvan|

XXVIII prāṇahananasya kamapi hetum aprāpyāpi pilātasya nikaṭe tasya
vadhaṁ prārthayanta|

XXIX tasmin yāḥ kathā likhitāḥ santi tadanusāreṇa karmma sampādyā
taṁ kruśād avatāryya śmaśāne śāyitavantaḥ|

XXX kintviśvaraḥ śmaśānāt tamudasthāpayat,

XXXI punaśca gālilapradeśād yirūśālanagaram tena sārddhaṁ ye
lokā āgacchan sa bahudināni tebhyo darśanaṁ dattavān, atasta idānim
lokān prati tasya sākṣiṇaḥ santi|

XXXII asmākaṁ pūrvvapuruṣānām samakṣam īsvaro yasmin
pratijñātavān yathā, tvam me putrosi cādyā tvām samutthāpitavānaham|

XXXIII idaṁ yadvacanāṁ dvitīyagīte likhitamāste tad yīsorutthānena
teṣām santānā ye vayam asmākaṁ sannidhau tena pratyakṣi kṛtaṁ,
yuṣmān imaṁ susaṁvādaṁ jñāpayāmi|

XXXIV parameśvareṇa śmaśānād utthāpitāṁ tadyiṁ śarīraṁ kadāpi na
kṣeṣyate, etasmin sa svayaṁ kathitavān yathā dāyūdaṁ prati pratijñāto
yo varastamaham tubhyaṁ dāsyāmi|

XXXV etadanyasmin gīte'pi kathitavān| svakiyaṁ puṇyavantaṁ tvam
kṣayituṁ na ca dāsyasi|

XXXVI dāyūdā īsvarābhimatasevāyai nijāyuṣi vyayite sati sa
mahānidrām prāpya nijaiḥ pūrvvapuruṣaiḥ saha militaḥ san akṣiyata;

XXXVII kintu yamiśvaraḥ śmaśānād udasthāpayat sa nākṣiyata|

XXXVIII ato he bhrātaraḥ, anena janena pāpamocanaṁ bhavātīti yuṣmān
prati pracāritam āste|

XXXIX phalato mūsavyavasthayā yūyaṁ yebhya doṣebhya muktā bhav-
ituṁ na sākṣyatha tebhyaḥ sarvadoṣebhya etasmin jane viśvāsinaḥ
sarvve muktā bhaviṣyantīti yuṣmābhi rjñāyatām|

XL aparañca| avajñākāriṇo lokāśca kṣurumīlya paśyata|
tathaiśambhavaṁ jñātvā syāta yūyaṁ vilajjitāḥ| yato yuṣmāsu
tiṣṭhatsu kariṣye karmma tādrśaṁ| yenaiva tasya vṛttānte yuṣmābhyaṁ
kathite'pi hi| yūyaṁ na tantu vṛttāntāṁ pratyekṣyatha kadācana||

XLI yeyaṁ kathā bhaviṣyadvādinām grantheṣu likhitāste sāvadhānā
bhavata sa kathā yathā yuṣmān prati na ghaṭate|

XLII yihūdiyabhajanabhavanān nirgatayostayo rbhinnadeśīyai
rvakṣyamānā prārthanā kṛtā, āgāmini viśrāmavāre'pi katheyam asmān
prati pracāritā bhavatvīti|

XLIII sabbhāyā bhaṅge sati bahavo yihūdiyālokā yihūdiyamatagrāhiṇo
bhaktalokāśca barṇabbāpaulayoḥ paścād āgacchan, tena tau taiḥ saha
nānakathāḥ kathayitveśvarānugrahāśraye sthātuṁ tān prāvarttayatām|

XLIV paraviśrāmavāre nagarasya prāyeṇa sarvve lākā īsvariyaṁ kathāṁ
śrotuṁ militāḥ,

XLV kintu yihūdiyālokā janānivahaṁ vilokya īrṣyayā paripūrṇāḥ
santo viparītakathākathaneneśvaranindayā ca paulenoktāṁ kathāṁ
khaṇḍayituṁ ceṣṭitavantaḥ|

XLVI tataḥ pauḥlabarṇabbāvakaṣobhau kathitavantau prathamam yuṣmākaṁ sannidhāvīsvarīyakathāyāḥ pracāraṇam ucitamāsīt kintuṁ tadagrāhyatvakaraṇena yūyam svān anantāyūṣo'yogyān darśayatha, etatkāraṇād vayam anyadeśīyalokānām samīpam gacchāmaḥ|

XLVII prabhurasmān ittham ādiṣṭavān yathā, yāvacca jagataḥ sīmām lokānām trāṇakāraṇāt| mayānyadeśamadhye tvam sthāpito bhūḥ pradīpavat||

XLVIII tadā kathāmīdṛṣīm śrutvā bhinnadeśīyā āhlāditaḥ santaḥ prabhoḥ kathām dhanyām dhanyām avadan, yāvanto lokāśca paramāyuh prāptinimittam nirūpitā āsan teḥ vyaśvasan|

XLIX ittham prabhoḥ kathā sarvvedeśam vyāpnot|

L kintu yihūdīyā nagarasya pradhānapuruṣān sammānyāḥ kathipayā bhaktā yoṣitaśca kupravṛttīm grāhayitvā paulabarṇabbau tādayitvā tasmāt pradeśād dūrīkṛtavantaḥ|

LI ataḥ kāraṇāt tau nijapadadhūlisteṣām prātikūlyena pātayitveḥkaniyam nagaram gatau|

LII tataḥ śiṣyagaṇa ānandena pavitreṇātmanā ca paripūrṇobhavat|

XIV

I tau dvau janau yugapad ikaniyanagarasthayihūdīyānām bhajanabhavanaṁ gatvā yathā bahavo yihūdīyā anyadeśīyalokāśca vyaśvasan tādṛṣīm kathām kathitavantau|

II kintu viśvāsahinā yihūdīyā anyadeśīyalokān kupravṛttīm grāhayitvā bhrātṛgaṇam prati teṣām vairam janitavantaḥ|

III ataḥ svānugrahakathāyāḥ pramāṇam datvā tayo rhostai rbahulakṣaṇam abdhutakarmma ca prakāśayad yaḥ prabhustasya kathā akṣobhena pracāryya tau tatra bahudināni samavāṣiṣṭhetām|

IV kintu kiyanto lokā yihūdīyānām sapakṣāḥ kiyanto lokāḥ preritānām sapakṣā jātaḥ, ato nāgarikajanavahamadhye bhinnavākyatvam abhavat|

V anyadeśīyā yihūdīyāsteṣām adhipatayaśca daurātmyam kutvā tau prastarairāhantum udyataḥ|

VI tau tadvṛttām prāpya palāyitvā lukāyanīyādeśasyāntarvarttilustrādarbbo

VII tatsamīpasthadeśaṅca gatvā tatra susamvadam pracārayatām|

VIII tatrobhayapādayoścalanaśaktihīno janmārabhya khañjaḥ kadāpi gamanam nākarot etādṛśa eko mānuṣo lustrānagara upaviśya paulasya kathām śrutavān|

IX etasmin samaye paulastamprati dṛṣṭim kṛtvā tasya svāsthye viśvasam viditvā proccaiḥ kathitavān

X padbhyāmuttiṣṭhan rju rbhava| tataḥ sa ullamphaṁ kṛtvā gamanāgamane kutavān|

XI tadā lokāḥ paulasya tat kāryyam vilokya lukāyanīyabhāṣayā proccaiḥ kathāmetām kathitavantaḥ, devā manuṣyarūpaṁ dhṛtvāsmākaṁ samīpam avārohan|

XII te barṇabbām yūpitarān avadan paulaśca mukhyo vaktā tasmāt tam markuriyam avadan|

XIII tasya nagarasya sammukhe sthāpitasya yūpitaravigrahasya yājako vṛṣān puṣpamālāśca dvārasamīpam ānīya lokaiḥ sarddham tāvuddīśya samutsṛjya dātum udyataḥ|

XIV tadvārttām śrutvā barnābbāpaulau svīyavastrāṇi chitvā lokānām madhyaṃ vegena praviśya proccaiḥ kathitavantau,

XV he mahecchāḥ kuta etādṛśaṃ karmma kurutha? āvāmapī yuṣmādṛśau sukhaduḥkhabhogināu manuṣyau, yuyam etāḥ sarvā vṛthākalpanāḥ parityajya yathā gagaṇavasundharājalanidhīnām tanmadhyasthānām sarvveśāṇca sraṣṭāramamaram īśvaraṃ prati parāvarttadhve tadartham āvām yuṣmākāṃ sannidhau susaṃvādaṃ pracārayāvaḥ|

XVI sa īśvaraḥ pūrvvakāle sarvvadeśīyalokān svasvamārge calitumanu-
matīm dattavān,

XVII tathāpi ākāśāt toyavarṣaṇena nānāprakāraśasyotpatyā ca yuṣmākāṃ hitaiṣi san bhakṣyairānanadena ca yuṣmākam antaḥkaraṇāni tarpayan tāni dānāni nijasākṣisvarūpāni sthapitavān|

XVIII kintu tādṛśyām kathāyām kathitāyāmapī tayoḥ samīpa utsarjanāt lokanivahaṃ prāyeṇa nivarttayituṃ nāśaknutām|

XIX āntiyakhiyā-ikaniyanagarābhyām katipayayihūdīyalokā āgatya lokān prāvarttayanta tasmāt tai paulaṃ prastarairāghnan tena sa mṛta iti vijñāya nagarasya bahistam ākrṣya nītavantaḥ|

XX kintu śiṣyagaṇe tasya caturdiśi tiṣṭhati sati sa svayam ut-
thāya punarapi nagaramadhyam praviśat tatpare'hani barnābbāsahito darbbīnagaraṃ gatavān|

XXI tatra susaṃvādaṃ pracāryya bahulokān śiṣyān kṛtvā tau lustrām ikaniyam āntiyakhiyāṅca parāvṛtya gatau|

XXII bahuduḥkhāni bhuktvāpīśvararājyaṃ praveṣṭavyam iti kāraṇād dharmmamārge sthātum vinayaṃ kṛtvā śiṣyagaṇasya manaḥsthairyyam akurutām|

XXIII maṇḍalinām prācīnavargān niyujya prārthanopavāsau kṛtvā yat-
prabhau te vyaśvasan tasya haste tān samarpya

XXIV pisidiyāmadhyena pāmphuliyādeśam gatavantau|

XXV paścāt pargānagaraṃ gatvā susaṃvādaṃ pracāryya
attaliyānagaraṃ prasthitavantau|

XXVI tasmāt samudrapathena gatvā tābhyām yat karmma sampannaṃ
tatkarmma sādhayituṃ yannagare dayālorīśvarasya haste samarpitau
jātau tad āntiyakhiyānagaraṃ gatavāntā|

XXVII tatropasthāya tannagarasthamaṇḍalīm saṅgrhya svābhyāma
īśvaro yadyat karmmakarot tathā yena prakāreṇa bhinnadeśīyalokān
prati viśvāsarūpadvāram amocayad etān sarvvavṛttāntān tān
jñāpitavantau|

XXVIII tatastau śiryyaiḥ sārddham tatra bahudināni nyavasatām|

XV

I yihūdādeśāt kiyanto janā āgatya bhrātṛgaṇamittham śikṣitavanto
mūsavyavasthayā yadi yuṣmākāṃ tvakchedo na bhavati tarhi yūyam
paritrāṇam prāptum na śakṣyatha|

II paulabarnābbau taiḥ saha bahūn vicārān vivādāṃśca
kṛtavāntau, tato maṇḍalīyanokā etasyāḥ kathāyāstattvaṃ
jñātum yirūśālamnagarasthān preritān prācīnāṃśca prati
paulabarnābbāprabhṛtīn katipayajanān preṣayitum niścayam
kṛtavantaḥ|

III te maṇḍalyā preritāḥ santaḥ phaiṇikīśomirondeśābhyaṁ gatvā bhinnadeśīyānāṁ manaḥparivarttanasya vārttayā bhrātṛṇāṁ paramāhlādam ajanayan|

IV yirūśālamyupasthāya preritagaṇena lokaprācīnagaṇena samājena ca samupagrhitāḥ santaḥ svairīśvaro yāni karmmāṇi kṛtavān teṣāṁ sarvvavṛttāntān teṣāṁ samakṣam akathayan|

V kintu viśvāsinaḥ kiyantaḥ phirūśimatagrāhiṇo lokā utthāya kathāmetāṁ kathitavanto bhinnadeśīyānāṁ tvakchedaṁ karttuṁ mūsāvyaavasthāṁ pālayituṅca samādeṣṭavyam|

VI tataḥ preritā lokaprācīnāśca tasya vivecanāṁ karttuṁ sabhāyāṁ sthitavantaḥ|

VII bahuvicāreṣu jātaṣu pitara utthāya kathitavān, he bhrātaro yathā bhinnadeśīyalokā mama mukhāt susaṁvādaṁ śrutvā viśvasanti tadarthaṁ bahudināt pūrvvam īśvarosmākaṁ madhye māṁ vṛtvā niyuktavān|

VIII antaryyāmīśvaro yathāsmabhyaṁ tathā bhinnadeśīyebhyaḥ pavitramātmānaṁ pradāya viśvāsena teṣāṁ antaḥkaraṇāni pavitrāṇi kṛtvā

IX teṣāṁ asmākaṅca madhye kimapi viśeṣaṁ na sthāpayitvā tānadhī svayaṁ pramāṇaṁ dattavān iti yūyaṁ jānītha|

X ataevāsmākaṁ pūrvvapuruṣā vayaṅca svayaṁ yadyugasya bhāraṁ soḍhuṁ na śaktāḥ samprati taṁ śiṣyagaṇasya skandheṣu nyasituṁ kuta īśvarasya parīkṣāṁ kariṣyatha?

XI prabho ryīśukhrīṣṭasyānugraheṇa te yathā vayamapi tathā paritrāṇaṁ prāptum āśāṁ kurmmaḥ|

XII anantaraṁ barnabbāpaulābhyāṁ īśvaro bhinnadeśīyānāṁ madhye yadyad āścaryyam adbhutaṅca karmma kṛtavān tadvṛttāntaṁ tau svamukhābhyāṁ avarṇayatāṁ sabhāsthāḥ sarvve niravāḥ santaḥ śrutavantaḥ|

XIII tayoḥ kathāyāṁ samāptāyāṁ satyāṁ yākūb kathayitum ārabdhavān

XIV he bhrātaro mama kathāyāṁ mano nidhatta| īśvaraḥ svanāmārthaṁ bhinnadeśīyalokānāṁ madhyād ekaṁ lokasaṁghaṁ grahituṁ matiṁ kṛtvā yena prakāreṇa prathamāṁ tān prati kṛpāvalekanaṁ kṛtavān taṁ śimon varṇitavān|

XV bhaviṣyadvādibhiruktāni yāni vākyāni taiḥ sārddham etasyaikyaṁ bhavati yathā likhitamāste|

XVI sarvveṣāṁ karmmaṇāṁ yastu sādhakāḥ parameśvaraḥ| sa evedaṁ vadedvākyāṁ śeṣāḥ sakalamānavāḥ| bhinnadeśīyalokāśca yāvanto mama nāmataḥ| bhavanti hi suvikhyātāste yathā parameśituḥ|

XVII tatvaṁ samyak saṁihante tannimittamaḥaṁ kila| parāvṛtya samāgatya dāyūdaḥ patitaṁ punaḥ| dūṣyamutthāpayiṣyāmi tadyāṁ sarvvavastu ca| patitaṁ punaruthāpya sajjayiṣyāmi sarvvathā||

XVIII ā prathamād īśvaraḥ sviyāni sarvvakarmmāṇi jānāti|

XIX ataeva mama nivedanamidaṁ bhinnadeśīyalokānāṁ madhye ye janā īśvaraṁ prati parāvarttanta teṣāmupari anyāṁ kamapi bhāraṁ na nyasya

XX devatāprasādāśucibhakṣyaṁ vyabhicārakarmma
kaṅthasampīdanamāritaprāṇibhakṣyaṁ raktabhakṣyaṅca etāni
parityaktuṁ likhamaḥ|

XXI yataḥ pūrvvakālato mūsāvyaavasthāpracāriṇo lokā nagare nagare santi prativiśrāmavārañca bhajanabhavane tasyāḥ pāṭho bhavati|

XXII tataḥ param preritagaṇo lokapracīnagaṇaḥ sarvā maṇḍalī ca sveṣām madhye barsabbā nāmnā vikhyāto manonītau kṛtvā paula-
barṇabbābhyām sārddham āntiyakhiyānagaraṃ prati preṣaṇam ucitaṃ
buddhvā tābhyām patraṃ praiṣayan|

XXIII tasmin patre likhitamīda, āntiyakhiyā-suriyā-
kilikiyādeśasthabhinnadeśiyabhrātrgaṇāya preritagaṇasya
lokapracīnagaṇasya bhrātrgaṇasya ca namaskāraḥ|

XXIV viśeṣato'smākaṃ ājñāṃ aprāpyāpi kiyanto janā asmākaṃ mad-
hyād gatvā tvakchedo mūsāvyaavasthā ca pālayitavyāviti yuṣmān
śikṣayitvā yuṣmākaṃ manasāmasthairyaṃ kṛtvā yuṣmān sasandehān
akurvān etāṃ kathāṃ vayan aśrṇma|

XXV tatkāraṇād vayan ekamantraṇāḥ santaḥ sabhāyām sthitvā prabho
ryīśukhrīṣṭasya nāmanimittaṃ mṛtyumukhagatābhyāmasmākaṃ

XXVI priyabarṇabbāpaulābhyām sārddham manonītalokānāṃ keṣāñcid
yuṣmākaṃ sannidhau preṣaṇam ucitaṃ buddhavantaḥ|

XXVII ato yihūdāsīlau yuṣmān prati preṣitavantaḥ, etayo rmukhābhyām
sarvām kathāṃ jñāsyatha|

XXVIII devatāprasādabhakṣyaṃ raktabhakṣyaṃ galapīdanamāritapranībhakṣya
vyabhicārakarma cemāni sarvāni yuṣmābhistyājyāni; etatprayo-
janīyājñāvyaatirekena yuṣmākaṃ upari bhāramanyaṃ na nyasitum
pavītrasyātmano'smākañca ucitajñānam abhavat|

XXIX ataeva tebhyaḥ sarvvebhyaḥ sveṣu rakṣiteṣu yūyaṃ bhadrāṃ
karma kariṣyatha| yuṣmākaṃ maṅgalaṃ bhūyāt|

XXX te viśṣṭāḥ santa āntiyakhiyānagara upasthāya lokanivahaṃ
saṃgrhya patraṃ adadan|

XXXI tataste tatpatraṃ paṭhitvā sāntvanām prāpya sānandā bhavan|

XXXII yihūdāsīlau ca svayaṃ pracārakau bhūtvā bhrātrgaṇaṃ
nānopadiśya tān susthirān akurutām|

XXXIII itthaṃ tau tatra taiḥ sākaṃ katipayadināni yāpayitvā paścāt
preritānāṃ samīpe pratyāgamanārthaṃ teṣāṃ sannidheḥ kalyāṇena
viśṣṭāvabhavatām|

XXXIV kintu silastatra sthātum vāñchitavān|

XXXV aparaṃ paulabarṇabbau bahavaḥ śiṣyāśca lokān upadiśya prab-
hoḥ susaṃvādaṃ pracārayanta āntiyakhiyāyām kālaṃ yāpitavantaḥ|

XXXVI katipayadīneṣu gateṣu paulo barṇabbāṃ avadat āgacchāvām yeṣu
nagareṣvīśvarasya susaṃvādaṃ pracāritavantaḥ tāni sarvvanagaraṇi
punargatvā bhrātaraḥ kīdrśāḥ santīti draṣṭum tān sāksāt kurvvaḥ|

XXXVII tena mārkanāmnā vikhyātaṃ yohanaṃ saṅginaṃ karttum
barṇabbā matimakarot,

XXXVIII kintu sa pūrvvaṃ tābhyām saha kāryārthaṃ na gatvā
pāmphūliyādeṣe tau tyaktavān tatkāraṇāt paulastaṃ saṅginaṃ karttum
anucitaṃ jñātavān|

XXXIX itthaṃ tayoratiśayavirodhasyopasthitatvāt tau parasparaṃ
pṛthagbhavatām tato barṇabbā mārkaṃ grhītvā potena
kupropadvipaṃ gatavān;

XL kintu paulaḥ silāṃ manonītaṃ kṛtvā bhrātrbhirīśvarānugrahe
samarpitaḥ san prasthāya

XLI suriyākilikiyādeśābhyām maṇḍaliḥ sthirikurvvān agacchat |

XVI

I paulo darbbilustrānagarayorupasthitobhavad tatra tīmathiyānāmā śiṣya eka āsīt; sa viśvāsinyā yihūdiyāyā yoṣito garbbhajātaḥ kintu tasya pitānyadeśīyalokaḥ |

II sa jano lustrā-ikaniyanagarasthānām bhrātṛṇām samīpepi sukhyātimān āsīt |

III paulastaṁ svasaṅgināṁ karttuṁ matiṁ kṛtvā taṁ gṛhītvā taddeśānīvāsinām yihūdiyānām anurodhāt tasya tvakchedaṁ kṛtavān yatasasya pitā bhinnadeśīyaloka iti sarvvairājñāyata |

IV tataḥ paraṁ te nagare nagare bhramitvā yirūśālamasthaiḥ preritai lokaḥprācīnaiśca nirūpitaṁ yad vyavasthāpatraṁ tadanusāreṇācaritūṁ lokebhyastad dattavantaḥ |

V tenaiva sarvve dharmmasamājāḥ khriṣṭadharmme susthirāḥ santaḥ pratidināṁ varddhitā abhavan |

VI teṣu phrugiyāgālātiyādeśamadhyena gateṣu satsu pavitra ātmā tān āśiyādeśe kathāṁ prakāśayitūṁ pratiśiddhāvān |

VII tathā musiyādeśa upasthāya bithuniyām gantūṁ tairudyoge kṛte ātmā tān nānvamanyata |

VIII tasmāt te musiyādeśān parityajya troyānagaraṁ gatvā samupasthitāḥ |

IX rātrau paulaḥ svapne dṛṣṭavān eko mākidaniyalokastiṣṭhan vinayaṁ kṛtvā tasmai kathayati, mākidaniyādeśam āgatyāsmān upakurvīti |

X tasyetthaṁ svapnadarśanāt prabhustaddeśīyalokān prati susaṁvādaṁ pracārayitūṁ asmān āhūyatīti niścitaṁ buddhvā vayaṁ tūrṇaṁ mākidaniyādeśān gantum udyogam akurmma |

XI tataḥ paraṁ vayaṁ troyānagarād prasthāya ṛjumarṅgeṇa sāmāthraḥkiyopadvīpena gatvā pare'hani niyāpalinagara upasthitāḥ |

XII tasmād gatvā mākidaniyāntarvvarti romiyavasatisthānān yat philipīnāmapradhānanagaraṁ tatropasthāya katipayadināni tatra sthitavantaḥ |

XIII viśrāmavāre nagarād bahi rगतvā nadītaṭe yatra prārthanācāra āsīt tatropaviśya samāgatā nārīḥ prati kathāṁ pracārayāma |

XIV tataḥ thuyātīrānagarīyā dhūṣarāmbavaravikrāyiṇī ludiyānāmikā yā īśvarasevikā yoṣit śrotṛṇām madhya āsīt tayā pauloktavākyaṇi yad gṛhyante tadarthaṁ prabhustasyā manodvāraṁ muktavān |

XV ataḥ sā yoṣit saporivārā majjitā teṣu vinayaṁ kṛtvā kathitavati, yuṣmākaṁ vicārād yadi prabhau viśvāsini jātāhaṁ tarhi mama gṛham āgatya tiṣṭhata | itthaṁ sā yatnenāsmān asthāpayat |

XVI yasyā gaṇanayā tadadhīpatinām bahudhanopārjanaṁ jātaṁ tādrśī gaṇakabhūtagrastā kācana dāsī prārthanāsthānagamanakāla āgatyāsmān sāksāt kṛtavatī |

XVII sāmākaṁ paulasya ca paścād etya proccaiḥ kathāmimām kathitavati, manuṣyā ete sarvvoparisthasyeśvarasya sevakāḥ santo'smān prati paritrāṇasya mārgaṁ prakāśayanti |

XVIII sā kanyā bahudināni tādrśam akarot tasmāt paulo duḥkhiṭaḥ san mukhaṁ parāvartya taṁ bhūtamavadad, ahaṁ yīśukhriṣṭasya nāmnā

tvāmājñāpayāmi tvamasyā bahirgaccha; tenaiva tatkṣaṇāt sa bhūtastasyā bahirgataḥ|

XIX tataḥ sveṣām lābhasya pratyāśā viphalā jāteti vilokya tasyāḥ prabhavaḥ paulaṁ silaṅca dhṛtvākṛṣya vicārasthāne'dhipatinām samīpam ānayan|

XX tataḥ śāsakānām nikaṭaṁ nītvā romilokā vayan asmākaṁ yad vyavaharaṇaṁ grahītum ācarituṅca niśiddhaṁ,

XXI ime yihūdīyalokāḥ santopi tadeva śikṣayitvā nagare'smākam atīva kalahaṁ kurvanti,

XXII iti kathite sati lokanivahastayoḥ prātikūlyenodatiṣṭhat tathā śāsakāstayo rvastrāṇi chitvā vetrāghātaṁ karttum ājñāpayan|

XXIII aparaṁ te tau bahu prahāryya tvametau kārām nītvā sāvadhānaṁ rakṣayeti kārārakṣakam ādiśan|

XXIV ittham ājñām prāpya sa tāvabhyanantarasthakārām nītvā pādeṣu pādapāśibhi rbaddhvā sthāpitavān|

XXV atha niśīthasamaye paulasīlāvīśvaramuddīśya prāthanām gānaṅca kṛtavantau, kārāsthītā lokāśca tadaśṛṅvan

XXVI tadākasmāt mahān bhūmikampo'bhavat tena bhittimūlena saha kārā kampitābhūt tatkṣaṇāt sarvvāṇi dvārāṇi muktāni jātāni sarvveṣām bandhanāni ca muktāni|

XXVII ataeva kārārakṣako nidrāto jāgaritvā kārāyā dvārāṇi muktāni dṛṣṭvā bandilokāḥ palāyitā ityanumāya koṣāt khaṅgam bahiḥ kṛtvātmaghātaṁ karttum udyataḥ|

XXVIII kintu paulaḥ proccaistamāhūya kathitavān paśya vayan sarvve'trāsmahe, tvam nijaprāṇahiṁsām makārṣiḥ|

XXIX tadā pradīpam ānetum uktvā sa kampamānaḥ san ullampyābhyanntaram āgatya paulasīlayoḥ pādeṣu patitavān|

XXX paścāt sa tau bahirāṅīya pṛṣṭavān he mahecchau paritrāṇaṁ prāptuṁ mayā kim karttavyaṁ?

XXXI paścāt tau svagrhamāṅīya tayoḥ sammukhe khādyadravyāṇi sthāpitavān tathā sa svayaṁ tadiyāḥ sarvve parivārāśceśvare viśvasantaḥ sānanditā abhavan|

XXXII tasmai tasya grhasthitasarvvalokebhyaśca prabhoḥ kathām kathitavantau|

XXXIII tathā rārestasminneva daṇḍe sa tau gṛhītvā tayoḥ prahārāṇām kṣatāni prakṣālitavān tataḥ sa svayaṁ tasya sarvve pariṅjanāśca majjitā abhavan|

XXXIV paścāt tau svagrhamāṅīya tayoḥ sammukhe khādyadravyāṇi sthāpitavān tathā sa svayaṁ tadiyāḥ sarvve parivārāśceśvare viśvasantaḥ sānanditā abhavan|

XXXV dina upasthite tau lokau mocayeti kathām kathayitūṁ śāsakāḥ padātigaṇaṁ preṣitavantaḥ|

XXXVI tataḥ kārārakṣakaḥ paulāya tām vārttām kathitavān yuvām tyājayitūṁ śāsakā lokāna preṣitavanta idānīm yuvām bahi rbhūtvā kuśalena pratiṣṭhetām|

XXXVII kintu paulastān avadat romilokayorāvayoḥ kamapi doṣam na niścitya sarvveṣām samakṣam āvām kaśayā tādayitvā kārāyām bad-dhavanta idānīm kimāvām guptaṁ vistrakṣyanti? tanna bhaviṣyati, svayamāgatyāvām bahiḥ kṛtvā nayantu|

XXXVIII tadā padātibhiḥ śāsakebhya etadvārttāyām kathitāyām tau romilokāviti kathām śrutvā te bhītāḥ

XXXIX santastayoḥ sannidhimāgatya vinayam akurvvan aparaṁ bahiḥ kṛtvā nagarāt prasthātum prārthitavantāḥ|

XL tatastau kārāyā nirgatya ludiyāyā grhaṁ gatavantau tatra bhrātṛgaṇaṁ sāḡṡātkṛtya tān sāntvayitvā tasmāt sthānāt prasthitau|

XVII

I paulasilau āmphipalyāpalloniyānagarābhyām gatvā yatra yihūdīyānām bhajanabhavanamekam āste tatra thiṡalanīkinagara upasthitau|

II tadā paulaḥ svācārānusāreṇa teṡām samīpaṁ gatvā viśrāmavāratraye taiḥ sārddhaṁ dharmmapustakīyakathāyā vicāraṁ kṛtavān|

III phalataḥ khriṡṡena duḥkhabhogaḥ karttavyaḥ śmaśānadutthānañca karttavyaṁ yuṡmākaṁ sannidhau yasya yīṡoḥ prastāvaṁ karomi sa īsvareṇābhiṡiktaḥ sa etāḥ kathāḥ prakāśya pramaṇaṁ datvā sthīrīkṛtavān|

IV tasmāt teṡām katipayajānā anyadeśīyā bahavo bhaktalokā bahyaḥ pradhānanāryyaśca viśvasya paulasilayoḥ paścādgāmīno jātāḥ|

V kintu viśvāsahīnā yihūdīyalokā īṡṡyayā paripūrṇāḥ santo haṡaṡṡya katinayalampāṡalokān saṅgīnaḥ kṛtvā janatayā nagaramadhye mahākalahāṁ kṛtvā yāsono grham ākramya preritān dhṛtvā lokanivahasya samīpam ānetum ceṡṡitavantāḥ|

VI teṡāमुद्deśam aprāpya ca yāsonaṁ katipayān bhrātṛmśca dhṛtvā nagarādhipatīnām nikaṡamāñīya procaih kathitavanto ye manuṡyā jagadudvāṡitavantaste 'trāpyupasthitāḥ santi,

VII eṡa yāson ātithyaṁ kṛtvā tān grhītavān| yīsunāmaka eko rājastīti kathayantaste kaisarasyājñāvīruddhaṁ karma kurvati|

VIII teṡām kathāmīmām śrutvā lokanivaho nagarādhipatayaśca samudvīgnā bhavan|

IX tadā yāsonastadanyeṡāñca dhanadaṇḡam grhītva tān parityaktavantāḥ|

X tataḥ paraṁ bhrātṛgaṇo rajanyām paulasilau śīghraṁ birayānagaraṁ preṡitavān tau tatropasthāya yihūdīyānām bhajanabhavanaṁ gatavantau|

XI tatrasthā lokāḥ thiṡalanīkīsthalokebhyo mahātmāna āsan yata itthaṁ bhavati na veti jñātum dīne dīne dharmmagranthasyālocanām kṛtvā svairām kathām agrhlan|

XII tasmād aneke yihūdīyā anyadeśīyānām mānyā striyaḥ puruṡāścāneke vyaśvasan|

XIII kintu birayānagare pauleneśvarīyā kathā pracāryyata iti thiṡalanīkīsthā yihūdīyā jñātvā tatsthānamapyāgatya lokānām kupravṛttim ajanayan|

XIV ateva tasmāt sthānāt samudreṇa yāntīti darśayitvā bhrātaraḥ kṡīpraṁ paulaṁ prāhiṇvan kintu silatīmathiyau tatra sthitavantau|

XV tataḥ paraṁ paulasya mārgadarśakāstam āthīnīnagara upasthāpayan paścād yuvām tūrṇam etat sthānaṁ āgamiṡyathaḥ silatīmathiyau pratīmām ājñām prāpya te pratyāgatāḥ|

XVI paula āthīnīnagare tāvapekṣya tiṣṭhan tannagaram pratimābhiḥ paripūrṇam dr̥ṣṭvā santaptahṛdayo 'bhavat|

XVII tataḥ sa bhajanabhavane yān yihūdiyān bhaktalokāmśca haṭṭe ca yān apaśyat taiḥ saha pratidinaṁ vicāritavān|

XVIII kintvipikūriyamatagrahiṇaḥ stoyikiyamatagrahīnaśca kiyanto janāstena sārddham vyavadanta| tatra kecid akathayan eṣa vācālah kiṁ vaktum icchati? apare kecid eṣa janaḥ keṣāñcid videśiyadevanām pracāraka ityanumiyate yataḥ sa yīsum utthitiṅca pracārayat|

XIX te tam areyapāganāma vicārasthānam āṇiya prāvocan idam yan- navīnam mataṁ tvam prācīkaśa idam kīdṛṣam etad asmān śrāvaya;

XX yāmimām asambhvakathām asmākam karṇagocarīkṛtavān aśya bhāvārthaḥ ka iti vayan jñātum icchāmaḥ|

XXI tadāthīnīnivāsinastannagarapravāsinaśca kevalam kasyāścana navīnakathāyāḥ śravaṇena pracāraṇena ca kālam ayāpayan|

XXII paulo'reyapāgasya madhye tiṣṭhan etām kathām pracāritavān, he āthīnīyalokā yūyam sarvvathā devapūjāyām āsaktā ityaha pratyakṣam paśyāmi|

XXIII yataḥ paryyaṭanakāle yuṣmākam pūjanīyāni paśyan 'avijñāteśvarāya' etallipiyuktām yajñavedīmekām dr̥ṣṭavān; ato na viditva yam pūjayadhve tasyaiva tatvam yuṣmān prati pracārayāmi|

XXIV jagato jagatsthānām sarvvavastūnāñca sraṣṭā ya īśvaraḥ sa svar- gaṛṭhivyaṛekādhipatiḥ san karanirmmitamandireṣu na nivasati;

XXV sa eva sarvvebhyo jīvanam prāṇan sarvvasāmagrīśca pradadāti; ataeva sa kasyāścit sāmagyrā abhāvaheto rmanuṣyānām hastaiḥ sevito bhavatīti na|

XXVI sa bhūmaṇḍale nivāsārtham ekasmāt śoṇitāt sarvvān manuṣyān sṛṣṭvā teṣām pūrvvanirūpitasamayam vasatisīmāñca niracinot;

XXVII tasmāt lokaiḥ kenāpi prakāreṇa mṛgayitvā parameśvarasya tat- vam prāptum tasya gaveṣaṇam karaṇīyam|

XXVIII kintu so'smākam kasmāccidapi dūre tiṣṭhatīti nahi, vayan tena niśvasanapraśvasanagamanāgamanaprāṇadhāraṇāni kurmmaḥ, puṅnaśca yuṣmākameva katipayāḥ kavayaḥ kathayanti 'tasya vaṁśā vayan smo hi' iti|

XXIX ataeva yadi vayan īśvarasya vaṁśā bhavāmasterhi manuṣyai rvidyayā kauśalena ca takṣitam svarṇam rūpyam dr̥ṣad vaiteṣāmīśvaratvam asmābhi rna jñatavyam|

XXX teṣām pūrvvīyalokānām ajñānatām pratiśvaro yadyapi nāvādhatta tathāpīdānīm sarvvatra sarvvān manaḥ parivarttayitum ajñāpayati,

XXXI yataḥ svaniyuktena puruṣeṇa yadā sa ṛṭhivīsthānām sarvvalokānām vicāram kariṣyati taddinaṁ nyarūpayat; tasya śmaśānothhāpanena tasmin sarvvebhyaḥ pramāṇam prādāt|

XXXII tadā śmaśānād utthānasya kathām śrutvā kecid upāhaman, keci- davadan enām kathām punarapi tvattaḥ śrośyāmaḥ|

XXXIII tataḥ paulasteṣām samīpāt prasthiṭavān|

XXXIV tathāpi kecillokāstena sārddham militvā vyaśvasan teṣām madhye 'reyapāgiyadīyanusiyo dāmārīnāmā kācinnārī kiyanto narāścāsan|

XVIII

I tadghaṭanātaḥ paraṁ paula āthīnīnagarād yātrām kṛtvā karinthanagaram āgacchat|

II tasmīn samaye klaudiyāḥ sarvvān yihūdiyān romānagaram vihāya gantum ājñāpayat, tasmāt priskillānāmnā jāyayā sārddham itāliyādeśāt kiñcitpūrvvam āgamat yaḥ pantadeśe jāta ākīlanāmā yihūdiyalokaḥ paulastaṁ śakṣāt prāpya tayoh samīpamitavān|

III tau dūṣyanirmāṇajīvinau, tasmāt parasparam ekavṛttikatvāt sa tābhyām saha uṣitvā tat karmmakarot|

IV paulaḥ prativiśrāmavāraṁ bhajanabhavanam gatvā vicāraṁ kṛtvā yihūdiyān anyadeśiyāṁśca pravṛttiṁ grāhitavān|

V silatīmathiyayo rmākidanīyādeśāt sametayoh satoḥ paula uttaptamanā bhūtvā yīsurīsvareṇābhīṣikto bhavatīti pramāṇam yihūdiyānām samīpe prādāt|

VI kintu te 'tīva virodham vidhāya pāṣaṇḍiyakathām kathitavantaḥ paulo vastraṁ dhunvan etām kathām kathitavān, yuṣmākaṁ śoṇitapātāparādho yuṣmān pratyeva bhavatu, tenāham nīraparādho 'dyārabhya bhinnadeśiyānām samīpaṁ yāmi|

VII sa tasmāt prasthāya bhajanabhavanasamīpasthasya yustanāmnā īśvarabhaktasya bhinnadeśiyasya niveśanaṁ prāviśāt|

VIII tataḥ kṛiṣṇanāmā bhajanabhavanādhipatiḥ saparivāraḥ prabhau vyaśvasīt, karinthanagarīyā bahavo lokāśca samākarnya viśvasya majjitā abhavan|

IX kṣaṇadāyām prabhuḥ paulaṁ darśanaṁ datvā bhāṣitavān, mā bhāṣiḥ, mā nīraṣiḥ kathām pracāraya|

X aham tvayā sārddham āsa hīmsārtham kopi tvām spraṣṭum na śakṣyati nagare'smin madīyā lokā bahava āsate|

XI tasmāt paulastannagare prāyeṇa sārddhavatsaraparyyantam samsthāyeśvarasya kathām upādiśāt|

XII gāllīyanāmā kaścid ākhāyādeśasya prādvivākaḥ samabhavat, tato yihūdiyā ekavākyāḥ santaḥ paulam ākramya vicārasthānam nītvā

XIII mānuṣa eṣa vyavasthāya viruddham īśvarabhajanaṁ karttum lokān kupravṛttiṁ grāhayatīti niveditavantaḥ|

XIV tataḥ paulaḥ pratyuttaram dātum udyate satī gāllīyā yihūdiyān vyāharat, yadi kasyacid anyāyasya vātīśayaduṣṭatācāraṇasya vicāro'bhaviṣyat tarhi yuṣmākaṁ kathā mayā sahanīyābhaviṣyat|

XV kintu yadi kevalam kathāyā vā nāmno vā yuṣmākaṁ vyavasthāya vivādo bhavati tarhi tasya vicāramahaṁ na kariṣyāmi, yūyam tasya mīmāṁsām kuruta|

XVI tataḥ sa tān vicārasthānād dūrīkṛtavān|

XVII tadā bhinnadeśiyāḥ sosthīnīnāmānam bhajanabhavanasya pradhānādhipatiṁ dhṛtvā vicārasthānasya sammukhe prāharan tathāpi gāllīyā teṣu sarvvakarmmasu na mano nyadadhāt|

XVIII paulastatra punarbahudināni nyavasat, tato bhrātṛgaṇād visarjanaṁ prāpya kiñcanavratanimittam kiṁkriyānagare śīro muṇḍayitvā priskillākkilābhyām sahito jalapathena suriyādeśam gatavān|

XIX tata iphiṣanagara upasthāya tatra tau viśṛjya svayam bhajanabhavanam praviśya yihūdiyaiḥ saha vicāritavān|

XX te svaiḥ sārddhaṁ punaḥ katipayadināni sthātum taṁ vyanayan, sa tadanurarikṛtya kathāmetāṁ kathitavān,

XXI yirūśālamī āgāmyutsavapālanārthaṁ mayā gamanīyaṁ; paścād īsvarecchāyāṁ jātayāṁ yuśmākaṁ samīpaṁ pratyāgamiṣyāmi| tataḥ paraṁ sa tai rvisrṣṭaḥ san jalapathena iphiṣanagarāt prasthitavān|

XXII tataḥ kaisariyāṁ upasthitaḥ san nagaraṁ gatvā samājam na-maskṛtya tasmād āntiyakhiyānagaraṁ prasthitavān|

XXIII tatra kiyatkālaṁ yāpayitvā tasmāt prasthāya sarvveṣāṁ śiṣyānāṁ manāmsi susthirāṇi kṛtvā kramaśo galātiyāphrugiyādeśayo rbhramitvā gatavān|

XXIV tasminneva samaye sikandariyānagare jāta āpallonāmā śāstravit suvakṭā yihūdiya eko jana iphiṣanagaram āgatavān|

XXV sa śikṣitaprabhumārgo manasodyogī ca san yohano majjanamātraṁ jñātvā yathārthatayā prabhoḥ kathāṁ kathayan samupādiśat|

XXVI eṣa jano nirbhayatvena bhajanabhavane kathayitum ārabdhavān, tataḥ priskillākkilau tasyopadeśakathāṁ niśamya taṁ svayoḥ samīpam ānīya śuddharūpeṇeśvarasya kathāṁ abodhayatāṁ|

XXVII paścāt sa ākhāyādeśaṁ gantum matiṁ kṛtavān, tadā tatratyaḥ śiṣyagaṇo yathā taṁ gṛhlāti tadarthaṁ bhrātṛgaṇena samāśvasya patre likhite sati, āpallāstatropasthitaḥ san anugraheṇa pratyayināṁ bahūpakārān akarot,

XXVIII phalato yīsurabhiṣiktastrātetī śāstrapramānaṁ datvā prakāśarūpeṇa pratipannaṁ kṛtvā yihūdīyān niruttarān kṛtavān|

XIX

I karinthanagara āpallasaḥ sthitikāle paula uttarapradeśairāgacchan iphiṣanagaram upasthitavān| tatra katipayaśiṣyān sākṣat prāpya tān aprcchat,

II yūyaṁ viśvasya pavitramātmānaṁ prāptā na vā? tataste pratyavadan pavitra ātmā dīyate ityasmābhiḥ śrutamapi nahi|

III tadā sā'vadat tarhi yūyaṁ kena majjitā abhavata? te'kathayan yohano majjanena|

IV tadā paula uktavān itaḥ paraṁ ya upasthāsyati tasmin arthata yīśukhrīṣṭe viśvasitavyamityuktvā yohan manaḥparivarttanāsūcakena majjanena jale lokān amajjayat|

V tādrśīm kathāṁ śrutvā te prabho ryīśukhrīṣṭasya nāmnā majjitā abhavan|

VI tataḥ paulena teṣāṁ gātreṣu kare'rpīte teṣāmupari pavitra ātmāvarūdhavān, tasmāt te nānādeśiyā bhāṣā bhaviṣyat kathāśca kathitavantaḥ|

VII te prāyeṇa dvādaśajanā āsan|

VIII paulo bhajanabhavanaṁ gatvā prāyeṇa māsatrayam īśvarasya rājyasya vicāraṁ kṛtvā lokān pravartya sāhasena kathāmakathayat|

IX kintu kaṭhināntaḥkaraṇatvāt kiyanto janā na viśvasya sarvveṣāṁ samakṣam etatpathasya nindāṁ karttum pravṛttāḥ, ataḥ paulasteṣāṁ samīpāt prasthāya śiṣyagaṇaṁ pṛthakkṛtvā pratyahaṁ turānnaṁnaḥ kasyacit janasya pāthāśālyāṁ vicāraṁ kṛtavān|

X itthaṃ vatsaradvayaṃ gataṃ tasmād āśiyādeśanivāsinaḥ sarvve yihūdiyā anyadeśiyalokāśca prabho ryiśoḥ kathāṃ aśrauṣaṇ|

XI paulena ca īśvara etādṛśānyadbhutaṇi karmmaṇi kṛtavān

XII yat paridheye gātramārjanavastre vā tasya dehāt piḍitalokānām samīpam ānīte te nirāmayā jātā apavitṛā bhūtāśca tebhyo bahirgatavantaḥ|

XIII tadā deśātanakāriṇaḥ kiyanto yihūdiyā bhūtāpasāriṇo bhūtagrastanokānām sannidhau prabhe ryiśo rñāma japtvā vākyamidam avadaṇ, yasya kathāṃ paulaḥ pracārayati tasya yīśo rñāmnā yuṣmān ājñāpayāmaḥ|

XIV skivanāmno yihūdiyānām pradhānayājakasya saptabhiḥ puttaiśca tathā kṛte sati

XV kaścid apavitro bhūtaḥ pratyuditavān, yīśuṃ jānāmi paulaṇca paricinomi kintu ke yūyaṃ?

XVI ityuktvā sopavitrabhūtagrasto maṇuṣyo lamphaṃ kṛtvā teṣāṃ upari patitvā balena tān jītavān, tasmātte nagnāḥ kṣatāṅgāśca santastasmād gehāt palāyanta|

XVII sā vāg iphiṣanagaranivāsinaśca sarvveśāṃ yihūdiyānām bhinnadeśiyānām lokānāṇca śravogocarībhūtā; tataḥ sarvve bhayaṃ gatāḥ prabho ryiśo rñāmnā yośo 'varddhata|

XVIII yeśāmanekeśāṃ lokānām pratitirajāyata ta āgatya svaiḥ kṛtāḥ kriyāḥ prakāśarūpeṇāṅgīkṛtavantaḥ|

XIX bahavo māyākarmmakāriṇaḥ svasvagrathān ānīya rāśīkṛtya sarvveśāṃ samakṣam adāhayan, tato gaṇanāṃ kṛtvā budhyanta pañcāyutarūpyamudrāmūlyapustakāni dagdhāni|

XX itthaṃ prabhoḥ kathā sarvvadeśāṃ vyāpya prabalā jātā|

XXI sarvveśveteṣu karmmasu sampanneṣu satsu paulo mākidaniyākhāyādeśābhyaṃ yirūśālamaṃ gantuṃ matiṃ kṛtvā kathitavān tatsthānaṃ yātrāyāṃ kṛtāyāṃ satyāṃ mayā romānagaraṃ draṣṭavyaṃ|

XXII svānugatalokānām tūmathiyerāstau dvau janau mākidaniyādeśāṃ prati prahitya svayam āśiyādeśe katipayadināni sthītavān|

XXIII kintu tasmin samaye mate'smin kalaho jātaḥ|

XXIV tatkāraṇamidaṃ, arttimīdevyā rūpyamandiranirmmaṇena sarvveśāṃ śilpināṃ yatheṣṭalābham ajanayat yo dīmītriyānāmā nādindhamaḥ

XXV sa tān tatkarmmajīvinaḥ sarvvālokāśca samāhūya bhāṣitavān he mahecchā etena mandiranirmmaṇenāsmākaṃ jīvikā bhavati, etad yūyaṃ vittha;

XXVI kintu hastanirmmiteśvarā īśvarā nahi paulanāmnā kenacijjanena kathāmimāṃ vyāhṛtya kevalephiṣanagare nahi prāyeṇa sarvvāsmiṃ āśiyādeśe pravṛtīm grāhayitvā bahulokānām śeṃuṣī parāvarttitā, etad yuṣmābhi rdṛśyate śrūyate ca|

XXVII tenāsmākaṃ vāṇijyasya sarvvathā hāneḥ sambhavanāṃ kevalamiti nahi, āśiyādeśasthai rvā sarvvajagatsthai rlokaiḥ pūjyā yārtimī mahādevī tasyā mandirasyāvajñānasya tasyā aīsvaryasya nāśasya ca sambhāvanā vīdyate|

XXVIII etādṛśīm kathāṃ śrutvā te mahākrodhān vitāḥ santa ucchaiḥkāraṃ kathitavanta iphiṣiyānām arttimī devī mahatī bhavati|

XXIX tataḥ sarvvanagaram kalahena paripūrṇamabhavat, tataḥ param te mākidaniyagāyāristārkhānāmānau paulasya dvau saharau dhṛtvaikacittā raṅgabhūmim javena dhāvitavantaḥ|

XXX tataḥ paulo lokānām sannidhim yātum udyatavān kintu śiṣyagaṇastam vāritavān|

XXXI paulasyatmīyā āśiyādeśasthāḥ katipayāḥ pradhānalokāstasya samīpaṁ naramekaṁ preṣya tvam raṅgabhūmim māgā iti nyavedayan|

XXXII tato nānālokānām nānākathākathanāt sabhā vyākulā jātā kim kāraṇād etāvati janatābhavat etad adhikai rlokai rñājñāyi|

XXXIII tataḥ param janatāmadhyād yihūdīyairbahiṣkṛtaḥ sikandaro has-tena saṅketaṁ kṛtvā lokebhya uttaram dātumudyatavān,

XXXIV kintu sa yihūdīyaloka iti niścite sati iphiṣyānām arttimī devī mahatīti vākyam prāyeṇa pañca daṇḍān yāvad ekasvareṇa lokanivahaiḥ proktaḥ|

XXXV tato nagarādhīpatistān sthīrān kṛtvā kathitavān he iphiṣyāḥ sarvve lokā ākarṇayata, artimīmahādevyā mahādevāt patitāyāstatpratimāyāśca pūjanama iphiṣanagarasthāḥ sarvve lokāḥ kurvanti, etat ke na jānanti?

XXXVI tasmād etatpratikūlam kepi kathayitum na śaknuvanti, iti jñātvā yuṣmābhiḥ susthīratvena sthātavyam avivicya kimapi karma na kartavyaṅca|

XXXVII yān etān manuṣyān yūyamatra samānayata te mandīradravypahārakā yuṣmākaṁ devyā nindakāśca na bhavanti|

XXXVIII yadi kañcana prati dīmītriyasya tasya sahāyānāṅca kācid āpatti rvidyate tarhi pratīnidhīlokā vicārasthānāṅca santi, te tat sthānam gatvā uttāpratyuttare kurvantu|

XXXIX kintu yuṣmākaṁ kācidaparā kathā yadi tiṣṭhati tarhi niyamitāyām sabhāyām tasyā niṣpatti rbhaviṣyati|

XL kintvetasya vīrodhasyottaram yena dātum śaknum etadrśasya kasyacit kāraṇasyābhāvād adyatanaghaṭanāheto rājadrohiṇāmivāsmākam abhiyogo bhaviṣyati śānkā vidyate|

XLI iti kathayitvā sa sabhāsthalokān viṣṭavān|

XX

I ittham kalahe nivṛtte sati paulaḥ śiṣyagaṇam āhūya visarjanam prāpya mākidaniyādeśam prasthitavān|

II tena sthānena gacchan taddeśyān śiṣyān bahūpadiśya yūnāniyādeśam upasthitavān|

III tatra māsatrayam sthitvā tasmāt suriyādeśam yātum udyataḥ, kintu yihūdīyāstam hantum guptā atīṣṭhan tasmāt sa punarapi mākidaniyāmargeṇa pratyāgantum matim kṛtavān|

IV birayānagarīyasopātraḥ thiṣalanīkiyāristārkhāsikundau darbbona-garīyagāyatīmathiyau āśiyādeśiyatukhikatrāphimau ca tena sārddham āśiyādeśam yāvad gatavantaḥ|

V ete sarvve 'grasarāḥ santo 'smān apekṣya troyānagare sthitavantaḥ|

VI kiṅvaśūnyapūpotsavadine ca gate sati vayam philipīnagarāt toyapathena gatvā pañcabhi rdīnaistroyānagaram upasthāya tatra saptadīnānyavātiṣṭhāma|

VII saptāhasya prathamadine pūpān bhanktu śiṣyeṣu militeṣu paulaḥ paradine tasmāt prasthātum udyataḥ san tadahni prāyeṇa kṣapāyā yāmadvayaṁ yāvat śiṣyebhyo dharmmakathām akathayat|

VIII uparisthe yasmin prakoṣṭhe sabhām kṛtvāsan tatra bahavaḥ pradīpāḥ prājvalan|

IX utukhanāmā kaścana yuvā ca vātāyana upaviśan ghorataranidrāgrasto 'bhūt tadā paulena bahukṣaṇaṁ kathāyām pracāritāyām nidrāmagnaḥ sa tasmād uparisthatṛṭiyaprakoṣṭhād apatat, tato lokāstaṁ mṛtakalpaṁ dhṛtvodatolayan|

X tataḥ paulo'varuhya tasya gātre patitvā taṁ kroḍe nidhāya kathitavān, yūyaṁ vyākulā mā bhūta nāyaṁ prāṇai rviyuktaḥ|

XI paścāt sa punaścopari gatvā pūpān bhanktvā prabhātaṁ yāvat kathopakathane kṛtvā prasthitavān|

XII te ca taṁ jīvantaṁ yuvānaṁ grhītvā gatvā paramāpyāyitā jātaḥ|

XIII anantaraṁ vayaṁ potenāgrasarā bhūtvāsmanagaram uttīryya paulaṁ grahitūṁ matim akurmma yataḥ sa tatra padbhyām vrajituṁ matim kṛtveti nirūpitavān|

XIV tasmāt tatrāsmābhiḥ sārddhaṁ tasmin milite sati vayaṁ taṁ nītvā mitulīnyupadvīpaṁ prāptavantaḥ|

XV tasmāt potaṁ mocayitvā pare'hani khīyopadvīpasya sammukhaṁ labdhavantastasmād ekenāhnā sāmopadvīpaṁ gatvā potaṁ lāgayitvā trogullīye sthitvā parasmin divase□ militanagaram upātiṣṭhāma|

XVI yataḥ paula āśīyādeṣe kālaṁ yāpayitum nābhilaṣan iphiṣanagaraṁ tyaktvā yātuṁ mantraṇām sthīrikṛtavān; yasmād yadi sādhyāṁ bhavati tarhi nistārotsavasya pañcāsattamadine sa yirūśālamyupasthātuṁ matim kṛtavān|

XVII paulo militād iphiṣaṁ prati lokaṁ prahitya samājasya prācīnān āhūyānītavān|

XVIII teṣu tasya samīpam upasthiteṣu sa tebhya imāṁ kathām kathitavān, aham āśīyādeṣe prathamāgamanam ārabhyādya yāvad yuṣmākaṁ san-nidhau sthitvā sarvvasamaye yathācaritavān tad yūyaṁ jānītha;

XIX phalataḥ sarvvathā namramanāḥ san bahuśrupātena yihudiyānām kumantraṇājātanānāparīkṣābhiḥ prabhoḥ sevāmakaravaṁ|

XX kāmapī hitakathā□ṁ na gopāyitavān tām pracāryya saprakāśaṁ gr̥he gr̥he samupadiśyeśvaraṁ prati manaḥ parāvarttanīyaṁ prabhau yīśukhrīṣṭe viśvasanīyaṁ

XXI yihūdiyānām anyadeśīyalokānāñca samīpa etādṛśaṁ sāksyaṁ dadāmi|

XXII paśyata sāmpratam ātmanākṛṣṭaḥ san yirūśālamnagare yātrām karomi, tatra māmprati yadyad ghaṭiṣyate tānyahaṁ na jānāmi;

XXIII kintu mayā bandhanaṁ kleśāśca bhoktavya iti pavitra ātmā nagare nagare pramāṇaṁ dadāti|

XXIV tathāpi taṁ kleśamahaṁ tṛṇāya na manye; īśvarasyānugrahaṁ viśayakasya susaṁvādasya pramāṇaṁ dātuṁ, prabho ryiśoḥ sakāśāda yasyāḥ sevāyāḥ bhāraṁ prāpnavāṁ tām sevām sādhyaitum sānandaṁ svamārgaṁ samāpayitu□ñca nijapṛāṇānapi priyān na manye|

XXV adhunā paśyata yeṣāṃ samīpe'ham īśvarīyārāḷyasya susarṇvādaṃ
pracāryya bhramaṇaṃ kṛtavān etādṛśā yūyaṃ mama vadaṇaṃ puna
rdraṣṭuṃ na prāpsyatha etadapyahaṃ jānāmi|

XXVI yuṣṃabhyam aham īśvarasya sarvṇān ādeśān prakāśayituṃ na
nyavartte|

XXVII ahaṃ sarvveṣāṃ lokānāṃ raktapātadoṣād yannirdoṣa āse ta-
syādyā yuṣṃān sāksīṇaḥ karomi|

XXVIII yūyaṃ sveṣu tathā yasya vrajasyādhyakṣaṇ ātmā yuṣṃān vidhāya
nyayukta tatsarvvasmīn sāvadhānā bhavata, ya samājaṇca prabhu
rñijarakamūlyena kṛtavāna tam avata,

XXX yato mayā gamane kṛtaeva durjayā vṛkā yuṣṃākāṃ madhyaṃ
praviśya vrajaṃ prati nirdayatām ācariṣyanti,

XXX yuṣṃākameva madhyādapi lokā utthāya śiṣyagaṇaṃ apahantuṃ
viparītaṃ upadekṣyantītyahaṃ jānāmi|

XXXI iti heto riyūyaṃ sacaitanyāḥ santastiṣṭata, ahaṇca sāsrupātaḥ san
vatsaratrayaṃ yāvad divānīśaṃ pratijanaṃ bodhayituṃ na nyavartte
tadapi smarata|

XXXII idānīm he bhrātaro yuṣṃākāṃ niṣṭhāṃ janayituṃ
pavitrikṛtalokānāṃ madhye'dhikāraṇca dātuṃ samartha ya
īśvarastasyānugrahasya yo vādaśca tayorubhaya riyuṣṃān samārpayam|

XXXIII kasyāpi svarṇaṃ rūpyaṃ vastraṃ vā prati mayā lobho na kṛtaḥ|

XXXIV kintu mama matsahacaralokānāñcāvasyakavyayāya
madiyamidaṃ karadvayaṃ aśrāmyad etad yūyaṃ jānītha|

XXXV anena prakāreṇa grahaṇad dānaṃ bhadrāmiti yadvākyaṃ prabhu
ryīśuḥ kathitavān tat smarttuṃ daridralokānāmupakārārthaṃ śramaṃ
kartuṇca yuṣṃākāṃ ucitam etatsarvvaṃ yuṣṃānaḥ upadiṣṭavān|

XXXVI etāṃ kathāṃ kathayitvā sa jānunī pātayitvā sarvaiḥ saha
prārthayata|

XXXVII tena te krandrantaḥ

XXXVIII puna rmama mukhaṃ na draḡsyatha viśeṣata eṣā yā kathā
tenākathī tatkāraṇāt śokaṃ vilāpaṇca kṛtvā kaṇṭhaṃ dhṛtvā cumbita-
vantaḥ| paścāt te taṃ potaṃ nitavantaḥ|

XXI

I tai rviśṛṣṭāḥ santo vayaṃ potaṃ bāhayitvā rjumārgeṇa koṣam
upadvīpam āgatya pare'hani rodiyopadvīpam āgacchāma tātastasmāt
pātārāyāṃ upātiṣṭhāma|

II tatra phainikiyādeśagāminam potamekaṃ prāpya tamāruhya gata-
vantaḥ|

III kupropadvīpaṃ dṛṣṭvā taṃ savyadiśi sthāpayitvā suriyādeśaṃ gatvā
potasthadravayānyavarohayituṃ soranagare lāgitavantaḥ|

IV tatra śiṣyagaṇasya sāksātkaraṇāya vayaṃ tatra saptadināni
sthitavantaḥ paścātte pavitreṇātmanā paulaṃ vyāharaṃ tvaṃ
yirūśālamnagaraṃ mā gamaḥ|

V tatasteṣu saptasu diṇeṣu yāpīteṣu satsu vayaṃ tasmāt sthānāt ni-
javartmanā gatavantaḥ, tasmāt te sabālavṛddhavanitā asmābhiḥ saha na-
garasya paṛisaraparyyantam āgatāḥ paścādvayaṃ jaladhitaṭe jānupātaṃ
prārthayāmaḥ|

VI tataḥ parasparaṃ viśṛṣṭāḥ santo vayaṃ potaṃ gatāste tu svasvagrhaṃ
pratyāgatavantaḥ|

VII vayan̄ soranagarāt nāvā prasthāya talimāyinagaram upātiṣṭhāma tatrāsmākam̄ samudriyamārgasyānto'bhavat tatra bhrātṛgaṇam̄ namaskṛtya dinamekam̄ taiḥ sārddham uṣatavantaḥ|

VIII pare 'hani paulastasya saṅgino vayañca pratiṣṭhamānāḥ kaisariyānagaram āgatyā susamvādapracāraṅkām̄ saptajanānām̄ philipianāmna ekasya gṛham̄ praviśyāvatiṣṭhāma|

IX tasya catasro duhitaro'nūdhā bhaviśyadvādinya āsan|

X tatrāsmāsu bahudināni proṣiteṣu yihūdīyadeśād āgatyāgābanāmā bhaviśyadvādī samupasthitavān|

XI sosmākam̄ samīpametya paulasya kaṭibandhanam̄ gṛhītvā nijahastāpādān baddhvā bhāṣitavān yasyedaṁ kaṭibandhanam̄ taṁ yihūdīyalokā yirūśalamanagara ittham̄ baddhvā bhinnadeśīyanām̄ kareṣu samarpayīṣyantīti vākyam̄ pavitra ātmā kathayati|

XII etādṛṣīm̄ kathām̄ śrutvā vayan̄ tannagaravāsino bhrātaraśca yirūśalamam̄ na yātuṁ paulam̄ vyanayāmahi;

XIII kintu sa pratyāvādīt, yūyam̄ kiṁ kurutha? kiṁ krandanena mamāntaḥkaraṇam̄ vidīrṇam̄ kariṣyatha? prabho ryiśo rñamno nimītaṁ yirūśalami baddho bhavitum̄ kevala tanna praṇān datumapi sasajjosmi|

XIV tenāsmākam̄ kathāyām̄ aḡṛhītāyām̄ īśvarasya yathecchā tathaiva bhavatvityuktvā vayan̄ nirasyāma|

XV pare'hani pātheyadrvayāni gṛhītvā yirūśalamam̄ prati yātrām̄ akurmma|

XVI tataḥ kaisariyānaganarivāsinaḥ katipayāḥ śiṣyā asmābhiḥ sārddham̄ itvā kṛpṛiyena mnāsannāmnā yena prācīnaśiṣyena sārddham̄ asmābhi rvastavyam̄ tasya samīpam̄ asmān nītavantaḥ|

XVII asmāsu yirūśalamyupasthiteṣu tatrasthabhrātṛgaṇo'smān āhlādena gṛhītavān|

XVIII parasmīn divase paule'smābhiḥ saha yākūbo gṛham̄ praviṣṭe lokaprācīnāḥ sarve tatra pariṣadi samsthitāḥ|

XIX anantaram̄ sa tān natvā svīyapracāraṇena bhinnadeśīyān pratiśvaro yāni karmmāni sādhitavān tadiyam̄ kathām̄ anukramāt kathitavān|

XX iti śrutvā te prabhuṁ dhanyam̄ procyā vākyamidam̄ abhāṣanta, he bhrāta ryihūdīyānām̄ madhye bahusahasrāṇi lokā viśvāsina āsate kintu te sarve vyavasthāmatācāriṇa etat pratyakṣam̄ paśyasi|

XXI śiśūnām̄ tvakchedanādyācāraṇam̄ pratiśidhya tvam̄ bhinnadeśānivasino yihūdīyalokān̄ mūsāvākyam̄ āsraddhātum̄ upadiśasīti taiḥ śrutamasti|

XXII tvamatrāgatosīti vārttām̄ samākarnya janānivaho mil-itvāvaśyamevāgamīṣyati; ataeva kiṁ karaṇīyam? atra vayan̄ mantrayitvā samupāyam̄ tvām̄ vadāmastaṁ tvamācāra|

XXIII vratam̄ karttum̄ kṛtasaṅkalpā ye'smāmka catvāro mānavāḥ santi

XXIV tān gṛhītvā taiḥ sahitaḥ svām̄ śucīm̄ kuru tathā teṣām̄ śiromuṇḍane yo vyayo bhavati taṁ tvam̄ dehi| tathā kṛte tvadīyācāre yā janaśruti rjāyate sālikā kintu tvam̄ vidīm̄ pālayan vyavasthānusāreṇevācarasīti te bhotsante|

XXV bhinnadeśīyanām̄ viśvāsilokānām̄ nikāṭe vayan̄ patram̄ likhitvettham̄ sthīrikṛtavantaḥ, devaprasādabhojanam̄ rak-tam̄ galapīdanam̄arītapraṇībhojanam̄ vyabhicāraścaitebhyaḥ svarakṣaṇavyatīrekeṇa teṣāmanyavidhipālanam̄ karaṇīyam̄ na|

XXVI tataḥ paulastān mānuṣānādāya parasmin divase taiḥ saha śuci rbhūtvā mandiraṁ gatvā śaucakarmmaṇo dīneṣu sampūrṇeṣu teṣāṁ ekaikārthaṁ naivedyādyutsargo bhaviṣyātīti jñāpitavān|

XXVII teṣu saptasu dīneṣu samāptakalpeṣu āśiyādeśanivāsino yihūdīyastān madhyemandiraṁ vilokya janānīvahasya manaḥsu kupravṛttīm janayitvā taṁ dhṛtvā

XXVIII proccaiḥ prāvocan, he isrāyellokāḥ sarvve sāhāyāṁ kuruta | yo manuja eteṣāṁ lokānāṁ mūsāvyavasthāyā etasya sthānasyāpi viparītaṁ sarvvatra sarvvān śīkṣayati sa eṣaḥ; viśeṣataḥ sa bhinnadeśīyalokān mandiram ānīya pavitrasthānametaḍ apavitramakarot |

XXIX pūrvvaṁ te madhyenagaram iphiṣanagarīyaṁ traphimaṁ paulena sahitāṁ dṛṣṭavanta etasmāt paulastān mandiramadhyam ānayad ityanvamimata |

XXX ataeva sarvvasmin nagare kalahotpannatvāt dhāvanto lokā āgatya paulaṁ dhṛtvā mandirasya bahirākṛṣyānayan tatksaṇād dvārāṇi sarvvāṇi ca ruddhāni |

XXXI teṣu taṁ hantumudyate[ṣu] yirūśālamnagare mahānupadravo jāta iti vārttāyāṁ sahasrasenāpateḥ karṇagocarībhūtāyāṁ satyāṁ sa tatksaṇāt sainyāni senāpatigaṇaṅca gṛhītvā javenāgatavān |

XXXII tato lokāḥ senāgaṇena saha sahasrasenāpatim āgacchantān dṛṣṭvā paulatāḍanāto nyavarttanta |

XXXIII sa sahasrasenāpatiḥ sannidhāvāgamyā paulaṁ dhṛtvā śṛṅkhaladvayena baddham ādiśya tān pṛṣṭavān eṣa kaḥ? kiṁ karma cāyāṁ kṛtavān?

XXXIV tato janāsamūhasya kaścid ekaparakāraṁ kaścid anyaparakāraṁ vākyaṁ araut sa tatra satyaṁ jñātum kalahakāraṇād aśaktaḥ san taṁ durgam netum ājñāpayat |

XXXV teṣu sopānasyopari prāpteṣu lokānāṁ sāhasakāraṇāt senāgaṇaḥ paulamuttolya nītavān |

XXXVI tataḥ sarvve lokāḥ paścādgāmiṇaḥ santa enaṁ durīkuruteti vākyaṁ uccairavadan |

XXXVII paulasya durgānyanasamaye sa tasmai sahasrasenāpataye kathitavān, bhavataḥ purastāt kathāṁ kathayitum kim anumanyate? sa tamapṛcchat tvam kim yūnānīyāṁ bhāṣāṁ jānāsi?

XXXVIII yo misariyo janaḥ pūrvvaṁ virodhaṁ kṛtvā catvāri sahasrāṇi ghātakān saṅgīnaḥ kṛtvā vipīnaṁ gatavān tvam kim saeva na bhavasi?

XXXIX tadā paulo'kathayat ahaṁ kilikiyādeśasya tārṣanagarīyo yihūdīyo, nāhaṁ sāmānyanagarīyo mānavaḥ; ataeva vinaye'haṁ lākānāṁ samakṣāṁ kathāṁ kathayitum māmanujāniṣva |

XL tenānujñātaḥ paulaḥ sopānopari tiṣṭhan hasteneṅgitaṁ kṛtavān, tasmāt sarvve susthira abhavan | tadā paula ibriyabhāṣayā kathayitum ārabhata,

XXII

I he pitṛgaṇā he bhrātṛgaṇaḥ, idānīm mama nivedane samavadhatta |

II tadā sa ibriyabhāṣayā kathāṁ kathayātīti śrutvā sarvve lokā atīva niḥśabdā santo'tiṣṭhan |

III paścāt so'kathayad ahaṁ yihūdīya iti nīcayaḥ ki-likiyādeśasya tārṣanagaraṁ mama janmabhūmiḥ, etannagarīyasya gamīlyelanāmno'dhyāpakasya śiṣyo bhūtvā pūrvvapuruṣāṇāṁ

vidhivyavasthānusāreṇa sampūrṇarūpeṇa śikṣīto'bhavam idānītanā yūyaṁ yādṛśā bhavatha tādṛśo'hamapīśvarasevāyām udyogī jātaḥ|

^{IV} matametad dviṣtvā tadgrāhinārīpuruṣān kārayām baddhvā teṣāṁ prāṇanāśaparyyantāṁ vipakṣatām akaravam|

^V mahāyājakaḥ sabhāsadaḥ prācīnalokāśca mamaitasyāḥ kathāyāḥ pramāṇaṁ dātum śakṇuvanti, yasmāt teṣāṁ samīpād dammeṣakanagarānivasibhrātrgaṇārtham ajñāpatraṇi gṛhītva ye tatra sthitāstān daṇḍayitum yirūśalamam ānyanārthaṁ dammeṣakanagaraṁ gatosmi|

^{VI} kintu gacchan tannagarasya samīpaṁ prāptavān tadā dvītyapraharavelāyām satyāṁ akasmād gagaṇānirgatya mahatī dīpti rmaṁ caturdśi prakāśitavati|

^{VII} tato mayi bhūmau□ patite sati, he śaula he śaula kuto māṁ tāḍayasi? māmprati bhāṣita etādṛśa eko ravopi mayā śrutah|

^{VIII} tadāhaṁ pratyavadaṁ, he prabhe ko bhavān? tataḥ so'vādīt yaṁ tvaṁ tāḍayasi sa nāsaratīyo yīsurahaṁ|

^{IX} mama saṅgino lokāstāṁ dīptim dṛṣtvā bhīyaṁ prāptāḥ, kintu māmpratyuditāṁ tadvākyaṁ te□ nābudhyanta|

^X tataḥ paraṁ pṛṣṭavānaḥ, he prabho mayā kiṁ kartavyaṁ? tataḥ prabhurakathayat, utthāya dammeṣakanagaraṁ yāhi tvayā yadyat kartavyaṁ nirūpitamāste tat tatra tvaṁ jñāpayiṣyase|

^{XI} anantaraṁ tasyāḥ kharataradīpteḥ kāraṇāt kimapi na dṛṣtvā saṅgigaṇena dhṛtahastaḥ san dammeṣakanagaraṁ vrajitavān|

^{XII} tannagarānivasīnāṁ sarvveṣāṁ yihūdīyānāṁ mānyo vyavasthānusāreṇa bhaktaśca hanānīyanām mānava eko

^{XIII} mama sannidhim etya tiṣṭhan akathayat, he bhrātaḥ śaula sudṛṣṭi rbhava tasmin daṇḍe'haṁ samyak taṁ dṛṣṭavān|

^{XIV} tataḥ sa mahyaṁ kathitavān yathā tvaṁ īśvarasyābhiprāyaṁ vetsi tasya śuddhasattvajanasya darśanaṁ prāpya tasya śrīmukhasya vākyaṁ śrṇoṣi tannimittam asmākaṁ pūrvvapuruṣāṇāṁ īśvarastvām manonitāṁ kṛtavānaṁ|

^{XV} yato yadyad adrākṣīraśrauṣīśca sarvveṣāṁ mānavānāṁ samīpe tvaṁ teṣāṁ sākṣī bhaviṣyasi|

^{XVI} ataeva kuto vilambase? prabho rñāmnā prārthya nijapāpaprakṣālanārthaṁ majjanāya samuttiṣṭha|

^{XVII} tataḥ paraṁ yirūśalamnagaraṁ pratyāgatya mandire'ham ekadā prārthaye, tasmin samaye'ham abhibhūtaḥ san prabhūm sākṣāt paśyan,

^{XVIII} tvaṁ tvarayā yirūśalamaḥ pratiṣṭhasva yato lokāmayi tava sākṣyaṁ na grahiṣyanti, māmpratyuditāṁ tasyedaṁ vākyaṁ aśrauṣam|

^{XIX} tatohaṁ pratyavādiṣam he prabho pratibhajanabhavanaṁ tvayi viśvāsino lokān baddhvā prahr̥tavān,

^{XX} tathā tava sākṣīṇaḥ stiphānasya raktapātanāsamaye tasya vināśaṁ sammānya sannidhau tiṣṭhan hanṭṛlokānāṁ vāsāṁsi rakṣitavān, etat te viduḥ|

^{XXI} tataḥ so'kathayat pratiṣṭhasva tvām dūrasthabhinnadeśīyānāṁ samīpaṁ preṣayiṣye|

^{XXII} tadā lokā etāvātparyyantāṁ tadyāṁ kathāṁ śrutvā proc-
cairakathayan, enaṁ bhūmaṇḍalād dūrīkuruta, etādṛśajanasya jīvanaṁ nocitam|

XXIII ityuccaiḥ kathayitvā vasanāni parityajya gagaṇam prati dhūlirakṣipan

XXIV tataḥ sahasrasenāpatiḥ paulaṁ durgābhyantara netuṁ samādiśat| etasya pratikūlāḥ santo lokāḥ kinnimittam etāvaduccaiḥsvaram akurvan, etad vettuṁ taṁ kaśayā prahr̥tya tasya pariḥśam karttumādiśat|

XXV padātayaścarmmanirmitarajjubhistasya bandhanam karttumudyatāstāstadānīm paulaḥ sammukhasthitaṁ śatasenāpatim uktavān daṇḍājñāyām aprāptāyām kiṁ romilokaṁ praharttuṁ yuṣmākam adhikāroṣṭi?

XXVI enām kathām śrutvā sa sahasrasenāpateḥ sannidhiṁ gatvā tām vārttāmavadat sa romiloka etasmāt sāvadhānaḥ san karmma kuru|

XXVII tasmāt sahasrasenāpati r̥gatvā tamaprākṣit tvaṁ kiṁ romilokaḥ? iti mām brūhi| so'kathayat satyam|

XXVIII tataḥ sahasrasenāpatiḥ kathitavān bahudravaṇam dattvāham tat pauraśkhyam prāptavān; kintu paulaḥ kathitavān aham janunā tat prāpto'smi|

XXIX itthaṁ sati ye prahāreṇa taṁ pariḥṣituṁ samudyatā āsan te tasya samīpāt prātiṣṭhanta; sahasrasenāpatistaṁ romilokaṁ vijñāya svayam yat tasya bandhanam akārṣit tatkāraṇād abibhet|

XXX yihūdiyālokāḥ paulaṁ kuto'pavadante tasya vrttāntaṁ jñātuṁ vāñchan sahasrasenāpatiḥ pare'hāni paulaṁ bandhanāt mocayitvā pradhānayājakān mahāśabhāyāḥ sarvvalokāśca samupasthātum ādiśya teṣāṁ sannidhau paulam avarohya sthāpitavān|

XXIII

I sabhāsadlokān prati paulo'nanyadr̥ṣṭyā paśyan akathayat, he bhrātr̥gaṇā adya yāvāt saralena sarvvēntaḥkaraṇeneśvarasya sāḥśād ācarāmi|

II anena hanānīyanāmā mahāyājakastaṁ kapole capeṭenāhantuṁ samīpasthalokān ādiṣṭavān|

III tadā paulastamavadat, he bahiṣpariṣkr̥ta, īśvarastvām praharttuṁ udyatosti, yato vyavasthānusāreṇa vicārayitum upaviśya vyavasthām laṅghitvā mām praharttuṁ ājñāpayasi|

IV tato nikaṣasthā lokā akathayan, tvaṁ kim īśvarasya mahāyājakam nindasi?

V tataḥ paulaḥ pratibhāsitavān he bhrātr̥gaṇa mahāyājaka eṣa iti na buddham mayā tadanyacca svalokānām adhipatiṁ prati durvvākyaṁ mā kathaya, etādṛśi lipirasti|

VI anantaram paulasteṣāṁ arddham sidūkilokā arddham phirūśilokā iti dr̥ṣṭvā proccaiḥ sabhāsthalokān avadat he bhrātr̥gaṇa aham phirūśimatāvalambī phirūśinaḥ satnānaśca, mṛtalokānām utthāne pratyāśākaraṇād ahamapavāditosmi|

VII iti kathāyām kathitāyām phirūśisidūkiṇoḥ parasparaṁ bhinaṅvākyatvāt sabhāyā madhye dvau saṁghau jātau|

VIII yataḥ sidūkilokā utthānaṁ svargīyadūtā ātmānaśca sarvveṣāṁ eṣeṣāṁ kamapi na manyante, kintu phirūśinaḥ sarvvam aṅgikurvanti|

IX tataḥ parasparam atīśayakolāhale samupasthite phirūśinām pakṣiyāḥ sabhāsthā adhyāpakāḥ pratipakṣā uttiṣṭhanto 'kathayan, etasya mānavasya kamapi doṣaṁ na paśyāmaḥ; yadi kaścid ātmā vā kaścid dūta enām pratyādiśat tarhi vayam īśvarasya prātikūlyena na yotsyāmaḥ|

X tasmād atīva bhinnavākyatve sati te paulaṃ khaṇḍaṃ khaṇḍaṃ kariṣyantītyāśaṅkayā sahasrasenāpatiḥ senāgaṇaṃ tatsthānaṃ yātuṃ sabhāto balāt paulaṃ dhṛtvā durgaṃ netañcāñjāpayat|

XI rātro prabhustasya samīpe tiṣṭhan kathitavān he paula nirbhayo bhava yathā yirūśālamnagare mayi sākṣyaṃ dattavān tathā romānagarepi tvayā dātavyam|

XII dine samupasthite sati kiyanto yihūdīyalokā ekamantraṇāḥ santaḥ paulaṃ na hatvā bhojanaṇe kariṣyāma iti śapathena svān abadhnan|

XIII catvāriṃśajjanebhyo'dhikā lokā iti paṇam akurvan|

XIV te mahāyājakānāṃ prācīnalokānāñca samīpaṃ gatvā kathayan, vayaṃ paulaṃ na hatvā kimapi na bhokṣyāmahe dṛḍhenānena śapathena baddhvā abhavāma|

XV ataeva sāmpratāṃ sabhāsadlokaiḥ saha vayaṃ tasmin kañcid viśeṣavicāraṃ kariṣyāmastadarthaṃ bhavān śvo 'smākaṃ samīpaṃ tam ānyatviti sahasrasenāpataye nivedanaṃ kuruta tena yuṣmākaṃ samīpaṃ upasthiteḥ pūrvvaṃ vayaṃ taṃ hantu sajjīṣyāma|

XVI tadā paulasya bhāgineyasteṣāmiti mantraṇāṃ vijñāya durgaṃ gatvā tāṃ vārttāṃ paulam uktavān|

XVII tasmāt paula ekaṃ śatasenāpatim āhūya vākyamidam bhāṣitavān sahasrasenāpateḥ samīpe'sya yuvamanuṣyasya kiñcinnivedanam āste, tasmāt tatsavidham enaṃ naya|

XVIII tataḥ sa tamādāya sahasrasenāpateḥ samīpam upasthāya kathitavān, bhavataḥ samīpe'sya kimapi nivedanamāste tasmāt bandiḥ paulo māmāhūya bhavataḥ samīpam enam ānetuṃ prārthitavān|

XIX tadā sahasrasenāpatistasya hastaṃ dhṛtvā nirjanasthānaṃ nītvā pṛṣṭhavān tava kiṃ nivedanaṃ? tat kathaya|

XX tataḥ sokathayat, yihūdīyalākāḥ paule kamapi viśeṣavicāraṃ chalaṃ kṛtvā taṃ sabhāṃ netuṃ bhavataḥ samīpe nivedayituṃ amantrayan|

XXI kintu mavatā tanna svīkarttavayaṃ yatasteṣāṃ madhyevartti-naścatvāriṃśajjanebhyo 'dhikalokā ekamantraṇā bhūtvā paulaṃ na hatvā bhojanaṃ pānañca na kariṣyāma iti śapathena baddhāḥ santo ghātakā iva sajjitā idānīm kevalaṃ bhavato 'numatim apekṣante|

XXII yāmimāṃ kathāṃ tvaṃ niveditavān tāṃ kasmaicidapi mā kathayetyuktvā sahasrasenāpatistaṃ yuvānaṃ viśṛṣṭavān|

XXIII anantaraṃ sahasrasenāpati rdvau śatasenāpati āhūyedaṃ ādiśat, yuvāṃ rātrau praharāikāvaśiṣṭāyāṃ satyāṃ kaisariyānagaraṃ yātuṃ padātisainyānāṃ dve śate ghoṭakārohīsainyānāṃ saptatiṃ śaktidhārisainyānāṃ dve śate ca janān sajjitān kurutaṃ|

XXIV paulam ārohayituṃ phīlikṣādhipateḥ samīpaṃ nirvviḡhnaṃ ne-
tuñca vāhanāni samupasthāpayataṃ|

XXV aparaṃ sa patraṃ likhitvā dattavān tallikhitametat,

XXVI mahāmahimaśrīyuktaphīlikṣādhipataye klaudiyaluṣiyasya namaskāraḥ|

XXVII yihūdīyalokāḥ pūrvvam enaṃ mānavaṃ dhṛtvā svahastai rhantum udyatā etasminnantare sasainyohaṃ tatropasthāya eṣa jano romīya iti vijñāya taṃ rakṣitavān|

XXVIII kinnimittaṃ te tamapavadante tajjñātuṃ teṣā sabhāṃ tamānyitavān|

XXIX tatasteṣām vyavasthāyā viruddhayā kayācana kathayā so'pavādito'bhavat, kintu sa śrīkhalabandhanārho vā prāṇanāśārho bhavatīdṛśaḥ kopyaparādho mayāsyā na dṛṣṭaḥ|

XXX tathāpi manuṣyasyāsyā vadhārthaṁ yihūdiyā ghātakāiva sajjitā etāṁ vārttām śrutvā tatkṣaṇāt tava samīpamenāṁ preṣitavān asyāpavādakāṁśca tava samīpaṁ gatvāpavaditum ājñāpayam| bhavataḥ kuśalaṁ bhūyāt|

XXXI sainyagaṇa ājñānusāreṇa paulaṁ grhītvā tasyāṁ rajanyāṁ āntipātrinagaram ānayat|

XXXII pare'hani tena saha yātuṁ ghoṭakārūḍhasainyagaṇaṁ sthāpayitvā parāvṛtya durgaṁ gatavān|

XXXIII tataḥ pare ghoṭakārohisainyagaṇaḥ kaisariyānagaram upasthāya tatpatraṁ adhipateḥ kare samarpya tasya samīpe paulam upasthāpitavān|

XXXIV tadādhipatistatpatraṁ paṭhitvā pṛṣṭhavān eṣa kimpradeśiyo janaḥ? sa kilikiyāpradeśiyo eko jana iti jñātvā kathitavān,

XXXV tavāpavādakagaṇa āgate tava kathāṁ śroṣyāmi| herodrājagṛhe taṁ sthāpayitum ādiṣṭavān|

XXIV

I pañcabhyo dinebhyaḥ paraṁ hanāniyanāmā mahāyājako'dhipateḥ samakṣaṁ paulasya prātikūlyena nivedayitum tartullanāmānaṁ kañcana vaktāraṁ prācinajanāmśca saṅginaḥ kṛtvā kaisariyānagaram āgacchat|

II tataḥ paule samānite sati tartullastasyāpavādakathāṁ kathayitum ārabhata he mahāmahimaphīlikṣa bhavato vyaṁ atinirvighnaṁ kālaṁ yāpayāmo bhavataḥ pariṇāmadarśitayā etaddeśiyanāṁ bahūni maṅgalāni ghaṭitāni,

III iti heto rvayamatikṛtajñāḥ santaḥ sarvvatra sarvvadā bhavato guṇān gāyamaḥ|

IV kintu bahubhiḥ kathābhi rbhavantaṁ yena na virañjayāmi tasmād vinaye bhavān banukampya madalpakathāṁ śṛṇotu|

V eṣa mahāmārisvarūpo nāsaratiyamatagrāhisamghātasya mukhyo bhūtvā sarvvadeśeṣu sarvveṣāṁ yihūdiyanāṁ rājadrohācaraṇapravṛttiṁ janayatītyasmābhi rñiścitan|

VI sa mandiramapi aśuci karttuṁ ceṣṭitavān; iti kāraṇād vyaṁ enaṁ dhṛtvā svavyavasthānusāreṇa vicārayitum prāvarttamahi;

VII kintu luṣiyaḥ sahasrasenāpatirāgatya balād asmākaṁ karebhya enaṁ grhītvā

VIII etasyāpavādakān bhavataḥ samīpam āgantum ājñāpayat| vyaṁ yasmin tamapavādāmo bhavataḥ padapavādakathāyāṁ vicāritāyāṁ satyāṁ sarvvaṁ vṛttāntaṁ veditum śakṣyate|

IX tato yihūdiyā api svikṛtya kathitavanta eṣā kathā pramāṇam|

X adhipatau kathāṁ kathayitum paulaṁ pratiṅgitaṁ kṛtavati sa kathitavān bhavān bahūn vatsarān yāvad etaddeśasya śāsanaṁ karotīti vijñāya pratyuttaraṁ dātum akṣobho'bhavam|

XI adya kevalaṁ dvādaśa dināni yātāni, aham ārādhanāṁ karttuṁ yirūśālanagaraṁ gatavān eṣā kathā bhavataḥ jñātuṁ śakyate;

XII kintvibhe mām madhyemandīraṁ kenāpi saha vitaṇḍām kurvvantaṁ kutrāpi bhajanabhavane nagare vā lokān kupravṛttiṁ janayantuṁ na dṛṣṭavantaḥ|

XIII idānīm yasmin yasmin mām apavadante tasya kimapi pramāṇaṁ dātuṁ na śaknūvanti|

XIV kintu bhaviṣyadvākyagranthe vyavasthāgranthe ca yā yā kathā likhitāste tāsu sarvvāsu vīsvasya yanmatam ime vidharmmaṁ jānanti tanmatānusāreṇāhaṁ nijapitṛpuruṣāṇām Iśvaram ārādhayāmītyahaṁ bhavataḥ samakṣam aṅgīkaromi|

XV dhārmikāṇām adhārmikāṇāṁca pramītalokānāmevotthānaṁ bhaviṣyatīti kathāmīme svīkurvanti tathāhamapi tasmin Iśvare pratyaśāṁ karomi|

XVI Iśvarasya mānavānāṁca samīpe yathā nirdoṣo bhavāmi tadarthaṁ satataṁ yatnavān asmi|

XVII bahuṣu vatsareṣu gateṣu svadeśiyalokānām nimittaṁ dānīyadvayāni naivedyāni ca samādāya punarāgamaṁ kṛtavān|

XVIII tatohaṁ śuci rbhūtvā lokānām samāgamaṁ kalahaṁ vā na kāritavān tathāpyāśīyādeśiyāḥ kiyanto yihūdiyālokā madhyemandīraṁ mām dhṛtavantaḥ|

XIX mamopari yadi kācidapavādakathāsti tarhi bhavataḥ samīpam upasthāya teṣāmeva sāksyadānam ucitam|

XX nocet pūrvve mahāsabhasthānām lokānām sannidhau mama daṇḍāyamānatvasamaye, ahamadya mṛtānamutthāne yuṣmābhi rvicāritosmi,

XXI teṣāṁ madhye tiṣṭhannaḥaṁ yāmimām kathāmuccaiḥ svareṇa kathitavān tadanyo mama kopi doṣo labhyata na veti varam ete samupsthitālokā vadantu|

XXII tadā phīlikṣa etām kathām śrutvā tanmatasya viśeṣavṛttāntāṁ vijñātuṁ vicāraṁ sthagitaṁ kṛtvā kathitavān luṣīye sahasrasenāpatau samāyāte sati yuṣmākāṁ vicāraṁ ahaṁ niṣpādayiṣyāmi|

XXIII anantaraṁ bandhanaṁ vinā paulaṁ rakṣituṁ tasya sevanāya sāksātkaraṇāya vā tadiyātmiyabandhujanān na vārayituṁca śamasenāpatim ādiṣṭavān|

XXIV alpadināt paraṁ phīlikṣo'dhipati rdrusillānāmnā yihūdiyayā svabhāryayā sahāgatya paulamāhūya tasya mukhāt khriṣṭadharmmasya vṛttāntam āsrauṣīt|

XXV paulena nyāyasya parimitabhogasya caramavicārasya ca kathāyām kathitāyām satyām phīlikṣaḥ kampamānaḥ san vyāharad idānīm yāhi, aham avakāśaṁ prāpya tvām āhūsyāmi|

XXVI muktipraptyarthaṁ paulena mahyaṁ mudrādasyante iti patyaśāṁ kṛtvā sa punaḥ punastamahūya tena sākaṁ kathopakathanaṁ kṛtavān|

XXVII kintu vatsaradvayāt paraṁ parkiyaphiṣṭa phālikṣasya padaṁ prāpte sati phīlikṣo yihūdiyān santuṣṭān cikīrṣan paulaṁ baddhaṁ samsthāpya gatavān|

XXV

I anantaraṁ phīṣṭo nijarājyam āgatya dinatrayāt paraṁ kaisariyāto yirūśālamnagaram āgamat|

II tadā mahāyājako yihūdīyānām pradhānalokāśca tasya samakṣaṁ paulam apavadanta|

III bhavān taṁ yirūśālamam ānetum ājñāpayatviti vinīya te tasmān anugrahaṁ vāñchitavantaḥ|

IV yataḥ pathimadhye gopanena paulaṁ hantuṁ tai rghātakā niyuktāḥ| phīṣṭa uttaraṁ dattavān paulaḥ kaisariyāyām sthāsyati punaralpadināt param ahaṁ tatra yāsyāmi|

V tatastasya mānuṣasya yadi kaścīd aparādhastiṣṭhati tarhi yuṣmākaṁ ye śaknūvanti te mayā saha tatra gatvā tamapavadantu sa etāṁ kathāṁ kathitavān|

VI daśadivasebhyo'dhikaṁ vilambya phīṣṭastasmāt kaisariyānagaraṁ gatvā parasmīn divase vicārāsana upadiśya paulam ānetum ājñāpayat|

VII paule samupasthite sati yirūśālamnagarād āgatā yihūdiyalokāstaṁ caturdiśi saṁveṣṭya tasya viruddhaṁ bahūn mahādoṣān utthāpitavantaḥ kintu teṣāṁ kimāpi pramāṇaṁ dātuṁ na śaknūvantaḥ|

VIII tataḥ paulaḥ svasmin uttaramidam uditavān, yihūdīyānāṁ vyavasthāyā mandirasya kaisarasya vā pratikūlam kimāpi karmma nāhaṁ kṛtavān|

IX kintu phīṣṭo yihūdīyān santuṣṭān karttum abhilaṣan paulam abhāṣata tvaṁ kiṁ yirūśālamaṁ gatvāsmīn abhiyoge mama sāksād vicārito bhaviṣyasi?

X tataḥ paula uttaraṁ proktavān, yatra mama vicāro bhavituṁ yogyāḥ kaisarasya tatra vicārāsana eva samupasthitosmi; ahaṁ yihūdīyānāṁ kāmaḥ hāniṁ nākārṣam iti bhavān yathārthato vijānāti|

XI kañcidaparādhaṁ kiñcana vadhārhaṁ karmma vā yadyaham akariṣyāṁ tarhi prāṇahananaḍaṇḍamāpi bhoktum udyato'bhaviṣyāṁ, kintu te mama samapavādaṁ kurvanti sa yadi kalpitamātro bhavati tarhi teṣāṁ kareṣu māṁ samarpayituṁ kasyāpyadhikāro nāsti, kaisarasya nikāṭe mama vicāro bhavatu|

XII tadā phīṣṭo mantribhiḥ sārddhaṁ saṁmantrīya paulāya kathitavān, kaisarasya nikāṭe kiṁ tava vicāro bhaviṣyati? kaisarasya samīpaṁ gamiṣyasi|

XIII kiyaddinebhyah param āgripārājā barnīkī ca phīṣṭaṁ sāksāt karttuṁ kaisariyānagaraṁ āgatavantaḥ|

XIV tadā tau bahudīnāni tatra sthitau tataḥ phīṣṭastaṁ rājānaṁ paulasya kathāṁ vijñāpya kathayitum ārabhata paulanāmānam ekaṁ bandī phīlikṣo baddhaṁ saṁsthāpya gatavān|

XV yirūśālamī mama sthītikāle mahāyājako yihūdīyānāṁ prācīnalokāśca tam apodya tamprati daṇḍājñāṁ prārthayanta|

XVI tatoham ityuttaram avadaṁ yāvad apodito janaḥ svāpavādakān sāksāt kṛtvā svasmin yo'parādha āropitastasya pratyuttaraṁ dātuṁ suyo-gaṁ na prāpnoti, tāvatkālaṁ kasyāpi mānuṣasya prāṇanāśājñāpanaṁ romilokānāṁ rīti rnahi|

XVII tatasteṣvatrāgateṣu parasmīn divase'ham avilambaṁ vicārāsana upaviśya taṁ mānuṣam ānetum ājñāpayam|

XVIII tadanantaraṁ tasyāpavādakā upasthāya yādṛśam ahaṁ cintitavān tādrśaṁ kañcana mahāpavādaṁ notthāpya

XIX sveṣāṁ mate tathā paulo yaṁ sajjīvaṁ vadati tasmin yīsunāmani mṛtajane ca tasya viruddhaṁ kathitavantaḥ|

XX tatoham tādr̥gvicāre saṁśayānaḥ san kathitavān tvaṁ yirūśālamaṁ gatvā kiṁ tatra vicārito bhavitum icchasi?

XXI tadā paulo mahārājasya nikaṭe vicārīto bhavitūṃ prārthayata, tasmād yāvatkālāṃ taṃ kaisarasya samīpaṃ preṣayitūṃ na śaknōmi tāvatkālaṃ tamatra sthāpayitum ādiṣṭavān|

XXII tata āgrippaḥ phīṣṭam uktavān, ahamapi tasya mānuṣasya kathāṃ śrotum abhilaṣāmi| tadā phīṣṭo vyāharat śvastadiyāṃ kathāṃ tvaṃ śroṣyasi|

XXIII parasmīn divase āgrippō barṇīkī ca mahāsamāgamaṃ kṛtvā pradhānavāhinīpatibhiḥ rāgarasthapradhānalokaiṣca saha militvā rājagṛhamāgatya samupasthitau tadā phīṣṭasyājñayā paula ānīto'bhavat|

XXIV tadā phīṣṭaḥ kathitavān he rājan āgrippa he upasthitāḥ sarvve lokā yirūśālamnagare yihūdīyalokasamūho yasmin mānuṣe mama samīpe nivedanaṃ kṛtvā proccaiḥ kathāmimāṃ kathitavān punaralpakālamapi tasya jīvanam nocitaṃ tametaṃ mānuṣam paśyata|

XXV kintveṣa janaḥ prānanāsarhaṃ kīmapi karmma na kṛtavān ityajānāṃ tathāpi sa mahārājasya sannidhau vicārīto bhavitūṃ prārthayata tasmāt tasya samīpaṃ taṃ preṣayitūṃ matimakaravam|

XXVI kintu śrīyuktasya samīpam etasmin kīṃ lekhanīyam ityasya kasyacin nirṇayasya na jātatvād etasya vicāre sati yathāhaṃ lekhitum kiñcana niścitaṃ prāpnōmi tadarthaṃ yuṣmākaṃ samakṣaṃ viśeṣato he āgripparāja bhavataḥ samakṣam etam ānaye|

XXVII yato bandipreṣaṇasamaye tasyābhīyogasya kiñcidalekhanam aham ayuktaṃ jānāmi|

XXVI

I tata āgrippaḥ paulam avādīt, nijāṃ kathāṃ kathayitūṃ tubhyam anumati rdīyate| tasmāt paulaḥ karaṃ prasāryya svasmin uttaram avādīt|

II he āgripparāja yatkāraṇādahaṃ yihūdīyairapavādīto 'bhavaṃ tasya vṛttāntam adya bhavataḥ śakṣān nivedayitumanumatoham idaṃ svīyaṃ paramaṃ bhāgyaṃ manye;

III yato yihūdīyalokānāṃ madhye yā yā rītiḥ sūkṣmavicārāṣca santi teṣu bhavān vijñatamaḥ; ataeva prārthaye dhairīyamavalambya mama nivedanaṃ śṛṇotu|

IV ahaṃ yirūśālamnagare svadeśīyalokānāṃ madhye tiṣṭhan ā yauvanakālād yadrūpam ācaritavān tad yihūdīyalokāḥ sarvve vidanti|

V asmākaṃ sarvvebhyaḥ śuddhatamaṃ yat phirūśīyamataṃ tadavalambī bhūtvāhaṃ kālaṃ yāpitavān ye janā ā bālyakālān māṃ jānānti te etādṛṣāṃ śakṣyaṃ yadi dadāti tarhi dātuṃ śaknuvanti|

VI kintu he āgripparāja īśvaro'smākaṃ pūrvvapuruṣāṇāṃ nikaṭe yad aṅgīkṛtavān tasya pratyāśāhetoraham idānīm vicārasthāne daṇḍāyamānosmi|

VII tasyāṅgīkārasya phalaṃ prāptum asmākaṃ dvādaśavāṃśā divānīśaṃ mahāyatnād īśvarasevanaṃ kṛtvā yāṃ pratyāśāṃ kurvanti tasyāḥ pratyāśāyā hetorahaṃ yihūdīyairapavādīto'bhavam|

VIII īśvaro mṛtān utthāpayiṣyatīti vākyaṃ yuṣmākaṃ nikaṭe'sambhavaṃ kuto bhavet?

IX nāsaratīyayīśo rñāmno viruddhaṃ nānāprakārapratikūlācaraṇam ucitam ityahaṃ manasi yathārthaṃ vijñāya

X yirūśālamnagare tadaravaṃ phalataḥ pradhānayājakasya nikaṭāt kṣamataṃ prāpya bahūn pavītralokān kārayāṃ baddhavān

viśeṣatasteṣāṃ hananasamayē teṣāṃ viruddhāṃ nijāṃ sammatim prakāśitavān|

XI vāraṃ vāraṃ bhajanabhavaneṣu tebhyo daṇḍaṃ pradattavān balāt taṃ dharmmaṃ nindayitavāṃśca punaśca tān prati mahākrodhād unmattaḥ san videśīyanagarāṇi yāvat tān tāḍitavān|

XII itthaṃ pradhānayājakasya samipāt śaktim ājñāpatraṅca labdhvā dammeṣaknagaraṃ gataṃ|

XIII tadāhaṃ he rājan mārgamādhye madhyāhṇakāle mama madīyasaṅgināṃ lokānāṅca catasṛṣu dikṣu gaganāt prakāśamānāṃ bhāskaratoṇi tejasvatim dīptim dṛṣṭavān|

XIV tasmād asmāsu sarvveṣu bhūmau patiteṣu satsu he śaula hai śaula kuto māṃ tāḍayasi? kaṅṭakānāṃ mukhe pādāhananaṃ tava duḥśādhyam ibriyabhāṣayā gadita etādṛśa ekaḥ śabdo mayā śrutah|

XV tadāhaṃ pṛṣṭavān he prabho ko bhavān? tataḥ sa kathitavān yaṃ yīśuṃ tvaṃ tāḍayasi sohaṃ,

XVI kintu samuttiṣṭha tvaṃ yad dṛṣṭavān itaḥ punaṅca yadyat tvāṃ darśayiṣyāmi teṣāṃ sarvveṣāṃ kāryyānāṃ tvāṃ sāksīṇaṃ mama se-
vakaṅca karttum darśanam adāṃ|

XVII viśeṣato yihūdīyalokebhyo bhinnajāṭīyebhyaśca tvāṃ manonītaṃ kṛtvā teṣāṃ yathā pāpamocanaṃ bhavati

XVIII yathā te mayi viśvasya pavitrīkṛtānāṃ madhye bhāgaṃ prāpnuvanti tadabhiprāyeṇa teṣāṃ jñānacakṣūṃṣi prasannāni karttum tathāndhakārād dīptim prati śaitānādhikārācca īśvaraṃ prati matih parāvarttayituṃ teṣāṃ samipaṃ tvāṃ preṣyāmi|

XIX he āgripparāja etādṛśaṃ svargīyapratyādeśaṃ agrāhyam akṛtvāhaṃ

XX prathamato dammeṣaknagare tato yirūśālemi sarvvasmin yihūdīyadeśe anyeṣu deśeṣu ca ye[na] lokā matim parāvarttya īśvaraṃ prati parāvarttayante, manaḥparāvarttanayogyāni karm māṇi ca kurvanti tāḍṛśaṃ upadeśaṃ pracāritavān|

XXI etatkāraṇād yihūdīyā madhyemandiraṃ māṃ dhṛtvā hantum udy-
atāḥ|

XXII tathāpi khriṣṭo duḥkhaṃ bhuktvā sarvveṣāṃ pūrvvaṃ śmaśānād utthāya nijadeśīyānāṃ bhinnadeśīyānāṅca samīpe dīptim prakāśayiṣyati

XXIII bhaviṣyadvādigaṇo mūsāśca bhāvīkāryyasya yadidaṃ pramāṇam adaduretaḍ vinānyāṃ kathāṃ na kathayitvā īśvarād anugrahaṃ labdhvā mahatāṃ kṣudrāṅca sarvveṣāṃ samīpe pramāṇaṃ dattvādya yāvat tiṣṭhāmi|

XXIV tasyamāṃ kathāṃ niśamya phīṣṭa uccaiḥ svareṇa kathitavān he paula tvam unmattosi bahuvidyābhyāseṇa tvaṃ hatajñāno jātaḥ|

XXV sa uktavān he mahāmahima phīṣṭa nāham unmattaḥ kintu satyaṃ vivecanīyaṅca vākyaṃ prastaumi|

XXVI yasya sāksād akṣobhaḥ san kathāṃ kathayāmi sa rājā tadvṛttāntaṃ jānāti tasya samīpe kimapi guptaṃ neti mayā niścitaṃ budhyate yatataḍ vijāne na kṛtaṃ|

XXVII he āgripparāja bhavān kiṃ bhaviṣyadvādigaṇoktāni vākyaṇi pratyeti? bhavān pratyeti tadahaṃ jānāmi|

XXVIII tata āgrippaḥ paulam abhīhitavān tvaṃ pravṛttim janayitvā prāyeṇa māmapī khriṣṭīyaṃ karoṣi|

XXIX tataḥ so'vādīt bhavān ye ye lokāśca mama kathām adya śrñvanti prāyeṇa iti nahi kintvetat śrñkhalabandhanam vinā sarvvathā te sarvve mādrśā bhavantvitiśvasya samīpe prārthaye'ham|

XXX etasyām kathāyām kathitāyām sa rājā so'dhipati rbarṇikī sabhāsthā lokāśca tasmād utthāya

XXXI gopane parasaram vivicya kathitavanta eṣa jano bandhanārham prāṇahanārham vā kimapi karma nākarot|

XXXII tata āgrippaḥ phīṣtam avadat, yadyeṣa mānuṣaḥ kaisarasya nikāṭe vicārito bhavitum na prārthaiṣyat tarhi mukto bhavitum aśakṣyat|

XXVII

I jalapathenāsmākam itoliyādeśam prati yātrāyām niścitāyām satyām te yūliyanāmo mahārājasya saṅghātāntargatasya senāpateḥ samīpe paulam tadanyān katinayajanāmśca samārpayan|

II vayan ādrāmuttīyam potamekam āruhya āśiyādeśasya taṭasamīpena yātum matim kṛtvā laṅgaram utthāpya potam amocayāma; mākidaniyādeśasthathiśalanikīnivāsyāristārkhānāmā kaścid jano'smābhiḥ sārddham āsīt|

III parasmīn divase 'smābhiḥ sidonnagare pote lāgite tatra yūliyah senāpatiḥ paulam prati saujanyam pradarthya sāntvanārtham bandhubāndhavān upayātum anujajñau|

IV tasmāt pote mocite sati sammukhavāyoḥ sambhavād vayan kupropadvīpasya tīrasamīpena gatavantaḥ|

V kilikiyāyāḥ pāmphūliyāyāśca samudrasya pāram gatvā lūkiyādeśāntargatam murānagaram upātiṣṭhāma|

VI tatsthānād itāliyādeśam gacchati yaḥ sikandariyanagarasya potastam tatra prāpya śatasenāpatistam potam asmān ārohayat|

VII tataḥ param bahūni dināni śanaiḥ śanaiḥ rगतvā knīdapārśvopasthtiḥ pūrvvam pratikulena pavanena vayan salmonyāḥ sammukham upasthāya kṛtyupadvīpasya tīrasamīpena gatavantaḥ|

VIII kaṣṭena tamuttīryya lāseyānagarasyādhaḥ sundaranāmakaḥ khātam upātiṣṭhāma|

IX ittham bahutithaḥ kālo yāpita upavāsadināñcātītam, tatkāraṇāt nauvartmani bhayaṅkare sati paulo vinayena kathitavān,

X he maheccā aham niścayam jānāmi yātrāyāmyām asmākam kleśā bahūnāmapacayāśca bhaviṣyanti, te kevalam potasāmagryoriti nahi, kintvasmākam prāṇānamapi|

XI tadā śatasenāpatiḥ pauḥloktavākyatopi karṇadhārasya potavāñiśāta vākyam bahumaṅsta|

XII tat khātam śītakāle vāsārhassthānam na tasmād avācīpraticordīsoḥ kṛtyāḥ phainikiyakhātam yātum yadi śaknuvantastarhi tatra śītakālam yāpayitum prāyeṇa sarvve mantrayāmāsuḥ|

XIII tataḥ param dakṣiṇavāyu rmandam vahatīti vilokya nijābhīprāyasya siddheḥ suyogo bhavatīti buddhvā potam mocayitvā kṛtyupadvīpasya tīrasamīpena calitavantaḥ|

XIV kintvalpakṣaṇāt parameva urakludonnāmā praktikulāḥ pracaṇḍo vāyu rvahan pote'lagīt

XV tasyābhīmukham gantum potasyāśaktatvād vayan vāyunā svayam nītāḥ|

XVI anantaram klauḍināmna upadvīpasya kūlasamīpena potaṁ gamay-
itvā bahunā kaṣṭhena kṣudranāvam arakṣāma|

XVII te tāmāruhya rajjā potasyādhobhāgam abadhnan tadanantaram
cet poto saikate lagatīti bhayād vātavasanānyamocayan tataḥ poto
vāyuna cālitaḥ|

XVIII kintu kramaśo vāyoḥ prabalatvāt poto dolāyamāno bhavat para-
min divase potasthāni katipayāni dravyāni toye nikṣiptāni|

XIX ṛṭiyadvise vayaṁ svahastaiḥ potasajjanadravyāni nikṣiptavantaḥ|

XX tato bahudināni yāvat sūryyanakṣatrādīni samācchannāni tato 'tīva
vātyāgamād asmākaṁ prānarakṣāyāḥ kāpi pratyāśā nātiṣṭhat|

XXI bahudīneṣu lokairanāhāreṇa yāpīteṣu sarvveṣāṁ sākṣat
paulastīṣṭhan akathayat, he mahecchāḥ krītyupadvīpāt potaṁ na
mocayitum ahaṁ pūrvvam yad avadaṁ tadgrahaṇaṁ yuṣmākam ucitam
āsit tathā krte yuṣmākam eṣā vipad eṣo pacayaśca nāghaṭṣyetam|

XXII kintu sāmprataṁ yuṣmān vinīya bravīmīyahaṁ, yūyaṁ na
kṣubhyata yuṣmākam ekasyāpi prāṇino hāni rna bhaviṣyati, kevalasya
potasya hāni rbhaviṣyati|

XXIII yato yasyeśvarasya loko haṁ yañcāhaṁ paricarāmi tadīya eko dūto
hyo rātrau mamāntike tiṣṭhan kathitavān,

XXIV he paula mā bhaiṣiḥ kaisarasya sammukhe tvayopasthātavyaṁ;
tavaitān saṅgino lokān īśvarastubhyaṁ dattavān|

XXV ataeva he mahecchā yūyaṁ sthīramanaso bhavata mahyaṁ yā
kathākathi sāvaśyaṁ ghaṭṣiyate mamaitādrṣi vīśvāsa īśvare vidyate,

XXVI kintu kasyacid upadvīpasyopari patitavyam asmābhiḥ|

XXVII tataḥ param ādriyāsamudre potastathaiva dolāyamānaḥ san ita-
tato gacchan caturdaśadivasasya rātre rdvītyapraharasamaye kasyacit
sthalasya samīpamupatiṣṭhatīti potīyalokā anvamanyanta|

XXVIII tataste jalaṁ parimāya tatra vimśati rvyāmā jalānīti jñātavantaḥ|
kiñciddūraṁ gatvā punarapi jalaṁ parimitavantaḥ| tatra pañcadaśa
vyāmā jalāni dṛṣṭvā

XXIX cet pāṣaṇe lagatīti bhayāt potasya paścādbhāgataścaturō laṅgarān
nikṣīpya divākaram apekṣya sarvve sthītavantaḥ|

XXX kintu potīyalokāḥ potāgrabhāge laṅgaranikṣepaṁ chalaṁ kṛtvā
jaladhau kṣudranāvam avarohya palāyitum aceṣṭanta|

XXXI tataḥ paulaḥ senāpataye sainyagaṇāya ca kathitavān, ete yadi
potamadhye na tiṣṭhanti tarhi yuṣmākaṁ rakṣaṇaṁ na śakyam|

XXXII tadā senāgaṇo rajjūn chitvā nāvaṁ jale patitum adadāt|

XXXIII prabhātasamaye paulaḥ sarvvān janān bhojanārthaṁ prārthya
vyāharat, adya caturdaśadināni yāvad yūyam apekṣamānā anāhārāḥ
kālam ayāpayata kimapi nābhūṅgdham|

XXXIV ato vinaye haṁ bhakṣyaṁ bhujyatām tato yuṣmākaṁ maṅgalaṁ
bhaviṣyati, yuṣmākaṁ kasyacijjanasya śīrasaḥ keśaikopi na namṣyati|

XXXV iti vyāhr̥tya paulaṁ pūpaṁ gr̥hīteśvaraṁ dhanyaṁ
bhāṣamāṇastaṁ bhaṅktvā bhoktum ārabdhavān|

XXXVI anantaram sarvve ca susthīrāḥ santaḥ khādyāni parpyagr̥hlan|

XXXVII asmākaṁ pote ṣaṭsapatyadhikaśatadvayalokā āsan|

XXXVIII sarvveṣu lokeṣu yatheṣṭaṁ bhuktavatsu potasthan godhūmān
jaladhau nikṣīpya taiḥ potasya bhāro laghūkṛtaḥ|

XXXIX dine jāte'pi sa ko deśa iti tadā na paryyacīyata; kintu tatra samataṭam ekaṁ khātaṁ dṛṣṭvā yadi śaknumastarhi vayaṁ ta-syābhyantaraṁ potaṁ gamayāma iti matiṁ kṛtvā te laṅgarān chittvā jaladhau tyaktavantaḥ|

XL tathā karṇabandhanaṁ mocayitvā pradhānaṁ vātavasanam uttolya tīrasamīpaṁ gatavantaḥ|

XLI kintu dvayoḥ samudrayoḥ saṅgamasthāne saikatopari pote nikṣipte 'grabhāge bādHITE paścādbhāge prabalataraṅgo'lagat tena pota bhagnaḥ|

XLII tasmād bandayaśced bāhubhīstarantaḥ palāyante ityāśaṅkayā senāgaṇastān hantum amantrayat;

XLIII kintu śatasenāpatih paularṁ rakṣitūṁ prayatnaṁ kṛtvā tān tac-ceṣṭāyā nivartya ityādiṣṭavān, ye bāhutarāṇaṁ jānanti te'gre prollampya samudre patitvā bāhubhīstīrttvā kūlaṁ yāntu|

XLIV aparaṁ avasiṣṭā janāḥ kāṣṭhaṁ potiyāṁ dravyāṁ vā yena yat prāpyate tadavalambya yāntu; itthaṁ sarvve bhūmiṁ prāpya prāṇai rjivitaḥ|

XXVIII

I itthaṁ sarvveṣu rakṣāṁ prāpteṣu tatratyopadvīpasya nāma milīteṭi te jñātavantaḥ|

II asabhyalokā yatheṣṭam anukampāṁ kṛtvā varttamānavṛṣṭeḥ śītācca vahniṁ prajjvālyāsmākam ātithyam akurvan|

III kintu paula indhanāni saṅgrhya yadā tasmin agrau nirakṣipat, tadā vahneḥ pratāpāt ekaḥ kṛṣṇasarpo nirgatya tasya haste draṣṭavān|

IV te'sabhyalokāstasya haste sarpam avalambamānaṁ dṛṣṭvā para-saram uktavanta eṣa jano'vaśyaṁ narahā bhaviṣyati, yato yadyapi jaladhe rakṣāṁ prāptavān tathāpi pratiphaladāyaka enaṁ jīvitūṁ na dadāti|

V kintu sa hastaṁ vidhunvan taṁ sarpam agnimadhye nikṣipyā kāmapi pīḍāṁ nāptavān|

VI tato viśajvālayā etasya śarīraṁ sphītaṁ bhaviṣyati yadvā haṭhādayaṁ prāṇān tyakṣyatīti niścītya lokā bahukṣaṇāni yāvat tad draṣṭūṁ sthītavantaḥ kintu tasya kasyāścid vipado'ghaṭanāt te tadviparītaṁ vijñāya bhāṣītavanta eṣa kaścid devo bhavet|

VII publiyanāmā jana ekastasyopadvīpasyādhipatirāsīt tatra tasya bhūmyādi ca sthītaṁ| sa jano'smān nijagrhaṁ nītvā saujanyaṁ prakāśya dinatrayaṁ yāvad asmākaṁ ātithyam akarot|

VIII tadā tasya publiyasya pitā jvarītisāreṇa pīḍyamānaḥ san śayyāyāṁ āsīt; tataḥ paulastasya samīpaṁ gatvā prārthanāṁ kṛtvā tasya gātre hastaṁ samarpya taṁ svasthaṁ kṛtavān|

IX itthaṁ bhūte tadvīpanivāsina itarepi rogilokā āgatya nirāmayaḥ abhavan|

X tasmātte'smākam atīva satkāraṁ kṛtavantaḥ, viśeṣataḥ prasthānasamaye prayojanīyāni nānadravayāni dattavantaḥ|

XI itthaṁ tatra triṣu māseṣu gateṣu yasya cihnaṁ diyaskūrī tādrśa ekaḥ sikandarīyanagarasya potaḥ śītakālaṁ yāpayan tasmin upadvīpe 'tiṣṭhat tameva potaṁ vayaṁ āruhya yātrāṁ akurmma|

XII tataḥ prathamataḥ surākūsanagaram upasthāya tatra trīṇi dināni sthītavantaḥ|

XIII tasmād āvṛtya rīgiyanagaram upasthitāḥ dinaikasmāt param dakṣiṇavayau sānukūlye satī parasmīn divase patiyalinagaram upātiṣṭhāma|

XIV tato'smāsu tatradyam bhrātṛgaṇam prāpteṣu te svaiḥ sārddham asmān sapta dināni sthāpayitum ayatanta, itthaṁ vayam romānagaram pratyagacchāma|

XV tasmāt tatradyaḥ bhrātaro'smākam āgamanavārttām śrutvā āpiyapharam triṣṭāvārnīca yāvad agresarāḥ santosmān sāksāt karttum āgaman; teṣāṁ darśanāt paula īsvaram dhanyam vadan āśvāsam āptavān|

XVI asmāsu romānagaram gateṣu śatasenāpatiḥ sarvvān bandin pradhānaseṇāpateḥ samīpe samārpayat kintu paulāya svarakṣakapadātinā saha pṛthag vastum anumatiṁ dattavān|

XVII dinatrayāt param paulastaddeśasthān pradhānayihūdina āhūtavān tatasteṣu samupasthiteṣu sa kathitavān, he bhrātṛgaṇa nijalokānām pūrvvapuruṣāṇām vā rite rviparītam kiñcana karmmaham nākaravam tathāpi yirūśālamaniāsino lokā māṁ bandim kṛtvā romilokānām hasteṣu samarpitavantaḥ|

XVIII romilokā vicāryya mama prāṇahananārham kimapi kāraṇam na prāpya māṁ mocayitum aicchan;

XIX kintu yihūdilokānām āpattyā mayā kaisararājasya samīpe vicāryya prārthanā kartavyā jātā nocet nijadeśyalokān prati mama kopyabhiyogo nāsti|

XX etakāraṇād aham yuṣmān draṣṭuṁ saṁlapituñcāhūyam isrāyelaśīyānām pratyāśāhetoham etena śuñkhalena baddho'bhavam|

XXI tadā te tam avādiṣuḥ, yihūdiyadeśād vayam tvāmadi kimapi patram na prāptā ye bhrātaraḥ samāyātasteṣāṁ kopi tava kāmapi vārttām nāvadat abhadramapi nākathayacca|

XXII tava mataṁ kimiti vayam tvattaḥ śrotumicchāmaḥ| yad idaṁ navīnam matamutthitam tat sarvvatra sarvveṣāṁ nikaṭe ninditam jātama iti vayam jānīmaḥ|

XXIII taistadartham ekasmin dine nirūpīte tasmin dine bahava ekatra militvā paulasya vāsagrham āgacchan tasmāt paula ā prātaḥkālāt sandhyākālām yāvan mūsavyavasthāgranthād bhaviṣyadvādinām granthebhyaśca yīsoḥ kathām utthāpya īsvarasya rāje pramāṇam datvā teṣāṁ pravṛttiṁ janayitum ceṣṭitavān|

XXIV kecittu tasya kathām pratyāyan kecittu na pratyāyan;

XXV etakāraṇāt teṣāṁ parasparam anaikyāt sarvve calitavantaḥ; tathāpi paula etām kathāmekām kathitavān pavitra ātmā yīsayiyasya bhaviṣyadvaktu rvadanād asmākam piṭṭpuruṣebhya etām kathām bhadam kathayāmāsa, yathā,

XXVI "upagatyā janānetān tvaṁ bhāṣasva vacastvidam| karṇaiḥ śroṣyatha yūyam hi kintu yūyam na bhotsyatha| netrai rdrakṣyatha yūyañca jñātuṁ yūyam na śakṣyatha|

XXVII te mānuṣā yathā netraiḥ paripaśyanti naiva hi| karṇaiḥ ryathā na śṛṇvanti budhyante na ca mānasaiḥ| vyāvarttayatsu cittāni kāle kutrāpi teṣu vai| mattaste manujāḥ svasthā yathā naiva bhavanti ca| tathā teṣāṁ manuṣyāṇām santi sthūlā hi buddhayaḥ| badhirībhūtakarṇāśca jātāśca mudritā drśaḥ|

XXVIII ata íśvarād yat paritrāṇam tasya vārttā bhinnadeśīyānām samīpaṁ preṣitā taeva tām grahīṣyantīti yūyam jānīta|

XXIX etādṛśyām kathāyām kathitāyām satyām yihūdinaḥ parasparaṁ bahuvicāraṁ kurvvanto gatavantaḥ|

XXX itthaṁ paulaḥ sampūrṇam vatsaradvayaṁ yāvad bhāṭakīye vāsaḡhe vasaṁ ye lokāstasya sannidhim āgacchanti tān sarvvāneva pariḡhlan,

XXXI nirvighnam atīsayaniḥkṣobham íśvariyaṛājatvasya kathām pracārayan prabhau yīśau khriṣṭe kathāḥ samupādiśat| iti | |

romiṇaḥ patraṁ

I Ísvaro nijaputramadhi yaṁ susaṁvādaṁ bhaviṣyadvādibhi rdhar-
mmagranthe pratiśrutavān taṁ susaṁvādaṁ pracārayitum pṛthakkṛta
āhūtaḥ preritaśca prabho ryīśukhrīṣṭasya sevako yaḥ paulaḥ

II sa romānagarasthān Ísvarapriyān āhūtāśca pavitralokān prati
patraṁ likhati|

III asmākaṁ sa prabhu ryīśuḥ khrīṣṭaḥ śārīrikasambandhena dāyūdo
vaṁśodbhavaḥ

IV pavitrasyātmanaḥ sambandhena ceśvarasya prabhāvavān putra iti
śmaśānāt tasyotthānena pratipannaṁ|

V aparaṁ yeṣāṁ madhye yīśunā khrīṣṭena yūyamapyāhūtāste
'nyadeśīyalokāstasya nāmnī viśvasya nideśagrahiṇo yathā bhavanti

VI tadabhiprāyeṇa vayaṁ tasmād anugrahaṁ preritatvapadañca
prāptāḥ|

VII tātenāsmākam Ísvareṇa prabhuṇā yīśukhrīṣṭena ca yuṣmabhyam
anugrahaḥ śāntiśca pradiyetāṁ|

VIII prathamataḥ sarvvasmīn jagati yuṣmākaṁ viśvāsasya prakāśitatvād
ahaṁ yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ nimittaṁ yīśukhrīṣṭasya nāma gṛhlan
Ísvarasya dhanyavādāṁ karomi|

IX aparaṁ Ísvarasya prasādād bahukālāt paraṁ sāmpratāṁ yuṣmākaṁ
samīpaṁ yātuṁ kathamapi yat suyogaṁ prāpnomi, etadarthaṁ ni-
rantaraṁ nāmānyuccārayan nijāsu sarvvapārthanāsu sarvvadā nive-
dayāmi,

X etasmīn yamaḥaṁ tatputrīyasusaṁvādapracāraṇena manasā pari-
carāmi sa Ísvaro mama sāksī vidyate|

XI yato yuṣmākaṁ mama ca viśvāsena vayaṁ ubhaye yathā śāntiyuktā
bhavāma iti kāraṇād

XII yuṣmākaṁ sthairyyakaraṇārthaṁ yuṣmabhyam
kiñcitparamārthadānadānāya yuṣmān sāksāt karttuṁ madīyā vāñchā|

XIII he bhrātṛgaṇa bhinnadeśīyalokānāṁ madhye yadvat tadvad
yuṣmākaṁ madhyepi yathā phalaṁ bhuñje tadabhiprāyeṇa muhurmuhu
ryuṣmākaṁ samīpaṁ gantum udyato'haṁ kintu yāvād adya tasmin
gamane mama vighno jāta iti yūyaṁ yad ajñātāstiṣṭhatha tadahaṁ
ucitaṁ na budhye|

XIV ahaṁ sabhyāsabhyānāṁ vidvadavidvatāñca sarvveṣāṁ ṛñī vidye|

XV ataeva romānivāsīnāṁ yuṣmākaṁ samīpe'pi yathāśakti
susaṁvādaṁ pracārayitum ahaṁ udyatosmi|

XVI yataḥ khrīṣṭasya susaṁvādo mama lajjāspadaṁ nahi sa Ísvarasya
śaktisvarūpaḥ san ā yihūdiyebhyo 'nyajātīyān yāvat sarvvajātīyānāṁ
madhye yaḥ kaścid tatra viśvasiti tasyaiva trāṇaṁ janayati|

XVII yataḥ pratyayasya samaparimāṇam Ísvaradattaṁ puṇyaṁ
tatsusaṁvāde prakāśate| tadadhi dharmmapustakepi likhitamidaṁ
"puṇyavān jano viśvāsena jīviṣyati"|

XVIII ataeva ye mānavāḥ pāpakarmaṇā satyatāṁ rundhanti teṣāṁ
sarvvasya durācaraṇasyādharmmasya ca viruddhaṁ svargād Ísvarasya
kopaḥ prakāśate|

IX yata īśvaramadhi yadyad jñeyam tad īśvaraḥ svayam tām prati prakāśitavān tasmāt teṣām agocaram nahi|

XX phalatastasyānantaśaktīśvaratvādīnyadrśyānyapi sṛṣṭikālam ārabhya karmmasu prakāśamānāni drśyante tasmāt teṣām doṣapraḥśālanasya panthā nāsti|

XXI aparam īśvaram jñātvāpi te tam īśvarajñānena nādrīyanta kṛtajñā vā na jātaḥ; tasmāt teṣām sarvve tarkā viphalibhūtāḥ, aparāṇca teṣām vivekaśūnyāni manāmsi timire magnāni|

XXII te svān jñānino jñātvā jñānahīnā abhavan

XXIII anaśvarasyeśvarasya gauravam vihāya naśvaramanuṣyapaśupakṣyurogam

XXIV ittham ta īśvarasya satyatām vihāya mṛṣāmatam āśritavantaḥ saccidānandaṁ sṛṣṭikarttāraṁ tyaktvā sṛṣṭavastunaḥ pūjām sevāṅca kṛtavantaḥ;

XXV iti hetoriśvarastān kukriyāyām samarpya nijani-jacucintābhilāṣābhyām svam svam śarīraṁ paraspam apamānitaṁ karttum adadāt|

XXVI īśvareṇa teṣu kvabhilāṣe samarpiteṣu teṣām yoṣitaḥ svābhāvikācāraṇam apahāya viparītakṛtye prāvarttanta;

XXVII tathā puruṣa api svābhāvikayoṣitsaṅgamaṁ vihāya paraspam kāmakṛśānūnā dagdhāḥ santaḥ pumāmsaḥ punrbhiḥ sākaṁ kukṛtye samāsajya nijanijabhṛanteḥ samucitaṁ phalam alabhanta|

XXVIII te sveṣām manaḥsvīśvarāya sthānaṁ dātum anicchukāstato hetoriśvarastān prati duṣṭamanaskatvam avihitakriyatvaṅca dattavān|

XXIX ataeva te sarvve 'nyāyo vyabhicāro duṣṭatvam lobho jighāmsā irśyā vadho vivadaścāturi kumatiriyādibhi rduṣkarmmahih paripūrṇāḥ santaḥ

XXX karṇejapā apavādina īśvaradveṣakā himsakā ahaṅkāriṇa ātmaslāghinaḥ kukarmmotpādakāḥ pitrorājñālaṅghakā

XXXI avicārakā niyamalaṅghinaḥ sneharahitā atidveṣiṇo nirdayāśca jātāḥ|

XXXII ye janā etādṛśam karma kurvanti taeva mṛtiyogyā īśvarasya vicāramīdṛśam jñātvāpi ta etādṛśam karma svayam kurvanti kevalamiti nahi kintu tādṛśakarmmakāriṣu lokeṣvapi priyante|

II

I he paradūśaka manuṣya yaḥ kaścana tvaṁ bhavasi tavottaradānyā panthā nāsti yato yasmāt karmmaṇaḥ parastvayā dūṣyate tasmāt tvamapi dūṣyase, yatastaṁ dūṣayannapi tvaṁ tadvad ācarasi|

II kintvetādṛgācāribhyo yaṁ daṇḍam īśvaro niścinoti sa yathārtha iti vayaṁ jānīmaḥ|

III ataeva he mānuṣa tvaṁ yādṛgācāriṇo dūṣyasi svayam yadi tādṛgācarasi tarhi tvam īśvaradaṇḍāt palāyituṁ śakṣyasīti kiṁ budhyase?

IV aparaṁ tava manasaḥ parivarttanam karttum īśvarasyānugraho bhavati tanna buddhvā tvaṁ kiṁ tadīyānugrahakṣamācirasahiṣṇutvanidhiṁ tucchīkaroṣi?

V tathā svāntaḥkaraṇasya kaṭhoratvāt khedarāhityacceśvarasya nyāyavicāraprakāśanasya krodhasya ca dinaṁ yāvat kiṁ svārtham kopam sañcinoṣi?

VI kintu sa ekaikamanujāya tatkarmanūsāreṇa patiphalaṁ dāsyati;

VII vastutastu ye janā dhairyam dhrtvā satkarmma kurvanto mahimā satkāro'maratvañcaitāni mṛgayante tebhyo'nantāyu rdāsyati|

VIII aparaṁ ye janāḥ satyadharmam aghṛitvā viparītadharmam gṛhlanti tādrśā virodhijanāḥ kopaṁ krodhāñca bhokṣyante|

IX ā yihūdino'nyadeśiṇaḥ paryantaṁ yāvantaḥ kukarmmakāriṇaḥ prāriṇaḥ santi te sarvve duḥkhaṁ yātanāñca gamiṣyanti;

X kintu ā yihūdino bhinnadeśiparyantā yāvantaḥ satkarmmakāriṇo lokāḥ santi tān prati mahimā satkāraḥ śāntiśca bhaviṣyanti|

XI īśvarasya vicāre pakṣapāto nāsti|

XII alabdahavyavasthāśāstrai ryaiḥ pāpāni kṛtāni vyavasthāśāstrālabdhātvanurūpasteṣāṁ vināśo bhaviṣyati; kintu labdhavyavasthāśāstrā ye pāpānyakurvvan vyavasthānusārādeva teṣāṁ vicāro bhaviṣyati|

XIII vyavasthāśrotāra īśvarasya samīpe niṣpāpā bhaviṣyantīti nahi kintu vyavasthācāriṇa eva sapuṇyā bhaviṣyanti|

XIV yato 'labdhavyavasthāśāstrā bhinnadeśiyalokā yadi svabhāvato vyavasthānurūpān ācārān kurvanti tarhyalabdhaśāstrāḥ santo'pi te sveṣāṁ vyavasthāśāstramiva svayameva bhavanti|

XV teṣāṁ manasi śakṣisvarūpe sati teṣāṁ vitarkeṣu ca kadā tān doṣiṇaḥ kadā vā nirdoṣān kṛtavatsu te svāntarlikhitasya vyavasthāśāstrasya pramāṇaṁ svayameva dadati|

XVI yasmin dine mayā prakāśitasya susāmvādasyānusārād īśvaro yīśukhrīṣṭena mānuṣāṇāṁ antaḥkaraṇānāṁ gūdhābhīprāyān dhrtvā vicārayiṣyati tasmin vicāradine tat prakāśiṣyate|

XVII paśya tvaṁ svayaṁ yihūditi vikhyāto vyavasthopari viśvāsaṁ karoṣi,

XVIII īśvaramuddiṣya svaṁ ślāghase, tathā vyavasthayā śikṣīto bhūtvā tasyābhīmataṁ jānāsi, sarvvāsāṁ kathānāṁ sārāṁ vivimkṣe,

XIX aparaṁ jñānasya satyatāyāścākarasvarūpāṁ śāstraṁ mama samīpe vidyata ato 'ndhalokānāṁ mārgadarśayitā

XX timirasthitalokānāṁ madhye diptisvarūpo'jñānalokebhyo jñānadātā śiśūnāṁ śikṣayitāhameveti manyase|

XXI parān śikṣayan svayaṁ svaṁ kiṁ na śikṣyasi? vastu-taścauryyaṇiṣedhavyavasthāṁ pracārayan tvaṁ kiṁ svayameva coryasi?

XXII tathā paradāragamaṇaṁ pratiṣedhan svayaṁ kiṁ paradārān gacchasi? tathā tvaṁ svayaṁ pratimādveṣi san kiṁ mandirasya dravyāṇi harasi?

XXIII yastvaṁ vyavasthāṁ ślāghase sa tvaṁ kiṁ vyavasthāṁ avamatya neśvaraṁ sammānyase?

XXIV śāstre yathā likhati "bhinnadeśināṁ samīpe yuṣmākaṁ doṣād īśvarasya nāmno nindā bhavati|"

XXV yadi vyavasthāṁ pālayasi tarhi tava tvakchedakriyā saphalā bhavati; yati vyavasthāṁ laṅghase tarhi tava tvakchedo'tvakchedo bhaviṣyati|

XXVI yato vyavasthāśāstrādiṣṭadharmmakarmmacārī pumān atvakchedi sannapi kiṁ tvakchedināṁ madhye na gaṇayiṣyate?

XXVII kintu labdhaśāstraścinnatvak ca tvaṁ yadi vyavasthālaṅghanaṁ karoṣi tarhi vyavasthāpālakaḥ svābhāvīkācchinnatvacō lokāstvāṁ kiṁ na dūṣayiṣyanti?

XXVIII tasmād yo bāhye yihūdī sa yihūdī nahi tathāṅgasya yastvakchedaḥ sa tvakchedo nahi;

XXIX kintu yo jana āntariko yihūdī sa eva yihūdī aparāñca kevalalikhī-tayā vyavasthayā na kintu mānasiko yastvakchedo yasya ca praśamsā manuṣyebhyo na bhūtvā īśvarād bhavati sa eva tvakchedaḥ|

III

I aparāñca yihūdīnaḥ kiṁ śreṣṭhatvaṁ? tathā tvakchedasya vā kiṁ phalāṁ?

II sarvvathā bahūni phalāni santi, viśeṣata īśvarasya śāstraṁ tebhyo'dīyata|

III kaiścid aviśvasane kṛte teṣāṁ aviśvasanāt kim īśvarasya viśvāsyatāyā hānirutpatsyate?

IV kenāpi prakāreṇa nahi| yadyapi sarvve manuṣyā mithyāvādinastathāpīśvaraḥ satyavādī| śāstre yathā likhitamāste, atastvantu svavākyena nirddoṣo hi bhaviṣyasi| vicāre caiva niṣpāpo bhaviṣyasi na saṁśayaḥ|

V asmākam anyāyena yadiśvarasya nyāyaḥ prakāśate tarhi kiṁ vadiṣyāmaḥ? ahaṁ mānuṣānāṁ kathāmiva kathāṁ kathayāmi, īśvaraḥ samūcītaṁ daṇḍaṁ dattvā kim anyāyī bhaviṣyati?

VI itthaṁ na bhavatu, tathā satīśvaraḥ kathāṁ jagato vicārayitā bhaviṣyati?

VII mama mithyāvākyavadanād yadiśvarasya satyatvena tasya mahimā vardhate tarhi kasmādahaṁ vicāre'parādhītvena gaṇyo bhavāmi?

VIII maṅgālārthaṁ pāpamapi karaṇīyamiti vākyāṁ tvayā kuto nocyate? kintu yairucyate te nitāntaṁ daṇḍasya pātrāni bhavanti; tathāpi tadvākyam asmābhirapyucyata ityasmākaṁ glāniṁ kurvvantaḥ kiyanto lokā vadanti|

IX anyalokebhyo vayaṁ kiṁ śreṣṭhāḥ? kadācana nahi yato yihūdīno 'nyadeśīnaśca sarvvaeva pāpasyāyattā ityasya pramaṇaṁ vayaṁ pūrvvam adadāma|

X lipi ryathāste, naikopi dhārmīko janaḥ|

XI tathā jñānīśvarajñānī mānavaḥ kopi nāsti hi|

XII vimārgagāmiṇaḥ sarvve sarvve duṣkarmmakāriṇaḥ| eko janopi no teṣāṁ sādhu karma karoti ca|

XIII tathā teṣāntu vai kaṅṭhā anāvṛtaśmaśānavat| stutivādaṁ prakurvanti jihvābhiste tu kevalaṁ| teṣāmoṣṭhasya nimne tu viṣaṁ tiṣṭhati sarppavat|

XIV mukhaṁ teṣāṁ hi śāpēna kapaṭena ca pūryate|

XV raktapātāya teṣāṁ tu padāni kṣīpragāni ca|

XVI pathi teṣāṁ manuṣyāṇāṁ nāśaḥ kleśāśca kevalaḥ|

XVII te janā nahi jānanti panthānaṁ sukhadāyinaṁ|

XVIII parameśād bhayaṁ yattat taccakṣuṣoragocaraṁ|

XIX vyavasthāyāṁ yadyalikhīti tad vyavasthādhīnān lokān uddīśya likhātīti vayaṁ jānīmaḥ| tato manuṣyamātro niruttaraḥ san īśvarasya śakṣād aparādhi bhavati|

XX ataeva vyavasthānurūpaiḥ karmabhiḥ kaścidapi prāñīśvarasya śakṣāt sapuṇyīkṛto bhavituṁ na śakṣyati yato vyavasthāyā pāpajñānamātraṁ jāyate|

XXI kintu vyavasthāyāḥ pṛthag īsvareṇa deyaṁ yat puṇyaṁ tad vyavasthāyā bhaviṣyadvādīgaṇasya ca vacanaḥ pramaṇīkṛtaṁ sad idānīm prakāśate|

XXII yīśukhrīṣṭe viśvāsakaraṇād īsvareṇa dattaṁ tat puṇyaṁ sakaleṣu prakāśitaṁ sat sarvvān viśvāsinaḥ prati varttate|

XXIII teṣāṁ kopi prabhedo nāsti, yataḥ sarvvaeva pāpina īsvāriyatejohīnaśca jātāḥ|

XXIV ta īsvāryānugrahād mūlyam vinā khṛṣṭakṛtena paritrāṇena sapuṇyīkṛtā bhavanti|

XXV yasmāt svaśoṇitena viśvāsāt pāpanāśako balī bhavitum sa eva pūrvvam īsvareṇa niścitaḥ, ittham īsvāriyasahiṣṇutvāt purākṛtapāpānām mārjjanakarāṇe svīyayāthārthyam tena prakāśyate,

XXVI varttamānakāliyamapi svayāthārthyam tena prakāśyate, aparaṁ yīśau viśvāsinaṁ sapuṇyīkurvannapi sa yāthārthikastiṣṭhati|

XXVII tarhi kutrātmaślāghā? sā dūrīkṛtā; kayā vyavasthāyā? kiṁ kriyārūpavyavasthāyā? ittham nahi kintu tat kevalaviśvāsarūpayā vyavasthāyaiva bhavati|

XXVIII ataeva vyavasthānurūpāḥ kriyā vinā kevalena viśvāsena mānavaḥ sapuṇyīkṛto bhavitum śaknotītyasya rāddhāntaṁ darśayāmaḥ|

XXIX sa kiṁ kevalayihūdinām īsvāro bhavati? bhinnadeśinām īsvāro na bhavati? bhinnadeśināmapi bhavati;

XXX yasmād eka īsvāro viśvāsāt tvakchedino viśvāsenātvakchedinaśca sapuṇyīkariṣyati|

XXXI tarhi viśvāsena vyaṁ kiṁ vyavasthām lumpāma? ittham na bhavatu vyaṁ vyavasthām saṁsthāpayāma eva|

IV

I asmākām pūrvvapuruṣa ibrahīm kāyikakriyāyā kiṁ labdhavān etadadhi kiṁ vadīṣyāmaḥ?

II sa yadi nijakriyābhyaḥ sapuṇyo bhavet tarhi tasyātmaślāghām kartum panthā bhavediti satyaṁ, kintuviśvarasya samīpe nahi|

III śāstre kiṁ likhati? ibrahīm īsvare viśvasanāt sa viśvāsastasmai puṇyārthaṁ gaṇito babhūva|

IV karmmakāriṇo yad vetanaṁ tad anugrahasya phalaṁ nahi kintu tenopārjitaṁ mantavyam|

V kintu yaḥ pāpinaṁ sapuṇyīkaroti tasmin viśvāsinaḥ karmmahīnasya janasya yo viśvāsaḥ sa puṇyārthaṁ gaṇyo bhavati|

VI aparaṁ yaṁ kriyāhīnam īsvāraḥ sapuṇyīkaroti tasya dhanyavādam dāyūd varṇayāmāsa, yathā,

VII sa dhanyo'ghāni mṛṣṭāni yasyāgāmīsyāvṛtāni ca|

VIII sa ca dhanyaḥ pareśena pāpaṁ yasya na gaṇyate|

IX eṣa dhanyavādastvakchedinam atvakchedinam vā kaṁ prati bhavati? ibrahīmo viśvāsaḥ puṇyārthaṁ gaṇita iti vyaṁ vadāmaḥ|

X sa viśvāsastasya tvakcheditvāvasthāyām kim atvakcheditvāvasthāyām kasmin samaye puṇyamiva gaṇitaḥ? tvakcheditvāvasthāyām nahi kintvatvakcheditvāvasthāyām|

XI aparāṅca sa yat sarvveṣāṁ atvakchedinām viśvāsinaṁ ādipurūṣo bhavēt, te ca puṇyavattvena gaṇyeran;

XII ye ca lokāḥ kevalam chinnatvaco na santo 'smatpūrvvapuruṣa ibrahīm achinnatvak san yena viśvāsamārgēṇa gatavān tenaiva tasya pādaciḥnena gacchanti teṣāṃ tvakchedināmapyāḍipuruṣo bhavet tadarthaṃ atvakchedino mānavasya viśvāsāt puṇyam utpadyata iti pramāṇasvarūpaṃ tvakchedaciḥnaṃ sa prāpnot|

XIII ibrahīm jagato'dhikāri bhaviṣyati yaiśā pratijñā taṃ tasya vaṃśāṅca prati pūrvvam akriyata sā vyavasthāmūlikā nahi kintu viśvāsajanyapuṇyamūlikā|

XIV yato vyavasthāvalambino yadyadhikāriṇo bhavanti tarhi viśvāso viphalo jāyate sā pratijñāpi luptaiva|

XV adhikantu vyavasthā kopam janayati yato 'vidyamānāyām vyavasthāyām ājñālaṅghanam na sambhavati|

XVI ateva sā pratijñā yad anugrahasya phalam bhavet tadarthaṃ viśvāsamūlikā yatastathātve tadvaṃśasamudāyam prati arthato ye vyavasthāyā tadvaṃśasambhavāḥ kevalam tān prati nahi kintu ya ibrahīmiyaviśvāseṇa tatsambhavāstānapi prati sā pratijñā sthāsnurbhavati|

XVII yo nirjivān sajjivān avidyamānāni vastūni ca vidyamānāni karoti ibrahīmo viśvāsbhūmestasyeśvarasya sāksāt so'smākaṃ sarvveṣāṃ āḍipuruṣa āste, yathā likhitam vidyate, ahaṃ tvam bahujātinām āḍipuruṣam kṛtvā niyuktavān|

XVIII tvadīyastādṛśo vaṃśo janiṣyate yadidaṃ vākyaṃ pratiśrutaṃ tadanusārād ibrahīm bahudeśyalokānām āḍipuruṣo yad bhavati tadarthaṃ so'napekṣitavyamapyapekṣamāṇo viśvāsaṃ kṛtavān|

XIX aparāṅca kṣiṇaviśvāso na bhūtvā śatavatsaravayaskatvāt svaśarīrasya jarām sārānāmnaḥ svabhāryyāyā rajonivṛttiṅca tṛṇāya na mene|

XX aparaṃ aviśvāsād īśvarasya pratijñāvacane kamapi saṃśayaṃ na cakāra;

XXI kintviśvareṇa yat pratiśrutaṃ tat sādhayitum śakyata iti niścitaṃ vijñāya dṛḍhaviśvāsaḥ san īśvarasya mahimānaṃ prakāśayāñcakāra|

XXII iti hetostasya sa viśvāsastādiyapuṇyamiva gaṇayāñcakre|

XXIII puṇyamivagaṇayata tat kevalasya tasya nimittaṃ likhitaṃ nahi, asmākaṃ nimittamapi,

XXIV yato'smākaṃ pāpanāśārthaṃ samarpito'smākaṃ puṇyaprāptyārthañcotthāpito'bhavat yo'smākaṃ prabhu riyīstasyotthāpayitarīsvare

XXV yadi vayaṃ viśvāsāmasterhyasmākamapi saeva viśvāsaḥ puṇyamiva gaṇayīṣyate|

V

I viśvāseṇa sapuṇyīkṛtā vayaṃ īśvareṇa sārddham prabhuṇāsmākaṃ yīśukhrīṣṭeṇa melanaṃ prāptāḥ|

II aparaṃ vayaṃ yasmin anugrahāśraye tiṣṭhāmastanmadhyaṃ viśvāsamārgēṇa tenaivānitā vayaṃ īśvarīyavibhavaprāptipratyāśayā samānandāmaḥ|

III tat kevalam nahi kintu kleśabhoge'pyānandāmo yataḥ kleśāḥ dhairyam jāyate iti vayaṃ jānīmaḥ,

IV dhairyācca parīkṣitatvaṃ jāyate, parīkṣitatvāt pratyāśā jāyate,

V pratyāsāto vrīditatvaṁ na jāyate, yasmād asmabhyaṁ dattena pavitrenātmanāsmākam antaḥkaraṇānīśvarasya premavāriṇā siktāni|

VI asmāsu nirupāyeṣu satsu khrīṣṭa upayukte samaye pāpinām nimittam sviyān praṇān atyajat|

VII hitakāriṇo janasya kṛte kopi praṇān tyaktuṁ sāhasam karttuṁ śaknoti, kintu dhārmikasya kṛte prāyeṇa kopi praṇān na tyajati|

VIII kintvasmāsu pāpiṣu satsvapi nimittasmākam khrīṣṭaḥ svaprāṇan tyaktavān, tata īśvarosmān prati nijaṁ paramapremāṇam darśitavān|

IX ataeva tasya raktapātena sapuṇyīkṛtā vayaṁ nitāntam tena kopād uddhāriṣyāmahe|

X phalato vayaṁ yadā ripava āsma tadeśvarasya putrasya maraṇena tena sārddham yadyasmākam melanam jātam tarhi melanaprāptāḥ santo'vaśyaṁ tasya jivanena rakṣām lapsyāmahe|

XI tat kevalam nahi kintu yena melanam alabhāmahi tenāsmākam prabhūṇā yīśukhrīṣṭena sāmpratam īsvare samānandāmaśca|

XII tathā sati, ekena mānuṣeṇa pāpam pāpena ca maraṇam jagatim prāviśat aparam sarvveśam pāpivāt sarvve mānuṣā mṛte rniḡhnā abhvat|

XIII yato vyavasthādānasamayam yāvat jagati pāpam āsit kintu yatra vyavasthā na vidyate tatra pāpasyāpi gaṇanā na vidyate|

XIV tathāpyādama yādṛṣam pāpam kṛtam tādṛṣam pāpam yai rnakāri ādamam ārabhya mūsam yāvat teśāmapyupari mṛtyū rājatvam akarot sa ādam bhāvyaḍamo nidarśanamevāste|

XV kintu pāpakarmmaṇo yādṛśo bhāvastādṛg dānakarmmaṇo bhāvo na bhavati yata ekasya janasyāparādhena yadi bahūnām maraṇam aghaṭata tathāpīśvarānugrahastadanugrahamūlakam dānañcaikena janenārthād yīśunā khrīṣṭena bahuṣu bāhulyātibāhulyena phalati|

XVI aparam ekasya janasya pāpakarmma yādṛk phalayuktam dānakarmma tādṛk na bhavati yato vicārakarmmaikam pāpam ārabhya daṇḍajanakam babhūva, kintu dānakarmma bahupāpānyārabhya puṇyajanakam babhūva|

XVII yata ekasya janasya pāpakarmmatastenaikena yadi maraṇasya rājatvam jātam tarhi ye janā anugrahasya bāhulyam puṇyadānañca prāpnuvanti ta ekena janena, arthāt yīśukhrīṣṭena, jīvane rājatvam avaśyaṁ kariṣyanti|

XVIII eko'parādhō yadvat sarvvamānavānām daṇḍagāmī mārgo 'bhavat tadvad ekam puṇyadānam sarvvamānavānām jīvanayuktapuṇyagāmī mārga eva|

XIX aparam ekasya janasyājñālanḡhanād yathā bahavo 'parādhino jātastadvad ekasyājñācaraṇād bahavaḥ sapuṇyīkṛtā bhavanti|

XX adhikantu vyavasthāgamanād aparādhasya bāhulyam jātam kintu yatra pāpasya bāhulyam tatraiva tasmād anugrahasya bāhulyam abhvat|

XXI tena mṛtyunā yadvat pāpasya rājatvam abhavat tadvad asmākam prabhuyīśukhrīṣṭadvārānantajīvanadāyipuṇyenānugrahasya rājatvam bhavati|

VI

I prabhūtarūpeṇa yad anugrahaḥ prakāśate tadartham pāpe tiṣṭhāma iti vākyam kim vayaṁ vadiṣyāmaḥ? tanna bhavatu|

II pāpaṃ prati mṛtā vyaṃ punastasmin katham jīviṣyāmaḥ?

III vyaṃ yāvanto lokā yīśukhrīṣṭe majjitā abhavāma tāvanta eva tasya maraṇe majjitā iti kiṃ yūyaṃ na jānītha?

IV tato yathā pituḥ parākramaṇa śmaśānāt khrīṣṭa utthāpitastathā vyaṃyapi yat nūtanajīvina ivācaramastadartham majjanena tena sārddham mṛtyurūpe śmaśāne saṃsthāpitāḥ|

V aparāṃ vyaṃ yadi tena saṃyuktāḥ santaḥ sa iva maraṇabhāgino jātāstarhi sa ivotthānabhāgino'pi bhaviṣyāmaḥ|

VI vyaṃ yat pāpasya dāsāḥ puna rna bhavāmastadartham asmākaṃ pāparūpaśarīrasya vināśartham asmākaṃ purātanapurūṣastena sākāṃ kṛṣe'hanyateti vyaṃ jānīmaḥ|

VII yo hataḥ sa pāpāt mukta eva|

VIII ataeva yadi vyaṃ khrīṣṭena sārddham ahanyāmaḥ tarhi punarapi tena sahitā jīviṣyāma ityatrāsmākaṃ viśvāso vidyate|

IX yataḥ śmaśānāt utthāpitaḥ khrīṣṭo puna rna mriyate iti vyaṃ jānīmaḥ| tasmīn kopyadhikāro mṛtyo rñāsti|

X aparāṃca sa yad amriyate tenaikadā pāpam uddiṣyāmriyate, yacca jīvati teneśvaram uddiṣyā jīvati;

XI tadvad yūyamapi svāṃ pāpam uddiṣyā mṛtān asmākaṃ prabhuṇā yīśukhrīṣṭeneśvaram uddiṣyā jīvanto jānīta|

XII aparāṃca kutsitābhilāṣāṃ pūrayitum yuṣmākaṃ martyadeheṣu pāpam ādhipatyāṃ na karotu|

XIII aparāṃ svāṃ svam aṅgam adharmmasyāstraṃ kṛtvā pāpasevāyāṃ na samarpayata, kintu śmaśānāt utthītanīva svān īśvare samarpayata svānyaṅgāni ca dharmmāstrasvarūpānīśvaram uddiṣyā samarpayata|

XIV yuṣmākam upari pāpasyādhipatyāṃ puna rna bhaviṣyati, yasmād yūyaṃ vyavasthāyā anāyattā anugrahasya cāyattā abhavata|

XV kintu vyaṃ vyavasthāyā anāyattā anugrahasya cāyattā abhavāma, iti kāraṇāt kiṃ pāpam kariṣyāmaḥ? tanna bhavatu|

XVI yato mṛtjanakaṃ pāpam punyajanakam nidesācaraṇaṅca itayordvayo ryaṣmin ājñāpālanārtham bhṛtyānīva svān samarpayatha, tasyaiva bhṛtyā bhavatha, etat kiṃ yūyaṃ na jānītha?

XVII aparāṃca pūrvvaṃ yūyaṃ pāpasya bhṛtyā āsteti satyaṃ kintu yasyāṃ śikṣārūpāyāṃ mūṣāyāṃ nikṣiptā abhavata tasyā ākṛtīm manobhi rlabdhavanta iti kāraṇād īśvarasya dhanyavādo bhavatu|

XVIII itthaṃ yūyaṃ pāpasevāto muktāḥ santo dharmmasya bhṛtyā jātāḥ|

XIX yuṣmākam śārīrikyā durbbalatāyā heto rmānavavad aham etad bravīmi; punaḥ punaradharmmakaraṇārtham yadvat pūrvvaṃ pāpamedhyayo rbhṛtyatve nijāṅgāni samarpayata tadvad idānīm sādhuakarmmakaraṇārtham dharmmasya bhṛtyatve nijāṅgāni samarpayata|

XX yadā yūyaṃ pāpasya bhṛtyā āsta tadā dharmmasya nāyattā āsta|

XXI tarhi yāni karmmaṇi yūyam idānīm lajjājanakāni budhyadhve pūrvvaṃ tai ryuṣmākam ko lābha āsit? teṣāṃ karmmaṇāṃ phalaṃ maraṇameva|

XXII kintu sāmpratam yūyaṃ pāpasevāto muktāḥ santa īśvarasya bhṛtyā'bhavata tasmād yuṣmākam pavitratvrūpaṃ labhyam anantajīvanarūpaṅca phalam āste|

XXIII yataḥ pāpasya vetanaṃ maraṇam kintvasmākaṃ prabhuṇā yīśukhrīṣṭenānantajīvanam īśvaradattaṃ pāritoṣikam āste|

VII

I he bhrātṛgaṇa vyavasthāvidaḥ prati mamedarṇ nivedanaṇ| vidhiḥ kevalaṇ yāvajjivaṇ mānavoparyyadhipatitvaṇ karotīti yūyaṇ kiṇ na jānītha?

II yāvatkālaṇ pati rjivati tāvatkālam ūdhā bhāryyā vyavasthayā tasmin baddhā tiṣṭhati kintu yaḍi pati rmriyate tarhi sā nārī patyu vyavasthāto mucyate|

III etatkāraṇāt patyurjīvanakāle nārī yadyanyaṇ puruṣaṇ vivahati tarhi sā vyabhicāriṇī bhavati kintu yaḍi sa pati rmriyate tarhi sā tasyā vyavasthāyā muktā satī puruṣāntareṇa vyūḍhāpi vyabhicāriṇī na bhavati|

IV he mama bhrātṛgaṇa, īsvaranimittaṇ yadasmākaṇ phalaṇ jāyate tadarthaṇ śmaśānād utthāpitena puruṣeṇa saha yuṣmākaṇ vivāho yaḍ bhavet tadarthaṇ khriṣṭasya śarīreṇa yūyaṇ vyavasthāṇ prati mṛtavantaḥ|

V yato'smākaṇ śārīrikācāraṇasamaye maraṇanimittaṇ phalam utpādayitum vyavasthayā dūṣitaḥ pāpābhilāṣo'smākaṇ aṅgeṣu jīvan āsīt|

VI kintu tadā yasyā vyavasthāyā vaṣe āsmahi sāmprataṇ tāṇ prati mṛtatvād vayaṇ tasyā adhīnatvāt muktā iti hetoriśvaro'smābhiḥ purātanalikhitānusārāt na sevītavyaḥ kintu navīnasvabhāvenaiva sevi-tavyaḥ

VII tarhi vayaṇ kiṇ brūmaḥ? vyavasthā kiṇ pāpajanikā bhavati? netthaṇ bhavatu| vyavasthāṇ avidyamānāyāṇ pāpaṇ kiṇ ityahaṇ nāvedaṇ; kiṇca lobhaṇ mā kārṣīti ced vyavasthāgrante likhitaṇ nābhaviṣyat tarhi lobhaḥ kimbhūtastadahaṇ nājñāsyāṇ|

VIII kintu vyavasthayā pāpaṇ chidraṇ prāpyāsmākaṇ antaḥ sarvavaidhaṇ kutsitābhilāṣaṇ ajanayat; yato vyavasthāyāṇ avidyamānāyāṇ pāpaṇ mṛtaṇ|

IX aparaṇ pūrvvaṇ vyavasthāyāṇ avidyamānāyāṇ ahaṇ ajīvaṇ tataḥ paraṇ ājñāyāṇ upasthitāyāṇ pāpaṇ ajivat tadāhaṇ amriye|

X itthaṇ sati jīvananimitta yājñā sā mama mṛtyujanikābhavat|

XI yataḥ pāpaṇ chidraṇ prāpya vyavasthitādeṣeṇa māṇ vañcayitvā tena māṇ ahan|

XII ataeva vyavasthā pavitrā, ādeṣaṣca pavitro nyāyō hitakārī ca bhavati|

XIII tarhi yat svayaṇ hitakṛt tat kiṇ mama mṛtyujanakam abhavat? netthaṇ bhavatu; kintu pāpaṇ yat pātakamiva prakāṣate tathā nideṣeṇa pāpaṇ yadātiva pātakamiva prakāṣate tadarthaṇ hitopāyena mama maraṇaṇ ajanayat|

XIV vyavasthātmabodhiketi vayaṇ jānīmaḥ kintvahaṇ śārīratācārī pāpasya kṛtakīṅkaro vidye|

XV yato yat karmaṇ karomi tat mama mano'bhimataṇ nahi; aparaṇ yaṇ mama mano'bhimataṇ tanna karomi kintu yaḍ ṛtiye tat karomi|

XVI tathātve yaṇ mamānabhimataṇ tad yaḍi karomi tarhi vyavasthā sūttameti svīkaromi|

XVII ataeva sāmprati tat karmaṇ mayā kriyata iti nahi kintu mama śārīrasthena pāpenaiva kriyate|

XVIII yato mayi, arthato mama śarīre, kimapyuttamaṁ na vasati, etad ahaṁ jānāmi; mamecchukatāyāṁ tiṣṭhantyaṁapyaham uttamakarm-masādhane samartho na bhavāmi|

XIX yato yāmuttamāṁ kriyāṁ karttumahaṁ vāñchāmi tām na karomi kintu yat kutsitaṁ karma karttum anicchuko'smi tadeva karomi|

XX ataeva yadyat karma karttuṁ mamecchā na bhavati tad yadi karomi tarhi tat mayā na kriyate, mamāntarvartinā pāpenaiva kriyate|

XXI bhadrāṁ karttum icchukāṁ mām yo 'bhadrāṁ karttuṁ pravarttayati tadṛśāṁ svabhāvamekāṁ mayi paśyāmi|

XXII aham āntarikapuruseśvaravyavasthāyāṁ santuṣṭa āse;

XXIII kintu tadviparitaṁ yudhyantaṁ tadanyamekāṁ svabhāvaṁ madīyāṅgasthitaṁ prapaśyāmi, sa madīyāṅgasthitapāpasvabhāvasyāyattaṁ mām karttuṁ ceṣṭate|

XXIV hā hā yo'haṁ durbhāgyo manujastaṁ mām etasmān mṛtāccharirāt ko nistārayiṣyati?

XXV asmākaṁ prabhūṇā yīśukhrīṣṭena nistārayitāram īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmi| ataeva śarīreṇa pāpavyavasthāyā manasā tu īśvaravyavasthāyāḥ sevanaṁ karomi|

VIII

I ye janāḥ khrīṣṭaṁ yīśum āsṛitya śārīrikaṁ nācaranta ātmikamācaranti te'dhunā daṇḍārḥā na bhavanti|

II jīvanadāyakasyātmano vyavasthā khrīṣṭayīśunā pāpamaraṇayo rvyavasthāto māmamocayat|

III yasmācchārīrasya durbbalatvād vyavasthayā yat karmmasādhyaṁ īśvaro nijaputraṁ pāpīśarīrarūpaṁ pāpanāśakabalarūpaṅca preṣya ta-sya śarīre pāpasya daṇḍaṁ kurvvan tatkarma sādhitavān|

IV tataḥ śārīrikaṁ nācaritvāsmābhirātmikam ācaradbhirvyavasthāgranthe nirdiṣṭāni puṇyakarmmaṇi sarvvāṇi sādhyante|

V ye śārīrikācāriṇaste śārīrikān viṣayān bhāvayanti ye cātmikācāriṇaste ātmano viṣayān bhāvayanti|

VI śārīrikabhāvasya phalaṁ mṛtyuḥ kiñcātmikabhāvasya phale jīvanaṁ śāntiśca|

VII yataḥ śārīrikabhāva īśvarasya viruddhaḥ śatrutābhāva eva sa īśvarasya vyavasthāyā adhīno na bhavati bhavituṅca na śaknoti|

VIII etasmāt śārīrikācāriṣu toṣṭum īśvareṇa na śakyān|

IX kintvīśvarasyātmā yadi yuṣmākaṁ madhye vasati tarhi yūyaṁ śārīrikācāriṇo na santa ātmikācāriṇo bhavathaḥ| yasmin tu khrīṣṭasyātmā na vidyate sa tatsambhavo nahi|

X yadi khrīṣṭo yuṣmān adhitiṣṭhati tarhi pāpam uddiśya śarīraṁ mṛtaṁ kintu puṇyamuddiśyātmā jīvati|

XI mṛtaḡaṇād yīśu ryanotthāpitastasyātmā yadi yuṣmanmadhye vasati tarhi mṛtaḡaṇāt khrīṣṭasya sa utthāpayitā yuṣmanmadhyavāsina svakiyātmanā yuṣmākaṁ mṛtadehānapi puna rjivayiṣyati|

XII he bhrātṛgaṇa śarīrasya vayamadhamarṇā na bhavāmo'taḥ śārīrikācāro'smābhi rna karttavyaḥ|

XIII yadi yūyaṁ śārīrikācāriṇo bhaveta tarhi yuṣmābhi rmarttavyameva kintvātmanā yadi śarīrakarmmaṇi ghātayeta tarhi jīviṣyatha|

XIV yato yāvanto lokā īśvarasyātmanākṛṣyante te sarvva īśvarasya santānā bhavanti|

XV yūyam punarapi bhayajanakaṁ dāsyabhāvaṁ na prāptāḥ kintu yena bhāveneśvaraṁ pitaḥ pitariti procyā sambodhayatha tādrśāṁ dattakaputratrabhāvaṁ prāpnuta|

XVI aparāṇca vayam īśvarasya santānā etasmin pavitra ātmā svayam asmākaṁ ātmābhīḥ sārddhaṁ pramaṇaṁ dadāti|

XVII ataeva vyaṁ yadi santānāstarhyadhikāriṇaḥ, arthāḥ īśvarasya svattvādhikāriṇaḥ khrīṣṭena sahādhikāriṇaśca bhavāmaḥ; aparaṁ tena sārddhaṁ yadi duḥkhabhāgino bhavāmastarhi tasya vibhavasypī bhāgino bhaviṣyāmaḥ|

XVIII kintvasmāsu yo bhāvīvibhavaḥ prakāśiyate tasya samīpe vartamānakālīnaṁ duḥkhamahaṁ tṛṇāya manye|

XIX yataḥ prāṇigaṇa īśvarasya santānānāṁ vibhavaprāptim ākāṅkṣan nitāntam apekṣate|

XX aparāṇca prāṇigaṇaḥ svairam alikatāyā vaśīkṛto nābhavat

XXI kintu prāṇigaṇo'pi naśvaratādhinatvāt muktaḥ san īśvarasya santānānāṁ paramamuktiṁ prāpsyatītyabhiprāyeṇa vaśīkartrā vaśīcakre|

XXII aparāṇca prasūyamānāvad vyathitaḥ san idānīm yāvat kṛtsnaḥ prāṇigaṇa ārttasvaraṁ karotīti vyaṁ jānīmaḥ|

XXIII kevalaḥ sa iti nahi kintu prathamajātaphalasvarūpam ātmānaṁ prāptā vyaṁapi dattakaputratvapadaprāptim arthāt śarīrasya muktiṁ pratīkṣamāṇastadvad antarārttarāvaṁ kurmmaḥ|

XXIV vyaṁ pratyāśayā trāṇam alabhāmaḥ kintu pratyakṣavastuno yā pratyāśā sā pratyāśā nahi, yato manuṣyo yat samīkṣate tasya pratyāśāṁ kutaḥ kariṣyati?

XXV yad apratyakṣaṁ tasya pratyāśāṁ yadi vyaṁ kurvvīmahi tarhi dhairyam avalambya pratīkṣāmahe|

XXVI tata ātmāpi svayam asmākaṁ durbbalatāyāḥ sahāyatvaṁ karoti; yataḥ kiṁ prārthitavyaṁ tad boddhuṁ vyaṁ na śaknumaḥ, kintvaspaṣṭairārttarāvairātmā svayam asmānimittaṁ nivedayati|

XXVII aparaṁ īśvarābhimatarūpeṇa pavitralokānāṁ kṛte nivedayati ya ātmā tasyābhiprāyo'ntaryyāminā jñāyate|

XXVIII aparaṁ īśvariyanirūpaṇānusāreṇāhūtāḥ santo ye tasmin prīyante sarvvāṇi militvā teṣāṁ maṅgalaṁ sādhayanti, etad vyaṁ jānīmaḥ|

XXIX yata īśvaro bahubhrātṛṇāṁ madhye svaputraṁ jyeṣṭhaṁ kartum icchan yān pūrvvaṁ lakṣyīkṛtvān tān tasya pratimūrtyāḥ sādṛṣyaprāptyarthaṁ nyayumkta|

XXX aparāṇca tena ye niyuktāste āhūtā api ye ca tenāhūtāste sapuṇyīkṛtāḥ, ye ca tena sapuṇyīkṛtāste vibhavayuktāḥ|

XXXI ityatra vyaṁ kiṁ brūmaḥ? īśvaro yadyasmākaṁ sapakṣo bhavati tarhi ko vipakṣo'smākaṁ?

XXXII ātmaputraṁ na rakṣitvā yo'smākaṁ sarvveṣāṁ kṛte taṁ pradatvān sa kiṁ tena saḥasmābhyam anyāni sarvvāṇi na dāsyati?

XXXIII īśvarasyābhiruciteṣu kena doṣa āropayīṣyate? ya īśvarastān puṇyavata iva gaṇayati kiṁ tena?

XXXIV aparaṁ tebhyo daṇḍadānājñā vā kena kariṣyate? yo'smannimittaṁ prāṇān tyaktavān kevalaṁ tanna kintu

mṛtagaṇamadhyād utthitavān, api ceśvarasya dakṣiṇe pārśve tiṣṭhan adyāpyasmākaṁ nimittam prārthata evambhūto yaḥ khrīṣṭaḥ kiṁ tena?

XXXV asmābhiḥ saha khrīṣṭasya premavicchedaṁ janayitum kaḥ śaknoti? kleśo vyasanaṁ vā tāḍanā vā durbhikṣaṁ vā vastrahīnatvaṁ vā prāṇasaṁśayo vā khaṅgo vā kimetāni śaknuvanti?

XXXVI kintu likhitam āste, yathā, vayaṁ tava nimittam smo mṛtyuvaktre'khilaṁ dinaṁ| balirdeyo yathā meṣo vayaṁ gaṇyāmahe tathā|

XXXVII aparaṁ yo'smāsu priyate tenaitāsu vipatsu vayaṁ samyag vijāyāmahe|

XXXVIII yato'smākaṁ prabhunā yīśukhrīṣṭeneśvarasya yat prema tasmād asmākaṁ vicchedaṁ janayitum mṛtyu rjivanaṁ vā divyadūtā vā balavanto mukhyadūtā vā varttamāno vā bhaviṣyan kālo vā uccapadaṁ vā nīcapadaṁ vāparaṁ kimapi sṛṣṭavastu

XXXIX vaiteṣāṁ kenāpi na śakyamityasmin dṛḍhaviśvāso mamāste|

IX

I ahaṁ kāñcid kalpitāṁ kathāṁ na kathayāmi, khrīṣṭasya sāksāt satyameva bravīmi pavitrasyātmanaḥ sāksān madīyaṁ mana etat sāksyaṁ dadāti|

II mamāntaratiśayaduḥkhaṁ nirantaraṁ khedaśca

III tasmād ahaṁ svajātiyabhrātṛṇāṁ nimittāt svayaṁ khrīṣṭācchāpākṛānto bhavitum aiccham|

IV yatasta isrāyelasya vaṁśā api ca dattakaputratvaṁ tejo niyamo vyavasthādānaṁ mandire bhajanaṁ pratijñāḥ pitṛpuruṣagaṇaścaiteṣu sarvveṣu teṣāṁ adhikāro'sti|

V tat kevalaṁ nahi kintu sarvvādhyakṣaḥ sarvvadā saccidānanda īśvaro yaḥ khrīṣṭaḥ so'pi śārīrikasambandhena teṣāṁ vaṁśasambhavaḥ|

VI īśvarasya vākyāṁ viphalāṁ jātāṁ iti nahi yatkāraṇād isrāyelo vaṁśe ye jātāste sarvve vastuta isrāyeliyā na bhavanti|

VII aparaṁ ibrahīmo vaṁśe jātā api sarvve tasyaiva santānā na bhavanti kintu ishāko nāmnā tava vaṁśo vikhyāto bhaviṣyati|

VIII arthāt śārīrikasaṁsargāt jātāḥ santānā yāvantastāvanta eveśvarasya santānā na bhavanti kintu pratiśravaṇād ye jāyante taeśvaravaṁśo gaṇyate|

IX yatastatpratiśrute rvākyametad, etādṛṣe samaye 'haṁ punarāgamiṣyāmi tatpūrvvaṁ sārāyāḥ putra eko janiṣyate|

X aparaṁapi vadāmi svamano'bhilāṣata īśvareṇa yannirūpitaṁ tat karmmato nahi kintvāhvayitu rjātametaḍ yathā siddhyati

XI tadarthaṁ ribkānāmikayā yoṣitā janaikasmād arthād asmākaṁ ishākaḥ pūrvvapuruṣād gaṛbhe dṛṣṭe tasyāḥ santānayoḥ prasavāt pūrvvaṁ kiñca tayoh śubhāśubhakarmmaṇaḥ karaṇāt pūrvvaṁ

XII tāṁ pratīdaṁ vākyam uktaṁ, jyeṣṭhaḥ kaniṣṭhaṁ seviṣyate,

XIII yathā likhitam āste, tathāpyeṣāvi na prītvā yākūbi prītavān ahaṁ|

XIV tarhi vayaṁ kiṁ brūmaḥ? īśvaraḥ kim anyāyakāri? tathā na bhavatu|

XV yataḥ sa svayaṁ mūsāṁ avadat; ahaṁ yasmin anugrahaṁ cikīrṣāmi tamevānuḡrhlāmi, yañca dayitum icchāmi tameva daye|

XVI ataevecchatā yatamānena vā mānavena tanna sādhyate dayākāriṇeśvareṇaiva sādhyate|

XVII phirauṇi śāstre likhati, ahaṁ tvaddvārā matparākramaṁ darśayitum sarvvaṇṭhivyaṁ nijanāma prakāśayituṅca tvāṁ sthāpitavān|

XVIII ataḥ sa yaṁ anugrahītuṁ icchati tamevānuḡṛhlāti, yaṅca ni-grahītuṁ icchati taṁ niḡṛhlāti|

XX yadi vadasi tarhi sa doṣaṁ kuto ḡṛhlāti? tadyecchāyāḥ pratibandhakatvaṁ karttaṁ kasya sāmartyaṁ vidyate?

XX he īśvarasya pratipakṣa martya tvāṁ kaḥ? etādṛśaṁ mām kutaḥ sṛṣṭavān? iti kathāṁ sṛṣṭavastu sraṣṭre kiṁ kathayiṣyati?

XXI ekasmān mṛtṭpiṅḍād utkṛṣṭāpakṛṣṭau dvividhau kalaśau karttuṁ kiṁ kulālasya sāmartyaṁ nāsti?

XXII īśvaraḥ kopaṁ prakāśayitum nijaśaktiṁ jñāpayitūṅcecchan yadi vināśasya योग्यानि क्रोधबहजानानि प्रति बहुकालं दिग्घसाहिषुतं अश्रायति;

XXIII aparaṅca vibhavaprāptyarthaṁ pūrvvaṁ niyuktānyanugrahapātrāṇi prati nijavibhavasya bāhulyaṁ prakāśayitum kevalayihūdināṁ nahi bhinnadeśināmapi madhyād

XXIV asmāniva tānyāhvayati tatra tava kiṁ?

XXV hoṣeyagranthe yathā likhitam āste, yo loko mama nāsīt taṁ vadiṣyāmi madiyakam| yā jāti rme'priyā cāsīt tāṁ vadiṣyāmyahaṁ priyāṁ|

XXVI yūyaṁ madiyalokā na yatreti vākyaamaucyata| amareśasya santānā iti khyāsyanti tatra te|

XXVII isrāyeliyalokeṣu yiśāyio'pi vācametāṁ prācārayat, isrāyeliyavaṁśānāṁ yā saṅkhyā sā tu niścitaṁ| samudrasikatāsaṅkhyāsamānā yadi jāyate| tathāpi kevalaṁ lokairalpaistrāṇaṁ vrajiṣyate|

XXVIII yato nyāyena svaṁ karmma pareśaḥ sādhaiṣyati| deśe saeva saṅkṣepānijaṁ karmma kariṣyati|

XXIX yiśāyio'paramapi kathayāmāsa, sainyādhyakṣapareśena cet kiṅcinnodaśiṣyata| tadā vayaṁ sidomevābhaviṣyāma viniścitaṁ| yadvā vayaṁ amorāyā agamiṣyāma tulyatām|

XXX tarhi vayaṁ kiṁ vakṣāmaḥ? itaradeśiyā lokā api puṇyārtham ayatamānā viśvāsena puṇyam alabhanta;

XXXI kintvisrāyellokā vyavasthāpālanena puṇyārthaṁ yatamānāstan nālabhanta|

XXXII tasya kiṁ kāraṇaṁ? te viśvāsena nahi kintu vyavasthāyāḥ kriyayā ceṣṭitvā tasmin skhalanajanake pāṣāṇe pādaskhalanaṁ prāptāḥ|

XXXIII likhitaṁ yādṛśam āste, paśya pādaskhalārthaṁ hi śiyoni prastarantathā| bādhākāraṅca pāṣāṇaṁ paristhāpitavānaham| viśvasiṣyati yastatra sa jano na trapiṣyate|

X

I he bhrātara isrāyeliyalokā yat paritrāṇaṁ prāpnuvanti tadahaṁ manasābhilaṣaṇ īśvarasya samīpe prārthaye|

II yata īsvare teṣāṁ ceṣṭā vidyata ityatrāhaṁ sāksyasmī; kintu teṣāṁ sā ceṣṭā sajnānā nahi,

III yatasta īśvaradattaṁ puṇyam avijñāya svakṛtapuṇyaṁ sthāpayitum ceṣṭamānā īśvaradattasya puṇyasya niḡnatvaṁ na svīkurvanti|

IV khrīṣṭa ekaikaviśvāsijanāya puṇyaṁ dātuṁ vyavasthāyāḥ phalavarūpo bhavati|

V vyavasthāpālanena yat puṇyaṁ tat mūsā varṇayāmāsa, yathā, yo janastām pālayiṣyati sa taddvārā jīviṣyati|

VI kintu pratyayena yat puṇyaṁ tad etādṛśaṁ vākyaṁ vadati, kaḥ svargam āruhya khrīṣṭam avarohayiṣyati?

VII ko vā pretalokam avaruhya khrīṣṭaṁ mṛtagaṇamadhyād āneṣyatīti vāk manasi tvayā na gaditavyā|

VIII tarhi kiṁ bravīti? tad vākyaṁ tava samīpastham arthāt tava vadane manasi cāste, tacca vākyaṁ asmābhiḥ pracāryyamāṇaṁ viśvāsasya vākyaṁeva|

IX vastutaḥ prabhuṁ yīśuṁ yadi vadanena svīkaroṣi, tathesvarastaṁ śmaśānād udasthāpayad iti yadyantaḥkaraṇena viśvasiṣi tarhi paritrāṇaṁ lapsyase|

X yasmāt puṇyapṛāptyartham antaḥkaraṇena viśvasitavyaṁ paritrāṇārthaṁca vadanena svīkarttavyaṁ|

XI śāstre yādṛśaṁ likhati viśvasiṣyati yastatra sa jano na trapīṣyate|

XII ityatra yihūdini tadanyaloke ca kopi viśeṣo nāsti yasmād yaḥ sarvveṣāṁ advitīyaḥ prabhuḥ sa nijayācakāna sarvvaṅ prati vadāno bhavati|

XIII yataḥ, yaḥ kaścit paramesāsya nāmnā hi prārthayiṣyate| sa eva manujō nūnaṁ paritrāto bhaviṣyati|

XIV yaṁ ye janā na pratyāyan te tamuddiṣya kathaṁ prārthayiṣyante? ye vā yasyākhyānaṁ kadāpi na śrutavantaste taṁ kathaṁ pratyēṣyanti? aparaṁ yadi pracārayitāro na tiṣṭhanti tadā kathaṁ te śroṣyanti?

XV yadi vā preritā na bhavanti tadā kathaṁ pracārayiṣyanti? yādṛśaṁ likhitam āste, yathā, māṅgalikaṁ susaṁvādaṁ dadatyānīya ye narāḥ| pracārayanti śānteśca susaṁvādaṁ janāstu ye| teṣāṁ caraṇapadmāni kiḍḍk śobhānvitāni hi|

XVI kintu te sarvve taṁ susaṁvādaṁ na gṛhītavantaḥ| yīśāyīyo yathā likhitavān| asmatpracārite vākye viśvasamakaroddi kaḥ|

XVII ataeva śravaṇād viśvāsa aiśvaravākyapracārāt śravaṇaṁca bhavati|

XVIII tarhyahaṁ bravīmi taiḥ kiṁ nāśrāvi? avaśyam aśrāvi, yasmāt teṣāṁ śabda mahīm vyāpnod vākyaṁca nikhilaṁ jagat|

XIX aparamapi vadāmi, isrāyeliyalokāḥ kim etāṁ kathaṁ na budhyante? prathāmato mūsā idaṁ vākyaṁ provāca, ahamuttāpayiṣye tān agaṇyamānavairapi| klekṣyāmi jātim etāṁca pronmattabhinnajātibhiḥ|

XX paraṁca yīśāyīyo'tiśayākṣobheṇa kathayāmāsa, yathā, adhi māṁ yaistu nāceṣṭi samprāptastai rjanairahaṁ| adhi māṁ yai rna samprṣṭaṁ vijñātastai rjanairahaṁ||

XXI kintvisrāyeliyalokān adhi kathayāncakāra, yairājñālaṅghibhi rlokai rviruddhaṁ vākyaṁucyate| tān pratyeva dinaṁ kṛtsnaṁ hastau vistārayāmyahaṁ||

XI

I śvareṇa svīkiyalokā apasāritā ahaṁ kim iḍṛśaṁ vākyaṁ bravīmi? tanna bhavatu yato'hamapi binyāminagotrīya ibrahīmavamaśīya isrāyeliyaloko'smi|

II ísvareṇa pūrvvaṃ ye pradṛṣṭāste svakīyalokā apasāritā iti nahi|
aparam eliyopākhyāne śāstre yalikhitam āste tad yūyaṃ kiṃ na jānītha?

III he parameśvara lokāstvadīyaḥ sarvvā yajñavedīrabhañjan tathā
tava bhaviṣyadvādināḥ sarvvān aghnan kevala eko'ham avaśiṣṭa āse te
mamāpi prāṇān nāsayitum ceṣṭanate, etāṃ kathāṃ isrāyeliyalokānām
viruddham eliya íśvarāya nivedayāmāsa|

IV tatastaṃ pratiśvarasyottaraṃ kiṃ jātaṃ? bālnāmno devasya sākṣāt
yai rjānūni na pātītāni tādrśāḥ sapta sahasraṇi lokā avaśeṣitā mayā|

V tadvad etasmin varttamānakāle'pi anugraheṇābhirucitāsteṣāṃ
avaśiṣṭāḥ katipayā lokāḥ santi|

VI ataeva tad yadyanugraheṇa bhavati tarhi kriyayā na bhavati no ced
anugraho'nanugraha eva, yadi vā kriyayā bhavati tarhyanugraheṇa na
bhavati no cet kriyā kriyaiva na bhavati|

VII tarhi kiṃ? isrāyeliyalokā yad amṛgayanta tanna prāpuḥ| kintvab-
hirucitalokāstat prāpustadanye sarvva andhībhūtaḥ|

VIII yathā likhitam āste, ghoranidrālutābhavaṃ dṛṣṭihīne ca locane|
karnāu śrutivihīnau ca pradadau tebhya íśvaraḥ||

IX etesmin dāyūdapi likhitavān yathā, ato bhuktyāsanam teṣāṃ
unmāthavad bhaviṣyati| vā vaṃśayantravad bādhā daṇḍavad vā
bhaviṣyati||

X bhaviṣyanti tathāndhāste netraiḥ paśyanti no yathā| vepathuḥ
kaṭideśasya teṣāṃ nityam bhaviṣyati||

XI patanārtham te skhalitavanta iti vācam kimaham vadāmi? tanna
bhavatu kintu tān udyogināḥ karttum teṣāṃ patanād itaradeśīyalokaiḥ
paritrāṇam prāptam|

XII teṣāṃ patanam yadi jagato lokānām lābhajanakam abhavad teṣāṃ
hrāso'pi yadi bhinnadeśinām lābhajanako'bhavat tarhi teṣāṃ vṛddhiḥ
kati lābhajanikā bhaviṣyati?

XIII ato he anyadeśino yuṣmān sambodhya kathayāmi nijānām
jñātibandhūnām manaḥsūdyogaṃ janayan teṣāṃ madhye kiyatām
lokānām yathā paritrāṇam sādhayāmi

XIV tannimittam anyadeśinām nikaṭe preritaḥ san aham svapadasya
mahimānam prakāśayāmi|

XV teṣāṃ nigraheṇa yadísvareṇa saha jagato janānām melanam jātam
tarhi teṣāṃ anugṛhitavām mṛtadehe yathā jīvanalābhastadvat kiṃ na
bhaviṣyati?

XVI aparam prathamajātam phalam yadi pavitraṃ bhavati tarhi sarv-
vameva phalam pavitraṃ bhaviṣyati; tathā mūlam yadi pavitraṃ bhavati
tarhi śākhā api tathaiva bhaviṣyanti|

XVII kiyatīnām śākhānām chedane kṛte tvam vanyajitavṛkṣasya śākhā
bhūtvā yadi tacchākhānām sthāne ropitā sati jitavṛkṣīyamūlasya rasam
bhukṣe,

XVIII tarhi tāsām bhinnasākhānām viruddham mām garvvīḥ; yadi garv-
vasi tarhi tvam mūlam yanna dhārayasi kintu mūlam tvam dhārayatīti
saṃsmara|

XIX aparāṅca yadi vadasi mām ropayitum tāḥ śākhā vibhannā bhavan;

XX bhadram, apratyayakāraṇāt te vibhinnā jātastathā viśvāsakāraṇāt
tvam ropito jātastasmād ahaṅkāram akṛtvā sasādhaso bhava|

XXI yata íśvaro yadi svābhāvīkīḥ śākhā na rakṣati tarhi sāvadhāno bhava
cet tvāmapī na sthāpayati|

XXII ityatreśvarasya yādṛśī kṛpā tādṛśaṁ bhayānakatvamapi tvayā dṛśyatām; ye patitāstān prati tasya bhayānakatvaṁ dṛśyatām, tvañca yadi tatkrpāśritastiṣṭhasi tarhi tvām prati kṛpā drakṣyate; no cet tvamapi tadvat chinno bhaviṣyasi|

XXIII aparañca te yadyapratyaye na tiṣṭhanti tarhi punarapi ropayiṣyante yasmāt tān punarapi ropayitum iśvarasya śaktirāste|

XXIV vanyajitavṛkṣasya śākhā san tvām yadi tataśchinno rītivyatyayenottamajitavṛkṣe roṅpito bhavastarhi tasya vṛkṣasya svīyā yāḥ śākhāstāḥ kiṁ punaḥ svavṛkṣe saṁlagitum na śaknuvanti?

XXV he bhrātaro yuṣmākam ātmābhimāno yanna jāyate tadarthaṁ mamedṛśī vāñchā bhavati yūyaṁ etannigūḍhatattvam ajānanto yanna tiṣṭhatha; vastuto yāvatkālaṁ sampūrṇarūpeṇa bhinnadeśinām saṁgraho na bhaviṣyati tāvatkālam aṁśatvena isrāyeliyalokānām andhatā sthāsyati;

XXVI paścāt te sarvve paritrāsyante; etādṛśaṁ likhitamapyāste, āgamiṣyati siyonād eko yastrāṇadāyakaḥ| adharmmaṁ yākubo vaṁśāt sa tu dūrīkariṣyati|

XXVII tathā dūrīkariṣyāmi teṣāṁ pāpānyahaṁ yadā| tadā taireva sārddhaṁ me niyamo'yaṁ bhaviṣyati|

XXVIII susaṁvādāt te yuṣmākaṁ vipakṣā abhavan kintvabhirucitavāt te piṭṛlokānām kṛte priyapātrāṇi bhavanti|

XXIX yata iśvarasya dānād āhvānāñca paścāttāpo na bhavati|

XXX ataeva pūrvvam iśvare'viśvāsinaḥ santo'pi yūyaṁ yadvat samprati teṣāṁ aviśvāsakāraṇād iśvarasya kṛpāpātrāṇi jātāstadvad

XXXI idānīm te'viśvāsinaḥ santi kintu yuṣmābhi rlabdhakṛpākāraṇāt tairapi kṛpā lapsyate|

XXXII iśvaraḥ sarvvān prati kṛpām prakāśayitum sarvvān aviśvāsitvena gaṇayati|

XXXIII aho iśvarasya jñānabuddhirūpayo rdhanayoḥ kīdṛk prācuryyaṁ| tasya rājaśāsanasya tattvaṁ kīdṛg aprāpyaṁ| tasya mārgāśca kīdṛg anupalakṣyāḥ|

XXXIV parameśvarasya saṅkalpaṁ ko jñātavān? tasya mantrī vā ko bhavāt?

XXXV ko vā tasyopakāri bhṛtvā tatkrte tena pratyupakartavyaḥ?

XXXVI yato vastumātrameva tasmāt tena tasmai cābhavat tadīyo mahimā sarvvadā prakāśito bhavatu| iti|

XII

I he bhrātara iśvarasya kṛpayāhaṁ yuṣmān vinaye yūyaṁ svaṁ svaṁ śarīraṁ sajīvaṁ pavitraṁ grāhyaṁ balim iśvaramuddiśya samutsṛjata, eṣā sevā yuṣmākaṁ yogyā|

II aparaṁ yūyaṁ sāṁsārikā iva mācarata, kintu svaṁ svaṁ svabhāvaṁ parāvartya nūtanācāriṇo bhavata, tata iśvarasya nideśaḥ kīdṛg uttamo grahaṇīyaḥ sampūrṇaśceti yuṣmābhiranubhaviṣyate|

III kaścidapi jano yogyatvādadhikaṁ svaṁ na manyatām kintu iśvaro yasmai pratyayasya yatparimāṇam adadāt sa tadanusārato yogyarūpaṁ svaṁ manutām, iśvarād anugrahaṁ prāptaḥ san yuṣmākam ekaikaṁ janam ityājñāpayāmi|

IV yato yadvadasmākam ekasmin śarīre bahūnyaṅgāni santi kintu sarvveśāmaṅgānām kāryyaṁ samānaṁ nahi;

V tadvadasmākam bahutve'pi sarvve vayaṁ khriṣṭe ekaśarīrāḥ parasparam aṅgapratyaṅgatvena bhavāmaḥ|

VI asmād īśvarānugraheṇa viśeṣaṁ viśeṣaṁ dānam asmāsu prāpteṣu satsu kōpi yadi bhaviṣyadvākyaṁ vadati tarhi pratyayasya parimāṇanusārataḥ sa tad vadatu;

VII yadvā yadi kaścit sevanakārī bhavati tarhi sa tatsevanaṁ karotu; athavā yadi kaścic adhyāpayitā bhavati tarhi so'dhyāpayatu;

VIII tathā ya upadeṣṭā bhavati sa upadiśatu yaśca dātā sa saralatayā dadātu yastvadhipatiḥ sa yatnenādhipatitvaṁ karotu yaśca dayāluḥ sa hr̥ṣṭamanasā dayatām|

IX aparāṇca yuṣmākam prema kāpaṭyavarjitaṁ bhavatu yad abhadraṁ tad ṛṭiyadhvaṁ yacca bhadraṁ tasmin anurajyadhvam|

X aparaṁ bhrātrtvapremnā parasparaṁ prīyadhvaṁ samādarād eko'parajanaṁ śreṣṭhaṁ jānidhvaṁ|

XI tathā kāryye nirālasya manasi ca sodyogaḥ santaḥ prabhūṁ sevadhvam|

XII aparaṁ pratyāśāyām ānanditā duḥkhasamaye ca dhairyyayuktā bhavata; prārthanāyām satataṁ pravarttadhvaṁ|

XIII pavitrāṅgānām dīnatām dūrīkurudhvaṁ atithisevāyām anurajyadhvam|

XIV ye janā yuṣmān tāḍayanti tān āśiṣaṁ vadata śāpam adattvā dadhvamāśiṣam|

XV ye janā ānandanti taiḥ sārddham ānandata ye ca rudanti taiḥ saha rudita|

XVI aparāṇca yuṣmākam manasām parasparam ekobhāvo bhavatu; aparaṁ uccapadam anākāṅkṣya nīcalokaiḥ sahāpi mārḍavam ācarata; svān jñānino na manyadhvaṁ|

XVII parasmād apakāraṁ prāpyāpi paraṁ nāpakuruta| sarvveśāṁ dṛṣṭito yat karmmottamaṁ tadeva kuruta|

XVIII yadi bhavitum śakyate tarhi yathāśakti sarvvalokaiḥ saha nirvvirodhena kālaṁ yāpayata|

XIX he priyabandhavaḥ, kasmaicid apakārasya samucitaṁ daṇḍam svayaṁ na daddhvaṁ, kintviśvarīyakrodhāya sthānaṁ datta yato likhitamāste parameśvaraḥ kathayati, dānaṁ phalasya matkarmma sūcitaṁ pradādāmyaham|

XX itikāraṇād ripu ryadi kṣudhārttaste tarhi taṁ tvaṁ prabhojaya| tathā yadi ṛṣārttaḥ syāt tarhi taṁ paripāyaya| tena tvaṁ mastake tasya jvaladagnīm nidhāsyasi|

XXI kukriyayā parājitā na santa uttamakriyayā kukriyām parājayata|

XIII

I yuṣmākam ekaikajanaḥ śāsanapadasya nighno bhavatu yato yāni śāsanapadāni santi tāni sarvvānīśvareṇa sthāpitāni; īśvaraṁ vinā padasthāpanaṁ na bhavati|

II iti hetoḥ śāsanapadasya yat prātikūlyam tad īśvarīyanirūpaṇasya prātikūlyameva; aparaṁ ye prātikūlyam ācaranti te sveṣāṁ samucitaṁ daṇḍam svayameva ghaṭayante|

III śāstā sadācāriṇām bhayaprado nahi durācāriṇāmeva bhayaprado bhavati; tvaṁ kiṁ tasmān nīrbhayo bhavitum icchasi? tarhi satkar-mmācara, tasmād yaśo lapsyase,

IV yatastava sadācaraṇāya sa īśvarasya bhṛtyo'sti| kintu yadi kukar-mmācarasi tarhi tvaṁ śaṅkasva yataḥ sa nirarthakaṁ khaṅgaṁ na dhārayati; kukar-mmācāriṇaṁ samucitaṁ daṇḍayitum sa īśvarasya daṇḍadabhṛtya eva|

V ataeva kevaladaṇḍabhayānnahi kintu sadasadbodhādapi tasya vaśyena bhavitavyaṁ|

VI etasmād yuṣmākaṁ rājakaradānamapyucitaṁ yasmād ye karaṁ gṛhlanti ta īśvarasya kiṅkarā bhūtvā satatam etasmin karmmaṇi niṣiṣṭāstīṣṭhanti|

VII asmāt karagrāhiṇe karaṁ datta, tathā śulkaagrāhiṇe śulkaṁ datta, aparāṁ yasmād bhetavyaṁ tasmād bibhīta, yaśca samādaraṇīyastaṁ sāmādrīyadhvam; itthaṁ yasya yat prāpyaṁ tat tasmai datta|

VIII yuṣmākaṁ parasparaṁ prema vinā 'nyat kimapi deyam ṛṇaṁ na bhavatu, yato yaḥ parasmin prema karoti tena vyavasthā sidhyati|

IX vastutaḥ paradārān mā gaccha, narahatyām mā kārṣiḥ, cairyyaṁ mā kārṣiḥ, mithyāsākṣyaṁ mā dehi, lobhaṁ mā kārṣiḥ, etaḥ sarvvā ājñā etābhyo bhinnā yā kācid ājñāsti sāpi svasamīpavāsini svavat prema kurvītyanena vacanena veditā|

X yataḥ prema samīpavāsino'subhaṁ na janayati tasmāt premnā sarvvā vyavasthā pālyate|

XI pratyayibhavanakāle'smākaṁ paritrāṇasya sāmīpyād idānīm tasya sāmīpyam avyavahitaṁ; ataḥ samayaṁ vivicyasmābhiḥ sāmpratam avāśyameva nidrāto jāgarttavyaṁ|

XII bahutarā yāminī gatā prabhātaṁ sannidhiṁ prāptaṁ tasmāt tāmasiyāḥ kriyāḥ parityajyāsmābhi rvāsariyā sajjā paridhātavyā|

XIII ato heto rvayaṁ divā vihitaṁ sadācaraṇam ācariṣyāmaḥ| raṅgaraso mattatvaṁ lampāṭatvaṁ kāmukatvaṁ vivāda īrṣyā caitāni parityakṣyāmaḥ|

XIV yūyam prabhuyīśukhrīṣṭarūpaṁ paricchadaṁ paridhaddhvaṁ sukhābhilāṣapūraṇāya śātririkācaraṇaṁ mācarata|

XIV

I yo jano'dṛḍhaviśvāsastaṁ yuṣmākaṁ saṅginaṁ kuruta kintu sande-havicārārthaṁ nahi|

II yato niṣiddhaṁ kimapi khādyadravyaṁ nāsti, kasyacijjanasya pratya ya etādrīšo vidyate kintvadṛḍhaviśvāsaḥ kāścidaparo janaḥ ke-lam śākaṁ bhuktaṁ|

III tarhi yo janaḥ sādharmaṇaṁ dravyaṁ bhunkte sa viśeṣadravyabhoktāraṁ nāvājānīyāt tathā viśeṣadravyabhoktāpi sādharmaṇadravyabhoktāraṁ doṣhaṇaṁ na kuryyāt, yasmād īśvarastam agrhlāt|

IV he paradāsasya dūṣayitastvaṁ kaḥ? nijaprabhoḥ samīpe tena padasthena padacyutena vā bhavitavyaṁ sa ca padastha eva bhaviṣyati yata īśvarastaṁ padasthaṁ karttuṁ śaknoti|

V aparāṅca kāścijjano dinād dinaṁ viśeṣaṁ manyate kāścittu sarvvāni dināni samānāni manyate, ekaiko janaḥ svīyamanasi vivicya niścinotu|

VI yo janaḥ kiñcana dinaṁ viśeṣaṁ manyate sa prabhuhaktyā tan manyate, yaśca janaḥ kimapi dinaṁ viśeṣaṁ na manyate so'pi prabhuhaktyā tanna manyate; aparāñca yaḥ sarvvāṇi bhakṣyadravyāṇi bhukte sa prabhuhaktayā tāni bhukte yataḥ sa īśvaraṁ dhanyaṁ vakti, yaśca na bhukte so'pi prabhuhaktyaiva na bhuñjana īśvaraṁ dhanyaṁ brūte|

VII aparam asmākaṁ kaścit nijanimittaṁ prāṇān dhārayati nijanimittaṁ mriyate vā tanna;

VIII kintu yadi vayaṁ prāṇān dhārayāmasterhi prabhunimittaṁ dhārayāmaḥ, yadi ca prāṇān tyajāmasterhyapi prabhunimittaṁ tyajāmaḥ, ataeva jīvane maraṇe vā vayaṁ prabhorevāsmahe|

IX yato jīvanto mṛtāścetyubhayeṣāṁ lokānāṁ prabhutvapṛāptyarthaṁ khrīṣṭo mṛta utthitaḥ punarjīvitaśca|

X kintu tvaṁ nijaṁ bhrātaraṁ kuto dūṣyasi? tathā tvaṁ nijaṁ bhrātaraṁ kutastucchaṁ jānāsi? khrīṣṭasya vicārasimhāsanasya samukhe sarvvairasmābhirupasthātavyaṁ;

XI yādṛśaṁ likhitam āste, pareṣaḥ śapathaṁ kurvvan vākyametad purāvadat| sarvvo janaḥ samīpe me jānupātaṁ kariṣyati| jihvaikaikā tathēśasya nighnatvaṁ svīkariṣyati|

XII ataeva īśvarasamīpe'smākam ekaikajanena nijā kathā kathayitavyā|

XIII itthaṁ sati vayaṁ adyārabhya parasparaṁ na dūṣayantaḥ sv-abhrātu rvighno vyāghāto vā yanna jāyeta tādṛśīmihāṁ kurmmahe|

XIV kimapi vastu svabhāvato nāśuci bhavātīyahaṁ jāne tathā prabhunā yīśukhrīṣṭenāpi niścitaṁ jāne, kintu yo jano yad dravyam apavitraṁ jānīte tasya kṛte tad apavitraṁ āste|

XV ataeva tava bhakṣyadravyeṇa tava bhrātā śokānvito bhavati tarhi tvaṁ bhrātaraṁ prati premnā nācarasi| khrīṣṭo yasya kṛte svaprāṇān vyayitavān tvaṁ nijena bhakṣyadravyeṇa taṁ na nāśaya|

XVI aparaṁ yuśmākam uttamaṁ karma ninditaṁ na bhavatu|

XVII bhakṣyaṁ peyañceśvararājyasya sāro nahi, kintu puṇyaṁ śāntiśca pavitreṇātmanā jāta ānandaśca|

XVIII etai ryo janaḥ khrīṣṭaṁ sevate, sa eveśvarasya tuṣṭikaro manuṣyaiśca sukhyātaḥ|

XIX ataeva yenāsmākaṁ sarvveṣāṁ parasparam aikyaṁ niṣṭhā ca jāyate tadevāsmābhi ryatitavyaṁ|

XX bhakṣyārthaṁ īśvarasya karmaṇo hānirṁ mā janayata; sarvvaṁ vastu pavitramiti satyaṁ tathāpi yo jano yad bhuktvā vighnaṁ labhate tadarthaṁ tad bhadraṁ nahi|

XXI tava māṁsabhakṣaṇasurāpānādibhiḥ kriyābhi ryadi tava bhrātuḥ pādaskhalanaṁ vighno vā cāñcalyaṁ vā jāyate tarhi tadbhojanapānayostyaḥ bhadraḥ|

XXII yadi tava pratyastiṣṭhati tarhiśvarasya gocare svāntare taṁ gopaya; yo janaḥ svamatena svaṁ doṣiṇaṁ na karoti sa eva dhanyaḥ|

XXIII kintu yaḥ kaścit saṁśayya bhukte'rthāt na pratītya bhukte, sa evāvaśyaṁ daṇḍārho bhaviṣyati, yato yat pratyayaṁ nahi tadeva pāpamayaṁ bhavati|

XV

I balavadbhiraśmābhi rdurbbalānāṁ daurbhalyaṁ soḍhavyaṁ na ca sveṣāṁ iṣṭācāra ācaritavyaḥ|

II asmākam ekaiko janaḥ svasamīpavāsino hitārthaṁ niṣṭhārthaṅca tasyaiveṣṭācāram ācaratu|

III yataḥ khriṣṭo'pi nijeṣṭācāraṁ nācaritavān, yathā likhitam āste, tvannindakagaṇasyaiva nindābhi rindito'smyahaṁ|

IV aparaṅca vayaṁ yat sahiṣṇutāsāntvanavayo rjanakena sāstreṇa pratyāśāṁ labhemahi tannimittāṁ pūrvvakāle likhitāni sarvvavacanānyasmākam upadeśārthameva lilikhire|

V sahiṣṇutāsāntvanavayorākaro ya īśvaraḥ sa evaṁ karotu yat prabhu rīśukhriṣṭa iva yuṣmākam ekajano'nyajanena sārddhaṁ manasa aikyam ācaret;

VI yūyaṅca sarvva ekacittā bhūtvā mukhaikenevāsmatprabhuyīśukhriṣṭasya piturīśvarasya guṇān kīrttayeta|

VII aparaṁ īśvarasya mahimnaḥ prakāśārthaṁ khriṣṭo yathā yuṣmān pratyagrhlāt tathā yuṣmākamapyeko jano'nyajanaṁ pratigrhlātu|

VIII yathā likhitam āste, ato'haṁ sammukhe tiṣṭhan bhinnadeśānivāsināṁ| stuvamstvam parigāsyāmi tava nāmni pareśvara||

IX tasya dayālutvācca bhinnajātīyā yad īśvarasya guṇān kīrttayeyustadarthaṁ yīśuḥ khriṣṭastvakchedaniyamasya niḥno'bhavad ityahaṁ vadāmi| yathā likhitam āste, ato'haṁ sammukhe tiṣṭhan bhinnadeśānivāsināṁ| stuvamstvam parigāsyāmi tava nāmni pareśvara||

X aparamapi likhitam āste, he anyajātayo yūyaṁ samaṁ nandata tajjanaiḥ|

XI punaśca likhitam āste, he sarvvadeśino yūyaṁ dhanyaṁ brūta pareśvaraṁ| he tādīyanarā yūyaṁ kurudhvaṁ tatpraśamsanaṁ||

XII apara yīśāyio'pi lilekha, yīśayasya tu yat mūlaṁ tat prakāśīsyate tadā| sarvvajātīyanṛṅāṅca śāsakaḥ samudeṣyati| tatrānyadeśilokaiśca pratyāśā prakariṣyate||

XIII ataeva yūyaṁ pavitrasyātmanaḥ prabhāvād yat sampūrṇāṁ pratyāśāṁ lapsyadhve tadarthaṁ tatpratyāśājanaka īśvaraḥ pratyayena yuṣmān śāntyānandābhyāṁ sampūrṇān karotu|

XIV he bhrātaro yūyaṁ sadbhāvayuktāḥ sarvvaprakāreṇa jñānena ca sampūrṇāḥ parasparopadeśe ca tatparā ityahaṁ niścitaṁ jānāmi,

XV tathāpyahaṁ yat pragalbhataro bhavan yuṣmān prabodhayāmi tasyaikaṁ kāraṇamidam|

XVI bhinnajātīyāḥ pavitreṇātmanā pāvitanavedyārūpā bhūtvā yad grāhyā bhavyeustannimittamaḥ īśvarasya susaṁvādaṁ pracārayitum bhinnajātīyānāṁ madhye yīśukhriṣṭasya sevakatvaṁ dānaṁ īśvarāt labdhavānasmi|

XVII īśvaraṁ prati yīśukhriṣṭena mama ślāghākaraṇasya kāraṇam āste|

XVIII bhinnadeśina ājñāgrāhiṇaḥ karttuṁ khriṣṭo vākyena kriyāyā ca, āścaryyalakṣaṇaiścitrakriyābhiḥ pavitrasyātmanaḥ prabhāvena ca yāni karmāṇi mayā sādhitavān,

XIX kevalaṁ tānyeva vinānyasya kasyacit karmmaṇo varṇanāṁ karttuṁ pragalbho na bhavāmi| tasmāt ā yirūśālama illūrikaṁ yāvat sarvvatra khriṣṭasya susaṁvādaṁ pracārayaṁ|

XX anyena nicitāyāṁ bhittāvahaṁ yanna nicinomi tannimittāṁ yatra yatra sthāne khriṣṭasya nāma kadāpi kenāpi na jñāpitaṁ tatra tatra susaṁvādaṁ pracārayitum ahaṁ yate|

XXI yādṛṣaṁ likhitam āste, yai rvārttā tasya na prāptā darśanaṁ taistu lapsyate | yaiśca naiva śrutam kiñcit boddhuṁ śakṣyanti te janāḥ||

XXII tasmād yuṣmatsamīpagamanād ahaṁ muhurmuhu rñivārito'bhavaṁ|

XXIII kintvidānīm atra pradeśeṣu mayā na gataṁ sthānaṁ kimapi nāvaśiṣyate yuṣmatsamīpaṁ gantuṁ bahuvatsarānārabhya māmakīnākāṅkṣā ca vidyata iti hetoḥ

XXIV spāniyādeśagamanakāle'haṁ yuṣmanmadhyena gacchan yuṣmān ālokiṣye, tataḥ paraṁ yuṣmatsambhāṣaṇena tṛptim parilabhya tad-deśagamanārthaṁ yuṣmābhi rvisarjayiṣye, idrśī madiyā pratyāśā vidyate|

XXV kintu sāmprataṁ pavitralokānām sevāyā yirūśālamnagaraṁ vrajāmi|

XXVI yato yirūśālamasthapavitralokānām madhye ye daridrā arthaviśrāṇanena tānupakarttuṁ mākidaniyādeśiṣyā ākhāyādeśiṣyāśca lokā aicchan|

XXVII eṣā teṣām sadicchā yataste teṣām ṛinaḥ santi yato heto rbhinnajātiyā yeṣām paramārthasyāmśino jātā aihikaviṣaye teṣāmapakārastaiḥ karttavyaḥ|

XXVIII ato mayā tat karma sādhayitvā tasmin phale tebhyaḥ samarpite yuṣmanmadhyena spāniyādeśo gamiṣyate|

XXIX yuṣmatsamīpe mamāgamanasamaye khriṣṭasya susāmvādasya pūrṇavareṇa sambalitaḥ san aham āgamiṣyāmi iti mayā jñāyate|

XXX he bhrātṛgaṇa prabho ryiśukhriṣṭasya nāmnā pavitrasyātmānaḥ premnā ca vinaye'haṁ

XXXI yihūdādeśasthānām aviśvāsilokānām karebhyo yadahaṁ rakṣāṁ labheya madiyaitena sevanakarmmaṇā ca yad yirūśālamasthāḥ pavitralokāstuṣeyuḥ,

XXXII tadarthaṁ yūyaṁ matkṛta īśvarāyā prārthayamāṇā yatadhvaṁ tenāham īśvareccayā śānandaṁ yuṣmatsamīpaṁ gatvā yuṣmābhiḥ sahitaḥ prāṇān āpyāyituṁ pārayiṣyāmi|

XXXIII śāntidāyaka īśvaro yuṣmākaṁ sarvveṣām saṅgī bhūyāt| iti|

XVI

I kimkriyānagarīyadharmmasamājasya paricārikā yā phaibināmikāsmākaṁ dharmmabhaginī tasyāḥ kṛte'haṁ yuṣmān nivedayāmi,

II yūyaṁ tām prabhumāśritām vijñāya tasyā ātithyaṁ pavitralokārhaṁ kurudhvaṁ, yuṣmattastasyā ya upakāro bhavitūṁ śaknoti taṁ kurudhvaṁ, yasmāt tayā bahūnām mama copakārah kṛtaḥ|

III aparāṅca khriṣṭasya yiśoḥ karmaṇi mama sahakāriṇau mama prāṇarakṣārthaṅca svaprāṇān paṅikṛtavantau yau priṣkillākkilau tau mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

IV tābhyām upakāraṅtiḥ kevalaṁ mayā svikartavyeti nahi bhindeśiṣyāiḥ sarvvadharmmasamājairapi|

V aparāṅca tayo rgrhe sthitān dharmmasamājalokān mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ| tadvat āśiyādeśe khriṣṭasya pakṣe prathamajātaphalasvarūpo ya ipenitanāmā mama priyabandhustamapi mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

VI aparaṁ bahuśrameṇāsmān asevata yā mariyam tāmapi namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

VII aparañca preriteṣu khyātakīrtti madagre khrīṣṭāśritau mama svajātiyau sahabandinau ca yāvāndranīkayūniyau tau mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

VIII tathā prabhau matprijyatamam āmliyamapi mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

IX aparaṁ khrīṣṭasevāyām mama sahakāriṇam ūrbbāṇaṁ mama priyatamaṁ stākhuñca mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

X aparaṁ khrīṣṭena parīkṣitam āpilliṁ mama namaskāraṁ vadata, āriṣṭabūlasya parijanāmśca mama namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

XI aparaṁ mama jñātiṁ herodiyonaṁ mama namaskāraṁ vadata, tathā nārķisasya parivārāṇāṁ madhye ye prabhumaśritāstān mama namaskāraṁ vadata|

XII aparaṁ prabhoḥ sevāyām pariśramakāriṇyau truphenātruphoṣe mama namaskāraṁ vadata, tathā prabhoḥ sevāyām atyantam pariśramakāriṇi yā priyā parśistām namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

XIII aparaṁ prabhobhirucitaṁ rūphaṁ mama dharmmamātā yā tasya mātā tāmapi namaskāraṁ vadata|

XIV aparaṁ asuṁkṛtaṁ phligonaṁ harmmaṁ pātrabaṁ harmmim eteṣāṁ saṅgibhrātrgaṇaṁca namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

XV aparaṁ philalago yūliyā nīriyastasya bhaginyalumpā caitān etaiḥ sārddhaṁ yāvantaḥ pavitralokā āsate tānapi namaskāraṁ jñāpayadhvaṁ|

XVI yūyam parasparaṁ pavitracumbanena namaskurudhvaṁ| khrīṣṭasya dharmmasamājagaṇo yuṣmān namaskurute|

XVII he bhrātaro yuṣmān vinaye'haṁ yuṣmābhi ryā śikṣā labdhā tām atikramya ye vicchedān vighnāmśca kurvanti tān niścinuta teṣāṁ saṅgaṁ varjayata ca|

XVIII yatastādṛśā lokā asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya dāsā iti nahi kintu svodarasyaiva dāsāḥ; aparaṁ praṇayavacanai rmadhuravākyaīśca saralalokānām manāmsi mohayanti|

XIX yuṣmākaṁ ājñagrāhitvaṁ sarvvatra sarvvai rjñātaṁ tato'haṁ yuṣmāsu śānando'bhavaṁ tathāpi yūyam yat satjñānena jñāninaḥ kujñāne cātatarā bhaveteti mamābhilāṣaḥ|

XX adhikantu śāntidāyaka īśvaraḥ śaitānam avilambaṁ yuṣmākaṁ padānām adho marddiṣyati| asmākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭo yuṣmāsu prasādaṁ kriyāt| iti|

XXI mama sahakāri tīmathiyo mama jñātayo lūkiyo yāson sosipātraśceme yuṣmān namaskurvvante|

XXII aparaṁ etatpatralekhakastarttiyanāmāhamapi prabho rnāmnā yuṣmān namaskaromi|

XXIII tathā kṛtsnadharmmasamājasya mama cātithyakāri gāyo yuṣmān namaskaroti| aparaṁ etannagarasya dhanarakṣaka irāstaḥ kkārttanāmakaścaiko bhrātā tāvapi yuṣmān namaskurutaḥ|

XXIV asmākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭā yuṣmāsu sarvveṣu prasādaṁ kriyāt| iti|

XXV pūrvvakālikayugeṣu pracchannā yā mantrañadhunā prakāśitā bhūtvā bhaviṣyadvādilikhitagranthagaṇasya pramāñād viśvāsena grahaṇārthaṁ sadātanasyeśvarasyājñāyā sarvvadeśyalokān jñāpyate,

XXVI tasyā mantraṇāyā jñānaṁ labdhvā mayā yaḥ susaṁvādo
yīśukhrīṣṭamadhi pracāryate, tadanusārād yuṣmān dharmme susthirān
karttuṁ samarthaḥ yo'dvitiyaḥ

XXVII sarvvajña īśvarastasya dhanyavādo yīśukhrīṣṭena santataṁ
bhūyāt| iti|

1 karinthinaḥ patraṁ

I yāvantaḥ pavitrā lokāḥ sveṣām asmākañca vasatisthāneṣvasmākaṁ prabho ryiṣoḥ khrīṣṭasya nāmnā prārthayante taiḥ saḥāhūtānām khrīṣṭena yīṣunā pavitrikṛtānām lokānām ya īṣvariyaḍharṁmasamājaḥ karinthanaḡare vidyate

II taṁ praṭiṣvarasyecchayāhūto yīṣukhrīṣṭasya preritaḥ paulaḥ sosthin-ināmā bhrātā ca patraṁ likhati|

III asmākaṁ pitreṣvareṇa prabhunā yīṣukhrīṣṭena ca prasādaḥ śāntiśca yuṣṁabhyaṁ dīyatām|

IV īṣvaro yīṣukhrīṣṭena yuṣṁān prati prasādaṁ prakāṣitavān, tasmādahaṁ yuṣṁannimittaṁ sarvvadā maḍīyeṣvaraṁ dhanyaṁ vadāmi|

V khrīṣṭasambandhīyaṁ sāksyaṁ yuṣṁākaṁ madhye yena prakāreṇa sapraṁāṇam abhavat

VI tena yūyaṁ khrīṣṭāt sarvvavidhavakṛtājñānādini sarvvadhanāni labdhavantaḥ|

VII tato'smatprabho ryīṣukhrīṣṭasya punarāgamaṁ praṭikṣamānānām yuṣṁākaṁ kasyāpi varasyābhāvo na bhavati|

VIII aparaṁ asmākaṁ prabho ryīṣukhrīṣṭasya divase yūyaṁ yannirdoṣā bhaveta tadartaṁ saeva yāvadantaṁ yuṣṁān susthirān kariṣyati|

IX ya īṣvaraḥ svaputrasyaśmatprabho ryīṣukhrīṣṭasyāṁśinaḥ karttuṁ yuṣṁān āhūtāvān sa viśvasanīyaḥ|

X he bhrātaraḥ, asmākaṁ prabhuyīṣukhrīṣṭasya nāmnā yuṣṁān vinaye'haṁ sarvvai ryuṣṁābhirekarūpāni vākyaṇi kathyantāṁ yuṣṁanmadhye bhinnasaṅghātā na bhavantu manovicārayoraikyena yuṣṁākaṁ siddhatvaṁ bhavatu|

XI he mama bhrātaro yuṣṁanmadhye vivādā jātā iti vārttāmahaṁ kloyāḥ parijanai rjñāpitaḥ|

XII mamābhīpretamidaṁ yuṣṁākaṁ kaścid kaścid vadati paulasya śiṣyo'ham āpalloḥ śiṣyo'haṁ kaiphāḥ śiṣyo'haṁ khrīṣṭasya śiṣyo'hamiti ca|

XIII khrīṣṭasya kiṁ vibhedaḥ kṛtaḥ? paulaḥ kiṁ yuṣṁatkr̥te kruśe hataḥ? paulasya nāmnā vā yūyaṁ kiṁ majjitāḥ?

XIV kriṣṭapagāyau vinā yuṣṁākaṁ madhye'nyaḥ ko'pi mayā na majjita iti hetoraḥam īṣvaraṁ dhanyaṁ vadāmi|

XV etena mama nāmnā mānavā mayā majjitā iti vaktuṁ kenāpi na śakyate|

XVI aparaṁ stiphānasya parijanā mayā majjitāstadanyaḥ kaścid yanmayā majjitāstadahaṁ na vedmi|

XVII khrīṣṭenāhaṁ majjanārthaṁ na preritaḥ kintu susaṁvādasya pračārārthameva; so'pi vākpaṭutayā mayā na pračāritavyaḥ, yatataṭhā pračārite khrīṣṭasya kruśe mṛtyuḥ phalahīno bhaviṣyati|

XVIII yato heto rye vinaśyanti te tāṁ kruśasya vārttāṁ pralāpamiva manyante kiñca paritrāṇaṁ labhamāneṣvasmāsu sā īṣvariyaśaktisvarūpā|

XIX tasmādittāṁ likhitamāste, jñānavatāntu yat jñānaṁ tanmayā nāśaiṣyate| vilopaiṣyate tadvad buddhi rbaddhimatāṁ mayā||

XX jñānī kutra? śāstrī vā kutra? ihalokasya vicāratatparo vā kutra? ihalokasya jñānaṁ kimīśvareṇa mohikṛtaṁ nahi?

XXI īśvarasya jñānād ihalokasya mānavāḥ svajñānēśvarasya tattvabodhaṁ na prāptavantastasmād īśvaraḥ pracārarūpiṇā pralāpena viśvāsinaḥ paritrātuṁ rocitavān|

XXII yihūdiyalokā lakṣaṇāni didṛkṣanti bhinnadeśiyalokāstu vidyāṁ mṛgayante,

XXIII vayaṅca kruśe hataṁ khrīṣtaṁ pracārayāmaḥ| tasya pracāro yihūdiyai rvighna iva bhinnadeśiyaiśca pralāpa iva manyate,

XXIV kintu yihūdiyānāṁ bhinnadeśiyānāṅca madhye ye āhūtasteṣu sa khrīṣṭa īśvarīyaśaktiriveśvarīyajñānamiva ca prakāśate|

XXV yata īśvare yaḥ pralāpa āropyate sa mānavātiriktaṁ jñānameva yacca daurbalyam īśvara āropyate tat mānavātiriktaṁ balameva|

XXVI he bhrātaraḥ, āhūtayuśmadgaṇo yaśmābhirālokyatāṁ tanmadhye sāmśarikajñānena jñānavantaḥ parākramaṇo vā kulīnā vā bahavo na vidyante|

XXVII yata īśvaro jñānavatastrapayitūṁ mūrkhhalokān rocitavān balāni ca trapayitūṁ īśvaro durbbalān rocitavān|

XXVIII tathā varttamānalokān saṁsthitibhraṣṭān karttum īśvaro jagato'pakṛṣṭān heyān avarttamānāmścābhirocitavān|

XXIX tata īśvarasya sāksāt kenāpyātmaślāghā na karttavayā|

XXX yūyaṅca tasmāt khrīṣṭe yīśau saṁsthitim prāptavantaḥ sa īśvarād yuśmākaṁ jñānaṁ puṇyaṁ pavitratvaṁ muktīśca jātā|

XXXI ataeva yadvad likhitamāste tadvat, yaḥ kaścit ślāghamaṇaḥ syāt ślāghatāṁ prabhunā sa hi|

II

I he bhrātaro yuśmatsamīpe mamāgamanakāle'haṁ vaktṛtāyā vidyāyā vā naipuṇyeneśvarasya sāksyaṁ pracāritavān tannaḥi;

II yato yīśukhrīṣṭaṁ tasya kruśe hatatvaṅca vinā nānyat kimapi yuśmanmadhye jñāpayitūṁ vihitaṁ buddhavān|

III aparāñcātīva daurbalyabhītikampayukto yuśmābhiḥ sārddhamāsaṁ|

IV aparāṁ yuśmākaṁ viśvāso yat mānuśikajñānasya phalaṁ na bhavet kintviśvarīyaśakteḥ phalaṁ bhavet,

V tadarthaṁ mama vaktṛtā madīyapracāraśca mānuśikajñānasya madhuravākyasambalītau nāstāṁ kintvātmanaḥ śakteśca pramaṇayuktāvāstāṁ|

VI vayaṁ jñānaṁ bhāśāmahe tacca siddhalokai rjñānamiva manyate, tadihalokasya jñānaṁ nahi, ihalokasya naśvaraṇāṁ adhipatīnāṁ vā jñānaṁ nahi;

VII kintu kālāvasthāyāḥ pūrvvasmād yat jñānaṁ asmākaṁ vibhavārtham īśvareṇa niścītya pracchannaṁ tannigūḍham īśvarīyajñānaṁ prabhāśāmahe|

VIII ihalokasyādhipatīnāṁ kenāpi tat jñānaṁ na labdhaṁ, labdhe sati te prabhāvaviśiṣṭaṁ prabhūṁ kruśe nāhaniṣyaṁ|

IX tadvallikhitamāste, netreṇa kkāpi no dṛṣṭaṁ karṇeṇāpi ca na śrutaṁ| manomadhye tu kasyāpi na praviṣṭaṁ kadāpi yat|īśvare prīyamāṇānāṁ kṛte tat tena sañcītaṁ|

X aparamīśvaraḥ svātmanā tadasmākaṁ sāksāt prakāśayat; yata ātmā sarvvamevānusandhatte tena ceśvarasya marmmatattvamapi budhyate|

XI manujasyāntaḥsthamātmānaṁ vinā kena manujena tasya manujasya tattvaṁ budhyate? tadvadiśvarasyātmānaṁ vinā kenāpīśvarasya tattvaṁ na budhyate|

XII vayanīcehalokasyātmānaṁ labdhavantastannahi kintvīśvarasyaivātmānaṁ labdhavantāḥ, tato hetoriśvareṇa svaprasādād asmabhyaṁ yad yad dattaṁ tatsarvvam asmābhi rjñātuṁ śakyate|

XIII taccāsmābhi rmānuṣikajñānasya vākyāni śikṣitvā kathyata iti nahi kintvātmato vākyāni śikṣitvātmikai rvākyairātmikaṁ bhavaṁ prakāśayadbhiḥ kathyate|

XIV prāṇī manuṣya īsvarīyātmanaḥ śikṣāṁ na gṛhlāti yata ātmikavicāreṇa sā vicāryeti hetoḥ sa tām pralāpamiva manyate boddhuṅca na śaknoti|

XV ātmiko mānavaḥ sarvvāṇi vicārayati kintu svayaṁ kenāpi na vicāryate|

XVI yata īśvarasya mano jñātvā tamupadeṣṭuṁ kaḥ śaknoti? kintu khrīṣṭasya mano'smābhi rlabdhaṁ|

III

I he bhrātaraḥ, ahamātmikairiva yuṣmābhiḥ samaṁ sambhāṣitūṁ nāśaknavāṁ kintu śārīrikācāribhiḥ khrīṣṭadharmme śīsutulyaiśca janairiva yuṣmābhiḥ saha samabhāṣe|

II yuṣmān kaṭhinabhakṣyaṁ na bhojayan dugdham apāyayaṁ yato yūyaṁ bhakṣyaṁ grahitūṁ tadā nāśaknuta idānīmapi na śaknutha, yato heteradhunāpi śārīrikācāriṇa ādhve|

III yuṣmanmadhye mātsaryyavivādabhedā bhavanti tataḥ kiṁ śārīrikācāriṇo nādhve mānuṣikamārgēna ca na caratha?

IV paulasyāhamityāpallorahamiti vā yadvākyāṁ yuṣmākaṁ kaiścit kaiścit kathyate tasmād yūyaṁ śārīrikācāriṇa na bhavatha?

V paulaḥ kaḥ? āpallo rvā kaḥ? tau paricārakamātrau tayorekaikasmai ca prabhu ryādṛk phalamadadāt tadvat tayordvārā yūyaṁ viśvāsino jātāḥ|

VI ahaṁ ropitavān āpallośca niśiktavān īśvaraścāvarddhayat|

VII ato ropayitṛsektārāvasārau varddhayiteśvara eva sārāḥ|

VIII ropayitṛsektārau ca samau tayorekaikaśca svaśramayogyāṁ svave-tanaṁ lapsyate|

IX āvāmīśvareṇa saha karmmakāriṇau, īśvarasya yat kṣetram īśvarasya yā nirmmitiḥ sā yūyameva|

X īśvarasya prasādāt mayā yat padaṁ labdhaṁ tasmāt jñāninaḥ gṛhakāriṇeva mayā bhittimūlaṁ sthāpitaṁ tadupari cānyena nicīyate| kintu yena yannicīyate tat tena vivicyatām|

XI yato yīśukhrīṣṭarūpaṁ yad bhittimūlaṁ sthāpitaṁ tadanyat kimapi bhittimūlaṁ sthāpayitūṁ kenāpi na śakyate|

XII etadbhittimūlasyopari yadi kecit svarṇarūpyamaṇikāṣṭhatṛṇanalān nicinvanti,

XIII tarhyekaikasya karmma prakāśīyate yataḥ sa divasastat prakāśayīyati| yato hatostana divasena vahnimayenodetavyāṁ tata ekaikasya karmma kīḍśametasya parīkṣā bahninā bhaviṣyati|

XIV yasya nicayanarūpaṃ karmma sthāsnu bhaviṣyati sa vetanaṃ lapsyate|

XV yasya ca karmma dhakṣyate tasya kṣati rbhaviṣyati kintu vahne nrirgatajana iva sa svayaṃ paritrāṇaṃ prāpsyati|

XVI yūyaṃ īśvarasya mandiraṃ yuṣmanmadhye ceśvarasyātmā nivasatī kiṃ na jānītha?

XVII īśvarasya mandiraṃ yena vināśyate so'pīśvareṇa vināśayiṣyate yata īśvarasya mandiraṃ pavitraveva yūyaṃ tu tanmandiram ādhve|

XVIII kopi svaṃ na vañcayatām| yuṣmākaṃ kaścana cedihalokasya jñānena jñānavānahamiti budhyate tarhi sa yat jñāni bhavet tadarthaṃ mūḍho bhavatu|

XIX yasmādihalokasya jñānam īśvarasya sāksāt mūḍhatvameva| etasmin likhitamapyāste, tikṣṇā yā jñāninām buddhistayā tān dharatīśvaraḥ|

XX punaśca| jñāninām kalpanā vetti parameśo nirarthakāḥ|

XXI ataeva ko'pi manujairātmānaṃ na ślāghatām yataḥ sarvvāṇi yuṣmākameva,

XXII paula vā āpallo rvā kaiphā vā jagad vā jīvanaṃ vā maraṇaṃ vā varttamānaṃ vā bhaviṣyadvā sarvvāṇyeva yuṣmākaṃ,

XXIII yūyañca khriṣṭasya, khriṣṭaśceśvarasya|

IV

I lokā asmān khriṣṭasya paricārakān īśvarasya nigūṭhavākyadhanasyādhyakṣāṃśca manyantām|

II kiñca dhanādhyakṣeṇa viśvasanīyena bhavitavyametadeva lokai ryācyate|

III ato vicārayadbhi ryuṣmābhiranyaiḥ kaiścīn manujai rvā mama parīkṣaṇaṃ mayātīva laghu manyate 'hamapyātmānaṃ na vicārayāmi|

IV mayā kimapyaparāddhamityahaṃ na vedmi kintvetena mama nira-parādhatvaṃ na niścīyate prabhureva mama vicārayitāsti|

V ata upayuktasamayāt pūrvvam arthataḥ prabhorāgamanāt pūrvvam yuṣmābhi rvicāro na kriyatām| prabhurāgatya timireṇa pracchannāni sarvvāṇi dīpayiṣyati manasām mantrañśca prakāśayiṣyati tasmin samaya īśvarād ekaikasya praśaṃsā bhaviṣyati|

VI he bhrātarah sarvvāṇyetāni mayātmānam āpallavañcoddīśya kathitāni tasyaita kāraṇaṃ yuyaṃ yathā śāstrīyavidhimatikramya mānavam atīva nādariṣyadhba itthañcaikena vaiparityād apareṇa na ślāghiṣyadhba etādṛśīm śikṣāmāvayordṛṣṭāntāt lapsyadhve|

VII aparāt kastvām viśeṣayati? tubhyaṃ yanna datta tādṛśaṃ kiṃ dhārayasi? adatteneva dattena vastunā kutah ślāghase?

VIII idānīmeva yūyaṃ kiṃ tṛptā labdhadhañā vā? asmāsvavidyamāneṣu yūyaṃ kiṃ rājatvapadam prāptāḥ? yuṣmākaṃ rājatvaṃ mayābhilaṣitaṃ yatastena yuṣmābhiḥ saha vayamapi rājyāṃsīno bhaviṣyāmaḥ|

IX preritā vayaṃ śeṣā hantavyāśceveśvareṇa nidarśitāḥ| yato vayaṃ sarvvalokānām arthataḥ svargīyadūtānām mānavānāñca kautukāspadāni jātāḥ|

X khriṣṭasya kṛte vayaṃ mūḍhāḥ kintu yūyaṃ khriṣṭena jñāninaḥ, vayaṃ durbbalā yūyañca sabalāḥ, yūyaṃ sammānitā vayañcāpamānitāḥ|

XI vayamadyāpi kṣudhārttāstrṣṇārttā vastrahīnāstādītā
āśramarahitāśca santāḥ

XII karmmaṇi svakarān vyāpārayantaśca duḥkhaiḥ kālaṁ yāpayāmaḥ|
garhitairasmābhirāśiḥ kathyate dūrīkṛtaiḥ sahyate ninditaiḥ prasādyate|

XIII vayamadyāpi jagataḥ sammārjanīyogyā avakarā iva sarvvai
rmanyāmahe|

XIV yuṣmān trapayitumahametāni likhāmīti nahi kintu priyātmajāniva
yuṣmān prabodhayāmi|

XV yataḥ khrīṣṭadharmme yadyapi yuṣmākaṁ daśasahasrāṇi vīnetāro
bhavanti tathāpi bahavo janakā na bhavanti yato'hameva susāmvādena
yīśukhrīṣṭe yuṣmān ajanayaṁ|

XVI ato yuṣmān vinaye'haṁ yūyaṁ madanugāmīno bhavata|

XVII ityarthān sarvveṣu dharmmasamājeṣu sarvvatra
khrīṣṭadharmmayogyā ye vidhayo mayopadiśyante tān yo yuṣmān
smārayiṣyatyevambhūtaṁ prabhoḥ kṛte priyaṁ viśvāsinañca
madīyatanayaṁ tīmathiyaṁ yuṣmākaṁ samīpaṁ preṣitavānahaṁ|

XVIII aparamahaṁ yuṣmākaṁ samīpaṁ na gamiṣyāmīti buddhvā
yuṣmākaṁ kiyanto lokā garvanti|

XIX kintu yadi prabhericchā bhavati tarhyahamavilambaṁ
yuṣmatsamīpamupasthāya teṣāṁ darpadhmātānāṁ lokānāṁ vācaṁ
jñāsyāmīti nahi sāmartyameva jñāsyāmi|

XX yasmādīśvarasya rājatvaṁ vāgyuktaṁ nahi kintu
sāmartyayuktaṁ|

XXI yuṣmākaṁ kā vāñchā? yuṣmatsamīpe mayā kiṁ daṇḍapāṇinā
gantavyamuta premanamratātmayuktena vā?

V

I aparaṁ yuṣmākaṁ madhye vyabhicāro vidyate sa ca vyab-
hicārastādṛśo yad devapūjakānāṁ madhye'pi tattulyo na vidyate phalato
yuṣmākameko jano vimāṭṛgamaṇaṁ kṛta itī vārttā sarvvatra vyāptā|

II tathāca yūyaṁ darpadhmātā ādhbe, tat karma yena kṛtaṁ sa yathā
yuṣmanmadhyād dūrīkṛiyate tathā śoko yuṣmābhi rna kriyate kim etat?

III avidyamāne madiyaśarīre mamātmā yuṣmanmadhye vidyate
ato'haṁ vidyamāna iva tatkarmmakāriṇo vicāraṁ niścitavān,

IV asmatprabho ryīśukhrīṣṭasya nāmnā yuṣmākaṁ madīyātmanaśca
milane jāte 'smatprabho ryīśukhrīṣṭasya śakteḥ sāhāyyena

V sa naraḥ śarīranāśarthamasābhiḥ śayatāno haste samarpayitavyas-
tato'smākaṁ prabho ryīśo rdivase tasyātmā rakṣāṁ gantuṁ śakṣyati|

VI yuṣmākaṁ darpo na bhadrāya yūyaṁ kimetanna jānītha, yathā,
vikāraḥ kṛtsnaśaktināṁ svalpakiṇvena jāyate|

VII yūyaṁ yat navīnaśaktusvarūpā bhaveta tadarthaṁ purātaṇaṁ
kiṅvam avamārijjata yato yuṣmābhiḥ kiṅvaśūnyai rbhavitavyaṁ| aparaṁ
asmākaṁ nistārotsaviyameṣāśāvako yaḥ khrīṣṭaḥ so'smadarthaṁ
balikṛto 'bhavat|

VIII ataḥ purātanakiṅvenārthato duṣṭatājighāmsārūpeṇa kiṅvena tan-
nahi kintu sāralyasatyatvarūpayā kiṅvaśūnyatayāsmābhirutsavaḥ kart-
tavyaḥ|

IX vyābhicāriṇāṁ saṁsargo yuṣmābhi rvihātavya itī mayā patre likhi-
taṁ|

X kintvaihikalokānām madhye ye vyabhicāriṇo lobhina upadrāviṇo devapūjakā vā teṣām sarisargaḥ sarvvathā vihātavya iti nahi, vihātavye sati yuṣmābhi rjagato nīrgantavyameva|

XI kintu bhrātrtvena vikhyātaḥ kaścijjano yadi vyabhicārī lobhī devapūjako nindako madyapa upadrāvī vā bhavet tarhi tādṛśena mānavena saha bhojanapāne'pi yuṣmābhi rna karttavye ityadhunā mayā likhitam|

XII samājabahihsthitānām lokānām vicākarane mama ko'dhikārah? kintu tadantargatānām vicāraṇam yuṣmābhiḥ kiṁ na karttavyam bhavet?

XIII bahihsthanām tu vicāra īsvareṇa kāriṣyate| ato yuṣmābhiḥ sa pātaki svamadhyād bahiṣkriyatām|

VI

I yuṣmākamekasya janasyāpareṇa saha vivāde jāte sa pavitralokai rvicāramakārayan kiṁ adhārmikalokai rvicārayituṁ protsahate?

II jagato'pi vicāraṇam pavitralokaiḥ kāriṣyata etad yūyam kiṁ na jānītha? ato jagad yadi yuṣmābhi rvicārayitavyam tarhi kṣudratamavicāreṣu yūyam kimasamarthāḥ?

III dūtā apyasmābhi rvicārayiṣyanta iti kiṁ na jānītha? ata aihikaviṣayāḥ kiṁ asmābhi rna vicārayitavyā bhavyeuh?

IV aihikaviṣayasya vicāre yuṣmābhiḥ karttavye ye lokāḥ samitau kṣudratamāsta eva niyujyantām|

V ahaṁ yuṣmān trapayitumicchān vadāmi yṛṣmanmadhye kimeko'pi manuṣyastādṛg buddhimānnahi yo bhrātrvīvadavicāraṇe samarthaḥ syāt?

VI kiṁcaiko bhrātā bhrātrānyena kimaviśvāsinām vicārakāṇām sāksād vivadate? yaṣmanmadhye vivādā vidyanta etadapi yuṣmākaṁ doṣaḥ|

VII yūyam kuto'nyāyasaṇam kṣatisaṇam vā śreyo na manyadhve?

VIII kintu yūyamapi bhrātrneva pratyanyāyam kṣatiṅca kurutha kimetat?

IX īsvarasya rājye'nyāyakāriṇām lokānāmadhikāro nāstyetat yūyam kiṁ na jānītha? mā vañcyadhvam, ye vyabhicāriṇo devārccinaḥ pārādārikāḥ strīvadācāriṇaḥ puṁmaithunakāriṇastaskarā

X lobhino madyapā nindakā upadrāviṇo vā ta īsvarasya rājyabhāgino na bhaviṣyanti|

XI yūyañcaivaṁvidhā lokā āsta kintu prabho ryīso rnmānāsmadīsvarasytmanā ca yūyam prakṣalitāḥ pāvītāḥ sapuṇyikṛtāśca|

XII madarthaṁ sarvvaṁ dravyam apratiśiddhaṁ kintu na sarvvaṁ hitajanakaṁ| madarthaṁ sarvvamapratīśiddhaṁ tathāpyahaṁ kasyāpi dravyasya vaśikṛto na bhaviṣyāmi|

XIII udarāya bhakṣyāni bhakṣyebhyaścodaraṁ, kintu bhakṣyodare īsvareṇa nāśayīsyete; aparaṁ deho na vyabhicārāya kintu prabhava prabhuśca dehāya|

XIV yaśceśvaraḥ prabhumutthāpitavān sa svaśaktyāsmānaputthāpayiṣyati|

XV yuṣmākaṁ yāni śārīrāni tāni khriṣṭasyāṅgāni kiṁ yūyam na jānītha? ataḥ khriṣṭasya yānyāṅgāni tāni mayāpahrtya veśyāyā āṅgāni kiṁ kāriṣyante? tanna bhavatu|

XVI yaḥ kaścid veśyāyām āsajyate sa tayā sahaikadeho bhavati kiṁ yūyametanna jānītha? yato likhitamāste, yathā, tau dvau janāvekāṅgau bhaviṣyataḥ|

^{XVII} mānavā yānyanyāni kaluṣāṇi kurvvate tāni vapu rna samāviśanti kintu vyabhicāriṇā svavigrahasya viruddhaṁ kalmaṣaṁ kriyate |

^{XVIII} mānavā yānyanyāni kaluṣāṇi kurvvate tāni vapu rna samāviśanti kintu vyabhicāriṇā svavigrahasya viruddhaṁ kalmaṣaṁ kriyate |

^{XIX} yuṣmākaṁ yāni vapūṁsi tāni yuṣmadantaḥsthitasyeśvarāllabdhasya pavitrasyātmano mandirāṇi yūyañca sveṣāṁ svāmino nādhve kimetad yuṣmābhi rna jñāyate?

^{XX} yūyaṁ mūlyena krītā ato vapurmanobhyām īśvaro yuṣmābhiḥ pūjyatām yata īśvara eva tayoḥ svāmī |

VII

^I aparañca yuṣmābhi rmām prati yat patramalekhi tasyottarametat, yoṣito'sparśanaṁ manujasya varaṁ;

^{II} kintu vyabhicārabhayād ekaikasya puṁsaḥ svakīyabhāryā bhavatu tadvad ekaikasyā yoṣito 'pi svakīyabharttā bhavatu |

^{III} bhāryyāyai bhartṛā yadyad vitarāṇīyaṁ tad vitīryyatām tadvad bhartre'pi bhāryyayā vitarāṇīyaṁ vitīryyatām |

^{IV} bhāryyāyāḥ svadehe svatvaṁ nāsti bharttureva, tadvad bhartturapi svadehe svatvaṁ nāsti bhāryyāyā eva |

^V upoṣaṇaprārthanayoḥ sevanārtham ekamantraṇānām yuṣmākaṁ kiyatkālaṁ yāvad yā pṛthaksthiti rbhavati tadanyo vicchedo yuṣmanmadhye na bhavatu, tataḥ param indriyāṇām adhairyyāt śayatān yad yuṣmān pariḥṣāṁ na nayet tadarthaṁ punarekatra milata |

^{VI} etad ādeśato nahi kintvanujñāta eva mayā kathyate,

^{VII} yato mamāvastheva sarvvaṁ mānavānāmavasthā bhavatviti mama vāñchā kintvīśvarād ekenaike varo'nyena cānyo vara itthamekaikena svakīyavaro labdhaḥ |

^{VIII} aparam akṛtavivāhān vidhavāśca prati mamaitannivedanaṁ mameva teṣānavasthiti rbhadra;

^{IX} kiñca yadi tairindriyāṇi niyantūṁ na śakyante tarhi vivāhaḥ kriyatām yataḥ kāmadahanād vyūḍhatvaṁ bhadrām |

^X ye ca kṛtavivāhāste mayā nahi prabhunaivaitad ajñāpyante |

^{XI} bhāryyā bhartṛtaḥ pṛthak na bhavatu | yadi vā pṛthagbhūtā syāt tarhi nirvivāhā tiṣṭhatu svīyapatinā vā sandadhātu bharttāpi bhāryyām na tyajatu |

^{XII} itarān janān prati prabhu rna braviti kintvahaṁ bravīmi; kasyacid bhrāturyoṣid aiviśvāsinī satyapi yadi tena sahaṁvāse tuṣyati tarhi sā tena na tyajyatām |

^{XIII} tadvat kasyāścid yoṣitaḥ patiraviśvāsi sannapi yadi tayā sahaṁvāse tuṣyati tarhi sa tayā na tyajyatām |

^{XIV} yato'viśvāsi bharttā bhāryyayā pavitribhūtaḥ, tadvadaviśvāsinī bhāryyā bhartṛā pavitribhūtā; noced yuṣmākamapatyānyaśucīnyabhaviṣyan kintvadhunā tāni pavitrāṇi santi |

^{XV} aiviśvāsi jano yadi vā pṛthag bhavati tarhi pṛthag bhavatu; etena bhrātā bhaginī vā na nibadhyate tathāpi vayamīśvareṇa śāntaye samāhūtāḥ |

^{XVI} he nāri tava bharttuḥ paritrāṇaṁ tvatto bhaviṣyati na veti tvayā kiṁ jñāyate? he nara tava jāyāyāḥ paritrāṇaṁ tvatte bhaviṣyati na veti tvayā kiṁ jñāyate?

XVII ekaiko janaḥ parameśvarāllabdhāṃ yad bhajate yasyāñcāvasthāyām īsvareṇāhvāyi tadanusāreṇaivācaratu tadahaṃ sarvvasamājasthān ādiśāmi|

XVIII chinnatvag bhrtvā ya āhūtaḥ sa prakrṣtatvak na bhavatu, tadvad achinnatvag bhūtvā ya āhūtaḥ sa chinnatvak na bhavatu|

XXIX tvakchedaḥ sāro nahi tadvadatvakchedo'pi sāro nahi kintvīśvarasyājñānām pālanameva|

XX yo jano yasyāmavasthāyāmāhvāyi sa tasyāmevāvatiṣṭhatām|

XXI dāsaḥ san tvam kimāhūto'si? tanmā cintaya, tathāca yadi svatantro bhavitum śaknuyāstarhi tadeva vṛṇu|

XXII yataḥ prabhunāhūto yo dāsaḥ sa prabho rmocitajanaḥ| tadvad tenāhūtaḥ svatantro jano'pi khrīṣṭasya dāsa eva|

XXIII yūyaṃ mūlyena krītā ato heto rmānavānām dāsā mā bhavata|

XXIV he bhrātaro yasyāmavasthāyām yasyāhvānamabhavat tayā sa īśvarasya sāksāt tiṣṭhatu|

XXV aparam akṛtavivāhān janān prati prabhoḥ ko'pyādeśo mayā na labdhaḥ kintu prabhoranukampayā viśvāsyo bhūto'haṃ yad bhadraṃ manye tad vadāmi|

XXVI varttamānāt kleśasamayāt manuṣyasyānūḍhatvaṃ bhadramiti mayā budhyate|

XXVII tvam kiṃ yoṣiti nibaddho'si tarhi mocanaṃ prāptum mā yatasva| kiṃ vā yoṣito mukto'si? tarhi jāyām mā gaveśaya|

XXVIII vivāhaṃ kurvvatā tvayā kimapi nāparādhyate tadvad vyūhyamānayā yuvatyāpi kimapi nāparādhyate tathāca tādrṣāu dvau janau śārīrikaṃ kleśaṃ lapsyete kintu yuṣmān prati mama karuṇā vidyate|

XXIX he bhrātaro'hamidaṃ bravīmi, itaḥ paraṃ samayo'tiva saṃkṣiptaḥ,

XXX ataḥ kṛtadārairakṛtadārairiva rudadbhiścārudadbhiriva sānandaīśca nirānandairiva kretṛbhiścābhāgibhirivācaritavyaṃ

XXXI ye ca saṃsāre caranti tai rnāticaritavyaṃ yata ihale[kasya kautuko vicalati|

XXXII kintu yūyaṃ yanniścintā bhaveteti mama vāñchā| akṛtavivāho jano yathā prabhuṃ paritoṣayet tathā prabhuṃ cintayati,

XXXIII kintu kṛtavivāho jano yathā bhāryyām paritoṣayet tathā saṃsāraṃ cintayati|

XXXIV tadvad ūchayoṣito 'nūdhā viśiṣyate| yānūdhā sā yathā kāyamanasoḥ pavitrā bhavet tathā prabhuṃ cintayati yā coḍhā sā yathā bhartāraṃ paritoṣayet tathā saṃsāraṃ cintayati|

XXXV ahaṃ yad yuṣmān mṛgabandhinīyā parikṣipeyaṃ tadarthaṃ nahi kintu yūyaṃ yadanīnditā bhūtvā prabhoḥ sevane'bādham āsaktā bhaveta tadarthametāni sarvvaṇi yuṣmākaṃ hitāya mayā kathyante|

XXXVI kasyacit kanyāyām yauvanaprāptāyām yadi sa tasyā anūḍhatvaṃ nindaniyaṃ vivāhaśca sādhayitavya iti manyate tarhi yathābhilāṣaṃ karotu, etena kimapi nāparātsyati vivāhaḥ kriyatām|

XXXVII kintu duḥkhenākliṣṭaḥ kaścit pitā yadi kṣthiramanogataḥ svamano'bhilāṣasādhanē samarthaśca syāt mama kanyā mayā rakṣitavyeti manasi niścīnōti ca tarhi sa bhadraṃ karmma karōti|

XXXVIII ato yo vivāhaṃ karōti sa bhadraṃ karmma karōti yaśca vivāhaṃ na karōti sa bhadrataraṃ karmma karōti|

XXXIX yāvatkālāṃ pati rjivati tāvad bhāryyā vyavasthayā nibaddhā tiṣṭhati kintu patyau mahānidrām gate sā muktībhūya yamabhilaṣati tena saha tasyā vivāho bhavituṃ śaknoti, kintvetat kevalāṃ prabhūbhaktānām madhye|

XL tathāca sā yadi niṣpatikā tiṣṭhati tarhi tasyāḥ kṣemaṃ bhaviṣyatīti mama bhāvaḥ| aparam īśvarasyātmā mamāpyanta rvidyata iti mayā budhyate|

VIII

I devaprasāde sarvveṣāṃ asmākaṃ jñānamāste tadvayam vidmaḥ| tathāpi jñānaṃ garvvaṃ janayati kintu premato niṣṭhā jāyate|

II ataḥ kaścana yadi manyate mama jñānamāsta iti tarhi tena yādṛṣāṃ jñānaṃ ceṣṭitavyaṃ tādṛṣāṃ kimapi jñānamadyāpi na labdham|

III kintu ya īśvareṇāpi priyate sa īśvareṇāpi jñāyate|

IV devatābaliprasādabhakṣaṇe vayamidaṃ vidmo yat jaganmadhye ko'pi devo na vidyate, ekaśceśvaro dvitīyo nāstīti|

V sarge pṛthivyāṃ vā yadyapi keśucid īśvara iti nāmāropyate tādṛṣāśca bahava īśvarā bahavaśca prabhavo vidyante

VI tathāpyasmākamadvitīya īśvaraḥ sa pitā yasmāt sarvveṣāṃ yadarthañcāsmākaṃ sṛṣṭi rjātā, asmākañcādvitīyāḥ prabhūḥ sa yīśuḥ khriṣṭo yena sarvvavastūnām yenāsmākamapi sṛṣṭiḥ kṛtā|

VII adhikantu jñānaṃ sarvveṣāṃ nāsti yataḥ kecidadyāpi devatām sammanya devaprasādāmiva tad bhakṣyaṃ bhujjate tena durbbalatayā teṣāṃ svāntāni malīmasāni bhavanti|

VIII kintu bhakṣyadravayād vayam īśvareṇa grāhyā bhavāmastannahi yato bhūktvā vayamutkṛṣṭā na bhavāmastadvadabhuñktvāpyapakṛṣṭā na bhavāmaḥ|

IX ato yuṣmākaṃ yā kṣamatā sā durbbalānām unmathasvarūpā yanna bhavet tadarthaṃ sāvadhānā bhavata|

X yato jñānaviśiṣṭastvaṃ yadi devālaye upaviṣṭaḥ kenāpi dṛśyase tarhi tasya durbbalasya manasi kiṃ prasādabhakṣaṇa utsāho na janīsyate?

XI tathā sati yasya kṛte khriṣṭo mamāra tava sa durbbalo bhrātā tava jñānāt kiṃ na vinañkṣyati?

XII ityanena prakāreṇa bhrātṛṇām viruddham aparādhyadbhisteṣāṃ durbbalāni manāmsi vyāghātayadbhiśca yuṣmābhiḥ khriṣṭasya vaiparityenāparādhyate|

XIII ato hetoḥ piṣitāsaṃ yadi mama bhrātu rvighnasvarūpaṃ bhavet tarhyahaṃ yat svabhrātu rvighnajanako na bhaveyaṃ tadarthaṃ yāvajjivanaṃ piṣitaṃ na bhokṣye|

IX

I ahaṃ kim ekaḥ prerito nāsmi? kimahaṃ svatanthro nāsmi? asmākaṃ prabhu riyīśuḥ khriṣṭaḥ kiṃ mayā nādarśi? yūyamapi kiṃ prabhunā madīyaśramaphalasvarūpā na bhavatha?

II anyalokānām kṛte yadyapyahaṃ prerito na bhaveyaṃ tathāca yuṣmatkṛte prerito'smi yataḥ prabhunā mama preritavapadasya mudrāsvarūpā yūyamevādhe|

III ye lokā mayi doṣamāropayanti tān prati mama pratyuttarametat|

IV bhojanapānayoḥ kimasmākaṃ kṣamatā nāsti?

V anye preritāḥ prabho rbhrātarau kaiphāśca yat kurvanti tadvat kāñcit dharmabhaginīm vyūhya tayā sārddham paryyaṭitum vyaṁ kiṁ na śaknumaḥ?

VI sāmsārikaśramasya parityāgāt kiṁ kevalamaḥaṁ barnabbāśca nivāritau?

VII nijadhanavyayena kaḥ saṁgrāmaṁ karoti? ko vā drākṣākṣetram kṛtvā tatphalāni na bhunkte? ko vā paśuvrajaṁ pālayan tatpayo na pivati?

VIII kimahaṁ kevalām mānuṣikām vācaṁ vadāmi? vyavasthāyām kimetādṛśaṁ vacanaṁ na vidyate?

IX mūsāvvyavasthāgranthe likhitamāste, tvaṁ śasyamarddakavṛṣāsyāyaṁ na bhaṁtṣyasi| Iśvareṇa balivarddānāmeva cintā kiṁ kriyate?

X kiṁ vā sarvathāsmākaṁ kṛte tadvacanaṁ tenoktaṁ? asmākameva kṛte tallikhitam| yaḥ kṣetram karṣati tena pratyāśyuktena karṣavyaṁ, yaśca śasyāni marddayati tena lābhapratyāśyuktena mardditavyaṁ|

XI yuṣmatkṛte'smābhiḥ pātrikāni bijāni ropitāni, ato yuṣmākamaihikaphalānām vyaṁ aṁśino bhaviṣyamaḥ kimetat mahat karma?

XII yuṣmāsu yo'dhikārestasya bhāgino yadyanye bhaveyus-tarhyasmābhīstato'dhikaṁ kiṁ tasya bhāgibhi rna bhavitavyaṁ? adhikantu vyaṁ tenādhikāreṇa na vyavahṛtavantaḥ kintu khriṣṭiyasusaṁvādasya ko'pi vyāghāto'smābhiryanna jāyeta tadarthaṁ sarvvaṁ sahāmahe|

XIII aparaṁ ye pavitravastūnām paricaryāṁ kurvanti te pavitravastuto bhakṣyāni labhante, ye ca vedyāḥ paricaryāṁ kurvanti te vedisthavastūnām aṁśino bhavantyetaḥ yūyaṁ kiṁ na vida?

XIV tadvad ye susaṁvādaṁ ghoṣayanti taiḥ susaṁvādēna jīvitavyamiti prabhunādiṣṭaṁ|

XV ahameteṣāṁ sarvveṣāṁ kimapi nāsritavān mām prati tadanusārāt ācaritavyamityāśayenāpi patramidaṁ mayā na likhyate yataḥ kenāpi janena mama yaśaso mudhākaraṇāt mama maraṇaṁ varaṁ|

XVI susaṁvādagheṣaṇāt mama yaśo na jāyete yatastadghoṣaṇaṁ mamāvaśyakaṁ yadyahaṁ susaṁvādaṁ na ghoṣayeyaṁ tarhi mām dhik|

XVII icchukena tat kurvvatā mayā phalaṁ lapsyate kintvanicchuke'pi mayi tatkarmaṇo bhāro'rpito'sti|

XVIII etena mayā labhyaṁ phalaṁ kiṁ? susaṁvādēna mama yo'dhikāra āste taṁ yadabhadrabhāvena nācareyaṁ tadarthaṁ susaṁvādaghoṣaṇasamaye tasya khriṣṭiyasusaṁvādasya nirvyayīkaraṇameva mama phalaṁ|

XIX sarvveṣāṁ anāyatto'haṁ yad bhūriśo lokān pratipadye tadarthaṁ sarvveṣāṁ dāsatvamaṅgikṛtavān|

XX yihūdiyān yat pratipadye tadarthaṁ yihūdiyānām kṛte yihūdiyāivābhavaṁ| ye ca vyavasthāyattāstān yat pratipadye tadarthaṁ vyavasthānāyatto yo'haṁ so'haṁ vyavasthāyattānām kṛte vyavasthāyattāivābhavaṁ|

XXI ye cālabdhavyavasthāstān yat pratipadye tadarthaṁ Iśvarasya sāksād alabdavyavastho na bhūtvā khriṣṭēna labdhavyavastho yo'haṁ so'haṁ alabdavyavasthānām kṛte'labdhavyavastha ivābhavaṁ|

XXII durbbalān yat pratipadye tadarthamaham durbbalānām kṛte durbbalaivābhavaṃ| itthaṃ kenāpi prakāreṇa katipayā lokā yanmayā paritrāṇaṃ prāpnuyustadarthaṃ yo yādṛśa āsit tasya kṛte 'haṃ tādrśaivābhavaṃ|

XXIII idṛśa ācāraḥ susaṃvādārthaṃ mayā kriyate yato'haṃ tasya phalānām sahabhāgī bhavitumicchāmi|

XXIV paṇyalābhārthaṃ ye dhāvanti dhāvatām teṣāṃ sarvveṣāṃ kevala ekaḥ paṇyaṃ labhate yuṣmābhiḥ kimetanna jñāyate? ato yūyaṃ yathā paṇyaṃ lapsyadhve tathaiva dhāvata|

XXV mallā api sarvvabhoge parimitabhogino bhavanti te tu mlānām srajam lipsante kintu vyaṃ amlānām lipsāmahe|

XXVI tasmād ahamapi dhāvāmi kintu lakṣyamauddiśya dhāvāmi tan-nahi| ahaṃ mallāiva yudhyāmi ca kintu chāyāmāghātayanniva yudhyāmi tannahi|

XXVII itarān prati susaṃvādaṃ ghoṣayitvāhaṃ yat svayamagrāhyo na bhavāmi tadarthaṃ deham āhanmi vaśīkurvve ca|

X

I he bhrātaraḥ, asmatpitṛpuruṣānadhi yūyaṃ yadaññātā na tiṣṭhateti mama vāñchā, te sarvve meghādhaḥsthitā babhūvuḥ sarvve samudra-madhyena vavrajuḥ,

II sarvve mūsāmuddiśya meghasamudrayo rmajjitā babhūvuḥ

III sarvva ekam ātmikaṃ bhakṣyaṃ bubhujira ekam ātmikaṃ peyaṃ papuśca

IV yataste'nucarata ātmikād acalāt labdhaṃ toyaṃ papuḥ so'calaḥ khriṣṭaeva|

V tathā satyapi teṣāṃ madhye'dhikeṣu lokeṣvīśvaro na santutoṣeti hetoste prantare nipātitaḥ|

VI etasmin te 'smākaṃ nidarśanasvarūpā babhūvuḥ; ataste yathā kutsitābhilāṣiṇo babhūvurasmābhistathā kutsitābhilāṣibhi rna bhavitavyaṃ|

VII likhitamāste, lokā bhoktuṃ pātuṅcopavivīṣtataḥ krīditumutthitā itayanena prakāreṇa teṣāṃ kaiścid yadvad devapūjā kṛtā yuṣmābhistadvat na kriyatām|

VIII aparaṃ teṣāṃ kaiścid yadvad vyabhicāraḥ kṛtastena caikasmin dine trayovimśatisahasrāṇi lokā nipātītāstadvad asmābhi rvyabhicāro na karttavayaḥ|

IX teṣāṃ kecid yadvat khriṣṭaṃ pariḥsitavantastasmād bhujāṅgai rnaṣṭāśca tadvad asmābhiḥ khriṣṭo na pariḥsitavyaḥ|

X teṣāṃ kecid yathā vākkalahaṃ kṛtavantastakāraṇāt hantrā vināśitāśca yuṣmābhistadvad vākkalaho na kriyatām|

XI tān prati yānyetāni jaghaṭire tānyasmākaṃ nidarśanāni jagataḥ śeṣayuge varttamānānām asmākaṃ śiḥṣārthaṃ likhitāni ca babhūvuḥ|

XII ataeva yaḥ kaścid susthiraṃmanyaḥ sa yanna patet tatra sāvadhāno bhavatu|

XIII mānuṣikapariḥṣātiriktā kāpi pariḥṣā yuṣmān nākṛamat, īśvaraśca viśvāśyaḥ so'tiśaktyāṃ pariḥṣāyāṃ patanāt yuṣmān rakṣiṣyati, pariḥṣā ca yad yuṣmābhiḥ soḍhuṃ śakyate tadarthaṃ tayā saha nistārasya panthānaṃ nirūpayiṣyati|

XIV he priyabhrātaraḥ, devapūjāto dūram apasarata|

XV ahaṁ yuṣmān vijñān matvā prabhāṣe mayā yat kathyate tad yuṣmābhi rivicyatām|

XVI yad dhanyavādapātram asmābhi rdhanyaṁ gadyate tat kiṁ khrīṣṭasya ṣonitasya sahabhāgitvaṁ nahi? yaśca pūpo'smābhi rbhajyate sa kiṁ khrīṣṭasya vapusāḥ sahabhāgitvaṁ nahi?

XVII vyaṁ bahavaḥ santo'pyekapūpasvarūpā ekavapuḥsvarūpāśca bhavāmaḥ, yato vyaṁ sarvva ekapūpasya sahabhāginaḥ|

XVIII yūyaṁ śārīrikam isrāyeliyavaṁśaṁ nirikṣadhvaṁ| ye balinām māṁsāni bhuñjate te kiṁ yajñavedyāḥ sahabhāgino na bhavanti?

XIX ityanena mayā kiṁ kathyate? devatā vāstaviki devatāyai balidānaṁ vā vāstavikaṁ kiṁ bhavet?

XX tannaḥi kintu bhinnajātibhi rye balayo dīyante ta īśvarāya tannaḥi bhūtebhyaeva dīyante tasmād yūyaṁ yad bhūtānām sahabhāgino bhavathetyahaṁ nābhilaṣāmi|

XXI prabhoḥ kaṁsena bhūtānāmapi kaṁsena pānaṁ yuṣmābhiraśādhyaṁ; yūyaṁ prabho rbhojyasya bhūtānāmapi bhojyasya sahabhāgino bhavituṁ na śaknutha|

XXII vyaṁ kiṁ prabhuṁ sparddhiṣyāmahe? vyaṁ kiṁ tasmād balavantāḥ?

XXIII māṁ prati sarvvaṁ karmmāpratiṣiddhaṁ kintu na sarvvaṁ hita-janakaṁ sarvvaṁ apratiṣiddhaṁ kintu na sarvvaṁ niṣṭhājanakaṁ|

XXIV ātmahitaḥ kenāpi na ceṣṭitavyaḥ kintu sarvvaḥ parahi-taśceṣṭitavyaḥ|

XXV āpaṇe yat krayaṁ tad yuṣmābhiḥ saṁvedasyārthaṁ kimapi na prṣṭvā bhujyatām

XXVI yataḥ pṛthivī tanmadhyasthaṅca sarvvaṁ parameśvarasya|

XXVII aparaṁ aviśvāsilokānām kenacit nimantritā yūyaṁ yadi tatra jigamiṣatha tarhi tena yad yad upasthāpyate tad yuṣmābhiḥ saṁvedasyārthaṁ kimapi na prṣṭvā bhujyatām|

XXVIII kintu tatra yadi kaścid yuṣmān vadet bhakṣyametaḥ devatāyāḥ prasāda iti tarhi tasya jñāpayituranurodhāt saṁvedasyārthaṅca tad yuṣmābhi rna bhoktavyaṁ| pṛthivī tanmadhyasthaṅca sarvvaṁ parameśvarasya,

XXIX satyametaḥ, kintu mayā yaḥ saṁvedo nirddīsyate sa tava nahi parasyaiva|

XXX anugrahapātreṇa mayā dhanyavādaṁ kṛtvā yad bhujyate tatkāraṇād ahaṁ kuto nindiṣye?

XXXI tasmād bhjanaṁ pānaṁ anyadvā karma kurvadbhi ryuṣmābhiḥ sarvveveśvarasya mahimnaḥ prakāśārthaṁ kriyatām|

XXXII yihūdīyānām bhinnajātīyānām īśvarasya samājasya vā vighna-janakai ryuṣmābhi rna bhavitavyaṁ|

XXXIII ahamapyātmahitam aceṣṭamāno bahūnām paritrāṇārthaṁ teṣāṁ hitaṁ ceṣṭamānaḥ sarvvaviṣaye sarvveṣāṁ tuṣṭikaro bhavāmītyanenāhaṁ yadvat khrīṣṭasyānuḡāmī tadvad yūyaṁ mamānuḡāmīno bhavata|

XI

I he bhrātaraḥ, yūyaṁ sarvvasmīn kāryye māṁ smaratha mayā ca yādṛgupaḍiṣṭāstādṛgācarathaitatkāraṇāt mayā praśaṁsanīyā ādhbe|

II tathāpi mamaīṣā vāñchā yad yūyamidam avagatā bhavatha,

III ekaikasya puruṣasyottamāṅgasvarūpaḥ khrīṣṭaḥ, yoṣitaścottamāṅgasvarūpaḥ pumān, khrīṣṭasya cottamāṅgasvarūpa īśvaraḥ|

IV aparam ācchāditottamāṅgena yena puṁsā prārthanā kriyata īsvariyavānī kathyate vā tena svīyottamāṅgam avajñāyate|

V anācchāditottamāṅgayā yayā yoṣitā ca prārthanā kriyata īsvariyavānī kathyate vā tayāpi svīyottamāṅgam avajñāyate yataḥ sā muṇḍitaśiraḥsadrśā|

VI anācchāditamastakā yā yoṣit tasyaḥ śiraḥ muṇḍaniyameva kintu yoṣitaḥ keśacchedanaṁ śiromuṇḍanaṁ vā yadi lajjājanakaṁ bhavet tarhi tayā svaśira ācchādyatām|

VII pumān īśvarasya pratimūrttiḥ pratitejaḥsvarūpaśca tasmāt tena śiro nācchādanīyaṁ kintu śimantiṇī puṁsaḥ pratibimbasvarūpā|

VIII yato yoṣataḥ pumān nodapādi kintu puṁso yoṣid udapādi|

IX adhikantu yoṣitaḥ kṛte puṁsaḥ sṛṣṭi rna babhūva kintu puṁsaḥ kṛte yoṣitaḥ sṛṣṭi rbabhūva|

X iti heto rdūtānām ādarād yoṣitā śirasyadhīnatāsūcakam āvaraṇaṁ dharttavyaṁ|

XI tathāpi prabho rvidhinā pumānsaṁ vinā yoṣinna jāyate yoṣitañca vinā pumān na jāyate|

XII yato yathā puṁso yoṣid udapādi tathā yoṣitaḥ pumān jāyate, sarvvavastūni ceśvarād utpadyante|

XIII yuṣmābhirevaitad vivicyatām, anāvṛtayā yoṣitā prārthanāṁ kiṁ sudrśyaṁ bhavet?

XIV puruṣasya dīrghakeśatvaṁ tasya lajjājanakaṁ, kintu yoṣito dīrghakeśatvaṁ tasyā gauravajanakaṁ

XV yata ācchādanāya tasyai keśā dattā iti kiṁ yuṣmābhiḥ svabhāvato na śikṣyate?

XVI atra yadi kaścid vivaditum icchet tarhyasmākam īsvariyasamitīnāñca tādrśī rīti rna vidyate|

XVII yuṣmābhi rna bhadrāya kintu kutsitāya samāgamyate tasmād etāni bhāṣamāṇena mayā yūyaṁ na praśaṁsanīyāḥ|

XVIII prathamataḥ samitau samāgatānām yuṣmākaṁ madhye bhedāḥ santīti vārtā mayā śrūyate tanmadhye kiñcit satyaṁ manyate ca|

XIX yato heto ryuṣmanmadhye ye parikṣitāste yat prakāśyante tadarthaṁ bhedai rbhavitavyameva|

XX ekatra samāgatāi ryuṣmābhiḥ prabhāvaṁ bheḥjyaṁ bhujyata iti nahi;

XXI yato bhojanakāle yuṣmākamekaikena svakīyaṁ bhakṣyaṁ tūrṇaṁ grasyate tasmād eko jano bubhukṣitastiṣṭhati, anyaśca paritṛpto bhavati|

XXII bhojanapānārthaṁ yuṣmākaṁ kiṁ veśmāni na santi? yuṣmābhi rvā kim īśvarasya samitīm tucchikṛtya dīnā lokā avajñāyante? ityanena mayā kiṁ vaktavyaṁ? yūyaṁ kiṁ mayā praśaṁsanīyāḥ? etasmin yūyaṁ na praśaṁsanīyāḥ|

XXIII prabhuto ya upadeśo mayā labdho yuṣmāsu samarpitaśca sa eṣaḥ|

XXIV parakarasamarpaṅkṣapāyāṁ prabhu ryiśuḥ pūpamādāyeśvaraṁ dhanyaṁ vyāhṛtya taṁ bhāṅktvā bhāṣitavān yuṣmābhiretat gṛhyatām bhujyatāñca tad yuṣmatkṛte bhagnaṁ mama śārīraṁ; mama smaraṇārthaṁ yuṣmābhiretat kriyatām|

XXV punaśca bhejanāt param tathaiva kaṁsam ādāya tenoktaṁ kaṁso'yaṁ mama śoṇitena sthāpito nūtananiyamaḥ; yativāraṁ yuśmābhiretat piyate tativāraṁ mama smaraṇārthaṁ piyatām|

XXVI yativāraṁ yuśmābhireṣa pūpo bhujyate bhājanenānena piyate ca tativāraṁ prabhorāgamaṁ yāvat tasya mṛtyuḥ prakāśyate|

XXVII aparāṇca yaḥ kaścid ayogyatvena prabhorimaṁ pūpaṁ aśnāti tasyānena bhājanena pivati ca sa prabhoḥ kāyarudhirayo rdaṇḍadāyī bhaviṣyati|

XXVIII tasmāt mānavenāgra ātmāna parīkṣya paścād eṣa pūpo bhujyatām kaṁsenānena ca piyatām|

XXIX yena cānarhatvena bhujyate piyate ca prabhoḥ kāyam avimṛsatēna taṇḍaprāptaye bhujyate piyate ca|

XXX etatkāraṇād yuśmākaṁ bhūriśo lokā durbbalā rogiṇaśca santi bahavaśca mahānidrām gatāḥ|

XXXI asmābhi ryadyātmavicāro'kāriṣyata tarhi daṇḍo nālapsyata;

XXXII kintu yadāsmākaṁ vicāro bhavati tadā vayaṁ jagato janaiḥ samaṁ yad daṇḍaṁ na labhāmahe tadarthaṁ prabhunā śāstīm bhujmahe|

XXXIII he mama bhrātaraḥ, bhōjanārthaṁ militānām yuśmākaṁ ekentaro'nugrhyatām|

XXXIV yaśca bhuhukṣitaḥ sa svagrhe bhukktām| daṇḍaprāptaye yuśmābhi rna samāgamyatām| etadbhinnaṁ yad ādeṣṭavyaṁ tad yuśmatsamīpāgamanakāle mayādeḥṣyate|

XII

I he bhrātaraḥ, yūyaṁ yad ātmikān dāyān anavagatāstīṣṭhatha tadarthaṁ nābhilaśāmi|

II pūrvvaṁ bhinnajāṭīyā yūyaṁ yadvad vinītastadvad avākprati mānām anugāmina ādhbam iti jānītha|

III iti hetoraḥ yuśmābhyāṁ nivedayāmi, īśvarasyātmanā bhāśamāṇaḥ ko'pi yīśuṁ śapta iti na vyāharati, punaśca pavitreṇātmanā vinītaṁ vinānyaḥ ko'pi yīśuṁ prabhuriti vyāharttuṁ na śaknoti|

IV dāyā bahuvidhāḥ kintveka ātmā

V paricaryāśca bahuvidhāḥ kintvekaḥ prabhuḥ|

VI sādhanāni bahuvidhāni kintu sarvveṣu sarvvasādhaka īśvara ekaḥ|

VII ekaikasmai tasyātmano darśanaṁ parahitārthaṁ diyate|

VIII ekasmai tenātmanā jñānavākyāṁ diyate, anyasmai tenaivātmanādiṣṭaṁ vidyāvākyam,

IX anyasmai tenaivātmanā viśvāsaḥ, anyasmai tenaivātmanā svāsthyadānaśaktiḥ,

X anyasmai duḥśādhyasādhanaśaktiranyasmai ceśvarīyādeśaḥ, anyasmai cātīmānuṣikasyādeśasya vicārasāmarthyam, anyasmai parabhāśābhāṣaṇaśaktiranyasmai ca bhāśārthabhāṣaṇasāmaryāṁ diyate|

XI ekenādvitīyenātmanā yathābhilāṣam ekaikasmai jānyāikaikaṁ dānaṁ vitaratā tāni sarvāni sādhyante|

XII deha ekaḥ sannapi yadvad bahvaṅgayukto bhavati, tasyaikasya vapoṣo 'ṅgānām bahutvena yadvad ekaṁ vapu rbhavati, tadvat khriṣṭaḥ|

XIII yato heto ryihūdibhinnajāṭīyadāśasvatāntrā vayaṁ sarvve majjane-naikenātmanāikadehīkṛtāḥ sarvve caikātmabhukta abhavāma|

XIV ekenāṅgena vapu rna bhavati kintu bahubhiḥ|

XV tatra caraṇam yadi vadet nāham hastastasmāt śarīrasya bhāgo nāsmīti tarhyanena śarīrāt tasya viyogo na bhavati|

XVI śrotram vā yadi vadet nāham nayanam tasmāt śarīrasyāmsō nāsmīti tarhyanena śarīrāt tasya viyogo na bhavati|

XVII kṛtsnam śarīram yadi darśanendriyam bhavet tarhi śravaṇendriyam kutra sthāsyati? tat kṛtsnam yadi vā śravaṇendriyam bhavet tarhi ghraṇendriyam kutra sthāsyati?

XVIII kintvidānim īśvareṇa yathābhilaṣitam tathaivāṅgapratyaṅgānām ekaikam śarīre sthāpitam|

XIX tat kṛtsnam yadyekāṅgarūpi bhavet tarhi śarīre kutra sthāsyati?

XX tasmād aṅgāni bahūni santi śarīram tvekameva|

XXI ataeva tvayā mama prayojanam nāstīti vācam paṇim vaditum nayanam na śaknoti, tathā yuvābhyām mama prayojanam nāstīti mūrddhā caraṇau vaditum na śaknotiḥ;

XXII vastutastu vighrahasya yānyāṅganyasmābhi rdurbalāni budhyante tānyeva saprayojanāni santi|

XXIII yāni ca śarīramadhye vamanāni budhyate tānyasmābhiradhikam śobhyante| yāni ca kuḍṛśyāni tāni sudṛṣyatarāni kriyante

XXIV kintu yāni svayam sudṛśyāni teṣām śobhanam niṣprayojanam|

XXV śarīramadhye yad bhedo na bhavet kintu sarvvānyāṅgāni yad aikyabhāvena sarvveṣām hitam cintayanti tadartham īśvareṇāpradhānam ādaraṇiyam kṛtvā śarīram viracitam|

XXVI tasmād ekasyāṅgasya piḍāyām jātāyām sarvvānyāṅgāni tena saha piḍyante, ekasya samādare jāte ca sarvvāni tena saha samhr̥ṣyanti|

XXVII yūyaṅca khriṣṭasya śarīram, yuṣmākam ekaikaśca tasyaikaikam aṅgam|

XXVIII kecit kecit samitāviśvareṇa prathamataḥ preritā dvitīyata īśvarīyādeśavaktāraṣṭṭīyata upadeṣṭāro niyuktāḥ, tataḥ param kebhyo'pi citrakāryyasādhanasāmarthyam anāmayakaraṇasaktirupakṛtau lokaśāsane vā naipuṇyam nānābhāṣābhāṣaṇasāmarthyam vā tena vyatāri|

XXIX sarvve kim preritāḥ? sarvve kim īśvarīyādeśavaktāraḥ? sarvve kim upadeṣṭāraḥ? sarvve kim citrakāryyasādhakāḥ?

XXX sarvve kim anāmayakaraṇasaktiyuktāḥ? sarvve kim parabhāṣāvādināḥ? sarvve vā kim parabhāṣārthaprakāśakāḥ?

XXXI yūyam śreṣṭhadāyān labdhum yatadhvam| anena yūyam mayā sarvvottamamārgam darśayitavyāḥ|

XIII

I martyasvargīyānām bhāṣā bhāṣamāṇo'ham yadi premahīno bhaveyam tarhi vādakatālasvarūpo ninādakāribherīsvarūpaśca bhavāmi|

II apaṇāca yadyaham īśvarīyādeśādhyāḥ syām sarvvāni guptavākyāni sarvvavidyāṅca jāniyam pūrṇaviśvāṣaḥ san śailān sthānāntarikarttum śaknuyaṅca kintu yadi premahīno bhaveyam tarhyagaṇanīya eva bhavāmi|

III aparām yadyaham annadānena sarvvasvaṁ tyajeyaṁ dāhanāya svaśarīraṁ samarpayeañca kintu yadi premahīno bhaveyaṁ tarhi tatsarvvaṁ madarthaṁ niṣphalaṁ bhavati|

IV prema cirasahiṣṇu hitaiṣi ca, prema nirdveṣam aśaṭhaṁ nirgarvvañca|

V aparām tat kutsitaṁ nācarati, ātmaceṣṭhām na kurute sahasā na krudhyati parāniṣṭhaṁ na cintayati,

VI adharmme na tuṣyati satya eva santuṣyati|

VII tat sarvvaṁ titikṣate sarvvatra viśvasiti sarvvatra bhadraṁ pratikṣate sarvvaṁ saḥate ca|

VIII premno lopaḥ kadāpi na bhaviṣyati, īśvarīyādeśakathanāṁ lopsyate parabhāṣābhāṣaṇāṁ nivarttiṣyate jñānamapi lopaṁ yāsyati|

IX yato'smākaṁ jñānaṁ khaṇḍamātram īśvarīyādeśakathanamapi khaṇḍamātram|

X kintvasmāsu siddhatām gateṣu tāni khaṇḍamātrāni lopaṁ yāsyante|

XI bālyakāle'haṁ bāla ivābhāse bāla ivācintayañca kintu yauvane jāte tatsarvvaṁ bālyācaraṇaṁ parityaktavān|

XII idānīm abhramadhyeṇāspaṣṭhaṁ darśanam asmābhi rlabhyate kintu tadā sāksāt darśanaṁ lapsyate| adhunā mama jñānam alpiṣṭhaṁ kintu tadāhaṁ yathāvagamāyastathāivāvagato bhaviṣyāmi|

XIII idānīm pratyayaḥ pratyāśā prema ca trīṇyetāni tiṣṭhanti teṣāṁ madhye ca prema śreṣṭhaṁ|

XIV

I yūyaṁ premācaraṇe prayatadhvam ātmikān dāyānapi viśeṣata īśvarīyādeśakathanasāmarthyaṁ prāptuṁ ceṣṭadhvaṁ|

II yo janaḥ parabhāṣāṁ bhāṣate sa mānuṣān na sambhāṣate kintvīśvarameva yataḥ kenāpi kimapi na budhyate sa cātmanā nigūḍhavākyāni kathayati;

III kintu yo jana īśvarīyādeśaṁ kathayati sa pareṣāṁ niṣṭhāyai hitopadeśāya sāntvanāyai ca bhāṣate|

IV parabhāṣāvādyātmana eva niṣṭhāṁ janayati kintvīśvarīyādeśavādī samite rniṣṭhāṁ janayati|

V yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ parabhāṣābhāṣaṇam icchāmyahaṁ kintvīśvarīyādeśakathanam adhikamapicchāmi| yataḥ samite rniṣṭhāyai yena svavākyānām artho na kriyate tasmāt parabhāṣāvādita īśvarīyādeśavādī śreyān|

VI he bhrātaraḥ, idānīm mayā yadi yuṣmatsamīpaṁ gamyate tarhiśvarīyadarśanasya jñānasya veśvarīyādeśasya vā śikṣāyā vā vākyāni na bhāṣitvā parabhāṣāṁ bhāṣamāṇena mayā yūyaṁ kimupakāriṣyadhve?

VII aparām vaṁśivallakyādiṣu niṣprāṇiṣu vādyayantreṣu vāditeṣu yadi kkaṇā na viśiṣyante tarhi kim vādyam kim vā gānaṁ bhavati tat kena boddhuṁ śakyate?

VIII aparām raṇatūryā nisvaṇo yadyavyakto bhavet tarhi yuddhāya kaḥ sajjīṣyate?

IX tadvat jihvābhi ryadi sugamyā vāk yuṣmābhi rna gadyeta tarhi yad gadyate tat kena bhotsyate? vastuto yūyaṁ digalāpina iva bhaviṣyatha|

X jagati katiprakāra uktayo vidyante? tāsāmekāpi nirarthikā nahi;

XI kintūkterartho yadi mayā na budhyate tarhyahaṃ vaktrā mleccha iva maṃsyate vaktāpi mayā mleccha iva maṃsyate|

XII tasmād ātmikadāyālipsavo yūyaṃ samite rniṣṭhārthaṃ prāptabahuvarā bhavituṃ yatadhvaṃ,

XIII ataeva parabhāṣāvādī yad arthakaro'pi bhavet tat prārthayatām|

XIV yadyahaṃ parabhāṣayā prarthanām kuryyāṃ tarhi mādiya ātmā prārthayate, kintu mama buddhi rniṣṭhālā tiṣṭhati|

XV ityanena kiṃ karaṇiyaṃ? aham ātmanā prārthayiṣye buddhyāpi prārthayiṣye; aparaṃ ātmanā gāsyāmi buddhyāpi gāsyāmi|

XVI tvaṃ yadātmanā dhanyavādaṃ karoṣi tadā yad vadasi tad yadi śiṣyenevopasthitena janena na budhyate tarhi tava dhanyavādasyānte tathāstviti tena vaktāṃ kathāṃ śakyate?

XVII tvaṃ samyag īśvaraṃ dhanyaṃ vadasīti satyaṃ tathāpi tatra parasya niṣṭhā na bhavati|

XVIII yuṣmākaṃ sarvvebhyo'haṃ parabhāṣābhāṣaṇe samartha'smīti kāraṇād īśvaraṃ dhanyaṃ vadāmi;

XIX tathāpi samitau paropadeśārthaṃ mayā kathitāni pañca vākyāni varam na ca lakṣaṃ parabhāṣiyāni vākyāni|

XX he bhrātaraḥ,yūyaṃ buddhyā bālakāiva mā bhūta parantu duṣṭatayā śiśavaṃ bhūtvā buddhyā siddhā bhavata|

XXI śāstra idaṃ likhitamāste, yathā, ityavocat pareśo'ham ābhāṣiṣya imān janān| bhāṣābhiḥ parakīyaḥi rvaktraisāca paradeśibhiḥ| tathā mayā kṛte'pime na grahiṣyanti madvacāḥ||

XXII ataeva tat parabhāṣābhāṣaṇaṃ aviśāsināḥ prati cihnarūpaṃ bhavati na ca viśvāsinaḥ prati; kintvīśvarīyādeśakathanāṃ nāviśvāsinaḥ prati tad viśvāsinaḥ pratyeva|

XXIII samitibhukteṣu sarveṣu ekasmin sthāne militvā parabhāṣāṃ bhāṣamaṇeṣu yadi jñānakāṅkṣiṇo'viśvāsino vā tatrāgaccheyustarhi yuṣmān unmattān kiṃ na vadiṣyanti?

XXIV kintu sarvveśvarīyādeśaṃ prakāṣayatsu yadyaviśvāsī jñānakāṅkṣi vā kaścit tatrāgacchati tarhi sarvvaireva tasya pāpajñānaṃ parikṣā ca jāyate,

XXV tatastasyāntaḥkaraṇasya guptakalpanāsu vyaktibhūtaṣu so'dhomoḥkaḥ patan īśvaramārādhyā yuṣmanmadhya īśvaro vidyate iti satyaṃ kathāmetāṃ kathayiṣyati|

XXVI he bhrātaraḥ, sammilitānāṃ yuṣmākaṃ ekena gītam anyenopadeśo'nyena parabhāṣānyena aiśvarikadarśanam anyenārthabodhakaṃ vākyāṃ labhyate kimetat? sarvvameva paraniṣṭhārthaṃ yuṣmābhiḥ kriyatām|

XXVII yadi kaścid bhāṣāntaraṃ vivakṣati tarhyekasmin dine dvijanena trijanena vā parabhāṣā kathyatām tadadhikairna kathyatām tairapi paryāyānusārāt kathyatām, ekena ca tadartha bodhyatām|

XXVIII kintvarthābhidhāyakaḥ ko'pi yadi na vidyate tarhi sa samitau vācaṃyamaḥ sthitveśvarīyātmane ca kathāṃ kathayatu|

XXIX aparaṃ dvau trayo veśvarīyādeśavaktaraḥ svaṃ svamādeśaṃ kathayantu tadanye ca taṃ vicārayantu|

XXX kintu tatrāpareṇa kenacit janeneśvarīyādeśe labdhe prathamena kathanāt nivartitavyaṃ|

XXXI sarvve yat śikṣām sāntvanāñca labhante tadarthaṁ yūyaṁ sarvve paryyāyeṣvarīyādeśaṁ kathayitūṁ śaknutha|

XXXII īsvarīyādeśavakṛtṛṇām manāmsi teṣāṁ adhīnāni bhavanti|

XXXIII yata īsvaraḥ kuśāsanajanako nahi suśāsanajanaka eveti pavitalokānām sarvvasamitiṣu prakāśate|

XXXIV aparañca yuṣmākaṁ vanitāḥ samitiṣu tūṣṇimbhūtāstīṣṭhantu yataḥ śāstralikhitena vidhinā tāḥ kathāpracāraṇāt nivāritāstābhi rñighrābhi rbhavitavyaṁ|

XXXV atastā yadi kimapi jijñāsante tarhi geheṣu paṭin pṛcchantu yataḥ samitimadhye yoṣitām kathākathanāṁ nindaniyaṁ|

XXXVI aiśvaraṁ vacaḥ kim yuṣmatto niragamata? kevalaṁ yuṣmān vā tat kim upāgataṁ?

XXXVII yaḥ kaścid ātmānam īsvarīyādeśavaktāram ātmanāviṣṭaṁ vā manyate sa yuṣmān prati mayā yad yat likhyate tatprabhunājñāpitam ityurārī karotu|

XXXVIII kintu yaḥ kaścit ajño bhavati so'jña eva tiṣṭhatu|

XXXIX ataeva he bhrātaraḥ, yūyaṁ īsvarīyādeśakathanasāmarthyāṁ labdhūṁ yatadhvaṁ parabhāṣābhāṣaṇamapi yuṣmābhi rna nivāryatām|

XL sarvvakarmmāṇi ca vidhyanusārataḥ superipāṭyā kriyantām|

XV

I he bhrātaraḥ, yaḥ susaṁvādo mayā yuṣmatsamīpe nivedito yūyañca yaṁ gṛhitavanta āsritavantaśca taṁ puna ryuṣmān vijñāpayāmi|

II yuṣmākaṁ viśvāso yadi vitatho na bhavet tarhi susaṁvādayuktāni mama vākyāni smarataṁ yuṣmākaṁ tena susaṁvādena paritrāṇaṁ jāyate|

III yato'haṁ yad yat jñāpitastadanusārāt yuṣmāsu mukhyāṁ yām śikṣām samārpayaṁ seyaṁ, śāstrānusārāt khriṣṭo'smākaṁ pāpamocanārthaṁ prāṇān tyaktavān,

IV śmaśāne sthāpitaśca tṛṭiyadine śāstrānusārāt punarutthāpitaḥ|

V sa cāgre kaiphai tataḥ paraṁ dvādaśaśiṣyebhyo darśanaṁ dattavān|

VI tataḥ paraṁ pañcaśatādhikasamkhyakebhyo bhrātṛbhyo yugapad darśanaṁ dattavān teṣāṁ kecit mahānidrāṁ gatā bahutarāścādyāpi varttante|

VII tadanantaram yākūbāya tatpāścāt sarvvebhyaḥ preritebhyo darśanaṁ dattavān|

VIII sarvvaśeṣe'kālajātatulyo yo'haṁ, so'hamapi tasya darśanaṁ prāptavān|

IX īsvarasya samitiṁ prati daurātmyācaraṇād ahaṁ preritanāma dhartum ayogyastasmāt preritānām madhye kṣudratamaścāsmi|

X yādṛšo'smi tādṛśa īsvarasyānugraheṇaivāsmi; aparaṁ māṁ prati tasyānugraho niṣphalo nābhavat, anyebhyaḥ sarvvebhyo mayādhikaḥ śramaḥ kṛtaḥ, kintu sa mayā kṛtastannahi matsahakāriṇeśvarasyānugraheṇaiva|

XI ataeva mayā bhavet tai rvā bhavet asmābhistādṛśi vārttā ghoṣyate saiva ca yuṣmābhi rviśvāsena gṛhitā|

XII mṛtyudaśātaḥ khrīṣṭa utthāpita iti vārttā yadi tamadhi ghoṣyate tarhi mṛtalokānām utthiti rñāstīti vāg yuṣmākam madhye kaiścit kutaḥ kathyate?

XIII mṛtānām utthiti ryadi na bhavet tarhi khrīṣṭo'pi notthāpitaḥ

XIV khrīṣṭaśca yadyanutthāpitaḥ syāt tarhyasmākam ghoṣaṇam vi-tathaṃ yuṣmākam viśvāso'pi vitathaḥ|

XV vayañceśvarasya mṛśāsākṣiṇo bhavāmaḥ, yataḥ khrīṣṭa stenot-thāpitaḥ iti sāksyam asmābhiriśvaramadhi dattaṃ kintu mṛtānām utthiti ryadi na bhavet tarhi sa tena notthāpitaḥ|

XVI yato mṛtānām utthiti ryati na bhavet tarhi khrīṣṭo'pyutthāpitaṭvaṃ na gataḥ|

XVII khrīṣṭasya yadyanutthāpitaḥ syāt tarhi yuṣmākam viśvāso vitathaḥ, yūyam adyāpi svapāpeṣu magnāstīṣṭhatha|

XVIII aparaṃ khrīṣṭāśritā ye mānavā mahānidrām gatāste'pi nāśam gatāḥ|

XIX khrīṣṭo yadi kevalamihaloke 'smākam pratyāśābhūmiḥ syāt tarhi sarvvamartyebhyo vayameva durbhāgyāḥ|

XX idānīm khrīṣṭo mṛtyudaśāta utthāpito mahānidrāgatānām madhye prathamaphalasvarūpo jātaśca|

XXI yato yadvat mānuṣadvārā mṛtyuḥ prādurbhūtastadvat mānuṣadvārā mṛtānām punarutthitirapi pradurbhūtā|

XXII ādamā yathā sarvve maraṇādhīnā jātāstathā khrīṣṭena sarvve jīvaiṣyante|

XXIII kintveaikena janena nīje nīje paryāya utthātavyaṃ prathamataḥ prathamajātaphalasvarūpena khrīṣṭena, dvitīyatastasyāgamanasamaye khrīṣṭasya lokaiḥ|

XXIV tataḥ param anto bhaviṣyati tadānīm sa sarvvaṃ śāsanam adhipatitvaṃ parākramañca luptvā svapitarīśvare rājatvaṃ samar-paiṣyati|

XXV yataḥ khrīṣṭasya ripavaḥ sarvve yāvat tena svapādayoradho na nipātaiṣyante tāvat tenaiṃ rājatvaṃ karttavyaṃ|

XXVI tena vijetavyo yaḥ śeṣaripuḥ sa mṛtyureva|

XXVII likhitamāste sarvvāni tasya pādāyo vaśīkṛtāni| kintu sarvvāṇyeva tasya vaśīkṛtānityukte sati sarvvāni yena tasya vaśīkṛtāni sa svayaṃ tasya vaśībhūto na jāta iti vyaktaṃ|

XXVIII sarvveṣu tasya vaśībhūteṣu sarvvāni yena putrasya vaśīkṛtāni svayaṃ putro'pi tasya vaśībhūto bhaviṣyati tata īśvaraḥ sarvveṣu sarvva eva bhaviṣyati|

XXIX aparaṃ paretalokānām vinimayena ye majjyante taiḥ kiṃ lapsyate? yeśāṃ paretalokānām utthitiḥ kenāpi prakāreṇa na bhaviṣyati teśāṃ vinimayena kuto majjanamapi tairāṅgīkriyate?

XXX vayamapi kutaḥ pratidaṇḍam prāṇabhitim aṅgīkurmmahe?

XXXI asmatprabhunā yīśukhrīṣṭena yuṣmatto mama yā ślāghāste tasyāḥ śapathaṃ kṛtvā kathayāmi dine dine'haṃ mṛtyuṃ gacchāmi|

XXXII iphiṣanagare vanyapaśubhiḥ sārddhaṃ yadi laukikabhāvāt mayā yuddhaṃ kṛtaṃ tarhi tena mama ko lābhaḥ? mṛtānām utthiti ryadi na bhavet tarhi, kurmmo bhojanapāne'dya śvastu mṛtyu rbhaviṣyati|

XXXIII ityanena dharmmāt mā bhraṃśadhvaṃ| kusaṃsargeṇa lokānām sadācāro vinaśyati|

XXXV yūyaṁ yathocitaṁ sacaitanyāstiṣṭhata, pāpaṁ mā kurudhvaṁ, yato yuṣmākaṁ madhya īsvariyajiñānahināḥ ke'pi vidyante yuṣmākaṁ trapāyai mayedaṁ gadyate|

XXXVI aparāṁ mṛtalokāḥ katham utthāsyanti? kīdṛṣāṁ vā śārīraṁ labdhvā punareṣyantīti vākyāṁ kaścit prakṣyati|

XXXVII he ajña tvayā yad bijam upyate tad yadi na mriyeta tarhi na jīvaiṣyate|

XXXVIII yayā mūrtyā nirgantavyāṁ sā tvayā noppyate kintu śuṣkaṁ bijameva; tacca godhūmadīnāṁ kimapi bijāṁ bhavitum śaknoti|

XXXIX īsvareṇeva yathābhilāṣāṁ tasmai mūrtyi rdīyate, ekaikasmai bijāya svā svā mūrtyireva dīyate|

XL sarvvāṇi palalāni naikavidhāni santi, manuṣyapaśupakṣimsatyādīnāṁ bhinnarūpāni palalāni santi|

XLI aparāṁ svargīyā mūrtyayaḥ pārthivā mūrtyayaśca vidyante kintu svargīyānāṁ ekarūpaṁ tejaḥ pārthivānāṁca tadanyarūpaṁ tejo'sti|

XLII sūryasya teja ekavidhaṁ candrasya tejastadanyavidhaṁ tārāṇāṁca tejo'nyavidhaṁ, tārāṇāṁ madhye'pi tejasastaratamyāṁ vidyate|

XLIII tatra likhitamāste yathā, 'ādipuruṣa ādam jīvatprāṇī babhūva,' kintvantīma ādam (khrīṣṭo) jīvanadāyaka ātmā babhūva|

XLIV yad upyate tat tucchaṁ yaccotthāsyati tad gauravānvitaṁ; yad upyate tannirbbalaṁ yaccotthāsyati tat śaktiyuktaṁ|

XLV yat śārīram upyate tat prāṇānāṁ sadma, yacca śārīram utthāsyati tad ātmanaḥ sadma| prāṇasadmasvarūpaṁ śārīraṁ vidyate, ātmasadmasvarūpamapi śārīraṁ vidyate|

XLVI tatra likhitamāste yathā, ādipuruṣa ādam jīvatprāṇī babhūva, kintvantīma ādam (khrīṣṭo) jīvanadāyaka ātmā babhūva|

XLVII ātmasadma na prathamāṁ kintu prāṇasadmaiva tatpaścād ātmasadma|

XLVIII ādyaḥ puruṣe mṛda utpannatvāt mṛṇmayo dvitīyaśca puruṣaḥ svargād āgataḥ prabhuh|

XLIX mṛṇmayo yādṛśa āsīt mṛṇmayāḥ sarvve tādṛśā bhavanti svargīyaśca yādṛśo'sti svargīyāḥ sarvve tādṛśā bhavanti|

L mṛṇmayasya rūpaṁ yadvad asmābhi rdhāritaṁ tadvat svargīyasya rūpamapi dhārayīṣyate|

L he bhrātarāḥ, yuṣmān prati vyāharāmi, īsvarasya rājye raktamāmsayoradhikāro bhavitum na śaknoti, akṣayatve ca kṣayasyādhikāro na bhaviṣyati|

LI paśyatāhaṁ yuṣmabhyaṁ nigūdhāṁ kathāṁ nivedayāmi|

LII sarvvairasmābhi rmahānidrā na gamīṣyate kintvantīmadine tūryyāṁ vāditāyāṁ ekasmin vipale nimiṣaikamadhya sarvvai rūpāntaraṁ gamīṣyate, yatastūri vādiṣyate, mṛtalokāścākṣayībhūtā utthāsyanti vayaṁca rūpāntaraṁ gamīṣyāmaḥ|

LIII yataḥ kṣayaṇīyenaitena śārīreṇākṣayatvaṁ parihitavyāṁ, maraṇādhīnenaitena dehena cāmaratvaṁ parihitavyāṁ|

LIV etasmin kṣayaṇīye śārīre 'kṣayatvaṁ gate, etasman maraṇādhīne dehe cāmaratvaṁ gate śāstre likhitaṁ vacanamidaṁ setsyati, yathā, jayena grasyate mṛtyuḥ|

LIV mṛtyo te kaṅṭakaṁ kutra paraloka jayaḥ kka te||

LVI mṛtyoḥ kaṅṭakaṁ pāpameva pāpasya ca balaṁ vyavasthā|

LVI Ísvaraśca dhanyo bhavatu yataḥ so'smākaṁ prabhunā
yīśukhrīṣṭenāsmān jayayuktān vidhāpayati|

LVIII ato he mama priyabhṛataraḥ; yūyaṁ susthirā niścalāśca bhavata
prabhoḥ sevāyaṁ yuṣmākaṁ pariśramo niṣphalo na bhaviṣyati jñātvā
prabhoḥ kārye sadā tatparā bhavata |

XVI

I pavitralokānāṁ kṛte yo'rthasaṁgrahastamadhi gālāṭiyadeśasya
samājā mayā yad ādiṣṭāstad yuṣmābhirapi kriyatām|

II mamāgamanakāle yad arthasaṁgraho na bhavet tannimittaṁ
yuṣmākamekaikena svasampadānusārāt sañcayaṁ kṛtvā saptāhasya
prathamadivase svasamīpe kiñcit niḥśipyatām|

III tato mamāgamanasamaye yūyaṁ yāneva viśvāsyā iti vediṣyatha
tebhyo'haṁ patrāṇi dattvā yuṣmākaṁ taddānasya yirūśālamaṁ
nayanārthaṁ tān preṣayiṣyāmi|

IV kintu yadi tatra mamāpi gamanam ucitaṁ bhavet tarhi te mayā saha
yāsyanti|

V sāmpratāṁ mākidaniyādeśamahaṁ paryyātāmi taṁ paryyāṭya
yuṣmatsamīpam āgamiṣyāmi|

VI anantaraṁ kiṁ jānāmi yuṣmatsannidhim avasthāsyē śitakālamapi
yāpayiṣyāmi ca paścāt mama yat sthānaṁ gantavyaṁ tatraiva
yuṣmābhirahaṁ prerayitavyaḥ|

VII yato'haṁ yātrākāle kṣaṇamātraṁ yuṣmān draṣṭuṁ necchāmi kintu
prabhu ryadyanu jāniyāt tarhi kiñcid dīrghakālaṁ yuṣmatsamīpe pravastu-
tum icchāmi|

VIII tathāpi nistārotsavāt paraṁ pañcāśattamadinaṁ yāvad
iphiṣapuryyāṁ sthāsyāmi|

IX yasmād atra kāryasādhanārthaṁ mamāntike bṛhad dvāraṁ muk-
taṁ bahavo vipakṣā api vidyante|

X timathi ryadi yuṣmākaṁ samīpam āgacchet tarhi yena nirbhayaṁ
yuṣmanmadhye vartteta tatra yuṣmābhi rmano nidhīyatām yasmād ahaṁ
yādṛk so'pi tādṛk prabhoḥ karmmaṇe yatate |

XI ko'pi taṁ pratyānādaraṁ na karotu kintu sa mamāntikaṁ
yad āgantūṁ śaknuyāt tadarthaṁ yuṣmābhiḥ sakuśalaṁ preṣyatām|
bhrātṛbhiḥ sārddhamahaṁ taṁ pratīkṣe|

XII āpalluṁ bhrātaramadhyahaṁ nivedayāmi bhrātṛbhiḥ sākaṁ
so'pi yad yuṣmākaṁ samīpaṁ vrajet tadarthaṁ mayā sa punaḥ
punaryācītaḥ kintvidānīm gamanaṁ sarvvathā tasmai nārocata,
ītaḥparaṁ susamayaṁ prāpya sa gamiṣyati|

XIII yūyaṁ jāgrta viśvāse susthirā bhavata pauraṣaṁ prakāśayata
balavanto bhavata |

XIV yuṣmābhiḥ sarvvāṇi karmmaṇi premnā niṣpādyantām|

XV he bhrātaraḥ, ahaṁ yuṣmān idam abhiyāce stiphānasya pari-
janā ākhāyādeśasya prathamajātaphalasvarūpāḥ, pavitralokānāṁ pari-
caryāyā ca ta ātmano nyavedayan iti yuṣmābhi rjñāyate|

XVI ato yūyamapi tādṛśalokānāṁ asmatsahāyānāṁ śramakāriṇāṅca
sarvveṣāṁ vaśyā bhavata |

XVII stiphānaḥ pharttūnāta ākhāyikaśca yad atrāgaman tenāham
ānandāmi yato yuṣmābhiryat nyūnitaṁ tat taiḥ sampūritaṁ|

^{XVIII} tai ryuṣmākaṁ mama ca manāmsyāpyāyitāni| tasmāt tādrśā lokā
yuṣmābhiḥ sammantavyāḥ|

^{XIX} yuṣmabhyam āśiyādeśasthasamājānām namaskṛtiṁ
ākkilaprikillayostanmaṇḍapasthasamiteśca bahunamaskṛtiṁ
prajānīta|

^{XX} sarvve bhrātaro yuṣmān namaskurvante| yūyaṁ pavitracumbā-
nena mitho namata|

^{XXI} paulo'haṁ svakaralikhitaṁ namaskṛtiṁ yuṣmān vedaye|

^{XXII} yadi kaścīd yīśukhrīṣṭe na priyate tarhi sa śāpagraṣto bhavet
prabhurāyāti|

^{XXIII} asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasyānugraho yuṣmān prati bhūyāt|

^{XXIV} khriṣṭaṁ yīśum āśritān yuṣmān prati mama prema tiṣṭhatu| iti |

2 karinthinaḥ patraṁ

I īśvarasyecchayā yīśukhrīṣṭasya preritaḥ paulasti-mathirbhrātā ca dvāvetau karinthanagarasthāyai īśvarīyasamītaya ākhāyādeśasthebhyaḥ sarvvebhyaḥ pavitralokebhyaśca patraṁ likhataḥ|

II asmākaṁ tātasyeśvarasya prabhoryīśukhrīṣṭasya cānugrahaḥ śāntiśca yuṣṁāsu varttatām|

III kṛpāluḥ pitā sarvvasāntvanākārīśvaraśca yo'smatprabhoryīśukhrīṣṭasya tāta īśvaraḥ sa dhanyo bhavatu|

IV yato vayan īśvarāt sāntvanām prāpya tayā sāntvanayā yat sarv-vaividhakliṣṭān lokān sāntvayituṁ śaknuyāma tadarthaṁ so'smākaṁ sarvvakleśasamaye'smān sāntvayati|

V yataḥ khriṣṭasya kleśā yadvad bāhulyenāsmāsu varttante tadvad vayan khriṣṭena bahusāntvanāḍhyā api bhavāmaḥ|

VI vayan yadi kliṣyāmahe tarhi yuṣmākaṁ sāntvanāparitrāṇayoḥ kṛte kliṣyāmahe yato'smābhi ryādrśāni duḥkhāni sahyante yuṣmākaṁ tādrśaduḥkhānām sahanena tau sādhaiṣyete ityasmīn yuṣmānadhī mama dr̥ḍhā pratyāśā bhavati|

VII yadi vā vayan sāntvanām labhāmahe tarhi yuṣmākaṁ sāntvanāparitrāṇayoḥ kṛte tāmapī labhāmahe| yato yūyam yādr̥ḍḥ duḥkhānām bhāgino'bhavata tādr̥k sāntvanāyā api bhāgino bhaviṣyatheti vayan jānīmaḥ|

VIII he bhrātaraḥ, āśiyādeśe yaḥ kleśo'smān ākrāmyat taṁ yūyam yad anavagatāstiṣṭhata tanmayā bhadrām na manyate| tenātīśaktikleśena vayamatīva piḍitāstasmāt jīvanarakṣaṇe nirupāyā jātaśca,

IX ato vayan sveṣu na vīsvasya mṛtalokānām utthāpayitārīśvare yad vīśvāsaṁ kurmmastadarthaṁ asmābhiḥ prāṇadaṇḍo bhoktavya itī sva-manasi niścītaṁ|

X etādr̥śabhayaṅkarāt mṛtyo ryo 'smān atrāyatedānīmapi trāyate sa itaḥ paramapyasmān trāsyate 'smākaṁ etādr̥śī pratyāśā vidyate|

XI etadarthamasmatkṛte prārthanayā vayan yuṣmābhirupakarttavyāstathā kṛte bahubhi ryācīto yo'nugraho'smāsu varttiṣyate tat̥kṛte babuhirīśvarasya dhanyavādo'pī kāriṣyate|

XII aparāṇca saṁsāramadhye viśeṣato yuṣmanmadhye vayan sāmsārikyā dhiyā nahi kintvīśvarasyānugraheṇākuṭīlatām īśvarīyasāralyaṅcācaritavanto'trāsmākaṁ mano yat pramāṇaṁ dadāti tena vayan ślāghāmahe|

XIII yuṣmābhi ryad yat paṭhyate grhyate ca tadanyat kimapi yuṣmābhyam asmābhi rna likhyate taccāntaṁ yāvad yuṣmābhi gṛahīṣyata ityasmākaṁ āśā|

XIV yūyamitāḥ pūrvvamapyasmān amśato gṛhītavantaḥ, yataḥ prabho ryīśukhrīṣṭasya dīne yadvad yuṣmāsvasmākaṁ ślāghā tadvad asmāsu yuṣmākamapi ślāghā bhaviṣyati|

XV aparāṁ yūyam yad dvitīyam varam labhadhve tadarthamitaḥ pūrvvam tayā pratyāśayā yuṣmātsamīpaṁ gamiṣyāmi

XVI yuŝmaddeŝena mākidanīyādeŝam vrajitvā punastasmāt mākidanīyādeŝāt yuŝmatsamīpam etya yuŝmābhi riyihūdādeŝam preŝayiŝye ceti mama vāñchāsīt|

XVII etādṛśī mantraṇā mayā kiṁ cāñcalyena kṛtā? yad yad aham mantraye tat kiṁ viŝayilokāiva mantrayāṇa ādau svīkṛtya paścād asvīkurvve?

XVIII yuŝmān prati mayā kathitāni vākyaṅyagre svīkṛtāni ŝeŝe'svīkṛtāni nābhavan eteneŝvarasya viŝvastatā prakāŝate|

XIX mayā silvānena timathinā ceŝvarasya putro yo yīŝukhrīŝto yuŝmanmadhye ghoŝitaḥ sa tena svīkṛtaḥ punarasvīkṛtaŝca tannahi kintu sa tasya svīkārasvarūpaveva|

XX īŝvarasya mahimā yad asmābhiḥ prakāŝeta tadartham īŝvareṇa yad yat pratijñātaṁ tatsarvvam khriŝṭeṇa svīkṛtaṁ satyībhūtañca|

XXI yuŝmān asmāmŝcābhiŝicya yaḥ khriŝṭe ŝthāsnūn karoti sa īŝvara eva|

XXII sa cāsmān mudrāñkitān akārŝit satyāñkārasya paṇakharūpam ātmānaṁ asmākam antaḥkaraṇeŝu nīrakŝipacca|

XXIII aparaṁ yuŝmāsu karuṇāṁ kurvvan aham etāvatkālam yāvat karinthanagaraṁ na gatavān iti satyametasmin īŝvaraṁ sākŝiṇaṁ kṛtvā mayā svaprāñānāṁ ŝapathaḥ kriyate|

XXIV vayaṁ yuŝmākaṁ viŝvāsasya niyantāro na bhavāmaḥ kintu yuŝmākam ānandasya sahāyā bhavāmaḥ, yasmād viŝvāse yuŝmākaṁ ŝthiti rbhavati|

II

I aparañcāham punaḥ ŝokāya yuŝmatsannidhiṁ na gamiŝyāmiti manasi niracaiŝam|

II yasmād aham yadi yuŝmān ŝokayuktān karomi tarhi mayā yaḥ ŝokayuktikṛtastaṁ vinā kenāpareṇāham harŝayiŝye?

III mama yo harŝaḥ sa yuŝmākaṁ sarvveŝam harŝa eveti niŝcitam mayābodhi; ataveva yairaham harŝayitavyastai rmadupasthitisamayeva mama ŝoko na jāyeta tadarthameva yuŝmābhyam etādṛŝam patraṁ mayā likhitam|

IV vastutastu bahukleŝasya manaḥpīdāyāŝca samaye'ham bahvaŝrupātena patramekaṁ likhitavān yuŝmākaṁ ŝokārthaṁ tannahi kintu yuŝmāsu madīyapremabāhulyasya jñāpanārthaṁ|

V yenāham ŝokayuktikṛtastena kevalamaḥam ŝokayuktikṛtastannahi kintvañŝato yūyaṁ sarvve'pi yato'hamatra kasmiñŝcid doŝamāropayituṁ necchāmi|

VI bahūnāṁ yat tarjanaṁ tena janenālabhi tat tadarthaṁ pracuraṁ|

VII ataḥ sa duḥkhaŝāgare yanna nimajjati tadarthaṁ yuŝmābhiḥ sa kŝantavyaḥ sāntvayitavyaŝca|

VIII iti hetoḥ prarthaye'ham yuŝmābhistasmin dayā kriyatām|

IX yūyaṁ sarvvakarmmaṇi mamādeŝam gṛhītha na veti parīkŝitum aham yuŝmān prati likhitavān|

X yasya yo doŝo yuŝmābhiḥ kŝamyate tasya sa doŝo mayāpi kŝamyate yaŝca doŝo mayā kŝamyate sa yuŝmākaṁ kṛte khriŝṭasya sākŝāt kŝamyate|

XI śayatānaḥ kalpanāsmābhiraññātā nahi, ato vayan̄ yat tena na vañcyāmahe tadartham asmābhiḥ sāvadhānai rbhavitavyam|

XII aparañca khrīṣṭasya susaṁvādagoṣaṇārthaṁ mayi troyānagaramāgate prabhoh̄ karmmaṇe ca madarthaṁ dvāre mukte

XIII satyapi svabhṛatustītasyāvīdyamānatvāt madiyātmanaḥ kāpi śānti rna babhūva, tasmād ahaṁ tān visarjjanam̄ yācitvā mākidaniyādeśam̄ gantuṁ prasthānam akaravam̄|

XIV ya īśvaraḥ sarvvadā khrīṣṭenāsmān̄ jayinaḥ karoti sarvvatra cāsmābhīstadiyajñānasya gandham̄ prakāśayati sa dhanyaḥ|

XV yasmād ye trāṇam̄ lapsyante ye ca vināśam̄ gamiṣyanti tān prati vayan̄ īśvareṇa khrīṣṭasya saugandhyam̄ bhavāmaḥ|

XVI vayan̄ ekeṣām̄ mṛtyave mṛtyugandhā apareśāñca jīvanāya jīvanagandhā bhavāmaḥ, kintvetādr̄śakarmmasādhane kaḥ samartha'oti?

XVII anye bahavo lokā yadvad īśvarasya vākyaṁ mṛṣāsīkṣayā miśrayanti vayan̄ tadvat tanna miśrayantaḥ saralabhāvenēśvarasya sākṣād īśvarasyādeśāt khrīṣṭena kathām̄ bhāṣāmahe|

III

I vayan̄ kim ātmapraśaṁsanaṁ punarārabhāmahe? yuṣmān̄ prati yuṣmatto vā pareṣām̄ keṣāñcid ivāsmākamapi kim̄ praśaṁsāpatreṣu prayojanam̄ āste?

II yūyamevāsmākaṁ praśaṁsāpatraṁ taccāsmākam̄ antaḥkaraṇeṣu likhitaṁ sarvvamānavaiśca jñeyaṁ paṭhaniyāñca|

III yato 'smābhiḥ sevitaṁ khrīṣṭasya patraṁ yūyapeva, tacca na masyā kintvamarasyeśvarasyātmanā likhitaṁ paśāṇapatreṣu tannahi kintu kravyamayeṣu hr̄tpatreṣu likhitam̄iti suspaṣṭam̄|

IV khrīṣṭeneśvaraṁ pratyasmākam̄ idr̄śo dṛḍhaviśvāso vidyate;

V vayan̄ nijaguṇena kimapi kalpayitum̄ samarthaḥ iti nahi kintviśvarādasmākaṁ sāmartyam̄ jāyate|

VI tena vayan̄ nūtananiyamasyārthato 'kṣarasam̄sthānasya tan-nahi kintvātmana eva sevanasāmartyam̄ prāptāḥ| akṣarasam̄sthānam̄ mṛtyujanakaṁ kintvātmā jīvanadāyakaḥ|

VII akṣarai rvilikhitapāṣānarūpiṇi yā mṛtyoh̄ sevā sā yadidr̄k tejasvinī jātā yattasyācirasthāyinastejasaḥ kāraṇāt mūsaso mukham̄ isrāyeliyalokaiḥ saṁdraṣṭum̄ nāśakyata,

VIII tarhyātmanaḥ sevā kim̄ tato'pi bahutejasvinī na bhavet?

IX daṇḍajanikā sevā yadi tejoyuktā bhavet tarhi puṇyajanikā sevā tato'dhikaṁ bahutejoyuktā bhaviṣyati|

X ubhayostulanāyām̄ kṛtāyām̄ ekasyāstejo dvitīyāyāḥ prakharatareṇa tejasā hīnatejo bhavati|

XI yasmād yat lopaṇiyam̄ tad yadi tejoyuktaṁ bhavet tarhi yat cirasthāyi tad bahutaratejoyuktameva bhaviṣyati|

XII idr̄śīm̄ pratyāśām̄ labdhvā vayan̄ mahatīm̄ pragalbhatām̄ prakāśayāmaḥ|

XIII isrāyeliyalokā yat tasya lopaṇiyasya tejasaḥ śeṣam̄ na vilokayeyus-tadartham̄ mūsā yādr̄g āvaraṇena svamukham̄ ācchādayat vayan̄ tādr̄k na kurmmaḥ|

XIV teṣām manāmsi kaṭhinibhūtāni yatasteṣām paṭhanasamaye sa purātano niyamastenāvaraṇenādyāpi pracchannastiṣṭhati|

XV tacca na dūrībhavati yataḥ khrīṣṭenaiva tat lupyate| mūsasaḥ śāstrasya pāṭhasamaye'dyāpi teṣām manāmsi tenāvaraṇena pracchādyante|

XVI kintu prabhuṃ prati manasi parāvṛtte tad āvaraṇaṃ dūrīkāriṣyate|

XVII yaḥ prabhuḥ sa eva sa ātmā yatra ca prabhorātmā tatraiva muktiḥ|

XVIII vayañca sarvve'nacchāditenāsyena prabhostejasah pratibimbaṃ gṛhlanta ātmasvarūpeṇa prabhunā rūpāntarīkṛtā varddhamānatejoyuktāṃ tāmeva pratimūrttiṃ prāpnumaḥ|

IV

I aparaiṅca vayaṃ karuṇābhājo bhūtvā yad etat paricārakapadam alabhāmaḥi nātra klāmyāmaḥ,

II kintu trapāyuktāni pracchannakarmmāṇi vihāya kuṭilatācaraṇamakurvanta īsvariyavākyaṃ mithyāvākyaairamiśrayantaḥ satyadharmmasya prakāśaneneśvarasya sāksāt sarvvaṃmānavānāṃ saṃvedagocare svān praśaṃsanīyān darśayāmaḥ|

III asmābhi rghoṣitaḥ susaṃvādo yadi pracchannaḥ; syāt tarhi ye vinaṃkṣyanti teṣāmeva dṛṣṭitaḥ sa pracchannaḥ;

IV yata īsvarasya pratimūrtti ryaḥ khrīṣṭastasya tejasah susaṃvādasya prabhā yat tān na dīpayet tadartham iha lokasya devo'viśvāsināṃ jñānanāyanam andhikṛtavān etasyodāharaṇaṃ te bhavanti|

V vayaṃ svān ghoṣayāma iti nahi kintu khrīṣṭaṃ yīsuṃ prabhumevāsmāṃśca yīsoḥ kṛte yuṣmākaṃ paricārakān ghoṣayāmaḥ|

VI ya īvaro madhyetimirāṃ prabhāṃ dīpanāyādīśat sa yīskhrīṣṭasyāśya īsvariyatejaso jñānaprabhāyā udayārtham asmākam antaḥkaraṇeṣu dīpitavān|

VII aparaṃ tad dhanam asmābhi rmṛṇmāyeṣu bhājaneṣu dhāryate yataḥ sādbhuta śakti rñasmākaṃ kintviśvarasyaiveti jñātavyaṃ|

VIII vayaṃ pade pade piḍyāmahe kintu nāvasīdāmaḥ, vayaṃ vyākulāḥ santo'pi nirupāyā na bhavāmaḥ;

IX vayaṃ pradravyamānā api na klāmyāmaḥ, nipātītā api na vinaśyāmaḥ|

X asmākāṃ śarīre khrīṣṭasya jīvanaṃ yat prakāśeta tadarthaṃ tasmin śarīre yīso rmarāṇamapi dhārayāmaḥ|

XI yīso rjīvanaṃ yad asmākāṃ marttyadehe prakāśeta tadarthaṃ jīvanto vayaṃ yīsoḥ kṛte nityaṃ mṛtyau samarpyāmahe|

XII itthaṃ vayaṃ mṛtyākrāntā yūyañca jīvanākrāntaḥ|

XIII viśvāsakāraṇādeva samabhāṣi mayā vacaḥ| iti yathā śāstre likhitaṃ tathaiṅvāsmābhirapi viśvāsajanakam ātmānaṃ prāpya viśvāsaḥ kriyate tasmācca vacāṃsi bhāṣyante|

XIV prabhu ryīsu ryenotthāpitaḥ sa yīsunāsmānapyutthāpayiṣyati yuṣmābhiḥ sārddhaṃ svasamīpa upasthāpayiṣyati ca, vayam etat jānīmaḥ|

XV ataeva yuṣmākaṃ hitāya sarvvameva bhavati tasmād bahūnāṃ pracurānuḥgṛahaprāpte rbahulokānāṃ dhanyavādeneśvarasya mahimā samyak prakāśiṣyate|

XVI tato heto rvayaṁ na klāmyāmaḥ kintu bāhyapuruṣo yadyapi kṣīyate tathāpyāntarikaḥ puruṣo dine dine nūtanāyate|

XVII kṣaṇamātrasthāyi yadetat laghiṣṭhaṁ duḥkhaṁ tad atibāhulyenāsmākam anantakālasthāyi gariṣṭhasukhaṁ sādhayati,

XVIII yato vayaṁ pratyakṣān viṣayān anuddiśyāpratyakṣān uddiśāmaḥ| yato hetoḥ pratyakṣaviṣayāḥ kṣaṇamātrasthāyinaḥ kintvapratyakṣā anantakālasthāyinaḥ|

V

I aparam asmākam etasmin pārthive dūṣyarūpe veśmani jīrṇe satīśvareṇa nirmmitam akarakṛtam asmākam anantakālasthāyi veśmaikaṁ svarge vidyata iti vayaṁ jānīmaḥ|

II yato hetoretasmin veśmani tiṣṭhanto vayaṁ taṁ svargīyaṁ vāsaṁ paridhātum ākāṅkṣyamāṇā niḥśvasāmaḥ|

III tathāpīdānīmapi vayaṁ tena na nagnāḥ kintu parihitavasanā manyāmahe|

IV etasmin dūṣye tiṣṭhanato vayaṁ kliśyamāṇā niḥśvasāmaḥ, yato vayaṁ vāsaṁ tyaktum icchāmastannahi kintu taṁ dvitīyaṁ vāsaṁ paridhātum icchāmaḥ, yatastathā kṛte jīvanena martyaṁ grasiṣyate|

V etadārthaṁ vayaṁ yena sṛṣṭāḥ sa īśvara eva sa cāsmabhyaṁ satyaṅkārasya paṇasvarūpam ātmānaṁ dattavān|

VI ataeva vayaṁ sarvavadotsukā bhavāmaḥ kiṅca śarīre yāvad asmābhi rnyuṣyate tāvat prabhuto dūre proṣyata iti jānīmaḥ,

VII yato vayaṁ dṛṣṭimārgē na carāmaḥ kintu viśvāsamārgē|

VIII aparāṅca śarīrād dūre pravastuṁ prabhoḥ sannidhau nivas-tuṅcākāṅkṣyamāṇā utsukā bhavāmaḥ|

IX tasmādeva kāraṇād vayaṁ tasya sannidhau nivasantastasmād dūre pravasanto vā tasmai rocituṁ yatāmahe|

X yasmāt śarīravasthāyām ekaikena kṛtānām karm-maṇām śubhāśubhaphalaprāptaye sarvvaismābhiḥ khriṣṭasya vicārāsanasammukha upasthātavyaṁ|

XI ataeva prabho rbhayānakatvaṁ vijñāya vayaṁ manujān anunayāmaḥ kiṅceśvarasya gocare saprakāśā bhavāmaḥ, yuṣmākaṁ saṁvedagocare'pi saprakāśā bhavāma ityāśaṁsāmahe|

XII anena vayaṁ yuṣmākaṁ sannidhau punaḥ svān praśaṁsāma iti nahi kintu ye mano vinā mukhaiḥ ślāghante tebhyaḥ pratyut-taradānāya yūyaṁ yathāsmābhiḥ ślāghitum śaknutha tādrṣam upāyaṁ yuṣmabhyaṁ vitarāmaḥ|

XIII yadi vayaṁ hatajñānā bhavāmastarhi tad īśvarārthakaṁ yadi ca sajnānā bhavāmastarhi tad yuṣmadarthakaṁ|

XIV vayaṁ khriṣṭasya premnā samākṣyāmahe yataḥ sarvveśāṁ vini-mayena yadyeko jāno'mriyata tarhi te sarvve mṛtā ityāsmābhi rbudhyate|

XV aparāṅca ye jīvanti te yat svārthaṁ na jīvanti kintu teṣāṁ kṛte yo jāno mṛtaḥ punarutthāpitaśca tamuddiśya yat jīvanti tadarthameva sa sarvveśāṁ kṛte mṛtavān|

XVI ato hetoritaḥ paraṁ ko'pyasmābhi rjātito na pratijñātavyaḥ|yadyapi pūrvvaṁ khriṣṭo jātito'smābhiḥ pratijñātastathāpīdānīm jātitaḥ puna rna pratijñāyate|

XVII kenacit khrīṣṭa āsrite nūtanā sṛṣṭi rbhavati purātanāni lupyante paśya nikhilāni navīnāni bhavanti|

XVIII sarvvañcāitad īśvarasya karmma yato yīśukhrīṣṭena sa evāsmān svena sārddham saṁhitavān sandhānasambandhiyām paricaryyām asmāsu samarpitavāmsca|

XIX yataḥ īśvaraḥ khrīṣṭam adhiṣṭhāya jagato janānām āgāmsi teṣām ṛnamiva na gaṇayan svena sārddham tān saṁhitavān sandhivārttām asmāsu samarpitavāmsca|

XX ato vayaṁ khrīṣṭasya vinimayena dautyaṁ karmma sampādayāmahe, īśvaraścāsmābhi ryaṣmān yāyācyate tataḥ khrīṣṭasya vinimayena vayaṁ yuṣmān prārthayāmahe yūyamiśvareṇa sandhatta|

XI yato vayaṁ tena yad īśvariyaṣṭyaṁ bhavāmastadārtham pāpena saha yasya jñāteyaṁ nāsīt sa eva tenāsmākaṁ vinimayena pāpaḥ kṛtaḥ|

VI

I tasya sahāyā vayaṁ yuṣmān prārthayāmahe, īśvarasyānugraho yuṣmābhi rvṛthā na grhyatām|

II tenoktametat, saṁśroṣyāmi śubhe kāle tvadiyām prārthanām ahaṁ| upakāraṁ kariṣyāmi paritrānadine tava| paśyatāyaṁ śubhakālah paśyatedaṁ trānadinaṁ|

III asmākaṁ paricaryyā yanniṣkalaṅkā bhavet tadartham vayaṁ kutrāpi vighnaṁ na janayāmaḥ,

IV kintu pracurasahiṣṇutā kleśo dainyaṁ vipat tāḍanā kārābandhanam nivāsahīnatvaṁ pariśramo jāgaraṇam upavasanam

V nirmmalatvaṁ jñānaṁ mṛduśīlatā hitaiṣitā

VI pavitra ātmā niṣkapaṭam prema satyālāpa īśvariyaśakti

VII rdakṣiṇavāmābhyām karābhyām dharmmāstradhāraṇam

VIII mānāpamāṇayorakhyātisukhyātyo rbhāgitvam etaiḥ sarvvairīśvarasya praśaṁsyān paricārakān svān prakāśayāmaḥ|

IX bhramakasamā vayaṁ satyavādino bhavāmaḥ, aparicitasamā vayaṁ suparicitā bhavāmaḥ, mṛtakalpā vayaṁ jivāmaḥ, daṇḍyamānā vayaṁ na hanyāmahe,

X śokayuktāśca vayaṁ sadānandāmaḥ, daridrā vayaṁ bahūn dhaninaḥ kurmmaḥ, akiñcanāśca vayaṁ sarvvaṁ dhārayāmaḥ|

XI he karinthinaḥ, yuṣmākaṁ prati mamāsyāṁ muktaṁ mamāntaḥkaraṇāñca vikasitām|

XII yūyaṁ mamāntare na saṅkocitāḥ kiñca yūyameva saṅkocitacittāḥ|

XIII kintu mahyaṁ nyāyaphaladānārtham yuṣmābhirapi vikasitai rbhavitavyam ityahaṁ nijabālakāniva yuṣmān vadāmi|

XIV aparam apratyayibhiḥ sārddham yūyam ekayuge baddhā mā bhūta, yasmād dharmmādharmmayoḥ kaḥ sambandho'sti? timireṇa sārddham prabhāyā vā kā tulanāsti?

XV biliyāladevena sākaṁ khrīṣṭasya vā kā sandhiḥ? aviśvāsinā sārddham vā viśvāsilokasyāmśaḥ kaḥ?

XVI īśvarasya mandireṇa saha vā devapratimānām kā tulanā? amaraśyeśvarasya mandiraṁ yūyameva| īśvareṇa taduktaṁ yathā, teṣām madhye'haṁ svāvāsaṁ nidhāsyāmi teṣām madhye ca yātāyātām kurvvan teṣām īśvaro bhaviṣyāmi te ca mallokaḥ bhaviṣyanti|

XVII ato hetoḥ parameśvaraḥ kathayati yūyaṁ teṣāṁ madhyād bahirbhūya pṛthag bhavata, kimapyamedhyaṁ na spṛṣata; tenāhaṁ yuṣmān grahiṣyāmi,

XVIII yuṣmākaṁ pitā bhaviṣyāmi ca, yūyañca mama kanyāputrā bhaviṣyatheti sarvvaśaktimatā parameśvareṇoktaṁ|

VII

I ataeva he priyatamāḥ, etādṛṣiḥ pratijñāḥ prāptairasmābhiḥ śarīratmanoḥ sarvvamālinyam apamṛjyeśvarasya bhaktyā pavitrācāraḥ sādhyatāṁ|

II yūyam asmān gṛhṛta| asmābhiḥ kasyāpyanyāyo na kṛtaḥ ko'pi na vañcitaḥ|

III yuṣmān doṣiṇaḥ karttamahaṁ vākyametaḍ vadāmiti nahi yuṣmābhiḥ saha jīvanāya maraṇāya vā vayaṁ yuṣmān svāntaḥkaraṇai rdhārayāma iti pūrvvaṁ mayoktaṁ|

IV yuṣmān prati mama mahetsāho jāyate yuṣmān adhyahaṁ bahu ślāghe ca tena sarvvakleśasamaye'haṁ sāntvanayā pūrṇo harṣeṇa pra-phullitaśca bhavāmi|

V asmāsu mākidaniyādeśam āgateśvasmākaṁ śarīrasya kācidapi śānti rñābhavat kintu sarvvato bahi rvirodhenāntaśca bhītyā vayam apīdyāmahi|

VI kintu namrāṇāṁ sāntvayitā ya īśvaraḥ sa tītasyāgamanenāsmān asāntvayat|

VII kevalaṁ tasyāgamanena tannaḥi kintu yuṣmatto jātayā tasya sāntvanayāpi, yato'smāsu yuṣmākaṁ hārddavilāpāsaktatveśvasmākaṁ samīpe varṇiteṣu mama mahānando jātaḥ|

VIII ahaṁ patreṇa yuṣmān śokayuktān kṛtavān ityasmād anvatapye kintvadhunā nānutapye| tena patreṇa yūyaṁ kṣaṇamātraṁ śokayuktībhūtā iti mayā dṛṣyate|

IX ityasmin yuṣmākaṁ śokenāhaṁ hr̥ṣyāmi tannaḥi kintu manaḥparivarttanāya yuṣmākaṁ śoko'bhavad ityanena hr̥ṣyāmi yato'smatto yuṣmākaṁ kāpi hāni ryanna bhavet tadarthaṁ yuṣmākaṁ īśvarīyaḥ śo[ ]ko jātaḥ|

X sa īśvarīyaḥ śokaḥ paritrāṇajanakaṁ niranutāpaṁ manaḥparivarttanāṁ sādhyati kintu sāmśarikaḥ śoko mṛtyuṁ sādhyati|

XI paśyata teneśvariyeṇa śokena yuṣmākaṁ kiṁ na sādhitam? yatno doṣapraḥśālanam asantuṣṭatvaṁ hārddam āsaktatvaṁ phaladānañcāitāni sarvvāni| tasmin karmaṇi yūyaṁ nirmmalā iti pramaṇaṁ sarvveṇa prakāreṇa yuṣmābhi rdattaṁ|

XII yenāparāddhaṁ tasya kṛte kiṁvā yasyāparāddhaṁ tasya kṛte mayā patram alekhi tannaḥi kintu yuṣmānadhyasmākaṁ yatno yad īśvarasya śakṣād yuṣmatsamīpe prakāseta tadarthameva|

XIII uktakaraṇād vayaṁ sāntvanāṁ prāptāḥ; tāñca sāntvanāṁ vināvaro mahāhlādashītyāhlādāsmābhi rlabdhaḥ, yatastasyātmā sarvvai ryuṣmābhistrptaḥ|

XIV pūrvvaṁ tasya samīpe'haṁ yuṣmābhiryad aślāghe tena nālaje kintu vayaṁ yadvad yuṣmān prati satyabhāvena sakalam abhāśāmahi tadvat tītasya samīpe'smākaṁ ślāghanamapi satyaṁ jātaṁ|

XV yūyaṁ kīḍṛk tasyājñā apālayata bhayakampābhyāṁ taṁ
grhītavantaścaitasya smaraṇād yuṣṁsū tasya sneho bāhulyena
varttate|

XVI yuṣṁśvahaṁ sarvvamāśaṁse, ityasmin mamāhlādo jāyate|

VIII

I he bhrātaraḥ, mākidaniyādeśasthāsu samitiṣu prakāśito ya
īśvarasyānugrahastamaḥaṁ yuṣṁān jñāpayāmi|

II vastuto bahukleśaparīkṣāsamaye teṣāṁ mahānando'tivadīnatā ca
vadānyatāyāḥ pracuraphalam aphaḷayatām|

III te svechayā yathāśakti kiñcātīśakti dāna udyuktā bhavan iti mayā
pramāṇīkriyate|

IV vayaṅca yat pavitralokebhyasteṣāṁ dānam upakārarthakam
aṁśanaṅca grhlāmastad bahununayenāsmān prārthitavantaḥ|

V vayaṁ yāḍṛk pratyaiḥkṣāmaḥi tāḍṛg akṛtvā te'gre prabhava tataḥ
param īśvarasyecchayāsmabhyamapi svān nyavedayan|

VI ato hetostvaṁ yathārabdhavān tathaiva karinthināṁ madhye'pi tad
dānagrahaṇāṁ sādhayeti yuṣṁān adhi vayaṁ tītaṁ prārthayāmaḥi|

VII ato viśvāso vākpaṭutā jñānaṁ sarvvotsāho 'smāsu prema
caitai rguṇai ryūyaṁ yathāparān atīśedhve tathaivaitena
guṇenāpyatīśedhvaṁ|

VIII etad ahaṁ ājñayā kathayāmi nahi kintvanyeṣāṁ utsāhakāraṇād
yuṣṁkāmapī premaṅcā sāralyāṁ parīkṣitumicchātā mayaitat kathyate|

IX yūyaṅcāsmatprabho ryīśukhrīṣṭasyānugrahaṁ jānītha yatastasya
nirdhanatvena yūyaṁ yad dhanino bhavatha tadartham sa dhanī sannapi
yuṣṁmatkṛte nirdhano'bhavat|

X etasmin ahaṁ yuṣṁān svavicāraṁ jñāpayāmi| gataṁ saṁvatsaram
ārabhya yūyaṁ kevalaṁ karma karttaṁ tannaḥi kintvicchukatām
prakāśayitumapyupākṛābhyaḍhvaṁ tato heto ryuṣṁmatkṛte mama
mantraṅcā bhadra|

XI ato 'dhunā tatkarṁmasādhanāṁ yuṣṁmābhiḥ kriyatām tena yad-
vad icchukatāyāṁ utsāhastadvad ekaikasya sampadānusāreṇa karm-
masādhanam api janīyate|

XII yasmin icchukatā vidyate tena yanna dhāryate tasmāt so'nugrhyata
iti nahi kintu yad dhāryate tasmādeval|

XIII yata itareṣāṁ virāmeṇa yuṣṁkāṅcā kleśena bhavitavyāṁ tannaḥi
kintu samatayaiva|

XIV varttamānasamaye yuṣṁkāṁ dhanādhikyena teṣāṁ
dhananyūnatā pūrayitavyā tasmāt teṣāmapyādhikyena yuṣṁkāṁ
nyūnatā pūrayīyate tena samatā janīyate|

XV tadeva śāstre'pi likhitam āste yathā, yenādhikaṁ saṁgrhītam
tasyādhikaṁ nābhavat yena cālpaṁ saṁgrhītaṁ tasyālpāṁ nābhavat|

XVI yuṣṁkāṁ hitāya tītasya manasi ya īśvara imam udyogaṁ janitavān
sa dhanyo bhavatu|

XVII tīto'smākaṁ prārthanāṁ grhītavān kiñca svayam udyuktaḥ san
svecchayā yuṣṁmatsamīpaṁ gatavān|

XVIII tena saha yo'para eko bhrātāsmābhiḥ preṣitaḥ susaṁvādāt tasya
sukhyātyā sarvvāḥ samitayo vyāptāḥ|

XIX prabho rgauravāya yuṣṁkāṁ icchukatāyāi ca sa samitibhiresayai
dānasevāyāi asmākaṁ saṅgitve nyayojyata|

XX yato yā mahopāyanasevāsmābhi rvidhīyate tāmādhi vyaṃ yat kenāpi na nindyāmahe tadarthaṃ yatāmahe|

XXI yataḥ kevalaṃ prabhoḥ sāksāt tannahi kintu mānavānāmapī sāksāt sadācāraṃ karttum ālocāmahe|

XXII tābhyāṃ sahāpara eko yo bhrātāsmābhiḥ preṣitaḥ so'smābhi rbahuviṣayeṣu bahavārān pariḥṣita udyogiva prakāśitaśca kintvadhunā yuṣmāsu dṛdhaviśvāsāt tasyotsāho bahu vavṛdhe|

XXIII yadi kaścit tītasya tattvaṃ jijnāsate tarhi sa mama sahabhāgi yuṣmanmadhye sahakārī ca, aparayo rbhrātrostattvaṃ vā yadi jijnāsate tarhi tau samitīnāṃ dūtau khṛīṣṭasya pratibimbau ceti tena jñāyatām|

XXIV ato hetoḥ samitīnāṃ samakṣaṃ yuṣmatpremn'o'smākaṃ ślāghāyāśca prāmānyaṃ tān prati yuṣmābhiḥ prakāśayitavyaṃ|

IX

I pavitralokānāṃ upakārārthakasevāmadhi yuṣmān prati mama likhanaṃ niṣprayojanaṃ|

II yata ākhāyādeśasthā lokā gatavarsam ārabhya tatkāryya udyatāḥ santīti vākyenāhaṃ mākidanīyalokānāṃ samipe yuṣmākaṃ yāṃ icchukatāmādhi ślāghe tām avagato'smi yuṣmākaṃ tasmād utsāhācāpareṣāṃ bahūnāṃ udyogo jātaḥ|

III kiñcaitasmin yuṣmān adhyasmākaṃ ślāghā yad atathyā na bhavet yūyañca mama vākyānusārād yad udyatāstīṣṭheta tadarthameva te bhrātaro mayā preṣitāḥ|

IV yasmāt mayā sārddhaṃ kaiścit mākidanīyabhrātṛbhrīragatya yūyamanudyatā iti yadi dṛśyate tarhi tasmād dṛdhaviśvāsād yuṣmākaṃ lajjā janīyata ityasmābhi rna vaktavyaṃ kintvasmākameva lajjā janīyate|

V ataḥ prakṛatijñātāṃ yuṣmākaṃ dānaṃ yat sañcītaṃ bhavet tacca yad grāhakatāyāḥ phalam abhūtvā dānaśīlatāyā eva phalaṃ bhavet tadarthaṃ māmagre gamanāya tatsañcayanāya ca tān bhrātṛn ādeṣṭumahāṃ prayojanam amanye|

VI aparamapi vyāharāmi kenacit kṣudrabhāvena bījeṣūpteṣu svalpāni śasyāni karttīyante, kiñca kenacid bahudabhavena bījeṣūpteṣu bahūni śasyāni karttīyante|

VII ekaikena svamanasi yathā niścīyate tathaiva dīyatām kenāpi kātareṇa bhītena vā na dīyatām yata īśvaro hr̥ṣṭamānase dātari prīyate|

VIII aparam īśvaro yuṣmān prati sarvvavidhaṃ bahupradaṃ prasādaṃ prakāśayitum arhati tena yūyaṃ sarvvaviṣaye yatheṣṭāṃ prāpya sarvveṇa satkarmaṇā bahuphalavanto bhaviṣyatha|

IX etasmin likhitamāste, yathā, vyayate sa jano rāyaṃ durgatebhyo dadāti ca| nityasthāyī ca taddharmmaḥ

X bījaṃ bhejanīyam annañca vaptre yena viśrānyate sa yuṣmābhyam api bījaṃ viśrānya bahulikariṣyati yuṣmākaṃ dharmmaphalāni vardhayiṣyati ca|

XI tena sarvvaviṣaye sadhanībhūtai ryuṣmābhiḥ sarvvaviṣaye dānaśīlatāyāṃ prakāśitāyāṃ asmābhiriśvarasya dhanyavādaḥ sādhaiṣyate|

XII etayopakārasevayā pavitralokānāṃ arthābhāvāsya pratīkāro jāyata iti kevalaṃ nahi kintvīścarasya dhanyavādo'pi bāhulyenotpādyate|

XIII yata etasmād upakārakaraṇād yuṣmākam pariḷṣitatvaṁ budhvā bahubhiḥ khriṣṭasusaṁvādāṅgikaraṇe yuṣmākam ājñāgrāhitvāt tadbhāgitve ca tān aparāṁśca prati yuṣmākam dātṛtvād īśvarasya dhanyavādaḥ kāriṣyate,

XIV yuṣmadarthaṁ prārthanām kṛtvā ca yuṣmāsvīśvarasya gaṛiṣṭhānugrahād yuṣmāsu taiḥ prema kāriṣyate|

XV aparam īśvarasyānirvvacanīyadānāt sa dhanyo bhūyāt|

X

I yuṣmatpratyakṣe namraḥ kintu parokṣe pragalbhaḥ paulo'haṁ khriṣṭasya kṣāntiā vinītyā ca yuṣmān prārthaye|

II mama prārthanīyamidaṁ vayaṁ yaiḥ śārīrikācāriṇo manyāmahe tān prati yām pragalbhatām prakāśayituṁ niścinomi sā pragalbhatā samāgatena mayācaritavyā na bhavatu|

III yataḥ śārīre caranto'pi vayaṁ śārīrikam yuddhaṁ na kurmmaḥ|

IV asmākam yuddhāstrāṇi ca na śārīrikāni kintvīsvareṇa durgabhañjanāya prabalāni bhavanti,

V taiśca vayaṁ vitarkān īśvarīyatattvajñānasya pratibandhikām sarvvām cittasamunnatiṅca nipātayāmaḥ sarvvasaṅkalpaṅca bandinaṁ kṛtvā khriṣṭasyājñāgrāhiṇaṁ kurmmaḥ,

VI yuṣmākam ājñāgrāhitve siddhe sati sarvvasyājñālaṅghanasya pratīkāraṁ karttum udyatā āsmahe ca|

VII yad dṛṣṭigocaraṁ tad yuṣmābhi rdṛṣyatām| ahaṁ khriṣṭasya loka iti svamanasi yena vijñāyate sa yathā khriṣṭasya bhavati vayaṁ api tathā khriṣṭasya bhavāma iti punarvivicya tena budhyatām|

VIII yuṣmākam nipātāya tannaḥi kintu niṣṭhāyai prabhunā dattaṁ yadasmākam sāmartyaṁ tena yadyapi kiñcid adhikaṁ ślāghe tathāpi tasmāna trapiṣye|

IX ahaṁ patrai ryuṣmān trāsayāmi yuṣmābhiretanna manyatām|

X tasya patrāṇi gurutarāṇi prabalāni ca bhavanti kintu tasya śārīrasākṣātkāro durbbala ālāpaśca tucchanīya iti kaiścid ucyate|

XI kintu parokṣe patrai rbhāsamāṇā vayaṁ yādṛśāḥ prakāśāmahe pratyakṣe karma kurvanto'pi tādṛśā eva prakāśiṣyāmahe tat tādṛśena vācālena jñāyatām|

XII svapraśaṁsakānām keṣāñcinmadhye svān gaṇayituṁ taiḥ svān upamātuṁ vā vayaṁ pragalbhaḥ na bhavāmaḥ, yataste svaparimāṇena svān parimimate svaiśca svān upamibhate tasmāt nirbbodhā bhavanti ca|

XIII vayaṁ aparimitena na ślāghīṣyāmahe kintvīsvareṇa svarajjivā yuṣmaddeśagāmi yat parimāṇam asmadarthaṁ nirūpitaṁ tenaiva ślāghīṣyāmahe|

XIV yuṣmākam deśo'smābhiragantavyastasmād vayaṁ svasīmām ul-laṅghāmahe tannaḥi yataḥ khriṣṭasya susaṁvādenāpareṣāṁ prāg vayameva yuṣmān prāptavantaḥ|

XV vayaṁ svasīmām ul-laṅghya parakṣetreṇa ślāghāmahe tannaḥi, kiñca yuṣmākam vīsvāse vṛddhiṁ gate yuṣmaddeśe'smākam simā yuṣmābhirdirghaṁ vīstārayiṣyate,

XVI tena vayaṁ yuṣmākam paścimadikstheṣu sthāneṣu susaṁvādaṁ ghoṣayiṣyāmaḥ, itthaṁ parasimāyām pareṇa yat pariṣkṛtaṁ tena na ślāghīṣyāmahe|

XVII yaḥ kaścit ślāghamaṇaḥ syāt ślāghatām prabhunā sa hi|

XVIII svena yaḥ praśaṁsyate sa parīkṣito nahi kintu prabhunā yaḥ praśaṁsyate sa eva parīkṣitaḥ|

XI

I yūyaṁ mamājñānatām kṣaṇaṁ yāvataḥ sōdhum arhatha, ataḥ sā yuṣmābhīḥ sahyatām|

II īsvare mamāsaktatvād ahaṁ yuṣmānadhi tape yasmāt satīm kanyāmiva yuṣmān ekasmin vare'rthataḥ khriṣṭe samarpayitum ahaṁ vāgdānam akārṣaṁ|

III kintu sarpeṇa svakhalatayā yadvad havā vañcayāñcake tadvat khriṣṭaṁ prati satītvād yuṣmākaṁ bhraṁśaḥ sambhaviṣyatīti bibhemi|

IV asmābhiranākhyāpito'paraḥ kaścīd yīsu ryadi kenacīd āgantukenākhyāpyate yuṣmābhīḥ prāgalabdha ātmā vā yadi labhyate prāgaḡrītaḥ susaṁvādo vā yadi ḡrīyate tarhi manye yūyaṁ samyak sahiṣyadhve|

V kintu mukhyebhyaḥ preritebhyo'haṁ kenacit prakāreṇa nyūno nāsmīti budhye|

VI mama vākpāṭutāyā nyūnatve satyapi jñānasya nyūnatvaṁ nāsti kintu sarvvaviṣaye vayaṁ yuṣmadgocare prakāśāmahe|

VII yuṣmākam unnatyai mayā namratām svīkrītyeśvarasya susaṁvādo vinā vetanaṁ yuṣmākaṁ madhye yad aghoṣyata tena mayā kiṁ pāpam akāri?

VIII yuṣmākaṁ sevanāyāham anyasamitibhyo bhṛti ḡrīlan dhanama-paḡrtavān,

IX yadā ca yuṣmanmadhye'va'rtte tadā mamārthābhāve jāte yuṣmākaṁ ko'pi mayā na pīditāḥ; yato mama so'rthābhāvo mākidaniyādeśād āḡatai bhṛtṛbhi nyavāryyata, itthamaḥ kīpi viṣaye yathā yuṣmāsu bhāro na bhavāmi tathā mayātmarakṣā kṛtā kartavyā ca|

X khriṣṭasya satyatā yadi mayi tiṣṭhati tarhi mamaiṣā ślāghā nikhilākhāyādeṣe kenāpi na rotsyate|

XI etasya kāraṇaṁ kiṁ? yuṣmāsu mama prema nāstyetat kiṁ tatkāraṇaṁ? tad īsvaro vetti|

XII ye chidramanviṣyanti te yat kimapi chidraṁ na labhante tadarthameva tat karma mayā kriyate kāriṣyate ca tasmāt te yena ślāghante tenāsmākaṁ samānā bhaviṣyanti|

XIII tādrśā bhāktaprēritāḥ pravañcakāḥ kāravo bhūtvā khriṣṭasya prēritānāṁ veśaṁ dhārayanti|

XIV taccācaryyaṁ nahi; yataḥ svayaṁ śayatānapi tejasvidūtasya veśaṁ dhārayati,

XV tatastasya paricārakā api dharmmaparicārakānāṁ veśaṁ dhārayantiyadbhutaṁ nahi; kintu teṣāṁ karmmaṇi yādṛśāni phalānyapi tādrśāni bhaviṣyanti|

XVI ahaṁ puna rvadāmi ko'pi mām nirbbodhaṁ na manyatām kiñca yadyapi nirbbodho bhavyeṁ tathāpi yūyaṁ nirbbodhamiva māmanuḡrīya kṣaṇaikāṁ yāvataḥ mamātmaślāghām anujānīta|

XVII etasyāḥ ślāghāyā nimittaṁ mayā yat kathitavyaṁ tat prabhunādiṣṭeneva kathiyate tannaḥi kintu nirbbodheneva|

XVIII apare bahavaḥ śārīrikaślāghām kurvvate tasmād ahamapi ślāghīṣye|

XIX buddhimanto yūyaṁ sukkena nirbbodhānām ācāraṁ sahadhve|

XX ko'pi yadi yuṣmān dāsān karoti yadi vā yuṣmākām sarvvasvaṁ grasati yadi vā yuṣmān harati yadi vātmābhimānī bhavati yadi vā yuṣmākām kapolam āhanti tarhi tadapi yūyaṁ sahadhve|

XXI daurbalyād yuṣmābhiravamānīta iva vayaṁ bhāṣāmahe, kintvaparasya kasyacid yena pragalbhatā jāyate tena mamāpi pragalbhata jāyata iti nirbbodheneva mayā vaktavyam|

XXII te kim ibrilokāḥ? ahamapībrī| te kim isrāyēliyah? ahamapīsrāyēliyah| te kim ibrahīmo vaṁśāḥ? ahamapībrahīmo vaṁśāḥ|

XXIII te kim khriṣṭasya paricārakāḥ? ahaṁ tebhyo'pi tasya mahāparicārakāḥ; kintu nirbbodha iva bhāṣe, tebhyo'pyahaṁ bahuparīrame bahuprahāre bahuvāraṁ kāryāṁ bahuvāraṁ prānanāśasamśaye ca patitavān|

XXIV yihūdiyairahaṁ pañcakṛtva ūnacatvāriṁśatprahārairāhatastrivetrāghā ekakṛtvaḥ prastarāghātaṁca praptavān|

XXV vāratrayaṁ potabhañjanena kliṣṭo'ham agādhasalile dinamekaṁ rātrimekāṁca yāpitavān|

XXVI bahuvāraṁ yātrābhi rnadīnāṁ saṅkaṭai rdasyūnāṁ saṅkaṭaiḥ svajātyānāṁ saṅkaṭai rbhinnajātyānāṁ saṅkaṭai rñagarasya saṅkaṭai rmarubhūmeḥ saṅkaṭai sāgarasya saṅkaṭai rbhāktabhṛtṛṇāṁ saṅkaṭaiśca

XXVII pariśramakleśābhyāṁ vāraṁ vāraṁ jāgaraṇena kṣudhātṛṣṇābhyāṁ bahuvāraṁ nirāhāreṇa śītanagnatābhyāñcāhaṁ kālaṁ yāpitavān|

XXVIII tādrśaṁ naimittikaṁ duḥkhaṁ vināhaṁ pratidinam ākulo bhavāmi sarvvāsāṁ samitināṁ cintā ca mayi varttate|

XXIX yenaḥaṁ na durbbalībhavāmi tādrśaṁ daurbalyaṁ kaḥ pāpnoti?

XXX yadi mayā ślāghitavyaṁ tarhi svadurbbalatāmadhi ślāghīṣye|

XXXI mayā mṛṣāvākyaṁ na kathyata iti nityaṁ praśaṁsanīyo'smākaṁ prabho riyīṣkriṣṭasya tāta īsvaro jānāti|

XXXII dammeṣakanagare'ritārājasya kāryyādhyakṣo mām dharttum icchan yadā sainyaistad dammeṣakanagaram arakṣayat

XXXIII tadāhaṁ lokaiḥ piṭakamadhye prāciragavākṣeṇāvarohitastasya karāt trāṇaṁ prāpaṁ|

XII

I ātmaślāghā mamānupayuktā kintvahaṁ prabho rdarśanādeśānām ākhyānaṁ kathayitūṁ pravartte|

II itaścaturdaśavatsarebhyah pūrvvaṁ mayā paricita eko janastṛtīyaṁ svargamanīyata, sa saśarīreṇa niḥsarīreṇa vā tat sthānamanīyata tadahaṁ na jānāmi kintviśvaro jānāti|

III sa mānavaḥ svargaṁ nītaḥ san akathyāni marttyavāgatītāni ca vākyaṁ śrutavān|

IV kintu tadānīm sa saśarīro niḥsarīro vāsīt tanmayā na jñāyate tad īsvareṇaiva jñāyate|

V tamadhyahaṁ ślāghīṣye mām madhi nānyena kenacid viṣayeṇa ślāghīṣye kevalaṁ svadaurbbalyena ślāghīṣye|

VI yadyahaṁ ātmaślāghāṁ karttum iccheyaṁ tathāpi nirbbodha iva na bhaviṣyāmi yataḥ satyameva kathayīṣyāmi, kintu lokā mām yādrśaṁ paśyanti mama vākyaṁ śrutvā vā yādrśaṁ mām manyate tasmāt śreṣṭhaṁ mām yanna gaṇayanti tadarthamahāṁ tato viramśyāmi|

VII aparam utkr̥ṣṭadarśanaprāptito yadaham ātmābhīmānī na bhavāmi tadarthaṁ śarīravedhakam ekaṁ śūlaṁ mahyam adāyi tat madiyātmābhīmānanivāraṇārthaṁ mama tāḍayitā śayatāno dūtaḥ|

VIII mattastasya prasthānaṁ yācitumaham tristamadhi prabhumuddiśya prārthanām kṛtavān|

IX tataḥ sa māmuktavān mamānugrahastava sarvvasādhakaḥ, yato daurbalyāt mama śaktiḥ pūrṇatām gacchatīti| ataḥ khriṣṭasya śakti ryanmām āśrayati tadarthaṁ svadaurbalyena mama ślāghanaṁ sukhadaṁ|

X tasmāt khriṣṭaheto rdaurbalyanindādaridratāvīpakṣatākaṣṭādiṣu santuṣyāmyaham| yadhāṁ durbbalo'smi tadaiva sabalo bhavāmi|

XI etenātmaślāghanenāhaṁ nirbbodha ivābhavaṁ kintu yūyaṁ tasya kāraṇaṁ yato mama praśaṁsā yuṣmābhireva karttavyāsīti| yadyapyaṁ agāṇo bhaveyaṁ tathāpi mukhyatamebhyaḥ preritebhyaḥ kenāpi prakāreṇa nāhaṁ nyūno'smi|

XII sarvathādbhutakriyāśaktīlakṣaṇaiḥ preritasya cihnāni yuṣmākaṁ madhye sadhairryaṁ mayā prakāśitāni|

XIII mama pālanārthaṁ yūyaṁ mayā bhārākrāntā nābhavataitad ekaṁ nyūnatvaṁ vināparābhyaḥ samitibhyo yuṣmākaṁ kiṁ nyūnatvaṁ jātaḥ? anena mama doṣaṁ kṣamadhvaṁ|

XIV paśyata tṛṭiyavāraṁ yuṣmatsamīpaṁ gantumudyato'smi tatrāpyahaṁ yuṣmān bhārākrāntān na kariṣyāmi| yuṣmākaṁ sampattimaham na mrgaye kintu yuṣmāneva, yataḥ pitroḥ kṛte santānānām dhanasañcayo'nupayuktaḥ kintu santānānām kṛte pitro rdhanasañcaya upayuktaḥ|

XV aparāṅca yuṣmāsu bahu prīyamāno'pyahaṁ yadi yuṣmatto'lpāṁ prama labhe tathāpi yuṣmākaṁ praṇarakṣārthaṁ sānandaṁ bahu vyayaṁ sarvvavyayaṅca kariṣyāmi|

XVI yūyaṁ mayā kiñcidapi na bhārākrāntā iti satyaṁ, kintvahaṁ dhūrtaḥ san chalena yuṣmān vañcitavān etat kiṁ kenacid vaktavyaṁ?

XVII yuṣmatsamīpaṁ mayā ye lokāḥ prahitāsteṣāmekena kiṁ mama ko'pyarthalābho jātaḥ?

XVIII ahaṁ tītaṁ vinīya tena sārddhaṁ bhrātaramekaṁ preṣitavān yuṣmattastītena kim artho labdhaḥ? ekasmin bhāva ekasya padacihneṣu cāvāṁ kiṁ na caritavantau?

XIX yuṣmākaṁ samīpe vayaṁ puna rdoṣakṣālanakathāṁ kathayāma iti kiṁ budhyadhve? he priyatamāḥ, yuṣmākaṁ niṣṭhārthaṁ vayamīśvarasya samakṣaṁ khriṣṭena sarvvānyetāni kathayāmaḥ|

XX ahaṁ yadāgamiṣyāmi, tadā yuṣmān yādṛśān draṣṭuṁ necchāmi tādrśān draṣyāmi, yūyamapi mām yādṛśān draṣṭuṁ necchatha tādrśān draṣyatha, yuṣmanmadhye vivāda irṣyā krodho vipakṣatā parāpavādaḥ karṇejapanaṁ darpaḥ kalahaścaite bhaviṣyanti;

XXI tenāhaṁ yuṣmatsamīpaṁ punarāgatya madiyeśvareṇa namayiṣye, pūrvvaṁ kṛtapāpān lokān svīyāśucitāveśyāgamanalampaṭatācaraṇād anutāpam akṛtavanto dṛṣṭvā ca tānadhī mama śoko janiṣyata iti bibhemi|

XIII

I etatṛṭiyāvaram ahaṁ yuṣmatsamīpaṁ gacchāmi tena sarvvā kathā dvayostrayaṇāṁ vā sāksīṇāṁ mukhena niśceṣyate|

II pūrvvaṃ ye kṛtapāpāstebhyo'nyebhyaśca sarvvebhyo mayā pūrvvaṃ kathitaṃ, punarapi vidyamānenevedānim avidyamānena mayā kathyate, yadā punarāgamiṣyāmi tadāhaṃ na kṣamiṣye|

III khrīṣṭo mayā kathāṃ kathayatetasya pramāṇaṃ yūyaṃ mṛgayadhve, sa tu yuṣmān prati durbbalo nahi kintu sabalā eva|

IV yadyapi sa durbbalatayā kruśā āropyata tathāpīśvariyaśaktayā jīvati; vayamapi tasmin durbbalā bhavāmaḥ, tathāpi yuṣmān prati prakāśitayeśvariyaśaktyā tena saha jiviṣyāmaḥ|

V ato yūyaṃ viśvāsayuktā ādhve na veti jñātumātmaparīkṣāṃ kurudhvaṃ svānevānusandhatta| yīsuḥ khrīṣṭo yuṣmanmadhye vidyate svānadhi tat kiṃ na pratijānitha? tasmin avidyamāne yūyaṃ niṣpramāṇā bhavatha|

VI kintu vayaṃ niṣpramāṇā na bhavāma iti yuṣmābhi rbhotsyate tatra mama pratyāśā jāyate|

VII yūyaṃ kimapi kutsitaṃ karmma yanna kurutha tadahaṃ iśvaramuddiśya prārthaye| vayaṃ yat prāmāṇikā iva prakāśāmahe tadarthaṃ tat prārthayāmaha iti nahi, kintu yūyaṃ yat sadācāraṃ kurutha vayaṃca niṣpramāṇā iva bhavāmastadarthaṃ|

VIII yataḥ satyatāyā vipakṣatām karttuṃ vayaṃ na samarthāḥ kintu satyatāyāḥ sāhāyaṃ karttumeva|

IX vayaṃ yadā durbbalā bhavāmastadā yuṣmān sabalān dṛṣṭvānandāmo yuṣmākaṃ siddhatvaṃ prārthayāmahe ca|

X ato hetoḥ prabhu ryuṣmākaṃ vināśāya nahi kintu niṣṭhāyai yat sāmartyaṃ asmabhyaṃ dattavān tena yad upasthitikāle kāṭhinyaṃ mayācaritavyaṃ na bhavet tadarthaṃ anupasthītena mayā sarvvaṇyetaṇi likhyante|

XI he bhrātaraḥ, śeṣe vadāmi yūyam ānandata siddhā bhavata parasparaṃ prabodhayata, ekamanaso bhavata praṇayabhāvam ācarata| premaśāntyorākara iśvaro yuṣmākaṃ sahāyo bhūyāt|

XII yūyaṃ pavitracumbanena parasparaṃ namaskurudhvaṃ|

XIII pavitralokāḥ sarvve yuṣmān namanti|

XIV prabho ryīśukhrīṣṭasyānugraha iśvarasya prema pavitrasyātmano bhāgitvaṃca sarvvaṇ yuṣmān prati bhūyāt| tathāstu|

gālātinaḥ patraṁ

I manuṣyebhyo nahi manuṣyairapi nahi kintu yīśukhrīṣṭeṇa mṛtagaṇamadhyāt tasyotthāpayitrā pitreśvareṇa ca prerito yo'haṁ paulaḥ so'haṁ

II matsahavarttino bhrātaraśca vayaṁ gālātīyadeśasthāḥ samitiḥ prati patraṁ likhāmaḥ|

III pitreśvareṇāsmāṁka prabhunā yīśunā khrīṣṭeṇa ca yuṣṁabhyam anugrahaḥ śāntiśca diyatāṁ|

IV asmākaṁ tāteśvareṣyechhānusāreṇa varttamānāt kutsitasamśārād asmān nistārayituṁ yo

V yīśurasmākaṁ pāpahetorātmotsargaṁ kṛtavān sa sarvvadā dhanyo bhūyāt| tathāstu|

VI khrīṣṭasyānugraheṇa yo yuṣṁān āhūtavān tasmānnivṛtya yūyam atitūrṇam anyāṁ susaṁvādam anvavarttata tatrāhaṁ vismayaṁ manye|

VII so'nyasusaṁvādaḥ susaṁvādo nahi kintu kecit mānavā yuṣṁān cañcalīkurvvanti khrīṣṭīyasusaṁvādasya viparyyayaṁ karttuṁ ceṣṭante ca|

VIII yuṣṁākaṁ sannidhau yaḥ susaṁvādo'smābhi rghoṣitastasmād anyāḥ susaṁvādo'smākaṁ svargīyadūtānām vā madhye kenacid yadi ghoṣyate tarhi sa śapto bhavatu|

IX pūrvvaṁ yadvad akathayāma, idānimahaṁ punastadvat kathayāmi yūyam yaṁ susaṁvādaṁ grhītavantastasmād anyo yena kenacid yuṣṁatsannidhau ghoṣyate sa śapto bhavatu|

X sāmprataṁ kamaham anunayāmi? īśvaraṁ kiṁvā mānavān? ahaṁ kiṁ mānuṣebhyo rocituṁ yate? yadyaham idānimapi mānuṣebhyo ruruciṣeya tarhi khrīṣṭasya paricārako na bhavāmi|

XI he bhrātaraḥ, mayā yaḥ susaṁvādo ghoṣitaḥ sa mānuṣānna labdhas-tadahaṁ yuṣṁān jñāpayāmi|

XII ahaṁ kasmāccit manuṣyāt taṁ na grhītavān na vā śikṣitavān kevalaṁ yīśoḥ khrīṣṭasya prakāśanādeva|

XIII purā yihūdimatācārī yadāham āsam tadā yādṛśam ācaraṇam akaravam īśvarasya samitiṁ pratyatīvopadravaṁ kurvvan yādṛk tām vyanāśayaṁ tadavaśyaṁ śrūtaṁ yuṣṁābhiḥ|

XIV aparāñca pūrvvapuruṣaparamparāgateṣu vākyeṣvanyāpekṣātīvāsaktaḥ san ahaṁ yihūdiharmmate mama samavayaskān bahūn svajātīyān atyaśayi|

XV kiñca ya īśvaro māṭṛgarbhasṭhāṁ mām pṛthak kṛtvā svīyānugraheṇāhūtavān

XVI sa yadā mayi svaputraṁ prakāśituṁ bhinnadeśīyānām samīpe bhayā taṁ ghoṣayituñcābhyalaṣat tadāhaṁ kravyaṣoṇitābhyāṁ saha na mantrayitvā

XVII pūrvvaniyuktānām preritānām samīpaṁ yirūśalamaṁ na gatvāravadeśaṁ gatavān paścāt tatsthānād dammeṣakanagaraṁ parāvṛtyāgatavān|

XVIII tataḥ paraṁ varṣatraye vyatūte'haṁ pitarāṁ sambhāṣituṁ yirūśalamaṁ gatvā pañcadaśadināni tena sārddham atiṣṭhaṁ|

XIX kintu taṁ prabho rbhrātaram yākūbañca vinā preritānām nānyam kamapyapaśyam|

XX yānyetāni vākyaṇi mayā likhyante tānyanṛtāni na santi tad īśvaro jānāti|

XXI tataḥ param ahaṁ suriyām kilikiyāñca deśau gatavān|

XXII tadānīm yihūdādeśasthānām khrīṣṭasya samitīnām lokāḥ sākṣāt mama paricayamaprāpya kevalam janaśrutimimām labdhavantaḥ,

XXIII yo janaḥ pūrvvam asmān pratyupadravamakarot sa tadā yaṁ dharmmamanāśayat tamevedānīm pracārayatīti|

XXIV tasmāt te māmadhīśvaram dhanyamavadan|

II

I anantaram caturdaśasu vatsareṣu gaṭeṣvahaṁ barnabbā saha yirūśalamanagaraṁ punaragacchām, tadānoṁ tītamapi svasaṅginam akaravaṁ|

II tatkāle'ham īśvaradarśanād yātrām akaravam mayā yaḥ pariśramo'kāri kāriṣyate vā sa yanniṣphalo na bhavet tadarthaṁ bhinnajātīyānām madhye mayā ghoṣyamāṇaḥ susaṁvādadastatratyebhyo lokebhyo viśeṣato mānyebhyo narebhyo mayā nyavedyata|

III tato mama sahacarastīto yadyapi yūnāniya āsīt tathāpi tasya tvakchedo'pyāvaśyako na babhūva|

IV yataśchalenāgatā asmān dāsān karttum icchavaḥ katipayā bhāktabhṛtaraḥ khrīṣṭena yīśunāsmabhyām dattam svātantryam anusandhātum cāra iva samājam prāviśan|

V ataḥ prakṛte susaṁvāde yuṣmākam adhikāro yat tiṣṭhet tadarthaṁ vayan daṇḍaikamapi yāvad ājñāgrahaṇena teṣām vaśyā nābhavāma|

VI parantu ye lokā mānyāste ye kecid bhaveyustānahaṁ na gaṇayāmi yata īśvaraḥ kasyāpi mānavasya pakṣapātam na karoti, ye ca mānyāste mām kimapi navinaṁ nājñāpayan|

VII kintu chinnatvacām madhye susaṁvādapracāraṇasya bhāraḥ pitari yathā samarpitastathaivācchinnatvacām madhye susaṁvādapracāraṇasya bhāro mayi samarpita itī tai rbubudhe|

VIII yataśchinnatvacām madhye preritavakarmmaṇe yasya yā śaktiḥ pitaramāśritavatī tasyaiva sā śakti rbhinnajātīyānām madhye tasmai karmmaṇe māmapyāśritavatī|

IX ato mahyam dattam anugrahaṁ pratijñāya stambhā iva ganitā ye yākūb kaiphā yohan caite saḥāyatāsūcakam dakṣiṇahastagrahamṇa vidhāya mām barnabbāñca jagaduḥ, yuvām bhinnajātīyānām sannidhiṁ gacchataṁ vayan chinnatvacā sannidhiṁ gacchāmaḥ,

X kevalam daridrā yuvābhyām smaraṇīyā itī| atastadeva karttum ahaṁ yate sma|

XI aparam āntiyakhiyānagaraṁ pitara āgate'haṁ tasya doṣtvāt samakṣam tam abhartsayam|

XII yataḥ sa pūrvvam anyajātīyaiḥ sārddham āhāramakarot tataḥ param yākūbaḥ samipāt katipayajaneṣvagateṣu sa chinnatvaṁmanuṣyebhyo bhayena nivṛtya pṛthag abhavat|

XIII tato'pare sarvve yihūdino'pi tena sārddham kapaṭācāram akurvvan barnabbā api teṣām kāpaṭyena vipathagāmyabhavat|

XIV tataste prakrtasusamvadarūpe saralapathe na carantīti dṛṣṭvāhaṁ sarvveṣāṁ sāksāt pitaram uktavān tvam yihūdī san yadi yihūdimateṁ vihāya bhinnajātiya ivācarasi tarhi yihūdimateācaraṇāya bhinnajātiyān kutah pravarttayasi?

XV āvaṁ janmanā yihūdinau bhavāvo bhinnajātiyau pāpinau na bhavāvaḥ

XVI kintu vyavasthāpālanena manuṣyaḥ sapuṇyo na bhavati kevalaṁ yīsau khriṣṭe yo viśvāsastenaiva sapuṇyo bhavatīti buddhvāvāmapi vyavasthāpālanam vinā kevalaṁ khriṣṭe viśvāsena puṇyaprāptaye khriṣṭe yīsau vyaśvasiva yato vyavasthāpālanena ko'pi mānavaḥ puṇyaṁ prāptuṁ na śaknoti|

XVII parantu yīsunā puṇyaprāptaye yatamānavapyāvāṁ yadi pāpinau bhavāvastarhi kiṁ vaktavyam? khriṣṭaḥ pāpasya paricāraka iti? tanna bhavatu|

XVIII mayā yad bhagnaṁ tad yadi mayā punarnirmmīyate tarhi mayavātmadoṣaḥ prakāśyate|

XIX ahaṁ yad īśvarāya jīvāmi tadarthaṁ vyavasthayā vyavasthāyai amriye|

XX khriṣṭena sārddham kruṣe hato'smi tathāpi jīvāmi kintvahaṁ jīvāmīti nahi khriṣṭa eva madanta rjivati| sāmpratam saśarīreṇa mayā yajjīvitam dhāryate tat mama dayākāriṇi madarthaṁ svīyaprāṇatyāgini ceśvaraputre viśvasatā mayā dhāryate|

XXI ahamīśvarasyānugrahaṁ nāvajānāmi yasmād vyavasthayā yadi puṇyaṁ bhavati tarhi khriṣṭo nirarthakamamriyate|

III

I he nirbbodhā gālātilokāḥ, yuṣmākaṁ madhye kruṣe hata iva yīsuḥ khriṣṭo yuṣmākaṁ samakṣam prakāśita āsit ato yūyam yathā satyaṁ vākyam na grhlītha tathā kenāmuhyata?

II ahaṁ yuṣmattaḥ kathāmekāṁ jijñāse yūyam ātmānaṁ kenālabhadhvam? vyavasthāpālanena kiṁ vā viśvāsavākyasya śravaṇena?

III yūyam kim idṛg abodhā yad ātmanā karmmārabhya śarīreṇa tat sādhayitum yatadhve?

IV tarhi yuṣmākaṁ gurutaro duḥkhabhogāḥ kiṁ niṣphalo bhaviṣyati? kuphalayukto vā kiṁ bhaviṣyati?

V yo yuṣmabhyam ātmānaṁ dattavān yuṣmanmadhyā āscaryyāni karmmāni ca sādhitavān sa kiṁ vyavasthāpālanena viśvāsavākyasya śravaṇena vā tat kṛtavān?

VI likhitamāste, ibrahīma īsvare vyaśvasīt sa ca viśvāsastasmai puṇyārthaṁ gaṇito babhūva,

VII ato ye viśvāsāśritāsta evebrāhīmaḥ santānā iti yuṣmābhi rjñāyatām|

VIII īsvaro bhinnajātiyān viśvāsena sapuṇyikariṣyatiṭi pūrvvam jñātvā śāstradātā pūrvvam ibrahīmaṁ susamvādaṁ śrāvayana jagāda, tvatto bhinnajātiyāḥ sarvva āśiṣam prāpsyanti|

IX ato ye viśvāsāśritāste viśvāsinebrāhīmā sārddham āśiṣam labhante|

X yāvanto lokā vyavasthāyāḥ karmmaṇyāśrayanti te sarve śāpādhīnā bhavanti yato likhitamāste, yathā, "yaḥ kaścid etasya vyavasthāgranthasya sarvvavākyāni niścidraṁ na pālayati sa śapta iti|"

XI *īśvarasya sākṣāt ko'pi vyavasthayā sapuṇyo na bhavati tada vyaktaṁ yataḥ "puṇyavān mānavo viśvāsena jīviṣyati"* śāstrīyaṁ vacaḥ|

XII vyavasthā tu viśvāsasambandhinī na bhavati kintvetāni yaḥ pālayiṣyati sa eva tai rjiviṣyatiṇiyamasambandhinī|

XIII khrīṣṭo'smān parikriya vyavasthāyāḥ śāpāt mocitavān yato'smākaṁ vinimayena sa svayaṁ śāpāspadamabhavat tadadhi likhitamāste, yathā, "yaḥ kaścit tarāvullambyate so'bhiṣapta iti |"

XIV tasmād khrīṣṭena yīśunevrāhīma āśī rbhinnajātyalokeṣu varttate tena vayaṁ pratijñātam ātmānaṁ viśvāsena labdhuṁ śaknumaḥ|

XV he bhrātrgaṇa mānuṣāṇāṁ rītyanusāreṇāhaṁ kathayāmi kenacit mānavena yo niyamo niracāyī tasya vikṛti vr̥ddhi rvā kenāpi na kriyate |

XVI parantvibrāhīme tasya santānāya ca pratijñāḥ prati śuśruvire tatra santānaśabdaṁ bahuvacanāntam abhūtvā tava santānāyetyekavacanāntam babbhūva sa ca santānaḥ khrīṣṭa eva |

XVII atevāhaṁ vadāmi, īśvareṇa yo niyamaḥ purā khrīṣṭamadhi niracāyī tataḥ paraṁ triṁśadadhikacatuḥśatavatsareṣu gateṣu sthāpitā vyavasthā taṁ niyamaṁ nirarthakīkṛtya tadīyapratijñā loptuṁ na śaknoti|

XVIII yasmāt sampadadhikāro yadi vyavasthayā bhavati tarhi pratijñayā na bhavati kintviśvaraḥ pratijñayā tadadhikāritvam ibrahīme 'dadāt|

XIX tarhi vyavasthā kimbhūtā? pratijñā yasmai pratiśrutā tasya santānasyāgamanāṁ yāvad vyabhicāranivāraṇaṁ vyavasthāpi dattā, sā ca dūtairājñāpitā madhyasthasya kare samarpitā ca |

XX naikasya madhyastho vidyate kintviśvara eka eva |

XXI tarhi vyavasthā kim īśvarasya pratijñānāṁ viruddhā? tanna bhavatu | yasmād yadi sā vyavasthā jivanadānesamarthābhaviṣyat tarhi vyavasthayaiva puṇyalābho'bhaviṣyat|

XXII kintu yīśukhrīṣṭe yo viśvāsastatsambandhiyaḥ pratijñāyāḥ phalaṁ yad viśvāsilokebhyo diyate tadarthaṁ śāstradātā sarvvaṁ pāpādhinān gaṇayati|

XXIII ateva viśvāsasyānāgatasamaye vayaṁ vyavasthādhināḥ santo viśvāsasyodayaṁ yāvad ruddhā ivārakṣyāmahe|

XXIV itthaṁ vayaṁ yad viśvāsena sapuṇyibhavāmadarthaṁ khrīṣṭasya samīpam asmān netuṁ vyavasthāgratho'smākaṁ vinetā babbhūva|

XXV kintvadhunāgate viśvāse vayaṁ tasya vineturanadhīnā abhavāma|

XXVI khrīṣṭe yīśau viśvasanāt sarvve yūyam īśvarasya santānā jātāḥ|

XXVII yūyaṁ yāvanto lokāḥ khrīṣṭe majjitā abhavata sarvve khrīṣṭaṁ parihitavantaḥ|

XXVIII ato yuṣmanmadhye yihūdiyūnānino rdāsasvatantrayo ryoṣapurūṣayośca ko'pi viśeṣo nāsti; sarvve yūyaṁ khrīṣṭe yīśaveka eva |

XXIX kiñca yūyaṁ yadi khrīṣṭasya bhavatha tarhi sutarāṁ ibrahīmaḥ santānaḥ pratijñayā sampadadhikāriṇaścādhve|

IV

I ahaṁ vadāmi sampadadhikārī yāvad bālastiṣṭhati tāvat sarvvasavyādhipatiḥ sannapi sa dāsāt kenāpi viṣayeṇa na viśiṣyate

II kintu pitrā nirūpitam̄ samayaṁ yāvat pālakānām dhanādhyakṣāṇāñca nighnastiṣṭhati|

III tadvad vayamapi bālyakāle dāsā iva saṁsārasyākṣaramālāyā adhīnā āsmahe|

IV anantaram̄ samaye sampūrṇatām̄ gatavati vyavasthādhīnānām̄ mocanārtham̄

V asmākam̄ putratvapraptyarthañceśvaraḥ striyā jātam̄ vyavasthāyā adhinībhūtañca svaputram̄ preṣitavān|

VI yūyam̄ santānā abhavata tatkāraṇād īśvaraḥ svaputrasyātmānām̄ yuṣmākam̄ antaḥkaraṇāni prahitavān sa cātmā pitaḥ pitarityāhvānaṁ kārayati|

VII ata idānīm̄ yūyam̄ na dāsāḥ kintuḥ santānā eva tasmāt santānatvācca khrīṣṭeṇesvarīyasampadadhikāriṇo'pyādhe|

VIII aparañca pūrvvaṁ yūyam̄ īśvaraṁ na jñātvā ye svabhāvato'nīśvarasteṣām̄ dāsatve'tiṣṭhata|

IX idānīm̄ īśvaraṁ jñātvā yadi veśvareṇa jñātā yūyam̄ katham̄ punastāni viphalāni tucchāni cākṣaraṇi prati parāvarttitum̄ śaknutha? yūyam̄ kiṁ punasteṣām̄ dāsā bhavitumicchatha?

X yūyam̄ divasān̄ māsān̄ tithīn̄ saṁvatsarām̄śca sammanyadhve|

XI yuṣmadarthaṁ mayā yaḥ pariśramo'kāri sa viphalo jāta iti yuṣmānadhyahaṁ bibhemi|

XII he bhrātaraḥ, ahaṁ yādṛšo'smi yūyamapi tādrśā bhavatei prārthaye yato'hamapi yuṣmattulyo'bhavaṁ yuṣmābhi rmama kimapi nāparāddham̄|

XIII pūrvvamahaṁ kalevarasya daurbhalyena yuṣmān̄ susaṁvadam̄ ajñāpayamiti yūyam̄ jānītha|

XIV tadānīm̄ mama parīkṣakam̄ śārīrakleśam̄ drṣtvā yūyam̄ mām̄ avajñāya ṛṭiyitavantastannahi kintvīśvarasya dūtamiva sāksāt khrīṣṭa yīśumiva vā mām̄ grhītavantāḥ|

XV atastadānīm̄ yuṣmākam̄ yā dhanyatābhavat sā kka gatā? tadānīm̄ yūyam̄ yadi sveṣām̄ nayanānyutpāṭya mahyaṁ dātum̄ aśakṣyata tarhi tadapyakariṣyatei pramaṇam̄ ahaṁ dadāmi|

XVI sāmpratamaham̄ satyavādityāt kiṁ yuṣmākam̄ ripu rjāto'smi?

XVII te yuṣmatkr̄te sparddhante kintu sā sparddhā kutsitā yato yūyam̄ tānadhī yat sparddhadhvaṁ tadarthaṁ te yuṣmān̄ pṛthak karttum̄ icchānti|

XVIII kevalam̄ yuṣmatsamīpe mamopasthitisamaye tannahi, kintu sarvavadaiva bhadramadhi sparddhanaṁ bhadrām̄|

XIX he mama bālakāḥ, yuṣmadanta ryāvat khrīṣṭo mūrtimān na bhavati tāvad yuṣmatkāraṇāt punaḥ prasavavedaneva mama vedanā jāyate|

XX ahamidānīm̄ yuṣmākam̄ sannidhim̄ gatvā svarāntareṇa yuṣmān̄ sambhāsitum̄ kāmāye yato yuṣmānadhī vyākulo'smi|

XXI he vyavasthādhīnatākāṅkṣiṇaḥ yūyam̄ kiṁ vyavasthāyā vacanaṁ na grhītha?

XXII tanmām̄ vadata | likhitamāste, ibrahīmo dvau putrāvāsāte tayoreko dāsyām̄ dvitīyaśca patnyām̄ jātaḥ|

XXIII tayo ryo dāsyām̄ jātaḥ sa śārīrikaniyamena jāñe yaśca patnyām̄ jātaḥ sa pratijñayā jāñe|

XXIV idamākhyānam dṛṣṭantasvarūpaṃ| te dve yoṣitāvīsvāriyasandhī tayorekā sīnayaparvvatād utpannā dāsajanayitrī ca sā tu hājirā|

XXV yasmād hājirāśabdenāravadeśasthasīnayaparvvato bodhyate, sā ca varttamānāyā yirūśālampuryāḥ sadṛśī| yataḥ svabālaiḥ sahitā sā dāsatva āste|

XXVI kintu svargīyā yirūśālampurī patnī sarvveṣāṃ asmākaṃ mātā cāste|

XXVII yādṛśaṃ likhitam āste, "vandhye santānahīne tvam svaraṃ jayajayaṃ kuru| aprasūte tvayollāso jayāśabdaśca gīyatām| yata eva sanāthāyā yoṣitaḥ santate rgaṇāt| anāthā yā bhavennārī tadapatyāni bhūriśaḥ||"

XXVIII he bhrātrgaṇa, imhāk iva vayaṃ pratijñayā jātāḥ santānāḥ|

XXIX kintu tadānim śārīrikaniyamena jātaḥ putro yadvad ātmikaniyamena jātaṃ putram upādravat tathādhunāpi|

XXX kintu śāstre kim likhitam? "tvam imāṃ dāsīm tasyāḥ pu-trañcāpasāraya yata eṣa dāsīputraḥ patnīputreṇa samaṃ nottarādhikārī bhaviyyatīti|"

XXXI ataeva he bhrātaraḥ, vayaṃ dāsyāḥ santānā na bhūtvā pātnyāḥ santānā bhavāmaḥ|

V

I khriṣṭo'smabhyam yat svātantryaṃ dattavān yūyaṃ tatra sthīrāstiṣṭhata dāsātvyayugena puna rna nibadhyadhvam|

II paśyatāham paulo yuṣmān vadāmi yadi chinnatvaco bhavatha tarhi khriṣṭena kimapī nopakāriṣyadhve|

III aparaṃ yaḥ kaścit chinnatvag bhavati sa kṛtsnavyavasthāyāḥ pālanam īśvarāya dhārayatīti pramāṇaṃ dadāmi|

IV yuṣmākaṃ yāvanto lokā vyavasthayā sapuṇyībhavitūṃ ceṣṭante te sarvve khriṣṭād bhraṣṭā anugrahāt patitāśca|

V yato vayaṃ ātmanā viśvāsāt puṇyalābhāśāsiddham pratikṣāmahe|

VI khriṣṭe yīśau tvakchedātvakchedayoḥ kimapī guṇaṃ nāsti kintu premnā saphalo viśvāsa eva guṇayuktaḥ|

VII pūrvvaṃ yūyaṃ sundaram adhāvata kintvidānim kena bādhām prāpya satyatām na gṛhlītha?

VIII yuṣmākaṃ sā mati ryuṣmadāhvānakāriṇa īśvarāna jātā|

IX vikāraḥ kṛtsnaśaktūnāṃ svalpakiṇvena jasayate|

X yuṣmākaṃ mati rvikāraṃ na gamiṣyatītyahaṃ yuṣmānādhi prabhunāśamse; kintu yo yuṣmān vicāralayati sa yaḥ kaścid bhavet samucitaṃ daṇḍaṃ prāpsyati|

XI parantu he bhrātaraḥ, yadyaham idānim api tvakchedaṃ pracārayeyaṃ tarhi kuta upadravaṃ bhuñjiya? tatkrte kruśaṃ nirbbādhama bhaviṣyat|

XII ye janā yuṣmākaṃ cañcalyaṃ janayanti teṣāṃ chedanameva mayābhilaṣyate|

XIII he bhrātaraḥ, yūyaṃ svātantryārtham āhūtā ādhve kintu tatsvātantryadvāreṇa śārīrikabhāvo yuṣmān na praviśatu| yūyaṃ premnā parasparaṃ paricaryyāṃ kurudhvaṃ|

XIV yasmāt tvam samīpavāsini svavat prema kuryyā ityekājñā kṛtsnāyā vyavasthāyāḥ sārasaṃgrahaḥ|

XV kintu yūyam yadi parasparam daṁdaśyadhve 'śāśyadhve ca tarhi yuṣmākam eko'nyena yanna grasyate tatra yuṣmābhiḥ sāvadhānai rbhavitavyam|

XVI ahaṁ bravīmi yūyam ātmikācāraṁ kuruta śārīrikābhilāṣaṁ mā pūrayata|

XVII yataḥ śārīrikābhilāṣa ātmano viparītaḥ, ātmikābhilāṣaśca śārīrasya viparītaḥ, anayorubhayaḥ parasparam virodho vidyate tena yuṣmābhiḥ ryad abhilaṣyate tanna karttavyaṁ|

XVIII yūyam yadyātmanā viniyadhve tarhi vyavasthāyā adhīnā na bhavatha|

XIX aparāṁ paradāragamaṁ veśyāgamanam aśucitā kāmukatā pratimāpūjanam

XX indrajālaṁ śatrutvaṁ vivādo'ntarjvalanaṁ krodhaḥ kalaho'naikyam

XXI pārthakyam īrṣyā vadho mattatvaṁ lampaṭatvamityādini spaṣṭatvena śārīrikabhāvasya karm māṇi santi| pūrvvaṁ yadvat mayā kathitaṁ tadvat punarapi kathyate ye janā etādrśāni karm māṇyācaranti tairīśvarasya rāje'yadhikāraḥ kadāca na lapsyate|

XXII kiñca premānandaḥ śāntīścirasahiṣṇutā hitaiṣitā bhadratvaṁ viśvāsyatā titikṣā

XXIII parimitabhōjitvamityādīnyātmanaḥ phalāni santi teṣāṁ viruddhā kāpi vyavasthā nahi|

XXIV ye tu khriṣṭasya lokāste ripubhirabhilāṣaiśca sahitaṁ śārīrikabhāvaṁ kruśe nihatavantah|

XXV yadi vayam ātmanā jīvāmastarhyāt mikācāro'smābhiḥ karttavyaḥ,

XXVI darpaḥ parasparam nirbhartsanaṁ dveṣaścāsmābhi rna kartavyāni|

VI

I he bhrātaraḥ, yuṣmākaṁ kaścid yadi kasmiṁścit pāpe patati tarhyāt mikabhāvayuktai ryuṣmābhistitikṣābhāvaṁ vidhāya sa punarutthāpyatām yūyamapi yathā tādrkparikṣāyāṁ na patatha tathā sāvadhānā bhavata|

II yuṣmākam ekaiko janaḥ parasya bhāraṁ vahatvanena prakāreṇa khriṣṭasya vidhiṁ pālayata|

III yadi kaścana kṣudraḥ san svaṁ mahāntaṁ manyate tarhi ta-syātmavañcanā jāyate|

IV ata ekaikena janena svakīyakarmaṇaḥ parikṣā kriyatām tena paraṁ nālokya kevalam ātmalokanāt tasya ślaghā sambhaviṣyati|

V yata ekaiko janaḥ svakīyaṁ bhāraṁ vakṣyati|

VI yo jano dharmmopadeśaṁ labhate sa upadeṣṭāraṁ svīyasarvvasampatte rbhāgināṁ karotu|

VII yuṣmākaṁ bhrānti rna bhavatu, īśvaro nopahasitavyaḥ, yena yad bījam upyate tena tajjātaṁ śasyaṁ karttiṣyate|

VIII svaśārīrārthaṁ yena bījam upyate tena śārīrād vināśarūpaṁ śasyaṁ lapsyate kintvātmanaḥ kṛte yena bījam upyate tenātmato'nantajīvitarūpaṁ śasyaṁ lapsyate|

IX satkarmmakaraṇe'smābhiraśrāntai rbhavitavyaṁ yato'klāntaustiṣṭhadbhiraśmābhīrupayuktasamaye tat phalāni lapsyante|

X ato yāvat samayastiṣṭhati tāvat sarvvān prati viśeṣato viśvāsaveśmavāsinaḥ pratyasmābhi rhitācāraḥ karttavyaḥ|

XI he bhrātaraḥ, ahaṁ svahastena yuṣmān prati kiyadvṛhat patraṁ likhitavān tad yuṣmābhi rdṣyatām|

XII ye śārīrikaviṣaye sudṛṣyā bhavitumicchanti te yat khriṣṭasya kruśasya kāraṇādupadravasya bhāgino na bhavanti kevalaṁ tadarthaṁ tvakchede yuṣmān pravarttayanti|

XIII te tvakchedagrāhiṇo'pi vyavasthām na pālayanti kintu yuṣmaccharirāt ślāghālābhārthaṁ yuṣmākaṁ tvakchedam icchanti|

XIV kintu yenāhaṁ saṁsārāya hataḥ saṁsāro'pi mahyaṁ hatastada-matprabho ryīśukhriṣṭasya kruśaṁ vinānyatra kutrāpi mama ślāghanāṁ kadāpi na bhavatu|

XV khriṣṭe yīśau tvakchedātvakchedayoḥ kimapi guṇaṁ nāsti kintu navīnā srṣṭireva guṇayuktā|

XVI aparaṁ yāvanto lokā etasmin mārgē caranti teṣāṁ īsvārīyasya krṭsnasyesrāyelaśca śānti rdayālābhaśca bhūyāt|

XVII itaḥ paraṁ ko'pi mām na kliśnātu yasmād ahaṁ svagātre prabho ryīśukhriṣṭasya cihnāni dhāraye|

XVIII he bhrātaraḥ asmākaṁ prabho ryīśukhriṣṭasya prasādo yuṣmākam ātmani stheyāt| tathāstu|

iphiṣiṇaḥ patraṁ

I īśvarasyecchayā yīśukhrīṣṭasya preritaḥ paula iphiṣanagarasthān pavitrān khrīṣṭayīśau viśvāsino lokān prati patraṁ likhati|

II asmākaṁ tātasyeśvarasya prabho ryīśukhrīṣṭasya cānugrahaḥ śāntiśca yuṣmāsu varttatām|

III asmākaṁ prabho ryīśoḥ khrīṣṭasya tāta īśvaro dhanyo bhavatu; yataḥ sa khrīṣṭenāsmabhyaṁ sarvvaṁ ādhyātmikaṁ svargīyavaram dattavān|

IV vyaṁ yat tasya samakṣaṁ premnā pavitrā niṣkalaṅkāśca bhavāmastadardhaṁ sa jagataḥ sṛṣṭe pūrvvaṁ tenāsmān abhirocitavān, nijābhilaṣītānurodhacca

V yīśunā khrīṣṭena svasya nimittaṁ putratvapade'smān svakīyānugrahasya mahattvasya praśaṁsārthaṁ pūrvvaṁ niyuktavān|

VI tasmād anugrahāt sa yena priyatamena putreṅmān anugṛhitavān,

VII vyaṁ tasya śoṇitena muktim arthataḥ pāpakṣamāṁ labdhavantaḥ|

VIII tasya ya īdrśo'nugrahanidhistasmāt so'smabhyaṁ sarvavidhaṁ jñānaṁ buddhiṅca bāhulyarūpeṇa vitaritavān|

IX svargaparthivyo ryadyad vidyate tatsarvvaṁ sa khrīṣṭe saṁgrahīṣyatīti hitaiṣiṇā

X tena kṛto yo manorathaḥ sampūrṇatām gatavatsu samayeṣu sādhayitavyastamadhi sa svakīyābhilaṣāsyā nigūḍhaṁ bhāvam asmān jñāpitavān|

XI pūrvvaṁ khrīṣṭe viśvāsino ye vyaṁ asmatto yat tasya mahimnaḥ praśaṁsā jāyate,

XII tadarthaṁ yaḥ svakīyēcchāyāḥ mantraṇātaḥ sarvvaṁ sādhayati tasya manorathād vyaṁ khrīṣṭena pūrvvaṁ nirūpitāḥ santo'dhikāriṇo jātāḥ|

XIII yūyamapi satyaṁ vākyaṁ arthato yuṣmatparitrāṇasya susaṁvādaṁ niśamya tasminneva khrīṣṭe viśvasitavantaḥ pratijñātena pavitreṅātmanā mudrayevāṅkitāśca|

XIV yatastasya mahimnaḥ prakāśāya tena krītānāṁ lokānāṁ mukti ryāvanna bhaviṣyati tāvat sa ātmāsmākam adhikāritvasya satyaṅkārasya paṇasvarūpo bhavati|

XV prabhau yīśau yuṣmākaṁ viśvāsaḥ sarvveṣu pavitralokeṣu prema cāsta iti vārttām śrutvāhamapi

XVI yuṣmānadhi nirantaram īśvaram dhanyaṁ vadan prārthanāsamaye ca yuṣmān smaran varamimaṁ yācāmi|

XVII asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya tāto yaḥ prabhāvākara īśvaraḥ sa svakīyatattvajñānāya yuṣmabhyaṁ jñānanakam prakāśitavākyaobodhakaṅcātmānaṁ deyaḥ|

XVIII yuṣmākaṁ jñānacakṣūṁṣi ca dīptiyuktāni kṛtvā tasyāhvānaṁ kidṛśyā pratyāśayā sambalitaṁ pavitralokānāṁ madhye tena dato'dhikāraḥ kidṛśaḥ prabhāvanidhi rviśvāsiṣu cāsmāsu prakāśamānasya

XIX tadīyamahāparākramasya mahatvaṁ kidṛḡ anupamaṁ tat sarvvaṁ yuṣmān jñāpayatu|

XX yataḥ sa yasyāḥ śakteḥ prabalaṭām khrīṣṭe prakāśayan
mṛtagaṇamadhyāt tam utthāpitavān,

XXI adhipatitvapaḍaṁ śāsanapaḍaṁ parākramo rājatvañcetināmāni
yāvanti padāniḥa loke paraloke ca vidyante teṣāṁ sarvveṣāṁ ūrddhve
svarge nijadakṣiṇapārśve tam upaveśitavān,

XXII sarvvāni tasya caraṇayoradho nihitavān yā samitistasya
śarīraṁ sarvvatra sarvveṣāṁ pūrayituḥ pūrakañca bhavati taṁ tasyā
mūrddhānaṁ kṛtvā

XXIII sarvveṣāṁ uparyyupari niyuktavāṁśca saiva śaktirasṁsvapi tena
prakāśyate|

II

I purā yūyam aparādhaiḥ pāpaiśca mṛtāḥ santastānyācaranta
ihalokasya saṁsārānusāreṇākāśarājyasyādhipatim

II arthataḥ sāmpratam ājñālaṅghivāṁśeṣu karmmakāriṇam ātmānam
anvavrajata|

III teṣāṁ madhye sarvve vayamapi pūrvvaṁ śarīrasya
manaskāmanāyāñcehām sādhayantaḥ svaśarīrasyābhilāśān ācarāma
sarvve'nya iva ca svabhāvataḥ krodhabhajanānyabhavāma|

IV kintu karuṇānidhirīśvaro yena mahāpremnāsmān dayitavān

V tasya svapremno bāhulyād aparādhai mṛtānāpyasmān khrīṣṭena
saha jīvitavān yato'nugrahād yūyam paritrāṇaṁ prāptāḥ|

VI sa ca khrīṣṭena yīśunāsmān tena sārddham utthāpitavān svarga
upaveśitavāṁśca|

VII itthaṁ sa khrīṣṭena yīśunāsmān prati svahitaiṣitayā bhāvivyugeṣu
svakīyānugrahasyānupamaṁ nidhiṁ prakāśayitum icchati|

VIII yūyam anugrahād viśvāseṇa paritrāṇaṁ prāptāḥ, tacca
yuṣmanmūlakam nahi kintvīśvarasyaiva dānaṁ,

IX tat karmmaṇaṁ phalam api nahi, ataḥ kenāpi na ślāghitavyaṁ|

X yato vyaṁ tasya kāryyaṁ praḡ īsvareṇa nīrūpitābhiḥ satkriyābhiḥ
kālayāpanāya khrīṣṭe yīśau tena mṛṣṭāśca|

XI purā janmanā bhinnajātīyā hastakṛtaṁ tvakchedaṁ prāptai
rlokaiścācchinnatvaca itināmnā khyatā ye yūyam tai ryuṣmābhiridaṁ
smarttavyaṁ

XII yat tasmīn samaye yūyam khrīṣṭād bhinnā isrāyēlalokānām sa-
havāsād dūrasthāḥ pratijñāsambalitanīyamānām bahiḥ sthitāḥ santo
nirāśā niriśvaraśca jagatyādhvam iti|

XIII kintvadhunā khrīṣṭe yīśāvāśrayaṁ prāpya purā dūravarttino yūyam
khrīṣṭasya śonitena nikaṭavarttino'bhavata|

XIV yataḥ sa evāsmākaṁ sandhiḥ sa dvayam ekikṛtavān śatrutārūpiṇīm
madhyavarttīnīm prabhedakabhittīm bhagnvān daṇḍājñāyuktaṁ vid-
hiśāstraṁ svaśarīreṇa luptavāṁśca|

XV yataḥ sa sandhiṁ vidhāya tau dvau svasmin ekaṁ nutanaṁ
mānavaṁ karttuṁ

XVI svakīyakruśe śatrutāṁ nihatya tenaivaikasmīn śarīre tayo rdvay-
orīśvareṇa sandhiṁ kārayitūṁ niścatavān|

XVII sa cāgatya dūravarttino yuṣmān nikaṭavarttino 'smāṁśca sandhe
rmaṅgalavarttāṁ jñāpitavān|

XVIII yatastasmād ubhayapakṣīyā vayam ekenātmanā pituḥ samīpaṁ
gamaṇāya sāmartyaṁ prāptavantaḥ|

XIX ata idānīm yūyam asamparkiyā videśinaśca na tiṣṭhanataḥ pavitralokaiḥ saha vāsina īśvarasya veśmavāsinaścādhe|

XX aparaṁ preritā bhaviṣyadvādinaśca yatra bhittimūlasvarūpāstatra yūyam tasmīn mūle nīciyadhve tatra ca svayaṁ yīśuḥ khrīṣṭaḥ pradhānaḥ koṇasthaprastaraḥ|

XXI tena kṛtsnā nirmmitiḥ saṁgrathyamānā prabhoḥ pavitraṁ mandiraṁ bhavitūṁ varddhate|

XXII yūyamapi tatra saṁgrathyamānā ātmaśvarasya vāsasthānaṁ bhavatha|

III

I ato heto rbhinnajātīyānām yuṣmākaṁ nimittān yīśukhrīṣṭasya bandī yaḥ so'haṁ paulo bravīmi|

II yuṣmadartham īśvareṇa mahyaṁ dattasya varasya niyamaḥ kīdṛśastad yuṣmābhiraśrāvīti manye|

III arthataḥ pūrvvaṁ mayā saṁkṣepeṇa yathā likhitaṁ tathāhaṁ prakāśitavākyeśvarasya nigūḍhaṁ bhāvaṁ jñāpito'bhavaṁ|

IV ato yuṣmābhīstat pathitvā khrīṣṭamadhi tasmīnnigūḍhe bhāve mama jñānaṁ kīdṛśaṁ tad bhotsyate|

V pūrvvayugeṣu mānavasantānāstaṁ jñāpitā nāsan kintvadhunā sa bhāvastasya pavitrān preritān bhaviṣyadvādinaśca pratyātmanā prakāśito'bhavat;

VI arthata īśvarasya śakteḥ prakāśāt tasyānugraheṇa yo varo mahyam adāyi tenāhaṁ yasya susaṁvādasya paricārako'bhavaṁ,

VII tadvārā khrīṣṭena bhinnajātīyā anyaiḥ sārddham ekādhikārā ekaśarīrā ekasyaḥ pratijñāyā aśśinaśca bhaviṣyantīti|

VIII sarvveśāṁ pavitralokānām kṣudratamāya mahyaṁ varo'yam adāyi yad bhinnajātīyānām madhye bodhāgayasya guṇanidheḥ khrīṣṭasya maṅgalavārttāṁ pracārayāmi,

IX kālavasthātaḥ pūrvvasmācca yo nigūḍhabhāva īśvare gupta āsīt tādīyanīyamaṁ sarvvān jñāpayāmi|

X yata īśvarasya nānārūpaṁ jñānaṁ yat sāmprataṁ samityā svarge prādhānyaparākramayuktānām dūtānām nikaṭe prakāśyate tadarthaṁ sa yīśunā khrīṣṭena sarvvāni sṛṣṭavān|

XI yato vayanā yasmin viśvasya dṛḍhabhaktiyā nirbhayatām īśvarasya samāgame sāmārthyaṅca

XII prāptavantastamasmakāṁ prabhuṁ yīśuṁ khrīṣṭamadhi sa kālavasthāyāḥ pūrvvaṁ taṁ manorathaṁ kṛtavān|

XIII ato'haṁ yuṣmannimittāṁ duḥkhabhogena klāntim yanna gacchāmīti prārthaye yatastadeva yuṣmākaṁ gauravaṁ|

XIV ato hetoḥ svargapṛthivyoḥ sthītaḥ kṛtsno vaśśo yasya nāmnā vikhyātastam

XV asmatprabho ryīśukhrīṣṭasya pitaramuddīśyāhaṁ jānunī pātayitvā tasya prabhāvanidhito varamīmaṁ prārthaye|

XVI tasyātmanā yuṣmākaṁ āntarikapurūṣasya śakte rvṛddhiḥ kriyatām|

XVII khrīṣṭastu viśvāsena yuṣmākaṁ hr̥dayeṣu nivasatu| premaṇi yuṣmākaṁ baddhamūlatvaṁ susthīratvaṅca bhavatu|

XVIII itthaṁ prasthatāyā dīrghatāyā gabhīratāyā uccatāyāśca bodhāya sarvvaiḥ pavitralokaiḥ prāpyaṁ sāmartyaṁ yuṣmābhi rlabhyatām,
 XIX jñānātiriktaṁ khrīṣṭasya prema jñāyatām īśvarasya sampūrṇavṛddhiparyyantaṁ yuṣmākaṁ vṛddhi rbhavatu ca |
 XX asmākaṁ antare yā śaktiḥ prakāśate tayā sarvvātiriktaṁ karma kurvvan asmākaṁ prārthanāṁ kalpanāñcātikramituṁ yaḥ śaknoti
 XXI khrīṣṭayīśunā samite rmadhye sarvveṣu yugeṣu tasya dhanyavādo bhavatu | iti |

IV

I ato bandirahaṁ prabho rñamnā yuṣmān vinaye yūyaṁ yenāhvānenāhūtastadupayuktarūpeṇa
 II sarvvathā namratām mṛdutām titikṣāṁ parasparaṁ pramnā sahiṣṇutāñcācarata |
 III praṇayabandhanena cātmana eṅkyam rakṣituṁ yatadhvaṁ |
 IV yūyam ekaśarīrā ekātmānaśca tadvad āhvānena yūyam ekapratyāśāprāptaye samāhūtāḥ |
 V yuṣmākaṁ ekaḥ prabhureko viśvāsa ekaṁ majjanaṁ, sarvveṣāṁ tātaḥ
 VI sarvvoparistaḥ sarvvavyāpī sarvveṣāṁ yuṣmākaṁ madhyavartti caika īśvara āste |
 VII kintu khrīṣṭasya dānaparimāṇānusārād asmākaṁ ekaikasmai viśeṣo varo'dāyi |
 VIII yathā likhitam āste, "ūrddhvaṁ āruhya jetṛn sa vijitya bandino'karot | tataḥ sa manujebhyo'pi svīyān vyaśrāṇayad varān |"
 IX ūrdhvaṁ āruhyetivākyasyāyamarthaḥ sa pūrvvaṁ pṛthivīrūpaṁ sarvvādhaḥsthitaṁ sthānaṁ avatīrṇavān;
 X yaścāvātīrṇavān sa eva svargāṇāṁ uparyyuparyyārūdhavān yataḥ sarvvāni tena pūrayitavyāni |
 XI sa eva ca kāmścana preritān aparān bhaviṣyadvādino'parān susaṁvādapracārakān aparān pālakān upadeśakāmśca niyuktavān |
 XII yāvad vayaṁ sarvve viśvāsasyeśvaraputraviṣayakasya tattvajñānasya caikyam sampūrṇaṁ puruṣarthañcārthataḥ khrīṣṭasya sampūrṇaparimāṇasya samānāṁ parimāṇaṁ na prāpnustāvāt
 XIII sa paricaryyākarmmasādhanāya khrīṣṭasya śarīrasya niṣṭhāyai ca pavitralokānāṁ siddhatāyāstādṛśam upāyaṁ niścitavān |
 XIV ataeva mānuṣāṇāṁ caturīto bhramakadhūrttatāyāśchalācca jātena sarvveṇa śikṣāvāyunā vayaṁ yad bālakā iva dolāyamānā na bhrāmyāma ityasmābhi ryatitavyaṁ,
 XV premnā satyatām ācaradbhiḥ sarvvaviṣaye khrīṣṭam uddīśya varddhitavyaṅca, yataḥ sa mūrddhā,
 XVI tasmāccaikaikasyāṅgasya svasvaparimāṇānusāreṇa sāhāyakaṛaṇād upakāraikāḥ sarvvaiḥ sandhibhiḥ kṛtsnasya śarīrasya saṁyoge sammilane ca jāte premnā niṣṭhāṁ labhamānaṁ kṛtsnaṁ śarīraṁ vṛddhiṁ prāpnoti |
 XVII yuṣmān ahaṁ prabhunedaṁ bravīmyādīśāmi ca, anye bhinnajātīyā iva yūyaṁ pūna rmācarata |
 XVIII yataste svamanomāyām ācarantyāntarikājñānāt mānasikakāṭhinyācca timirāvṛtabuddhaya īśvarīyajīvanasya bagīrbhūtāśca bhavanti,

XIX svān caitanyaśūnyān kṛtvā ca lobhena sarvavidhāśaucācaraṇāya
lampatātāyām svān samarpitavantah|

XX kintu yūyam khrīṣṭam na tādrśam paricitavantah,

XXI yato yūyam taṁ śrutavanto yā satyā śikṣā yīśuto labhyā tadanusārāt
tadiyopadeśam prāptavantaśceti manye|

XXII tasmāt pūrvvakālikācārakārī yaḥ purātanapurūṣo māyābhilāṣai
rnaśyati taṁ tyaktvā yuṣmābhi rmānasikabhāvo nūtanīkartavyaḥ,

XXIII yo navapuraṣa īśvarānurūpeṇa puṇyena satyatāśahitena

XXIV dhārmīkatvena ca sṛṣṭaḥ sa eva paridhātavyaśca|

XXV ato yūyam sarvve mithyākathanam parityajya samīpavāsibhiḥ saha
satyālāpam kuruta yato vyam parasparam aṅgapratyaṅgā bhavāmaḥ|

XXVI aparam krodhe jāte pāpam mā kurudhvam, aśante yuṣmākam
rośesūryyo'stam na gacchatu|

XXVII aparam śayatāne sthānam mā datta|

XXVIII coraḥ punaścairyam na karotu kintu dīnāya dāne sāmartyam
yajjāyate tadartham svakarābhyam sadvṛtyā pariśramam karotu|

XXIX aparam yuṣmākam vadanebhyaḥ ko'pi kadālāpo na nirgacchatu,
kintu yena śroturupakāro jāyate tādrśaḥ prayojaniyaṣṭhāyai phal-
adāyaka ālāpo yuṣmākam bhavatu|

XXX aparāṇca yūyam muktidinaparyyantam īśvarasya yena pavit-
renātmanā mudrayānkitā abhavata taṁ śokānvitam mā kuruta|

XXXI aparam kaṭuvākyaṁ roṣaḥ koṣaḥ kalaho nindā sarvavidhad-
veśācītāni yuṣmākam madhyād dūribhavantu|

XXXII yūyam parasparam hitaiṣiṇaḥ komalāntaḥkaraṇāśca bhavata|
aparam īśvaraḥ khrīṣṭena yadvad yuṣmākam doṣān kṣamitavān tadvad
yūyamapi parasparam kṣamadhvam|

V

I ato yūyam priyabālakā iveśvarasyānukāriṇo bhavata,

II khrīṣṭa iva premācāram kuruta ca, yataḥ so'smāsu prema kṛtavān
asmākam vinimayena cātmanivedanam kṛtvā grāhyasugandhārthakam
upahāram baliñceśvarāca dattavān|

III kintu veśyāgamanam sarvavidhāśaucakriyā lobhaścaiteṣām
uccāraṇamapi yuṣmākam madhye na bhavatu, etadeva pavitralokānām
ucitam|

IV aparam kutsitālāpaḥ pralāpaḥ śleṣoktiśca na bhavatu yata
etānyanucitāni kintviśvarasya dhanyavādo bhavatu|

V veśyāgāmyaśaucācārī devapūjaka iva gaṇyo lobhī caiteṣām koṣi
khrīṣṭasya rājye'rthata īśvarasya rājye kamapyadhikāram na prāpsyatīti
yuṣmābhiḥ samyak jñāyatām|

VI anarthakavākyena ko'pi yuṣmān na vañcayatu
yatastādṛgācāraheteranājñāgrāhiṣu lokeṣviśvarasya kopovarttate|

VII tasmād yūyam taiḥ sahabhāgino na bhavata|

VIII pūrvvam yūyam andhakārasvarūpā adhvam kintvidānīm prabhunā
dīptisvarūpā bhavatha tasmād dīpteḥ santānā iva samācarata|

IX dīpte ryat phalam tat sarvavidhahitaiṣitāyām dharmme satyālāpe ca
prakāśate|

X prabhava yad rocate tat parīkṣadhvam|

XI yūyaṁ timirasya viphalakarmmaṇām aṁśino na bhūtvā teṣāṁ doṣitvaṁ prakāśayata|

XII yataste lokā rahami yad yad ācaranti taduccāraṇam api lajjājanakaṁ|

XIII yato dīptyā yad yat prakāśyate tat tayā cakāsyate yacca cakāsti tad dīptisvarūpaṁ bhavati|

XIV etakāraṇād uktam āste, "he nidrita prabudhyasva mṛtebhyas cotthitīm kuru| tatkr̥te sūryavat khr̥ṣṭaḥ svayaṁ tvāṁ dyotayiṣyati|"

XV ataḥ sāvadhānā bhavata, ajñānā iva mācarata kintu jñānina iva satarkam ācarata|

XVI samayaṁ bahumūyaṁ gaṇayadhvaṁ yataḥ kālā abhadrāḥ|

XVII tasmād yūyam ajñānā na bhavata kintu prabhorabhimataṁ kiṁ tadavagatā bhavata|

XVIII sarvvanāśajanakena surāpānena mattā mā bhavata kintvātmanā pūryadhvaṁ|

XIX aparaṁ gītai rgānaiḥ pāramārthikakīrttanaiśca parasparam ālapanto manasā sārddhaṁ prabhum uddīśya gāyata vādayata ca|

XX sarvvadā sarvvaviṣaye'smatprabho yīsoḥ khr̥ṣṭasya nāmnā tātam īsvaraṁ dhanyaṁ vadata|

XXI yūyam īsvarād bhītāḥ santa anye'pareṣāṁ vaśībhūtā bhavata|

XXII he yoṣitaḥ, yūyaṁ yathā prabhostatāḥ svasvasvāmino vaśāṅgatā bhavata|

XXIII yataḥ khr̥ṣṭo yadvat samite rmūrdhā śārīrasya trātā ca bhavati tadvat svāmī yoṣito mūrdhā|

XXIV ataḥ samiti ryadvat khr̥ṣṭasya vaśībhūtā tadvad yoṣidbhirapi svasvasvāmino vaśatā svīkarttavā|

XXV aparāñca he puruṣāḥ, yūyaṁ khr̥ṣṭa iva svasvayoṣitsu prīyadhvaṁ|

XXVI sa khr̥ṣṭo'pi samitau prītavān tasyāḥ kr̥te ca svaprāṇān tyaktavān yataḥ sa vākye jalamajjanena tāṁ pariṣkr̥tya pāvayitum

XXVII aparaṁ tilakavalyādivihīnāṁ pavitrām niṣkalañkāñca tāṁ samitīm tejasvinīm kr̥tvā svahaste samarpayitūñcābhilaṣitavān|

XXVIII tasmāt svatanuvat svayoṣiti premakaraṇaṁ puruṣasyocitaṁ, yena svayoṣiti prema kriyate tenātmaprema kriyate|

XXIX ko'pi kadāpi na svakīyāṁ tanum ṛtīyitavān kintu sarvve tāṁ vibhrati puṣṇanti ca| khr̥ṣṭo'pi samitīm prati tadeva karoti,

XXX yato vayaṁ tasya śārīrasyāṅgāni māmsāsthīni ca bhavāmaḥ|

XXXI etadarthaṁ mānavaḥ svamātāpitaro parityajya svabhāryāyām āsañkṣyati tau dvau janāvekāṅgau bhaviṣyataḥ|

XXXII etannigūḍhāvākyāṁ gurutaraṁ mayā ca khr̥ṣṭasamitī adhi tad ucyate|

XXXIII ataeva yuṣmākam ekaiko jana ātmavat svayoṣiti prīyatām bhāryāpi svāminaṁ samādarttuṁ yatatām|

VI

I he bālakāḥ, yūyaṁ prabhum uddīśya pitrorājñāgrāhiṇo bhavata yatastat nyāyāṁ|

II tvam nijapitarāṃ mātarañca sammanyasveti yo vidhiḥ sa pratijñāyuktaḥ prathamō vidhiḥ

III phalatastasmāt tava kalyāṇaṃ deśe ca dīrghakālam āyu rbhaviṣyatīti|

IV aparaṃ he pitarāḥ, yūyaṃ svabālakān mā roṣayata kintu prabho rvinītyādeśābhyaṃ tān vinayata|

V he dāsāḥ, yūyaṃ khriṣṭam uddiśya sabhayāḥ kampānvitāśca bhūtvā saralāntaḥkaraṇairaihiikaprabhūnām ājñāgrāhiṇo bhavata|

VI dṛṣṭigocarīyaparicaryyayā mānuṣebhyo rocituṃ mā yatadhvaṃ kintu khriṣṭasya dāsā iva niṣṭamanobhirīscarasyecchām sādhayata|

VII mānavān anuddiśya prabhumevuddiśya sadbhāvena dāsyakarma kurudhvaṃ|

VIII dāsamuktayo ryena yat satkarma kriyate tena tasya phalaṃ prabhuto lapsyata iti jānīta ca|

IX aparaṃ he prabhavaḥ, yuṣmābhi rbhartsanaṃ vihāya tān prati nyāyācaraṇaṃ kriyatām yaśca kasyāpi pakṣapātaṃ na karoti yuṣmākamapi tādrśa ekaḥ prabhuḥ svarge vidyata iti jñāyatām|

X adhikantu he bhrātaraḥ, yūyaṃ prabhunā tasya vikramayuktaśaktyā ca balavanto bhavata|

XI yūyaṃ yat śayatānaśchalāni nivārayituṃ śaknutha tadarthaṃ iśvarīyasusajjāṃ paridhaddhvaṃ|

XII yataḥ kevalaṃ raktamāmsābhyaṃ iti nahi kintu kartṛtvaparākramayuktaistimirarājyasyehalokasyādhipatibhiḥ svargodbhavai rduṣṭātmabhireva sārddham asmābhi ryuddhaṃ kriyate|

XIII ato heto ryūyaṃ yayā saṃkuḥle dine'vasthātuṃ sarvvāni parājitya dṛdhāḥ sthātuñca śakṣyatha tāṃ iśvarīyasusajjāṃ grhlīta|

XIV vastutastu satyatvena śṛṅkhalena kaṭiṃ baddhvā puṇyena varmaṇā vakṣa ācchādyā

XV śānteḥ suvārttayā jātam utsāhaṃ pādūkāyugalaṃ pade samarpya tiṣṭhata|

XVI yena ca duṣṭātmano'gnibānān sarvvān nirvvāpayituṃ śakṣyatha tādrśaṃ sarvvācchādakaṃ phalakaṃ viśvāsaṃ dhārayata|

XVII śirastraṃ paritrāṇam ātmanaḥ khaṅgañceśvarasya vākyaṃ dhārayata|

XVIII sarvvasamaye sarvvayācanena sarvvaprārthanena cātmanā prārthanāṃ kurudhvaṃ tadarthaṃ dṛdhākāṅkṣayā jāgrataḥ sarvveṣāṃ pavitrālokānām kṛte sadā prārthanāṃ kurudhvaṃ|

XIX ahañca yasya susaṃvādasya śṛṅkhalabaddhaḥ pracārakadūto'smi tam upayuktenotsāhena pracārayituṃ yathā śaknuyaṃ

XX tathā nirbhayena svareṇotsāhena ca susaṃvādasya nigūdhavākyapracārāya vaktṛtā yat mahyaṃ diyate tadarthaṃ mamāpi kṛte prārthanāṃ kurudhvaṃ|

XXI aparaṃ mama yāvasthāsti yacca mayā kriyate tat sarvvaṃ yad yuṣmābhi rjñāyate tadarthaṃ prabhunā priyabhrātā viśvāsyāḥ paricākaśca tukhiko yuṣmān tat jñāpayiṣyati|

XXII yūyaṃ yad asmākam avasthāṃ jānītha yuṣmākāṃ manāmsi ca yat sāntvanāṃ labhante tadarthamevāhaṃ yuṣmākāṃ sannidhiṃ taṃ preṣitavāna|

XXIII aparam īsvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca sarvvebhyo bhrātṛbhyaḥ
śāntiṁ viśvāsahitaṁ prema ca deyāt|

XXIV ye kecit prabhau yīśukhrīṣṭe'kṣayaṁ prema kurvanti tān prati
prasādo bhūyāt| tathāstu|

philipinaḥ patraṁ

I paulatīmathināmānau yīśukhrīṣṭasya dāsau philipinagarasthān khrīṣṭayīśoḥ sarvvān pavitralokān samiteradhyakṣān paricārakāmśca kṛtī patraṁ likhataḥ|

II asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmabhyaṁ prasādasya śānteśca bhogaṁ deyāstām|

III ahaṁ nirantaraṁ nijasarvvaprārthanāsu yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ kṛte śānandaṁ prārthanām kurvvan

IV yati vārān yuṣmākaṁ smarāmi tati vārān ā prathamād adya yāvad

V yuṣmākaṁ susaṁvādabhāgitvakāraṇād īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmi|

VI yuṣmanmadhye yenottamaṁ karma karttum ārambhi tenaiva yīśukhrīṣṭasya dinaṁ yāvāt tat sādhaiṣyata ityasmin dṛḍhaviśvāso mamāste|

VII yuṣmān sarvvān adhi mama tādṛśo bhāvo yathārtho yato'haṁ kāravasthāyāṁ pratyuttarakaraṇe susaṁvādasya prāmānyakaraṇe ca yuṣmān sarvvān mayā sārddham ekānugrahasya bhāgino matvā svahrdaye dhārayāmi|

VIII aparam ahaṁ khrīṣṭayīśoḥ snehavāt snehena yuṣmān kīdṛṣāṁ kāṅkṣāmi tadadhīśvaro mama sākṣi vidyate|

IX mayā yat prārthyate tad idaṁ yuṣmākaṁ prema nityaṁ vṛddhiṁ gatvā

X jñānasya viśiṣṭānām parīkṣikāyāśca sarvvavidhabuddhe rbāhulyaṁ phalatu,

XI khrīṣṭasya dinaṁ yāvad yuṣmākaṁ sāralyaṁ nirvighnatvañca bhavatu, īśvarasya gauravāya praśaṁsāyai ca yīśunā khrīṣṭena puṇyaphalānām pūrṇatā yuṣmabhyaṁ dīyatām iti|

XII he bhrātaraḥ, mām prati yad yad ghaṭitaṁ tena susaṁvādapracārasya bādhā nahi kintu vṛddhireva jātā tad yuṣmān jñāpayituṁ kāmaye'haṁ|

XIII aparam ahaṁ khrīṣṭasya kṛte baddho'smīti rājapuryyām anyasthāneṣu ca sarvveṣāṁ nikaṭe suspaṣṭam abhavāt,

XIV prabhūsambandhyā aneke bhrātaraśca mama bandhanād āśvāsaṁ prāpya varddhamānenotsāhena niḥkṣobhaṁ kathāṁ pracārayanti|

XV kecid dveṣād virodhāccāpare kecicca sadbhāvāt khrīṣṭāṁ ghoṣayanti;

XVI ye virodhāt khrīṣṭāṁ ghoṣayanti te pavitrabhāvāt tanna kurvvanto mama bandhanāni bahutaraklośadāyīni karttum icchanti|

XVII ye ca premnā ghoṣayanti te susaṁvādasya prāmānyakaraṇe'haṁ niyukto'smīti jñātvā tat kurvvanti|

XVIII kiṁ bahunā? kāpatyāt saralabhāvād vā bhavet, yena kenacit prakāreṇa khrīṣṭasya ghoṣaṇā bhavātītyasmin ahaṁ ānandāmyānandiṣyāmi ca|

XIX yuṣmākaṁ prārthanayā yīśukhrīṣṭasyātmanaścopakāreṇa tat manistārajanakaṁ bhaviṣyatīti jānāmi|

XX tatra ca mamākāṅkṣā pratyāśā ca siddhiṁ gamiṣyati phalato'haṁ kenāpi prakāreṇa na lajjiṣye kintu gate sarvvasmin kāle yadvat tadvad

idānīmapi sampūrṇotsāhadvārā mama śarīreṇa khrīṣṭasya mahimā
jīvane maraṇe vā prakāśiṣyate|

XXI yato mama jīvanam khrīṣṭāya maraṇaṅca lābhāya|

XXII kintu yadi śarīre mayā jīvitavyam tarhi tat karmmaphalam
phaliṣyati tasmāt kiṁ varitavyam tanmayā na jñāyate|

XXIII dvābhyām aham sampīḍye, dehavāsatyajanāya khrīṣṭena sa-
havāsāya ca mamābhilāṣo bhavati yatastat sarvottamam|

XXIV kintu dehe mamāvasthityā yuṣmākam adhikaprāyojanam|

XXV aham avasthāsye yuṣmābhiḥ sarvvaīḥ sārddham avasthitim kariṣye
ca tayā ca viśvāse yuṣmākam vṛddhyānandau janiṣyete tadaham
niścitam jānāmi|

XXVI tena ca matto'rthato yuṣmatsamīpe mama punarupasthitatvāt
yūyam khrīṣṭena yīsunā bahutaram āhlādam lapsyadhve|

XXVII yūyam sāvadhānā bhūtvā khrīṣṭasya susaṁvādasypayuktam
ācāram kurudhvām yato'ham yuṣmān upāgatya sāksāt kurvvan kiṁ
vā dūre tiṣṭhan yuṣmākam yām vārttam śrotum icchāmi seyam yūyam
ekātmānastiṣṭhatha, ekamanasā susaṁvādasambandhiyaviśvāsasya
pakṣe yatadhve, vipakṣaiśca kenāpi prakāreṇa na vyākulikriyadhva iti|

XXVIII tat teṣām vināśasya lakṣaṇam yuṣmākañceśvaradattam par-
itṛāṇasya lakṣaṇam bhaviṣyati|

XXIX yato yena yuṣmābhiḥ khrīṣṭe kevalaviśvāsaḥ kriyate tannahi kintu
tasya kṛte kleśo'pi sahyate tādr̥ṣo varaḥ khrīṣṭasyānurodhād yuṣmābhiḥ
prāpi,

XXX tasmāt mama yādṛṣam yuddham yuṣmābhiradarśi sāmpratam
śrūyate ca tādr̥ṣam yuddham yuṣmākam api bhavati|

II

I khrīṣṭād yadi kimapi sāntvanam kaścit premapāto harṣaḥ kiñcid
ātmanah samabhāgitvam kācid anukampā kṛpā vā jāyate tarhi yūyam
mamāhlādam pūrayanta

II ekabhāvā ekapremāna ekamanasa ekaceṣṭāśca bhavata|

III virodhād darpād vā kimapi mā kuruta kintu namratayā svebhyo'parān
viśiṣṭān manyadhvam|

IV kevalam ātmahitāya na ceṣṭamānāḥ parahitāyāpi ceṣṭadhvam|

V khrīṣṭasya yīso ryādṛṣaḥ svabhāvo yuṣmākam api tādr̥ṣo bhavatu|

VI sa īśvararūpī san svakīyām īśvaratulyatām ślāghāspadam
nāmanyata,

VII kintu svam śūnyam kṛtvā dāsarūpī babhūva narākṛtim lebhe ca|

VIII ittham naramūrttim āśritya namratam svikṛtya mṛtyorarthataḥ
kruṣiyamṛtyoreva bhogāyājñāgrāhi babhūva|

IX tatkāraṇād īśvaro'pi tam sarvonnatam cakāra yacca nāma
sarvveṣām nāmnām śreṣṭham tadeva tasmai dadau,

X tatastasmai yīsunāmne svargamartyapātālasthitaiḥ sarvvai
rjānupātaḥ kartavyaḥ,

XI tātastheśvarasya mahimne ca yīśukhrīṣṭaḥ prabhuriti jihvābhiḥ
svikartavyam|

XII ato he priyatamāḥ, yuṣmābhi ryadvat sarvavadā kriyate tadvat kevale
mamopasthitikāle tannahi kintvidānīm anupasthite'pi mayi bahutarayat-
nenājñām gṛhītvā bhayakampābhyām svasvaparitrāṇam sādhyatām|

XIII yata íśvara eva svakīyānurodhād yuṣmanmadhye manaskāmanām karmmasiddhiñca vidadhāti|

XIV yūyaṁ kalahavivādarvijatam ācāraṁ kurvanto'nindanīyā akuṭilā

XV íśvarasya niṣkalañkāśca santānāiva vakrabhāvānām kuṭilācāriṇāñca lokānām madhye tiṣṭhata,

XVI yatasteṣām madhye yūyaṁ jīvanavākyaṁ dhārayanto jagato dīpakā iva dīpyadhve| yuṣmābhistathā kṛte mama yatnaḥ pariśramo vā na niṣphalo jāta ityahaṁ khriṣṭasya dine ślāghām karttuṁ śakṣyāmi|

XVII yuṣmākaṁ viśvāsārthakāya balidānāya sevanāya ca yadyapya-
haṁ niveditavyo bhaveyaṁ tathāpi tenānandāmi sarvveṣām yuṣmākam ānandasyāmśī bhavāmi ca |

XXIII tadvad yūyamapyānandata madiyānandasyāmśino bhavata ca |

XXIX yuṣmākam avasthām avagatyāhamapi yat sāntvanām prāpnuyaṁ tadarthaṁ timathiyāṁ tvarayā yuṣmatsamīpaṁ preṣayīṣyāmi prabhau pratyāśāṁ kurvve |

XX yah satyarūpeṇa yuṣmākaṁ hitaṁ cintayati tādrśa ekabhāvastasmādanyaḥ ko'pi mama sannidhau nāsti|

XXI yato'pare sarvve yīśoḥ khriṣṭasya viṣayān na cintayanta ātmaviṣayān cintayanti |

XXII kintu tasya parīkṣitatvaṁ yuṣmābhi rjñāyate yataḥ putro yādrk pituḥ sahakārī bhavati tathaiva susaṁvādasya paricaryāyām sa mama sahakārī jātaḥ|

XXIII ataeva mama bhāvidaśāṁ jñātvā tatkṣaṇāt tameva preṣayituṁ pratyāśāṁ kurvve

XXIV svayam ahamapi tūrṇaṁ yuṣmatsamīpaṁ gamiṣyāmi tyāśāṁ prabhunā kurvve |

XXV aparaṁ ya ipāphradito mama bhrātā karmmayuddhābhyām mama sahāyaśca yuṣmākaṁ dūto madiyopakarāya pratinidhiścāsti yuṣmatsamīpe tasya preṣaṇam āvaśyakam amanye |

XXVI yataḥ sa yuṣmān sarvān akāñkṣata yuṣmābhistasya rogasya vārttāśrāvīti buddhvā paryyaśocacca|

XXVII sa pīdayā mṛtakalpo'bhavaditi satyaṁ kintuviśvarastaṁ dayitavān mama ca duḥkhāt paraṁ punarduḥkhaṁ yanna bhavet tadarthaṁ kevalaṁ taṁ na dayitvā māmapi dayitavān|

XXVIII ataeva yūyaṁ taṁ vilokya yat punarānandeta mamāpi duḥkhasya hrāso yad bhavet tadarthaṁ ahaṁ tvarayā tam apreṣayaṁ|

XXIX ato yūyaṁ prabhoḥ kṛte sampūrṇenānandena taṁ gṛhṇīta tādrśān lokāñścādarāṇīyān manyadhvaṁ|

XXX yato mama sevane yuṣmākaṁ truṭiṁ pūrayituṁ sa prāṇaṁ pañikṛtya khriṣṭasya kāryārthaṁ mṛtaprāye'bhavat|

III

I he bhrātaraḥ, śeṣe vadāmi yūyaṁ prabhāvānandata| punaḥ punarekasya vaco lekhanāṁ mama kleśadānā nahi yuṣmadarthañca bhramanāśakaṁ bhavati|

II yūyaṁ kukkurebhyah sāvadhānā bhavata duṣkarmmakāribhyaḥ sāvadhānā bhavata chinnamūlebhyo lokebhyasā sāvadhānā bhavata |

III vayameva chinnatvacō lokā yato vayam ātmaneśvaraṁ sevāmahe khriṣṭeṇa yīśunā ślāghāmahe śarīreṇa ca pragalbhatāṁ na kurvāmahe|

IV kintu śarīre mama pragalbhatāyāḥ kāraṇaṁ vidyate, kaścīd yadi śarīreṇa pragalbhatām cikīrṣati tarhi tasmād api mama pragalbhatāyā gurutaraṁ kāraṇaṁ vidyate|

V yato'ham aṣṭamadivase tvakchedaprāpta isrāyēlvamśiyo binyāmīnaḡoṣṭhiya ibrikulajāta ibriyo vyavasthācaraṇe phirūśi

VI dharmmotsāhakāraṇāt samiterupadravakārī vyavasthāto labhye puṇye cānindanīyaḥ|

VII kintu mama yadyat labhyam āsīt tat sarvvaṁ ahaṁ khrīṣṭasyānurodhāt kṣatim amanye|

VIII kiñcādhunāpyahaṁ matprabhoḥ khrīṣṭasya yīso rjñānasyotkrṣṭatām buddhvā tat sarvvaṁ kṣatim manye|

IX yato hetorahaṁ yat khrīṣṭaṁ labheya vyavasthāto jātaṁ svakiyapuṇyañca na dhārayan kintu khrīṣṭe viśvasanāt labhyaṁ yat puṇyam īsvareṇa viśvāsaṁ dṛṣṭvā dīyate tadeva dhārayan yat khrīṣṭe vidyeya tadarthaṁ tasyānurodhāt sarvveśāṁ kṣatim svīkṛtya tāni sarvvāṇyavakarāniva manye|

X yato hetorahaṁ khrīṣṭaṁ tasya punarutthite rguṇaṁ tasya duḥkhānāṁ bhāgitvañca jñātvā tasya mṛtyorākṛtiñca grhītvā

XI yena kenacit prakāreṇa mṛtānāṁ punarutthitīm prāptuṁ yate|

XII mayā tat sarvvaṁ adhunā prāpi siddhata vālabhhi tannahi kintu yadarthaṁ ahaṁ khrīṣṭena dhāritastad dhārayitum dhāvāmi|

XIII he bhrātaraḥ, mayā tad dhāritam iti na manyate kintvetadaikamātraṁ vadāmi yāni paścāt sthitāni tāni vismṛtyāham agrasthitānyuddiśya

XIV pūrṇayatnena lakṣyaṁ prati dhāvan khrīṣṭayīsunorddhvāt mām āhvayata īsvarāt jetṛpaṇaṁ prāptuṁ ceṣṭe|

XV asmākaṁ madhye ye siddhastaiḥ sarvvaistadeva bhāvayatām, yadi ca kañcana viśayam adhi yuṣmākam aparo bhāvo bhavati tarhiśvarastamapi yuṣmākaṁ prati prakāśayiṣyati|

XVI kintu vayaṁ yadyad avagatā āsmastatrāsmābhireko vidhirācaritavya ekabhāvai rbhavitavyañca|

XVII he bhrātaraḥ, yūyaṁ mamānugāmino bhavata vayañca yādṛgācaraṇasya nidarśanasvarūpā bhavāmastādṛgācāriṇo lokān ālokayadhvaṁ|

XVIII yato'neke vipathe caranti te ca khrīṣṭasya kruśasya śatrava iti purā mayā punaḥ punaḥ kathitam adhunāpi rūdatā mayā kathyate|

XIX teṣāṁ śeṣadaśā sarvvānāśa udaraśeśvaro lajjā ca ślāghā pṛthivyāñca lagnaṁ manaḥ|

XX kintvasmākaṁ janapadaḥ svarge vidyate tasmāccāgamiṣyantaṁ trātāraṁ prabhuṁ yīśukhrīṣṭaṁ vayaṁ pratīkṣāmahe|

XXI sa ca yayā śaktyā sarvvāṇyeva svasya vaśīkarttuṁ pārāyati tayāsmākam adhamaṁ śarīraṁ rūpāntarīkṛtya svakiyatejomayaśarīrasya samākāraṁ kariṣyati|

IV

I he madīyānandamukutaśvarūpāḥ priyatamā abhīṣṭatamā bhrātaraḥ, he mama snehapātrāḥ, yūyam itthaṁ pabhau sthirāstīṣṭhata|

II he ivadiye he suntukhi yuvāṁ pabhau ekabhāve bhavatam etad ahaṁ prārthaye|

III he mama satya sahakārin tvāmapi vinīya vadāmi etayoru-pakārastvayā kriyatām yataste klīnādibhiḥ sahakāribhiḥ sārddhaṁ susaṁvādapracāraṇāya mama sāhāyyārthaṁ pariśramam akurvvatām teṣāṁ sarvveṣāṁ nāmāni ca jīvanapustake likhītāni vidyante |

IV yūyaṁ prabhau sarvvadānandata| puna rvadāmi yūyam ānandata|

V yuṣmākaṁ vinītatvaṁ sarvvamānavai rjñāyatām, prabhuḥ sannid-hau vidyate |

VI yūyaṁ kimapi na cintayata kintu dhanyavādayuktābhyāṁ prārthanāyāñcābhyāṁ sarvvaviṣaye svaprārthaniyam īśvarāya nivedayata |

VII tathā kṛta īśvariā yā śāntiḥ sarvvām buddhim atīsete sā yuṣmākaṁ cittāni manāmsi ca khriṣṭe yīśau rakṣiyati |

VIII he bhrātaraḥ, šeṣe vadāmi yadyat satyam ādaraṇīyaṁ nyāyyaṁ sādhu priyaṁ sukhyātam anyeṇa yena kenacit prakāreṇa vā guṇayuktaṁ praśaṁsaniyaṁ vā bhavati tatraiva manāmsi nidhadhvaṁ |

IX yūyaṁ mām dṛṣtvā śrutvā ca yadyat śikṣitavanto grhītavantaśca tadevācarata tasmāt śāntidāyaka īśvaro yuṣmābhiḥ sārddhaṁ sthāsyati |

X mamopakārāya yuṣmākaṁ yā cintā pūrvvam āsit kintu karm-madvāraṁ na prāpnot idānīm sā punaraphalat ityasmin prabhau mama paramāhlādo'jāyata |

XI ahaṁ yad dainyakāraṇād idaṁ vadāmi tannahi yato mama yā kācid avasthā bhavet tasyāṁ santoṣtum aśikṣayaṁ |

XII daridratām bhoktuṁ śaknomi dhanāḍhyatām api bhoktuṁ śaknomi sarvvathā sarvvaviṣayeṣu vinīto'haṁ procuratām kṣudhāñca dhanāṁ dainyañcāvagato'smi |

XIII mama śaktidāyakena khriṣṭena sarvvameva mayā śakyaṁ bhavati |

XIV kintu yuṣmābhi rdainyanivāraṇāya mām upakṛtya satkarmmakāri |

XV he philipiyalokāḥ, susaṁvādasyodayakāle yadāhaṁ mākidaniyādeśāt pratiṣṭhe tadā kevalān yuṣmān vināparayā kayāpi samitā saha dānādānayo rmama ko'pi sambandho nāsīd iti yūyamapi jānītha |

XVI yato yuṣmābhi rmama prayojanāya thiṣalanikīnagaramapi mām prati punaḥ punardānaṁ preṣitaṁ |

XVII ahaṁ yad dānaṁ mṛgaye tannahi kintu yuṣmākaṁ lābhavarddhakaṁ phalaṁ mṛgaye |

XVIII kintu mama kasyāpyabhāvo nāsti sarvvāṁ procuram āste yata īśvarasya grāhyaṁ tuṣṭijanakaṁ sugandhinaivedyasvarūpaṁ yuṣmākaṁ dānaṁ ipāphraditād grhītvāhaṁ paritṛpto'smi |

XIX mameśvaro'pi khriṣṭena yīśunā svakīyavibhavanidhitaḥ prayo-janiyaṁ sarvvaviṣayaṁ pūrṇarūpaṁ yuṣmābhyāṁ deyāt |

XX asmākaṁ piturīśvarasya dhanyavādo'nantakālaṁ yāvad bhavatu | āmen |

XXI yūyaṁ yīśukhriṣṭasyaikaikaṁ pavitrajanāṁ namaskuruta | mama saṅgibhrātaro yuṣmān namaskurvate |

XXII sarvve pavitralokā viśeṣataḥ kaisarasya parijanā yuṣmān na-maskurvate |

XXIII asmākaṁ prabho ryīśukhriṣṭasya prasādaḥ sarvvān yuṣmān prati bhūyāt | āmen |

kalasinaḥ patraṁ

I **Ī**śvarasyecchayā yīśukhrīṣṭasya preritaḥ paulastīmathiyo bhrātā ca kalasīnagarasthān pavitrān viśvastān khrīṣṭāśritabhrātrṅn prati patraṁ likhataḥ|

II asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmān prati prasādaṁ śāntiṅca kriyāstām|

III khrīṣṭe yīsau yuṣmākaṁ viśvāsasya sarvvān pavitralokān prati premnaśca vārttām śrutvā

IV vayaṁ sadā yuṣmadarthaṁ prārthanām kurvvantaḥ svarge nihitāyā yuṣmākaṁ bhāvisampadaḥ kāraṇāt svakīyaprabho ryīśukhrīṣṭasya tātam īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmaḥ|

V yūyaṁ tasyā bhāvisampado vārttām yayā susaṁvādarūpiṅyā satyavānyā jñāpitāḥ

VI sā yadvat kṛsnaṁ jagad abhigacchati tadvad yuṣmān apyabhyagamat, yūyaṅca yad dinam ārabhyeśvarasyānugrahasya vārttām śrutvā satyarūpeṇa jñātavantastadārabhya yuṣmākaṁ madhye'pi phalati varddhatē ca|

VII asmākaṁ priyaḥ sahadāso yuṣmākaṁ kṛte ca khrīṣṭasya viśvastapariçāraḥ ya ipaphrāstad vākyaṁ

VIII yuṣmān ādiṣṭavān sa evāsmān ātmanā janitaṁ yuṣmākaṁ prema jñāpitavān|

IX vayaṁ yad dinam ārabhya tāṁ vārttām śrutavantastadārabhya nīrantaraṁ yuṣmākaṁ kṛte prārthanām kurmmaḥ phalato yūyaṁ yat pūrṇābhyām ātmikajñānavuddhibhyām īśvarasyābhitamaṁ sampūrṇarūpeṇāvagaccheta,

X prabho ryogyāṁ sarvvathā santoṣajanakañcācāraṁ kuryyātārthata īśvarajñāne varddhamānāḥ sarvvasatkarmmarūpaṁ phalaṁ phaleta,

XI yathā ceśvarasya mahimayuktayā śaktyā sānandena pūrṇāṁ sahiṣṇutām titikṣāñcācaritūṁ śakṣyatha tādrṣena pūrṇabalena yad balavanto bhaveta,

XII yaśca pitā tejavāsinām pavitralokānām adhikārasyaṁśitvāyāsmān yogyān kṛtavān taṁ yad dhanyaṁ vadeta varam enaṁ yācāmahe|

XIII yataḥ so'smān tīmrasya kartṛtvād uddhṛtya svakīyasya priyaputrasya rājye sthāpitavān|

XIV tasmāt putrād vayaṁ paritrāṅam arthataḥ pāpamocanaṁ prāptavantaḥ|

XV sa cādṛśyasyeśvarasya pratimūrṭiḥ kṛtsnāyāḥ sṛṣṭerādikarttā ca|

XVI yataḥ sarvvameva tena sasṛje śimhāsanarājatvaparākramādīni svargamarttyasthitāni dṛśyādṛśyāni vastūni sarvvāni tenaiva tasmai ca sasṛjire|

XVII sa sarvveṣāṁ ādiḥ sarvveṣāṁ sthitikārakaśca|

XVIII sa eva samitirūpāyāstano rmūrddhā kiṅca sarvvaviṣaye sa yad agriyo bhavet tadarthaṁ sa eva mṛtānām madhyāt prathamata utthito'graśca|

XIX yata īśvarasya kṛtsnaṁ pūrṇatvaṁ tamevāvāsaitūṁ

XX kruše pātītēna tasya raktena sandhīm vidhāya tenaiva svarga-
marttyasthitāni sarvvāni svena saha sandhāpayitūñcesvareṇābhileṣe|

XXI pūrvvaṃ dūrasthā duṣkriyāratamanaskatvāt tasya ripavaścāsta ye
yūyaṃ tān yuṣmān api sa idānīm tasya māmsalaśarīre maraṇena svena
saha sandhāpitavān|

XXII yataḥ sa svasammukhe pavitrān niṣkalaṅkān anindanīyāmśca
yuṣmān sthāpayitum icchati|

XXIII kintvetadartham yuṣmābhi rbaddhamūlaiḥ susthiraiśca bhavi-
tavyam, ākāśamaṇḍalasyādhaḥsthitānām sarvvalokānām madhye ca
guṣṣyamāṇo yaḥ susaṃvādo yuṣmābhiraśrāvi tajjātāyām pratyāśāyām
yuṣmābhiracalai rbhavitavyam|

XXIV tasya susaṃvādasyaikaḥ paricārako yo'ham paulaḥ so'ham idānīm
ānandena yuṣmadartham duḥkhāni sahe khriṣṭasya kleśabhogasya
yomśo'pūrṇastameva tasya tanoḥ samiteḥ kṛte svaśarīre pūrayāmi ca|

XXV yata īśvarasya mantranāyā yuṣmadartham īśvarīyavākyaśya
pracārasya bhāro mayi samapitastasmād aham tasyaḥ samiteḥ par-
icārako'bhavam|

XXVI tat nigūḍham vākyaṃ pūrvvayugeṣu pūrvvapuruṣebhyaḥ praccha-
nam āsit kintvidānīm tasya pavitrālokānām sannidhau tena prakāśyata|

XXVII yato bhinnajātīyānām madhye tat nigūḍhavākyaṃ
kidṛggauravanidhisambalitaṃ tat pavitrālokān jñāpayitum
īśvaro'bhyalaṣat| yuṣmanmadhyavartti khriṣṭa eva sa nidhi
rgairavāśābhūmiśca|

XXVIII tasmād vayanī tameva ghoṣayanto yad ekaikaṃ mānavam sid-
dhībhūtam khriṣṭe sthāpayema tadarthamekaikaṃ mānavam prabod-
hayāmaḥ pūrṇajñānena caikaikaṃ mānavam upadiśāmaḥ|

XXIX etadartham tasya yā śaktiḥ prabalarūpeṇa mama madhye
prakāśate tayāham yatamānaḥ śrābhyaṃi|

II

I yuṣmākaṃ lāyadīkeyāsthābhṛātrṇāṅca kṛte yāvanto bhrātaraśca
mama śārīrikamukham na dṛṣṭavantasteṣām kṛte mama kiyān yatno
bhavati tad yuṣmān jñāpayitum icchāmi|

II phalataḥ pūrṇabuddhirūpadhanābhogāya premnā saṃyuktānām
teṣām manāmsi yat piturīśvarasya khriṣṭasya ca nigūḍhavākyaśya
jñānārtham sāntvanām prāpnuyurīyarthamahaṃ yate|

III yato vidyājñānayoḥ sarvve nidhayaḥ khriṣṭe guptāḥ santi|

IV ko'pi yuṣmān vinayavākyaena yanna vañcayet tadartham etāni mayā
kathyante|

V yuṣmatsannidhau mama śarīre'varttamāne'pi mamātmā vart-
tate tena yuṣmākaṃ suritīm khriṣṭaviśvāse sthiritvaṅca dṛṣṭvāham
ānandāmi|

VI ato yūyaṃ prabhuṃ yīśukhriṣṭam yādṛg gṛhitavantastādṛk tam
anucarata|

VII tasmin baddhamūlāḥ sthāpitāśca bhavata yā ca śikṣā yuṣmābhi rlab-
dhā tadanusārād viśvāse susthirāḥ santastenaiva nityam dhanyavādam
kurata|

VIII sāvadhānā bhavata mānuṣikaśikṣāta ihalokasya
varṇamālātaścotpannā khriṣṭasya vipakṣā yā darśanavidyā
mithyāpratāraṇā ca tayā ko'pi yuṣmākaṃ kṣatiṃ na janayatu|

IX yata íśvarasya kṛtsnā pūrnatā mūrttimatī khrīṣṭe vasati|

X yūyañca tena pūrñā bhavatha yataḥ sa sarvveṣāṃ rājatvakartṛtvapadānāṃ mūrddhāsti,

XI tena ca yūyam aḥastakṛtatvakchedenārthato yena śārīrapāpānāṃ vigrasatyajyate tena khrīṣṭasya tvakchedena chinnavaco jāta

XII majjane ca tena sārddham śmaśānaṃ prāptāḥ puna rmṛtānāṃ madhyāt tasyotthāpayituriśvarasya śakteḥ phalaṃ yo viśvāstadvārā tasminneva majjane tena sārddham utthāpitā abhavata|

XIII sa ca yuṣmān aparādhaiḥ śārīrikātvakchedena ca mṛtān dṛṣṭvā tena sārddham jīvitavān yuṣmākaṃ sarvvān aparādhān kṣamitavān,

XIV yacca daṇḍājñārūpaṃ ṛṇapatram asmākaṃ viruddham āsit tat pramāñjitavān śalākābhīḥ kruṣe baddhvā dūrikṛtavāṃśca|

XV kiñca tena rājatvakartṛtvapadāni nistejāmsi kṛtvā parājītān ripūniva pragalbhataiyā sarvveṣāṃ dṛṣṭigocare hrepitavān|

XVI ato hetoḥ khādyākhādye peyāpeye utsavaḥ pratipad viśrāmavāraścaiteṣu sarvveṣu yuṣmākaṃ nyāyādhipatirūpaṃ kamapi mā gṛhlita|

XVII yata etāni chāyāsvarūpāni kintu satyā mūrttiḥ khrīṣṭaḥ|

XVIII aparañca namratā svargadūtānāṃ sevā caitādrśam iṣṭakarmācaran yaḥ kaścit paroḥkṣaviṣayān praviṣati svakīyaśārīrikabhāvena ca mudhā garvviṭaḥ san

XIX sandhibhiḥ śīrābhiṣcopakṛtaṃ saṃyuktañca kṛtsnaṃ śārīraṃ yasmāt mūrddhata íśvariyaṣṭdhiṃ prāpnoti taṃ mūrddhānaṃ na dhārayati tena mānavena yuṣmattaḥ phalāpaharaṇaṃ nānujānīta|

XX yadi yūyam khrīṣṭena sārddham saṃsārya varṇamālāyai mṛtā abhavata tarhi yai rdravyai rbhogenā kṣayaṃ gantavyaṃ

XXI tāni mā spṛśa mā bhuñkṣva mā gṛhṇeti mānavairādiṣṭān śikṣitāṃśca vidhīn

XXII ācaranto yūyam kutaḥ saṃsāre jīvanta iva bhavatha?

XXIII te vidhayaḥ svecchābhaktyā namratayā śārīrakleśanena ca jñānavidhivat prakāśante tathāpi te'gaṇyāḥ śārīrikabhāvavarddhakāśca santi|

III

I yadi yūyam khrīṣṭena sārddham utthāpitā abhavata tarhi yasmin sthāne khrīṣṭa íśvarasya dakṣiṇapārśve upaviṣṭa āste tasyorddhvasthānasya viṣayān ceṣṭadhvaṃ|

II pārthivaviṣayeṣu na yatamānā ūrdhvasthaviṣayeṣu yatadhvaṃ|

III yato yūyam mṛtavanto yuṣmākaṃ jivitañca khrīṣṭena sārddham ísvare guptam asti|

IV asmākaṃ jīvanasvarūpaḥ khrīṣṭo yadā prakāśisyate tadā tena sārddham yūyamapi vibhavana prakāśiyadhve|

V ato veśyāgamanam aśucikriyā rāgaḥ kutsitābhiḥlo devapūjātulyo lobhaścaitāni rpāthavapurūṣaṅgāni yuṣmābhi rñihanyantāṃ|

VI yata etebhyaḥ karmabhya ājñālaṅghino lokān pratiśvarasya krodho vartate|

VII pūrvvaṃ yadā yūyam tānyupājīvata tadā yūyamapi tānyevācarata;

VIII kintvidānīm krodho roṣo jihīṃsiṣā durmukhatā vadanānirgatakadālapaścaitāni sarvvāni dūrikurudhvaṃ|

IX yūyam parasparam mṛṣākathām na vadata yato yūyam svakarm-
masahitām purātanapuruṣaṁ tyaktavantāḥ

X svasraṣṭuḥ pratimūrtyā tattvajñānāya nūtanīkṛtaṁ navīnapuruṣaṁ
parihitavantaśca|

XI tena ca yihūdibhinnaḥ jātīyayośchinnatvagacchinnatvaco rmleccha-
skuthīyayo rdāsamuktayośca ko'pi viśeṣo nāsti kintu sarvveṣu sarvvaḥ
khrīṣṭa evāste|

XII ataeva yūyam īśvarasya manobhilaṣitāḥ pavitrāḥ priyāśca lokā iva
snehayuktām anukampām hitaiṣitām namratām titikṣām sahiṣṇutāñca
paridhaddhvaṁ|

XIII yūyam ekaikasyācaraṇaṁ sahadhvaṁ yena ca yasya kimapyā-
parādhyate tasya taṁ doṣaṁ sa kṣamatām, khrīṣṭo yuṣmākaṁ doṣān
yadvad kṣamitavān yūyamapi tadvat kurudhvaṁ|

XIV viśeṣataḥ siddhijanakena premabandhanena baddhā bhavata|

XV yasyāḥ prāptaye yūyam ekasmin śarīre samāhūtā abhavata
seśvarīyā śānti ryaṣmākaṁ manāmsyadhitiṣṭhatu yūyañca kṛtajñā bha-
vata|

XVI khrīṣṭasya vākyam sarvvavidhajñānāya sampūrṇarūpeṇa
yuṣmadantare nivamatu, yūyañca gītai rgānaiḥ
pāramārthikasāṅkīrttanaiśca parasparam ādiśata prabodhayata ca,
anugrhitatvāt prabhum uddīśya svamanobhi rgāyata ca|

XVII vācā karmmaṇā vā yad yat kuruta tat sarvvaṁ prabho ryīśo rnāmnā
kuruta tena pītarām īśvaraṁ dhanyaṁ vadata ca|

XVIII he yoṣitaḥ, yūyam svāmināṁ vaśyā bhavata yatastadeva prabhava
rocate|

XIX he svāmināḥ, yūyam bhāryyāsu prīyadhvaṁ tāḥ prati paruṣālāpaṁ
mā kurudhvaṁ|

XX he bālāḥ, yūyam sarvvaviṣaye pitrorājñāgrāhiṇo bhavata yatas-
tadeva prabhoḥ santoṣajanakaṁ|

XXI he pītaraḥ, yuṣmākaṁ santānā yat kātārā na bhaveyustadartaṁ tān
prati mā roṣayata|

XXII he dāsāḥ, yūyam sarvvaviṣaya aihikaprabhūnām ājñāgrāhiṇo
bhavata dṛṣṭigocarīyasevayā mānavebhyo rocituṁ mā yatadhvaṁ kintu
saralāntaḥkaraṇaiḥ prabho rbhāṅtyā kāryaṁ kurudhvaṁ|

XXIII yacca kurudhve tat mānuṣamanuddīśya prabhum uddīśya praphul-
lamanasā kurudhvaṁ,

XXIV yato vayaṁ prabhutaḥ svargādhikārarūpaṁ phalaṁ lapsyāmaha
iti yūyam jānītha yasmād yūyam prabhoḥ khrīṣṭasya dāsā bhavatha|

XXV kintu yaḥ kaścid anucitaṁ karmma karoti sa ta-
syanucitakarmmaṇaḥ phalaṁ lapsyate tatra ko'pi pakṣapāto na
bhaviṣyati|

IV

I aparāñca he adhipatayaḥ, yūyam dāsān prati nyāyāṁ
yathārthañcācaraṇaṁ kurudhvaṁ yuṣmākamapyeko'dhipatiḥ svarge
vidyata iti jānītha|

II yūyam prārthanāyāṁ nityaṁ pravarttadhvaṁ dhanyavādaṁ kurv-
vantastatra prabuddhāstiṣṭhata ca|

III prārthanākāle mamāpi kṛte prārthanāṁ kurudhvaṁ,

IV phalataḥ khrīṣṭasya yannigūḍhāvākyakāraṇād ahaṁ baddho'bhavaṁ tatprakāśāyēsvaro yat madarthaṁ vāgdvāraṁ kuryyāt, ahañca yathocitaṁ tat prakāśayituṁ śaknuyām etat prārthayadhvaṁ|

V yūyaṁ samayaṁ bahumūlyaṁ jñātvā bahihsthān lokān prati jñānācāraṁ kurudhvaṁ|

VI yuṣmākam ālāpaḥ sarvvadānugrahasūcako lavaṇena susvāduśca bhavatu yasmai yaduttaraṁ dātavyaṁ tad yuṣmābhiravagamyatām|

VII mama yā daśākti tāṁ tukhikanāmā prabhau priyo mama bhrātā viśvasanīyaḥ paricāraḥ sahadāsaśca yuṣmān jñāpayiṣyati|

VIII sa yad yuṣmākaṁ daśāṁ jāniyāt yuṣmākaṁ manāmsi sāntvayecca tadarthamevāhaṁ

IX tam onīṣimanāmānañca yuṣmaddeśīyaṁ viśvastaṁ priyañca bhrātaraṁ preṣitavān tau yuṣmān atratyāṁ sarvvavārttām jñāpayiṣyataḥ|

X āriṣṭārkanāmā mama sahabandī barṇabbā bhāgineyo mārho yuṣṭānāmnā vikhyāto yīśuścaite chinnatvaco bhrātaro yuṣmān namaskāraṁ jñāpayanti, teṣāṁ madhye mārkamadhi yūyaṁ pūrvvaṁ ājñāpitāḥ sa yadi yuṣmātsamīpam upatiṣṭhet tarhi yuṣmābhi rgrhyatām|

XI kevalameta īśvararājye mama sāntvanājanakāḥ sahakāriṇo'bhavan|

XII khrīṣṭasya dāso yo yuṣmaddeśīya ipaphrāḥ sa yuṣmān namaskāraṁ jñāpayati yūyañceśvarasya sarvvasmīn mano'bhilāṣe yat siddhāḥ pūrṇāśca bhaveta tadarthaṁ sa nityaṁ prārthanayā yuṣmākaṁ kṛte yatate|

XIII yuṣmākaṁ lāyadikeyāsthitanāṁ hiyarāpalisthitānāñca bhrātṛṇāṁ hitāya so'tīva ceṣṭata ityasmīn ahaṁ tasya sāksī bhavāmi|

XIV lūkanāmā priyaścikitsako dīmāśca yuṣmābhyāṁ namaskurvvāte|

XV yūyaṁ lāyadikeyāsthān bhrātṛṇ numphāṁ tadgrhasthitāṁ samitiñca mama namaskāraṁ jñāpayata|

XVI aparaṁ yuṣmātsannidhau patrasyaśya pāṭhe kṛte lāyadikeyāsthasamitāvapi tasya pāṭho yathā bhavet lāyadikeyāñca yat patraṁ mayā prahitaṁ tad yathā yuṣmābhirapi paṭhyeta tathā ceṣṭadhvaṁ|

XVII aparaṁ ārkhippāṁ vadata prabho ryat paricaryyāpadaṁ tvayāprāpi tatsādhanāya sāvadhāno bhava|

XVIII ahaṁ paulaḥ svahastākṣareṇa yuṣmān namaskāraṁ jñāpayāmi yūyaṁ mama bandhanaṁ smarata| yuṣmān pratyānugraho bhūyāt| āmena|

1 thiṣalanīkinaḥ patraṁ

I paulaḥ silvānastīmathiyaśca piturīśvarasya prabho ryīśukhrīṣṭasya cāśrayaṁ prāptā thiṣalanīkiyasamitiṁ prati patraṁ likhanti| asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmān pratyānugrahaṁ śāntiñca kriyāstāṁ|

II vayaṁ sarvveṣāṁ yuṣmākaṁ kṛte īśvaraṁ dhanyaṁ vadāmaḥ prārthanāsamaye yuṣmākaṁ nāmoccārayāmaḥ,

III asmākaṁ tātasyeśvarasya sāksāt prabhau yīśukhrīṣṭe yuṣmākaṁ viśvāseṇa yat kāryyaṁ premnā yaḥ pariśramaḥ pratyāśayā ca yā titikṣā jāyate

IV tat sarvvaṁ nirantaraṁ smarāmaśca| he piyabhrātaraḥ, yūyam īśvareṇābhirucitā lokā iti vayaṁ jānīmaḥ|

V yato'smākaṁ susaṁvādaḥ kevalaśabdena yuṣmān na praviśya śaktyā pavitreṇātmanā mahotsāhena ca yuṣmān praviśat| vayantu yuṣmākaṁ kṛte yuṣmanmadhye kidṛśā abhavāma tad yuṣmābhi rjñāyate|

VI yūyamapi bahukleśabhogena pavitreṇātmanā dattenānandena ca vākyāṁ gṛhītvāsmākaṁ prabhoścānugāmino'bhavata|

VII tena mākidaniyākhāyādeśayo ryāvanto viśvāsino lokāḥ santi yūyaṁ teṣāṁ sarvveṣāṁ nidarśanasvarūpā jātaḥ|

VIII yato yuṣmattaḥ pratināditayā prabho rvānyā mākidaniyākhāyādeśau vyāptau kevalametannahi kintviśvare yuṣmākaṁ yo viśvāstasya vārttā sarvvatrāśrāvi, tasmāt tatra vākyakathanam asmākaṁ niṣprayojanaḥ|

IX yato yuṣmanmadhye vayaṁ kidṛśaṁ praveśaṁ prāptā yūyañca kathaṁ pratimā vihāyeśvaraṁ pratyāvarttadhvam amaraṁ satyamīśvaraṁ sevītuṁ

X mṛtagaṇamadhyācca tenotthāpitasya putrasyārthata āgāmikrodhād asmākaṁ nistārayitu ryīśoḥ svargād āgamaṇaṁ pratikṣitum ārabhadhvam etat sarvvaṁ te lokāḥ svayam asmān jñāpayanti|

II

I he bhrātaraḥ, yuṣmanmadhye 'smākaṁ praveśo niṣphalo na jāta iti yūyaṁ svayaṁ jānītha|

II aparaṁ yuṣmābhi ryathāśrāvi tathā pūrvvaṁ philipīnagare kliṣṭā ninditāśca santo'pi vayaṁ īśvarād utsāhaṁ labdhvā bahuyatnena yuṣmān īśvarasya susaṁvādam abodhayāma|

III yato'smākaṁ ādeśo bhrānteraśucibhāvād votpannaḥ pravañcanāyukto vā na bhavati|

IV kintviśvareṇāsmān pariḁkṣya viśvasanīyaṁ mattvā ca yadvat susaṁvādo'smāsu samārpyata tadvad vayaṁ mānavebhyo na ruociśamāñāḥ kintvasmadantaḥkaraṇānāṁ pariḁśakāyeśvarāya ruociśamāñā bhāśāmahe|

V vayaṁ kadāpi stutivādino nābhavāmeti yūyaṁ jānītha kadāpi chalavastreṇa lobhaṁ nācchādayāmetyasmin īśvaraḥ sāksī vidyate|

VI vayan̄ khrīṣṭasya preritā iva gauravānvitā bhavitum aśakṣyāma kintu yuṣmattaḥ parasmād vā kasmādapi mānavād gauravaṁ na lip-samānā yuṣmanmadhye mṛdubhāvā bhūtvāvarttamahi|

VII yathā kācinmātā svakīyaśiśūn pālayati tathā vayamapi yuṣmān kāṅkṣamāṇā

VIII yuṣmabhyam̄ kevalam̄ īśvarasya susaṁvādam̄ tannahi kintu svakīyaprāṇān̄ api dātum̄ manobhirabhyalaṣāma, yato yūyam̄ asmākaṁ snehapātrāṇyabhavata|

IX he bhrātaraḥ, asmākaṁ śramaḥ kle[śa]śca yuṣmābhīḥ smaryate yuṣmākaṁ ko'pi yad bhāragrasto na bhavet tadarthaṁ vayan̄ divānīśam̄ pariśrāmyanto yuṣmanmadhya īśvarasya susaṁvādamaghoṣayāma|

X aparañca viśvāsino yuṣmān̄ prati vayan̄ kidṛk pavitratvay-athārthatvanirdoṣatvācāriṇo'bhavāmetyasmin̄ īśvaro yūyañca sākṣiṇa ādhve|

XI aparañca yadvat pitā svabālakān̄ tadvad vayan̄ yuṣmākam̄ ekaikaṁ janam̄ upadiṣṭavantaḥ sāntvitavantaśca,

XII ya īśvaraḥ svīyarājyāya vibhavāya ca yuṣmān̄ āhūtavān̄ tadu-puyuktācaraṇāya yuṣmān̄ pravarttitavantaśceti yūyam̄ jānītha|

XIII yasmin̄ samaye yūyam̄ asmākaṁ mukhād̄ īśvareṇa pratiśrutam̄ vākyam̄ alabhadhvam̄ tasmin̄ samaye tat mānuṣāṇām̄ vākyam̄ na mattveśvarasya vākyam̄ mattvā gṛhitavanta iti kāraṇād̄ vayan̄ niran-taram̄ īśvaram̄ dhanyam̄ vadāmaḥ, yatastad̄ īśvarasya vākyam̄ iti satyam̄ viśvāsīnām̄ yuṣmākaṁ madhye tasya guṇaḥ prakāśate ca |

XIV he bhrātaraḥ, khrīṣṭāśritavatya īśvarasya yāḥ samityo yihūdādeśe santi yūyam̄ tāsām̄ anukāriṇo'bhavata, tadbhuktā lokāśca yadvad yihūdilokebhystadvad yūyamapi svajātīyalokebhyo duḥkham̄ alabhad-hvam̄|

XV te yihūdīyāḥ prabhum̄ yīśum̄ bhaviṣyadvādīnaśca hatavanto 'smān̄ dūrīkṛtavantaśca, ta īśvarāya na rocante sarvveṣām̄ mānavānām̄ vipakṣā bhavanti ca;

XVI aparaṁ bhinnajātīyalokānām̄ paritrāṇārtham̄ teṣām̄ madhye susaṁvādagoṣaṇād̄ asmān̄ pratiṣedhanti cetthaṁ svīyapāpānām̄ parimāṇam̄ uttarottaram̄ pūrayanti, kintu teṣām̄ antakārī krodhastān̄ upakramate|

XVII he bhrātaraḥ manasā nahi kintu vadanena kiyatkālam̄ yuṣmatto 'smākaṁ vicchede jāte vayan̄ yuṣmākaṁ mukhāni draṣṭum̄ atyākāṅkṣayā bahu yatitavantaḥ|

XVIII dvirekaktvo vā yuṣmatsamīpagamanāyāsmākaṁ viśeṣataḥ paulasya mamābhilāṣo'bhavat kintu śayatāno 'smān̄ nivāritavān̄|

XIX yato'smākaṁ kā pratyāśā ko vānandaḥ kiṁ vā ślāghyakirīṭam̄? asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasyāgamanakāle tatsammukhasthā yūyam̄ kiṁ tanna bhaviṣyatha?

XX yūyam̄ evāsmākaṁ gauravānandasvarūpā bhavatha |

III

I ato'ham̄ yadā sandeham̄ punaḥ soḍhum̄ nāśaknuvam̄ tadānīm̄ āthīnīnagara ekākī sthātum̄ niścīya

II svabhrātaram̄ khrīṣṭasya susaṁvāde sahakāriṇaṅceśvarasya par-icāraḥ kim̄ timathiyam̄ yuṣmatsamīpam̄ apreṣayam̄|

III varttamānaiḥ kleśaiḥ kasyāpi cāñcalyaṁ yathā na jāyate tathā te tvayā sthīrīkriyantāṁ svakīyadharmmamadhi samāśvāsyantāñceti tam ādiśaṁ|

IV vayametādṛṣe kleśe niyuktā āsmaha iti yūyaṁ svayaṁ jānītha, yato'smākaṁ durgati rbhaviṣyatīti vayaṁ yuṣmākaṁ samīpe sthītikāle'pi yuṣmān abodhayāma, tādrśameva cābhavat tadapi jānītha|

V tasmāt pariḥṣakeṇa yuṣmāsu pariḥṣiteṣvasmākaṁ pariśramo viphalo bhaviṣyatīti bhayaṁ soḍhuṁ yadāhaṁ nāśaknuvaṁ tadā yuṣmākaṁ viśvāsasya tattvāvadhāraṇāya tam apreṣayaṁ|

VI kintvadhunā tīmathiyo yuṣmatsamīpād asmatsannidhim āgatya yuṣmākaṁ viśvāsapremaṇī adhyasmān suvārttāṁ jñāpitavān vayañca yathā yuṣmān smarāmastathā yūyamapyasmān sarvvadā praṇayena smaratha draṣṭuṁ akāñkṣadhve ceti kathitvaṁ|

VII he bhrātaraḥ, vārttāmimāṁ prāpya yuṣmānadhi viśeṣato yuṣmākaṁ kleśaduḥkhānyadhi yuṣmākaṁ viśvāsād asmākaṁ sāntvanājāyata;

VIII yato yūyaṁ yadi prabhāvavatiṣṭhatha tarhyanena vayaṁ adhunā jīvamaha|

IX vayañcāsmadiyeśvarasya sākṣād yuṣmatto jātena yenānandena praphullā bhavāmastasya kṛtsnasyānandasya yogyarūpeṇeśvaraṁ dharmān vaditūṁ kathaṁ śakṣyāmaḥ?

X vayaṁ yena yuṣmākaṁ vadanāni draṣṭuṁ yuṣmākaṁ viśvāse yad asiddhaṁ vidyate tat siddhikarttuñca śakṣyāmastādrśaṁ varaṁ divāniśaṁ prārthayāmahe|

XI asmākaṁ tāteneśvareṇa prabhunā yīśukhrīṣṭena ca yuṣmatsamīpagamanāyāsmākaṁ panthā sugamaḥ kriyatām|

XII parasparaṁ sarvvāmśca prati yuṣmākaṁ prema yuṣmān prati cāsmākaṁ prema prabhunā varddhyatām bahuphalaṁ kriyatāñca|

XIII aparamasmākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭaḥ svakīyāiḥ sarvvaiḥ pavitralokaiḥ sārddhaṁ yadāgamiṣyati tadā yūyaṁ yathāsmākaṁ tātāsyēśvarasya sammukhe pavitratayā nirdoṣā bhaviṣyatha tathā yuṣmākaṁ manāmsi sthīrīkriyantāṁ|

IV

I he bhrātaraḥ, yuṣmābhiḥ kidrg ācaritavyaṁ īśvarāya rocitavyaṁ tadadhyasmatto yā śikṣā labdhā tadanusārāt punaratiśayaṁ yatnaḥ kriyatāmīti vayaṁ prabhuyīśunā yuṣmān vinīyādiśāmaḥ|

II yato vayaṁ prabhuyīśunā kidṛśīrājñā yuṣmāsu samarpitavantastad yūyaṁ jānītha|

III īśvarasyāyam abhilāṣo yad yuṣmākaṁ pavitratā bhavet, yūyaṁ vyabhicārād dūre tiṣṭhata|

IV yuṣmākaṁ ekaiko janaḥ svakīyaṁ prāñadhāraṁ pavitraṁ mānyañca rakṣatu,

V ye ca bhinnajātiyā lokā īśvaraṁ na jānanti ta iva tat kāmābhilāṣasyādhīnaṁ na karotu|

VI etasmin viṣaye ko'pyatyācārī bhūtvā svabhrātaraṁ na vañcayatu yato'smābhiḥ pūrvvaṁ yathoktaṁ pramaṇīkṛtañca tathaiva prabhuretādrśānāṁ karmmaṇāṁ samucitāṁ phalaṁ dāsyati|

VII yasmād īśvaro'smān aśucitāyai nāhūtavān kintu pavitratvāyāvāhūtavān|

VIII ato heto ryaḥ kaścīd vākyametanna gṛhḷāti sa manuṣyam avajānātīti nahi yena svakīyātmā yuṣmadantare samarpitastam īśvaram evāvajānāti|

IX bhrāṛṣu premakaraṇamadhi yuṣmān prati mama likhanaṁ niṣprayojanaṁ yato yūyaṁ parasparaṁ premakaraṇāyeśvaraśikṣitā lokā ādhe|

X kṛtsne mākidaniyādeśe ca yāvanto bhrāṛaḥ santi tān sarvvān prati yuṣmābhīstata prema prakāśyate tathāpi he bhrāṛaḥ, vayaṁ yuṣmān vinayāmahe yūyaṁ puna rbahutaraṁ prema prakāśayata|

XI aparaṁ ye bahiḥsthitāsteṣāṁ dṛṣṭigocare yuṣmākam ācaraṇaṁ yat manoramyam bhavet kasyāpi vastunaścābhāvo yuṣmākaṁ yanna bhavet,

XII etadarthaṁ yūyam asmatto yādṛśam ādeśaṁ prāptavantastādṛśaṁ nirvirodhācāraṁ karttuṁ svasvakarmaṇi manāmmi nidhātuṁ nijakaraīśca kāryyaṁ sādhayituṁ yatadhvaṁ|

XIII he bhrāṛaḥ nirāśā anye lokā iva yūyaṁ yanna śocedhvaṁ tadarthaṁ mahānidrāgatān lokānadhī yuṣmākam ajñānatā mayā nābhilaṣyate|

XIV yīsu rṁṛtavān punaruthitavāmśceti yadi vayaṁ viśvāsamastarhi yīsum āśritān mahānidrāprāptān lokānapīśvaro'vaśyaṁ tena sārddham āneṣyati|

XV yato'haṁ prabho rvākyena yuṣmān idaṁ jñāpayāmi; asmākaṁ madhye ye janāḥ prabhorāgamaṇaṁ yāvat jīvanto'vaśeṣyante te mahānidritānām agragāminona na bhaviṣyanti;

XVI yataḥ prabhuḥ simhanādena pradhānasvargadūtasyoccaiḥ śabdeneśvarīyatūrivādyena ca svayaṁ svargād avarokṣyati tena khriṣṭāśritā mṛtalokāḥ prathamam utthāsyānti|

XVII aparaṁ asmākaṁ madhye ye jīvanto'vaśeṣyante ta ākāśe prabhoḥ sāṅśātkaraṇārthaṁ taiḥ sārddham meghavāhanena hariṣyante; itthañca vayaṁ sarvvadā prabhunā sārddham sthāsyāmaḥ|

XVIII ato yūyam etābhiḥ kathābhiḥ parasparaṁ sāntvayata|

V

I he bhrāṛaḥ, kālān samayāmścādhi yuṣmān prati mama likhanaṁ niṣprayojanaṁ,

II yato rātrau yādṛk taskarastādṛk prabho rdinam upasthāsyatīti yūyaṁ svayameva samyag jānītha|

III śānti nrirvvinghatvañca vidyata iti yadā mānavā vadiṣyanti tadā prasavavedanā yadvad garbbhinim upatiṣṭhati tadvad akasmād vināśastān upasthāsyati tairuddhāro na lapyate|

IV kintu he bhrāṛaḥ, yūyam andhakareṇāvṛtā na bhavatha tasmāt taddinaṁ taskara iva yuṣmān na prāpsyati|

V sarve yūyaṁ dīpteḥ santānā divyāśca santānā bhavatha vayaṁ niśāvaṁśāstimiravaṁśā vā na bhavāmaḥ|

VI ato 'pare yathā nidrāgatāḥ santi tadvad asmābhi rna bhavitavyaṁ kintu jāgaritavyaṁ sacetanaiśca bhavitavyaḥ|

VII ye nidrānti te niśāyāmeva nidrānti te ca mattā bhavanti te rajanyāmeva mattā bhavanti|

VIII kintu vayaṁ divasasya vaṁśā bhavāmaḥ; ato 'smābhi rvakṣasi pratyayapremarūpaṁ kavacaṁ śirasi ca paritrāṇāśārūpaṁ śirastraṁ paridhāya sacetanaṁ rbhavitavyaṁ|

IX yata īśvaro'smān krodhe na niyujyāsmākaṁ prabhunā yīśukhrīṣṭena paritrāṇasyādhikāre niyukṭavān,

X jāgrato nidrāgatā vā vayaṁ yat tena prabhunā saha jīvāmastadarthaṁ so'smākaṁ kṛte prāṇān tyaktavān|

XI ataeva yūyaṁ yadvat kurutha tadvat parasparaṁ sāntvayata susthīrikurudhvañca|

XII he bhrātaraḥ, yuṣmākaṁ madhye ye janāḥ pariśramaṁ kurvanti prabho rnāmnā yuṣmān adhitiṣṭhantuyupadiśanti ca tān yūyaṁ samanyadhvaṁ|

XIII svakarmmahetunā ca premnā tān atīvādṛyadhvamiti mama prārthanā, yūyaṁ parasparaṁ nirvvirodhā bhavata|

XIV he bhrātaraḥ, yuṣmān vinayāmahe yūyam avihitācāriṇo lokān bhartsayadhvaṁ, kṣudramanasah sāntvayata, durbbalān upakuruta, sarvvān prati sahiṣṇavo bhavata ca|

XV aparaṁ kamapi pratyaniṣṭasya phalam aniṣṭaṁ kenāpi yanna kriyeta tadarthaṁ sāvadhānā bhavata, kintu parasparaṁ sarvvān mānavāmsca prati nityaṁ hitācāriṇo bhavata|

XVI sarvvadānadata|

XVII nirantaraṁ prārthanāṁ kurudhvaṁ|

XVIII sarvvaviṣaye kṛtajñatāṁ svīkurudhvaṁ yata etadeva khrīṣṭayīśunā yuṣmān prati prakāśitam īśvarābhimataṁ|

XIX pavitram ātmānaṁ na nirvvāpayata|

XX īśvarīyādeśaṁ nāvajānīta|

XXI sarvvāni parīkṣya yad bhadraṁ tadeva dhārayata|

XXII yat kimapi pāparūpaṁ bhavati tasmād dūraṁ tiṣṭhata|

XXIII sāntidāyaka īśvaraḥ svayaṁ yuṣmān sampūrṇatvena pavitrān karotu, aparaṁ asmatprabho ryīśukhrīṣṭasyāgamaṁ yāvad yuṣmākam ātmānaḥ prāṇāḥ śārīraṇi ca nikhilāni nirddoṣatvena rakṣyantāṁ|

XXIV yo yuṣmān āhvayati sa viśvasanīyo'taḥ sa tat sādhaṣyati|

XXV he bhrātaraḥ, asmākaṁ kṛte prārthanāṁ kurudhvaṁ|

XXVI pavitracumbanena sarvvān bhrātṛn prati satkurudhvaṁ|

XXVII patramidaṁ sarvveṣāṁ pavitrāṇāṁ bhrātṛṇāṁ śrutigocare yuṣmābhiḥ paṭhyatāmiti prabho rnāmnā yuṣmān śapayāmi|

XXVIII asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasyānugrate yuṣmāsu bhūyāt| āmen|

2 thiṣalanīkinaḥ patraṁ

I paulaḥ silvānastīmathiyaścetināmāno vayam asmadīyatātam īśvaraṁ prabhuṁ yīśukhrīṣṭaṁcāśritāṁ thiṣalanīkināṁ samitiṁ prati patraṁ likhāmaḥ|

II asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmāsvanugrahaṁ śāntiṅca kriyāstāṁ|

III he bhrātarahaḥ, yuṣmākaṁ kṛte sarvvadā yathāyogyam īśvarasya dhanyavādo 'smābhiḥ karttavyaḥ, yato heto ryuṣmākaṁ viśvāsa uttarotaraṁ varddhate parāsparam ekaikasya prema ca bahuphalaṁ bhavati|

IV tasmād yuṣmābhi ryāvanta upadravakleśāḥ sahyante teṣu yad dheṅryyaṁ yaśca viśvāsaḥ prakāśyate tatkāraṇād vayam īśvarīyasamitiṣu yuṣmābhiḥ ślāghāmahe|

V tacceśvarasya nyāyavicārasya pramāṇaṁ bhavati yato yūyaṁ yasya kṛte duḥkhaṁ sahadhmaṁ tasyeśvarīyarāḥjyasya योग्या bhavatha|

VI yataḥ svakīyasvargadūtānāṁ balaiḥ sahitasya prabho ryiśoḥ svargād āgamanakāle yuṣmākaṁ kleśakebhyaḥ kleśena phaladānaṁ sārddhamasmābhiśca

VII kliṣyamānebhyo yuṣmābhyāṁ śāntidānaṁ īśvareṇa nyāyyaṁ bhot-syate;

VIII tadānīm īśvarānabhijñebhyo 'smatprabho ryīśukhrīṣṭasya susaṁvādāgrāhakebhyaśca lokebhyo jājvalyamānena vahninā samucitaṁ phalaṁ yīsunā dāsyate;

IX te ca prabho rvadanāt parākramayuktavibhavacca sadātanavināśarūpaṁ daṇḍaṁ lapsyante,

X kintu tasmin dīne svakīyapavitrālokeṣu virājituṁ yuṣmān aparāṁśca sarvvān viśvāsilokān viśmāpayituṅca sa āgamiṣyati yato 'smākaṁ pramāṇe yuṣmābhi rviśvāso'kāri|

XI ato'smākam īśvaro yuṣmān tasyāhvānasya योग्याṁ karotu saujanyasya śubhaphalaṁ viśvāsasya guṇaṅca parākrameṇa sādhatyaviti prārthanāsmābhiḥ sarvvadā yuṣmannimittaṁ kriyate,

XII yatastathā satyasmākam īśvarasya prabho ryīśukhrīṣṭasya cānugrahād asmatprabho ryīśukhrīṣṭasya nāmno gauravaṁ yuṣmāsu yuṣmākamapi gauravaṁ tasmin prakāśiṣyate|

II

I he bhrātarahaḥ, asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasyāgamanāṁ tasya samīpe 'smākaṁ samsthitīncādhi vayaṁ yuṣmān idāṁ prārthayāmahe|

II prabhestad dinaṁ prāyeṇopasthitam iti yadi kaścid ātmanā vācā vā patreṇa vāsmākam ādeśaṁ kalpayan yuṣmān gadati tarhi yūyaṁ tena cañcalamanasa udvignāśca na bhavata|

III kenāpi prakāreṇa ko'pi yuṣmān na vañcayatu yatastasmād dināt pūrvvaṁ dharmmalopenopasyātavyaṁ,

IV yaśca jano vipakṣatām kurvvan sarvvasmād devāt pūjaniyavastuśconnaṁsyate svam īśvaramiva darśayan īśvaravad īśvarasya mandira upavekṣyati ca tena vināśapātreṇa pāpapurūṣeṇodetavyaṁ|

V yadāhaṁ yuṣmākaṁ sannidhāvāsaṁ tadānīm etad akathayamiti yūyaṁ kiṁ na smaratha?

VI sāmpratāṁ sa yena nivāryyate tad yūyaṁ jānītha, kintu svasamaye tenodetavyaṁ|

VII vidharmmasya nigūḍho guṇa idānīmapi phalati kintu yastaṁ nivārayati so'dyāpi dūrīkṛto nābhavati|

VIII tasmin dūrīkṛte sa vidharmmyudeṣyati kintu prabhu ryīśuḥ svamukhapavena taṁ vidhvamsaiṣyati nijopasthitejasā vināśaiṣyati ca|

IX śayatānasya śaktiprakāśanād vināśyamānānām madhye sarvavidhāḥ parākramā bhramikā āścaryyakriyā lakṣaṇānyadharmmajātā sarvvavidhapratāraṇā ca tasyopasthiteḥ phalaṁ bhaviṣyati;

X yato hetoste paritrānaprāptaye satyadharmmasyanurāgaṁ na gṛhitavantastasmāt kāraṇād

XI īsvareṇa tān prati bhrāntikaramāyāyām preṣitāyām te mṛṣāvākye viśvasiṣyanti|

XII yato yāvanto mānavāḥ satyadharmme na viśvasyādharmmena tuṣyanti taiḥ sarvvai rdaṇḍabhājanai rbhavitavyaṁ|

XIII he prabhoḥ priyā bhrātaraḥ, yuṣmākaṁ kṛta īśvarasya dhanyavādo'smābhiḥ sarvvadā kartavyo yata īśvara ā prathamād ātmanaḥ pāvana sa tyadharmme viśvasena ca paritrānārthaṁ yuṣmān varitavān

XIV tadarthañcāsmābhi rghoṣitena susānvādena yuṣmān āhūyāsmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya tejaso'dhikāriṇaḥ kariṣyati|

XV ato he bhrātaraḥ yūyam asmākaṁ vākyaiḥ patraiśca yām śikṣām labdhavantastām kṛtsnām śikṣām dhārayantaḥ susthiraḥ bhavata|

XVI asmākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭastāta īsvaraścārthato yo yuṣmāsu prema kṛtavān nityāñca sāntvanām anugraheṇottamapratyāśāñca yuṣmabhyaṁ dattavān

XVII sa svayaṁ yuṣmākaṁ antaḥkaraṇāni sāntvayatu sarvvasmin sadvākye satkarmmaṇi ca susthīrīkarotu ca|

III

I he bhrātaraḥ, śeṣe vadāmi, yūyam asmabhyamidaṁ prārthayadhvaṁ yat prabho rvākyāṁ yuṣmākaṁ madhye yathā tathaivānyatrāpi pracaret mānyañca bhavet;

II yacca vāyam avivecākebhya duṣṭebhyaśca lokebhya rakṣām prāpnuyāma yataḥ sarvveṣām viśvāso na bhavati|

III kintu prabhu rviśvāsyāḥ sa eva yuṣmān sthīrīkariṣyati duṣṭasya karād uddhariṣyati ca|

IV yūyam asmābhi ryad ādiśyadhve tat kurutha kariṣyatha ceti viśvāso yuṣmānādhi prabhunāsmākaṁ jāyate|

V īśvarasya premnī khrīṣṭasya sahiṣṇutāyāñca prabhuḥ svayaṁ yuṣmākaṁ antaḥkaraṇāni vinayatu|

VI he bhrātaraḥ, asmatprabho ryīśukhrīṣṭasya nāmnā vāyaṁ yuṣmān idam ādiśāmaḥ, asmatto yuṣmābhi ryā śikṣalambhi tāṁ vihāya kaścid bhrātā yadyavihitācāraṁ karoti tarhi yūyaṁ tasmāt prthag bhavata|

VII yato vāyaṁ yuṣmābhiḥ katham anukarttavāstād yūyaṁ svayaṁ jānītha| yuṣmākaṁ madhye vāyam avihitācāriṇo nābhavāma,

^{VIII} vināmūlyam̐ kasyāpyannam̐ nābhun̐jmahi kintu ko'pi yad asmābhi
rbhāragrasto na bhavet tadarthaṁ śrameṇa kleśena ca divānīśam̐
kāryyam akurm̐ma|

^{IX} atrāsmākam̐ adhikāro nāstītham̐ nahi kintvasmākam̐ anukaraṇāya
yuṣmān̐ dṛṣṭāntam̐ darśayitum̐ icchantastad akurm̐ma|

^X yato yena kāryyam̐ na kriyate tenāhāro'pi na kriyatāmiti vayam̐
yuṣmatsamīpa upasthitikāle'pi yuṣmān̐ ādisāma|

^{XI} yuṣmanmadhye 'vihitācāriṇaḥ ke'pi janā vidyante te ca kāryyam̐
akurvanta ālasyam̐ ācarantīyasmābhiḥ śrūyate|

^{XII} tādṛśān̐ lokān̐ asmataprabho ryīśukhrīṣṭasya nāmnā vayam̐
idam̐ ādisāma ājñāpayāmaśca, te śāntabhāvena kāryyam̐ kurvantaḥ
svakīyamannaṁ bhuñjatām̐|

^{XIII} aparaṁ he bhrātaraḥ, yūyam̐ sadācaraṇe na klāmyata|

^{XIV} yadi ca kaścidetatpatre likhitām̐ asmākam̐ ājñām̐ na gṛhlāti tarhi
yūyam̐ taṁ mānuṣam̐ lakṣayata tasya saṁsargaṁ tyajata ca tena sa
trapīṣyate|

^{XV} kintu taṁ na śatruṁ manyamānā bhrātaramiva cetayata|

^{XVI} śāntidātā prabhuḥ sarvvatra sarvvathā yuṣmabhyam̐ śāntim̐ deyāt|
prabhu ryuṣmākam̐ sarvveṣām̐ saṅgī bhūyāt|

^{XVII} namaskāra eṣa paulasya mama kareṇa likhito'bhūt sarvvasmin
patra etanmama cihnam̐ etādṛśairakṣarai rmayā likhyate|

^{XVIII} asmākam̐ prabho ryīśukhrīṣṭasyānuḥgrahaḥ sarvveṣu yuṣmāsu
bhūyāt| āmen|

1 tīmathiyam patram

^I asmākaṁ trāṇakartturīśvarasyāsmākaṁ pratyāśābhūmeḥ prabho rīśukhrīṣṭasya cāññānusārato yīśukhrīṣṭasya preritaḥ paulaḥ svakīyaṁ satyaṁ dharmmaputraṁ tīmathiyam prati patram likhati|

^{II} asmākaṁ tāta īśvaro'smākaṁ prabhu rīśukhrīṣṭaśca tvayi anugrahaṁ dayāṁ śāntiṅca kuryyāstam|

^{III} mākidaniyādeśe mama gamanakāle tvam iphiṣanagare tiṣṭhan itaraśikṣā na grahītavyā, ananteśūpākhyāneṣu vamaśvaliṣu ca yuṣmābhirmano na niveśitavyam

^{IV} iti kāṁscit lokān yad upadiśeretat mayādiṣṭo'bhavaḥ, yataḥ sarvavairetai rīśvāsayuktesvariyaṇiṣṭhā na jāyate kintu vivādo jāyate|

^V upadeśasya tvabhipretaṁ phalaṁ nirmmalāntaḥkaraṇena sat-saṁvedena niṣkapaṭaviśvāseṇa ca yuktaṁ prema|

^{VI} kecit janaśca sarvvānyetāni vihāya nīrarthakakathānām anugamaṇena vipathagāmino'bhavan,

^{VII} yad bhāṣante yacca niścinvanti tanna budhyamānā vyavasthopadeṣṭāro bhavitum icchanti|

^{VIII} sā vyavasthā yadi yogyarūpeṇa gr̥hyate tarhyuttamā bhavātīti vayan jānīmaḥ|

^{IX} aparaṁ sā vyavasthā dhārmmikasya viruddhā na bhavati kintvadhārmmiko 'vādhyo duṣṭaḥ pāpiṣṭho 'pavītro 'śuciḥ piṭṭhantā māṭṭhantā narahantā

^X veśyāgāmī puṁmaithunī manuṣyavikretā mithyāvādī mithyāśapathakārī ca sarvveśāmeteṣāṁ viruddhā,

^{XI} tathā saccidānandeśvarasya yo vibhavayuktaḥ susaṁvādo mayi samarpitastadanuyāyihitopadeśasya viparītaṁ yat kiñcid bhavati tadviruddhā sā vyavastheti tadgrāhiṇā jñātavyaḥ|

^{XII} mahyaṁ śaktidātā yo'smākaṁ prabhuḥ khrīṣṭayīśustamaḥ dhanyaṁ vadāmi|

^{XIII} yataḥ purā nindaka upadrāvī hīmsakaśca bhūtvāpyahaṁ tena viśvāsyo 'manye paricārakatve nyayujye ca| tad a viśvāsācaraṇam ajñānena mayā kṛtamiti hetoraḥ tenānukampito'bhavaḥ|

^{XIV} aparaṁ khrīṣṭe yīśau viśvāsapremabhyāṁ sahito'smatprabhoranugraho 'tīva pracuro'bhāt|

^{XV} pāpīnaḥ paritrātuṁ khrīṣṭo yīśu rjagati samavatīrṇo'bhavat, eṣā kathā viśvāsanīyā sarvvai grahaṇīyā ca|

^{XVI} teṣāṁ pāpīnāṁ madhye'haṁ prathama āsaṁ kintu ye mānavā anantajīvanaprāptyarthaṁ tasmin viśvasiṣyanti teṣāṁ dṛṣṭānte mayi prathame yīśunā khrīṣṭeṇa svakīyā kṛtsnā cirasahiṣṇutā yat prakāśyate tadarthamevāham anukampāṁ prāptavān|

^{XVII} anādirakṣayo'dr̥śyo rājā yo'dvītyaḥ sarvvajña īśvarastasya gau-ravaṁ mahimā cānantakālaṁ yāvad bhūyāt| āmen|

^{XVIII} he putra tīmathiya tvayi yāni bhaviṣyadvākyaṇi purā kathitāni tadanusārād aham enamādeśaṁ tvayi samarpayāmi, tasyābhiprāyo'yaṁ yattvaṁ tai rvākyaairuttamayuddhaṁ karoṣi

XIX viśvāsaṁ satsaṁvedaṅca dhārayasi ca | anayoḥ parityāgāt keśāñcid viśvāsatarī bhagnābhavat|

XX humināyasikandarau teṣāṁ yau dvau janau, tau yad dharmānindāṁ puna rna karttuṁ śikṣete tadarthaṁ mayā śayatānasya kare samarpitau|

II

I mama prathama ādeśo'yaṁ, prārthanāvinayanivedanadhanyavādāḥ karttavyaḥ,

II sarvveṣāṁ mānavānāṁ kṛte viśeṣato vayaṁ yat śāntatvena nirvirodhatvena ceścarabhaktiṁ vinitatvañcācarantaḥ kālaṁ yāpayāmastadarthaṁ nṛpatināṁ uccapadasthānāṅca kṛte te karttavyaḥ|

III yato'smākaṁ tārakasyeśvarasya sāksāt tadevottamaṁ grāhyaṅca bhavati,

IV sa sarvveṣāṁ mānavānāṁ paritrāṇaṁ satyajñānaprāptiñcecchati|

V yata eko'dvitiya īśvaro vidyate kiñceśvare māneṣu caiko 'dvitiyo madhyasthaḥ

VI sa narāvātāraḥ khriṣṭo yīsu rvidyate yaḥ sarvveṣāṁ mukte rmūlyam ātmaḍānaṁ kṛtavān| etena yena pramāṇenopayukte samaye prakāśitavyaṁ,

VII tadghoṣayitā dūto viśvāse satyadharmme ca bhinnajātīyānāṁ upadeśakaścāhaṁ nyayūjye, etadaḥaṁ khriṣṭasya nāmnā yathātathyaṁ vadāmi nānṛtaṁ kathayāmi|

VIII ato mamābhimatamidaṁ puruṣaiḥ krodhasandehau vinā pavitarakarān uttolya sarvvasmin sthāne prārthanā kriyatām|

IX tadvat nāryyo'pi salajjāḥ saṁyatamanasaśca satyo योग्यामच्छādanāṁ paridadhatu kiñca keśasaṁskāraiḥ kaṇakamuktābhi rmahārgyaparicchadaīścātmabhūṣaṇaṁ na kurvvatyaḥ

X svikṛteśvarabhaktināṁ yoṣitāṁ yogyaiḥ satyarmmabhiḥ svabhūṣaṇaṁ kurvvatām|

XI nārī sampūrṇavinitatvena nirvirodhaṁ śikṣatām|

XII nāryyaḥ śikṣādānaṁ puruṣayājñādānaṁ vāhaṁ nānujānāmi tayā nirvvirodhatvam ācaritavyaṁ|

XIII yataḥ prathamam ādamastataḥ param havāyāḥ sṛṣṭi rbabhūva|

XIV kiñcādam bhrāntiyukto nābhavat yośideva bhrāntiyuktā bhūtvātyācāriṇī babhūva|

XV tathāpi nārīgaṇo yadi viśvāse premni pavitratāyāṁ saṁyatamanasi ca tiṣṭhati tarhyapatyaprasavavartmanā paritrāṇaṁ prāpsyati|

III

I yadi kaścid adhyakṣapadam ākāṅkṣate tarhi sa uttamaṁ karma lipsata iti satyaṁ|

II ato'dhyakṣeṇāninditenaikasyā yoṣito bhartrā parimitabhogena saṁyatamanasā sabhyenātithisevakena śikṣaṇe nipuṇena

III na madyapena na prahārakeṇa kintu mṛdubhāvena nirvvivādena nirlobhena

IV svaparivārāṇāṁ uttamaśāsakena pūrṇavinītatvād vaśyānāṁ santānānāṁ niyantrā ca bhavitavyaṁ|

V yata ātmaparivārān śāsituṁ yo na śaknoti teneśvarasya samites-tattvādhāraṇaṁ kathaṁ kāriṣyate?

VI aparām sa garvito bhūtvā yat śayatāna iva daṇḍayogyo na bhavet tadarthaṃ tena navaśiṣyeṇa na bhavitavyaṃ|

VII yacca nindāyāṃ śayatānasya jāle ca na patet tadarthaṃ tena bahiḥsthalokānāmapi madhye sukhyātiyuktena bhavitavyaṃ|

VIII tadvat paricārakairapi vinītai rdvividhavākyaarahitai rbahumadyapāne 'nāsaktai nrirlobhaiśca bhavitavyaṃ,

X nirmmalasaṃvedena ca viśvāsasya nigūḍhavākyaṃ dhātivyañca|

X agre teṣāṃ parikṣā kriyatāṃ tataḥ param aninditā bhūtvā te paricaryāṃ kurvvanu|

XI aparām yoṣidbhirapi vinītābhīranapavādikābhiḥ satarkābhiḥ sarvatra viśvāsyābhiśca bhavitavyaṃ|

XII paricārakā ekaikayoṣito bharttāro bhavyeḥ, nijasantānānāṃ pari-janānāñca suśāsanāṃ kuryyuśca|

XIII yataḥ sā paricaryā yai rbhadrarūpeṇa sādhyate te śreṣṭhapadaṃ prāpnvanti khriṣṭe yīśau viśvāsena mahotsukā bhavanti ca|

XIV tvāṃ pratyetatpatralekhanasamaye śīghraṃ tvatsamīpagamanasya pratyāśā mama vidyate|

XV yadi vā vilambeya tarhiśvarasya gr̥he 'rthataḥ satyadharmmasya stambhabhittimūlasvarūpāyāṃ amareśvarasya samitau tvayā kidr̥śa ācāraḥ karttavystat jñātum śakṣyate|

XVI aparām yasya mahattvaṃ sarvvasvikṛtam iśvarabhaktestat nigūḍhavākyaamidam iśvaro mānavadehe prakāśita ātmanā sapuṇyikṛto dūtaiḥ sandr̥ṣṭaḥ sarvvajātīyānāṃ nikaṭe ghoṣito jagato viśvāsapātrībhūtastejāḥprāptaye svargaṃ nītaśceti|

IV

I pavitra ātmā spaṣṭam idaṃ vākyaṃ vadati caramakāle katipayalokā vahnināṅkitatvāt

II kaṭhoramanasāṃ kāpaṭyād anṛtavādināṃ vivāhaniṣedhakānāṃ bhakṣyaviśeṣaṇiṣedhakānāñca

III bhūtasvarūpāṇāṃ śikṣāyāṃ bhramakātmanāṃ vākyeṣu ca manāṃsi niveśya dharmnād bhraṃśiṣyante| tāni tu bhakṣyāni viśvāsināṃ svikṛtasatyadharmnāñca dhanyavādasahitāya bhogāyeśvareṇa sasṛjire|

IV yata iśvareṇa yadyat sṛṣṭaṃ tat sarvvam uttamaṃ yadi ca dhanyavādena bhujyate tarhi tasya kimapi nāgrāhyaṃ bhavati,

V yata iśvarasya vākyaena prārthanayā ca tat pavitribhavati|

VI etāni vākyaṇi yadi tvaṃ bhrātṛṇ jñāpayestarhi yīśukhrīṣṭasyottamaḥ paricārako bhaviṣyasi yo viśvāso hitopadeśaśca tvayā gr̥hītaṣṭadīyavākyaairāpyāyīyase ca|

VII yānyupākhyānāni durbhāvāni vr̥ddhayoṣitāmeva योग्यानि ca tāni tvayā viśṛjyantāṃ iśvarabhaktaye yatnaḥ kriyatāñca|

VIII yataḥ śārīriko yatnaḥ svalpaphalado bhavati kintviśvarabhaktiraiḥkapātrīkajīvanayoḥ pratijñāyuktā sati sarvvatra phaladā bhavati|

X vākyaṃmetad viśvasanīyaṃ sarvvai rgrahaṇīyañca vayañca tadarthameva śrāmyāmo nindāṃ bhūm̐jmahe ca|

X yato hetoḥ sarvvamānavānāṃ viśeṣato viśvāsināṃ trātā yo'mara iśvarastasmin vayaṃ viśvasāmaḥ|

XI tvam etāni vākyāni pracāraya samupadiśa ca |

XII alpavayaṣkatvāt kenāpyavajñeyo na bhava kintvālāpenācaraṇena premnā sadātmatvena viśvāsena śucitvena ca viśvāsinām ādarśo bhava |

XIII yāvannāham āgamiṣyāmi tāvat tva pāṭhe cetayane upadeśe ca mano nidhatsva |

XIV prācinagaṇahastārpaṇasahitena bhaviṣyadvākyena yaddānaṃ tubhyaṃ viśrāṇitaṃ tavāntaḥsthe tasmin dāne śithilamanā mā bhava |

XV eteṣu mano niveśaya, eteṣu varttasva, itthañca sarvvaviṣaye tava guṇavṛddhiḥ prakāśatām |

XVI svasmin upadeśe ca sāvadhāno bhūtvāvatiṣṭhasva tat kṛtvā tvayātmaparitrāṇaṃ śrotṛṇāñca paritrāṇaṃ sādhaiṣyate |

V

I tvaṃ prācīnaṃ na bhartsaya kintu taṃ pitaramiva yūnaśca bhrātr̥niva

II vṛddhāḥ striyaśca mātṛniva yuvatiśca pūrṇaśucitvena bhaginīriva vinayasva |

III aparaṃ satyavidhavāḥ sammanyasva |

IV kasyācid vidhavāyā yadi putrah pautrā vā vidyante tarhi te prathamataḥ svīyaparijanān sevituṃ pitroḥ pratyupakarttuñca śikṣantāṃ yatastadeveśvarasya sāksād uttamaṃ grāhyañca karmma |

V aparaṃ yā nārī satyavidhavā nāthahinā cāsti sā īśvarasyāśraye tiṣṭhantī divānīśaṃ nivedanaprārthanābhyāṃ kālaṃ yāpayati |

VI kintu yā vidhavā sukhabhogāsaktā sā jīvatyapi mṛtā bhavati |

VII ataeva tā yad aninditā bhaveyūstadartham etāni tvayā nidiṣyantām |

VIII yadi kaścit svajātiyaṃ lokān viśeṣataḥ svīyaparijanān na pālayati tarhi sa viśvāsād bhraṣṭo 'pyadhamaśca bhavati |

IX vidhavāvarge yasyā gaṇanā bhavati tayā ṣaṣṭivatsarebhyo nyūnavayaskayā na bhavitavyaṃ; aparaṃ pūrvvam ekasvāmikā bhūtvā

X sā yat śīśupoṣaṇenātithisevanena pavitralokānāṃ caraṇaprakṣālanena kliṣṭānām upakāreṇa sarvvavidhasatkarmmacaraṇena ca satkarmmakaraṇāt sukhyātiprāptā bhavet tadapyāvaśyakaṃ |

XI kintu yuvati rvidhavā na gr̥hāṇa yataḥ khriṣṭasya vaiparītyena tāsāṃ darpe jāte tā vivāham icchanti |

XII tasmācca pūrvvadharmmaṃ parityajya daṇḍaniyā bhavanti |

XIII anantaraṃ tā gr̥hād gr̥haṃ paryyaṣantya ālasyaṃ śikṣante kevalamālasyaṃ nahi kintvanarthakālāpaṃ parādhikāracarccāncāpi śikṣamāṇā anucitāni vākyāni bhāṣante |

XIV ato mameccheyāṃ yuvatyo vidhavā vivāhaṃ kurvvatām apatyavatyo bhavantu gr̥hakarmma kurvvatāñcetthaṃ vipakṣāya kimapi nindādvāraṃ na dadatu |

XV yata itaḥ pūrvvam api kāścit śayatānasya paścādḡmīnyo jātāḥ |

XVI aparaṃ viśvāsinyā viśvāsino vā kasyāpi parivāraṇāṃ madhye yadi vidhavā vidyante tarhi sa tāḥ pratipālayatu tasmāt samitau bhāre 'nāropite satyavidhavānāṃ pratipālanāṃ karttuṃ tayā śakyate |

XVII ye prāñcaḥ samitiṃ samyag adhiṣṭhanti viśeṣata īśvaravākyenopadeśena ca ye yatnaṃ vidadhate te dviguṇasyādarasya yogyā mānyantām |

XVIII yasmāt śāstre likhitamidamāste, tvaṃ śasyamarddakavṛṣasyāsyāṃ mā badhāneti, aparamapi kāryyakṛd vetanasya yogyo bhavati |

XIX dvau trīn vā sāksṣiṇo vinā kasyācit prācīnasya viruddham abhiyogastvayā na gr̥hyatām|

XX aparām ye pāpamācaranti tān sarvveṣām samakṣām bhartsayasva tenāpareṣāmapi bhīti rjanīṣyate|

XXI aham īśvarasya prabho ryīśukhrīṣṭasya manonītadivya dūtānāṅca gocare tvām idam ājñāpayāmi tvām kasyāpyanurodhena kimapi na kurvvaṇa vināpakṣapātam etāna vidhīn pālāya|

XXII kasyāpi mūrddhi hastāparṇam tvarayā mākarṣiḥ| parapāpānāṅcāmśi mā bhava| svām śuciṁ rakṣa|

XXIII aparām tavodarapīdayāḥ punaḥ puna durbbalatāyāśca nimittam kevalam toyam na pivaṇ kiñcin madyam piva|

XXIV keṣāñcit mānavānām pāpāni vicārāt pūrvvam keṣāñcit paścāt prakāśante|

XXV tathaiva satkarm mānyapi prakāśante tadanyathā sati pracchannāni sthātum na śaknuvanti|

VI

I yāvanto lokā yugadhāriṇo dāsāḥ santi te svasvasvāminām pūrṇasamādarayogyam manyantām no ced īśvarasya nāmna upadeśasya ca nindā sambhaviṣyati|

II yeṣāṅca svāmīno viśvāsīnaḥ bhavanti taiste bhrātṛtvāt nāvajñeyāḥ kintu te karmaphalabhogīno viśvāsīnaḥ priyāśca bhavanti hetoḥ sevānyā eva, tvam etāni śikṣaya samupadiśa ca|

III yaḥ kaścid itarāśikṣām karoti, asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya hitavākyaṅīśvarabhakte ryogyam śikṣāṅca na svīkaroti

IV sa darpadmātaḥ sarvvathā jñānahīnaśca vivādai rvāgyuddhaiśca rogayuktaśca bhavati|

V tādrśād bhāvād īrṣyāvirodhāpavādaduṣṭāsūyā bhraṣṭamanasām satyajñānahīnānām īśvarabhaktiṁ lābhōpāyam iva manyamānānām lokānām vivādāśca jāyante tādrśebhyo lokebhyaṣṭvām prthak tiṣṭha|

VI saṁyatecchayā yuktā yeśvarabhaktiḥ sā mahālābhōpāyo bhavati satyam|

VII etajjagatpraveśanakāle'smābhiḥ kimapi nānāyi tattayajanakāle'pi kimapi netum na śakṣyata iti niścitam|

VIII ataeva khādyaṅyācchādanāni ca prāpyāsmābhiḥ santuṣṭai rbhavitavyam|

IX ye tu dhanino bhavitum ceṣṭante te parīkṣāyām unmathe patanti ye cābhilāṣā mānavān viśāse narake ca majjayanti tādrśeṣvajñānāhitābhilāṣeṣvapi patanti|

X yato'rthasprhā sarvveṣām dūrītānām mūlam bhavati tāmalambya kecid viśvāsād abhraṁśanta nānākleśaiśca svān avidhyan|

XI he īśvarasya loka tvam etebhyaḥ palāyya dharmma īśvarabhakti rviśvāsaḥ prema sahiṣṇutā kṣāntiścaitānyācara|

XII viśvāsarūpam uttamayuddham kuru, anantajīvanam ālambasva yatastadartham tvam āhūto 'bhavaḥ, bahusākṣiṇām samakṣāñcottamām pratijñām svīkṛtvān|

XIII aparām sarvveṣām jīvayitū īśvarasya sāksād yaśca khriṣṭo yīsuḥ pantīyapilātasya samakṣam uttamām pratijñām svīkṛtvān tasya sāksād aham tvām idam ājñāpayāmi|

XIV īśvareṇa svasamaye prakāśitavyam asmākaṁ prabho
ryīśukhrīṣṭasyāgamaṇaṁ yāvat tvayā niṣkalaṅkatvena nirddoṣatvena
ca vidhī rakṣyatām|

XV sa īśvaraḥ saccidānandaḥ, advitīyasamrāt, rājñām rājā, prabhūnām
prabhuḥ,

XVI amaratāyā advitīya ākaraḥ, agamyatejonivāsī, marttyānām kenāpi
na dṛṣṭaḥ kenāpi na dṛśyaśca| tasya gauravaparākramau sadātanau
bhūyāstām| āmen|

XVII ihaloke ye dhaninaste cittasamunnatiṁ capale dhane viśvāsaṅca na
kurvvatām kintu bhogārtham asmabhyaṁ pracuratvena sarvvadātā

XVIII yo'mara īśvarastasmin viśvasantu sadācāraṁ kurvvanu satkarm-
madhanena dhanino sukalā dātāśca bhavantu,

XIX yathā ca satyaṁ jīvaṇaṁ pāpnuyustathā pāratrikām uttamasam-
padaṁ saṅcinvantveti tvayādiśyantām|

XX he tīmathiya, tvam upanidhiṁ gopaya kālpanikavidyāyā apavitraṁ
pralāpaṁ virodhoktiṅca tyaja ca,

XXI yataḥ katipayā lokāstām vidyāmaivalambya viśvāsād bhraṣṭā abha-
vana| prasādastava sahāyo bhūyāt| āmen|

2 tīmathiyāṃ patraṃ

I khrīṣṭena yīṣunā yā jīvanasya pratijñā tāmādhiśvarasyecchayā yīśoḥ khrīṣṭasyaikāḥ preritaḥ paulo'haṃ svakīyaṃ priyaṃ dharmmaputraṃ tīmathiyāṃ prati patraṃ likhāmi|

II tāta īśvaro'smākaṃ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca tvayi prasādaṃ dayāṃ śāntiñca kriyāstāṃ|

III aham ā pūrvvapuruṣāt yam īśvaraṃ pavitramanāṣā seve taṃ dhanyaṃ vadaṇāṃ kathayāmi, aham ahorātraṃ prārthanāsamaye tvāṃ nirantaraṃ smarāmi|

IV yaśca viśvāsaḥ prathame loyīnāmikāyāṃ tava mātāmahyāṃ unīkīnāmikāyāṃ mātari cātiṣṭhat tavāntare'pi tiṣṭhatīti manye

V tava taṃ niṣkapaṭaṃ viśvāsaṃ manasi kurvvan tavāśrupātaṃ smaran yathānandena praphallo bhaveyaṃ tadarthaṃ tava darśanaṃ ākāṅkṣe|

VI ato heto rmama hastārpaṇena labdho ya īśvarasya varastvayi vidyate tam ujjvālayituṃ tvāṃ smārayāmi|

VII yata īśvaro'smabhyaṃ bhayajanakam ātmānam adattvā śaktipremasatarkatānāṃ ākaram ātmānaṃ dattavān|

VIII ataevāsmākaṃ prabhumadhi tasya vandidāsaṃ māmadhi ca pramāṇaṃ dātuṃ na trapasva kintvīśvariyaśaktyā susaṃvādasya kṛte duḥkhasya sahabhāgi bhava|

IX so'smān paritrānapātrāṇi kṛtavān pavitreṇāhvānenāhūtavāṃśca; asmatkarmmahetuneti nahi svīyanirūpāṇasya prasādasya ca kṛte tat kṛtavān| sa prasādaḥ sṛṣṭeḥ pūrvvakāle khrīṣṭena yīṣunāsmabhyam adāyi,

X kintvadhunāsmākaṃ paritrātu ryīśoḥ khrīṣṭasyāgamanena prakāśata| khrīṣṭo mṛtyuṃ parājitavān susaṃvādena ca jīvanam amaratāñca prakāśitavān|

XI tasya ghoṣayitā dūtaścānyajātīyānāṃ śikṣakaścāhaṃ niyukto'smi|

XII tasmāt kāraṇāt mamāyaṃ kleśo bhavati tena mama lajjā na jāyate yato'haṃ yasmin viśvasitavān tamavagato'smi mahādīnaṃ yāvat mamopanidhe rgopanasya śaktistasya vidyata iti niścitaṃ jānāmi|

XIII hitadāyakānāṃ vākyaṇāṃ ādarśarūpeṇa mattaḥ śrutāḥ khrīṣṭe yīśau viśvāsapremnoḥ kathā dhāraya|

XIV aparam asmadantarvāsīnā pavitreṇātmanā tāmuttamām upanidhiṃ gopaya|

XV āśiyādeśīyaḥ sarvve māṃ tyaktavanta iti tvaṃ jānāsi teṣāṃ madhye phūgillo harmmaginiśca vidyete|

XVI prabhuranīṣipharasya parivārān prati kṛpāṃ vidadhātu yataḥ sa punaḥ puna rmām āpyāyitavān

XVII mama śrīkhalena na trapitvā romānagare upasthitisamaye yatnena māṃ mṛgayitvā mamoddeśaṃ prāptavān|

XVIII ato vicāradine sa yathā prabhoḥ kṛpābhājanaṃ bhavet tadṛśaṃ varaṃ prabhustasmai deyāt| iphiṣanagare'pi sa kati prakārai rmām upakṛtavān tat tvaṃ samyag vetsi|

II

I he mama putra, khrīṣṭayīśuto yo'nugrahastasya balena tvarṇ balavān bhava |

II aparāṃ bahubhiḥ sāksibhiḥ pramāṇīkṛtām yām śikṣām śrutavānasi tām viśvāsyeṣu parasmai śikṣādāne nipuṇeṣu ca lokeṣu samarpaya |

III tvarṇ yīśukhrīṣṭasyottamo yoddheva kleśāṃ sahasva |

IV yo yuddhaṃ karoti sa sāmsārike vyāpāre magno na bhavati kintu svaniyojayitre rociturṃ ceṣṭate |

V aparāṃ yo mallai ryudhyati sa yadi niyamānusāreṇa na yuddhyati tarhi kirīṭam na lapsyate |

VI aparāṃ yaḥ kṣīvalaḥ karmma karoti tena prathamena phalabhāginā bhavitavyam |

VII mayā yaducyate tat tvayā budhyatām yataḥ prabhustubhyaṃ sarvva-
tra buddhiṃ dāsyati |

VIII mama susaṃvādasya vacanānusārād dāyūdvamśīyam mṛtagaṇamadhyād utthāpitaṅca yīśuṃ khrīṣṭaṃ smara |

IX tatsusaṃvādakāraṇād ahaṃ duṣkarmmeva band-
hanadaśāparyantaṃ kleśāṃ bhuñje kintvīśvarasya vākyaṃ abaddhaṃ
tiṣṭhati |

X khrīṣṭena yīśunā yad anantagauravasahitaṃ paritrāṇaṃ jāyate tadabhirucitai rlokairapi yat labhyeta tadarthamahaṃ teṣāṃ nimittaṃ sarvvāṇyetāni sahe |

XI aparāṃ eṣā bhārati satyā yadi vayaṃ tena sārddhaṃ mriyāmahe tarhi tena sārddhaṃ jīvyāmaḥ, yadi ca kleśāṃ sahāmahe tarhi tena sārddhaṃ rājatvamapi kariṣyāmahe |

XII yadi vayaṃ tam anaṅgikurmastarhi so 'smānapyanaṅgikariṣyati |

XIII yadi vayaṃ na viśvāsastarhi sa viśvāsastiṣṭhati yataḥ svam apahnotuṃ na śaknoti |

XIV tvametāni smārayan te yathā niṣphalaṃ śrotṛṇām bhraṃśajanakaṃ vāgyuddhaṃ na kuryyastathā prabhoḥ samakṣaṃ dṛḍhaṃ vinīyādiśa |

XV aparāṃ tvam īśvarasya sāksāt svaṃ parīkṣitam anin-
danīyakarmmakāriṅca satyamatasya vākyaṇām sadvibhajane
nipuṇaṅca darśayituṃ yatasva |

XVI kintvapavitṛā anarthakathā dūrīkuru yatastadāmbina uttarot-
taram adharmme varddhīsyante,

XVII teṣāṅca vākyaṃ galitakṣatavat kṣayavarddhako bhaviṣyati teṣāṃ madhye humināyaḥ philitaścetināmānu dvau janau satyamatād bhraṣṭau jātau,

XVIII mṛtānām punarutthiti rvyatūtetī vadantaḥ keṣāṅcid viśvāsam utpāyataśca |

XIX tathāpīśvarasya bhittimūlam acalaṃ tiṣṭhati tasmiṃśceyaṃ lipi rmudrāṅkitā vidyate | yathā, jānāti parameśastu svakīyān sarvvamānavān | apagacched adharmmacca yaḥ kaścit khrīṣṭanāmakṛt |

XX kintu bhānīketane kevala suvarṇamayāni raupyamayāni ca bhājanāni vidyanta iti tarhi kāṣṭhamayāni mṛṇmayānyapi vidyante teṣāṅca kiyanti sammānāya kiyantapamānāya ca bhavanti |

XXI ato yadi kaścīd etādṛṣebhyaḥ svaṃ pariṣkaroti tarhi sa pāvitaṃ prabhoḥ kāryyayogyāṃ sarvvasatkāryyāyopayuktaṃ sammānārthakaṅca bhājanaṃ bhaviṣyati |

XXII yauvanāvasthāyā abhilāśāstvayā parityajyantām dharmmo viśvāsaḥ prema ye ca śucimanobhiḥ prabhum uddiśya prārthanām kurvate taiḥ sārddham aikyabhāvaścaiteṣu tvayā yatno vidhiyatām|

XXIII aparaṁ tvam anarthakān ajñānāmśca praśnān vāgyuddhotpādakān jñātvā dūrīkuru|

XXIV yataḥ prabho rdāsena yuddham akarttavyaṁ kintu sarvān prati śāntena śikṣādāneccukuena sahiṣṇunā ca bhavitavyaṁ, vipakṣāśca tena namratvena cetitavyāḥ|

XXV tathā kṛte yadiśvaraḥ satyamatasya jñānārthaṁ tebhyo manaḥparivarttanarūpaṁ varaṁ dadyāt,

XXVI tarhi te yena śayatānena nijābhilāśasādhanāya dhṛtāstasya jalāt cetanām prāpyoddhāraṁ labdhum śakṣyanti|

III

I caramadineṣu kleśajanakāḥ samayā upasthāsyantīti jānīhi|

II yatastātkālikā lokā ātmapreṁṇo 'rthapreṁṇa ātmaślāghino 'bhīmānino nindakāḥ pitroranājñāgrāhiṇaḥ kṛtaghnā apavitṛḥ

III prītivarjitā asandheyā mṛṣāpavādinō 'jitendriyāḥ pracandā bhadradeśiṇō

IV viśvāsaghātakā duḥśahasino darpadmātā iśvarāpreṁṇaḥ kintu sukhapreṁṇō

V bhaktaveśāḥ kintvasvīkṛtabhaktiguṇā bhaviṣyanti; etādṛśānām lokānām saṁmargaṁ parityaja|

VI yato ye janāḥ pracchannaṁ gehān praviśanti pāpai rbhāragrastā nānāvidhābhilāśaiścālītā yāḥ kāmīnyo

VII nityaṁ śikṣante kintu satyamatasya tattvajñānaṁ prāptum kadācit na śaknuvanti tā dāsivad vaśīkurvate ca te tāḍṛśā lokāḥ|

VIII yāni ryāmbriśca yathā mūsamaṁ prati vipakṣatvam akurutām tathaiva bhraṣṭamanaso viśvāsviṣaye 'grāhyāścaite lokā api satyamataṁ prati vipakṣatām kurvanti|

IX kintu te bahudūram agrasā na bhaviṣyanti yatastayo rmūḍhatā yadvat tadvad eteṣāmapī mūḍhatā sarvvaḍṛśyā bhaviṣyati|

X mamopadeśaḥ śiṣṭatābhiprāyo viśvāso rdharyāṁ prema sahiṣṇutopadravaḥ kleśā

XI āntiyakhiyāyām ikaniye lūstrāyāñca māṁ prati yadyad aghāṭata yāṁścopadravān aham asahe sarvvetat tvam avagato'si kintu tatsarvataḥ prabhu rmām uddhṛtavān|

XII parantu yāvanto lokāḥ khrīṣṭena yīśuneśvarabhaktim ācaritum icchanti teṣāṁ sarvveṣāṁ upadravo bhaviṣyati|

XIII aparaṁ pāpiṣṭhāḥ khalāśca lokā bhrāmyanto bhramayantaścottarottaraṁ duṣṭatvena varddhiṣyante|

XIV kintu tvam yad yad aśikṣathāḥ, yacca tvayi samarpitam abhūt tasmin avatiṣṭha, yataḥ kasmāt śikṣāṁ prāpto'si tad vetsi;

XV yāni ca dharmmaśāstrāṇi khrīṣṭe yīśau viśvāsena paritrānaprāptaye tvāṁ jñāninaṁ karttum śaknuvanti tāni tvāṁ śaiśavakālād avagato'si|

XVI tat sarvaṁ śāstram iśvarasyātmanā dattaṁ śikṣāyai doṣabodhāya śodhanāya dharmmavinayāya ca phalayūktam bhavati

XVII tena ceśvarasya loko nipuṇaḥ sarvvasmai satkarmmaṇe susajjaśca bhavati|

IV

I īśvarasya gocare yaśca yīśuḥ khrīṣṭaḥ svīyāgamanakāle svarājatvena jīvatām mṛtānāṅca lokānām vicāraṁ kariṣyati tasya gocare 'haṁ tvām idam dr̥dham ājñāpayāmi|

II tvaṁ vākyam̐ ghoṣaya kāle'kāle cotsuko bhava pūrṇayā sahiṣṇutayā śikṣayā ca lokān prabodhaya bhartsaya vinayasva ca|

III yata etādṛśaḥ samaya āyāti yasmin lokā yathārtham upadeśam asahyamānāḥ karnakaṇḍūyanaviśiṣṭā bhūtvā nijābhilāṣāt śikṣakān saṁgrahīṣyanti

IV satyamatacca śrotrāṇi nivarttya vipathagāmino bhūtvopākhyāneṣu pravartīṣyante;

V kintu tvaṁ sarvvaviṣaye prabuddho bhava duḥkhabhogam̐ svikuru susaṁvādapracārakasya karmma sādhyaya nijaparicaryyām pūrṇatvena kuru ca|

VI mama prāṇānām utsargo bhavati mama prasthānakālaścopātiṣṭhat|

VII aham uttamayuddham̐ kṛtavān gantavyamārgasyāntam̐ yāvad dhāvitavān viśvāsaṅca rakṣitavān|

VIII śeṣam̐ puṇyamukutaṁ madarthaṁ rakṣitam̐ vidyate tacca tasmin mahādīne yathārthavicārakeṇa prabhunā mahyam̐ dāyīṣyate kevalam̐ mahyam̐ iti nahi kintu yāvanto lokāstasyāgamanam̐ ākāṅkṣante tebhyaḥ sarvvebhyo 'pi dāyīṣyate|

IX tvaṁ tvarayā matsamīpam āgantum̐ yatasva,

X yato dīmā aihikasaṁsāram̐ ihamāno mām̐ parityajya thiṣalanīkīm̐ gatavān tathā kriṣki rgalātiyām̐ gatavān tītaśca dālmātiyām̐ gatavān|

XI kevalo lūko mayā sārddham̐ vidyate| tvaṁ mārkam̐ saṅginam̐ kṛtvāgaccha yataḥ sa paricaryyayā mamopakāri bhaviṣyati,

XII tukhikañcāham̐ iphiṣanagaram̐ preṣitavān|

XIII yad ācchādanavastraṁ troyānagare kārpasya sannidhau mayā nikṣiptam̐ tvamāgamanasamaye tat pustakāni ca viśeṣataścarmmagranthān ānaya|

XIV kāṁsyakāraḥ sikandaro mama bahvaniṣṭam̐ kṛtavān prabhustasya karmmaṇām̐ samucitaphalaṁ dadātu|

XV tvamapi tasmāt sāvadhānāstiṣṭha yataḥ so'smākam̐ vākyānām̐ atīva vipakṣo jātaḥ|

XVI mama prathamapratyuttarasamaye ko'pi mama sahāyo nābhavat sarvve mām̐ paryatyajan tām̐ prati tasya doṣasya gaṇanā na bhūyāt;

XVII kintu prabhu rmama sahāyo 'bhavat yathā ca mayā ghoṣaṇā sādhyeta bhinnajātiyāśca sarvve susaṁvādām̐ śṛṇuyustathā mahyam̐ śaktim̐ adadāt tato 'haṁ sim̐hasya mukhād uddhṛtaḥ|

XVIII aparām̐ sarvvasmād duṣkarmmataḥ prabhu rmām̐ uddhariṣyati nijasvargīyarājyam̐ netuṁ mām̐ tārayīṣyati ca| tasya dhanyavādaḥ sadākālam̐ bhūyāt| āmen|

XIX tvaṁ priṣkāṁ ākkilam̐ anīṣipharasya parijanām̐śca namaskuru|

XX irāstaḥ karinthanagare 'tiṣṭhat traphimaśca pīditatvāt milītanagare mayā vyahīyata|

XXI tvaṁ hemantakālāt pūrvvam̐ āgantum̐ yatasva | ubūlaḥ pūdi rlināḥ klaudiyā sarvve bhrātaraśca tvām̐ namaskurvate|

XXII prabhu ryīśuḥ khrīṣṭastavātmanā saha bhūyāt| yuṣmāsvanugraho bhūyāt| āmen|

tītaṁ patraṁ

^I anantajīvanasyāśāto jātāyā īśvarabhakte ryogyasya satyamatasya yat tatvajñānaṁ yaśca viśvāsa īśvarasyābhirucitalokai rlabhyate tadarthaṁ

^{II} yīśukhrīṣṭasya prerita īśvarasya dāsaḥ paulo'haṁ sādharmaṇaviśvāsāt mama prakṛtaṁ dharmmaputraṁ tītaṁ prati likhami |

^{III} niṣkapaṭa īśvara ādikālāt pūrvvaṁ tat jīvanaṁ pratijñātavān svanirūpitasamaye ca ghoṣaṇayā tat prakāśitavān |

^{IV} mama trāturīśvarasyājñāyā ca tasya ghoṣaṇaṁ mayi samarpitam abhūt | asmākaṁ tāta īśvaraḥ paritrātā prabhu ryīśukhrīṣṭasca tubhyam anugrahaṁ dayāṁ śāntiṅca vītaratu |

^V tvāṁ yad asampūrṇakāryyāni sampūraye rmadīyādeśacca pratīnagaraṁ prācīnagaṇān niyojayestadardhamahaṁ tvāṁ krītyupadvīpe sthāpayitvā gatavān |

^{VI} tasmād yo naro 'nindita ekasyā yoṣitaḥ svāmī viśvāsinām apacayasyāvādhyatvasya vā doṣeṇāliptānāṅca santānānām janako bhavati sa eva yogaḥ |

^{VII} yato hetoradyakṣeṇeśvarasya gṛhādyakṣeṇvānindanīyena bhavitavyaṁ | tena svecchācārīṇā krodhinā pānāsaktena prahārakeṇa lobhinā vā na bhavitavyaṁ

^{VIII} kintvatithisevakena sallokānurāgiṇā vinītena nyāyyena dhārmṁmikeṇa jītenḍriyeṇa ca bhavitavyaṁ,

^{IX} upadeśe ca viśvastaṁ vākyaṁ tena dhāritavyaṁ yataḥ sa yad yathārthenopadeśena lokān vinetuṁ vighnakāriṇasca niruttarān kartuṁ śaknuyāt tad āvaśyakaṁ |

^X yataste bahavo 'vādhyā anarthakavākyaavadīnaḥ pravañcakāśca santi viśeṣataśchinnatvacāṁ madhye kecit tādrśā lokāḥ santi |

^{XI} teṣāṅca vāgrodha āvaśyako yataste kutsitalābhasyāśayānucitāni vākyaṇi śīkṣayanto nikhilaparivārāṇāṁ sumatiṁ nāśayanti |

^{XII} teṣāṁ svadeśīya eko bhaviṣyadvādī vacanamidamuktavān, yathā, kritīyamānavāḥ kṛte sadā kāpaṭyavadīnaḥ | hīṁsrajantusamānāste 'lasāścodarabhārataḥ |

^{XIII} sākṣyametat tathyaṁ, ato□ hetostvaṁ tān gādhaṁ bhartsaya te ca yathā viśvāse svasthā bhaveyu

^{XIV} ryihūdiyopākhyāneṣu satyamatabhraṣṭānāṁ mānavānām ājñāsu ca manāṁsi na niveśayeyustathādiśa |

^{XV} śucīnām kṛte sarvvānyeva śucīni bhavanti kintu kalaṅkitānām aviśvāsināṅca kṛte śucī kimapi na bhavati yatateṣāṁ buddhayaḥ saṁvedāśca kalaṅkitāḥ santi |

^{XVI} īśvarasya jñānaṁ te pratijānanti kintu karmabhistad anaṅgikurvate yatate garhitā anājñāgrāhiṇaḥ sarvvasatkarmaṇaścāyogyāḥ santi |

II

^I yathārthasyopadeśasya vākyaṇi tvayā kathyantāṁ

^{II} viśeṣataḥ prācīnalokā yathā prabuddhā dhīrā vinītā viśvāse premni sahiṣṇutāyāṅca svasthā bhaveyustadvat

III prācīnayoṣito'pi yathā dharmmayogyam ācāraṃ kuryyuḥ paranindakā bahumadyapānasya nighnāśca na bhavyeḥ

IV kintu suśikṣākāriṇyaḥ satya īśvarasya vākyaṃ yat na nindyeta tadarthaṃ yuvatīḥ suśīlatām arthataḥ patisneham apatyasneham

V vinītiṃ śucitvaṃ gṛhṇītvāṃ saujanyaṃ svāminighnañcādiśeyustathā tvayā kathyatām|

VI tadvad yūno'pi vinītaye prabodhaya|

VII tvañca sarvvaviśaye svāṃ satkarmmaṇāṃ dṛṣṭāntāṃ darśaya śikṣāyāñcāvīkṛtatvaṃ dhīratām yathārthaṃ

VIII nirddoṣaṅca vākyaṃ prakāśaya tena vipakṣo yuṣmākam apavādasya kimapi chidraṃ na prāpya trapiṣyate|

IX dāsāśca yat svaprabhūnāṃ nighnāḥ sarvvaviśaye tuṣṭijanakāśca bhavyeḥ pratyuttaraṃ na kuryyuḥ

X kimapi nāpahareyuḥ kintu pūrṇāṃ suviśvastatām prakāśayeyuriti tān ādiśa| yata evamprakāreṇāsmākaṃ trāturīśvarasya śikṣā sarvvaviśaye tai rbhūṣitavyā|

XI yato hetostrāṇajanaka īśvarasyānugrahaḥ sarvvān mānavān pratyuditavān

XII sa cāsmān idaṃ śikṣyati yad vayam adharmmaṃ sāmśārikābhilāṣāṃścānaṅgīkṛtya vinītatvena nyāyeneśvarabhaktyā cehaloke āyu ryāpayāmaḥ,

XIII paramasukhasyāśāṃ arthato 'smākaṃ mahata īśvarasya trānakarttu ryīśukhrīṣṭasya prabhāvasyodayaṃ pratikṣāmahe|

XIV yataḥ sa yathāsmān sarvvasmād adharmmāt mocayitvā nijādhikārasvarūpaṃ satkarmmasūtsukam ekaṃ prajāvargaṃ pāvayet tadarthaṃ asmākaṃ kṛte ātmadānaṃ kṛtavān|

XV etāni bhāṣasva pūrṇasāmarthyena cādiśa prabodhaya ca, ko'pi tvāṃ nāvamanyatām|

III

I te yathā deśādhipānāṃ śāsakānāñca nighnā ājñāgrāhiṅśca sarvvasmai satkarmmaṇe susajjāśca bhavyeḥ

II kamapi na nindeyu nīvirodhinaḥ kṣāntāśca bhavyeḥ sarvvān prati ca pūrṇāṃ mṛdutvaṃ prakāśayeyuśceti tān ādiśa|

III yataḥ pūrvaṃ vayamapi nirbbodhā anājñāgrāhiṇo bhrāntā nānābhilāṣāṇāṃ sukhānāñca dāseyā duṣṭatversyācāriṇo gṛhṇitāḥ parasparaṃ dveṣiṇāścābhavāmaḥ|

IV kintvasmākaṃ trāturīśvarasya yā dayā marttyānāṃ prati ca yā prītistasyāḥ prādurbhāve jāte

V vayam ātmakṛtebhyo dharmmakarmmabhyastannahi kintu tasya kṛpātāḥ punarjanmarūpeṇa prakṣālanena pravitrasyātmano nūtanīkaraṇena ca tasmāt paritrāṇāṃ prāptāḥ

VI sa cāsmākaṃ trātrā yīśukhrīṣṭenāsmadupari tam ātmānaṃ pracuratvena vṛṣṭavān|

VII itthaṃ vyaṃ tasyānugraheṇa sapuṇyībhūya pratyāśāyanantajīvanasyādhikāriṇo jātāḥ|

VIII vākyametad viśvasanīyam ato hetoriśvare ye viśvasitavantaste yathā satkarmmaṇyanutiṣṭheyustathā tān dṛḍham ājñāpayeti mamābhimatāḥ|tānyevottamāni mānavebhyaḥ phaladāni ca bhavanti|

IX mūdhebhyaḥ praśnavamśāvalivivādebhyo vyavasthāyā
vitaṇḍābhyaśca nivarttasva yatastā niṣphalā anarthakāśca bhavanti|

X yo jano bibhistsustam ekavāram dvirvā prabodhya dūrīkuru,

XI yatastādṛśo jano vipathagāmī pāpiṣṭha ātmadoṣakaśca bhavatiti
tvayā jñāyatām|

XII yadāham ārttimām tukhikam vā tava samīpam preṣayīṣyāmi tadā
tvam nīkapalau mama samīpam āgantuṁ yatasva yatastatraivāham
śītakālam yāpayituṁ matim akārṣam|

XIII vyavasthāpakaḥ sinā āpalluścaitayoḥ kasyāpyabhāvo yanna bhavet
tadartham tau yatnena tvayā viśrjyetām|

XIV aparam asmadīyalokā yanniṣphalā na bhaveyustadartham prayo-
janīyopakārāyā satkarm mānyanuṣṭhātum śikṣantām|

XV mama saṅgīnaḥ savve tvām namaskurvate| ye viśvāsād asmāsu
prīyante tām namaskuru; sarvveṣu yuṣmāsvanugraho bhūyāt| āmen|

philomonam patram

I khrīṣṭasya yīso rbandidāsaḥ paulastīthyanāmā bhrātā ca priyaṁ sahakāriṇaṁ philimonaṁ

II priyāṁ āpiyāṁ sahasenām ārkhippaṁ philimonasya gṛhe sthitāṁ samitiṅca prati patraṁ likhataḥ|

III asmākaṁ tāta īśvaraḥ prabhu ryīśukhrīṣṭaśca yuṣmān prati śāntim anugrahaṅca kriyāstām|

IV prabhuṁ yīsuṁ prati sarvān pavitralokān prati ca tava pre-maviśvāsayo rvṛttāntaṁ niśamyāhaṁ

V prārthanāsamaye tava nāmoccārayan niranantaraṁ mameśvaraṁ dhanyaṁ vadāmi|

VI asmāsu yadyat saujanyaṁ vidyate tat sarvvaṁ khrīṣṭaṁ yīsuṁ yat prati bhavati jñānāya tava viśvasamūlikā dānaśilatā yat saphalā bhavet tadahaṁ icchāmi|

VII he bhrātaḥ, tvayā pavitralokānām praṇa āpyāyitā abhavan etasmāt tava premnāsmākaṁ mahān ānandaḥ śāntvanā ca jātaḥ|

VIII tvayā yat karttavyaṁ tat tvām ājñāpayituṁ yadyapyahaṁ khrīṣṭenātīvotsuko bhaveyaṁ tathāpi vṛddha

IX idānīm yīśukhrīṣṭasya bandidāsaścaivambhūto yaḥ paulaḥ so'haṁ tvām vinetuṁ varaṁ manye|

X ataḥ śṛṅkhalabaddho'haṁ yamajanayaṁ taṁ madīyatanayam onīṣimam adhi tvām vinaye|

XI sa pūrvvaṁ tavānupakāraka āsit kintvidānīm tava mama copakārī bhavati|

XII tamevāhaṁ tava samīpaṁ preṣayāmi, ato madīyaprāṇasvarūpaḥ sa tvayānugṛhyatām|

XIII susānvādasya kṛte śṛṅkhalabaddho'haṁ paricārakamiva taṁ svasannidhau varttayitum aicchaṁ|

XIV kintu tava saujanyaṁ yad balena na bhūtvā svecchāyāḥ phalaṁ bhavet tadarthaṁ tava sammatim vinā kimapi karttavyaṁ nāmanye|

XV ko jānāti kṣaṇakālārthaṁ tvattastasya vicchedo'bhavad etasyāyam abhiprāyo yat tvam anantakālārthaṁ taṁ lapsyase

XVI puna rdāsamiva lapsyase tannahi kintu dāsāt śreṣṭhaṁ mama priyaṁ tava ca śārīrikasambandhāt prabhusambandhācca tato'dhikaṁ priyaṁ bhrātaramiva|

XVII ato heto ryadi māṁ sahabhāgināṁ jānāsi tarhi māṁiva tamanugṛhāṇa|

XVIII tena yadi tava kimapyaparāddhaṁ tubhyaṁ kimapi dhāryyate vā tarhi tat mameti viditvā gaṇaya|

XIX ahaṁ tat pariśotsyāmi, etat paulo'haṁ svahastena likhāmi, yatasta-vaṁ svaprāṇān apī mahyaṁ dhārayasi tad vaktuṁ necchāmi|

XX bho bhrātaḥ, prabhoḥ kṛte mama vāñchāṁ pūraya khrīṣṭasya kṛte mama prāṇān āpyāyaya|

XXI tavājñāgrāhitve viśvasya mayā etat likhyate mayā yaducyate tato'dhikaṁ tvayā kāriṣyata iti jānāmi|

^{XXII} tatkaraṇasamaye madarthamapi vāsaḡṛhaṁ tvayā sajjīkriyatām
yato yuṣmākaṁ prārthanānām phalarūpo vara ivāhaṁ yuṣmabhyaṁ
dāyiṣye mameti pratyāśā jāyate|

^{XXIII} khriṣṭasya yīśāḡ kṛte mayā saha bandiripāphrā

^{XXIV} mama sahakāriṇo māṛka āriṣṭārkhō dimā lūkaśca tvām na-
maskāraṁ vedayanti|

^{XXV} asmākaṁ prabho ryīśukhriṣṭasyānugraho yuṣmākam ātmanā saha
bhūyāt| āmen|

ibriṇaḥ patraṁ

I purā ya īśvaro bhaviṣyadvādibhiḥ piṭṭlokebhyo nānāsamaye nānāprakāraṁ kathitavān

II sa etasmin śeṣakāle nijaputrenāsmabhyam kathitavān| sa taṁ putraṁ sarvādhikāriṇaṁ kṛtavān tenaiva ca sarvvajaganti sṛṣṭavān|

III sa putrastasya prabhāvasya pratibimbastasya tattvasya mūrttiścāsti sviyaśaktivākyena sarvvaṁ dhatte ca svaprānairasmākaṁ pāpamārjjanam kṛtvā ūrddhvasthāne mahāmahimno dakṣiṇapārśve samupaviṣṭavān|

IV divyadūtagaṇād yathā sa viśiṣṭanāmno 'dhikārī jātastathā tebhyo'pi śreṣṭho jātaḥ|

V yato dūtānām madhye kadācidīśvareṇedaṁ ka uktaḥ? yathā, "madīyatanayo 'si tvam adyaiva janito mayā|" punaśca "ahaṁ tasya pitā bhaviṣyāmi sa ca mama putro bhaviṣyati|"

VI aparaṁ jagati svakīyādvitīyaputrasya punarānayanakāle tenoktaṁ, yathā, "īśvarasya sakalai rdūtaireṣa eva praṇamyatām|"

VII dūtān adhi tenedam uktaṁ, yathā, "sa karoti nijān dūtān gandhavāhasvarūpakān| vahniśikhāsvarūpāṁśca karoti nijasevakān|"

VIII kintu putramuddiśya tenoktaṁ, yathā, "he īśvara sadā sthāyi tava śimhāsanaṁ bhavet| yāthārthyasya bhaveddaṇḍo rājadaṇḍastvadīyakaḥ|

IX puṇye prema karoṣi tvaṁ kiñcādharmmam ṛtīyase| tasmād ya īśa īśaste sa te mitragaṇādapi| adhikāhlādaitailena secanaṁ kṛtavān tava| |"

X punaśca, yathā, "he prabho pṛthivīmūlam ādau saṁsthāpitaṁ tvayā| tathā tvadiyahastena kṛtaṁ gaganamaṇḍalaṁ|

XI ime vinamkṣyatastvantu nityamevāvatiṣṭhase| idantu sakalam viśvaṁ saṁjariṣyati vastravat|

XII saṅkocitaṁ tvayā tattu vastravat parivartsyate| tvantu nityaṁ sa evāsi nrīrantāstava vatsarāḥ|"

XIII aparaṁ dūtānām madhye kaḥ kadācidīśvareṇedamuktaḥ? yathā, "tavārīn pādapiṭhaṁ te yāvannahi karomyahaṁ| mama dakṣiṇadigbhāge tāvat tvaṁ samupāviśa|"

XIV ye paritrāṇasyādhikāriṇo bhaviṣyanti teṣāṁ paricaryārthaṁ preṣyamaṇāḥ sevanakāriṇa ātmānaḥ kiṁ te sarvve dūtā nahī?

II

I ato vayaṁ yad bhramasrotasā nāpaniyāmahe tadarthamasmābhi ryadyad aśrāvi tasmin manāmsi nidhātavyāni|

II yato heto dūtāiḥ kathitaṁ vākyam yadyamogham abhavad yadi ca tallāṅghanakāriṇe tasyāgrāhakāya ca sarvvasmai samucitaṁ daṇḍam adīyata,

III tarhyasmābhīstādṛśaṁ mahāparitrāṇam avajñāya kathaṁ rakṣā prāpsyate, yat prathamataḥ prabhunā proktaṁ tato'smān yāvat tasya śrotṛbhiḥ sthīrikṛtaṁ,

IV aparaṁ lakṣaṇairadbhutamabhi rvidvidhaśaktiprakāśena ni-
jecchātaḥ pavitrasyātmano vibhāgena ca yad īsvareṇa pramaṇīkṛtam
abhūt|

V vyaṁ tu yasya bhāvirājyasya kathāṁ kathayāmaḥ, tat ten di-
vyadūtānām adhīnīkṛtamiti nahi|

VI kintu kutrāpi kaścid pramaṇam īdṛśaṁ dattavān, yathā, "kiṁ vastu
mānavo yat sa nityaṁ saṁsmaryate tvayā| kiṁ vā mānavasantāno yat
sa ālocyate tvayā|

VII divyadatagaṇebhyaḥ sa kiñcin nyūnaḥ kṛtastvayā| tejogau-
ravarūpeṇa kirīṭena vibhūṣitaḥ| sṛṣṭaṁ yat te karābhyaṁ sa tatprabhutve
niyojitaḥ|

VIII caraṇādhaśca tasyaiva tvayā sarvvaṁ vaśīkṛtaḥ||" tena sarvvaṁ
yasya vaśīkṛtaṁ tasyāvaśībhūtaṁ kimapi nāvaśeṣitaṁ kintvadhunāpi
vayaṁ sarvvaṇi tasya vaśībhūtāni na paśyāmaḥ|

IX tathāpi divyadūtagaṇebhyo yaḥ kiñcin nyūnīkṛto'bhavat taṁ yīsuṁ
mṛtyubhogahetostejogauravarūpeṇa kirīṭena vibhūṣitaṁ paśyāmaḥ,
yata īsvarasyānugrahāt sa sarvveṣāṁ kṛte mṛtyum asvadata|

X aparaṇca yasmai yena ca kṛtsnaṁ vastu sṛṣṭaṁ vidyate
bahusantānānām vibhavāyanayanakāle teṣāṁ paritrāṇāgrasarasya
duḥkhabhogena siddhikaraṇamapi tasyopayuktam abhavat|

XI yataḥ pāvakaḥ pūyamānāśca sarvve ekasmādevotpannā bhavanti, iti
hetoḥ sa tān bhrātṛn vadituṁ na lajjate|

XII tena sa uktavān, yathā, "dyotayiṣyāmi te nāma bhrātṛṇāṁ madhyato
mama| parantu samīte rmadhye kariṣye te praśaṁsanāḥ||"

XIII punarapi, yathā, "tasmin viśvasya sthātāhaṁ|" punarapi, yathā,
"paśyāham apatyāni ca dattāni mahyam īsvarāt|"

XIV teṣāṁ apatyānāṁ rudhirapalalaviśiṣṭatvāt so'pi tadvat
tadviśiṣṭo'bhūt tasyābhiprāyo'yaṁ yat sa mṛtyubalādhikāriṇaṁ
śayatānaṁ mṛtyunā balahinaṁ kuryyāt

XV ye ca mṛtyubhayād yāvajjivanaṁ dāsatvasya nighnā āsan tān
uddhārayet|

XVI sa dūtānām upakāri na bhavati kintvibrāhīmo vaṁśasyaivopakāri
bhavati|

XVII ato hetoḥ sa yathā kṛpāvān prajānāṁ pāpaśodhanārtham
īsvaroddeśyaviśaye viśvāso mahāyājako bhavet tadarthaṁ sarvvaviśaye
svabhrātṛṇāṁ sadṛśibhavanaṁ tasyocitam āsīt|

XVIII yataḥ sa svayaṁ pariḥṣāṁ gatvā yaṁ duḥkhabhogam avagatastena
parikṣākrāntān upakarttuṁ śaknoti|

III

I he svargīyasyāhvānasya sahabhāgīnaḥ pavitrabhrātaraḥ, asmākaṁ
dharmmapratijñāyā dūto'grasaraśca yo yīstustam ālocadhvaṁ|

II mūsā yadvat tasya sarvvaparivāramadhye viśvāso āsīt, tadvat
ayamapi svaniyojakasya samīpe viśvāso bhavati|

III parivārāśca yadvat tatsthāpayituradhikāṁ gauravaṁ bhavati tadvat
mūsaso'yaṁ bahutaragauravasya yogyo bhavati|

IV ekaikasya niveśanasya parijanānāṁ sthāpayitā kaścid vidyate yaśca
sarvvasthāpayitā sa īsvara eva|

V mūsāsca vakṣyamānānām sāksī bhr̥tya iva tasya sarvvaparijanamadhye viśvāsyo'bhavat kintu khr̥ṣṭastasya parijanānamadhyakṣa iva|

VI vyaṁ tu yadi viśvāsasyotsāhaṁ ślāghanañca śeṣaṁ yāvad dhārayāmastarhi tasya parijanā bhavāmaḥ|

VII ato hetoḥ pavitreṇātmanā yadvat kathitaṁ, tadvat, "adya yūyaṁ kathāṁ tasya yadi saṁśrotumicchatha|

VIII tarhi purā pariḱṣāyā dine prāntaramadhyataḥ| madājñānigrahassthāne yuṣmābhistu kṛtaṁ yathā| tathā mā kurutedānīm kaṭhināni manāmsi vaḥ|

IX yuṣmākaṁ pitarastatra matpariḱṣām akurvata| kurvvadbhirme'nusandhānaṁ tairadr̥śyanta matkriyāḥ| catvāriṁśatsamā yāvat krudhvāhantu tadanavaye|

X avādiṣam ime lokā bhr̥ntāntaḥkaraṇāḥ sadā| māmakīnāni vartmāni pariḱṣanti no ime|

XI iti hetorahaṁ kopāt śapathaṁ kṛtavān imāḥ| preveḱsyate janairetai rna viśrāmasthalaṁ mama| |"

XII he bhr̥taraḥ sāvadhānā bhavata, amareśvarāt nivarttako yo'viśvāsastadyuktaṁ duṣṭāntaḥkaraṇaṁ yuṣmākaṁ kasyāpi na bhavatu|

XIII kintu yāvad adyanāmā samayo vidyate tāvad yuṣmanmadhye ko'pi pāpasya vañcanayā yat kaṭhorikṛto na bhavet tadarthaṁ pratidināṁ parasparam upadiśata|

XIV yato vyaṁ khr̥ṣṭasyāmsino jātāḥ kintu prathamaviśvāsasya dṛḍhatvam asmābhiḥ śeṣaṁ yāvad amoghaṁ dhārayitavyaṁ|

XV adya yūyaṁ kathāṁ tasya yadi saṁśrotumicchatha, tarhyājñālaṅghanasthāne yuṣmābhistu kṛtaṁ yathā, tathā mā kurutedānīm kaṭhināni manāmsi va iti tena yaduktaṁ,

XVI tadanusārād ye śrutvā tasya kathāṁ na gṛh̥itavantaste ke? kiṁ mūsasā mīsaradeśād āgatāḥ sarvve lokā nahi?

XVII kebhyo vā sa catvāriṁśadvarṣāni yāvad akrudhyat? pāpaṁ kurvvatāṁ yeṣāṁ kuṇapāḥ prāntare 'patan kiṁ tebhyo nahi?

XVIII praveḱsyate janairetai rna viśrāmasthalaṁ mameti śapathaḥ keṣāṁ viruddhaṁ tenākāri? kiṁ aviśvāsināṁ viruddhaṁ nahi?

XIX ataste tat sthānaṁ praveṣṭum aviśvāsāt nāśaknuvan iti vyaṁ viḱṣāmahe|

IV

I aparaṁ tadviśrāmaprapṭheh pratijñā yadi tiṣṭhati tarhyasmākaṁ kaścit cet tasyāḥ phalena vañcito bhavet vyaṁ etasmād bibhīmaḥ|

II yato 'smākaṁ samīpe yadvat tadvat teṣāṁ samīpe'pi susaṁvādah pracārito 'bhavat kintu taiḥ śrutaṁ vākyaṁ tān prati niṣphalam abhavat, yataste śrotāro viśvāsena sārddhaṁ tannāmiśrayaṁ|

III tad viśrāmasthānaṁ viśvāsibhirasmābhiḥ praviśyate yatastenoktaṁ, "ahaṁ kopāt śapathaṁ kṛtavān imāḥ, praveḱsyate janairetai rna viśrāmasthalaṁ mama| |" kintu tasya karmmāni jagataḥ sṣṭhikālāt samāptāni santi|

IV yataḥ kasmiṁscit sthāne saptamaṁ dinamadhi tenedam uktaṁ, yathā, "īsvaraḥ saptame dine svakṛtebhyāḥ sarvvakarmmabhyo viśārāma| |"

V kintvetasmin sthāne punastenocyate, yathā, "pravekṣyate janairetai rna viśrāmasthalaṁ mama|"

VI phalatastat sthānaṁ kaiścit praveṣṭavyaṁ kintu ye purā susaṁvādaṁ śrutavantastairaviśvāsāt tanna praviṣṭam,

VII iti hetoḥ sa punaradyanāmakaṁ dinaṁ nirūpya dīrghakāle gate'pi pūrvvoktāṁ vācaṁ dāyūdā kathayati, yathā, "adya yūyaṁ kathāṁ tasya yadi saṁśrotumicchatha, tarhi mā kurutedānīm kaṭhināni manāmsi vaḥ|"

VIII aparaṁ yihośūyo yadi tān vyaśrāmayiṣyat tarhi tataḥ param aparasya dīnasya vāg īśvareṇa nākathayiṣyata|

IX ata īśvarasya prajābhiḥ kartavya eko viśrāmastiṣṭhati|

X aparaṁ īśvaro yadvat svakṛtakarmabhyo viśāśrāma tadvat tasya viśrāmasthānaṁ praviṣṭo jano'pi svakṛtakarmabhyo viśrāmyati|

XI ato vayaṁ tad viśrāmasthānaṁ praveṣṭum yatāmahai, tadavisvāsodāharaṇena ko'pi na patatu|

XII īśvarasya vādo'maraḥ prabhāvaviśiṣṭaśca sarvvasmād dvidhārahāṅgādapi tikṣṇaḥ, aparaṁ praṇātmano rgranthimajjayośca paribhedāya vicchedakārī manasaśca saṅkalpānām abhipretānāṅca vicārah|

XIII aparaṁ yasya samīpe svīyā svīyā kathāsmābhiḥ kathayitavyā tasyāgocaraḥ ko'pi prāñi nāsti tasya dṛṣṭau sarvvamevānāvṛtaṁ prakāśitañcāste|

XIV aparaṁ ya uccatamaṁ svargaṁ praviṣṭa etādṛśa eko vyaktirarthata īśvarasya putro yīśurasmākaṁ mahāyājako'sti, ato heto rvayaṁ dhar-mmpratijñāṁ dṛḍham ālambāmahai|

XV asmākaṁ yo mahāyājako 'sti so'smākaṁ duḥkhai rduḥkhito bhavitum aśakto nahi kintu pāpaṁ vinā sarvvaviṣaye vayamiva parikṣitaḥ|

XVI ataeva kṛpām grahītuṁ prayojaniyopakārartham anugrahaṁ prāptuñca vayaṁ utsāhenānugrahasiṁhāsanasya samīpaṁ yāmaḥ|

V

I yaḥ kaiścit mahāyājako bhavati sa mānavānām madhyāt nītaḥ san mānavānām kṛta īśvaroddeśyaviṣaye'rthata upahārānām pāpārthakabalīnāñca dāna niyujyate|

II sa cājñānām bhrāntānāñca lokānām duḥkhena duḥkhī bhavitum śaknoti, yato hetoḥ sa svayamapi daurbhalyaveṣṭito bhavati|

III etasmāt kāraṇācca yadvat lokānām kṛte tadvad ātmakṛte'pi pāpārthakabalidānaṁ tena kartavyaṁ|

IV sa ghocapadaḥ svechchātaḥ kenāpi na grhyate kintu hāroṇa iva ya īśvareṇāhūyate tenaiva grhyate|

V evamprakāreṇa khriṣṭo'pi mahāyājakatvaṁ grahītuṁ svīyagauravaṁ svayaṁ na kṛtavān, kintu "madīyatanayo'si tvam adyaiva janito mayeti" vācaṁ yastaṁ bhāṣitavān sa eva tasya gauravaṁ kṛtavān|

VI tadvad anyagite'pidamuktaṁ, tvaṁ malkīśedakahaḥ śreṇyām yājako'si sadātanaḥ|

VII sa ca dehavāsakāle bahukrandanenāśrupātena ca mṛtyuta ud-dharaṇe samarthasya pituḥ samīpe punaḥ punarvinatiṁ prarthanañca kṛtvā tatphalarūpiṇīm śaṅkato rakṣāṁ prāpya ca

VIII yadyapi putro'bhavat tathāpi yairakliśyata tairājñāgrahaṇam aśikṣata|

IX itthaṁ siddhībhūya nijājñāgrāhiṇāṁ sarvveṣāṁ anantaparitrāṇasya kāraṇasvarūpo 'bhavat|

X tasmāt sa malkīśedakaḥ śreṇībhukto mahāyājaka īśvareṇākhyātaḥ|

XI tamadhyasmākaṁ bahukathāḥ kathayitavyāḥ kintu tāḥ stabd-
hakarṇai ryaṣmābhi rdurgamayāḥ|

XII yato yūyaṁ yadyapi samayasya dirghatvāt śikṣakā bhavitum aśakṣyata tathāpīśvarasya vākyānām yā prathamā varṇamālā tāmadi śikṣāprāpti ryaṣmākaṁ punarāvaśyakā bhavati, tathā kaṭhinadravye nahi kintu dugdhe yuṣmākaṁ prayojanam āste|

XIII yo dugdhapāyī sa śīsurevetikāraṇāt dharmmavākye tatparo nāsti|

XIV kintu sadasadvicāre yeṣāṁ cetāmsi vyavahāreṇa śikṣitāni tādrśānām siddhalokānām kaṭhoradravyeṣu prayojanamasti|

VI

I vayaṁ mṛtijanakakarmmabhyo manaḥparāvarttanam īsvare viśvāso majjanaśikṣaṇaṁ hastārpaṇaṁ mṛtalokānām utthānam

II anantakālasthāyivicārājñā caitaiḥ punarbhittimūlaṁ na sthāpayantaḥ khriṣṭaviśayakaṁ prathamopadeśaṁ paścātkr̥tya siddhim yāvad agrasarā bhavāma|

III īśvarasyānumatyā ca tad asmābhiḥ kāriṣyate|

IV ya ekakṛto dīptimayā bhūtvā svargīyavararasam āsvaditavantaḥ pavitrasyātmano'mśino jātā

V īśvarasya suvākyam bhāvikālasya śaktiñcāsvaditavantaśca te bhraṣṭvā yadi

VI svamanobhirīśvarasya putraṁ punaḥ kruśe ghnanti lajjāspadaṁ kurvate ca tarhi manaḥparāvarttanāya punastān navinikarttum ko'pi na śaknoti|

VII yato yā bhūmiḥ svopari bhūyaḥ patitaṁ vṛṣṭiṁ pivati tat-
phalādhikāriṇāṁ nimittam iṣṭāni śākādīnyutpādayati sā īśvarād āśiṣaṁ
prāptā|

VIII kintu yā bhūmi rgoṣurakaṇṭakavṛkṣān utpādayati sā na grāhyā śāpārḥā ca śeṣe tasyā dāho bhaviṣyati|

IX he priyatamaḥ, yadyapi vayaṁ etādrśāṁ vākyam bhāṣāmahe tathāpi yūyaṁ tata utkṣṭāḥ paritrāṇapathasya pathikāścādhva iti viśvasāmaḥ|

X yato yuṣmābhiḥ pavitralokānām ya upakāro 'kāri kriyate ca tenesvarasya nāṁne prakāśitaṁ prema śramaṇca vismartum īśvaro'nyāyakāri na bhavati|

XI aparaṁ yuṣmākam ekaiko jano yat pratyāśāpūraṇārthaṁ śeṣaṁ yāvat tameva yatnaṁ prakāśayedityaham icchāmi|

XII ataḥ śithilā na bhavata kintu ye viśvāsenā sahiṣṇutayā ca pratijñānām phalādhikāriṇo jātāsteṣāṁ anugāmino bhavata|

XIII īśvaro yadā ibrahīme pratyajānāt tadā śreṣṭhasya kasyāpyaparasya nāmnā śapathaṁ karttuṁ nāśaknot, ato hetoḥ svanāmnā śapathaṁ kṛtvā tenoktaṁ yatha,

XIV "satyam ahaṁ tvām āśiṣaṁ gadiṣyāmi tavānvayaṁ varddhayiṣyāmi
ca|"

XV anena prakāreṇa sa sahiṣṇutām vidhāya tasyaḥ pratyāśāyāḥ phalaṁ labdhavān|

XVI atha mānavāḥ śreṣṭhasya kasyacit nāmnā śapante, śapathaśca pramāṇārthaṁ teṣāṁ sarvvavivādāntako bhavati|

XVII ityasmīn īśvaraḥ pratijñāyāḥ phalādhikāriṇaḥ svīyamantraṇāyā amoghatām bāhulyato darśayitumicchān śapathena svapratijñāṁ sthīrikṛtavān|

XVIII ataeva yasmin anṛtakathanam īśvarasya na sādhyāṁ tādrśenācalena viśayadvayena sammukhastharaḥśasthalasya prāptaye palāyitānām asmākaṁ sudṛḍhā sāntvanā jāyate|

IX sā pratyāśāsmākaṁ manonaukāyā acalo laṅgaro bhūtvā vicchedakavastrasyābhyantaraṁ praviṣṭā|

XX tatraivāsmākaṁ agrasaro yīśuḥ praviśya malkīśedakaḥ śreṇyāṁ nityasthāyī yājako'bhavat|

VII

I śālamasya rājā sarvvoparisthasyeśvarasya yājakaśca san yo nṛpatīnām māraṇāt pratyāgatam ibrahīmaṁ sāksātkṛtyāśīṣāṁ gaditavān,

II yasmai cebrāhīm sarvvadravyāṇām daśamāmśāṁ dattavān sa malkīśedak svanāmnō'rthena prathamato dharmmarājaḥ paścāt śālamasya rājārthataḥ śāntirājo bhavati|

III aparāṁ tasya pitā mātā vaṁśasya nirṇaya āyuṣa ārambho jīvanasya śeṣaścaiteṣāṁ abhāvo bhavati, itthaṁ sa īśvaraputrasya sadṛśīkṛtaḥ, sa tvanantakālaṁ yāvad yājakastīṣṭhati|

IV ataevāsmākaṁ pūrvvapuruṣa ibrahīm yasmai luṭhitadravyāṇām daśamāmśāṁ dattavān sa kīdrk mahān tad ālocayata|

V yājakatvaprāptā leveḥ santānā vyavasthānusāreṇa lokebhyo'rthata ibrahīmo jātebhyaḥ sviyabhrātṛbhyo daśamāmśagrahaṇasyādeśāṁ labdhavantaḥ|

VI kintvasau yadyapi teṣāṁ vaṁśāt notpannastathāpībrahīmo daśamāmśāṁ grhītavān pratijñānām adhikāriṇam āśīṣāṁ gaditavāmśca|

VII aparāṁ yaḥ śreṇyān sa kṣudratarāyāśīṣāṁ dadātītyatra ko'pi sandeho nāsti|

VIII aparām idānīm ye daśamāmśāṁ grhlanti te mṛtyoradhīnā mānavāḥ kintu tadānīm yo grhītavān sa jīvatītipramāṇaprāptaḥ|

IX aparāṁ daśamāmśagrāhī levirapībrahīmdvārā daśamāmśāṁ dattavān etadapi kathayitum śakyate|

X yato yadā malkīśedak tasya pītaraṁ sāksāt kṛtavān tadānīm sa leviḥ pītururasyāsīt|

XI aparāṁ yasya sambandhe lokā vyavasthām labdhavantastena levīyayājakavargeṇa yadi siddhiḥ samabhaviṣyat tarhi hāroṇasya śreṇyā madhyād yājakaṁ na nirūpyeśvareṇa malkīśedakaḥ śreṇyā madhyād aparasyaikasya yājakasyothhāpanaṁ kuta āvaśyakam abhaviṣyat?

XII yato yājakavargasya vinimayena sutaraṁ vyavasthāyā api vinimayo jāyate|

XIII aparāñca tad vākyaṁ yasyoddeśyaṁ so'pareṇa vaṁśena saṁyuktā'sti tasya vaṁśasya ca ko'pi kadāpi vedyaḥ karma na kṛtavān|

XIV vastutastu yañ vañśamadhi mūsā yājakatvasyaikām kathāmapī na kathitavān tasmin yihūdāvamśe'smākam prabhu rjanma grhītavān iti suspaṣṭam|

XV tasya spaṣṭataram aparañ pramañamidañ yat malkiṣedakah sādrśyavatāpareṇa tādrśena yājakenodetavyaṃ,

XVI yasya nirūpaṇaṃ śarīrasambandhīyavidhiyuktayā vyavasthāyā na bhavati kintvakṣayajivanayuktayā śaktyā bhavati|

XVII yata īśvara idaṃ sāksyaṃ dattavān, yathā, "tvaṃ malkiṣedakah śreṇyāṃ yājako'si sadātanaḥ|"

XVIII anenāgravarttino vidhe durbbalatāyā niṣphalatāyāśca hetorarthato vyavasthāyā kimapi siddhaṃ na jātamitihetostasya lopo bhavati|

XIX yayā ca vyaṃ īśvarasya nikaṭavarttino bhavāma etādrśī śreṣṭhapratyāśā samsthāpyate|

XX aparañ yīśuḥ śapathaṃ vinā na niyuktastasmādapi sa śreṣṭhaniyamasya madhyastho jātaḥ|

XXI yataste śapathaṃ vinā yājakā jātāḥ kintvasau śapathena jātaḥ yataḥ sa idamuktaḥ, yathā,

XXII "paramēśa idaṃ śepe na ca tasmānnivartsyate| tvaṃ malkiṣedakah śreṇyāṃ yājako'si sadātanaḥ|"

XXIII te ca bahavo yājakā bhavan yataste mṛtyunā nityasthāyitvāt nivāritāḥ,

XXIV kintvasāvanantakālāṃ yāvat tiṣṭhati tasmāt tasya yājakatvaṃ na parivarttanīyaṃ|

XXV tato heto rye mānavāsteneśvarasya sannidhiṃ gacchanti tān sa śeṣaṃ yāvat paritrātuṃ śaknoti yatasteṣāṃ kṛte prārthanāṃ karttuṃ sa satatāṃ jīvati|

XXVI aparaṃ asmākam tādrśamahāyājakasya prayojanamāsīd yaḥ pavitro 'himsako niṣkalaṅkaḥ pāpibhyo bhinnāḥ svargādapyuccikṛtaśca syāt|

XXVII aparaṃ mahāyājakānāṃ yathā tathā tasya pratidinaṃ prathamam svapāpānāṃ kṛte tataḥ paraṃ lokānāṃ pāpānāṃ kṛte balidānasya prayojanaṃ nāsti yata ātmabalidānaṃ kṛtvā tad ekakṛtvastena sampāditaṃ|

XXVIII yato vyavasthāyā ye mahāyājakā nirūpyante te daurbhalyayuktā mānavāḥ kintu vyavasthātaḥ paraṃ śapathayuktena vākyena yo mahāyājako nirūpitaḥ so 'nantakālārthaṃ siddhaḥ putra eva|

VIII

I kathyamānānāṃ vākyānāṃ sāro'yam asmākam etādrśa eko mahāyājako'sti yaḥ svarge mahāmahimaḥ siṃhāsanasya dakṣiṇapārśvo samupaviṣṭavān

II yacca dūṣyaṃ na manujaiḥ kintviśvareṇa sthāpitaṃ tasya satyadūṣyasya pavitravastūnāñca sevakaḥ sa bhavati|

III yata ekaiko mahāyājako naivedyānāṃ balināñca dāne niyujyate, ato hetoretasyāpi kiñcid utsarjanīyaṃ vidyata ityāvaśyakaṃ|

IV kiñca sa yadi pṛthivyāṃ asthāsyat tarhi yājako nābhaviṣyat, yato ye vyavasthānusārāt naivedyāni dadatyetādrśā yājakā vidyante|

V te tu svargīyavastūnāṃ drṣṭāntena chāyayā ca sevāmanutiṣṭhanti yato mūsasi dūṣyaṃ sādhayitum udyate satīśvarastadeva tamādiṣṭavān

phalataḥ sa tamuktavān, yathā, "avadhehi girau tvām yadyannidarśanaṁ darśitaṁ tadvat sarvvāṇi tvayā kriyantām]"

^{VI} kintvidānīm asau tasmāt śreṣṭhaṁ sevakapadaṁ prāptavān yataḥ sa śreṣṭhapratijñābhīḥ sthāpitasya śreṣṭhaniyamasya madhyastho'bhavat |

^{VII} sa prathamo niyamo yadi nirddoṣo'bhaviṣyata tarhi dvitīyasya niyamasya kimapi prayojanaṁ nābhaviṣyat |

^{VIII} kintu sa doṣamāropayan tebhyaḥ kathayati, yathā, "parameśvara idaṁ bhāṣate paśya yasmin samaye'ham isrāyelavaṁśena yihūdavaṁśena ca sārddham ekaṁ navīnaṁ niyamaṁ sthīrikariṣyāmyetādṛśaḥ samaya āyāti |

^{IX} parameśvaro'paramapi kathayati teṣāṁ pūrvvapuruṣāṅgāṁ misa- radeśād ānayanārthaṁ yasmin dine'haṁ teṣāṁ karaṁ dhṛtvā taiḥ saha niyamaṁ sthīrikṛtavān taddinasya niyamānusāreṇa nahi yatastai rmama niyame laṅghite'haṁ tān prati cintāṁ nākaravaṁ |

^X kintu parameśvaraḥ kathayati taddināt paramahaṁ isrāyelavaṁśīyaiḥ sārddham imaṁ niyamaṁ sthīrikariṣyāmi, teṣāṁ citte mama vidhīn sthāpayiṣyāmi teṣāṁ hrtpatre ca tān lekhiṣyāmi, aparamahaṁ teṣāṁ īśvaro bhaviṣyāmi te ca mama lokā bhaviṣyanti |

^{XI} aparaṁ tvaṁ parameśvaraṁ jānīhītivākyena teṣāmekaike janaḥ svam svam samīpavāsinaṁ bhrātaraṅca puna rna śikṣayiṣyati yata āksudrāt mahāntaṁ yāvat sarvve mām jñāsyanti |

^{XII} yato hetorahaṁ teṣāṁ adharmmān kṣamiṣye teṣāṁ pāpānyaparādhāṁśca punaḥ kadāpi na smarīṣyāmi |"

^{XIII} anena taṁ niyamaṁ nūtanāṁ gaditvā sa prathamaṁ niyamaṁ purātanīkṛtavān; yacca purātanāṁ jīrṇāṅca jātaṁ tasya lopo nikaṭo bhavat |

IX

^I sa prathamo niyama ārādhānyā vividharītibhiraiḥkapavitrasthānena ca viśiṣṭa āsīt |

^{II} yato dūṣyamekaṁ niramīyata tasya prathamakoṣṭhasya nāma pavitrasthānamityāsīt tatra dīpavṛkṣo bhojanāsanāṁ darśanīyapūpānāṁ śreṇī cāsīt |

^{III} tatpascād dvitīyāyāstiraṣkariṇyā abhyantare 'tipavit- rasthānamitināmakaṁ koṣṭhamāsīt,

^{IV} tatra ca suvarṇamayo dhūpādhāraḥ paritaḥ suvarṇamaṇḍitā niyamamañjūśā cāsīt tanmadhye mānnāyāḥ suvarṇaghaṭo hāroṇasya mañjaritadaṇḍastakṣitau niyamaprastarau,

^V tadupari ca karuṇāsane chāyākāriṇau tejomayau kirūbāvāstām, eteṣāṁ viśeṣavṛttāntakathanāya nāyaṁ samayaḥ |

^{VI} eteṣvīdrk nirmmiteṣu yājakā īśvarasevām anuṭiṣṭhanato dūṣyasya prathamakoṣṭhaṁ nityaṁ praviśanti |

^{VII} kintu dvitīyaṁ koṣṭhaṁ prativarṣam ekakṛtva ekākinā mahāyājakena praviśyate kintvātmanimittāṁ lokānāṁ ajñānakṛtapāpānāṅca nimittam utsarjjanīyaṁ rudhiram anādāya tena na praviśyate |

^{VIII} ityanena pavitra ātmā yat jñāpayati tadidaṁ tat prathamaṁ dūṣyaṁ yāvat tiṣṭhati tāvat mahāpavitrasthānagāmī panthā aprakāṣitastiṣṭhati |

IX tacca dūṣyaṁ varttamānasamayasya dṛṣṭāntaḥ, yato hetoḥ sāmpratāṁ saṁśodhanakālāṁ yāvad yannirūpitaṁ tadanusārāt sevākāriṇo mānasikasiddhikaraṇe'samarthābhīḥ

X kevalaṁ khādyapeyeṣu vividhamajjaneṣu ca śārīrikarītibhi riyuktāni naivedyāni balidānāni ca bhavanti|

XI aparaṁ bhāvimaṅgalānāṁ mahāyājakaḥ khriṣṭa up-asthāyāhastanirmmitenārthata etatsṛṣṭe rbahirbhūtena śreṣṭhena siddhena ca dūṣyeṇa gatvā

XII chāgānāṁ govatsānāṁ vā rudhiram anādāya svīyarudhiram ādāyākṛtvā eva mahāpavitrasthānaṁ praviśyānantakālikāṁ muktīm prāptavān|

XIII vṛṣachāgānāṁ rudhireṇa gavībhasmanah prakṣepeṇa ca yadyaśucilokāḥ śārīrisucitvāya pūyante,

XIV tarhi kiṁ manyadhve yaḥ sadātanenātmanā niṣkalaṅkabalimiva svameveśvarāya dattavān, tasya khriṣṭasya rudhireṇa yuṣmākaṁ manāmsyamareśvarasya sevāyai kiṁ mṛtyujanakebhyaḥ karmmahyo na pavitrīkārīṣyante?

XV sa nūtananiyamasya madhyastho'bhavat tasyābhiprāyo'yaṁ yat prathamaniyamalaṅghanarūpapāpebhyo mṛtyunā muktāu jātāyāṁ āhūtalokā anantakāliyasampadaḥ pratijñāphalāṁ labheran|

XVI yatra niyamo bhavati tatra niyamasādhakasya bale mṛtyunā bhavitavyaṁ|

XVII yato hatena balinā niyamaḥ sthirībhavati kintu niyamasādhako bali ryāvāt jīvati tāvat niyamo nīrarthakastiṣṭhati|

XVIII tasmāt sa pūrvvaniyamo'pi rudhirapātaṁ vinā na sādhitāḥ|

XXIX phalataḥ sarvvalokān prati vyavasthānusāreṇa sarvā ājñāḥ kathayitvā mūsā jalena sindūravarnaḥlomnā eṣovatrṇena ca sārddhaṁ govatsānāṁ chāgānāṁca rudhiraṁ grhītva granthe sarvvalokeṣu ca prakṣipya babhāse,

XX yuṣmān adhiśvaro yaṁ niyamaṁ nirūpitavān tasya rudhirametat|

XXI tadvat sa dūṣye'pi sevārthakeṣu sarvvpātreṣu ca rudhiraṁ prakṣiptavān|

XXII aparaṁ vyavasthānusāreṇa prāyaśaḥ sarvvāṇi rudhireṇa pariṣkriyante rudhirapātaṁ vinā pāpamocanaṁ na bhavati ca|

XXIII aparaṁ yāni svargīyavastūnāṁ dṛṣṭāntāsteṣāṁ etaīḥ pāvanam āvaśyakam āsīt kintu sāksāt svargīyavastūnāṁ etebhyaḥ śreṣṭhe rbalidānaiḥ pāvanamāvaśyakam|

XXIV yataḥ khriṣṭaḥ satyapavitrasthānasya dṛṣṭāntarūpaṁ hastakṛtaṁ pavitrasthānaṁ na praviṣṭavān kintvasmannimittam idānīm īśvarasya sāksād upasthātuṁ svargameva praviṣṭaḥ|

XXV yathā ca mahāyājakaḥ prativarṣaṁ paraśoṇitamādāya mahāpavitrasthānaṁ praviṣati tathā khriṣṭena punaḥ punarātmotsargo na kartavyaḥ,

XXVI karttavye sati jagataḥ sṛṣṭikālamārabhya bahuvāraṁ tasya mṛtyubhoga āvaśyako'bhavat; kintvidānīm sa ātmotsargeṇa pāpanāśārtham ekakṛtvo jagataḥ śeṣakāle pracakāśe|

XXVII aparaṁ yathā mānuṣasyaikakṛtvo maraṇaṁ tat paścād vicāro nirūpito'sti,

XXVIII tadvat khrīṣṭo'pi bahūnām pāpavahanārtham balirūpeṇaikakṛtvā utsarje, aparam dvitīyavāraṁ pāpād bhinnāḥ san ye taṁ pratikṣante teṣāṁ paritrāṇārtham darśanam dāsyati|

X

I vyavasthā bhaviṣyanmaṅgalānām chāyāsvarūpā na ca vastūnām mūrttisvarūpā tato heto rṇityaṁ diyamānāirekavidhai rvārṣikabalibhiḥ śaraṇāgatalokān siddhān karttuṁ kadāpi na śaknoti|

II yadyaśakṣyat tarhi teṣāṁ balinām dānaṁ kiṁ na nyavarttiṣyata? yataḥ sevākāriṣvekakṛtvāḥ pavitrībhūteṣu teṣāṁ ko'pi pāpabodhaḥ puna rñabhaviṣyat|

III kintu tai rbalidānaḥ prativatsaram pāpānām smāraṇam jāyate|

IV yato vṛṣāṇām chāgānām vā rudhireṇa pāpamocanam na sambhāvati|

V etatkāraṇāt khrīṣṭena jagat praviśyedaṁ ucyate, yathā, "neṣṭvā balim na naivedyaṁ deho me nirmmitastvayā|

VI na ca tvaṁ balibhi rhavyaiḥ pāpāgnai rvā pratuṣyasi|

VII avādiṣaṁ tadaivāhaṁ paśya kurve samāgamaṁ| dharmmagranthasya sarge me vidyate likhitā kathā| īśa mano'bhilāṣaste mayā sampūrayiṣyate|"

VIII ityasmin prathamato yeṣāṁ dānaṁ vyavasthānusārād bhavati tānyadhi tenedamuktaṁ yathā, balinaivedyahavyāni pāpāgnāṇcopacāraṁ, nemāni vāñchasi tvaṁ hi na caiteṣu pratuṣyasīti|

IX tataḥ paraṁ tenoktaṁ yathā, "paśya mano'bhilāṣaṁ te karttuṁ kurve samāgamaṁ," dvitīyam etad vākyam sthīrikarttuṁ sa prathamam lumpati|

X tena mano'bhilāṣeṇa ca vyaṁ yīśukhrīṣṭasyaikakṛtvāḥ svaśarīrotsargāt pavitrīkṛtā abhavāma|

XI aparam ekaiko yājakaḥ pratidinam upāsanām kurvvan yaīśca pāpāni nāśayituṁ kadāpi na śakyante tādrśān ekarūpān balin punaḥ punarutsrjan tiṣṭhati|

XII kintvasau pāpanāśakam ekaṁ balim datvānantakālārtham īśvarasya dakṣiṇa upaviśya

XIII yāvat tasya śatravastasya pādapiṭham na bhavanti tāvat pratikṣamāṇastiṣṭhati|

XIV yata ekena balidānena so'nantakālārtham pūyamānān lokān sādhitavān|

XV etasmin pavitra ātmāpyasmākam pakṣe pramaṇayati

XVI "yato hetostaddināt param ahaṁ taiḥ sārddham imaṁ niyamaṁ sthīrikariṣyāmīti prathamata uktvā parameśvareṇedaṁ kathitam, teṣāṁ citte mama vidhīn sthāpayiṣyāmi teṣāṁ manaḥsu ca tān lekhiṣyāmi ca,

XVII aparaiṇca teṣāṁ pāpānyaparādhāṁśca punaḥ kadāpi na smāriṣyāmi|"

XVIII kintu yatra pāpamocanam bhavati tatra pāpārthakabalidānam puna rna bhavati|

XIX ato he bhrātaraḥ, yīśo rudhireṇa pavitrasthānapraveśyāsmākam utsāho bhavati,

XX yataḥ so'smadartham tiraskariṇyārthataḥ svaśarīreṇa navīnam jīvanayuktañcaikam panthānam nirmmitavān,

XXI aparāñceśvarīyaparivārasyādhyakṣa eko mahāyājako'smākamasti|
XXII ato hetorasmābhiḥ saralāntaḥkaraṇai rdṛdhaviśvāsaiḥ pāpabodhāt
 prakṣālitamanobhi nrirmmalajale snātaśarīraiśceśvaram upāgatya
 pratyaśayāḥ pratijñā niścalā dhārayitavya|

XXIII yato yastām aṅgīkṛtavān sa viśvasanīyaḥ|

XXIV aparān premni satkriyāsu caikaikasyoṣṭasāhavṛddhyartham
 asmābhiḥ parasaram mantrayitavyam|

XXV aparān katipayalokā yathā kurvanti tathāsmābhiḥ sabhākaraṇam
 na parityaktavyam parasaram upadeśavyaṅca yatastat mahādinam
 uttarottaram nikaṭavartti bhavātīti yuṣmābhi rdṛśyate|

XXVI satyamatasya jñānaprāpteḥ param yadi vyaṁ svamcchayā
 pāpācāram kurmmastarhi pāpānām kṛte 'nyat kimapi balidānam
 navaśiṣyate

XXVII kintu vicārasya bhayānakā praktikṣā ripunāśakānalasya
 tāpaścāvaśiṣyate|

XXVIII yaḥ kaścit mūsaso vyavasthām avamanyate sa dayām vinā
 dvayostisṛṅām vā sāksīṅām pramaṅena hanyate,

XXIX tasmāt kiṁ budhyadhve yo jana īśvarasya putram avajānāti yena
 ca pavitrīkṛto 'bhavat tat niyamasya rudhīram apavitraṁ jānāti, anu-
 grahakaram ātmānam apamanyate ca, sa kiyanmahāghorataradaṅḍasya
 yogyo bhaviṣyati?

XXX yataḥ parameśvaraḥ kathayati, "dānam phalasya matkarmma
 sūcitam pradadāmyahaṁ|" punarapi, "tadā vicārayiṣyante pareṣena
 nijāḥ prajāḥ|" idam yaḥ kathitavān taṁ vyaṁ jānīmaḥ|

XXXI amareśvarasya karayoḥ patanam mahābhayānakam|

XXXII he bhrātaraḥ, pūrvvadināni smarata yatastadānīm yūyam dīptim
 prāpya bahudurgatirūpaṁ saṅgrāmaṁ sahamānā ekato nindākleśaiḥ
 kautukīkṛtā abhavata,

XXXIII anyataśca tadbhoginām samāmsīno 'bhavata|

XXXIV yūyam mama bandhanasya duḥkhena duḥkhino 'bhavata,
 yuṣmākam uttamā nityā ca sampattiḥ svarge vidyata iti jñātvā sānandam
 sarvasvasyāpaharaṇam asahadhvaṅca|

XXXV ataeva mahāpuraskārayuktaṁ yuṣmākam utsāham na paritya-
 jata|

XXXVI yato yūyam yeneśvarasyecchām pālayitvā pratijñāyāḥ phalam
 labhadhvaṁ tadārtham yuṣmābhi rdhairyaṅvalambanam karttavyaṁ|

XXXVII yenāgantavyam sa svalpakālāt param āgamiṣyati na ca vilam-
 biṣyate|

XXXVIII "puṇyavān jano viśvāsena jīviṣyati kintu yadi nivarttate tarhi
 mama manastasmīn na toṣam yāsyati|"

XXXIX kintu vyaṁ vināśajanikām dharmmāt nivṛttim na kurvvaṅā
 ātmanaḥ paritrāṅyā viśvāsam kurvvaṁmahe□|

XI

I viśvāsa āśaṁsitānām niścayaḥ, adṛśyānām viṣayaṅām darśanam
 bhavati|

II tena viśvāsena prāñco lokāḥ prāmānyam prāptavantaḥ|

III aparam īśvarasya vākyena jagantyaśṛjanta, dṛṣṭavastūni ca
 pratyakṣavastubhyo nodapadyantaitad vyaṁ viśvāsena budhyāmahe|

IV viśvāsena hābil īśvaramuddiśya kābilaḥ śreṣṭham balidānam kṛtavān tasmācceśvareṇa tasya dānānyadhi pramāṇe datte sa dhārmika ityasya pramāṇam labdhavān tena viśvāsena ca sa mṛtaḥ san adyāpi bhāṣate|

V viśvāsena hanok yathā mṛtyuṃ na paśyet tathā lokāntaram nītaḥ, tasyoddeśaśca kenāpi na prāpi yata īśvarastaṃ lokāntaram nītavān, tatpramāṇamidam tasya lokāntarīkaraṇāt pūrvvam sa īśvarāya rocitavān iti pramāṇam prāptavān|

VI kintu viśvāsam vinā ko'piśvarāya rocituṃ na śaknoti yata īśvaro'sti svānveśilokebhyaḥ puraskāram dadāti cetikathāyām īśvaraśaraṇāgatai rviśvasitavyam|

VII aparaṃ tadānīm yānyadrśyānyāsan tāniśvareṇādiṣṭaḥ san noho viśvāsena bhītvā svaparijanānām rakṣārtham potaṃ nirmmitavān tena ca jagajjanānām doṣaṃ darśitavān viśvāsāt labhyasya puṇyasyādhikārī babhūva ca|

VIII viśvāsenebrāhīm āhūtaḥ san ājñām gṛhītvā yasya sthānasyādhikārastena prāptavyastat sthānam prasthitavān kintu prasthānasamaye kka yāmīti nājānāt|

IX viśvāsena sa pratijñāte deśe paradeśavat pravasan tasyāḥ pratijñāyāḥ samānāmśibhyām ishākā yākūbā ca saha dūşyavāsyabhavat|

X yasmāt sa īśvareṇa nirmmitam sthāpitañca bhittimūlayuktaṃ nagaram pratyaiḥṣata|

XI aparañca viśvāsena sārā vayotikrāntā santyapi garbhadhāraṇāya śaktim prāpya putravatyabhavat, yataḥ sā pratijñākāriṇam viśvāsyam amanyata|

XII tato rmrtakalpād ekasmāt janād ākāśīyanakṣatranīva gaṇanātītāḥ samudratūrasthasikatā iva cāsamkhyā lokā utpedire|

XIII ete sarvve pratijñāyāḥ phalānyaprāpya kevalam dūrāt tāni nirīkṣya vanditvā ca, pṛthivyām vyaṃ videśinaḥ pravāsinaścāsmaha iti svikṛtya viśvāsena prāṇan tatyajuh|

XIV ye tu janā ittham kathayanti taiḥ paitṛkadeśo 'smābhiranvişyata iti prakāşyate|

XV te yasmād deśāt nirgatāstaṃ yadyasmarişyan tarhi parāvarttanāya samayam alapsyanta|

XVI kintu te sarvvotkṛṣṭam arthataḥ svargīyam deśam ākāṅkṣanti tasmād īśvarastānadhi na lajjamānasteṣām īśvara iti nāma gṛhītavān yataḥ sa teṣām kṛte nagaramekaṃ samsthāpitavān|

XVII aparaṃ ibrahīmaḥ parikṣāyām jātāyām sa viśvāseneshākam ut-sasarja,

XVIII vastuta ishāki tava vaṃśo vikhyāsyata iti vāg yamadhi kathitā tam advitīyam putram pratijñāprāptaḥ sa utsasarja|

XIX yata īśvaro mṛtānapyutthāpayituṃ śaknotīti sa mene tasmāt sa upamarūpaṃ tam lebhe|

XX aparaṃ ishāk viśvāsena yākūb eṣāve ca bhāvivişayānadhyaśiṣam dadau|

XXI aparaṃ yākūb maraṇakāle viśvāsena yūşaphaḥ putrayorekaikasmai janāyāśiṣam dadau yaştyā agrabhāge samālambya praṇanāma ca|

XXII aparaṃ yūşaph caramakāle viśvāsenesrāyelvaśiṣyānām misa-radeśād bahirgamanasya vācam jagāda nijasthīni cādhi samādideśa|

XXXIII navajāto mūsāsca viśvāsāt trāṇ māsān svapitṛbhyām agopyata yatastau svaśiśuṃ paramasundaram ḍṣṭavantau rājājñāñca na śaṅkitavantau|

XXXIV aparam vayahṛpṛpto mūsā viśvāsāt phirauṇo dauhitra iti nāma nāṅgīcakāra|

XXXV yataḥ sa kṣaṇikāt pāpajasukhabhogād īśvarasya prajābhiḥ śārdham duḥkhabhogaṃ vavre|

XXXVI tathā misaradeśiyanidhibhyaḥ khriṣṭanimittam nindam mahatim sampattim mene yato hetoḥ sa puraskāradānam apaiḥṣata|

XXXVII aparam sa viśvāsena rājñāḥ krodhāt na bhītvā misaradeśam paritatyāja, yatastenādṛṣyam vīkṣamāṇeneva dhairyyam ālambi|

XXXVIII aparam prathamajātānām hantā yat svīyalokān na spṛśet tadartham sa viśvāsena nistāraparvīyabalicchedanam ruidhirasecanañcaṇuṣṭhitāvān|

XXXIX aparam te viśvāsāt sthaleneva sūphsāgareṇa jagmuḥ kintu misrīyalokāstat karttum upakramya toyeṣu mamajjuḥ|

XXX aparañca viśvāsāt taiḥ saptāham yāvad yirīhoḥ prācīrasya pradakṣiṇe kṛte tat nīpapāta|

XXXI viśvāsād rāhabnāmikā veśyāpi prītyā cārān anugṛhyāviśvāsibhiḥ śārdham na vinanāśa|

XXXII adhikam kiṃ kathayiṣyāmi? gidiyono bāraḥ śimśono yiptaho dāyūd śimūyelo bhaviṣyadvādinaścaiteṣām vṛttāntakathanāya mama samayābhavo bhaviṣyati|

XXXIII viśvāsāt te rājyāni vaśīkṛtavanto dharmmakarmmāṇi sādhitavantaḥ pratijñānām phalam labdhavantaḥ sirhānām mukhāni ruddhavanto

XXXIV vahnerdāham nirvṛvāpitavantaḥ khaṅgadhārād rakṣam prāptavanto daurbhāye sabalīkṛtā yuddhe parākramaṇo jātāḥ pareṣām sainyaṇi davayitavantaśca|

XXXV yoṣitaḥ punarutthānena mṛtān ātmajān lebhire, apare ca śreṣṭhotthānasya prāpterāśayā rakṣam agrhītvā tādanena mṛtavantaḥ|

XXXVI apare tiraskāraiḥ kaśābhi rbandhanaiḥ kārayā ca parīkṣitāḥ|

XXXVII bahavaśca prastarāghatai rhatāḥ karapatrai rvā vidirṇā yantrai rvā kliṣṭāḥ khaṅgadhārai rvā vyāpāditaḥ| te meṣānām chāgānām vā carmmāṇi paridhāya dīnāḥ pīditā duḥkharṭtāścābhrāmyan|

XXXVIII saṃsāro yeṣam ayo gyaste nirjanasthāneṣu parvateṣu gahvareṣu pṛthivyāśchidreṣu ca paryyaṭan|

XXXIX etaiḥ sarvvai rviśvāsāt pramāṇam prāpi kintu pratijñāyāḥ phalam na prāpi|

XL yataste yathāsmān vinā siddhā na bhaveyustathaiveśvareṇāsmākam kṛte śreṣṭhataram kimapi nirdidiṣe|

XII

I ato hetoretāvatsākṣimeghai rveṣṭitāḥ santo vayamapi sarvvabhāram āśubādham pāpañca niḥṣipyāsmākam gamanāya nirūpīte mārgē dhairyyeṇa dhāvāma|

II yaścāsmākam viśvāsasyāgresarāḥ siddhikarttā cāsti taṃ yīśuṃ vīkṣamāhai yataḥ sa svasammukhasthitānandasya

prāptyartham apamānaṁ tucchīkṛtya kruśasya yātanāṁ soḍhavān
īsvarīyasīmḥāsanasya dakṣiṇapārśve samupaviṣṭavāṁśca|

III yaḥ pāpibhiḥ svaviruddham etādṛśaṁ vaiparītyaṁ soḍhavān tam
ālocayata tena yūyaṁ svamanaḥsu śrāntāḥ klāntāśca na bhaviṣyatha|

IV yūyaṁ pāpena saha yudhyanto'dyāpi soṇitavyayaparyyantaṁ
pratirodhaṁ nākuruta|

V tathā ca putrāṁ pratīva yuṣmān prati ya upadeśa uktastaṁ kiṁ
vismṛtavantaḥ? "pareśena kṛtāṁ śāstiṁ he matputra na tucchaya| tena
saṁbhartsitaścāpi naiva klāmya kadācana|

VI pareśaḥ prīyate yasmin tasmai śāstiṁ dadāti yat| yantu putraṁ sa
gṛhlāti tameva praharatyapi|"

VII yadi yūyaṁ śāstiṁ sahadhvaṁ tarhiśvaraḥ putrairiva yuṣmābhiḥ
sārdhaṁ vyavaharati yataḥ pitā yasmai śāstiṁ na dadāti tadṛśaḥ putraḥ
kaḥ?

VIII sarvve yasyāḥ śāsteraṁśino bhavanti sā yadi yuṣmākaṁ na bhavati
tarhi yūyam ātmajā na kintu jārajā ādhve|

IX aparaṁ asmākaṁ śārīrikajanmadātāro'smākaṁ śāstikāriṇo'bhavan
te cāsmābhiḥ sammānitāstasmād ya ātmanāṁ janayitā vayaṁ kiṁ
tato'dhikaṁ tasya vaśībhūya na jīviṣyāmaḥ?

X te tvalpadināni yāvat svamano'matānusāreṇa śāstiṁ kṛtavantaḥ
kintveṣo'smākaṁ hitāya tasya pavitratāyā aṁśitvāya cāsmān śāsti|

XI śāstiśca varttamānasamaye kenāpi nānandajanikā kintu
śokajanikaiva manyate tathāpi ye tayā vīniyante tebhyaḥ sā paścāt
śāntiyuktaṁ dharmmaphalaṁ dadāti|

XII ataeva yūyaṁ śīthilān hastān durbbalāni jānūni ca sabalāni kurud-
hvaṁ|

XIII yathā ca durbbalasya sandhīsthanāṁ na bhajyeta svasthaṁ tiṣṭhet
tathā svacaraṇārthaṁ saralāṁ mārgāṁ nirmmāta|

XIV aparañca sarvvaiḥ sārtham eḥkyabhāvaṁ yacca vinā
parameśvarasya darśanaṁ kenāpi na lapsyate tat pavitratvaṁ
ceṣṭadhvaṁ|

XV yathā kaścid īsvarasyānugrahāt na patet, yathā ca tiktatāyā mūlaṁ
praruhya bādhājanakaṁ na bhavet tena ca bahavo'pavitṛa na bhaveyuh,

XVI yathā ca kaścit lampāto vā ekakṛtva āhārārthaṁ
svīyajeṣṭhādhikāravikretā ya eṣaustadvad adharmmācārī na bhavet
tathā sāvadhānā bhavata|

XVII yataḥ sa eṣauḥ paścād āśīrvvādādhikārī bhavitum icchan-
napi nānugṛhīta iti yūyaṁ jānītha, sa cāśrupātena matyantaraṁ
prārthayamāno'pi tadupāyaṁ na lebhe|

XVIII aparañca sprīyaḥ parvvataḥ prajvalito vahniḥ kṛṣṇāvārṇo meghe
'ndhakāro jhañbhśa tūrīvadyaṁ vākyaṁ śabdaśca naiteṣāṁ sannidhau
yūyam āgatāḥ|

XIX taṁ śabdaṁ śrutvā śrotārastādṛśaṁ sambhāṣaṇaṁ yat puna rna
jāyate tat prārthitavantaḥ|

XX yataḥ paśurapi yadi dharādharmaṁ sprīati tarhi sa pāṣāṅghātai
rhanatavya ityādeśaṁ soḍhuraṁ te nāśaknuvan|

XXI tacca darśanam evaṁ bhayānakaṁ yat mūsasoktaṁ
bhītastrāsayuktaścāsmīti|

XXII kintu sīyonparvato 'mareśvarasya nagaraṁ svar-gasthayirūsālamam ayutāni divyadūtāḥ

XXIII svarge likhitānām prathamajātānām utsavaḥ samitiśca sarvveśām vicārādhipatirīśvaraḥ siddhikṛtadhārmikānām ātmāno

XXIV nūtananiyamasya madhyastho yīśuḥ, aparaṁ hābilo raktāt śreyah pracārakaṁ prokṣaṇasya raktañcaiteśām sannidhau yūyam āgatāḥ|

XXV sāvadhānā bhavata taṁ vaktāraṁ nāvajānīta yato hetoḥ pṛthivīsthitāḥ sa vaktā yairavajñāstai ryadi rakṣā nāprāpi tarhi svargīyavaktuḥ parānmukhībhyāsmābhiḥ kathāṁ rakṣā prāpsyate?

XXVI tadā tasya ravāt pṛthivī kampitā kintvidānīm tenedaṁ pratijñātaṁ yathā, "ahaṁ punarekakṛtvah pṛthivīm kampayīśyāmi kevalaṁ tannaḥi gaganamapi kampayīśyāmi|"

XXVII sa ekakṛtvah śabdo niścalaviśayāṇāṁ sthitaye nirmmītānāmiva cañcalavastūnām sthānāntarīkaraṇāṁ prakāśayati|

XXVIII ataeva niścalarājyaprapṭairasmābhiḥ so'nugraha ālambitavyo yena vayaṁ sādaraṁ sabhayañca tuṣṭijanakarūpeṇeśvaraṁ sevituṁ śaknyāma|

XXIX yato'smākam īśvaraḥ saṁhārako vahniḥ|

XIII

I bhrātṛṣu prema tiṣṭhatu| atithisevā yuṣmābhi rna vismaryyatām

II yatastayā pracchannarūpeṇa divyadūtāḥ keśāñcid atithayo'bhavan|

III bandināḥ sahabandibhiriva duḥkhinaśca dehavāsibhiriva yuṣmābhiḥ smaryantām|

IV vivāhaḥ sarvveśām samīpe sammānitavyastadīyaśayyā ca śuciḥ kintu veśyāgāmināḥ pāradārikāśceśvareṇa daṇḍayīśyante|

V yūyam ācāre nirlobhā bhavata vidyamānavīśyate santuṣyata ca yasmād īśvara evedaṁ kathitavān, yathā, "tvām na tyakṣyāmi na tvām hāsyāmi|"

VI ataeva vayaṁ utsāhenedaṁ kathayitūṁ śaknumaḥ, "matpakṣe parameśo'sti na bheṣyāmi kadācana| yasmāt māṁ prati kiṁ karttuṁ mānavaḥ pārayīśyati||"

VII yuṣmākaṁ ye nāyakā yuṣmābhyam īśvarasya vākyaṁ kathitavāntaste yuṣmābhiḥ smaryantām teśām ācārasya pariñāmam ālocya yuṣmābhisteśām viśvāso'nukriyatām|

VIII yīśuḥ khriṣṭaḥ śvo'dya sadā ca sa evāste|

IX yūyaṁ nānāvidhanūtanāśikṣābhi rna parivarttadhvaṇi yato'nugraheṇāntaḥkaraṇasya susthīribhavanaṁ kṣemaṁ na ca khādya-dravyaiḥ| yatastadācāriṇastai rnpakṛtāḥ|

X ye daśyasya sevām kurvvanti te yasyā dravyabhojanasyānadhikāriṇastādṛśī yajñavedirasmākam āste|

XI yato yeśām paśūnām śonitaṁ pāpanāśāya mahāyājakena mahāpavitrasthānasyābhyantaraṁ nīyate teśām śārīraṇi śibirād bahi rdahyante|

XII tasmād yīśurapi yat svarudhireṇa prajāḥ pavitrīkuryāt tadarthaṁ nagaradvārasya bahi rmṛtiṁ bhuktavān|

XIII ato hetorasmābhirapi tasyāpamānaṁ sahamānaiḥ śibirād bahista-sya samīpaṁ gantavyam|

XIV yato 'trāsmākam sthāyi nagaram na vidyate kintu bhāvi nagaram asmābhiranviṣyate|

XV ataeva yīsunāsmābhi rnityam praśamsārūpo balirarthatastasya nāmāngikurvvatām oṣṭhādharāṇām phalam īśvarāya dātavyam|

XVI aparāṇca paropakāro dānaṇca yuṣmābhi rna vismaryyatām yatastādṛśam balidānam īśvarāya rocate|

XVII yūyam svanāyakānām ājñāgrāhiṇo vaśyāśca bhavata yato yairupanidhiḥ pratidātavyastādṛśā lokā iva te yuṣmadiyātmanām rakṣaṇārtham jāgrati, ataste yathā sānandāstat kuryyu rna ca sārttasvarā atra yatadhvam yatasteṣām ārttasvaro yuṣmākam iṣṭajanako na bhavet|

XVIII aparāṇca yūyam asmannimittim prārthanām kuruta yato vayam uttamamanoviśiṣṭāḥ sarvvatra sadācāram karttum icchukāśca bhavāma iti niścitarā jānīmaḥ|

XIX viśeṣato'ham yathā tvarayā yuṣmabhyam puna rdiye tadartham prārthanāyai yuṣmān adhikam vinaye|

XX anantaniyamasya rudhireṇa viśiṣṭo mahān meṣapālako yena mṛtagaṇamadhyāt punarānāyi sa śāntidāyaka īśvaro

XXI nijābhimatasādhanāya sarvvasmin satkarmmaṇi yuṣmān siddhān karotu, tasya dṛṣṭau ca yadyat tuṣṭijanakaḥ tadeva yuṣmākaḥ madhye yīsunā khriṣṭena sādhayatu| tasmai mahimā sarvvadā bhūyāt| āmen|

XXII he bhrātaraḥ, vinaye'ham yūyam idam upadeśavākyam sahadhvam yato'ham saṁkṣepeṇa yuṣmān prati likhitavān|

XXIII asmākaḥ bhrātā tīmathiyo mukto'bhavad iti jānīta, sa ca yadi tvarayā samāgacchati tarhi tena sārddham aham yuṣmān sāksāt kariyāmi|

XXIV yuṣmākaḥ sarvvān nāyakān pavitralokāmśca namaskuruta| apam itāliyādeśiyanām namaskāram jñāsyatha|

XXV anugraho yuṣmākaḥ sarvveṣām sahāyo bhūyāt| āmen|

yākūbaḥ patraṁ

I Ísvarasya prabho ryíśukhríṣṭasya ca dāso yākūb vikīrñibhūtān dvādaśaṁ vamaśān prati namaskṛtya patraṁ likhati|

II he mama bhrātaraḥ, yūyaṁ yadā bahuvīdhaparīkṣāṣu nīpatata tadā tat pūrñānandasya kāraṇaṁ manyadhvaṁ|

III yato yuṣmākaṁ viśvāsasya parīkṣitatvena dhairyyaṁ sampādyata iti jānītha|

IV tacca dhairyyaṁ siddhaphalaṁ bhavatu tena yūyaṁ siddhāḥ sampūrñāśca bhaviṣyatha kasyāpi guṇasyābhāvaśca yuṣmākaṁ na bhaviṣyati|

V yuṣmākaṁ kasyāpi jñānābhāvo yadi bhavet tarhi ya ísvaraḥ saralabhāvena tiraskāraṇa vinā sarvvebhyo dadāti tataḥ sa yācatām tatastasmai dāyīsyate|

VI kintu sa niḥsandehaḥ san viśvāsenā yācatām yataḥ sandigdho mānavo vāyunā cālitasyotplavamānasya ca samudratarāṅgasya sadṛśo bhavati|

VII tādṛśo mānavaḥ prabhoḥ kiñcit prāpsyatīti na manyatām|

VIII dvīmanā lokaḥ sarvagatiṣu cañcalo bhavati|

IX yo bhrātā namraḥ sa nijonnatyā ślāghatām|

X yaśca dhanavān sa nijanamratayā ślāghatāmyataḥ sa tṛṇapūspavat kṣayaṁ gamiṣyati|

XI yataḥ satāpena sūryyeṇoditya tṛṇaṁ śoṣyate tatpuṣpañca bhraṣyati tena tasya rūpasya saundaryyaṁ naśyati tadvad dhanūloko'pi svīyamūdhatayā mlāsyati|

XII yo janaḥ parīkṣāṁ sahate sa eva dhanyaḥ, yataḥ parīkṣitatvaṁ prāpya sa prabhunā svapremakāribhyaḥ pratijñātaṁ jīvanamukutaṁ lapsyate|

XIII Ísvaro mām parīkṣata iti parīkṣāsamaye ko'pi na vadatu yataḥ pāpāyeśvarasya parīkṣā na bhavati sa ca kamapi na parīkṣate|

XIV kintu yaḥ kaścit svīyamanovāñchayākṛṣyate lobhyate ca tasyaiva parīkṣā bhavati|

XV tasmāt sā manovāñchā sagarbhā bhūtvā duṣkṛtīm prasūte duṣkṛtīśca pariñāmaṁ gatvā mṛtyuṁ janayati|

XVI he mama priyabhrātaraḥ, yūyaṁ na bhrāmyata|

XVII yat kiñcid uttamaṁ dānaṁ pūrño varaśca tat sarvvaṁ ūrdhvaḥ arthato yasmin daśāntaraṁ parivarttanajātacchāyā vā nāsti tasmād dīptyākaraṭ pituravaroḥati|

XVIII tasya ṣṛṣṭavastūnām madhye vayaṁ yat prathamaphalasvarūpā bhavāmastadarthaṁ sa svecchātaḥ satyamatasya vākyenāsmān janayāmāsa|

XIX ataeva he mama priyabhrātaraḥ, yuṣmākaṁ ekaiko janaḥ śravaṇe tvaritāḥ kathana dhīraḥ krodhe'pi dhīro bhavatu|

XX yato mānavasya krodha Ísvāriyadharmmaṁ na sādhayati|

XXI ato heto ryūyaṁ sarvvām aśucikriyāṁ duṣṭatābhulyāñca nīkṣipyā yuṣmanmanasāṁ paritrāṇe samarthaṁ ropitaṁ vākyāṁ namrabhāvena grhīta|

^{XXII} aparañca yūyaṁ kevalam ātmavañcayitāro vākyasya śrotāro na bhavata kintu vākyasya karmmakāriṇo bhavata|

^{XXIII} yato yaḥ kaścīd vākyasya karmmakārī na bhūtvā kevalam tasya śrotā bhavati sa darpaṇe svīyaśārīrikavadanaṁ nirīkṣamaṇasya manuṣya sadrśaḥ|

^{XXIV} ātmākāre drṣṭe sa prasthāya kīdrśa āsīt tat tatkṣaṇād vismarati|

^{XXV} kintu yaḥ kaścīd natvā mukteḥ siddhāṁ vyavasthāṁ ālokyā tiṣṭhati sa vismr̥tiyuktaḥ śrotā na bhūtvā karmmakarttaiva san svakārye dhanyo bhaviṣyati|

^{XXVI} anāyattarasanaḥ san yaḥ kaścīd svamano vañcayitvā svam bhaktāṁ manyate tasya bhakti rmudhā bhavati|

^{XXVII} kleśakāle piṭṭhīnāṁ vidhavāñca yad avekṣaṇaṁ saṁsārācca niṣkalaṅkena yad ātmarakṣaṇaṁ tadeva piturīśvarasya sākṣāt śuci nr̥mmlā ca bhaktiḥ|

II

^I he mama bhrātaraḥ, yūyaṁ asmākaṁ tejasvinaḥ prabho r̥yīśukhrīṣṭasya dharmmaṁ mukhāpekṣayā na dhārayata|

^{II} yato yuṣmākaṁ sabhāyāṁ svarṇāṅgurīyakayukte bhrājiṣṇuparicchade puruṣe praviṣṭe malinavastre kasmiñścid daridre'pi praviṣṭe

^{III} yūyaṁ yadi taṁ bhrājiṣṇuparicchadavasānaṁ janaṁ nirīkṣya vadeta bhavān atrottamasthāna upaviśatviti kiñca taṁ daridraṁ yadi vadeta tvam amusmīn sthāne tiṣṭha yadvātra mama pādapiṭṭha upaviśeti,

^{IV} tarhi manaḥsu viśeṣya yūyaṁ kiṁ kutarkaiḥ kuvicārakā na bhavatha?

^V he mama priyabhrātaraḥ, śṛnuta, saṁsāre ye daridrāstān īśvaro viśvāsena dhaninaḥ svapremakāribhyaśca pratiśrutasya rājyasādhikāriṇaḥ karttuṁ kiṁ na varitavān? kintu daridro yuṣmābhīravajñāyate|

^{VI} dhanavanta eva kiṁ yuṣmān nopadravanti balācca vicārāsanānāṁ samīpaṁ na nayanti?

^{VII} yuṣmadupari parikīrtitaṁ paramaṁ nāma kiṁ taireva na nindyate?

^{VIII} kiñca tvam svasamīpavāsini svātmavat priyasva, etacchāstrīyavacanānusārato yadi yūyaṁ rājakīyavyavasthāṁ pālayatha tarhi bhadraṁ kurutha|

^{IX} yadi ca mukhāpekṣāṁ kurutha tarhi pāpam ācaratha vyavasthāyā cājñālaṅghina iva dūṣyadhve|

^X yato yaḥ kaścīd kṛtsnāṁ vyavasthāṁ pālayati sa yadyekasmin vidhau skhalati tarhi sarvveṣāṁ aparādhi bhavati|

^{XI} yato hetostvaṁ paradārān mā gaccheti yaḥ kathitavān sa eva narahatyāṁ mā kuryā ityapi kathitavān tasmāt tvam paradārān na gatvā yadi narahatyāṁ karoṣi tarhi vyavasthālaṅghī bhavasi|

^{XII} mukte r̥vyavasthāto yeṣāṁ vicāreṇa bhavitavyaṁ tādrśā lokā iva yūyaṁ kathāṁ kathayata karma kuruta ca|

^{XIII} yo dayāṁ nācarati tasya vicāro nirddayena kāriṣyate, kintu dayā vicāram abhibhaviṣyati|

^{XIV} he mama bhrātaraḥ, mama pratyayo'stīti yaḥ kathayati tasya karmmaṇi yadi na vidyanta tarhi tena kiṁ phalaṁ? tena pratyayena kiṁ tasya paritrāṇaṁ bhavituṁ śaknoti?

XV keşucid bhrātṛṣu bhaginīṣu vā vasanahīneṣu prātyahikāhārahīneṣu ca satsu yuṣmākam ko'pi tebhyaḥ śarīrārtham prayojanīyāni dravyāni na datvā yadi tān vadet,

XVI yūyam sakuśalam gatvoṣṇagātrā bhavata tṛpyata ceti tarhyetena kiṁ phalam?

XVII tadvat pratyayo yadi karmmabhi ryukto na bhavet tarhyekākitvāt mṛta evāste|

XVIII kiñca kaścid idam vadiṣyati tava pratyayo vidyate mama ca karmmaṇi vidyante, tvaṁ karmmahīnam svapratyayaṁ mām darśaya tarhyahamapi matkarmmabhyaḥ svapratyayaṁ tvām darśayiṣyāmi|

XIX eka īśvaro 'stīti tvaṁ pratyēṣi| bhadram karoṣi| bhūtā api tat pratiyanti kampante ca|

XX kintu he nirbbodhamānava, karmmahīnaḥ pratyayo mṛta evāstyetaḥ avagantuṁ kim icchasi?

XXI asmākam pūrvvapuruṣo ya ibrahīm svaputram ishākam yajñavedyām utsṛṣṭavān sa kiṁ karmmabhyo na sapuṇyikṛtaḥ?

XXII pratyaye tasya karmmaṇām sahakāriṇi jāte karmmabhiḥ pratyayaḥ siddho 'bhavat tat kiṁ paśyasi?

XXIII itthañcedam śāstriyavacanam saphalam abhavat, ibrahīm parameśvare viśvasitavān tacca tasya puṇyāyāgaṇyata sa ceśvarasya mitra iti nāma labdhavān|

XXIV paśyata mānavaḥ karmmabhyaḥ sapuṇyikriyate na caikākinā pratyayena|

XXV tadvad yā rāhabnāmikā vārāṅganā cārān anugṛhyāpareṇa mārgena visasarja sāpi kiṁ karmmabhyo na sapuṇyikṛtā?

XXVI ataevātmahino deho yathā mṛto'sti tathaiva karmmahīnaḥ pratyayo'pi mṛto'sti|

III

I he mama bhrātaraḥ, śikṣakairasmābhi rgurutaradaṇḍo lapsyata iti jñātvā yūyam aneke śikṣakā mā bhavata|

II yataḥ sarvve vyaṁ bahuviṣayeṣu skhalāmaḥ, yaḥ kaścid vākye na skhalati sa siddhapuruṣaḥ kṛtsnam vaśikarttuṁ samarthaścāsti|

III paśyata vyaṁ aśvān vaśikarttuṁ teṣām vaktreṣu khalinān nidhaya teṣām kṛtsnam śarīram anuvarttayāmaḥ|

IV paśyata ye potā atīva bṛhadākārāḥ pracaṇḍavātaiśca cālitāste'pi karṇadhārasya mano'bhimatād atikṣudreṇa karṇena vāñchitam sthānam pratyānuvarttante|

V tadvad rasanāpi kṣudratarāṅgam santī darpavākyāni bhāṣate| paśya kidṛṇmahāraṇyaṁ dahyate 'lpena vahninā|

VI rasanāpi bhaved vahniradharmmarūpapiṣṭape| asmadaṅgeṣu rasanā tādrṣām santiṣṭhati sā kṛtsnam deham kalaṅkayati sṛṣṭirathasya cakram prajvalayati narakānalena jvalati ca|

VII paśupakṣyurogajalacarāṇām sarvveṣām svabhāvo damayitum śakyate mānuṣikasvabhāvena damayāñcakra ca|

VIII kintu mānavānām kenāpi jihvā damayitum na śakyate sā na nivāryyam anīṣṭam halāhalaviṣeṇa pūrṇā ca|

IX tayā vyaṁ pitaram īśvaram dhanyaṁ vadāmaḥ, tayā ceśvarasya sādrṣye sṛṣṭān mānavān śapāmaḥ|

X ekasmād vadanād dhanyavādaśāpau nirgacchataḥ| he mama bhrātarah, etādṛśam na karttavyaṃ|

XI prasravaṇaḥ kim ekasmāt chidrāt miṣṭam tiktañca toyam nirgamayati?

XII he mama bhrātarah, uḍumbarataruḥ kiṃ jitaphalāni drākṣalātā vā kim uḍumbaraphalāni phalituṃ śaknoti? tadvad ekaḥ prasravaṇo lavaṇamiṣṭe toye nirgamayituṃ na śaknoti|

XIII yuṣmākaṃ madhye jñānī subodhaśca ka āste? tasya karmmaṇi jñānamūlakamṛdūtāyuktānī sadācārāt sa pramāṇayatu|

XIV kintu yuṣmadantaḥkaraṇamadhye yadi tikterṣyā vivādecchā ca vidyate tarhi satyamatasya viruddham na ślāghadhvam nacāṅṛtaṃ kathayata|

XV tāḍṣam jñānam ūrddhvād āgataṃ nahi kintu pārthivaṃ śarīri bhautikañca|

XVI yato hetorīṣyā vivādecchā ca yatra vedyete tatraiva kalahaḥ sarvvaṃ duṣkṛtañca vidyate|

XVII kintūrddhvād āgataṃ yat jñānam tat prathamam śuci tataḥ param śāntam kṣāntam āsusandheyam dayādisatphalaih paripūrṇam asandigdham niṣkapaṭaṇca bhavati|

XVIII śāntyācāribhiḥ śāntyā dharmmaphalam ropayate|

IV

I yuṣmākaṃ madhye samarā raṇaśca kuta utpadyante? yuṣmadaṅgaśibirāśritābhyaḥ sukhecchābhyaḥ kiṃ notpadyante?|

II yūyam vāñchatha kintu nāpnutha, yūyam narahatyām īṣyāñca kurutha kintu kṛtārthā bhavitum na śaknutha, yūyam yudhyatha raṇam kurutha ca kintvaprāptāstiṣṭhatha, yato hetoḥ prārthanām na kurutha|

III yūyam prārthayadhve kintu na labhadhve yato hetoḥ svasukhabhogeṣu vyayārtham ku prārthayadhve|

IV he vyabhicāriṇo vyabhicāriṇyaśca, saṃsārasya yat maitryam tad īśvarasya śātravamiti yūyam kiṃ na jāñitha? ata eva yaḥ kaścit saṃsārasya mitram bhavitum abhilaṣati sa eveśvarasya śatru rbhavati|

V yūyam kiṃ manyadhve? śāstrasya vākyaṃ kiṃ phalahīnam bhavet? asmadantarvāsī ya ātmā sa vā kim īṣyārtham premā karoti?

VI tannahi kintu sa pratulaṃ varaṃ vitarati tasmād uktamāste yathā, ātmābhīmānalokānam vipakṣo bhavatiśvaraḥ| kintu tenaiva namrebhyaḥ prasādād dīyate varaḥ||

VII ataeva yūyam īśvarasya vaśyā bhavata śayatānam saṃrundha tena sa yuṣmattaḥ palāyīyate|

VIII īśvarasya samīpavarttino bhavata tena sa yuṣmākaṃ samīpavarttī bhaviṣyati| he pāpinaḥ, yūyam svakarān pariṣkurudhvam| he dvi-manolokāḥ, yūyam svāntaḥkaraṇāni śucīni kurudhvam|

IX yūyam udvijadhvam śocata vilapata ca, yuṣmākaṃ hāsaḥ śokāya, ānandaśca kātaratāyai parivarttetām|

X prabhoḥ samakṣam namrā bhavata tasmāt sa yuṣmān uccīkariṣyati|

XI he bhrātarah, yūyam parasparam mā dūṣayata| yaḥ kaścid bhrātaram dūṣayati bhrātu rvicārañca karoti sa vyavasthām dūṣayati vyavasthāyāśca vicāram karoti| tvaṃ yadi vyavasthāyā vicāram karoṣi tarhi vyavasthāpālayitā na bhavasi kintu vicārayitā bhavasi|

XII advitīyo vyavasthāpako vicārayitā ca sa evāste yo rakṣitum nāśayituñca pārāyati| kintu kastvaṃ yat parasya vicāraṃ karoṣi?

XIII adya śvo vā vayam amukanagaraṃ gatvā tatra varṣamekaṃ yāpayanto vāṇijyaṃ kariṣyāmaḥ lābhaṃ prāpsyāmaśceti kathāṃ bhāṣamāṇā yūyam idānīm śrṇuta|

XIV svaḥ kiṃ ghaṭṣiyate tad yūyaṃ na jānītha yato jīvanaṃ vo bhavet kidṛk tattu bāṣpasvarūpakaṃ, kṣaṇamātraṃ bhaved dṛśyaṃ lupyate ca tataḥ paraṃ|

XV tadanuktvā yuṣmākam idaṃ kathanīyaṃ prabhoricchāto vayaṃ yadi jīvāmasterhyetat karmma tat karmma vā kariṣyāma iti|

XVI kintvidānīm yūyaṃ garvvavākyaiḥ ślāghanaṃ kurudhve tādṛśaṃ sarvvaṃ ślāghanaṃ kutsitameva|

XVII ato yaḥ kaścit satkarmma karttaṃ viditvā tanna karoti tasya pāpaṃ jāyate|

V

I he dhanavantaḥ, yūyam idānīm śrṇuta yuṣmābhirāgamiṣyatkleśahetoḥ krandyatām vilapyatāñca|

II yuṣmākaṃ draviṇaṃ jirṇaṃ kīṭabhuktāḥ sucelakāḥ|

III kanakaṃ rajatañcāpi vikṛtiṃ pragamiṣyati, tatkalañkaśca yuṣmākaṃ pāpaṃ pramāṇayiṣyati, hutāśavacca yuṣmākaṃ piṣitaṃ khādayiṣyati| ittham antimaghasreṣu yuṣmābhiḥ sañcītaṃ dhanam|

IV paśyata yaiḥ kṛṣivalai ryuṣmākaṃ śasyāni chinnāni tebhyo yuṣmābhi ryad vetanaṃ chinnaṃ tad uccai rdhvaṇīm karoti teṣāṃ śasyacchedakānām ārttarāvaḥ senāpateḥ parameśvarasya karṇakuharaṃ praviṣṭaḥ|

V yūyaṃ pṛthivyāṃ sukhabhogaṃ kāmukatañcāritavantaḥ, mahābhojasya dina iva nijantaḥkaraṇāni paritarpitavantaśca|

VI aparañca yuṣmābhi rdhārmmikasya daṇḍājñā hatyā cākāri tathāpi sa yuṣmān na pratiruddhavaṃ|

VII he bhrātaraḥ, yūyaṃ prabhorāgamaṇaṃ yāvad dhairyamālabadhvaṃ| paśyata kṛṣivalo bhūme rbahumūlyaṃ phalaṃ pratikṣamāṇo yāvat prathamam antimañca vṛṣṭijalaṃ na prāpnoti tāvad dhairyam ālabate|

VIII yūyamapi dhairyamālambya svāntaḥkaraṇāni sthīrikuruta, yataḥ prabhorupasthiṭiḥ samīpavarttinyabhavat|

IX he bhrātaraḥ, yūyaṃ yad daṇḍyā na bhaveta tadarthaṃ parasparaṃ na glāyata, paśyata vicārayitā dvārasamīpe tiṣṭhati|

X he mama bhrātaraḥ, ye bhaviṣyadvādīnaḥ prabho rñmṇā bhāṣitavantastān yūyaṃ duḥkhasahanasya dhairyasya ca dṛṣṭāntān jānīta|

XI paśyata dhairyasīlā asmābhi rdhanyā ucyante| āyūbo dhairyam yuṣmābhiraśrāvi prabhoḥ pariṇāmaścādarśi yataḥ prabhu rbahukṛpaḥ sakaruṇāścāsti|

XII he bhrātaraḥ viśeṣata idaṃ vadāmi svargasya vā pṛthivyā vānyavastuno nāma gṛhitvā yuṣmābhiḥ ko'pi śapatho na kriyatām, kintu yathā daṇḍyā na bhavata tadarthaṃ yuṣmākaṃ tathaiva tannahi cetivākyam yatheṣāṃ bhavatu|

^{XIII} yuṣmākaṁ kaścīd duḥkḥī bhavati? sa prārthanām karotu | kaścīd vānandito bhavati? sa gītaṁ gāyatu |

^{XIV} yuṣmākaṁ kaścīd piḍito 'sti? sa samiteḥ prācīnān āhvātu te ca pabho rnāmnā taṁ tailenābhiṣicya tasya kṛte prārthanām kurvvanu |

^{XV} tasmād viśvāsajātaprārthanayā sa rogī rakṣām yāsyati prabhuśca taṁ utthāpayiṣyati yadi ca kṛtapāpo bhavet tarhi sa taṁ kṣamiṣyate |

^{XVI} yūyaṁ parasparam aparādhān aṅgīkurudhvam ārogyaprāptyarthañcaikajano 'nyasya kṛte prārthanām karotu dhārmikasya sayatnā prārthanā bahuśaktiviśiṣṭā bhavati |

^{XVII} ya eliyo vayamiva sukhaduḥkhabhogī marttya āsīt sa prārthanayānāvṛṣṭiṁ yācitavān tena deśe sārddhavatsaratrayaṁ yāvad vṛṣṭi rna babhūva |

^{XVIII} paścāt tena punaḥ prārthanāyām kṛtāyām ākāśastoyānyavarṣīt pṛthivi ca svaphalāni prārohayat |

^{XIX} he bhrātaṛaḥ, yuṣmākaṁ kasmimścīd satyamataḍ bhraṣṭe yadi kaścīd taṁ parāvarttayati

^{XX} tarhi yo janaḥ pāpinaṁ vipathabhramaṇāt parāvarttayati sa ta-syātmānaṁ mṛtyuta uddhariṣyati bahupāpānyāvariṣyati ceti jānātu |

1 pitarasya patraṁ

I panta-gālātiyā-kappadakiyā-āsiyā-bithuniyādeśeṣu pravāsino ye vikīrṇalokāḥ

II piturīśvarasya pūrvvanirṇayād ātmanaḥ pāvanena yīśukhrīṣṭasyājñāgrahaṇāya śoṇitaprokṣaṇāya cābhirucitāstān prati yīśukhrīṣṭasya preritaḥ pitarāḥ patraṁ likhati | yuṣmān prati bāhulyena śāntiranugrahaśca bhūyāstām|

III asmākāṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya tāta īśvaro dhanyaḥ, yataḥ sa svakīyabahukṛpāto mṛtagaṇamadhyād yīśukhrīṣṭasyotthānena jīvanapratyāśārtham arthato

IV 'kṣayaniṣkalaṅkāmlānasampattiprāptyartham asmān puna rjanayāmāsa| sā sampattiḥ svarge 'smākāṁ kṛte sañcitā tiṣṭhati,

V yūyañceśvarasya śaktitaḥ śeṣakāle prakāśyaparitrāṇārtham viśvāsena rakṣadhve|

VI tasmād yūyaṁ yadyapyānandena praphullā bhavatha tathāpi sāmprataṁ prayojanahetoḥ kiyatkālaparyyantān nānāvidhaparikṣābhīḥ kliṣyadhve|

VII yato vahninā yasya parikṣā bhavati tasmāt naśvarasuvārnādapi bahumūyaṁ yuṣmākāṁ viśvāsarūpāṁ yat parikṣitāṁ svarṇāṁ tena yīśukhrīṣṭasyāgamanasamaye praśāmsāyāḥ samādarasya gauravasya ca yogyatā prāptavyā|

VIII yūyaṁ taṁ khrīṣṭam adrṣtvāpi tasmin prīyadhve sāmprataṁ taṁ na paśyanto'pi tasmin viśvasanto 'nirvvacaniyena prabhāvayuktena cānandena praphullā bhavatha,

IX svaviśvāsasya pariṇamarūpam ātmanāṁ paritrāṇāṁ labhadhve ca |

X yuṣmāsu yo 'nugraho varttate tadviśaye ya īśvariāvākyaṁ kathitavantaste bhaviṣyadvādinastasya paritrāṇasyānveṣaṇam anusandhānaśca kṛtavantaḥ|

XI viśeṣatasteṣāmantarvvasī yaḥ khrīṣṭasyātmā khrīṣṭe varttiṣyamāṇāni duḥkhāni tadanugāmiprabhāvañca pūrvvaṁ prakāśayat tena kaḥ kidṛśo vā samayo niradiśyataitasyānusandhānaṁ kṛtavantaḥ|

XII tatatai rviśayaiste yanna svān kintvasmān upakurvvantyetat teṣāṁ nikāṭe prakāśyata| yāmśca tān viśayān divyadūtā apyavanataśirasō nirīkṣitum abhilaṣanti te viśayāḥ sāmprataṁ svargāt preṣitasya pavitrasyātmanaḥ sahāyād yuṣmatsamīpe susaṁvādapracārayitṛbhīḥ prakāśyanta|

XIII ataeva yūyaṁ manaḥkaṭibandhanaṁ kṛtvā prabuddhāḥ santo yīśukhrīṣṭasya prakāśasamaye yuṣmāsu varttiṣyamānasyānugrahasya sampūrṇāṁ pratyāśāṁ kuruta|

XIV aparaṁ pūrvvīyājñānatāvasthāyāḥ kutsitābhilaṣaṇāṁ योग्यam ācāraṁ na kurvanto yuṣmadāhvānakāri yathā pavitro 'sti

XV yūyamapyājñāgrāhisantānā iva sarvasmīn ācāre tādrk pavitrā bhavata|

XVI yato likhitam āste, yūyaṁ pavitrāstiṣṭhata yasmādahaṁ pavitraḥ|

XVII aparañca yo vināpakṣapātam ekaikamānuṣasya karmmānusārād vicāraṁ karoti sa yadi yuṣmābhīstāta ākhyāyate tarhi svapravāsasya kālo yuṣmābhi rbhītyā yāpyatām|

XVIII yūyaṁ nirarthakāt paitṛkēcārāt kṣayaṇīyai rūpyasuvarṇādibhi rmuktīm na prāpya

XIX niṣkalaṅkanirmmalameṣaśāvakasyeva khriṣṭasya bahumūlyena rudhireṇa muktīm prāptavanta iti jānītha|

XX sa jagato bhittimūlasthāpanāt pūrvvaṁ niyuktāḥ kintu caramadineṣu yuṣmadarthaṁ prakāśito 'bhavat|

XXI yatastenaiva mṛtagaṇāt tasyotthāpayitari tasmai gauravadātari ceṣvare viśvasitha tasmād īśvare yuṣmākaṁ viśvāsaḥ pratyāśā cāste|

XXII yūyaṁ ātmaṇi satyamatasyaājñāgrahaṇadvārā niṣkapaṭāya bhrāṭṛpremeṇa pāvitanaso bhūtvā nirmmalāntaḥkaraṇaiḥ parasparaṁ gādhaṁ prema kuruta|

XXIII yasmād yūyaṁ kṣayaṇīyavīryyāt nahi kintvakṣayaṇīyavīryyād īśvarasya jīvanadāyakena nityasthāyinā vākyaena punarjanma gṛhītavantaḥ|

XXIV sarvvaprāṇi ṛṇaistulyastattejastṛnapuṣpavat| ṛṇāni pariśuṣyati puṣpāni nīpatanti ca|

XXV kintu vākyaṁ pareśasyānantakālāṁ vitiṣṭhate| tadeva ca vākyaṁ susaṁvādēna yuṣmākaṁ antike prakāśitaṁ|

II

I sarvvān dveṣān sarvvāmāśca chalān kāpaṭyānīrṣyāḥ samastaglanīkathāśca dūrīkṛtya

II yuṣmābhiḥ paritrāṇāya vṛddhiprāptyarthaṁ navajātaśīsubhiriva prakṛtaṁ vāgdugdhaṁ pipāsyatām|

III yataḥ prabhu rmadhura etasyāsvādāṁ yūyaṁ prāptavantaḥ|

IV aparaṁ mānuṣairavajñātasya kintviśvareṇābhirucitasya bahumūlyasya jīvatprastarasyeva tasya prabhoḥ sannidhim āgatā

V yūyamapi jīvatprastarā iva nicīyamānā ātmikamandiraṁ khriṣṭēna yīśunā ceṣvaratoṣakāṇāṁ ātmikabalīnāṁ dānārthaṁ pavitro yājakavargo bhavatha|

VI yataḥ śāstre likhitamāste, yathā, paśya pāṣāṇa eko 'sti śīyoni sthāpito mayā| mukhyakoṇasya yogyaḥ sa vṛtaścātīva mūlyavān| yo jano viśvaset tasmīn sa lajjāṁ na gamīsyati|

VII viśvāsīnāṁ yuṣmākameva samīpe sa mūlyavān bhavati kintvaviśvāsīnāṁ kṛte nicetṛbhiravajñātāḥ sa pāṣāṇaḥ koṇasya bhittimūlaṁ bhūtvā bādḥājanakaḥ pāṣāṇaḥ skhalanakāraśca śailo jātaḥ|

VIII te cāviśvāsād vākyaena skhalanti skhalane ca niyuktāḥ santi|

IX kintu yūyaṁ yenāndhakāramadhyāt svakīyāścaryadiptimadhyam āhūtāstasya guṇān prakāśayitum abhirucito vaṁśo rājakīyo yājakavargaḥ pavitrā jātiradhikarttavayāḥ prajāśca jātaḥ|

X pūrvvaṁ yūyaṁ tasya prajā nābhavata kintvidānīm īśvarasya prajā ādhve| pūrvvam ananukampitā abhavata kintvidānīm anukampitā ādhve|

XI he priyatamāḥ, yūyaṁ pravāsino videśīnaśca lokā iva manasaḥ prātikūlyena yodhibhyaḥ śārīrikasukhābhilāṣebhyo nivarttadhvam ityaḥaṁ vinaye|

XII devapūjakānām madhye yuṣmākam ācāra evam uttamo bhavatu yathā te yuṣmān duṣkarmmakārilokāniva puna rna nindantaḥ kṛpādṛṣṭidine svacaksurgocarīyasatkriyābhya īśvarasya praśaṁsām kuryuḥ|

XIII tato heto ryūyaṁ prabhoranurodhāt mānavasṛṣṭānām kartṛtvapadānām vaśībhavata viśeṣato bhūpālasya yataḥ sa śreṣṭhaḥ,

XIV deśādhyakṣāṇāṅca yataste duṣkarmmakāriṇām daṇḍadānārthaṁ satkarmmakāriṇām praśaṁsārthaṅca tena preritāḥ|

XV itthaṁ nirbbodhamānuṣāṅām ajñānatvaṁ yat sadācāribhi riyuṣmābhi nriruttarīkriyate tad īśvarasyābhimataṁ|

XVI yūyaṁ svādhinā ivācarata tathāpi duṣṭatāyā veśasvarūpām svādhinatām dhārayanta iva nahi kintvīśvarasya dāsā iva|

XVII sarvvān samādriyadhvaṁ bhrātṛvarge priyadhvam īśvarād bibhūta bhūpālān sammanyadhvaṁ|

XVIII he dāsāḥ yūyaṁ sampūrṇādareṇa prabhūnām vaśyā bhavata kevalān bhadrāṇām dayālūnāṅca nahi kintvanṛjūnāmapi|

XIX yato 'nyāyena duḥkhabhogakāla īśvaracintayā yat kleśasahaṇān tadeva priyaṁ|

XX pāpaṁ kṛtvā yuṣmākam capetāghātasahaṇena kā praśaṁsā? kintu sadācāraṁ kṛtvā yuṣmākam yad duḥkhasahaṇān tadeveśvarasya priyaṁ|

XXI tadarthameva yūyam āhūtā yataḥ khriṣṭo'pi yuṣmannimittaṁ duḥkhaṁ bhuktvā yūyaṁ yat tasya padacihnai rvrajeta tadarthaṁ dṛṣṭāntamekaṁ darśitavān|

XXII sa kimapi pāpaṁ na kṛtavān tasya vadane kāpi chalasya kathā nāsīt|

XXIII nindito 'pi san sa pratinindām na kṛtavān duḥkhaṁ sahamāno 'pi na bhartsitavān kintu yathārthavicārayituḥ samīpe svaṁ samarpitavān|

XXIV vayaṁ yat pāpebhyo nivṛtya dharmmārthaṁ jīvāmastadarthaṁ sa svaśarīreṇāsmākam pāpāni kruśa ūdhavān tasya prahārai ryūyaṁ svasthā abhavata|

XXV yataḥ pūrvvaṁ yūyaṁ bhramaṇakāriṁeṣā ivādhvaṁ kintvadhunā yuṣmākam ātmanām pālakasyādhyakṣasya ca samīpaṁ pratyāvarttitāḥ|

III

I he yoṣitaḥ, yūyamapi nijasvāminām vaśyā bhavata tathā sati yadi kecid vākye viśvāsino na santi tarhi

II te vināvāyaṁ yoṣitām ācāreṇārthatasteṣām pratyakṣeṇa yuṣmākam sabhayasatītvācāreṇākraṣṭuṁ śakṣyante|

III aparaṁ keśaracanayā svarṇālaṅkāradhāraṇona paricchada-paridhānena vā yuṣmākam vāhyabhūṣā na bhavatu,

IV kintvīśvarasya sāksād bahumūlyakṣamāsāntibhāvākṣayaratnena yukto gupta āntarikamānava eva|

V yataḥ pūrvvakāle yāḥ pavitrastrīya īśvare pratyāśāmakurvvan tā api tādrśīmeva bhūṣām dhārayantyo nijasvāminām vaśyā abhavan|

VI tathaiva sārā ibrahīmo vaśyā sati taṁ patimākhyātavati yūyaṅca yadi sadācāriṇyo bhavatha vyākulatayā ca bhītā na bhavatha tarhi tasyāḥ kanyā adhve|

VII he puruṣāḥ, yūyam jñānato durbbalatarabhājanairiva yoṣidbhiḥ sahaṁvāsaḁ kuruta, ekasya jīvanavarasya sahabhāginibhyatābhyāḥ samādaraḁ vitarata ca na ced yuṣmākaḁ prārthanānaḁ bādhaḁ janīṣyate|

VIII viṣeṣato yūyam sarvva ekamanaṣaḥ paraḁduḁkhai rduḁkhitā bhrātṛpramaṁṇaḥ kṛpāvantaḥ pṛtibhāvāṣca bhavata|

IX aṁiṣṭasya pariṣodhenāṁiṣṭaḁ nindāyā vā pariṣodhena nindāḁ na kurvanta āṣīṣaḁ datta yato yūyam āṣīradhikāriṇo bhavitumāhūtā iti jāṁitha|

X aparāṁca, jīvane pṛīyamāṇo yaḥ sudināni didṛkṣate| pāpāt jihvāḁ mṛṣāvākyāt svādharau sa nivarttaye|

XI sa tyajed duṣṭatāmārgaḁ satkriyāṁca samācayet| mṛgayāṁcaṣca śāntiḁ sa nityamevānudhāvatu|

XII locane parameṣasyonmilite dhārmikāḁ prati| pṛārthanāyāḥ kṛte teṣāḥ tacchrotre sugame sadā| krodhāṣyaṁca pareṣasya kadācāriṣu vartate|

XIII aparāḁ yadi yūyam uttamasyānuḁgāmino bhavatha tarhi ko yuṣmāḁ hiṁṣīṣyate?

XIV yadi ca dharmmārthaḁ kliṣyadhvaḁ tarhi dhanyā bhaviṣyatha| teṣāḁ āśāḁkayā yūyam na bibhīta na viṁkta vā|

XV manobhiḥ kintu manyadhvaḁ pavitraḁ prabhumiṣvaraḁ| aparāṁca yuṣmākaḁ āntarikapratyāṣāyāstattvaḁ yaḥ kaṣcit pṛcchati tasmai śāntibhītibhyāḁ uttaraḁ dātum sadā susajjā bhavata|

XVI ye ca khṛiṣṭadharme yuṣmākaḁ sadācāraḁ dūṣayanti te duṣkarmmakāriṇāmiva yuṣmākaḁ apavādena yat lajjitā bhaveyus-tadarthaḁ yuṣmākaḁ uttamaḥ saḁvedo bhavatu|

XVII īṣvarasyābhimatād yadi yuṣmābhiḥ kleṣāḥ soḁhavyastarhi sadācāribhiḥ kleṣasahanaḁ varaḁ na ca kadācāribhiḥ|

XVIII yasmād īṣvarasya sannidhim asmāḁ ānetum adhārmikāḁnāḁ vini-mayena dhārmikaḥ khṛiṣṭo 'pyekakṛtvaḥ pāpānaḁ daḁḁḁ bhuktavāḁ, sa ca śāriṣasambandhe māritaḥ kintvātmanaḥ sambandhe puna rjivito 'bhavat|

XIX tatsambandhe ca sa yātrāḁ vidhāya kārābaddhānaḁ ātmanāḁ saḁīpe vākyāḁ ghoṣitavāḁ|

XX purā nohasya samaye yāvat poto niramīyata tāvad īṣvarasya dīrghasahiṣṇutā yadā vyalambata tadā te'nājñāgrāhiṇo'bhavaḁ| tena potonālpe'rthād aṣṭāveva pṛāṁnastoyam uttīrṁṇāḥ|

XXI tannidarśanaḁcāvagāhanaḁ (arthataḥ śāriṣikamalinatāyā yastyāgaḥ sa nahi kintvīṣvarāyottamasamvedasya yā pratajñā saiva) yīṣukhṛiṣṭasya punarutthānenedāḁnīm asmāḁ uttārayati,

XXII yataḥ sa svargaḁ gatveṣvarasya dakṣiṇe vidyate svargiyadūtāḥ śāṣakā balāni ca tasya vaṣībhūtā bhavaḁ|

IV

I asmākaḁ vinimayena khṛiṣṭaḥ śāriṣasambandhe daḁḁḁ bhuktavāḁ ato hetoḥ śāriṣasambandhe yo daḁḁḁ bhuktavāḁ sa pāpāt mukta

II itibhāvena yūyamapi susajjibhūya dehavāṣasyāvaṣīṣṭaḁ samayaḁ punarmānavāḁnāḁ icchāṣādhanārthaḁ nahi kintvīṣvarasyecchāṣādhanārthaḁ yāpayata|

III āyuso yaḥ samayo vyatīstasmin yuṣmābhi ryad devapūjakānām icchāsādhanaṁ kāmakutsitābhilāṣamadyapānaraṅgarasamattatāghṛṇārhadevaṁ tena bāhulyaṁ|

IV yūyaṁ taiḥ saha tasmin sarvvanāśapaṅke majjituṁ na dhāvatha, ityānenāścaryyaṁ vijñāya te yuṣmān nindanti|

V kintu yo jivatām mṛtānāñca vicāraṁ karttum udyato'sti tasmai tairuttaraṁ dāyīsyate|

VI yato heto rye mṛtāsteṣāṁ yat mānavoddeśyaḥ śārīrikavicāraḥ kintvīśvaroddeśyam ātmikajīvanaṁ bhavat tadārthaṁ teṣāmapi sannidhau susamācāraḥ prakāśito'bhavat|

VII sarvveṣāṁ antimakāla upasthitastasmād yūyaṁ subuddhayaḥ prārthanārthaṁ jāgrataśca bhavata|

VIII viśeṣataḥ paraṣparaṁ gādhaṁ prema kuruta, yataḥ, pāpānamapi bāhulyaṁ premnāvācchādāyīsyate|

IX kātaroktiṁ vinā parasparam ātithyaṁ kṛrta|

X yena yo varo labdhastenaiva sa param upakarotṛ, itthaṁ yūyam īśvarasya bahuvīdhaprasādasyottamā bhāṇḍāgārādhipā bhavata|

XI yo vākyaṁ kathayati sa īśvarasya vākyaṁiva kathayatu yaśca param upakaroti sa īśvaradattasāmarthyādivopakarotu| sarvvaviṣaye yīśukhrīṣṭeneśvarasya gauravaṁ prakāśyatām tasyaiva gauravaṁ parākramaśca sarvvadā bhūyāt| āmena|

XII he priyatamāḥ, yuṣmākaṁ parīkṣārthaṁ yastāpo yuṣmāsu varttate tam asambhavaghaṭitaṁ matvā nāścaryyaṁ jānīta,

XIII kintu khrīṣṭena kleśānām sahabhāgitvād ānandata tena tasya pratāpaprakāśe'pyānanandena praphullā bhaviṣyatha|

XIV yadi khrīṣṭasya nāmahetunā yuṣmākaṁ nindā bhavati tarhi yūyaṁ dhanyā yato gauravadāyaka īśvarasyātmā yuṣmāsvadhitiṣṭhati teṣāṁ madhye sa nindyate kintu yuṣmanmadhye praśaṁsyate|

XV kintu yuṣmākaṁ ko'pi hantā vā cairo vā duṣkarmmakṛd vā parādhikāracarccaka iva daṇḍaṁ na bhuṅktām|

XVI yadi ca khrīṣṭīyāna iva daṇḍaṁ bhuṅkte tarhi sa na lajjamānastatkāraṇād īśvaraṁ praśaṁsatu|

XVII yato vicārasyaṛambhasamaye īśvarasya mandire yujyate yadi cāsmatsvārabhate tarhiśvarīyasusaṁvādāgrāhiṇām šeṣadaśā kā bhaviṣyati?

XVIII dhārmnikenāpi cet trāṇam atikṛcchreṇa gamyate| tarhyadhārmnikapāpibhyaṁ āśrayaḥ kutra lapsyate|

XIX ata īśvarecchāto ye duḥkhaṁ bhuṅjate te sadācāreṇa svātmāno viśvāsyasraṣṭurīśvasya karābhyām nidadhatām|

V

I khrīṣṭasya kleśānām sākṣī prakāśīyamāṇasya pratāpasyāṁśī prācīnaścāhaṁ yuṣmākaṁ prācīnān vinīyedaṁ vadāmi|

II yuṣmākaṁ madhyavarttī ya īśvarasya meṣavṛndo yūyaṁ taṁ pālayata tasya vikṣaṇaṁ kuruta ca, āvaśyakatvena nahi kintu svecchāto na va kulobhena kintvicchukamanasā|

III aparam aiśānām adhikāriṇa iva na prabhavata kintu vṛndasya dṛṣṭāntasvarūpā bhavata|

^{IV} tena pradhānapālaka upasthite yūyam amlānaṁ gauravakirīṭaṁ lapsyadhve|

^V he yuvānaḥ, yūyamapi prācīnalokānāṁ vaśyā bhavata sarvve ca sarvveṣāṁ vaśībhūya namratābharaṇena bhūṣitā bhavata, yataḥ, ātmābhimānilokānāṁ vipakṣo bhavatiśvaraḥ| kintu tenaiva namrebhyaḥ prasādād dīyate varaḥ|

^{VI} ato yūyam īśvarasya balavatkarasyādho namrībhūya tiṣṭhata tena sa ucitasamaye yuṣmān uccīkariṣyati|

^{VII} yūyaṁ sarvvacintāṁ tasmīn nikṣipata yataḥ sa yuṣmān prati cintayati|

^{VIII} yūyaṁ prabuddhā jāgrataśca tiṣṭhata yato yuṣmākaṁ prativādī yaḥ śayatānaḥ sa garjjanakārī śimha iva paryyaṭan kaṁ grasiṣyāmiti mṛgayate,

^{IX} ato viśvāse susthirāstīṣṭhantastena sārddhaṁ yudhyata, yuṣmākaṁ jagannivāsibhrāṭṛṣvapi tādrśāḥ kleśā varttanta iti jānīta|

^X kṣaṇīkaduḥkhabhogāt param asmabhyaṁ khriṣṭena yīśunā svakīyānantagauravadānārthaṁ yo'smān āhūtavān sa sarvvānugrāhīśvaraḥ svayaṁ yuṣmān siddhān sthīrān sabalān nīścalāmśca karotu|

^{XI} tasya gauravaṁ parākramaścānantakālaṁ yāvad bhūyāt| āmen|

^{XII} yaḥ silvāno (manye) yuṣmākaṁ viśvāsyo bhrātā bhavati tadvārāhaṁ saṁkṣepeṇa likhitvā yuṣmān vinītavān yūyañca yasmin adhiṭiṣṭhatha sa eveśvarasya satyo 'nugraha iti pramāṇaṁ dattavān|

^{XIII} yuṣmābhiḥ sahabhirucitā yā samiti rbābili vidyate sā mama putro mārkāśca yuṣmān namaskāraṁ vedayati|

^{XIV} yūyaṁ premacumbanena parasparaṁ namaskuruta| yīśukhriṣṭāśritānāṁ yuṣmākaṁ sarvveṣāṁ śānti rbhūyāt| āmen|

2 pitarasya patraṁ

I ye janā asmābhiḥ sārddham astadiśvare trātari yīśukhrīṣṭe ca puṅyasambalitaviśvāsadhanasya samānāmśitvaṁ prāptāstān prati yīśukhrīṣṭasya dāsaḥ preritaśca śimon pitarah patraṁ likhati |

II īśvarasyāsmākaṁ prabho ryīśośca tatvajñānena yuṣmāsvanugrahaśāntyo rbāhulyaṁ varttatām |

III jīvanārtham īśvarabhaktyarthaṅca yadyad āvaśyakaṁ tat sarvvaṁ gauravasadguṇābhyaṁ asmadāhvānakāriṇastattvajñānadvārā ta-syeśvariyaśaktirasmabhyaṁ dattavati |

IV tatsarvveṇa cāsmabhyaṁ tādrśā bahumūlyā mahāpratijñā dattā yābhi ryūyaṁ sāmsārvyāptāt kutsitābhilāsamūlāt sarvvanāśād rakṣāṁ prāp̄yeśvariyaśvabhāvāsyāmśino bhavitūṁ śaknutha |

V tato heto ryūyaṁ sampūrṇaṁ yatnaṁ vidhāya viśvāse saujanyaṁ saujanye jñānaṁ

VI jñāna āyatendriyatām āyatendriyatāyāṁ dhairyaṁ dhairyya īśvarabhaktim

VII īśvarabhaktau bhrātr̄snehe ca prema yuṅkta |

VIII etāni yadi yuṣmāsu vidyante□ varddhante ca tarhyasmatprabho ryīśukhrīṣṭasya tattvajñāne yuṣmān alasān niṣphalāmśca na sthāpayiṣyanti |

IX kintvetāni yasya na vidyante so 'ndho mudritalocanaḥ svakīyapūrvvapāpānāṁ mārjjanasya vismṛtiṁ gataśca |

X tasmād he bhrātaraḥ, yūyaṁ svakīyāhvānavaraṇayo rdṛdhakaraṇe bahu yatadhvaṁ, tat kṛtvā kadāca na skhalīṣyatha |

XI yato 'nena prakāreṅśmākaṁ prabhostrātr̄ ryīśukhrīṣṭasyānantarājyasya praveśena yūyaṁ sukalena yojayiṣyadhve |

XII yadyapi yūyam etat sarvvaṁ jānītha varttamāne satyamate susthīrā bhavatha ca tathāpi yuṣmān sarvvdā tat smārayitum aham ayatnavān na bhaviṣyāmi |

XIII yāvad etasmin dūṣye tiṣṭhāmi tāvad yuṣmān smārayan prabodhayitūṁ vihītaṁ manye |

XIV yato 'smākaṁ prabhu ryīśukhrīṣṭo mām yat jñāpitavān tadanusārād dūṣyametat mayā śīghraṁ tyaktavyam iti jānāmi |

XV mama paralokagamanāt paramapi yūyaṁ yadetāni smarttūṁ śakṣyatha tasmīn sarvvathā yatiṣye |

XVI yato 'smākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya parākramaṁ punarāgamanaṅca yuṣmān jñāpayanto vayaṁ kalpitānyupākhyānānyanvagacchāmi nahi kintu tasya mahimnaḥ pratyakṣaśakṣiṇo bhūtvā bhāṣitavantaḥ |

XVII yataḥ sa piturīśvarād gauravaṁ praśāmsāṅca prāptavān viśeṣato mahimayuktatejomadhyād etādr̄śī vāṇī taṁ prati nirgatavati, yathā, eṣa mama priyaputra etasmin mama paramasantoṣaḥ |

XVIII svargāt nirgateyaṁ vāṇī pavitraparvate tena sārddham vidyamānairasmābhiraśrāvi |

XIX aparaṁ asmatsamīpe dṛdhataṁ bhaviṣyadvākyaṁ vidyate yūyaṅca yadi dinārambhaṁ yuṣmanmanaḥsu

prabhātīyanakṣatrasyodayaṅca yāvat timiramaye sthāne jvalantaṁ
 pradīpamiva tad vākyaṁ sammanyadhve tarhi bhadrāṁ kariṣyatha|
 XX śāstrīyaṁ kimāpi bhaviṣyadvākyaṁ maṇuṣyasya
 svakīyabhāvabodhakaṁ naḥi, etad yuṣmābhiḥ samyak jñāyatām|
 XXI yato bhaviṣyadvākyaṁ purā māṇuṣāṅām icchāto notpannam
 kintvīśvarasya pavitralokāḥ pavitreṅātmanā pravartitāḥ santo vākyaṁ
 abhāṣanta|

II

I aparaṁ pūrvvakāle yathā lokānām madhye mithyābhaviṣyadvādina
 upātiṣṭhan tathā yuṣmākaṁ madhye'pi mithyāśikṣakā upasthāsyanti, te
 sveṣāṁ kretāraṁ prabhum anaṅgikṛtya satvaraṁ vināśaṁ sveṣu vart-
 tayanti vināśakavaidharmmyaṁ guptaṁ yuṣmanmadhyam āneṣyanti|

II tato 'nekeṣu teṣāṁ vināśakamārgaṁ gateṣu tebhyaḥ satyamārgasya
 nindā sambhaviṣyati|

III aparaṅca te lobhāt kāpaṭyavākyaḥ riyuṣmatto lābhaṁ kariṣyante
 kintu teṣāṁ purātanadaṇḍājñā na vilambate teṣāṁ vināśaśca na nidrāti|

IV īśvaraḥ kṛtapāpān dūtān na kṣamitvā timiraśrṅkhalaiḥ pātāle rud-
 dhvā vicārārthaṁ samarpitavān|

V purātanāṁ saṁsāramāpi na kṣamitvā taṁ duṣṭānām saṁsāraṁ
 jalāplāvanena majjayitvā saptajanaiḥ sahitaṁ dharmmapracārakaṁ no-
 haṁ rakṣitavān|

VI sidomam amorā cetināmake nagare bhaviṣyatām duṣṭānām
 dṛṣṭāntāṁ vidhāya bhasmikṛtya vināśena daṇḍitavān|

VII kintu taiḥ kutsitavyabhicāribhiḥ rduṣṭātmabhiḥ kliṣṭāṁ dhārmikaṁ
 loṭaṁ rakṣitavān|

VIII sa dhārmiko janasteṣāṁ madhye nivasan
 sviyadrṣṭīrotragocarebhyasteṣāṁ adharmmacārebhyaḥ
 svakīyadhārmikamanasi dine dine taptavān|

IX prabhu rbhaktān parīkṣād uddharttuṁ vicāradinaṅca yāvad
 daṇḍyāmānān adhārmikān roddhuṁ parayati,

X viśeṣato ye 'medhyābhilāṣāt śārīrikasukham anugacchanti
 kartṛtvapadāni cāvajananti tāneva (roddhuṁ parayati|) te duḥśāhasinaḥ
 pragalbhāśca|

XI aparaṁ balagauravābhyāṁ śreṣṭhā divyadūtāḥ prabhoḥ sannidhau
 yeṣāṁ vaiparītyena nindāsūcakaṁ vicāraṁ na kurvanti teṣāṁ ucca-
 padasthānām nindanād ime na bhītāḥ|

XII kintu ye buddhihināḥ prakṛtā jantavo dharttavatāyāi
 vināśyatāyāi ca jāyante tatsadrṣā ime yanna budhyante tat nindantaḥ
 svakīyavināśyatayā vinarikṣyanti svīyādharmmasya phalaṁ prāpsyanti
 ca|

XIII te divā prakṛṣṭabhojanaṁ sukhaṁ manyante nijachalaiḥ sukha-
 hoginaḥ santo yuṣmābhiḥ sārddhaṁ bhojanaṁ kurvantaḥ kalaṅkino
 doṣiṅca bhavanti|

XIV teṣāṁ locanāni paradārākāṅkṣiṇi pāpe cāśrāntāni te cañcalāni
 manāṁsi mohayanti lobhe tatparamanasaḥ santi ca|

XV te śāpagrastā vaṁśāḥ saralamārgaṁ vihāya bīyraputrasya biliya-
 masya vipathena vrajanto bhṛāntā abhavan| sa biliyamo 'pyadharmmāt
 prāpye pāriṭoṣike'priyata,

XVI kintu nijāparādhād bhartsanām alabhata yato vacanaśaktihīnam vāhanam mānuṣikagiram uccāryya bhaviṣyadvādina unmattatām abādhata|

XVII ime nirjalāni prasraṇāni pracaṇḍavāyūnā cālītā meghāśca teṣām kṛte nityasthāyī ghoratarāndhakāraḥ sañcito 'sti|

XVIII ye ca janā bhrāntyācārigaṇāt kṛcchreṇoddhṛtāstān ime 'parimitadarpakathā bhāsamānāḥ śārīrikasukhābhilāṣaiḥ kāmakṛīḍābhiśca mohayanti|

XIX tebhyaḥ svādhīnatām pratijñāya svayaṁ vināśyatāyā dāsā bhavanti, yataḥ, yo yenaiva parājigye sa jātastasya kiṅkaraḥ|

XX trātuḥ prabho ryīśukhrīṣṭasya jñānena saṁsārasya malebhya uddhṛtā ye punasteṣu nimajjya parājiyante teṣām prathamadaśataḥ śeṣadaśā kutsitā bhavati|

XXI teṣām pakṣe dharmmapathasya jñānāprāpti rvaraṁ na ca nirddiṣṭā pavitravidhimārgāt jñānaprāptānām parāvarttanām|

XXII kintu yeyaṁ satyā dṛṣṭāntakathā saiva teṣu phalitavati, yathā, kukkuraḥ svīyavāntāya vyāvarttate punaḥ punaḥ| luṭhituṁ karddame tadvat kṣālitaścaiva śūkaraḥ||

III

I he priyatamāḥ, yūyaṁ yathā pavitrabhaviṣyadvakṛbhiḥ pūrvvoktāni vākyāni trātrā prabhunā preritānām asmākam ādeśāñca sāratha tathā yuṣmān smārayitvā

II yuṣmākam saralabhāvaṁ prabodhayitum ahaṁ dvitīyam idaṁ pa-
tram likhāmi|

III prathamam yuṣmābhiridaṁ jñāyatām yat śeṣe kāle svecchācāriṇo
nīdakā upasthāya

IV vadiṣyanti prabhorāgamanasya pratijñā kutra? yataḥ pitṛlokānām
mahānidrāgamanāt paraṁ sarvvāni sṛṣṭerārambhakāle yathā
tathāivavatiṣṭhante|

V pūrvvam īśvarasya vākyenākāśamaṇḍalaṁ jalād utpannā jale san-
tiṣṭhamānā ca pṛthivyavidyātaid anicchukatātaste na jānānti,

VI tatastātkālikasaṁsāro jalenāplāvito vināśam gataḥ|

VII kintvadhunā varttamāne ākāśabhūmaṇḍale tenaiva vākyena vahn-
yarthaṁ gupte vicāradinām duṣṭamānavānām vināśāñca yāvad rakṣyate|

VIII he priyatamāḥ, yūyaṁ etadekaṁ vākyam anavagatā mā bhavata yat
prabhoḥ sāksād dinamekaṁ varṣasahasravād varṣasahasrañca dinaika-
vat|

IX kecid yathā vilambaṁ manyante tathā prabhuḥ svapratijñāyām
vilambate tannahi kintu ko'pi yanna vinaśyet sarvvaṁ eva
manahparāvarttanam gaccheyurityabhilāṣan so 'smān prati
dirghasahiṣṇutam vidadhāti|

X kintu kṣapāyām caura iva prabho rdinam āgamiṣyati tasmin
mahāśabdena gaganamaṇḍalaṁ lopsyate mūlavastūni ca tāpena
galiṣyante pṛthivī tanmadhyasthitāni karmmaṇi ca dhakṣyante|

XI ataḥ sarvvairetai rvikāre gantavye sati yasmin ākāśamaṇḍalaṁ
dāhena vikāriṣyate mūlavastūni ca tāpena galiṣyante

XII tasyeśvaradinasyāgamanam pratikṣamañairākāñkṣamañaiśca
yuṣmābhi rdharmmacāreśvarabhaktibhyām kīdṛśai rlokai
rbhavitavyam?

^{XIII} tathāpi vyaṃ tasya pratijñānusāreṇa dharmmasya vāsasthānaṃ nūtanam ākāśamaṇḍalaṃ nūtanam bhūmaṇḍalaṃca pratīkṣāmahe|

^{XIV} ataeva he priyatamāḥ, tāni pratīkṣamāṇā yūyaṃ niṣkalaṅkā aninditāśca bhūtvā yat śāntyāśritāstīṣṭhathaitasmin yatadhvaṃ|

^{XV} asmākaṃ prabho rdīrghasahiṣṇutāṅca paritrāṇajanikāṃ manyadhvaṃ| asmākaṃ priyabhṛatre paulāya yat jñānam adāyi tadanusāreṇa so'pi patre yuṣmān prati tadevalīkhat|

^{XVI} svakīyasarvvapatreṣu caitānyadhi prastutya tadeva gadati| teṣu patreṣu katipayāni durūhyāni vākyāni vidyante ye ca lokā ajñānāścañcalāśca te nijavināśārtham anyasāstrīyavacanānīva tānyapi vikārayanti|

^{XVII} tasmād he priyatamāḥ, yūyaṃ pūrvvaṃ buddhvā sāvadhānāstīṣṭhata, adhārmmikāṇāṃ bhrāntisrotasāpahṛtāḥ svakīyasusthīratvāt mā bhraśyata|

^{XVIII} kintvasmākaṃ prabhostrātu ryīśukhrīṣṭasyānugrahe jñāne ca varddhadhvaṃ| tasya gauravam idānīm sadākālaṅca bhūyāt| āmen|

1 yohanaḥ patraṁ

I ādīto ya āsīd yasya vāg asmābhiraśrāvi yañca vayaṁ svane-trai rdr̥ṣṭavanto yañca vīkṣītavantaḥ svakaraiḥ spr̥ṣṭavantaśca taṁ jīvanavadaṁ vayaṁ jñāpayāmaḥ|

II sa jīvanasvarūpaḥ prakāśata vayañca taṁ dr̥ṣṭavantastamadhi sākṣyaṁ dadmaśca, yaśca pituḥ sannidhāvavarttatāsmākaṁ samīpe prakāśata ca tam anantajīvanasvarūpaṁ vayaṁ yuṣmān jñāpayāmaḥ|

III asmābhi ryad dr̥ṣṭaṁ śrutañca tadeva yuṣmān jñāpyate tenāsmābhiḥ sahāmsītvāṁ yuṣmākaṁ bhaviṣyati| asmākañca sahāmsītvāṁ pitrā tat-putreṇa yīśukhrīṣṭeṇa ca sārddhaṁ bhavati|

IV aparāñca yuṣmākaṁ ānando yat sampūrṇo bhaved tadarthaṁ vayaṁ etāni likhāmaḥ|

V vayaṁ yāṁ vārttām tasmāt śrutvā yuṣmān jñāpayāmaḥ seyam| īśvaro jyotistasmin andhakārasya leśo'pi nāsti|

VI vayaṁ tena sahāmsīna iti gaditvā yadyandhākāre carāmaṣṭarhi satyācāriṇo na santo 'nṛtavādino bhavāmaḥ|

VII kintu sa yathā jyotiṣi varttate tathā vayamapi yadi jyotiṣi carāmaṣṭarhi parasparaṁ sahabhāgino bhavāmaṣṭasya putrasya yīśukhrīṣṭasya rudhirañcāsmān sarvvasmāt pāpāt śuddhayati|

VIII vayaṁ niṣpāpā iti yadi vadāmaṣṭarhi svayameva svān vañcayāmaḥ satyamatañcāsmākaṁ antare na vidyate|

IX yadi svapāpāni svīkurmmahe tarhi sa viśvāsyo yāthārthikaścāsti tasmād asmākaṁ pāpāni kṣamiṣyate sarvvasmād adharmmācāsmān śuddhayiṣyati|

X vayaṁ akṛtapāpā iti yadi vadāmaṣṭarhi tam anṛtavādinaṁ kurmmas-tasya vākyañcāsmākaṁ antare na vidyate|

II

I he priyabālakāḥ, yuṣmābhi ryat pāpaṁ na kriyeta tadarthaṁ yuṣmān pratyetāni mayā likhyante| yadi tu kenāpi pāpaṁ kriyate tarhi pituḥ samīpe 'smākaṁ ekaḥ sahāyo 'rthato dhārmṁmiko yīśuḥ khriṣṭo vidyate|

II sa cāsmākaṁ pāpānāṁ prāyaścittaṁ kevalamasmākaṁ nahi kintu likhīlasaṁsārasya pāpānāṁ prāyaścittaṁ|

III vayaṁ taṁ jānīma iti tadīyājñāpālanenāvagacchāmaḥ|

IV ahaṁ taṁ jānāmīti vaditvā yastasyājñā na pālayati so 'nṛtavādi satyamatañca tasyāntare na vidyate|

V yaḥ kaścit tasya vākyaṁ pālayati tasmin īśvarasya prema sat-yarūpeṇa sidhyati vayaṁ tasmin varttāmahe tad etenāvagacchāmaḥ|

VI ahaṁ tasmin tiṣṭhāmīti yo gadati tasyedam ucitaṁ yat khriṣṭo yādṛg ācaritavān so 'pi tādr̥g ācaret|

VII he priyatamāḥ, yuṣmān pratyahaṁ nūtanāmājñāṁ likhāmīti nahi kintvādīto yuṣmābhi rlabdhāṁ purātanāmājñāṁ likhāmi| ādīto yuṣmābhi ryad vāyāṁ śrutaṁ sā purātanājñā|

VIII punarapi yuṣmān prati nūtanājñā mayā likhyata etadapi tas-min yuṣmāsu ca satyaṁ, yato 'ndhakāro vyatyeti satyā jyotiścedānīm prakāśate;

IX ahaṃ jyotiṣi vartta iti gaditvā yaḥ svabhrātaraṃ dveṣṭi so 'dyāpi tamisre varttate|

X svabhrātari yaḥ priyate sa eva jyotiṣi varttate vighnajanakaṃ kimapi tasmīn na vidyate|

XI kintu svabhrātaraṃ yo dveṣṭi sa timire varttate timire carati ca timireṇa ca tasya nayane 'ndhikriyete tasmāt kka yāmīti sa jñātuṃ na śaknoti|

XII he śiśavaḥ, yūyaṃ tasya nāmnā pāpakṣamām prāptavantastasmād ahaṃ yuṣmān prati likhāmi|

XIII he pitarah, ya ādīto varttamānastaṃ yūyaṃ jānītha tasmād yuṣmān prati likhāmi| he yuvānaḥ yūyaṃ pāpatmānaṃ jīvantastasmād yuṣmān prati likhāmi| he bālakāḥ, yūyaṃ pītaraṃ jānītha tasmādahaṃ yuṣmān prati likhitavān|

XIV he pitarah, ādīto yo varttamānastaṃ yūyaṃ jānītha tasmād yuṣmān prati likhitavān| he yuvānaḥ, yūyaṃ balavanta ādhve, īśvarasya vākyaṅca yuṣmadantare vartate pāpātmā ca yuṣmābhiḥ parājigye tasmād yuṣmān prati likhitavān|

XV yūyaṃ saṃsāre saṃsārasthaviṣayeṣu ca mā priyadhvaṃ yaḥ saṃsāre priyate tasyāntare pituḥ prema na tiṣṭhati|

XVI yataḥ saṃsāre yadyat sthitam arthataḥ śārīrikabhāvasyābhiḷāṣo darśanendriyasyābhiḷāṣo jīvanasya garvvaśca sarvvametad pītṛto na jāyate kintu saṃsāradeva|

XVII saṃsārastadiyābhiḷāṣaśca vyatyeti kintu ya īśvarasyeṣṭāṃ karoti so 'nantakālaṃ yāvat tiṣṭhati|

XVIII he bālakāḥ, śeṣakālo'yaṃ, aparaṃ khriṣṭāriṇopasthāvyamiti yuṣmābhi ryathā śrutaṃ tathā bahavaḥ khriṣṭāraya upasthitāstasmādayaṃ śeṣakālo'stīti vayaṃ jānīmaḥ|

XX te 'smanmadhyān nīrgatavantaḥ kintvasmadiyā nāsan yadyasmadiyā abhaviṣyan tarhyasmatsaṅge 'sthāyan, kintu sarvve 'smadiyā na santyetasya prakāśa āvaśyaka āsīt|

XX yaḥ pavitrastasmād yūyam abhiṣekaṃ prāptavantastena sarvvāṇi jānītha|

XXI yūyaṃ satyamataṃ na jānītha tatkāraṇād ahaṃ yuṣmān prati likhitavān tannahi kintu yūyaṃ tat jānītha satyamātacca kimapyanṛtavākyaṃ notpadyate tatkāraṇādeva|

XXII yīśurabhiṣiktastrātetī yo nāṅgīkaroti taṃ vinā ko 'paro 'nṛtavādī bhavet? sa eva khriṣṭāri ryaḥ pītaraṃ putraṅca nāṅgīkaroti|

XXIII yaḥ kaścit putraṃ nāṅgīkaroti sa pītaramapi na dhārayati yaśca putramaṅgīkaroti sa pītaramapi dhārayati|

XXIV ādīto yuṣmābhi ryat śrutaṃ tad yuṣmāsu tiṣṭhatu, ādītaḥ śrutaṃ vākyaṃ yadī yuṣmāsu tiṣṭhati, tarhi yūyamapi putre pītari ca sthāsyatha|

XXV sa ca pratijñayāsmābhyāṃ yat pratijñātavān tad anantajīvanam|

XXVI ye janā yuṣmān bhrāmāyanti tānadhyaḥam idaṃ likhitavān|

XXVII aparaṃ yūyaṃ tasmād yam abhiṣekaṃ prāptavantaḥ sa yuṣmāsu tiṣṭhati tataḥ ko'pi yad yuṣmān śīkṣayet tad anāvaśyakaṃ, sa cābhiṣeko yuṣmān sarvvāṇi śīkṣayati satyaśca bhavati na cātathyaḥ, ataḥ sa yuṣmān yadvad aśīkṣayat tadvat tatra sthāsyatha|

XXVIII ataeva he priyabālakā yūyaṁ tatra tiṣṭhata, tathā sati sa yadā prakāśiṣyate tadā vayaṁ pratibhānvitā bhaviṣyāmaḥ, tasyāgamanasamaye ca tasya sāksāṇṇa trapīṣyāmahe|

XXX sa dhārmṁmiko 'stīti yadi yūyaṁ jānītha tarhi yaḥ kaścīd dharmācāraṁ karoti sa tasmāt jāta ityapi jānīta|

III

I paśyata vayaṁ īśvarasya santānā iti nāmnākhyāmahe, etena pitāsmabhyāṁ kiḍṛk mahāprema pradattavān, kintu sāmsārastaṁ nājānāt tatkāraṇādasmān api na jānāti|

II he priyatamāḥ, idānīm vayaṁ īśvarasya santānā āsmahe paścāt kiṁ bhaviṣyāmastad adyāpyaprakāśītaṁ kintu prakāśaṁ gate vayaṁ tasya sadṛśā bhaviṣyāmi iti jānīmaḥ, yataḥ sa yādṛšo 'sti tāḍṛšo 'smābhirdarśiṣyate|

III tasmin eṣā pratyāśā yasya kasyacid bhavati sa svaṁ tathā pavitraṁ karoti yathā sa pavitro 'stī|

IV yaḥ kaścīd pāpam ācarati sa vyavasthālaṅghanaṁ karoti yataḥ pāpameva vyavasthālaṅghanaṁ|

V aparaṁ so 'smākaṁ pāpānyapaharttuṁ prakāśataitad yūyaṁ jānītha, pāpañca tasmin na vidyate|

VI yaḥ kaścīd tasmin tiṣṭhati sa pāpācāraṁ na karoti yaḥ kaścīd pāpācāraṁ karoti sa taṁ na dṛṣṭavān na vāvagatavān|

VII he priyabālakaḥ, kaścīd yuṣmākaṁ bhramaṁ na janayet, yaḥ kaścīd dharmācāraṁ karoti sa tāḍṛg dhārmṁmiko bhavati yādṛk sa dhārmṁmiko 'stī|

VIII yaḥ pāpācāraṁ karoti sa śayatānāt jāto yataḥ śayatāna āditāḥ pāpācārī śayatānasya karmmaṇāṁ lopārthameveśvarasya putraḥ prakāśata|

IX yaḥ kaścīd īśvarāt jātaḥ sa pāpācāraṁ na karoti yatastasya vīryaṁ tasmin tiṣṭhati pāpācāraṁ karttuñca na śaknoti yataḥ sa īśvarāt jātaḥ|

X ityaneneśvarasya santānāḥ śayatānasya ca santānā vyaktā bhavanti| yaḥ kaścīd dharmācāraṁ na karoti sa īśvarāt jāto nahi yaśca svabhṛtari na prīyate so 'pīśvarāt jāto nahi|

XI yatastasya ya ādeśa ādīto yuṣmābhiḥ śrūtaḥ sa eṣa eva yad asmābhiḥ parasparaṁ prema karttavyaṁ|

XII pāpātmato jāto yaḥ kābil svabhṛtaraṁ hatavān tatsadṛśairasmābhirna bhavitavyaṁ| sa kasmāt kāraṇāt taṁ hatavān? tasya karmmaṇi duṣṭāni tadbhṛtāśca karmmaṇi dharmānyāsan iti kāraṇāt|

XIII he mama bhrātaraḥ, saṁsāro yadi yuṣmān dveṣṭi tarhi tad āścaryyaṁ na manyadhvaṁ|

XIV vayaṁ mṛtyum uttīryya jīvanaṁ prāptavantastad bhrātṛṣu premakāraṇāt jānīmaḥ| bhrātari yo na prīyate sa mṛtyau tiṣṭhati|

XV yaḥ kaścīd svabhṛtaraṁ dveṣṭi saṁ naraghāti kiñcānantajīvanaṁ naraghātinaḥ kasyāpyantare nāvatiṣṭhate tad yūyaṁ jānītha|

XVI asmākaṁ kṛte sa svaprāṇāstyaktavān ityanena vayaṁ premnastattvam avagatāḥ, aparaṁ bhrātṛṇāṁ kṛte 'smābhirapi prāṇāstyaktavyāḥ|

XVII sāmsārikajīvikāprāpto yo janaḥ svabhṛtaraṁ dīnaṁ dṛṣṭvā tasmāt svīyadayāṁ ruṇaddhi tasyāntara īśvarasya prema kathaṁ tiṣṭhet?

XVIII he mama priyabālakāḥ, vākyena jihvayā vāsmābhiḥ prema na karttavyaṁ kintu kāryeṇa satyatayā caiva |

XXIX etena vayaṁ yat satyamatasambandhiyāstat jānīmastasya sāksāt svāntaḥkaraṇāni sāntvayituṁ śakṣyāmaśca |

XX yato 'smadantaḥkaraṇaṁ yadyasmān dūṣayati tarhyasmadantaḥ karaṇād īśvaro mahān sarvvajñaśca |

XXI he priyatamāḥ, asmadantaḥkaraṇaṁ yadyasmān na dūṣayati tarhi vayam īśvarasya sāksāt pratibhānvitā bhavāmaḥ |

XXII yacca prārthayāmahe tat tasmāt prāpnumaḥ, yato vayaṁ tasyājñāḥ pālayāmastasya sāksāt tuṣṭijanakam ācāraṁ kurmmaśca |

XXIII aparaṁ tasyeyamājñā yad vayaṁ putrasya yīśukhrīṣṭasya nāmni viśvasimastasyājñānusāreṇa ca parasparaṁ prema kurmmaḥ |

XXIV yaśca tasyājñāḥ pālayati sa tasmīn tiṣṭhati tasmīn so'pi tiṣṭhati; sa cāsmān yam ātmānaṁ dattavān tasmāt so 'smāsu tiṣṭhatīti jānīmaḥ |

IV

I he priyatamāḥ, yūyaṁ sarvveṣvātmasu na viśvasita kintu te īśvarāt jātā nā vetyātmanaḥ parikṣadhvaṁ yato bahavo mīṣābhaviṣyadvādino jaganmadhyam āgatavantaḥ |

II īśvariyo ya ātmā sa yuṣmābhiranena pariciyatām, yīśuḥ khrīṣṭo narāvātāro bhūtvāgata etad yena kenacid ātmanā svīkriyate sa īśvariyaḥ |

III kintu yīśuḥ khrīṣṭo narāvātāro bhūtvāgata etad yena kenacid ātmanā nāngikriyate sa īśvariyo nahi kintu khrīṣṭārētmā, tena cāgantavyamīti yuṣmābhiḥ śrutaṁ, sa cedānīmapi jagati varttate |

IV he bālakāḥ, yūyam īśvarāt jātāstān jītavantaśca yataḥ saṁsārādhiṣṭhānakāriṇo 'pi yuṣmadadhiṣṭhānakāri mahān |

V te saṁsārāt jātāstato hetoḥ saṁsārād bhāṣante saṁsāraśca teṣāṁ vākyāni ḡḥlāti |

VI vayam īśvarāt jātāḥ, īśvaraṁ yo jānāti so'smadvākyāni ḡḥlāti yaśceśvarāt jāto nahi so'smadvākyāni na ḡḥlāti; anena vayaṁ satyātmanāṁ bhrāmakātmānaṅca paricinumaḥ |

VII he priyatamāḥ, vayaṁ parasparaṁ prema karavāma, yataḥ prema īśvarāt jāyate, aparaṁ yaḥ kaścit prema karoti sa īśvarāt jāta īśvaraṁ vetti ca |

VIII yaḥ prema na karoti sa īśvaraṁ na jānāti yata īśvaraḥ premas-varūpaḥ |

IX asmāsvīśvarasya premaitena prakāśata yat svaputrenāsmabhyaṁ jīvanadānārtham īśvaraḥ svīyam aditīyaṁ putraṁ jaganmadhyaṁ preṣitavān |

X vayaṁ yad īśvare prītavanta ityatra nahi kintu sa yadasmāsu prītavān asmatpāpānāṁ prāyaścirttārthaṁ svaputraṁ preṣitavāmāścetyatra prema santiṣṭhate |

XI he priyatamāḥ, asmāsu yadiśvareṇaitādṛśaṁ prema kṛtaṁ tarhi parasparaṁ prema karttum asmākamapyucitaṁ |

XXII īśvaraḥ kadāca kenāpi na dṛṣṭaḥ yadyasmābhiḥ parasparaṁ prema kriyate tarhiśvaro 'smanmadhye tiṣṭhati tasya prema cāsmāsu setsyate |

XXIII asmabhyaṁ tena svakīyātmanoṁ'so datta ityanena vayaṁ yat tasmīn tiṣṭhāmaḥ sa ca yad asmāsu tiṣṭhatīti jānīmaḥ |

XIV pitā jagatrātāraṃ putraṃ preṣitavān etad vayaṃ dṛṣṭvā
pramāṇayāmaḥ|

XV yīśurīśvarasya putra etad yenāṅgīkriyate tasmin īśvarastiṣṭhati sa
ceśvare tiṣṭhati|

XVI asmāsvīśvarasya yat prema varttate tad vayaṃ jñātavantastasmin
viśvāsitavantaśca| īśvaraḥ premasvarūpaḥ premnī yastiṣṭhati sa īśvare
tiṣṭhati tasmimśceśvarastiṣṭhati|

XVII sa yādṛśo 'sti vayamapyetasmin jagati tādrśā bhavāma etasmād
vicāradine 'smābhi ryā pratibhā labhyate sāsmatsambandhīyasya prem-
naḥ siddhiḥ|

XVIII premni bhīti rna varttate kintu siddhaṃ prema bhītiṃ nirākaroti
yato bhītiḥ sayātanāsti bhīto mānavaḥ premnī siddho na jātaḥ|

XIX asmāsu sa prathamaṃ prītavān iti kāraṇād vayaṃ tasmin
prīyāmahe|

XX īśvare 'haṃ prīya ityuktvā yaḥ kaścit svabhrātaraṃ dveṣṭi so
'nṛtavādī| sa yaṃ dṛṣṭavān tasmin svabhrātari yadi na prīyate tarhi yam
īśvaraṃ na dṛṣṭavān kathaṃ tasmin prema karttuṃ śaknuyāt?

XXI ata īśvare yaḥ prīyate sa svīyabhrātaryyapi prīyatām iyam ājñā
tasmād asmābhi rlabdhā|

V

I yīśurabhiṣiktastrāteti yaḥ kaścīd viśvāsiti sa īśvarāt jātaḥ; aparaṃ
yaḥ kaścit janayitari prīyate sa tasmāt jāte jane 'pi prīyate|

II vayam īśvarasya santāneṣu prīyāmahe tad anena jānīmo yad īśvare
prīyāmahe tasyājñāḥ pālayāmaśca|

III yata īśvare yat prema tat tadyājñāpālanenāsmābhiḥ
prakāṣayitavyaṃ, tasyājñāśca kaṭhorā na bhavanti|

IV yato yaḥ kaścīd īśvarāt jātaḥ sa saṃsāraṃ jayati kiñcāsmākaṃ yo
viśvāsaḥ sa evāsmākaṃ saṃsārajayijayah|

V yīśurīśvarasya putra iti yo viśvasiti taṃ vinā ko'paraḥ saṃsāraṃ
jayati?

VI so'bhiṣiktastrātā yīśustoyarudhirābhyām āgataḥ kevalaṃ toyena
nahi kintu toyarudhirābhyām, ātmā ca sāksī bhavati yata ātmā saty-
atśvarūpaḥ|

VII yato hetoḥ svarge pitā vādaḥ pavitra ātmā ca traya ime sāksīṇaḥ santi,
traya ime caiko bhavanti|

VIII tathā pṛthivyām ātmā toyaṃ rudhirañca trīṇyetaṇi sāksyaṃ dadāti
teṣāṃ trayāṇām ekatvaṃ bhavati ca|

IX mānavānām sāksyaṃ yadyasmābhi rgrhyate tarhiśvarasya sāksyaṃ
tasmādapi śreṣṭhaṃ yataḥ svaputramadhiśvareṇa dattaṃ sāksyamidaṃ|

X īśvarasya putre yo viśvāsiti sa nijāntare tat sāksyaṃ dhārayati; īśvare
yo na viśvasiti sa tam anṛtavādīnaṃ karoti yata īśvaraḥ svaputramadhi
yat sāksyaṃ dattavān tasmin sa na viśvasiti|

XI tacca sāksyamidaṃ yad īśvaro 'smābhyam anantajīvanaṃ dattavān
tacca jīvanaṃ tasya putre vidyate|

XII yaḥ putraṃ dhārayati sa jīvanaṃ dhāriyati, īśvarasya putraṃ yo na
dhārayati sa jīvanaṃ na dhārayati|

XIII Ísvaraputrasya nāmni yuṣmān pratyetāni mayā likhitāni tasyābhiprāyo 'yañ yad yūyam anantajīvanaprāptā iti jāniyāta tasyeśvaraputrasya nāmni viśvaseta ca |

XIV tasyāntike 'smākañ yā pratibhā bhavati tasyāḥ kāraṇamidam yad vayanā yadi tasyābhimatañ kimapi tañ yācāmahe tarhi so 'smākañ vākyam śrṇoti |

XV sa cāsmākañ yat kiñcana yācanañ śrṇotīti yadi jānīmastarhi tasmād yācitā varā asmābhiḥ prāpyante tadapi jānīmaḥ |

XVI kaścid yadi svabhrātaram amṛtyujanakañ pāpañ kurvvantañ paśyati tarhi sa prārthanāñ karotu teneśvarastasmai jīvanañ dāsyati, arthato mṛtyujanakañ pāpañ yena nākāritasmai | kintu mṛtyujanakam ekañ pāpam āste tadadhi tena prārthanā kriyatāmityahañ na vadāmi |

XVII sarvva evādharmmaḥ pāpañ kintu sarvvapāmpa mṛtyujanakañ nahi |

XVIII ya Ísvarāt jātaḥ sa pāpācārañ na karoti kintuviśvarāt jāto janaḥ svañ rakṣati tasmāt sa pāpātmā tañ na spṛśatīti vayanā jānīmaḥ |

XIX vayanā Ísvarāt jātāḥ kintu kṛtsnaḥ saṁsāraḥ pāpātmano vaśaṁ gato 'stīti jānīmaḥ |

XX aparam Ísvarasya putra āgatavān vayañca yayā tasya satyamasya jñānañ prāpnuyāmastādrśīm dhiyam asmābhyam dattavān iti jānīmastasmin satyamaye 'rthatastasya putre yīśukhrīṣṭe tiṣṭhāmaśca; sa eva satyamaya Íśvaro 'nantajīvanasvarūpaścāsti |

XXI he priyabālakāḥ, yūyam devamūrttibhyaḥ svān rakṣata | amen |

2 yohanaḥ patraṁ

^I he abhirucite kuriye, tvām tava putrāmśca prati prācīno'haṁ patraṁ likhāmi|

^{II} satyamataḍ yuṣṁśu mama premāśti kevalaṁ mama nahi kintu satyamatajñānām sarvveśameva| yataḥ satyamataṁ aśmāśu tiṣṭhatyanantakālaṁ yāvaccāśmāśu sthāśyati|

^{III} pituriśvarāt tatpituḥ putrāt prabho ryiśukhriṣṭācca prāpyo 'nugrahaḥ kṛpā śāntiśca satyatāpremabhyām sārddhaṁ yuṣṁān adhiṭiṣṭhatu|

^{IV} vayaṁ pitṛto yām ājñām prāptavantaśdanuśareṇa tava kecid ātmajāḥ satyamataṁ ācarantyetasya pramaṇaṁ prāpyāhaṁ bhṛśaṁ ānanditavān|

^V sāmpratañca he kuriye, navīnām kāñcid ājñām na likhannahaṁ ādito labdhām ājñām likhan tvām idaṁ vinaye yad aśmābhiḥ paraśparaṁ prema kartavyaṁ|

^{VI} aparaṁ premaitena prakāśate yad vayaṁ tasyājñā ācarema| ādito yuṣṁābhi ryā śrūtā śeyam ājñā sā ca yuṣṁābhiraśaritavyā|

^{VII} yato bahavaḥ pravañcakā jagat praviśya yiśukhriṣṭo narāvātāro bhūtvāgata etat nāñgikurvanti sa eva pravañcakaḥ khriṣṭāriścāśti|

^{VIII} aśmākaṁ śramaḥ yat pañḍaśramaḥ na bhavet kintu sampūrṇaṁ vetanamaśmābhi rlabhyeta tadarthaṁ svānadhī śāvadhānā bhavataḥ|

^{IX} yaḥ kaścid vipathagāmī bhūtvā khriṣṭasya śikṣāyām na tiṣṭhati sa iśvaraṁ na dhārayati khriṣṭasya śijñāyām yatiṣṭhati sa pitaṁ putrañca dhārayati|

^X yaḥ kaścid yuṣṁatsannidhimāgacchan śikṣāmenām nānayati sa yuṣṁābhiḥ svaveśmani na gṛhyatām tava maṅgalaṁ bhūyāditi vāgapi tasmai na kathyatām|

^{XI} yatataśva maṅgalaṁ bhūyāditi vācaṁ yaḥ kaścit tasmai kathayati sa tasya duṣkarmaṇām aṁśī bhavati|

^{XII} yuṣṁān prati mayā bahūni lekhitavyāni kintu patramasibhyām tat karttuṁ necchāmi, yato 'śmākaṁ ānando yathā sampūrṇo bhaviśyati tathā yuṣṁatsamīpamupasthāyāhaṁ sammukhībhūya yuṣṁābhiḥ sambhāśiśya iti pratyāśā mamaśte|

^{XIII} tavābhiraścitāyā bhaginyā bālakāśtvām namaskāraṁ jñāpayanti| aṁen|

3 yohanaḥ patraṁ

I prācīno 'haṁ satyamātād yasmin prīye taṁ priyatamaṁ gāyaṁ prati patraṁ likhāmi|

II he priya, tavātmā yādṛk śubhānvitastādṛk sarvvaviṣaye tava śubhaṁ svāsthyañca bhūyāt|

III bhrātr̥bhirāgatya tava satyamatasyarthatastvaṁ kīdṛk satyamatamācarasyetasya sākṣye datte mama mahānando jātaḥ|

IV mama santānāḥ satyamatamācarantītivārttāto mama ya ānando jāyate tato mahattaro nāsti|

V he priya, bhrātr̥n prati viśeṣatastān videśino bhr̥tr̥n prati tvayā yadyat kṛtaṁ tat sarvvaṁ viśvāsino yogyaṁ|

VI te ca samiteḥ sākṣāt tava pramnaḥ pramāṇaṁ dattavantaḥ, aparam īśvarayogyarūpeṇa tān prasthāpayatā tvayā satkarma kāriṣyate|

VII yataste tasya nāmnā yātrāṁ vidhāya bhinnajātiyebhyaḥ kimapi na gr̥hitavantaḥ|

VIII tasmād vayaṁ yat satyamatasya sahāyā bhavema tadarthametādṛśā lokā asmābhiranugrahitavyāḥ|

IX samitiṁ pratyahaṁ patraṁ likhitavān kintu teṣāṁ madhye yo diyat-ripiḥ pradhānāyate so 'smān na gr̥hlāti|

X ato 'haṁ yadopasthāsyāmi tadā tena yadyat kriyate tat sarvvaṁ taṁ smārayiṣyāmi, yataḥ sa durvvākyaairasmān apavadati, tenāpi tr̥ptiṁ na gatvā svayamapi bhrātr̥n nānugr̥hlāti ye cānugrahitumicchanti tān samitito 'pi bahiṣkaroti|

XI he priya, tvayā duṣkarma nānukriyatām kintu satkarmaiva| yaḥ satkarmmacārī sa īśvarāt jātaḥ, yo duṣkarmmacārī sa īśvaraṁ na dṛṣṭavān|

XII dīmītriyasya pakṣe sarvvaiḥ sākṣyam adāyi viśeṣataḥ satyamatenāpi, vayamapi tatpakṣe sākṣyaṁ dadmaḥ, asmākañca sākṣyaṁ satyameveti yūyaṁ jānītha|

XIII tvām prati mayā bahūni lekhitavyāni kintu masīlekhanībhyāṁ lekhituṁ necchāmi|

XIV acireṇa tvām drakṣyāmīti mama pratyāśāste tadāvām sam-mukhībhyā parasparaṁ sambhāṣiṣyāvahe|

XV tava śānti rbhūyāt| asmākaṁ mitrāni tvām namaskāraṁ jñāpayanti tvamapyekaikasya nāma procya mitrebhyo namaskuru| iti|

yihūdāḥ patraṁ

I yīśukhrīṣṭasya dāso yākūbo bhrātā yihūdāstāteneśvareṇa pavitrikṛtān yīśukhrīṣṭena rakṣitāmścāhūtān lokān prati patraṁ likhati|

II kṛpā śāntiḥ prema ca bāhulyarūpeṇa yuṣmāsvadhitiṣṭhatu|

III he priyāḥ, sādharmaṇaparitrāṇamadhi yuṣmān prati lekhituṁ mama bahuyatne jāte pūrvvakāle pavitralokeṣu samarpito yo dharmastadarthaṁ yūyaṁ prānavyayenāpi saceṣṭā bhavateṭi vinayārthaṁ yuṣmān prati patralekhanamāvaśyakam amanye|

IV yasmād etadrūpadaṇḍaprāptaye pūrvvaṁ likhitāḥ kecijanā asmān upasrptavantaḥ, te 'dhārmikalokā asmākam īsvarasyānugrahaṁ dhvajikṛtya lampāṭatām ācaranti, advitīyo 'dhipati ryo 'smākam prabhu ryīśukhrīṣṭastaṁ nāṅgikurvanti|

V tasmād yūyaṁ purā yad avagatāstat puna ryuṣmān smārayitum icchāmi, phalataḥ prabhurekakṛtvāḥ svaprajā misaradeśād udadhāra yat tataḥ param aviśvāsino vyanāśayat|

VI ye ca svargadūtāḥ svīyakartṛtvapade na sthitvā svavāsasthānaṁ parītyaktavantān sa mahādīnasya vicāratham andhakāramaye 'dhaṣṭhāne sadāsthāyibhi rbandhanairabadhnāt|

VII aparaṁ sidomam amorā tannikaṣṭhanagarāṇi caiteṣāṁ nivāsināstatsamarūpaṁ vyabhicāraṁ kṛtavanto viṣamamaithunasya ceṣṭayā vipathaṁ gatavantaśca tasmāt tānyapi dṛṣṭāntasvarūpāṇi bhūtvā sadātanavahniṇā daṇḍaṁ bhuñjate|

VIII tathaiveme svapnācāriṇo'pi svaśarīrāṇi kalaṅkayanti rājadhīnatāṁ na svikurvantyuccapadasthān nindanti ca|

IX kintu pradhānadīvyadūto mīkhāyelo yadā mūsaso dehe śayatānena vivadamāṇaḥ samabhāṣata tadā tisman nīndārūpaṁ daṇḍaṁ samarpayitūṁ sāhasaṁ na kṛtvākathayat prabhustvāṁ bhartsayatām|

X kintvime yanna budhyante tannindanti yacca nirbbodhapaśava iven-driyairavagacchanti tena naśyanti|

XI tān dhik, te kābilo mārgē caranti pāriṭoṣikasyāśāto biliyamo bhrāntimanudhāvanti korahasya durmmukhatvena vinaśyanti ca|

XII yuṣmākam premabhōjeṣu te viḡhñajanakā bhavanti, ātmambharayaśca bhūtvā nirlajjayā yuṣmābhiḥ sārddhaṁ bhuñjate| te vāyubhiścālītā nistoyameghā hemantakālikā niṣphalā dvi rmṛtā unmūlitā vṛkṣāḥ,

XIII svakīyalajjāphenodvamakāḥ pracāṇḍāḥ sāmudratarāṅgāḥ sadākālāṁ yāvāt ghoratimirabhāgīni bhramaṇākārīṇi nakṣatrāṇi ca bhavanti|

XIV ādamataḥ saptamaḥ puruṣo yo hanokaḥ sa tānuddīśya bhaviṣyadvākyamidaṁ kathitavān, yathā, paśya svakīyapuṇyānām ayutai rveṣṭitaḥ prabhuḥ|

XV sarvvān prati vicārjñāsādhanāyāgamiṣyati| tadā cādharmaṁkāḥ sarvve jātā yairaparādhinaḥ| vidharmmakarmmaṇāṁ teṣāṁ sarvveśameva kāraṇāt| tathā tadvaiparītyenāpyadharmmacāripāpinām| uktakāṭhoravākyānām sarvveśamapi kāraṇāt| parameśena doṣitvāṁ teṣāṁ prakāśayiṣyate||

^{XVI} te vākkalahakāriṇaḥ svabhāgyanindakāḥ svecchācāriṇo darpavādimukhaviśiṣṭā lābhārthaṁ manuṣyastāvakaśca santi|

^{XVII} kintu he priyatamāḥ, asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya preritai ryad vākyam pūrvvaṁ yuṣmabhyam kathitaṁ tat smarata,

^{XVIII} phalataḥ śeṣasamaye svecchāto 'dharmmācāriṇo nindakā up-
asthāsyantīti|

^{XXIX} ete lokāḥ svān pṛthak kurvvantaḥ sāmsārikā ātmahīnāśca santi|

^{XX} kintu he priyatamāḥ, yūyam sveṣām atipavitraviśvāse nicīyamānāḥ pavitreṇātmanā prārthanām kurvvanta

^{XXI} īśvarasya premnā svān rakṣata, anantajīvanāya cāsmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasya kṛpām pratīkṣadhvaṁ|

^{XXII} aparaṁ yūyam vivicya kāmścid anukampadhvaṁ

^{XXIII} kāmścid agnita uddhṛtya bhayaṁ pradarsya rakṣata, śārīrikabhāvena kalaṅkitaṁ vastramapi ṛtīyadhvaṁ|

^{XXIV} aparañca yuṣmān skhalanād rakṣitum ullāsenā svīyatejasaḥ sākṣāt nirddoṣān sthāpayituñca samartha

^{XXV} yo 'smākaṁ advitīyastrāṇakarttā sarvvajña īśvarastasya gauravaṁ mahimā parākramaḥ kartṛtvañcedānim anantakālaṁ yāvad bhūyāt|
āmen|

prakāśitam bhaviṣyadvākyam

I yat prakāśitam vākyam īśvaraḥ svadāsānām nikaṭam śighramupasthāsyantīnām ghaṭanānām darśanārthaṁ yīśukhrīṣṭe samarpitavān tat sa svīyadūtam preṣya nijasevakam yohanam jñāpitavān|

II sa ceśvarasya vākye khriṣṭasya sāksye ca yadyad drṣṭavān tasya pramāṇam dattavān|

III etasya bhaviṣyadvaktrgranthasya vākyānām pāṭhakaḥ śrotāraśca tanmadhye likhitājñāgrāhiṇaśca dhanyā yataḥ sa kālaḥ sannikaṭaḥ|

IV yohan āśīyādeśasthāḥ sapta samitīḥ prati patram likhati| yo varttamāno bhūto bhaviṣyamśca ye ca saptātmānastasya siṁhāsanasya sammukhe| tiṣṭhanti

V yaśca yīśukhrīṣṭo viśvastaḥ sāksī mṛtānām madhye prathamajāto bhūmaṇḍalastharājānām adhipatiśca bhavati, etebhyo 'nugrahaḥ śāntiśca yuṣmāsu varttatām|

VI yo 'smāsu prītavān svarudhireṇāsmān svapāpebhyah prakāśitavān tasya piturīśvarasya yājakān kṛtvāsmān rājavarge niyuktavāmśca tasmin mahimā parākramaścānantakālam yāvad varttatām| āmen|

VII paśyata sa meghairāgacchati tenaikaikasya caḥṣṣuṣṭam drakṣyati ye ca tam viddhavantaste 'pi tam vilokīsyante tasya kṛte pṛthivisthāḥ sarve vaṁśā vilapiṣyanti| satyam āmen|

VIII varttamāno bhūto bhaviṣyamśca yaḥ sarvvaśaktimān prabhuḥ parameśvaraḥ sa gadati, ahameva kaḥ kṣaścārthata ādirantaśca|

IX yuṣmākam bhrātā yīśukhrīṣṭasya kleśarājyatitiksāṇām sahabhāgi cāham yohan īśvarasya vākyaheto ryīśukhrīṣṭasya sāksyahetośca pātmanāmaka upadvīpa āsam|

X tatra prabho rdine ātmanāviṣṭo 'ham svapaścāt tūridhvanivat mahāravam āsrauṣam,

XI tenoktam, aham kaḥ kṣaścārthata ādirantaśca| tvam yad drakṣyasi tad granthe likhitvāśīyādeśasthānām sapta samitīnām samīpam iphiṣam smurṇam thuyātirām sārddim philādilphiyām layadikeyāṅca preṣaya|

XII tato mayā sambhāṣamāṇasya kasya ravaḥ śrūyate taddarśanārthaṁ mukham parāvarttitaṁ tat parāvartya svarṇamayāḥ sapta dīpavṛkṣā drṣṭāḥ|

XIII teśām sapta dīpavṛkṣāṇām madhye dirghapariśchadaparihitaḥ suvarṇaśṛṅkhalena veṣṭitavakṣaśca manuṣyaputrākṛtireko janastiṣṭhati,

XIV tasya śiraḥ keśaśca śvetameṣalomānīva himavat śretau locane vahniśikhāsame

XV caraṇau vahnikuṇḍetāpitaspittalasadrṣau ravaśca bahutoyānām ravatulyaḥ|

XVI tasya dakṣiṇahaste sapta tāṛā vidyante vaktrācca tikṣṇo dvidhāraḥ khaṅgo nirgacchati mukhamaṇḍalaṅca svatejasā dedīpyamānasya sūryyasya sadṛṣam|

XVII tam drṣṭvāham mṛtakalpastaccaraṇe patitastataḥ svadakṣiṇakaram mayi nidhāya tenoktam mā bhaiṣiḥ; aham ādirantaśca|

XVIII aham amarastathāpi mṛtavān kintu paśyāham anantakālam yāvat jivāmi| āmen| mṛtyoḥ paralokasya ca kuñjikā mama hastagatāḥ|

XX ato yad bhavati yaccetaḥ param bhaviṣyati tvayā dṛṣṭam tat sarvvaṁ likhyatām|

XX mama dakṣiṇahaste sthitā yāḥ sapta tārā ye ca svarṇamayāḥ sapta dipavṛkṣāstvayā dṛṣṭastattātparyyamidaṁ tāḥ sapta tārāḥ sapta samitūnām dūtāḥ suvarṇamayāḥ sapta dipavṛkṣāśca sapta samitayaḥ santi|

II

I iphiṣasthasamite rdūtaṁ prati tvam idam likha; yo dakṣiṇakareṇa sapta tārā dhārayati saptānām suvarṇadīpavṛkṣānām madhye gamanāgamane karoti ca tenedam ucyate|

II tava kriyāḥ śramaḥ sahiṣṇutā ca mama gocarāḥ, tvam duṣṭān soḍhuṁ na śaknoṣi ye ca preritā na santaḥ svān preritān vadanti tvam tān parikṣya mṛśābhāṣiṇo vijñātavān,

III aparāṁ tvam titikṣām vidadhāsi mama nāmārthaṁ bahu soḍhavānasi tathāpi na paryyaklāmyastadapi jānāmi|

IV kiñca tava viruddhaṁ mayaitat vaktavyaṁ yat tava prathamam prema tvayā vyahīyata|

V ataḥ kutaḥ patito 'si tat smṛtvā manaḥ parāvarttya pūrvvīyakriyāḥ kuru na cet tvayā manasi na parivarttite 'haṁ tūrṇam āgatya tava dipavṛkṣam svasthānād apasārayiṣyāmi|

VI tathāpi taveṣa guṇo vidyate yat nīkalāyatīyalokānām yāḥ kriyā aham ṛṭiye tāstvamapi ṛṭiyame|

VII yasya śrotraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śrṇotu| yo jano jayati tasmā aham īsvarasyārāmasthajīvanataroḥ phalaṁ bhoktuṁ dāsyāmi|

VIII aparāṁ smurnāsthasamite rdūtaṁ pratidam likha; ya ādirantaśca yo mṛtavān punarjīvitavāṁśca tenedam ucyate,

IX tava kriyāḥ kleśo dainyañca mama gocarāḥ kintu tvam dhanavānasi ye ca yihūdiyā na santaḥ śayatānasya samājāḥ santi tathāpi svān yihūdiyān vadanti teṣām nindāmapyahaṁ jānāmi|

X tvayā yo yaḥ kleśaḥ soḍhavyastasmāt mā bhaiṣiḥ paśya śayatāno yuṣmākaṁ parikṣārthaṁ kāṁścit kārayāṁ nikṣepsyati daśa dināni yāvat kleśo yuṣmāsu varttiyate ca| tvam mṛtyuparyyantaṁ viśvāśyo bhava tenāhaṁ jīvanakirītaṁ tubhyaṁ dāsyāmi|

XI yasya śrotraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śrṇotu| yo jayati sa dvitīyamṛtyunā na himsiyate|

XII aparāṁ pargāmasthasamite rdūtaṁ pratidam likha, yastikṣṇam dvidhāraṁ khaṅgaṁ dhārayati sa eva bhāṣate|

XIII tava kriyā mama gocarāḥ, yatra śayatānasya simhāsanaṁ tatraiva tvam vasasi tadapi jānāmi| tvam mama nāma dhārayasi madbhakterasvīkārastvayā na kṛto mama viśvāśyasākṣiṇa āntipāḥ samaye 'pi na kṛtāḥ| sa tu yuṣmanmadhye 'ghāni yataḥ śayatānastatraiva nivasati|

XIV tathāpi tava viruddhaṁ mama kiñcid vaktavyaṁ yato devaprasādādanāya paradāragamanāya cesrāyelaḥ santānānām samukha unmāthaṁ sthāpayituṁ bālāk yenāśikṣyata tasya biliyamaḥ śikṣāvalambinastava kecit jānāstatra santi|

XV tathā nīkalāyatīyānām śikṣāvalambinastava kecit janā api santi tadevāham ṛṭye|

XVI ato hetostvaṁ manaḥ parivarttaya na cedahaṁ tvarayā tava samīpamupasthāya madvaktasthakhaṅgena taiḥ saha yotsyāmi|

XVII yasya śrotraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śṛnotu| yo jano jayati tasmā ahaṁ guptamānnām bhoktuṁ dāsyāmi śubhraprastaramapi tasmai dāsyāmi tatra prestare nūtanam nāma likhitam tacca grahitāram vinā nānyena kenāpyavagamyate|

XVIII aparaṁ thuyātīrāsthasamite rdūtaṁ pratīdam likha| yasya locane vahniśikhāsadr̥ṣe caraṇau ca supittalasaṅkāśau sa īśvaraputro bhāṣate,

XIX tava kriyāḥ prema viśvāsaḥ paricaryyā sahiṣṇutā ca mama gocaraḥ, tava prathamakriyābhyah śeṣakriyāḥ śreṣṭhāstadapi jānāmi|

XX tathāpi tava viruddham mayā kiñcid vaktavyam yato yā īṣealnāmikā yoṣit svām bhaviṣyadvādinīm manyate veśyāgamanāya devaprasādāsanāya ca mama dāsān śikṣayati bhrāmāyati ca sā tvayā na nivāryate|

XXI ahaṁ manaḥparivarttanāya tasyai samayaṁ dattavān kintu sā svīyaveśyākriyāto manaḥparivarttayituṁ nābhilaṣati|

XXII paśyāhaṁ tām śayyāyām nikṣepsyāmi, ye tayā sārddham vyabhicāraṁ kurvanti te yadi svakriyābhyo manāmsi na parāvarttayanti tarhi tānapi mahākṛeṣe nikṣepsyāmi

XXIII tasyāḥ santānāmśca mṛtyunā haniṣyāmi| tenāham antaḥkaraṇānām manasāñcānusandhānakārī yuṣmākamekaikasmai ca svakriyānām phalaṁ mayā dātavyamiti sarvvaḥ samitayo jñāsyanti|

XXIV aparaṁ avaśiṣṭān thuyātīrasthalokān arthato yāvantastām śikṣām na dhārayanti ye ca kaiścit śayatānasya gambhīrārthā ucyante tān ye nāvagatavantastānahaṁ vadāmi yuṣmāsu kamāpyaparaṁ bhāraṁ nāropayīsyāmi;

XXV kintu yad yuṣmākaṁ vidyate tat mamāgamanam yāvad dhārayata|

XXVI yo jano jayati śeṣaparyantaṁ mama kriyāḥ pālayati ca tasmā aham anyajātīyānām ādhipatyam dāsyāmi;

XXVII piṭṛto mayā yadvat kartṛtvaṁ labdham tadvat so 'pi lauhadaṇḍena tān cārayīsyati tena mṛdbhājanānīva te cūrṇā bhaviṣyanti|

XXVIII aparaṁ ahaṁ tasmai prabhātiyatārām api dāsyāmi|

XXIX yasya śrotraṁ vidyate sa samitīḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śṛnotu|

III

I aparaṁ sārddisthasamite rdūtaṁ pratīdam likha, yo jana īśvarasya saptātmanaḥ sapta tārāśca dhārayati sa eva bhāṣate, tava kriyā mama gocaraḥ, tvaṁ jīvadākhyo 'si tathāpi mṛto 'si tadapi jānāmi|

II prabuddho bhava, avaśiṣṭam yadyat mṛtakalpaṁ tadapi sabalikuru yata īśvarasya sāksāt tava karmmaṇi na siddhānti pramaṇam mayā prāptam|

III ataḥ kīḍṣīm śikṣām labdhavān śrutavāścāsi tat smaran tām pālaya svamanaḥ parivarttaya ca| cet prabuddho na bhavestarihyaḥ stena iva tava samīpam upasthāsyāmi kiñca kasmin daṇḍe upasthāsyāmi tanna jñāsyasi|

IV tathāpi yaiḥ svavāsāmsi na kalaṅkitāni tādrśāḥ katipayalokāḥ sārddinagare 'pi tava vidyante te śubhraparicchadai rmama saṅge gamanāgamane kariṣyanti yataste yogyāḥ|

V yo jano jayati sa śubhraparicchadam paridhāpayiṣyante, ahañca jīvanagranthāt tasya nāma nāntardhāpayiṣyāmi kintu matpituḥ sākṣāt tasya dūtānām sākṣācca tasya nāma svīkariṣyāmi|

VI yasya śrotram vidyate sa samitiḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śrṇotu|

VII aparāñca philādilphiyāsthasamite rdūtaṁ pratīdam likha, yaḥ pavitraḥ satyamayaścāsti dāyūdaḥ kuñjikām dhārayati ca yena mocite 'paraḥ ko'pi na ruṇaddhi ruddhe cāparaḥ ko'pi na mocayati sa eva bhāṣate|

VIII tava kriyā mama gocarāḥ paśya tava samīpe 'haṁ muktaṁ dvāraṁ sthāpitavān tat kenāpi roddhum na śakyate yatastavālpaṁ balamāste tathāpi tvam mama vākyaṁ pālitavān mama nāmno 'svīkāraṁ na kṛtavāmsca|

IX paśya yihūdiyā na santo ye mṛṣāvādinaḥ svān yihūdiyān vadanti teṣāṁ śayatānasamājīyānām kāṁścid aham āneṣyāmi paśya te madājñāta āgatya tava caraṇayoḥ praṇaṁsyanti tvañca mama priyo 'sīti jñāsyanti|

X tvam mama sahiṣṇutāsūcakaṁ vākyaṁ rakṣitavānasi tatkāraṇāt pṛthivīnivāsinām pariḥśārthaṁ kṛtsnam jagad yenāgamipariḥśādinenaḥkramiṣyate tasmād ahamapi tvam rakṣiṣyāmi|

XI paśya mayā śighram āgantavyaṁ tava yadasti tat dhāraya ko 'pi tava kirītaṁ nāpaharatu|

XII yo jano jayati tamahaṁ madīyeśvarasya mandire stambhaṁ kṛtvā sthāpayiṣyāmi sa puna rna nirgamiṣyati| aparāñca tasmin madīyeśvarasya nāma madīyeśvarasya puryyā api nāma arthato yā navinā yirūśānam puri svargāt madīyeśvarasya samipād avarokṣyati tasyā nāma mamāpi nūtanam nāma lekhiṣyāmi|

XIII yasya śrotram vidyate sa samitiḥ pratyucyamānām ātmanaḥ kathām śrṇotu|

XIV aparāñca lāyadikeyāsthasamite rdūtaṁ pratīdam likha, ya āmen arthato viśvāyaḥ satyamayaśca sākṣi, īśvarasya sṛṣṭerādiścāsti sa eva bhāṣate|

XV tava kriyā mama gocarāḥ tvam sīto nāsi tapto 'pi nāsīti jānāmi|

XVI tava śītatvam taptatvam vā varaṁ bhavet, sīto na bhūtvā tapto 'pi na bhūtvā tvamevambhūtaḥ kaduṣṇo 'si tatkāraṇād ahaṁ svamukhāt tvam udvamiṣyāmi|

XVII ahaṁ dhanī samṛddhaścāsmi mama kasyāpyabhāvo na bhavatīti tvam vadasi kintu tvameva duḥkhārtto durgato daridro 'ndho nagnaścāsi tat tvayā nāvagamya|

XVIII tvam yad dhanī bhavestadarthaṁ matto vahnau tāpitaṁ suvarṇam kriṇīhi nagnatvāt tava lajjā yanna prakāśeta tadarthaṁ paridhānāya mat-ṭha śubhravāsāmsi kriṇīhi yacca tava dṛṣṭiḥ prasannā bhavet tadarthaṁ cakṣurlepanāyāñjanaṁ mattaḥ kriṇīhīti mama mantraṇaḥ|

XIX yeṣvahaṁ priye tān sarvvān bhartsayāmi śāsmi ca, atastvam udyamaṁ vidhāya manaḥ parivarttaya|

XX paśyāhaṁ dvāri tiṣṭhan tad āhanmi yadi kaścit mama ravaṁ śrutvā dvāraṁ mocayati tarhyahaṁ tasya sannidhiṁ praviśya tena sārddhaṁ bhokṣye so 'pi mayā sārddhaṁ bhokṣyate|

XXI aparamahaṁ yathā jitavān mama pitrā ca saha tasya simhāsana upaviṣṭaścāsmi, tathā yo jano jayati tamahaṁ mayā sārddhaṁ mat-simhāsana upaveśayiṣyāmi|

XXII yasya śrotraṁ vidyate sa samitiḥ pratyucyamānam ātmanaḥ kathāṁ śrṇotu|

IV

I tataḥ paraṁ mayā dṛṣṭipātaṁ kṛtvā svarge muktaṁ dvāram ekaṁ dṛṣṭaṁ mayā sahabhāsamāṇasya ca yasya tūrivādyatulyo ravaḥ pūrvvaṁ śrutaḥ sa mām avocat sthānametad ārohaya, itaḥ paraṁ yena yena bhavitavyaṁ tadahaṁ tvāṁ darśayiṣye|

II tenāhaṁ tatkṣaṇād ātmāviṣṭo bhūtvā 'paśyaṁ svarge simhāsanamekaṁ sthāpitaṁ tatra simhāsane eko jana upaviṣṭo 'sti|

III simhāsane upaviṣṭasya tasya janasya rūpaṁ sūryyakāntamaṇeḥ pravāśya ca tulyaṁ tat simhāsanaṅca marakatamaṇivadrūpaviṣṭeṇa meghadhanuṣā veṣṭitaṁ|

IV tasya simhāsane caturdikṣu caturviṁśatisimhāsanaṁ tiṣṭhanti teṣu simhāsaneṣu caturviṁśati prācīnalokā upaviṣṭāste śubhravāsaḥparihitāsteṣāṁ śirāṁsi ca suvarṇakirīṭai rbhūṣitaṁ|

V tasya simhāsanasya madhyāt taḍito ravāḥ stanitāni ca nirgacchanti simhāsanasyāntike ca sapta dīpā jvalanti ta īśvarasya saptātmānaḥ|

VI aparaṁ simhāsanasyāntike sphaṭikatulyaḥ kācamayo jalāśayo vidyate, aparaṁ agrataḥ paścācca bahucakṣuṣmantaścatvāraḥ prāṇinaḥ simhāsanasya madhye caturdikṣu ca vidyante|

VII teṣāṁ prathamaḥ prāṇī simhākāro dvitīyaḥ prāṇī govātsākārastrīyaḥ prāṇī manuṣyavadvadanāśiṣṭaścaturthaśca prāṇī uddīyamānakuraropamaḥ|

VIII teṣāṁ caturṇāṁ ekaikasya prāṇinaḥ ṣaṭ pakṣāḥ santi te ca sarvvāṅgeṣvabhyaṅtare ca bahucakṣurviṣṭāḥ, te divāniśaṁ na viśrāmya gadanti pavitraḥ pavitraḥ pavitraḥ sarvvaśaktimān varttamāno bhūto bhaviṣyaṁśca prabhūḥ parameśvaraḥ|

IX itthaṁ taiḥ prāṇibhistasyānantajīvinaḥ simhāsanaopaviṣṭasya janasya prabhāve gaurave dhanyavāde ca prakīrtite

X te caturviṁśatiprācīnā api tasya simhāsanaopaviṣṭasyāntike praṇinatya tam anantajīvinaṁ praṇamanti svīyakirīṭāṁśca simhāsanasyāntike nikṣipyā vadanti,

XI he prabho īśvarāsmākaṁ prabhāvaṁ gauravaṁ balaṁ| tvamevārhasi samprāptuṁ yat sarvvaṁ sasṛje tvayā| tavābhilāṣataścaiva sarvvaṁ sambhūya nirmame||

V

I anantaraṁ tasya sihāsanaopaviṣṭajanasya dakṣiṇaste 'nta rbahiśca likhitaṁ patramekaṁ mayā dṛṣṭaṁ tat saptamudrābhiraṅkitaṁ|

II tatraścād eko balavān dūto dṛṣṭaḥ sa uccaiḥ svareṇa vācamimāṁ ghoṣayati kaḥ patrametaḥ vivarītuṁ tammudrā mocayituṅcārhati?

III kintu svargamartyapātāleṣu tat patraṁ vivarītuṁ nirīkṣituṅca kasyāpi sāmartyaṁ nābhavat|

IV ato yastat patraṁ vivarītuṁ nirikṣituṁcārhati tādrśajanasyābhāvād ahaṁ bahu roditavān|

V kintu teṣāṁ prācīnānām eko jano māmavadat mā rodīḥ paśya yo yihūdavaṁśīyaḥ simho dāyūdo mūlasvarūpaścāsti sa patrasya tasya saptamudrāṅgaṁca mocanāya pramūtavān|

VI aparaṁ simhāsanasya caturṅgāṁ prāṇināṁ prācīnavargasya ca madhya eko meṣaśāvako mayā dr̥ṣṭaḥ sa chedita iva tasya saptaśṛṅgāṇi saptalocanāni ca santi tāni kṛtsnām pṛthivīm preṣitā īśvarasya saptātmānaḥ|

VII sa upāgatya tasya simhāsanopaviṣṭajanasya dakṣiṇakarāt tat patraṁ gr̥hitavān|

VIII patre gr̥hīte catvāraḥ prāṇināscaturviṁśatiprācīnāśca tasya meṣaśāvakasyāntike praṇipatanti teṣāṁ ekaikasya karayo rviṅgāṁ sugandhidravyaḥ paripūrṇaṁ svarṇamayapātraṅca tiṣṭhati tāni pavitalokānāṁ prārthanāsvarūpāni|

IX aparaṁ te nūtanamekaṁ gītamagāyan, yathā, grahituṁ patrikāṁ tasya mudrā mocayituṁ tathā| tvamevārhasi yasmāt tvaṁ balivat chedanāṁ gataḥ| sarvvābhyo jātibhāṣābhyāḥ sarvvasmād vaṁśadesātaḥ| īśvarasya kṛte 'smān tvaṁ svīyaraktena kṛitavān|

X asmadiśvarapakṣe 'smān nṛpatīn yājakānapi| kṛtavāṁstena rājatvaṁ kariṣyāmo mahītale||

XI aparaṁ nirikṣamāṇena mayā simhāsanasya prāṇicatuṣṭayasya prācīnavargasya ca parito bahūnām dūtānām ravaḥ śrutāḥ, teṣāṁ saṁkhyā ayutāyutāni sahasrasahastrāni ca|

XII tairuccairidam uktaṁ, parākramaṁ dhanāṁ jñānaṁ śaktiṁ gauravamādaram| praśaṁsāncārhati prāptuṁ chedito meṣaśāvakaḥ||

XIII aparaṁ svargamartyapātālasāgareṣu yāni vidyante teṣāṁ sarvveṣāṁ sr̥ṣṭavastūnām vāgiyaṁ mayā śrutā, praśaṁsāṁ gauravaṁ śauryyam ādhipatyam sanātanaṁ| simhāsanopaviṣṭaśca meṣavatsaśca gacchatām|

XIV aparaṁ te catvāraḥ prāṇinaḥ kathitavantastathāstu, tataścaturviṁśatiprācīnā api praṇipatya tam anantakālajīvaṇaṁ prāṇaman|

VI

I anantaram mayi nirikṣamāṇe meṣaśāvakena tāsāṁ saptamudrāṅgāṁ ekaṁ mudrā muktaṁ tatasteṣāṁ caturṅgāṁ ekasya prāṇina āgatya paśyativācako meghagarjanatulyo ravo mayā śrutāḥ|

II tataḥ param ekaḥ śuklāśco dr̥ṣṭaḥ, tadārūḍho jano dhanu rdhārayati tasmai ca kirīṭamekam adāyi tataḥ sa prabhavan prabhaviṣyamśca nīrgatavān|

III aparaṁ dvitīyamudrāyāṁ tena mocitāyāṁ dvitīyasya prāṇina āgatya paśyeti vāk mayā śrutā|

IV tato 'ruṇavarṇo 'para eko 'śvo nīrgatavān tadārohiṇi pṛthivītaḥ śāntyapaharaṇasya lokānāṁ madhye parasparaṁ pratighātotpādanasya ca sāmārthyam samarpitam, eko bṛhatkhaṅgo 'pi tasmā adāyi|

V aparaṁ tṛtīyamudrāyāṁ tana mocitāyāṁ tṛtīyasya prāṇina āgatya paśyeti vāk mayā śrutā, tataḥ kālavarṇa eko 'śvo mayā dr̥ṣṭaḥ, tadārohiṇo haste tulā tiṣṭhati

VI anantaram prānicatuṣṭayasya madhyād vāgiyaṁ śrutā godhūmānāmekah seṭako mudrāpādaikamūlyah, yavānāñca seṭakatrayaṁ mudrāpādaikamūlyam tailadrākṣarasāśca tvayā mā himsitavyāḥ|

VII anantaram caturthamudrāyām tena mocitāyām caturthasya prānina āgatyā paśyeti vāk mayā śrutā|

VIII tataḥ pañduravarna eko 'śvo mayā dṛṣṭah, tadārohiṇo nāma mṛtyuriti paralokaśca tam anucarati khaṅgena durbhikṣeṇa mahāmāryyā vanyapaśubhiśca lokānām badhāya pṛthivyāścaturthāmsasyādhipatyam tasmā adāyi|

IX anantaram pañcamamudrāyām tena mocitāyām īśvaravākyahetostatra śakṣyadānacca cheditānām lokānām dehino vedyā adho mayādṛśyanta|

X ta uccairidaṁ gadanti, he pavitra satyamaya prabho asmākaṁ raktapāte pṛthivīnivāsibhi rrvadituṁ tasya phala dātuñca kati kālam vilambase?

XI tatasteṣām ekaikasmai śubhrah paricchado 'dāyi vāgiyañcākathyata yūyamalpakālam arthato yuṣmākaṁ ye sahadāsā bhrātarō yūyamiva ghāniṣyante teṣām saṁkhyā yāvat sampūrṇatām na gacchati tāvad vīramata|

XII anantaram yadā sa ṣaṣṭhamudrāmamocayat tadā mayi nirīkṣamāṇe mahān bhūkampo 'bhavat sūryyaśca uṣṭralomajavastravat kṛṣṇavarṇaścandramāśca raktasañkāśo 'bhavat

XIII gaganasthātāśca prabalavāyunā cālītād uḍumbaravṛkṣāt nipātītānyapakphalānīva bhūtale nyapatan|

XIV ākāśamaṇḍalañca saṅkucyamānagranthāivāntardhānam agamat giraya upadvīpāśca sarvve sthānāntaram cālītāḥ

XV pṛthivisthā bhūpālā mahāllokāḥ sahastrapatayo dhaninaḥ parākramañśca lokā dāsā muktāśca sarvve 'pi guhāsu giristhaśaileṣu ca svān prācchādayan|

XVI te ca girīn śailāmśca vadanti yūyam asmadupari patitvā siṁhāsanopaviṣṭajanasya dṛṣṭito meṣaśavakasya kopācāsmān gopāyata;

XVII yatastasya krodhasya mahādinam upasthitam kaḥ sthātuṁ śaknoti?

VII

I anantaram catvāro divyadūtā mayā dṛṣṭāḥ, te pṛthivyāścaturṣu koṇeṣu tiṣṭhanataḥ pṛthivyām samudre vṛkṣeṣu ca vāyu ryathā na vahet tathā pṛthivyāścaturō vāyūn dhārayanti|

II anantaram sūryyodayasthānād udyan apara eko dūto mayā dṛṣṭah so'mareśvarasya mudrām dhārayati, yeṣu cartuṣu dūteṣu pṛthivīsamudrayo rhiṁsanasya bhāro dattastān sa uccairidaṁ avadat|

III īśvarasya dāsā yāvad asmābhi rbhāleṣu mudrayāñkitā na bhaviṣyanti tāvat pṛthivī samudro taravaśca yuṣmābhi rna himsyantām|

IV tataḥ param mudrāñkitalokānām saṁkhyā mayāśrāvī| isrāyelaḥ sarvavamañśāyāścaturvārimśatsahasrādhikalakṣalokā mudrayāñkitā abhavan,

V arthato yihūdavañśe dvādaśasahasrāṇi rūbeṇavañśe dvādaśasahasrāṇi gādavañśe dvādaśasahasrāṇi,

VI āseravamśe dvādaśasahasrāṇi naptālivamśe dvādaśasahasrāṇi mi-
naśivamśe dvādaśasahasrāṇi,

VII śimiyonavamśe dvādaśasahasrāṇi levivamśe dvādaśasahasrāṇi
iṣakharavamśe dvādaśasahasrāṇi,

VIII sibūlūnavamśe dvādaśasahasrāṇi yūṣaphavamśe
dvādaśasahasrāṇi binyāmīnavamśe ca dvādaśasahasrāṇi lokā
mudrāṅkitāḥ|

IX tataḥ param sarvvajātyānām sarvvavamśīyānām sarvvadeśīyānām
sarvvabhāṣāvādīnāṅca mahālokāraṇyaṁ mayā dṛṣṭaṁ, tān gaṇayitum
kenāpi na śakyaṁ, te ca śubhrapariṣhadaparihītaḥ santaḥ karaiśca
tālavr̥ntāni vahantaḥ śimhāsanasya meśaśāvakasya cāntike tiṣṭhanti,

X uccaiḥsvarairidam kathayanti ca, śimhāsanopaviṣṭasya parameśasya
naḥ stavaḥ|stavaśca meṣavatsasya sambhūyāt trāṇakāraṇāt|

XI tataḥ sarvve dūtāḥ śimhāsanasya prācīnavargasya
prānicatuṣṭayasya ca paritastiṣṭhantaḥ śimhāsanasyāntike
nyūbjībhūyeśvaraṁ praṇamya vadanti,

XII tathāstu dhanyavādaśca tejo jñānaṁ praśaṁsanam| śauryaṁ
parākramaścāpi śaktiśca sarvvameva tat| varttatāmīśvare'smākaṁ
nityaṁ nityaṁ tathāstviti|

XIII tataḥ param teṣāṁ prācīnānām eko jano mām sambhāṣya jagāda
śubhrapariṣhadaparihīta ime ke? kuto vāgataḥ?

XIV tato mayoktaṁ he maheccha bhavāneva tat jānāti| tena kathi-
taṁ, ime mahākleśamadhyaḍ āgatyā me|śaśāvakasya rudhireṇa
svīyapariṣhadān prakṣālitavantaḥ suklikṛtavantaśca|

XV tatkāraṇāt ta īśvarasya śimhāsanasyāntike tiṣṭhanto divārātraṁ
tasya mandire taṁ sevante śimhāsanopaviṣṭo janaśca tān adhiṣṭhāsyati|

XVI teṣāṁ kṣudhā pipāsā vā puna rna bhaviṣyati raudraṁ kopyuttāpo
vā teṣu na nīpatiṣyati,

XVII yataḥ śimhāsanādhiṣṭhānakārī meśaśāvakastān cārayiṣyati,
amṛtatoyānām prasravaṇānām sannidhiṁ tān gamayiṣyati ca, īśvaro'pi
teṣāṁ nayanabhyaḥ sarvvamaśru pramārṣyati|

VIII

I anantaraṁ saptamamudrāyām tena mocitāyām sārddhadaṇḍakālāṁ
svargo niḥśabdo'bhavat|

II aparam aham īśvarasyāntike tiṣṭhataḥ saptadūtān apaśyaṁ tebhyaḥ
saptatūryyo'dīyanta|

III tataḥ param anya eko dūta āgataḥ sa svarṇadhūpādhāraṁ grhītvā
vedimupātiṣṭhat sa ca yat śimhāsanasyāntike sthitāyāḥ suvarṇavedyā
upari sarvveṣāṁ pavitralokānām prārthanāsu dhūpān yojayet tadarthaṁ
pracuradhūpāstasmai dattāḥ|

IV tatastasya dūtasya karāt pavitralokānām prārthanābhiḥ
samnyuktadhūpānām dhūma īśvarasya samakṣaṁ udatiṣṭhat|

V paścāt sa dūto dhūpādhāraṁ grhītvā vedyā vahniṇā pūrayitvā
pṛthivyām nikṣiptavān tena ravā meghagarjanāni vidyuto
bhūmikampaścābhavan|

VI tataḥ param saptatūrī rdhārayantaḥ saptadūtāstūrī rvādayitum
udyatā abhavan|

VII prathamena tūryyām vāditāyām raktamiśritau śilāvahnī sambhūya pṛthivyām nikṣiptau tena pṛthivyāstrṭiyāmśo dagdhaḥ, tarūṇāmapi ṭṭiyāmśo dagdhaḥ, haridvarṇatṛṇāni ca sarvvāni dagdhāni|

VIII anantaram dviṭiyādūtena tūryyām vāditāyām vahninā prajvalito mahāparvvataḥ sāgare nikṣiptastena sāgarasya ṭṭiyāmśo raktūbhūtaḥ

IX sāgare sthitānām saprāṇānām sṛṣṭavastūnām ṭṭiyāmśo mṛtaḥ, arṇavayānānām api ṭṭiyāmśo naṣṭaḥ|

X aparām ṭṭiyādūtena tūryyām vāditāyām dīpa iva jvalantī ekā mahati tārā gaganāt nipatyā nadīnām jalaprasravaṇānāncoparyyāvātīrṇā|

XI tasyāstārāyā nāma nāgadamanakamiti, tena toyānām ṭṭiyāmśe nāgadamanakībhūte toyānām tiktatvāt bahavo mānavā mṛtāḥ|

XII aparām caturthādūtena tūryyām vāditāyām sūryasya ṭṭiyāmśaścandrasya ṭṭiyāmśo nakṣatrāṇāṅca ṭṭiyāmśaḥ prahṛtaḥ, tena teṣām ṭṭiyāmśe 'ndhakārībhūte divasastṭiyāmśakālām yāvat tejohīno bhavati niśāpi tāmevāvasthām gacchati|

XIII tadā nirīkṣamāṇena mayākāśamadhyeṇābhīpatata ekasya dūtasya ravaḥ śrutaḥ sa uccai rgadati, aparai ryaistribhi rdūtaistūryyo vāditavyāsteṣām avāśiṣṭatūrīdhvanitaḥ pṛthivīnivāsīnām santāpaḥ santāpaḥ santāpaśca sambhaviṣyati|

IX

I tataḥ param saptamadūtena tūryyām vāditāyām gaganāt pṛthivyām nipatita ekastārako mayā dṛṣṭaḥ, tasmai rasātalakūpasya kuṅjikādāyī|

II tena rasātalakūpe mukte mahāgnikuṇḍasya dhūma iva dhūmastasmāt kūpād udgataḥ| tasmāt kūpadhūmāt sūryyākāśau timīrāvṛtau|

III tasmād dhūmāt pataṅgeṣu pṛthivyām nirgateṣu naralokasthavṛścikavat balām tebhyo'dāyī|

IV aparām pṛthivyāstrṇāni haridvarṇaśākādāyo vṛkṣāśca tai rna śimhitavyāḥ kintu yeṣām bhāleṣvīśvarasya mudrāyā aṅko nāsti kevalam te mānavāstai rhīmsitavyā idam ta ādiṣṭāḥ|

V parantu teṣām badhāya nahi kevalam pañca māsān yāvat yātanādānāya tebhyaḥ sāmartyamadāyī| vṛścikena daṣṭasya mānavasya yādṛśī yātanā jāyate tairapi tādṛśī yātanā pradiyate|

VI tasmīn samaye mānavā mṛtyuṁ mṛgayiṣyante kintu prāptuṁ na śakṣyanti, te prāṇān tyaktum abhilaṣiṣyanti kintu mṛtyustebhyo dūram palāyiṣyate|

VII teṣām pataṅgānām ākāro yuddhartham susajjitānām aśvānām ākārasya tulyaḥ, teṣām śīraḥsu suvarṇakirīṭānīva kirīṭāni vidyante, mukhamaṇḍalāni ca mānuṣīkamukhatulyāni,

VIII keśāśca yoṣitām keśānām sadṛśāḥ, dantāśca śimhadantatulyāḥ,

IX lauhakavacavat teṣām kavacāni santi, teṣām pakṣāṇām śabdo raṇāya dhāvātāmaśvarathānām samūhasya śabdatulyaḥ|

X vṛścikānāmīva teṣām lāṅgūlāni santi, teṣu lāṅgūleṣu kaṅṭakāni vidyante, aparām pañca māsān yāvat mānavānām hīmsanāya te sāmartyapṛāptāḥ|

XI teṣām rājā ca rasātalasya dūtastasya nāma ibriyabhāṣayā abaddon yūnāniyabhāṣayā ca apalluyon arthato vināśaka iti|

XII prathamah̄ santāpo gataṅvān paśya itaḥ paramapi dvābhyāṃ santāpābhyāṃ upasthātavyaṃ|

XIII tataḥ paraṃ ṣaṣṭhadūtena tūryyāṃ vāditāyāṃ īśvarasyāntike sthitāyāḥ suvarṇavedyāścātuṣcūḍātaḥ kasyacid ravo mayāśrāvi|

XIV sa tūridhāriṇaṃ ṣaṣṭhadūtam avadat, pharātākhye mahānade ye catvāro dūtā baddhāḥ santi tān mocaya|

XV tatastaddaṇḍasya taddinasya tanmāsasya tadvatsarasasya ca kṛte nirūpitāste catvāro dūtā mānavānāṃ tṛtīyāṃśasya badhārthaṃ mocitāḥ|

XVI aparam aśvārohisainyānāṃ saṃkhyā mayāśrāvi, te viṃśatikoṭaya āsan|

XVII mayā ye 'śvā aśvārohiṇaśca dṛṣṭāste etādrśāḥ, teṣāṃ vahnisvarūpāṇi nīlaprastarasvarūpāṇi gandhakasvarūpāṇi ca varmmānyāsan, vājināṃca siṃhamūrdhdhasadrśā mūrdhdhānaḥ, teṣāṃ mukhebhyo vahnidhūmagandhakā nirgacchanti|

XVIII etaistribhi rdaṇḍairarthatasteṣāṃ mukhebhyo nirgacchadbhi rvahnidhūmagandhakai rmānuṣāṇāṃ tutīyāṃśo 'ghāni|

XIX teṣāṃ vājināṃ balaṃ mukheṣu lāṅgūleṣu ca sthitaṃ, yatasteṣāṃ lāṅgūlāni sarpākārāṇi mastakaviśiṣṭāni ca taireva te hīṃsanti|

XX aparam avasiṣṭā ye mānavā tai rdaṇḍai rna hatāste yathā dṛṣṭīśravaṇagaṃanaśaktihīnāṃ svarṇaraupyapittalaprastarakāṣṭhamayāṃ viḡrahān bhūtāṃśca na pūjayiṣyanti tathā svahastānāṃ kriyābhyāḥ svamanāṃsi na parāvarttitavantāḥ

XXI svabadhakavyabhicāracauryyobhyo 'pi manāṃsi na parāvarttitavantāḥ|

X

I anantaraṃ svargād avarohan apara eko mahābalo dūto mayā dṛṣṭaḥ, sa parihitameghastasya śiraśca meghadhanuṣā bhūṣitaṃ mukhamaṇḍalaṅca sūryyatulyaṃ caraṇau ca vahnistambhasamau|

II sa svakareṇa vistīrṇamekaṃ kṣūdragrathaṃ dhārayati, dakṣiṇacaraṇena samudre vāmacaraṇena ca sthale tiṣṭhati|

III sa siṃhagarjanavad ucchaiḥsvareṇa nyanadat nināde kṛte sapta stanitāni svakīyān svaṅnāṃ prakāśayan|

IV taiḥ sapta stanitai rvākye kathite 'haṃ tat lekhitum udyata āsaṃ kintu svargād vāgiyaṃ mayā śrutā sapta stanitai ryad yad uktaṃ tat mudrayāṅkaya mā likha|

V aparaṃ samudramedinyostiṣṭhaṇ yo dūto mayā dṛṣṭaḥ sa gaganāṃ prati svadakṣiṇakaramutthāpya

VI aparaṃ svargād yasya ravo mayāśrāvi sa puna rmām sambhāvyāvadat tvaṃ gatvā samudramedinyostiṣṭhato dūtasya karāt taṃ vistīrṇa kṣūdragrathaṃ ḡrhāṇa, tena mayā dūtasamīpaṃ gatvā kathitaṃ grantho 'sau diyatāṃ|

VII kintu tūrīṃ vādiṣyataḥ saptamadūtasya tūrīvādanasamaya īśvarasya guptā mantraṇā tasya dāsāṃ bhaviṣyadvādiṇaḥ prati tena susaṅvāde yathā prakāśitā tathaiva siddhā bhaviṣyati|

VIII aparaṃ svargād yasya ravo mayāśrāvi sa puna rmām sambhāvyāvadat tvaṃ gatvā samudramedinyostiṣṭhato dūtasya karāt taṃ vistīrṇaṃ kṣūdragrathaṃ ḡrhāṇa,

IX tena mayā dūtasamīpaṁ gatvā kathitaṁ grantho 'sau dīyatām| sa mām avadat taṁ gr̥hītvā gila, tavodare sa tiktaraso bhaviṣyati kintu mukhe madhuvat svādu rbhaviṣyati|

X tena mayā dūtasya karād grantho gr̥hīto gilitaśca| sa tu mama mukhe madhuvat svādurāsīt kintvadanāt paraṁ mamodarastiktatām gataḥ|

XI tataḥ sa mām avadat bahūn jātīvaṁśabhāśavadirājan adhi tvayā puna rbhaviṣyadvākyam vaktavyam|

XI

I anantaram parimānadaṇḍavad eko nalo mahyamadāyi, sa ca dūta upatiṣṭhan mām avadat, utthāyeśvarasya mandiram vedīm tatratyasevakāmśca mimīṣva|

II kintu mandirasya bahiḥprāṅgaṇam tyaja na mimīṣva yatastad anyajātīyebhyo dattam, pavitram nagarañca dvicatvāriṁśanmāsān yavat teṣām caraṇai rmarddiṣyate|

III paścāt mama dvābhyām sāksibhyām mayā sāmartyam dāyisyate tāvustralomajavastraparihitau ṣaṣṭhyadhikadviśatādhikasahasradināni yāvād bhaviṣyadvākyāni vadiṣyataḥ|

IV tāveva jagadīśvarasyāntike tiṣṭhantau jītavṛkṣau dipavṛkṣau ca|

V yadi kecit tau hīmsitum ceṣtante tarhi tayo rvadanābhyām agni nrīgatya tayoḥ śatrūn bhasmīkariṣyati| yaḥ kaścit tau hīmsitum ceṣtate tenaivameva vinaṣṭavyam|

VI tayo rbhaviṣyadvākyakathanadineṣu yathā vṛṣṭi rna jāyate tathā gaganam roddhum tayoḥ sāmartyam asti, aparam toyāni ṣoṇitarupāni karttūn nijābhilāśāt muhurmuḥuḥ sarvavidhadāṇḍaiḥ pṛthivīm āhantañca tayoḥ sāmartyamasti|

VII aparam tayoḥ sāksye samāpte sati rasātālād yenotthitavyam sa paśustābhyām saha yuddhvā tau jeṣyati haniṣyati ca|

VIII tatastayoḥ prabhurapi yasyām mahāpuryyām kruśe hato 'rthato yasyaḥ pāramārthikanāmanī sidomaṁ misaraśceti tasyā mahāpuryyāmḥ sanniveśe tayoḥ kuṇape sthāsyataḥ|

IX tato nānājātīyā nānavāṁśīyā nānābhāśavādino nānadeśīyāśca bahavo mānavāḥ sārddhadinatrayam tayoḥ kuṇape nirīkṣiṣyante, tayoḥ kuṇapayoḥ śmaśāne sthāpanam nānujñāsyanti|

X pṛthivīnivāsinaśca tayo rhetorānandiṣyanti sukhabhogam kurvvantaḥ parasparam dānāni preṣayiṣyanti ca yatastābhyām bhaviṣyadvādidbhyām pṛthivīnivāsino yātanam prāptāḥ|

XI tasmāt sārddhadinatrayāt param īśvarāt jīvanadāyaka ātmani tau praviṣṭe tau caraṇairudatiṣṭhatām, tena yāvantastāvapaśyan te 'tīva tṛasayuktā abhavan|

XII tataḥ param tau svargād uccairidam kathayantam ravam aśṛṇutām yuvām sthānam etad ārohatām tatastayoḥ śatruṣu nirīkṣamāṇeṣu tau meghena svargam ārūḍhavantau|

XIII taddaṇḍe mahābhūmikampe jāte puryyā daśamāmśaḥ patitaḥ sap-tasahasraṇi mānuṣāśca tena bhūmikampena hatāḥ, avasiṣṭāśca bhayam gatvā svargīeśvarasya praśāmśam akīrttayan|

XIV dvitīyaḥ santāpo gataḥ paśya tṛtīyaḥ santāpastūrṇam āgacchati|

XV anantaram saptadūtena tūryyam vādītāyam svarga uccaiḥ svarairvāgiyam kīrttita, rājatvam jagato yadyad rājyam

tadadhunābhavat| asmatprabhostadīyābhiṣiktasya tārakasya ca| tena cānantakāliyaṁ rājatvaṁ prakariṣyate||

^{XVI} aparaṁ īśvarasyāntike svakīyasimhāsaneṣūpaviṣṭāścaturviṁsatiprācinā bhuvī nyañbhūkhā bhūtveśvaraṁ praṇamyāvadan,

^{XVII} he bhūta varttamānāpi bhaviṣyaṁśca pareśvara| he sarvvaśaktiman svāmin vayanā te kurmmahe stavaṁ| yat tvayā kriyate rājyaṁ grhītva te mahābalaṁ|

^{XVIII} vijātiyeṣu kupyatsu prādurbhūtā tava krudhā| mṛtānāmapi kālo 'sau vicāro bhavitā yadā| bhṛtyāśca tava yāvanto bhaviṣyadvādisādhavaḥ| ye ca kṣudrā mahānto vā nāmataste hi bibhyati| yadā sarvvebhya etebhyo vetanaṁ vitariṣyate| gantavyāśca yadā nāso vasudhāyā vināśakaiḥ||

^{XIX} anantaram īśvarasya svargasthamandirasya dvāraṁ muktaṁ tanmandiramadhye ca niyamamañjūṣā dṛṣyābhavat, tena taḍito ravāḥ stanitāni bhūmikampo gurutaraśilāvṛṣṭiścaitāni samabhavan|

XII

^I tataḥ paraṁ svarge mahācitraṁ dṛṣṭaṁ yośidekāśit sā parihitasūryyā candraśca tasyāścaraṇayoradho dvādaśatārāṇaṁ kirīṭaṅca śirasyāśit|

^{II} sā garbhavati satī prasavavedanayā vyathitārttarāvam akarot|

^{III} tataḥ svarge 'param ekaṁ citraṁ dṛṣṭaṁ mahānāga eka upātiṣṭhat sa lohitavarṇastasya sapta śirāṁsi sapta śṛṅgāni śiraḥsu ca sapta kirīṭānyāsan|

^{IV} sa svalāṅgūlena gaganasthanakṣatrāṇāṁ tṛṭiyāṁśam avamṛjya pṛthivyāṁ nyapātayat| sa eva nāgo navajātaṁ santānaṁ grasitum udyatastasyāḥ prasaviṣyamāṇāyā yoṣito 'ntike 'tiṣṭhat|

^V sā tu puṁsantānaṁ prasūtā sa eva lauhamayarājadaṇḍena sarvvajātiścārayiṣyati, kiñca tasyāḥ santāna īśvarasya samīpaṁ tadīyasimhāsanasya ca sannidhim uddhṛtaḥ|

^{VI} sā ca yoṣit prāntaraṁ palāyitā yatastatreśvareṇa nirmmita āśrame ṣaṣṭhyadhikaśatadvayādhikasahasradināni tasyāḥ pālanena bhavitavyaṁ|

^{VII} tataḥ paraṁ svarge saṁgrāma upāpiṣṭhat mikhāyelaṣṭasya dūtāśca tena nāgena sahāyudhyan tathā sa nāgastasya dūtāśca saṁgrāmam akurvvan, kintu prābhavitum nāśaknuvan

^{VIII} yataḥ svarge teṣāṁ sthānaṁ puna rnāvidyata|

^{IX} aparaṁ sa mahānāgo 'rthato diyāvalaḥ (apavādakaḥ) śayatānaśca (vipakṣaḥ) iti nāmnā vikhyāto yaḥ purātanaḥ sarpaḥ kṛtsnaṁ naralokaṁ bhṛāmayati sa pṛthivyāṁ nipātitaṣṭena sārddhaṁ tasya dūtā api tatra nipātitaḥ|

^X tataḥ paraṁ svarge uccai rbhāṣamāṇo ravo 'yaṁ mayāśrāvi, trāṇaṁ śaktiśca rājatvamadhunaiveśvarasya naḥ| tathā tenābhiṣiktasya trātuḥ parākramo 'bhavatṁ|| yato nipātito 'smākaṁ bhrātṛṇāṁ so 'bhiyojakaḥ| yeneśvarasya naḥ sāksāt te 'dūṣyanta divāniśaṁ||

^{XI} meṣavatsasya raktana svasākṣyavacanena ca| te tu nirjitavantastaṁ na ca sneham akurvvan| praṇoṣvapi svakīyeṣu maraṇasyaiva sañkate|

^{XII} tasmād ānandatu svargo hṛṣyantāṁ tannivāmiṇaḥ| hā bhūmisāgarau tāpo yuvāmevākramiṣyati| yuvayoravatīrṇo yat śaitāno 'tīva kāpanaḥ| alpo me samayo 'styetaccāpi tenāvagamate||

XIII anantaram sa nāgaḥ pṛthivyām svam nikṣiptam vilokya tām pu-
traprasūtām yoṣitam upādravat|

XIV tataḥ sā yoṣit yat svakīyaṁ prāntarasthāśramaṁ pratyutpatitum
śaknyāt tadarthaṁ mahākurarasya pakṣadvayaṁ tasvai dattam, sā tu
tatra nāgato dūre kālaikaṁ kāladvayaṁ kālārddhañca yāvat pālyate|

XV kiñca sa nāgastām yoṣitam srotasā plāvayitum svamukhāt nadīvat
toyāni tasyāḥ paścāt prakṣipat|

XVI kintu medinī yoṣitam upakurvvatī nijavadanaṁ vyādāya
nāgamukhād udgīrṇām nadīm apivat|

XVII tato nāgo yoṣite kruddhvā tadvaṁśasyāvaśiṣṭalokairarthato ya
īśvarasyājñāḥ pālayanti yīsoḥ sāksyaṁ dhārayanti ca taiḥ saha yoddhum
nirgatavān|

XVIII []

XIII

I tataḥ paramahaṁ sāgarīyasikatāyām tiṣṭhan sāgarād udgacchantam
ekam paṣum dṛṣṭavān tasya daśa śṛṅgāni sapta śirāmsi ca daśa śṛṅgeṣu
daśa kirīṭāni śiraḥsu ceśvaranindāsūcakāni nāmāni vidyante|

II mayā dṛṣṭaḥ sa paśuścitravvyāghrasadṛṣaḥ kintu tasya caraṇau
bhallūkasyeva vadanañca simhavadanamiva| nāgane tasmai
svīyaparākramaḥ svīyaṁ simhānaṁ mahādhipatyāñcādāyi|

III mayī nirīkṣamāṇe tasya śirasām ekam antakāghātena chedita-
mivadrīsyata, kintu tasyāntakakṣatasya pratikāro 'kriyata tataḥ kṛtsno
naralokastaṁ paśumadhi camatkāraṁ gataḥ,

IV yaśca nāgastasmai paśave sāmartyaṁ dattavān sarvve taṁ
praṇaman paśumapi praṇamanto 'kathayan, ko vidyate paśostulyastena
ko yodddumarhati|

V anantaram tasmai darpavākyeśvaranindāvādi vadanam
dvicatvāriṁśanmāsān yāvad avasthiteḥ sāmartyañcādāyi|

VI tataḥ sa īśvaranindanārthaṁ mukhaṁ vyādāya tasya nāma ta-
syāvāsaṁ svarganivāsinaśca ninditum ārabhata|

VII aparaṁ dhārmikaiḥ saha yodhanasya teṣāṁ parājayasya
cānumatiḥ sarvvajātyānām sarvvavaṁśīyānām sarvvabhāṣāvādinām
sarvvadeśīyāñcādhipatyamapi tasmā adāyi|

VIII tato jagataḥ srṣṭikālāt cheditasya meṣavatsasya jīvanapustake
yāvatām nāmāni likhitāni na vidyante te pṛthivīnivāsinaḥ sarvve taṁ
paśum praṇamṣyanti|

IX yasya śrotraṁ vidyate sa śṛṇotu|

X yo jano 'parān vandīkṛtya nayati sa svayaṁ vandībhūya sthānāntaram
gamiṣyati, yaśca khaṅgena hanti sa svayaṁ khaṅgena ghāniṣyate| atra
pavitralokānām sahiṣṇutayā viśvāsenā ca prakāśitavyam|

XI anantaram pṛthivīta udgacchan apara ekaḥ paśu rmayā dṛṣṭaḥ sa
meṣaśāvavakavat śṛṅgadvayavīṣṭa āsit nāgavaccābhāṣata|

XII sa prathamapaśorantike tasya sarvvaṁ parākramaṁ vyavaharati
viśeṣato yasya prathamapaśorantikakṣataṁ pratikāraṁ gataṁ tasya
pūjām pṛthivīm tannivāsinaśca kārayati|

XIII aparaṁ mānavānām sāksād ākāśato bhuvi vahnivarṣaṇādīni
mahācitrāni karoti|

XIV tasya paśoḥ śākṣād yeṣāṃ citrakarmmaṇām sādhanāya sāmārthyam tasmai dattam taiḥ sa pṛthivīnivāsino bhrāmayati, viśeṣato yaḥ paśuḥ khaṅgena kṣatayukto bhūtvāpyajivat tasya pratimānirmmaṇam pṛthivīnivāsina ādīśati|

XV aparam tasya paśoḥ pratimā yathā bhāṣate yāvantaśca mānavastām paśupratimām na pūjayanti te yathā hanyante tathā paśupratimāyāḥ prānapratīṣṭhārtham sāmārthyam tasmā adāyi|

XVI aparam kṣudramahaddhanidaridramuktadāsān sarvvān dakṣiṇakare bhāle vā kalaṅkaṃ grāhayati|

XVII tasmād ye taṃ kalaṅkamarthataḥ paśo rñāma tasya nāmnaḥ saṃkhyāṅkaṃ vā dhārayanti tān vinā pareṇa kenāpi krayavikraye kartum na śakyete|

XVIII atra jñānena prakāśitavyam| yo buddhiviśiṣṭaḥ sa paśoḥ saṃkhyāṃ gaṇayatu yataḥ sā mānavasya saṃkhyā bhavati| sā ca saṃkhyā śaṣṣaṣṭyadhikaṣaṣṭatāni|

XIV

I tataḥ param nirikṣamāṇena mayā meṣaśāvako dṛṣṭaḥ sa siyona-parvatas-yoparyyatiṣṭhat, aparam yeṣāṃ bhāleṣu tasya nāma tatpituśca nāma likhitamāste tādṛṣāscatuścatvāriṃśatsahasrādhikā lakṣalokāstena sārddham āsan|

II anantaram bahutoyānām rava iva gurutarastanitasya ca rava iva eko ravaḥ svargāt mayāśrāvi| mayā śrutāḥ sa ravo vīṇāvādakānām vīṇāvādanasya sadṛśaḥ|

III siṃhasanasyāntike prāṇicatuṣṭayasya prācīnavargasya cāntike 'pi te navīnamekaṃ gītam agāyan kintu dharaṇītaḥ parikrītān tān catuścatvāriṃśatyahasrādhikalakṣalokān vinā nāpareṇa kenāpi tad gītam śikṣitum śakyate|

IV ime yoṣitām saṅgena na kalaṅkitā yataste 'maithunā meṣaśāvako yat kimapi sthānam gacchet tatsarvasmin sthāne tam anugacchanti yataste manuṣyāṇām madhyataḥ prathamaphalānīveśvarasya meṣaśāvakasya ca kṛte parikrītāḥ|

V teṣāṃ vadaneṣu cāṅṛtaṃ kimapi na vidyate yataste nirddoṣā īśvarasiṃhāsanasayāntike tiṣṭhanti|

VI anantaram ākāśamadhyenoḍḍiyamāno 'para eko dūto mayā dṛṣṭaḥ so 'nantakāliyam susaṃvādam dhārayati sa ca susaṃvādāḥ sarvvajātiyān sarvvavamśīyān sarvvabhāṣāvādīnaḥ sarvvadeśīyāṃśca pṛthivīnivāsīnaḥ prati tena ghoṣitavyaḥ|

VII sa uccaiḥsvareṇedaṃ gadati yūyamīśvarād bibhīta tasya stavam kuruta ca yatastadīyavicārasya daṇḍa upatiṣṭhat tasmād ākāśamaṇḍalasya pṛthivyāḥ samudrasya toyaprasravaṇānāṅca sraṣṭā yuṣmabhiḥ praṇamyatām|

VIII tatpāścād dvitīya eko dūta upasthāyāvadat patitā patitā sā mahābābil yā sarvvajātiyān svakīyam vyabhicārarūpaṃ krodhamadam apāyayat|

IX tatpāścād tṛtīyo dūta upasthāyocairavadat, yaḥ kaścita taṃ śaśum tasya pratimāṅca praṇamati svabhāle svakare vā kalaṅkaṃ grhlāti ca

X so 'pīśvarasya krodhapātre sthitam amīśritam madat arthata īśvarasya krodhamadam pāsyati pavitradūtānām meṣaśāvakasya ca śākṣād vahnigandhakayo ryātānām lapsyate ca|

XI teṣām yātanāyā dhūmo 'nantakālaṃ yāvad udgamiṣyati ye ca paśum tasya pratimāṅca pūjayanti tasya nāmnō 'ñkaṃ vā gṛhlanti te divāniśaṃ kañcana virāmaṃ na prāpsyanti|

XII ye mānavā īśvarasyājñā yīśau viśvāsaṅca pālayanti teṣām pavitalokānāṃ sahiṣṇutayātra prakāśitavyaṃ|

XIII aparaṃ svargāt mayā saha sambhāsamāṇa eko ravo mayāśrāvi tenoktaṃ tvaṃ likha, idānīmārabhya ye prabhau mriyante te mṛtā dhanyā iti; ātmā bhāṣate satyaṃ svaśramebhyaṣtai rvirāmaḥ prāptavyaḥ teṣām karmmaṇi ca tān anugacchanti|

XIV tadanantaraṃ nirīkṣamāṇena mayā śvetavarṇa eko meghe dṛṣṭastanmeghārūḍho jano mānavaputrākṛtirasti tasya śirasi suvarṇakirīṭaṃ kare ca tikṣṇaṃ dātraṃ tiṣṭhati|

XV tataḥ param anya eko dūto mandirāt nirgatyoccaiḥsvareṇa taṃ meghārūḍhaṃ sambhāsyāvadat tvayā dātraṃ prasāryya śasyacchedanaṃ kriyatāṃ śasyacchedanasya samaya upasthito yato medinyāḥ śasyāni paripakkāni|

XVI tatastena meghārūḍhena pṛthivyāṃ dātraṃ prasāryya pṛthivyāḥ śasyacchedanaṃ kṛtaṃ|

XVII anantaram apara eko dūtaḥ svargasthamandirāt nirgataḥ so 'pi tikṣṇaṃ dātraṃ dhārayati|

XVIII aparaṃ anya eko dūto vedito nirgataḥ sa vahneradhipatiḥ sa uccaiḥsvareṇa taṃ tikṣṇadātradhāriṇaṃ sambhāsyāvadat tvayā svaṃ tikṣṇaṃ dātraṃ prasāryya medinyā drākṣāgucchachedanaṃ kriyatāṃ yatastatphalāni pariṇatāni|

XIX tataḥ sa dūtaḥ pṛthivyāṃ svadātraṃ prasāryya pṛthivyā drākṣāphalacchedanaṃ akarot tatphalāni ceśvarasya krodhasvarūpasya mahākuṇḍasya madhyaṃ nirakṣipat|

XX tatkuṇḍasthaphalāni ca bahi rmardditāni tataḥ kuṇḍamadyāt nirgataṃ raktaṃ krośāsataparyyantam aśvānāṃ khalinān yāvad vyāpnot|

XV

I tataḥ param ahaṃ svarge 'param ekam adbhutaṃ mahācihnaṃ dṛṣṭavān arthato yai rdaṅḍairīśvarasya kopāḥ samāptiṃ gamiṣyati tān daṅḍān dhārayantaḥ sapta dūtā mayā dṛṣṭāḥ|

II vahniṃśritasya kācamayasya jalāśayasyākṛtirapi dṛṣṭā ye ca paśostatpratimāyāstannāmnō 'ñkasya ca prabhūtavantaste tasya kācamayajalāśayasya tīre tiṣṭhanta īśvariṣyāṇā dhārayanti,

III īśvaradāsasya mūsaso gītaṃ meṣāśavakasya ca gītaṃ gāyanto vadanti, yathā, sarvvaśaktiviśiṣṭastvaṃ he prabho parameśvara| tvadīyasarvvakarmmaṇi mahānti cādbhutāni ca| sarvvapuṇyavatāṃ rājan mārgā nyāyyā ṛtāśca te|

IV he prabho nāmadheyātte ko na bhītiṃ gamiṣyati| ko vā tvadiyanāmaśca praśaṃsāṃ na kariṣyati| kevalastvaṃ pavitro 'si sarvvajātiyamānavāḥ| tvāmevābhīpraṇaṃsyanti samāgatya tvadantikāṃ| yasmāttava vicārājñāḥ prādurbhāvaṃ gatāḥ kila ||

V tadanantaraṃ mayi nirīkṣamāṇe sati svarge sāksyāvāsasya mandirasya dvāraṃ muktaṃ|

^{VI} ye ca sapta dūtāḥ sapta daṇḍān dhārayanti te tasmāt mandirāt niragacchan| teṣāṃ paricchadā nirmmalaśṛbhavarṇavastranirmmitā vaksāmsi ca suvarṇaśṛṅkhalai rveṣṭitānyāsan|

^{VII} aparaṃ caturṇāṃ prāṇinām ekastebhyaḥ saptadūtebhyaḥ saptasuvarnakāmsān adadāt|

^{VIII} anantaram īśvarasya tejaḥprabhāvakāraṇāt mandiraṃ dhūmena paripūrṇam tasmāt taiḥ saptadūtaiḥ saptadaṇḍānām samāptiṃ yāvat mandiraṃ kenāpi praveṣṭuṃ nāśakyata|

XVI

^I tataḥ paraṃ mandirāt tān saptadūtān sambhāsamāṇa eṣa mahāravo mayāśrāvi, yūyaṃ gatvā tebhyaḥ saptakaṃsebhya īśvarasya krodhaṃ pṛthivyāṃ srāvayata|

^{II} tataḥ prathamo dūto gatvā svakaṃse yadyad avidyata tat pṛthivyāṃ asrāvayat tasmāt paśoḥ kalaṅkadhāriṇām tatpratimāpūjakānām mānavānām śarīreṣu vyathājanakā duṣṭavraṇā abhavan|

^{III} tataḥ paraṃ dvitīyo dūtaḥ svakaṃse yadyad avidyata tat samudre 'srāvayat tena sa kuṇapasthaśoṇitarūpyabhavat samudre sthitāśca sarvve prāṇino mrtyuṃ gatāḥ|

^{IV} aparaṃ tṛtīyo dūtaḥ svakaṃse yadyad avidyata tat sarvvaṃ nadiṣu jalaprasravaṇeṣu cāsrāvayat tatastāni raktamayānyabhavan| aparaṃ toyānām adhipasya dūtasya vāgiyaṃ mayā śrutā|

^V varttamānaśca bhūtaśca bhaviṣyaṃśca parameśvaraḥ| tvameva nyāyākārī yad etādṛk tvaṃ vyacārayaḥ|

^{VI} bhaviṣyadvādisādhūnām raktam taireva pātitaṃ| śoṇitam tvantu tebhyo 'dāstatpānaṃ teṣu yujyate| |

^{VII} anantaram vedito bhāsamānasya kasyacid ayaṃ ravo mayā śrutaḥ, he paraśvara satyaṃ tat he sarvvaśaktiman prabho| satyā nyāyyāśca sarvva hi vicārājñāstvadīyakāḥ||

^{VIII} anantaram caturtho dūtaḥ svakaṃse yadyad avidyata tat sarvvaṃ sūrye 'srāvayat tasmai ca vahninā mānavān dagdhuṃ sāmartyam adāyi|

^{IX} tena maṇuṣyā mahātāpena tāpitāsteṣāṃ daṇḍānām ādhipatyaviśiṣṭasyeśvarasya nāmānandan tatpraśamsārthaṅca maṇaparivarttanaṃ nākurvvan|

^X tataḥ paraṃ pañcamo dūtaḥ svakaṃse yadyad avidyata tat sarvvaṃ paśoḥ simhāsane 'srāvayat tena tasya rāṣṭraṃ timirācchannam abhavat lokāśca vedanākāraṇāt svarasanā adamaṇḍāsyata|

^{XI} svakīyavyathāhvaṇakāraṇācca svargastham anindan svakriyābhyaśca manāmsi na parāvarttayan|

^{XII} tataḥ paraṃ ṣaṣṭho dūtaḥ svakaṃse yadyad avidyata tat sarvvaṃ pharātākhyo mahānade 'srāvayat tena sūryyodayadiśa āgamiṣyatām rājñām mārgasugamārthaṃ tasya toyāni paryyaśuṣyan|

^{XIII} anantaram nāgasya vadanāt paśo rvadanāt mithyābhaviṣyadvādinaśca vadanāt nirgacchantastrayo 'śucaya ātmāno mayā dṛṣṭāste maṇḍūkākārāḥ|

^{XIV} ta āścaryyakarmmakāriṇo bhūtānām ātmānaḥ santi sarvvaśaktimata īśvarasya mahādine yena yuddhena bhavitavyaṃ tatkrte kṛtsrajagato rājñāḥ saṃgrahitūṃ teṣāṃ sannidhiṃ nirgacchanti|

XV aparam ibrabhāṣayā harmmagiddonāmakasthane te saṅgrhītāḥ|

XVI paśyāhaṁ cairavad āgacchāmi yo janaḥ prabuddhastiṣṭhati yathā ca nagnaḥ san na paryyaṭati tasya lajjā ca yathā dr̥śyā na bhavati tathā svavāsāmsi rakṣati sa dhanyaḥ|

XVII tataḥ paraṁ saptamo dūtaḥ svakaṁse yadyad avidyata tat sarvvaṁ ākāśe 'srāvayat tena svargīyamaṇḍiramadhyasthasimhāsanāt mahāravo 'yaṁ nirgataḥ samāptirabhavaditi|

XVIII tadanantaram taḍito ravāḥ stanitāni cābhavan, yasmin kāle ca pṛthivyām manuṣyāḥ sr̥ṣṭāstam ārabhya yādṛṇmahābhūmikampaḥ kadāpi nābhavat tādr̥g bhūkampō 'bhavat|

XIX tadānīm mahānagarī trikhaṇḍā jātā bhinnajātīyānām nagarāni ca nyapatan mahābābil ceśvareṇa svakīyapracāṇḍakopamadirāpātradānārtham saṁsmṛtā|

XX dvīpāśca palāyitā girayaścāntahitāḥ|

XXI gaganamaṇḍalācca manuṣyāṇām uparyyekaikadroṇaparimitaśilānām mahāvṛṣṭirabhavat tacchilāvṛṣṭeḥ kleśāt manuṣyā īśvaram anindam yatastajjātaḥ kleśō 'tīva mahān|

XVII

I tadanantaram teṣām saptakāmsadhārīnām saptadūtānām eka āgatya mām sambhāṣyāvadat, atrāgaccha, medīnyā narapatayo yayā veśyayā sārddhaṁ vyabhicārakarma kṛtavantaḥ,

II yasyā vyabhicāramadena ca pṛthivīnivāsino mattā abhavan tasyā bahutoyeṣūpaviṣṭāyā mahāveśyāyā danḍam ahaṁ tvām darśayāmi|

III tato 'ham ātmanāviṣṭastena dūtena prāntaram nītastatra nīdānāmabhiḥ paripūrṇam saptāśirobhi rdaśaśṛṅgaiśca viśiṣṭam sindūravarnam paśumupaviṣṭā yośidekā mayā dr̥ṣṭā|

IV sā nārī kṛṣṇalohitavarnam sindūravarnaṅca paricchadam dhārayati svarṇamaṇimuktābhiśca vibhūṣitāsti tasyāḥ kare ghr̥ṇārhadravayaiḥ svavyabhicārajātamalaiśca paripūrṇa ekaḥ suvarṇamayāḥ kaṁso vidyate|

V tasyā bhāle nigūdhavākyamidaṁ pṛthivīsthaveśyānām ghr̥ṇyakriyāṅca mātā mahābābiliti nāma likhitam āste|

VI mama dr̥ṣṭīgocarasthā sā nārī pavitralokānām rudhireṇa yīśoḥ sāksīṇām rudhireṇa ca mattāsīt tasyā darśanāt mamātīśayam āścaryyajñānam jātam|

VII tataḥ sa dūto mām avadat kutastavāścaryyajñānam jāyate? asyā yośitastadvāhanasya saptāśirobhi rdaśaśṛṅgaiśca yuktasya paśośca nigūdhabhāvam ahaṁ tvām jñāpayāmi|

VIII tvayā dr̥ṣṭō 'sau paśurāsīt nedānīm varttate kintu rasātālāt tenodetavyam vināśāśca gantavyaḥ| tato yeṣām nāmāni jagataḥ sr̥ṣṭikālam ārabhya jīvanapustake likhitāni na vidyante te pṛthivīnivāsino bhūtam avarttamānamupasthāsyantaṅca tam paśum dr̥ṣṭvāścaryyam maṁsyante|

IX atra jñānayuktayā buddhyā prakāśitavyam| tāni saptāśirāmsi tasyā yośita upaveśanasthānasvarūpāḥ saptagirayaḥ sapta rājānaśca santi|

X teṣām pañca patitā ekaśca varttamānaḥ śeṣāścādyāpyanupasthitāḥ sa yadopasthāsyati tadāpi tenālpakālam sthātavyam|

^{XI} yaḥ paśurāsīt kintvidānīm na varttate sa evāṣṭamaḥ, sa saptānām eko 'sti vināśam gamiṣyati ca |

^{XII} tvayā dr̥ṣṭāni daśaśṛṅgānyapi daśa rājānaḥ santiḥ, adyāpi tai rājyaṁ na prāptaṁ kintu muhūrṭtamekaṁ yāvat paśunā sārddhaṁ te rājāna iva prabhutvaṁ prāpsyanti |

^{XIII} ta ekamantraṇā bhaviṣyanti svakīyaśaktiprabhāvau paśave dāsyanti ca |

^{XIV} te meṣaśāvakena sārddhaṁ yotsyanti, kintu meṣaśāvakastān jeṣyati yataḥ sa prabhūnām prabhū rājñām rājā cāsti tasya saṅgino 'pyāhūtā abhirucitā viśvāsyāśca |

^{XV} aparaṁ sa mām avadat sā veśyā yatropaviṣati tāni toyāni lokā janatā jātayo nānābhāṣāvādinaśca santi |

^{XVI} tvayā dr̥ṣṭāni daśa śṛṅgāni paśuśceme tām veśyām ṛtiyīṣyante dīnām nagnāñca kariṣyanti tasyā māmsāni bhokṣyante vahninā tām dāhayiṣyanti ca |

^{XVII} yata īśvarasya vākyāni yāvat siddhiṁ na gamiṣyanti tāvad īśvarasya manogataṁ sādhayitum ekām mantraṇām kṛtvā tasmai paśave sveṣām rājyaṁ dātuñca teṣām manāmsīśvareṇa pravarttitāni |

^{XVIII} aparaṁ tvayā dr̥ṣṭā yoṣit sā mahānagarī yā pṛthivyā rājñām upari rājatvaṁ kurute |

XVIII

^I tadanantaraṁ svargād avarohan apara eko dūto mayā dr̥ṣṭaḥ sa mahāparākramaviśiṣṭastasya tejasā ca pṛthivi dīptaḥ |

^{II} sa balavatā svareṇa vācamimām aghoṣayat patitā patitā mahābābil, sā bhūtānām vasatiḥ sarvveṣām aśucyātmanām kārā sarvveṣām aśucinām ghr̥ṇyānāñca pakṣiṇām piñjaraścābhavat |

^{III} yataḥ sarvvajātīyāstasyā vyabhicārajatām kopamadirām pītavantaḥ pṛthivyā rājānaśca tayā saha vyabhicāram kṛtavantaḥ pṛthivyā vañijaśca tasyāḥ sukhabhogabāhulyād dhanādhyatām gatavantaḥ |

^{IV} tataḥ paraṁ svargāt mayāpara eṣa ravaḥ śrutaḥ, he mama prajāḥ, yūyaṁ yat tasyāḥ pāpānām aṁśino na bhavata tasyā daṇḍaiśca daṇḍayuktā na bhavata tadarthaṁ tato nirgacchata |

^V yatastasyāḥ pāpāni gaganasparśanyabhavan tasyā adharmakriyāśceśvareṇa saṁsmṛtāḥ |

^{VI} parān prati tayā yadvad vyavahr̥taṁ tadvat tām prati vyavaharata, tasyāḥ karmmaṇām dviguṇaphalāni tasyai datta, yasmin kaṁse sā parān madyam apāyayat tameva tasyāḥ pānārthaṁ dviguṇamadyena pūrayata |

^{VII} tayā yātmaślāghā yaśca sukhabhogaḥ kṛtastayo rdviguṇau yātanāśokau tasyai datta, yataḥ sā svakīyāntaḥkaraṇe vadati, rājñīvad upaviṣṭāhaṁ nānāthā na ca śokavit |

^{VIII} tasmād divasa ekasmin mārīdurbhikṣaśocanaīḥ, sā samāpṣyate nārī dhyakṣyate vahninā ca sā; yad vicārādhipastasyā balavān prabhūriśvaraḥ,

^{IX} vyabhicārastayā sārddhaṁ sukhabhogaśca yaiḥ kṛtaḥ, te sarvva eva rājānastaddāhadhūmadarśanāt, prarodīṣyanti vakṣāmsi cāhaniṣyanti bāhubhiḥ |

^X tasyāstai ryātānābhīte rdüre sthitvedamucyate, hā hā bābil mahāsthāna hā prabhāvānvite puri, ekasmin āgatā daṇḍe vicārājñā tvadiyakā |

XI medinyā vaṇijaśca tasyāḥ kṛte rudanti śocanti ca yatasteṣāṃ paṇyadravyāṇi kenāpi na kṛiyante|

XII phalataḥ suvarṇaraupyamaṇimuktāḥ sūkṣmavastrāṇi kṛṣṇalohitavāsāṃsi paṭṭavastrāṇi sindūravarnāvāsāṃsi candanādikāṣṭhāni gajadantena mahārghakāṣṭhena pittalalauhābhyāṃ marmmaraprastarena vā nirmmitāni sarvavidhapātrāṇi

XIII tvagelā dhūpaḥ sugandhidravyaṃ gandharaso drākṣārasastailaṃ śasyacūrṇaṃ godhūmo gāvo meṣā aśvā rathā dāseyā manuṣyaprāṇāścaitāni paṇyadravyāṇi kenāpi na kṛiyante|

XIV tava mano'bhilāśasya phalānāṃ samayo gataḥ, tvatto dūrīkṛtaṃ yadyat śobhanaṃ bhūṣaṇaṃ tava, kadācana taduddeśo na puna rlapṣyate tvayā|

XV tadvikretāro ye vaṇijastayā dhanino jātāste tasyā yātanāyā bhayād dūre tiṣṭhanato rodiṣyanti śocantaścedaṃ gadiṣyanti

XVI hā hā mahāpuri, tvaṃ sūkṣmavastraiḥ kṛṣṇalohitavastraiḥ sindūravarnāvāsobhiścācchādita svarṇamaṇimuktābhīralaṅkṛtā cāsiḥ,

XVII kintvekasmin daṇḍe sā mahāsampad luṭṭā| aparaṃ potānāṃ karṇadhārāḥ samū|halokā nāvīkāḥ samudravavyavasāyīnaśca sarvve

XVIII dūre tiṣṭhantastasyā dāhasya dhūmaṃ nirikṣamāṇā uccaiḥsvareṇa vadānti tasyā mahānagaryyāḥ kim tulyaṃ?

XIX aparaṃ svaśiraḥsu mṛttikāṃ nikṣipyā te rudantaḥ śocantaścoccaiḥsvareṇedaṃ vadanti hā hā yasyā mahāpurīyā bhūlyadhanakāraṇāt, sampattiḥ sañcitā sarvvaīḥ sāmudrapotanāyakaīḥ, ekasminneva daṇḍe sā sampūrṇocchinnatāṃ gatā|

XX he svargavāśīnaḥ sarvve pavitrāḥ preritāśca he| he bhāvīvādino yūyaṃ kṛte tasyāḥ prahaṛṣata| yuṣmākaṃ yat tayā sārddhaṃ yo vivādaḥ purābhavat| daṇḍaṃ samucitaṃ tasya tasyai vyataradīśvaraḥ||

XXI anantaram eko balavān dūto bṛhatpeṣaṇīprastaratulyaṃ pāṣāṇamekaṃ gṛhītvā samudre nikṣipyā kathitavān, idṛḡbalaparakāśena bābil mahānagarī nipatāyīṣyate tatastasyā uddeśaḥ puna rna lapsyate|

XXII vallakīvādināṃ śabdaṃ puna rna śroṣyate tvayi| gāthākānāṅca śabdo vā vaṃśītūryyādivādināṃ| śilpakarmmakaraḥ ko 'pi puna rna drakṣyate tvayi| peṣaṇīprastaradhvānaḥ puna rna śroṣyate tvayi|

XXIII dīpasyāpi prabhā tadvat puna rna drakṣyate tvayi| na kanyāvarayoḥ śabdāḥ punaḥ saṃśroṣyate tvayi| yasmānmukhyāḥ pṛthivyā ye vaṇijaste bhavan tava| yasmācca jātayaḥ sarvva mohitāstava māyayā|

XXIV bhāvīvādīpavitrāṇāṃ yāvantaśca hatā bhuvi| sarvveṣāṃ śoṇitaṃ teṣāṃ prāptaṃ sarvvaṃ tavāntare||

XIX

I tataḥ paraṃ svargasthānāṃ mahājanatāyā mahāśabdo 'yaṃ mayā śrūtaḥ, brūta pareśvaraṃ dhanyam asmādīyo ya īśvaraḥ| tasyābhavat paritrāṇāṃ prabhāvaśca parākramaḥ|

II vicārājñāśca tasyaiva satyā nyāyā bhavanti ca| yā svaveśyākriyābhiśca vyakarot kṛtsnamedinīm| tāṃ sa daṇḍitavān veśyāṃ tasyāśca karatastathā| śoṇitasya svadāsānāṃ saṃśodhaṃ sa gṛhītavān||

III punarapi tairidamuktaṃ yathā, brūta pareśvaraṃ dhanyaṃ yannityaṃ nityameva ca| tasyā dāhasya dhūmo 'sau diśamūrddhvamudeśyati||

IV tataḥ paraṃ caturvīmśatiprācīnāścatvāraḥ prāṇinaśca praṇipatya śimhāsanopaviṣṭam īśvaraṃ praṇamyāvadan, tathāstu paramēśaśca sarvvaireva praśasyatām||

V anantaraṃ śimhāsanamadhyād eṣa ravo nirgato, yathā, he īśvarasya dāseyāstadbhaktāḥ sakalā narāḥ| yūyaṃ kṣudrā mahāntaśca praśamsata va īśvaraṃ||

VI tataḥ paraṃ mahājanatāyāḥ śabda iva bahutoyānāñca śabda iva gṛrutarastanitānāñca śabda iva śabdo 'yaṃ mayā śrutaḥ, brūta pareśvaraṃ dhanyaṃ rājatvaṃ rāptavān yataḥ| sa paramēśvaro 'smākaṃ yaḥ sarvvaśaktimān prabhuh|

VII kīrttayāmaḥ stavaṃ tasya hr̥ṣṭāścollāsītā vayaṃ| yan-meśaśāvakasyaiva vivāhasamayo 'bhavat| vāgdattā cābhavat tasmai yā kanyā sā susajjitā|

VIII paridhānāya tasyai ca dattaḥ śubhraḥ sucelakaḥ||

IX sa sucelakaḥ pavitralokānāṃ puṇyāni| tataḥ sa mām uktavān tvamidaṃ likha meśaśāvakasya vivāhabhojyāya ye nimantritāste dhanyā iti| punarapi mām avadat, imānīśvarasya satyāni vākyaṇi|

X anantaraṃ ahaṃ tasya caraṇayorantike nipatya taṃ praṇantumudyataḥ| tataḥ sa mām uktavān sāvadhānastiṣṭha maivaṃ kuru yīsoḥ sāksyaviśiṣṭaistava bhrāṭṛbhistvayā ca sahadāso 'haṃ| īśvarameva praṇama yasmād yīsoḥ sāksyaṃ bhaviṣyadvākyaśca saram|

XI anantaraṃ mayā muktaḥ svargo dṛṣṭaḥ, ekaḥ śvetavarṇo 'śvo 'pi dṛṣṭastadārūḍho jano viśvāsyāḥ satyamayaśceti nāmnā khyātaḥ sa yāthārthyena vicāram yuddhañca karoti|

XII tasya netre 'gnīśikhātulye śīrasi ca bahukirītāni vidyante tatra tasya nāma līkhitamasti tameva vinā nāparaḥ ko 'pi tannāma jānāti|

XIII sa rudhiramagnena paricchadenācchādita īśvaravāda iti nāmnābhidhīyate ca|

XIV aparaṃ svargasthasainyāni śvetāśvārūḍhāni parihitanirmalaśvetasūkṣmavastrāṇi ca bhūtvā tamanugacchanti|

XV tasya vaktrād ekastikṣaṇaḥ khaṅgo nirgacchati tena khaṅgena sarvvajātyāstenāghātivyāḥ sa ca lauhadaṇḍena tān cārayiṣyati sarvvaśaktimata īśvarasya pracaṇḍakoparasotpādakadrākṣakuṇḍe yadyat tiṣṭhati tat sarvvaṃ sa eva padābhyāṃ pinaṣṭi|

XVI aparaṃ tasya paricchada urasi ca rājñāṃ rājā prabhūnāṃ prabhuceti nāma nīkhitamasti|

XVII anantaraṃ sūrye tiṣṭhan eko dūto mayā dṛṣṭaḥ, ākāśamadhyā udḍīyamānān sarvvān pakṣiṇaḥ prati sa uccaiḥsvareṇedaṃ ghoṣayati, atrāgacchata|

XVIII īśvarasya mahābhojye milata, rājñāṃ kravyāṇi senāpatināṃ kravyāṇi vīrāṇāṃ kravyāṇyaśvānāṃ tadārūḍhānāñca kravyāṇi dāsamuktānāṃ kṣudramahatāṃ sarvveśameva kravyāṇi ca yuṣmābhi rbhaksitavyāṇi|

XIX tataḥ paraṃ tenāśvārūḍhajanena tadiyasainyaisca sārddhaṃ yuddhaṃ karttuṃ sa paśuḥ pṛthivyā rājānasteṣāṃ sainyāni ca samāgacchantīti mayā dṛṣṭaṃ|

XX tataḥ sa paśu rdhṛto yaśca mithyābhaviṣyadvaktā tasyāntike cit-rakarmmāṇi kurvvan taireva paśvaṅkadhāriṇastatpratimāpūjakāmśca bhramitavān so 'pi tena sārddhaṁ dhṛtaḥ| tau ca vahnigandhakajvalitahrade jīvantau nikṣiptau|

XXI avasiṣṭāśca tasyāśvārūdhasya vaktranirgatakhaṅgena hatāḥ, teṣāṁ kravaiśca pakṣiṇaḥ sarvve tṛptiṁ gatāḥ|

XX

I tataḥ paraṁ svargād avarohan eko dūto mayā dṛṣṭastasya kare ramātalasya kuṅjikā mahāśṛṅkhalañcaikaṁ tiṣṭhataḥ|

II aparaṁ nāgo 'rthataḥ yo vṛddhaḥ sarpo 'pavādakaḥ śayatānaścāsti tameva dhṛtvā varṣasahasraṁ yāvad baddhavaṅ|

III aparaṁ rasātale taṁ nikṣipya tadupari dvāraṁ ruddhvā mudrāṅkitavān yasmāt tad varṣasahasraṁ yavat sampūrṇaṁ na bhavet tāvad bhinnajātīyāstena puna rna bhramitavyāḥ| tataḥ param al-pakālārthaṁ tasya mocanena bhavitavyaṁ|

IV anantaraṁ mayā siṁhāsanaṇi dṛṣṭāni tatra ye janā upāviśan tebhyo vicārabhāro 'diyata; anantaraṁ yīsoḥ śakṣyasya kāraṇād īśvaravākyasya kāraṇācca yeṣāṁ śiraśchedanaṁ kṛtaṁ paśostadiyapratimāyā vā pūjā yai rna kṛtā bhāle kare vā kalaṅko 'pi na dhṛtasteṣāṁ ātmāno 'pi mayā dṛṣṭāḥ, te prāptajīvanāstadvarṣasahasraṁ yavat khrīṣṭena sārddhaṁ rājatvamakurvan|

V kintvavaṣiṣṭā mṛtajanāstasya varṣasahasrasya samāpteḥ pūrvvaṁ jīvanaṁ na prāpan|

VI eṣā prathamotthitih| yaḥ kaścit prathamāyā utthiteramśi sa dhanyaḥ pavitraśca| teṣu dvitīyamṛtyoḥ ko 'pyadhikāro nāsti ta īśvarasya khrīṣṭasya ca yājakā bhaviṣyanti varṣasahasraṁ yavat tena saha rājatvaṁ kariṣyanti ca|

VII varṣasahasre samāpte śayatānaḥ svakārāto mokṣyate|

VIII tataḥ sa pṛthivyāścaturdikṣu sthitān sarvvajātiyān viśeṣato jūjākhyān mājūjākhyāmśca sāmudrasikatāvad bahusaṁkhyakān janān bhramayitvā yuddhārthaṁ saṁgrahītum nirgamiṣyati|

IX tataste me|dinyāḥ prasthenāgatya pavitralokānām durgam priyatamām nagariṇca veṣṭitavantaḥ kintvīsvareṇa nikṣipto 'gnirākāśāt pativā tān khādītavān|

X teṣāṁ bhramayitā ca śayatāno vahnigandhakayo rhrade 'rthataḥ paśu rmithyābhaviṣyadvadī ca yatra tiṣṭhatastatraiva nikṣiptaḥ, tatrānantakālaṁ yavat te divāniśaṁ yātanāṁ bhokṣyante|

XI tataḥ śuklam ekaṁ mahāsiṁhāsanaṁ mayā dṛṣṭaṁ tadupaviṣṭo 'pi dṛṣṭastasya vadanāntikād bhūnabhomaṇḍale palāyetāṁ punastābhyāṁ sthānaṁ na labdhaṁ|

XII aparaṁ kṣudrā mahāntaśca sarvve mṛtā mayā dṛṣṭāḥ, te siṁhāsanasyāntike 'tiṣṭhan granthāśca vyastīryanta jīvanapustakākhyam aparaṁ ekaṁ pustakamapi vistīrṇaṁ| tatra grantheṣu yadyat likhitaṁ tasmāt mṛtānām ekaikasya svakriyānuyāyī vicāraḥ kṛtaḥ|

XIII tadāniṁ samudreṇa svāntarasthā mṛtjanaḥ samarpitāḥ, mṛtyuparalokābhyāmapi svāntarasthā mṛtjanaḥ sarmipatāḥ, teṣāñcaikaikasya svakriyānuyāyī vicāraḥ kṛtaḥ|

XIV aparām mṛtyuparalokau vahnihrade nikṣiptau, eṣa eva dvitīyo mṛtyuḥ|

XV yasya kasyacit nāma jīvanapustake likhitam nāvīdyata sa eva tasmin vahnihrade nyakṣipyata|

XXI

I anantaram navīnam ākāśamaṇḍalam navīnā pṛthivī ca mayā dṛṣṭe yataḥ prathamam ākāśamaṇḍalam prathamā pṛthivī ca lopaṁ gate samudro 'pi tataḥ param na vidyate|

II aparām svargād avarohantī pavitrā nagarī, arthato navīnā yirūśālamapurī mayā dṛṣṭā, sā varāya vibhūṣitā kanyeva susajjitāsī|

III anantaram svargād eṣa mahāravo mayā śrutaḥ paśyāyam mānavaiḥ sārddham īsvaraśāvāsaḥ, sa taiḥ sārddham vatsyati te ca tasya praḥ bhaviṣyanti, īsvaraśca svayam teṣām īsvaro bhūtvā taiḥ sārddham sthāsyati|

IV teṣām netrebhyaścārūni sarvvānīsvareṇa pramārksyante mṛtyurapi puna rna bhaviṣyati śokavilāpakleśā api puna rna bhaviṣyanti, yataḥ prathamāni sarvvāni vyatītini|

V aparām simhāsanopaviṣṭo jano'vadat paśyāham sarvvāni nūtanīkaromi| punaravadat likha yata imāni vākyāni satyāni viśvāsyāni ca santi|

VI pana rmām avadat samāptaṁ, aham kaḥ kṣaśca, aham ādirantaśca yaḥ pipāsati tasmā aham jīvanadāyīprasravaṇasya toyaṁ vināmūlyaṁ dāsyāmi|

VII yo jayati sa sarvveṣām adhikārī bhaviṣyati, ahañca tasyeśvaro bhaviṣyāmi sa ca mama putro bhaviṣyati|

VIII kintu bhītānām aviśvāsinām ghr̥nyānām narahantṛṇām veśyāgāminām mohakānām devapūjakānām sarvveṣām anṛtavādīnāñcāmśo vahnigandhakajvalitahrade bhaviṣyati, eṣa eva dvitīyo mṛtyuḥ|

IX anantaram śeṣasaptadaṇḍaiḥ paripūrṇaḥ sapta kaṁsā yeṣām saptadūtānām kareṣvāsan teṣāmeka āgatyā mām sambhāsyāvadat, āgacchāham tām kanyām arthato meṣāsāvākasya bhāvibhāryyām tvām darśayāmi|

X tataḥ sa ātmaviṣṭam mām atyuccam mahāparvatamerūka nīṭveśvarasya sannidhitaḥ svargād avarohantiṁ yirūśālamākhyam pavitrām nagarīm darśitavān|

XI sā īsvariyapratāpaviṣṭā tasyāstejo mahārgharatnavad arthataḥ sūryyakāntamañitejastulyam|

XII tasyāḥ prāciraṁ bṛhad uccañca tatra dvādaśa gopurāni santi tadgopuropari dvādaśa svargadūtā vidyante tatra ca dvādaśa nāmānyarthata isrāyeliyānām dvādaśavāmśānām nāmāni likhitāni|

XIII pūrvvadiśi trīni gopurāni uttaradiśi trīni gopurāni dakṣiṇadiśi trīni gopurāni paścimadiśi ca trīni gopurāni santi|

XIV nagaryyāḥ prācīrasya dvādaśa mūlāni santi tatra meṣāsāvākasya dvādaśapreritānām dvādaśa nāmāni likhitāni|

XV anaram nagaryyāstadiyagopurānām tatprācīrasya ca māpanārtham mayā sambhāsamāṇasya dūtasya kare svarnamaya ekaḥ parimāṇadaṇḍa āsit|

XVI nagaryyā ākr̥tīscaturasrā tasyā dairghyapras̥the same| tataḥ paraṁ sa tega parimāṇadaṇḍena tām nagarīm parimitavān tasyāḥ parimāṇaṁ dvādaśasahasranalvāḥ| tasyā dairghyaṁ prastham uccatvañca samānāni|

XVII aparāṁ sa tasyāḥ prācīraṁ parimitavān tasya mānavāsyaṛthato dūtasya parimāṇanusāratatstat catuścatvāriṁśadadhikāśatahastaparimitaṁ |

XVIII tasya prācīrasya nirmmitiḥ sūryyakāntamañibhi rnarārī ca nirmmalakācatulyena śuddhasuvarṇena nirmmitā|

XIX nagaryyāḥ prācīrasya mūlāni ca sarvavidhamahārgamañibhi rbhūṣitāni| teṣāṁ prathamāṁ bhittimūlāṁ sūryyakāntasya, dvitīyaṁ nīlasya, tṛtīyaṁ tāmramaṇeḥ, caturthaṁ marakatasya,

XX pañcamaṁ vaidūryyasya, ṣaṣṭhaṁ śoṇaratnasya, saptamaṁ candrakāntasya, aṣṭamaṁ gomedasya, navamaṁ padmarāgasya, daśamaṁ laśūnīyasya, ekādaśaṁ ṣerojasya, dvādaśaṁ marṭiṣmaṇeścāsti|

XXI dvādaśagopurāṇi dvādaśamuktābhi rnmmitāni, ekaikaṁ gopuram ekaikayā muktayā kṛtaṁ nagaryyā mahāmārgaścācchakācavat nirmmalasuvarṇena nirmmitaṁ|

XXII tasyā antara ekamapi mandiraṁ mayā na dṛṣṭaṁ sataḥ sarvvaśaktimān prabhūḥ parameśvaro meṣaśāvakaśca svayaṁ tasya mandiraṁ|

XXIII tasyai nagaryyai dīptidānārthaṁ sūryyācandramasoḥ prayojanaṁ nāsti yata īśvarasya pratāpastāṁ dipayati meṣaśāvakaśca tasyā jyotirasti|

XXIV paritrāṇaprāptalokanivahāśca tasyā āloke gamanāgamane kurvanti pṛthivyā rājānaśca svakiyaṁ pratāpaṁ gauravañca tanmadhyam ānayanti|

XXV tasyā dvārāṇi divā kadāpi na rotsyante niśāpi tatra na bhaviṣyati|

XXVI sarvvajātīnāṁ gauravapratāpau tanmadhyam āneṣyete|

XXVII parantvapavitraṁ ghṛṇyakṛd anṛtakṛd vā kimapi tanmadhyam na pravekṣyati meṣaśāvakasya jīvanapustake yeṣāṁ nāmāni likhitāni kevalaṁ ta eva pravekṣyanti|

XXII

I anantaraṁ sa sphaṭikavat nirmmalam amṛtatoyasya sroto mām gurśayat tad īśvarasya meṣaśāvakasya ca simhāsanaṁ nīrgacchati|

II nagaryyā mārgamadhyaḥ tasyā nadyāḥ pārśvayoramṛtavṛkṣā vidyante teṣāṁ dvādaśaphalāni bhavanti, ekaiko vṛkṣaḥ pratimāsaṁ svaphalaṁ phalati tadvṛkṣapatrāṇi cānyajātīyānāṁ ārogyajanakāni|

III aparāṁ kimapi śāpagraṣṭaṁ puna rna bhaviṣyati tasyā madhya īśvarasya meṣaśāvakasya ca simhāsanaṁ sthāsyati tasya dāsāśca taṁ seviṣyante|

IV tasya vadanadarśanaṁ prāpsyanti bhāleṣu ca tasya nāma likhitaṁ bhaviṣyati|

V tadānīm rātriḥ puna rna bhaviṣyati yataḥ prabhūḥ parameśvarastān dipaiṣyati te cānantakālaṁ yavad rājatvaṁ kariṣyante|

VI anantaraṁ sa mām avadat, vākyānīmāni viśvāsyaṇi satyaṇi ca, acirād yai rbhavitavyaṁ tāni svadāsān jñāpayitum pavitrabhaviṣyadvādināṁ prabhūḥ parameśvaraḥ svadūtaṁ preṣitavān|

^{VII} paśyāhaṁ tūrṇam āgacchāmi, etadgranthasya bhaviṣyadvākyaṇi yaḥ pālayati sa eva dhanyaḥ|

^{VIII} yohanaham etāni śrutavān dṛṣṭavāṁścāsmi śrutvā dṛṣtvā ca tad-darśakadūtasya praṇāmārthaṁ taccaṇaṇayorantike 'pataṁ|

^{IX} tataḥ sa mām avadat sāvadhāno bhava maivaṁ kṛru, tvayā tava bhrātrbhi rbhaviṣyadvādibhiredadgranthasthavākyaḥpālanakāribhiṣca sahadāso 'haṁ| tvam īśvaraṁ praṇama|

^X sa puna rmām avadat, etadgranthasthabhaviṣyadvākyaṇi tvayā na mudrāṅkayitavyāni yataḥ samayo nikaṭavartti|

^{XI} adharmmācāra itaḥ paramapyadharmmam ācaratu, amedhyācāra itaḥ paramapyamedhyam ācaratu dharmmācāra itaḥ paramapi dharmmam ācaratu pavitrācāraścetaḥ paramapi pavitram ācaratu|

^{XII} paśyāhaṁ tūrṇam āgacchāmi, ekaikasmai svakriyānuḃyāyiphalaḍānārthaṁ maddātavyaphalaṁ mama samavartti|

^{XIII} ahaṁ kaḥ kṣaśca prathamah šeśaścādirantaśca|

^{XIV} amutavṛkṣasyādhikārapṛāptyarthaṁ dvārai rṇagara-praveśārthaṅca ye tasyājñāḥ pālayanti ta eva dhanyaḥ|

^{XV} kukkurai rmāyāvibhiḥ puṅgāmibhi rnarahanṭṛ|bhi rdevārccakaiḥ sarvvairanṛte pṛiyamāṇairanṛtācāribhiṣca bahiḥ sthātavyaṁ|

^{XVI} maṅḍaliṣu yuṣṁabhyameteṣāṁ sāksyadānārthaṁ yīśuraḥaṁ svadūtaṁ preṣitavān, ahameva dāyūdo mūlaṁ vaṁśaśca, ahaṁ tejomayaprabhātiyatārāsvarūpaḥ|

^{XVII} ātmā kanyā ca kathayataḥ, tvayāgamyatāṁ| śrotāpi vadatu, āgamyatāmiti| yaśca ṭṣārṭtaḥ sa āgacchatu yaścecchati sa vinā mūlyaṁ jīvanadāyi jalaṁ gṛhlātu|

^{XVIII} yaḥ kaścid etadgranthasthabhaviṣyadvākyaṇi śṛṇoti tasmā ahaṁ sāksyamidaṁ dadāmi, kaścid yadyaparaṁ kimapyeteṣu yojayati tarhiśvarogranthe'smin likhitān daṅḍān tasmīnneva yojayiṣyati|

^{XIX} yadi ca kaścid etadgranthasthabhaviṣyadvākyaḥbhyah kimapyapa-harati tarhiśvaro granthe 'smin likhitāt jīvanavṛkṣāt pavitranagarācca tasyāṁśamapahariṣyati|

^{XX} etat sāksyaṁ yo dadāti sa eva vakti satyam ahaṁ tūrṇam āgacchāmi| tathāstu| prabho yīso, āgamyatāṁ bhavatā|

^{XXI} asmākaṁ prabho ryīśukhrīṣṭasyānugrahaḥ sarvveṣu yuṣṁāsu vart-tatāṁ|āmen|